

สำนักงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๒๗/๒๕๕๐
วันจันทร์ที่ ๑๘ เดือนมิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๐

สำนักกรรมการประชุมและชวเลข
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

คณะกรรมการตรวจแล้ว วันที่ ๓ เดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

สภารับรองในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๔๓/๒๕๕๐ เป็นพิเศษ วันจันทร์ที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐

รายงานการประชุมสภาาร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๒๗/๒๕๕๐

วันจันทร์ที่ ๑๘ เดือนมิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๐

ณ ตึกรัฐสภา

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๔๒ นาฬิกา

จำนวนสมาชิกที่มาประชุมทั้งหมดที่ลงชื่อไว้เมื่อเลิกประชุม ๙๖ คน

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ) : เรียนท่านสมาชิกที่เคารพครับ ขณะนี้มีท่านสมาชิกลงชื่อมาประชุมครบองค์ประชุมแล้ว ผมขอเปิดการประชุม เพื่อดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระ

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม ไม่มีนะครับ

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม ไม่มีนะครับ

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ... ซึ่งคณะกรรมการยก่างจัดทำเสร็จแล้วนะครับ

ผมขออนุญาตเชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่ครับ

(คณะกรรมการเข้าประจำที่)

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านสมาชิกที่เคารพครับ ระหว่างที่คณะกรรมการเข้าประจำที่นะครับ ผมขอเรียนหาหรือชนิดหนึ่ง นะครับว่า การประชุมของเรานี้ ที่ยังมีปัญหาเรื่องเวลา และจะต้องเร่งรัดนะครับ ตอนนี เราก้จะประชุมตามกำหนดระยะเวลา ขอว่าตอนกลางคืนนี้ นะครับ เรากะไว้ว่าประมาณ สี่ทุ่ม หรืออาจจะยาวไป แต่จะไม่เกินสองยามนะครับ ก็อยากหาหรือขอความกรุณาว่า เมื่อกำหนดระยะเวลาการประชุมอย่างนี้ ไม่มีเหตุจำเป็นสุดยอดนี้ ขอความกรุณาว่า อย่าเสนอปิดประชุมเลยครับ เพราะว่าถ้าเราเลิกประชุมไม่เป็นไปตามตาราง นะครับท่าน ที่เราไปเร่ง ๆ ไว้ก็จะมีปัญหา แล้วเวลานี้เราต้องสำรองวันเสาร์ อาทิตย์ ไว้แล้วนะครับ

ก็ขอความกรุณา คือเราคงพยายามใช้เวลาให้คุ้ม ท่านก็ยังขยับตัวได้นะครับ เพราะนั่งนาน ๆ อาจจะเสียสุขภาพ ก็ขยับตัวกันได้ เพื่อให้สามารถพิจารณาได้ลุล่วงไปนะครับ แล้วก็พยายามควบคุมเวลานิดหน่อย ท่านมีอะไรก็เจรจากันก็แล้วกันนะครับ ทางกรรมการพร้อมหรือยังครับ ในวันนี้จะเป็นการพิจารณาต่อจากการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๒๖/๒๕๕๐ เมื่อวันศุกร์ที่ ๑๕ มิถุนายน ซึ่งที่ประชุมได้พิจารณาจนถึงมาตรา ๖๗ แล้วนะครับ แล้วยังค้างอยู่ -----

เพราะว่าในมาตราดังกล่าวมีประเด็นสำคัญที่จะต้องพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบ เราค้างตรงนี้ไว้ นะครับ พร้อมไหม พร้อมนะครับ ถ้าอย่างนั้นขอดำเนินการ เชิญเลขาเลยครับ

นายวัชรินทร์ จอมพลาพล (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติ ราชการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ส่วนที่ ๑๓ สิทธิพิทักษ์รัฐธรรมนูญ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๖๗ มีการแก้ไข มีท่านคมสัน โพธิ์คง กรรมการธิการ สงวนความเห็น และมีท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง และท่านสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย สงวนคำแปรญัตติครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุตตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : เชิญ ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ คราวที่แล้วพูดไปหรือยังครับ ยัง เชิญเลยครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : เรียนท่านประธานที่เคารพ ผม เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง ท่านประธานครับ ถ้าจะให้กรรมการพูดก่อน ผมก็ยินดีนะครับ แต่ถ้าท่านเรียกผมแล้วนี้ ผมก็พูดก็ได้ เพราะว่ากรรมการได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมจากร่างแรกนะครับ แต่ว่าในเมื่อเรียกแล้ว ผมก็พูดเลยก็แล้วกัน ท่านประธานครับ มาตรา ๖๗ นี้ เป็นเรื่องที่สุดท้าย การสอดคล้องกันกับ เข้าใจว่า จะเป็นมาตรา ๖๓ ของรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ที่บัญญัติว่า บุคคลจะใช้สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ เพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตามรัฐธรรมนูญนี้ หรือเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศ ท่านประธานครับ ตรงนี้ละครับ กฎหมายเดิมเขียนว่า โดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ มิได้ ในวรรคที่ ๑ นี้ คดีตัดสินยุบพรรคการเมืองที่เกิดขึ้น ก็อาศัยรัฐธรรมนูญในมาตรานี้ เพราะฉะนั้นมาตรานี้เป็นมาตราที่สำคัญ ผมขอเรียนว่า ท่านอาจารย์ประพันธ์ นัยโกวิท ตอนที่เป็นรองอัยการสูงสุด ได้เคยรับเรื่องราวร้องเรียนจากผม แล้วก็คณะ สว. จำนวนหนึ่ง มี อาจารย์ไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ คุณการุณ ไสงาม หมอนิรันดร์ พิทักษ์วัชระ ที่จะให้อัยการเข้า ดำเนินการ เพื่อที่จะเอาผิด ใต้สวน แล้วก็เอาผิดกับพรรคการเมืองที่กระทำโดยไม่ชอบ พอหลังจากนั้น กกต. ก็ได้ส่งคำวินิจฉัยไปที่อัยการเพื่อเอาผิด แล้วในที่สุด เราก็เพิ่ง ยุบพรรคการเมืองไปตามมาตรานี้ เพราะฉะนั้นมาตรานี้มีความสำคัญพอสมควร ท่านดู

ให้ดีขึ้นครับ หลักของมันก็คือว่า จะใช้สิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญล้มล้างระบอบการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขไม่ได้ หลักคือตัวนั้น ถ้าหลักคือตัวนั้นนี่ อะไรล่ะครับที่ใช้สิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งดูเหมือนใช้สิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ แต่ไปล้มล้างระบอบการปกครอง ขณะนี้เรารู้กันอยู่ทั่วไปว่า ประเทศไทยมีปัญหาเรื่องการซื้อสิทธิขายเสียง เรื่องการทุจริตการเลือกตั้ง เป็นวิธีการได้มาซึ่งอำนาจการปกครองที่ดูเสมือนเป็นประชาธิปไตยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข แต่ใช้วิธียึดอำนาจด้วยเงิน ยึดอำนาจด้วยการทุจริต ซื้อสิทธิขายเสียง ท่านประธานครับ อันนี้ยังไม่ชัดว่า การซื้อสิทธิขายเสียง การทุจริตในการเลือกตั้ง จะถือว่า เข้าข่ายในการที่มีปัญหา ถือว่า เป็นการล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยหรือไม่ เพราะไปใช้สิทธิเสรีภาพ และเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ แต่ว่าไปทำแบบนี้ได้ไหม เพราะฉะนั้นผมเลยคิดว่า น่าจะใส่เสียให้ชัดใหม่ครับ เดิมว่า เหตุแห่งการกระทำความผิด ก็คือ เดิมคำว่า การทุจริตการเลือกตั้ง เดิมข้อความอันนี้เป็นมูลเหตุในการเอาผิดเสีย ก็น่าจะเป็นประโยชน์ เพราะฉะนั้นท่านผู้มีเกียรติ ท่าน สสร. ทั้งหลาย กรุณาคิดนะครับ ถ้าคิดว่า เมืองไทยมันมีปัญหาจริงในเรื่องนี้ ถ้าเราใส่เสียอย่างนี้ ต่อไปอาจจะมีกฎหมายลูกออกมาตามได้ แล้วก็จะทำให้เมืองไทยอาจจะดีขึ้นใหม่จากการซื้อสิทธิขายเสียงทั้งหลาย -----

ท่านประธานครับ เมื่อวานนี้ผมไปที่พิษณุโลก ประชาชนชาวพิษณุโลกท่านหนึ่งได้ยืมว่าเป็นพ่อค้าขายเต้าฮวย แต่ว่าเป็นคนที่มีความรู้เรื่องการเมืองค่อนข้างดี ท่านอุตส่าห์เดินทางไปพบผมที่สนามบิน แล้วก็ตามมาที่โรงแรม เพราะว่าไม่พบที่สนามบิน ก็ตามมาที่โรงแรม แล้วก็ตามไปที่ที่ผมรับฟังความเห็น ท่านให้ความเห็นอย่างนี้นะครับ ชื่อคุณอนุชา นิลมาพันธ์ ท่านบอกว่า เป็นที่รู้จักกันอยู่ว่า ๗๐ เปอร์เซ็นต์ (Percent) ของ สส. ปัจจุบันนี้ใช้เงินซื้อสิทธิขายเสียง แล้วหนทางในการที่จะเอาผิดนี้มันจะยาก ถ้าท่านไปเอาผิดคนที่ขายเสียงด้วย คือชาวบ้านที่รับเงิน อันนี้กฎหมายลูกตามมา ก็คือ ไม่เอาผิดคนที่ขายเสียง แล้วอาจจะให้สินบนนำจับด้วย เพื่อให้ชาวบ้านที่ได้รับเงินไปแจ้งความ แล้วขณะเดียวกัน ผู้ที่ซื้อเสียงถ้าขัดทอดต่อไป อาจจะได้รับลดหย่อนผ่อนโทษ แล้วติดประกาศอันนี้ที่ตำบลทั่วไป จะทำให้การซื้อสิทธิขายเสียงลดลงอย่างรวดเร็ว ผมฟังแล้วนี่เป็นความเห็นของชาวบ้านที่ระดมฝากกันมา เพราะฉะนั้นถ้าเราเติมเพียงแค่ การทุจริต การเลือกตั้ง ผมเติมแค่นั้นเองนะครับ ซึ่งมูลเหตุจะเหมาะสมหรือไม่ อันนี้ก็ท่านกรรมาธิการช่วยกรุณาชี้แจงด้วย ส่วนในวรรคสุดท้าย ที่ผมเติมในมาตรา ๖๗ ว่า ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคการเมืองตามวรรคสาม ให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้เคยดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารพรรคของพรรคการเมืองที่ถูกยุบไปเป็นระยะเวลาห้าปี นับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งดังกล่าว ท่านประธานครับ เรื่องนี้จริง ๆ แล้วท่านรองประธานผม คือ คุณศิวะ พูดกับผมด้วยซ้ำว่า ๕ ปีมันน่าจะน้อยไป ถ้ามีความผิดอย่างนี้ น่าจะห้ามไม่ให้ใช้สิทธิทางการเมืองตลอดชีวิต แต่ว่า เอาละ ผมแปรไว้ ๕ ปี ซึ่งบังเอิญนี่นะครับ ตรงกันกับที่กรรมาธิการขอแก้ไข แต่ว่ากรรมาธิการไม่ได้ตรงกันในทุกบรรทัด ผมอ่านแล้ว ผมไม่ติดใจ ถ้าจะเป็นไปตามที่กรรมาธิการขอแก้ไข ผมไม่ติดใจประเด็นนี้ ถ้าจะเป็นไปตามกรรมาธิการขอแก้ไข หรือถ้ากรรมาธิการพิจารณาใหม่ เห็นชอบที่ผมขอแก้ไข ผมก็ไม่ติดใจ ผมคิดว่า ถ้อยคำไม่ตรงกันทีเดียว แต่ว่ามีประโยชน์ทั้งคู่ ในวรรคนี้นะครับ ผมพูดสั้น ๆ แค่นี้ครับ ขอบพระคุณครับท่านประธาน

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ขอบคุณมากครับ แสดงว่าในวรรคสุดท้าย อาจารย์เจิมศักดิ์ยอมตามกรรมาธิการแล้วนะครับ เพราะฉะนั้น

ก็เหลือท่านอภิปรายอีกท่านหนึ่งนะครับ เอาตรงประเด็นเลย ท่านสุรชัยครับ
แก้ตรง รู้เห็น เป็น ทราบ อะไรนี้ เชิญท่านสุรชัยครับ สั้น ๆ ครับ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ขอขอบคุณครับ ท่านประธานครับ ผม สุรชัย
เลี้ยงบุญเลิศชัย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรธรรมนูญ ในฐานะผู้แปรญัตติ มาตรา ๖๗ ครับ
กราบเรียนท่านประธานสภา และท่านกรรมาธิการยกร่างอย่างนี้ครับว่า มาตรา ๖๗ นี้
อยู่ในส่วนที่ ๑๓ คือ สิทธิในการพิทักษ์รัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในหมวด ๓ ซึ่งว่าด้วย
เรื่องของสิทธิเสรีภาพของปวงชนชาวไทย บทบัญญัติในมาตรา ๖๗ นี้ ได้บัญญัติให้เป็น
สิทธิของบุคคลที่จะใช้สิทธิในการนำเรื่องเสนอต่ออัยการสูงสุด ในกรณีที่ทราบว่า มีบุคคล
หรือมีพรรคการเมืองที่จะกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อเป็นการล้มล้างการปกครอง
ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข นอกจากนี้ในมาตรา ๖๗
ยังกำหนดผลของการกระทำว่า ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่า การกระทำที่มี
ผู้ร้องเรียนนั้น เป็นการกระทำที่มีลักษณะตามที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง และวรรคสอง
คือ มีการกระทำที่มีลักษณะเป็นการล้มล้างการปกครองในระบอบประชาธิปไตย
อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขนั้น จะมีผลที่ทำให้ศาลรัฐธรรมนูญสามารถมีคำสั่ง
ยุบพรรคการเมืองได้ ในกรณีที่ผู้กระทำเป็นพรรคการเมือง นอกจากนั้น ในวรรคท้ายของ
มาตรานี้ ที่ท่านกรรมาธิการยกร่างได้มีบทบัญญัติเพิ่มเติมมา มีผลให้เพิกถอนสิทธิ
เลือกตั้งของผู้ที่เคยดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการบริหารของพรรคการเมืองที่ถูกยุบพรรค
ด้วย นอกจากนี้ ถ้าเราย้อนไปดูในวรรคสองของมาตรานี้ จะพูดได้เลยว่า การดำเนินการ
ของอัยการสูงสุดในกรณีที่ยื่นเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อวินิจฉัยการกระทำของบุคคล
หรือพรรคการเมืองว่า มีลักษณะของการกระทำที่เป็นการล้มล้างการปกครองในระบอบ
ประชาธิปไตยหรือไม่นั้น ไม่ตัดสิทธิในการดำเนินคดีอาญากับผู้กระทำการดังกล่าว -----

ทั้งหมดที่ผมนำเรียนมานี้ จะเห็นได้ว่า บทบัญญัติของมาตรา ๖๗ นั้น มีลักษณะของการที่จะลงโทษ ทั้งในเชิงของการเป็นโทษในทางอาญา ตามที่ปรากฏอยู่ในข้อความในวรรคที่ ๒ รวมถึงโทษที่ไม่มีลักษณะเป็นโทษทางอาญา แต่เป็นการลงโทษตามกฎหมายว่าด้วยเรื่องของการเลือกตั้งหรือการเมือง นั่นคือ โทษของการยุบพรรค รวมถึงโทษของการตัดสิทธิกรรมการบริหารพรรคการเมืองที่มีการกระทำดังกล่าว เมื่อเป็นเช่นนี้แล้วนี้ กระผมจึงมีความเห็นว่า สิทธิของบุคคลที่จะนำเสนอเรื่องต่ออัยการสูงสุด ในกรณีที่เขาทราบหรือพบว่า มีการกระทำที่เข้าข่ายในลักษณะที่จะเป็นการกระทำที่เป็นการล้มล้างการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขนั้นนี้ จึงไม่จำเป็นว่า จะต้องเป็นผู้รู้เห็นเหตุการณ์นั้นเสียก่อน ถ้าเราใช้คำว่า ผู้รู้เห็น ดังที่บัญญัติอยู่ในมาตรา ๖๗ วรรคแรกนะครับ ก็จะทำให้เหตุการณ์นั้นมันเกิดขึ้นเสียก่อน แล้วผู้รู้เห็นเหตุการณ์นั้นจึงจะมีสิทธิที่จะนำเสนอเรื่องต่ออัยการสูงสุด ผมเปรียบเทียบอย่างนี้ครับ ท่านประธานครับว่า ในทางอาญานั้นนี้ ถ้าเราทราบว่า มีการกระทำความผิดกฎหมายอาญาเกิดขึ้น แม้ไม่รู้ตัวว่า ผู้ใดเป็นผู้กระทำความผิด ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาก็ยังเปิดช่องว่า สามารถไปกล่าวโทษกับเจ้าพนักงานได้ เพื่อให้เจ้าพนักงานทำการสอบสวนว่า มีการกระทำความผิดดังกล่าวเกิดขึ้นจริงไหม เพียงแค่ทราบเท่านั้นก็สามารถที่จะใช้สิทธิในการที่จะไปกล่าวโทษต่อเจ้าพนักงานของรัฐได้ เมื่อนำบทบัญญัติในเรื่องของการกล่าวโทษในทางอาญามาเปรียบเทียบกับมาตรา ๖๗ เราจะเห็นว่า ระดับของความผิด ความร้ายแรง และผลเสียหายสูงกว่าการกระทำความผิดในทางอาญามาก เพราะเป็นเรื่องของการล้มล้างการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข แล้วเช่นนี้ ทำไมเราถึงต้องเขียนเป็นเงื่อนไขว่า ผู้ที่จะมีสิทธินำเสนอเรื่องต่ออัยการสูงสุดนั้น ต้องเป็นผู้ที่รู้ถึงการกระทำนั้น ยิ่งไปกว่านั้น ถ้าเราพิจารณาประกอบว่า มาตรา ๖๗ นั้นนี้ เป็นเรื่องของสิทธิในการพิทักษ์รัฐธรรมนูญ ซึ่งผมถือว่า เป็นสิทธิของปวงชนชาวไทยทุกคนที่เขามีหน้าที่ ที่เขามีสิทธิในการที่จะพิทักษ์รักษารัฐธรรมนูญ พิทักษ์รักษาการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข เพราะฉะนั้น เพียงแค่ทราบว่า มีบุคคลหรือมีพรรคการเมืองใด กำลังจะดำเนินการไปในวิถีทางเพื่อให้ได้อำนาจรัฐมา นอกเหนือจากวิธีการที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ผู้ทราบเหตุการณ์นั้น

ควรที่จะต้องมีสิทธิที่จะมาร้องเรียนต่ออัยการสูงสุด เพื่อให้ทำการตรวจสอบได้แล้ว แล้วขั้นตอนที่มาร้องเรียนนั้น ก็เป็นหน้าที่ของอัยการสูงสุดครับ ท่านประธานครับ ที่จะต้องตรวจสอบเรื่องราวว่ามีมูลหรือไม่มีมูล ก่อนที่ท่านจะนำเรื่องเสนอต่อศาลรัฐธรรมนูญให้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป เพราะฉะนั้นผู้ที่มาช่วยกันพิทักษ์รัฐธรรมนูญ พิทักษ์การปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขนั้น จึงไม่ควรที่จะกำหนดเงื่อนไขว่า ต้องเป็นผู้รู้ในเหตุการณ์ที่จะนำไปสู่การล้มล้างการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ด้วยเหตุผลที่ได้กราบเรียนท่านประธานมา กระผมจึงได้ใช้สิทธิขอแปรญัตติข้อความในวรรคที่ ๑ ครับ ท่านประธานครับ ว่า ในกรณีที่บุคคลหรือพรรคการเมืองใดกระทำการตามวรรคหนึ่ง ผู้ทราบการกระทำ ขอแก้ไขคำว่า ผู้รู้ เป็น ผู้ทราบการกระทำดังกล่าวมีสิทธิเสนอเรื่องให้อัยการสูงสุดตรวจสอบข้อเท็จจริงได้ กราบเรียนท่านประธานครับ

นายธนนิติ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ขอบคุณครับ ท่านอาจารย์คมสันครับ สัน ๆ นะอาจารย์ครับ

นายคมสัน โพธิ์คง (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญที่เคารพครับ ผม คมสัน โพธิ์คง กรรมาธิการ และสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญครับ ประเด็นในมาตรา ๖๗ นี้ ผมขอสงวนความเห็นไว้ในวรรคท้ายนะครับ แก้ไขเรื่องระยะเวลาจาก ๕ ปี เป็น ๑๐ ปี นะครับ ด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้ครับ ท่านประธานครับ เนื่องจากว่า ในบทบัญญัติของร่างรัฐธรรมนูญที่แก้ไขนี้ รวมทั้งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง แล้วก็พรรคการเมืองที่มีอยู่ในปัจจุบันนี้นะครับ อัตราโทษของการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งนี้ มีระดับความลึกลับแตกต่างกันอยู่นะครับ ในร่างของมาตรา ๖๗ นะครับ วรรคท้าย ที่ได้เติมเป็น ๕ ปี นั้น ในอดีต ในมาตรานี้ไม่เคยมีนะครับ ในมาตรา ๖๓ ของรัฐธรรมนูญ ฉบับ ๒๕๔๐ โดยไม่มีเรื่องของการตัดสิทธิ กรรมาธิการได้กำหนดขึ้นใหม่ว่า ให้ตัดสิทธิเป็นระยะเวลา ๕ ปี นะครับ -----

แต่ในมาตรา ๒๓๑/๑ ซึ่งกรรมาธิการก็ได้ตัดเป็นเวลา ๕ ปี เหมือนกัน ผมมีความเห็น
 อย่างนี้ครับ ท่านประธานครับ มาตรานี้โทษการกระทำ พฤติการณ์แห่งการกระทำร้ายแรง
 กว่ามาตรา ๒๓๑/๑ เนื่องจากเป็นการกระทำที่เป็นการล้มล้างการปกครองในระบอบ
 ประชาธิปไตย แล้วก็มีลักษณะที่เป็นปฏิปักษ์ ขอบประธานโทษครับ มีลักษณะที่เป็นการ
 ล้มล้างการปกครองนะครับ เพื่อล้มล้างตามรัฐธรรมนูญนี้ ให้ได้มาซึ่งอำนาจการปกครอง
 ประเทศ ซึ่งไม่ได้เป็นไปตามวิถีทางตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งร้ายแรงกว่ามาตรา ๒๓๑/๑ ซึ่งเป็น
 เรื่องของการซื้อเสียง ซึ่งกรรมาธิการได้ไปแยกไว้ใน ๒๓๑/๑ โทษ ๕ ปี กับเท่ากัน ซึ่งผม
 เห็นว่า ระดับโทษน่าจะต่างกัน นอกจากนี้ ในปัจจุบันพระราชบัญญัติประกอบ
 รัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนี้ครับ ได้ลงโทษกรณีของผู้ที่ซื้อ
 เสียงนะครับ หรือผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับกฎหมายเลือกตั้งไว้ ให้ศาลเพิกถอนสิทธิ
 เลือกตั้งเป็นเวลาไม่เกิน ๑๐ ปี ซึ่งกลายเป็นว่า กฎหมายลูกมีอัตราโทษสูงกว่าในเรื่องที่
 เบากว่าในฐานของมาตรา ๖๗ วรรคท้ายที่เขียนอยู่นะครับ กระผมจึงได้ขอให้มีการแก้ไข
 ตรงนี้ จาก ๕ ปี เป็น ๑๐ ปี เพื่อให้สอดคล้องกับสิ่งที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน แล้วก็อัตรา
 โทษที่ค่อนข้างสูงกลายเป็นว่า โทษน้อยกว่าครับ ท่านประธานครับ ขอบพระคุณครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ขอบคุณครับ ท่าน
 กรรมาธิการครับ ตอบประเด็นของอาจารย์เจิมศักดิ์นี้ครับ แล้วก็ขอท่านสุรชัย และของ
 ท่านอาจารย์คมสัน ๓ ประเด็นนี้ เที่ยุครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท (กรรมาธิการ) : กราบเรียนประธานสภา
 ร่างรัฐธรรมนูญ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ กระผม ประพันธ์ นัยโกวิท กรรมาธิการ สำหรับ
 ร่างมาตรา ๖๗ ที่มีท่านกรรมาธิการขอแปรญัตตินี้ กระผมอยากจะกราบเรียนว่า
 โดยทั่วไปแล้ว มาตรา ๖๗ นี้ เป็นถ้อยคำเดิมในมาตรา ๖๓ ของรัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๐
 มาตราใหม่นี้ เดิมมีคนคิดว่า ไม่มีที่ใช้ เป็นสิทธิพิทักษ์รัฐธรรมนูญ คิดว่า เขียนไปอย่างนั้น
 ไม่มีประโยชน์นะครับ แต่ปรากฏว่า ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ ขออนุญาตเอ่ยนาม ท่านทำให้
 มาตรานี้มีประโยชน์ มีที่ใช้ อย่างที่ท่านได้กราบเรียนที่ประชุมไปแล้ว ในร่างมาตรา ๖๗ นี้
 นะครับ ที่ท่านกรุณาเติมถ้อยคำเอาไว้ว่า เพิ่มถ้อยคำในวรรคหนึ่งนะครับ ว่า พฤติ
 การเลือกตั้ง นะครับ อันนี้เป็นสิ่งที่กรรมาธิการเห็นด้วยนะครับ ถ้าหากว่า การเลือกตั้ง

นี่นะครับ ยังคงสภาพข้อสิทธิขยายเสียงอยู่เช่นเดิมนี้ะครับ การเมือง การปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยนี้ คงไม่สามารถพัฒนาได้นะครับ สิ่งที่ท่านเสนอนี้ ตรงกับความเห็นของกรรมาธิการนะครับ แต่ถ้าหากว่า จะใส่เอาไว้ในวรรคหนึ่ง ตามที่ท่านเสนอ นี้ ก็อาจจะไม่ค่อยเหมาะสมเกี่ยวกับที่ ที่จะบัญญัตินะครับ โดยเหตุนี้ กรรมาธิการถึงได้ไปบัญญัติในรายละเอียดต่อไปอีกนะครับ ในมาตรา ๒๓๑/๑ นะครับ ซึ่งบัญญัติว่า ผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้ใดจะทำการ ก่อ หรือสนับสนุนให้ผู้อื่นกระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา หรือระเบียบหรือประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้งซึ่งทำให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้กระทำตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา นะครับ กรรมาธิการถึงได้ไปเพิ่มเติมไว้ในมาตรา ๒๓๑/๑ เพื่อให้ครอบคลุมยิ่งขึ้นนะครับ สำหรับในมาตรา ๖๗ ที่วรรคหนึ่งนี้ ก็คงเอาไว้ เพื่อให้เป็นหลักทั่วไปนะครับ ว่า การปกป้องพิทักษ์รัฐธรรมนูญนี้ก็สามารถดำเนินการได้นะครับ การได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศด้วยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ะครับ ถ้อยคำนี้ นอกจากจะมีบัญญัติอยู่ในรัฐธรรมนูญนี้แล้ว ยังมีบัญญัติอยู่ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองนะครับ ในมาตรา ๖๖ ซึ่งท่านก็พอทราบแล้วว่า เป็นเหตุที่มาของการยุบพรรคที่ผ่านมา โดยการดำเนินการในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองนี้ เป็นหน้าที่ของนายทะเบียนนะครับ ที่จะเสนอไปที่อัยการสูงสุด ฉะนั้น มาตรา ๖๗ นี้ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าการเลือกตั้งนี้ ก็จะมีส่วนในการถ่วงดุลกันนะครับ -----

ถ้านายทะเบียนไม่ดำเนินการ ตามมาตรา ๖๖ ๖๗ อัยการสูงสุดก็ดำเนินการได้ตามมาตรา ๖๗ ของรัฐธรรมนูญฉบับนี้ครับ ถ้าอัยการสูงสุดไม่ดำเนินการ ตามมาตรา ๖๗ ของรัฐธรรมนูญ นายทะเบียนพรรคการเมืองก็สามารถไปดำเนินการได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ฉะนั้น ในหลักการแล้วที่ท่านเดิมถ้อยคำว่าการทุจริตการเลือกตั้ง กรรมวิธีการเห็นด้วยครับ และได้พยายามไปเขียนปรับให้ชัดเจนขึ้นนะครับ ในร่างมาตรา ๒๓๑/๑ ครับ สำหรับท่านผู้แปรญัตติอีกท่านหนึ่งนะครับ ที่ขอแก้ไขถ้อยคำ จากคำว่า ผู้รู้เห็น เป็น ทราบ นี่นะครับ กระผมใคร่จะขอทราบเรียนอย่างนี้นะครับว่า ในมาตรา ๖๗ นี่นะครับ เหตุที่เกิดการกระทำอันนี้ นำไปสู่การยุบพรรคการเมืองได้ครับ ซึ่งเป็นกรณีค่อนข้างจะมีความร้ายแรง การแก้ไขจากผู้รู้เห็น เป็น ทราบ มันทำให้น้ำหนักของถ้อยคำนี้อ่อนลงมานะครับ จากที่ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ ขออนุญาตที่เอ่ยนามท่าน ตามที่ท่านเสนอข้อมูลไป ท่านไม่ได้เพียงทราบธรรมดา นะครับ ถ้าทราบธรรมดา บอกว่า รู้จากหนังสือพิมพ์ แต่ท่านมีข้อมูลครับ ท่านมีเอกสาร อันนั้น ถึงเป็นเหตุที่ให้ทางอัยการสูงสุดเขาตั้งคณะทำงานสืบสวน สอบสวนต่อไปครับ ฉะนั้น กระผมคิดว่า ในเรื่องของถ้อยคำถ้าคงไว้ตามเดิมนี่นะครับ ก็จะมีผลชัดเจนนะครับ สำหรับที่กรรมวิธีการอีกท่านหนึ่งขอแก้ไขจาก เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งนะครับ จาก ๕ ปี เป็น ๑๐ ปี นี่นะครับ การเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง ๕ ปี นี่นะครับ ในร่างมาตรา ๖๗ สอดคล้องกับในร่างมาตรา ๒๓๑/๑ นะครับ คือ เป็นบทบัญญัติทั่วไปครับว่า ถ้ามีการกระทำในลักษณะอย่างนี้นี่นะครับ ถ้ามีการยุบพรรคการเมือง ก็จะเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งกรรมการบริหารพรรค ๕ ปี นะครับ แต่ถ้าการกระทำอันนี้นี่นะครับ มีหลักฐานว่า เป็นการกระทำความผิดอาญามีการดำเนินคดีอาญา อย่างเช่น เรื่องการซื้อสิทธิขายเสียงนี่นะครับ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง สส. หรือ สว. นี่นะครับ ถ้าหากมีการลงโทษทางอาญาในเรื่องนั้นแล้ว การเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งจะเป็น ๑๐ ปี นะครับ ฉะนั้นที่บัญญัติไว้ ๕ ปี นะครับ ในร่างมาตรา ๖๗ นี้ คิดว่า มีความเหมาะสมแล้วครับ ขอบพระคุณครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : เอาอย่างนั้นะครับ อาจารย์เจิมศักดิ์ครับ ที่ท่านว่านี่ ตกลงได้ไหมครับ ทีละราย

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ต้องขอบพระคุณนะครับ ผม เจิมศักดิ์ นะครับ ที่กรรมการได้เห็นด้วย แล้วก็เปลี่ยนไปอยู่ในมาตราอื่น แทนนะครับ ส่วนใหญ่ผมก็เห็นด้วย ขอถามนิดเดียวว่า ในมาตรา ๒๓๑/๑ ที่ท่านเอาไปเขียนตรงนั้นแทน จะรวมแต่เฉพาะ สส. กับ สว. เท่านั้นหรือเปล่า แล้วการเลือกตั้งในระดับต่ำกว่านั้น ระดับท้องถิ่นทั้งหลายนี้รวมด้วยไหม แล้วเราควรจะรวมด้วยไหม เพราะว่ามันก็เป็นรากฐานของระบอบประชาธิปไตยอันหนึ่ง อันนี้ขอถามท่านนั้นะครับ อันนี้เพื่อความกระจ่าง ประการที่ ๒ ที่ท่านประพันธ์กรอุทธรณ์ว่า ที่ผมเคยไปยื่นตามมาตรา ๖๓ เดิม ก็คือ มาตรานี้นะครับ ที่ว่าเป็นผู้รู้เห็น ผมต้องกราบเรียนท่านประธานอย่างตรง ๆ นะครับว่า ผมไป ผมก็พยายามรวบรวมเอกสารหลักฐานทั้งหลายเท่าที่ผมมีไปยื่นให้กับอัยการ แต่ผมกราบเรียนว่า พวกผมนี้ประหวั่นใจเหลือเกินว่า ถ้าอัยการตีความอย่างเคร่งครัด รู้เห็น ต้องเป็นผู้รู้ แล้วก็เห็น ผมเสร็จเลย คือ ผมพยายามรวบรวมไปให้ท่านจริงเลยอย่างที่ท่านพูด แต่ผมประหวั่นใจตลอดเวลา ผมยังคิดว่า มาตรานี้ คุณสุรัชย์ที่แปรนี้มีเหตุผล อันนี้มันพันโดยตรง เพราะผมเคยทำมาแล้วตาม มาตรานี้ เมื่อประมาณ ๒ ปีที่แล้ว

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : อันนี้ของท่านสุรัชย์ อาจารย์พูดสั้น ๆ แล้วกันนะครับ เอาของอาจารย์ก่อน

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : เพราะฉะนั้นถ้าคำว่า ทราบ ผมว่าไม่เลวนะครับ เพราะว่าอัยการท่านต้องไปตรวจสอบข้อเท็จจริงต่อไปอีก แต่ว่าตอนนั้นผมเองต้องเรียนท่านอาจารย์ประพันธ์นะครับ ผมไปยื่นกับท่าน ผมคุยกันตลอดเวลาว่า ถ้าอัยการท่านจะช่วยฝ่ายที่ถูกร้อง ท่านบอกว่าผมไม่เห็นนี่ รู้เห็นนี่ เพียงแต่ว่าผมไปรวบรวมข้อมูลทั้งหลายมาให้เฉย ๆ ผมเสร็จเลย แต่ถ้ากรุณา ถ้าเป็น ทราบ ได้น่าจะเป็นประโยชน์ ขอบพระคุณครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ตกลงของอาจารย์ นี่ยอมหรือยัง

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ผมถามก่อนใครครับว่า รวมถึงใครบ้าง เฉพาะ สส. สว. หรือเปล่า ขอถามตรงนั้นนิดเดียว

นายบรรณิธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านอาจารย์คมสันครับ ว่าอย่างไรครับ สั้น ๆ ว่า ท่านยอม ไม่ยอมอย่างไร สั้น ๆ

นายคมสัน โพธิ์คง (กรรมาธิการ) : เรียนท่านประธานครับ ความจริงผมไม่ได้ตั้งใจประเด็นนี้มากครับ แต่ว่ากรรมาธิการ ตกลงกรรมาธิการไม่ได้แก้ไขใหม่ครับ ท่านประธานครับ

นายบรรณิตรี เศรษฐบุตุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : ๒๓๑ /๑

นายคมสัน โภธิคัง (กรรมาธิการ) : ใช้ใหม่ครับ คือ อย่างนี้ครับ ท่านประธานครับ ผมก็อยากให้บันทึกไว้ เพราะว่า มาตรา ๖๗ นี้โทษแรงครับ เป็นเรื่องล้มล้างการปกครอง ๒๓๑ นี้เป็นเรื่องของการซื้อเสียง ขออนุญาตท่านประธานนิดเดียวครับ ในมาตรา ๑๐๐ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรปัจจุบันนี้ครับ เพียงแต่เรื่องบางเรื่องซึ่งเป็นเรื่องเล็กน้อยครับ เขาก็เพิกถอนสิทธิเป็นเวลา ๑๐ ปี สำหรับผู้กระทำนะครับ กรณีนี้ ๕ ปี ถ้ากรรมาธิการเห็นว่า จะคงไว้จริง ๆ ผมไม่ตีใจมากนะครับ แต่ก็อยากจะให้บันทึกตรงนี้ไว้ครับ

นายบรรณิตรี เศรษฐบุตุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : โอ.เค. (O.K. - Okay) นะยอม แต่ให้บันทึกเอาไว้ นะครับ เหลือของท่านสุรชัยครับ สัน ๆ อีกนิดหนึ่ง แล้วจะได้ดูว่า ถ้าตกลงกันไม่ได้ คงต้องโหวต (Vote) ครับ

นายสุรชัย เลียงบุญเลิศชัย : ขอบคุณครับ ท่านประธานครับ ผม สุรชัย เลียงบุญเลิศชัย ครับ สมาชิกสภาว่าง ด้วยความเคารพต่อคำชี้แจงของท่านประธานนะครับ ผมยังคงมีความเห็นต่างอยู่ อย่างนี้ครับ ท่านประธานครับ ในวรรคสองของมาตรา ๖๗ นะครับ ใช้ถ้อยคำอย่างนี้ท่านประธาน ในกรณีที่บุคคลหรือพรรคการเมืองใดกระทำการตามวรรคหนึ่ง ผู้รู้เห็นการกระทำดังกล่าวย่อมมีสิทธิเสนอเรื่องให้ัยการสูงสุดตรวจสอบข้อเท็จจริง ตรวจสอบข้อเท็จจริงนะครับ ที่นี้ผมกราบเรียนครับว่า คำว่า รู้เห็น รู้เห็นในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานนั้นนี้ ให้ความหมายไว้ว่า รู้เห็นคือ การรู้เหตุการณ์ ถ้าในทางกฎหมาย เปรียบไปแล้วก็คือ ต้องเป็นประจักษ์พยานเลยนะครับ ต้องรู้เหตุการณ์ แต่ถ้า ทราบ นี้ ไม่จำเป็นที่จะต้องเป็นประจักษ์พยาน ก็สามารถที่จะมีสิทธิร้องเรียนผ่านมาตรา ๖๗ วรรคสองนี้ได้ และผมกราบเรียนครับว่า การที่ัยการจะดำเนินการต่อไปหรือไม่อย่างไรนั้นนี้ รัฐธรรมนูญเขียนไว้ชัดเจนครับ ท่านประธานครับ ัยการสูงสุดเป็นผู้ตรวจสอบข้อเท็จจริง ไม่ใช่ให้ผู้นำเสนอเรื่องตาม ๖๗ วรรคสอง เป็นคนตรวจสอบข้อเท็จจริง รวบรวมข้อเท็จจริงไประดับหนึ่งก่อน ดังเช่นที่ท่านกรรมาธิการกร่างได้ชี้แจงนะครับ นั่นคือประเด็นที่ ๑

ประเด็นที่ ๒ ผมกราบเรียนท่านประธานครับว่า ประโยคท้ายของวรรคนี้ที่พูดไว้ชัดเจนครับว่า กรณีที่เกิดขึ้นตามวรรคนี้ ไม่กระทบกระเทือนการดำเนินคดีอาญาต่อผู้กระทำการดังกล่าว แล้วเมื่อสักครู่ผมก็ได้กราบเรียนเหตุผลไปแล้วว่า ในทางประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญานั้น การที่จะไปกล่าวโทษต่อเจ้าพนักงานของรัฐนั้นไม่จำเป็นต้องเป็นประจักษ์พยาน ใครก็ได้ที่ทราบว่า มีบุคคลกระทำความผิดเกิดขึ้น โดยที่ไม่ต้องไปรู้ตัวเลยว่า ใครเป็นผู้กระทำความผิด ก็มีสิทธิที่จะไปกล่าวโทษต่อเจ้าพนักงานของรัฐ เพื่อให้ดำเนินการสอบสวนได้ ทั้งนี้ถ้าท่านวางความหมาย หรือนัยของมันไว้ต่างกันนี้ ผมกราบเรียนครับว่า ถ้าผมทราบว่า มีคนกำลังจะล้มล้างการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข แต่ผมไม่รู้เห็นในรายละเอียด ท่านบอกผมไปร้องเรียนต่ออัยการไม่ได้ ผมเดินไปกล่าวโทษกับพนักงานสอบสวน เพราะวรรคนี้บอกแล้วว่า ไม่กระทบกระเทือนต่อสิทธิในการดำเนินคดีอาญานะครับ ผมใช้สิทธิไปกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน อะไรจะเกิดขึ้นครับ ท่านประธานครับ ความต่างกันในระดับการดำเนินการทางกฎหมายจะเกิดขึ้นทันที ผังของอัยการสูงสุดบอก ผมไม่ใช่ผู้รู้เห็น เพราะฉะนั้นไม่รับเรื่องร้องเรียนของผม แต่พนักงานสอบสวนต้องดำเนินคดีนะครับ ตรงนี้จะเห็นเลยครับว่า จะเกิดนัยทางกฎหมาย จะเกิดปัญหาในทางปฏิบัติทันที พนักงานสอบสวนปฏิเสธไม่รับคำกล่าวโทษจากผมไม่ได้ ต้องดำเนินการ แล้วถ้าพนักงานสอบสวนดำเนินการไปแล้ว เห็นว่ามีการกระทำความผิดจริง พนักงานสอบสวนต้องส่งฟ้องผู้กระทำความผิด แล้วในซีกของอัยการสูงสุดล่ะครับ ท่านบอกท่านไม่รับเรื่องผม ปัญหามันจะเกิดขึ้นครับ ในทางปฏิบัติครับ ท่านประธานครับ เพราะฉะนั้นด้วยเหตุผลที่ผมกราบเรียน ประกอบกับที่ผมได้กราบเรียนไปแล้วว่า สิทธิพิทักษ์รัฐธรรมนูญในส่วนที่ ๑๓ นั้น คือ ส่วนหนึ่งในหมวดที่ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพของปวงชนชาวไทย ซึ่งมาตรา ๔ เขียนรองรับไว้แล้วครับว่า ประชาชนคนไทยทุกคนมีสิทธิ มีเสรีภาพเสมอกันตามบทบัญญัติในหมวด ๓ นี้ทั้งหมดเลยนะครับ เพราะฉะนั้นไม่น่าจะมีเงื่อนไขในการที่ประชาชน หรือบุคคลที่เป็นชนชาวไทยจะใช้สิทธิในการที่เขาจะไปพิทักษ์รัฐธรรมนูญ ผ่านมาตรา ๖๗ แต่ท่านเขียนอย่างนี้ ท่านกำลังไปสร้างเงื่อนไข แปลความว่า

สิทธิเสรีภาพในหมวดนี้ไม่ได้รองรับไว้เท่าเทียมกันอย่างที่เขียนไว้ในมาตรา ๔
กราบเรียนท่านประธานครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านกำลังจะตอบ
อาจารย์เจิมศักดิ์นิตหนึ่ง แล้วก็เผชิญมีท่านสุรชัย เชิญครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท (กรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานสภา
ร่างรัฐธรรมนูญ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ กระผม ประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการครับ
ที่ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ ขออนุญาตที่เอ่ยนามท่านนะครับว่า ในมาตรา ๒๓๑/๑
นี่นะครับ มีความหมายเฉพาะ สส. สว. เท่านั้นใช่ไหมครับ ก็อยากจะกราบเรียนว่า
กรรมการยกร่างนี้ได้ยกกว้างไว้ ต้องการจะมุ่งไปถึงพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาครับ
เนื่องจากว่า ในระดับชาตินี้ครับ พรรคการเมืองเป็นผู้ส่งสมาชิกเข้าสมัคร สส. นะครับ
ถึงมุ่งไปในการเลือกตั้ง สส. และการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา นะครับ ส่วนในการเลือกตั้ง
ในระดับท้องถิ่น ยังไม่ได้อยู่ในความหมายนี้ นะครับ แต่ถ้าหากว่า เป็นเจตนารมณ์
ก็อาจจะไปพิจารณาต่อในกฎหมายลูกในการเลือกตั้งท้องถิ่น ถ้าจะมี นะครับ สำหรับ
ประเด็นที่ ๒ ที่ท่านสุรชัย ขออนุญาตเอ่ยนาม ขอแก้ถ้อยคำ นะครับ จาก ผู้รู้เห็น เป็น
ทราบ นะครับ ที่ได้ฟังท่านชี้แจงมานะครับ ท่านก็ชี้แจงมีเหตุผล และได้หารือท่าน
กรรมการแล้วนี้ นะครับ ก็ไม่ขัดข้องครับ ที่จะขอแก้ไขถ้อยคำจาก ผู้รู้เห็น เป็น ทราบ
ครับ ขอบพระคุณครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : สมาชิกครับ
ตกลงท่านสุรชัยแก้ตามที่กรรมการยอมแก้แล้ว คงไม่เป็นไรแล้วมั้งท่าน

นายสุรชัย เลียงบุญเลิศชัย : ครับ ก็ขอกราบขอบพระคุณ
ท่านกรรมการยกร่างครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ครับ
อาจารย์เจิมศักดิ์ล่ะครับ อธิบายแล้ว ไหวไหมครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ไหวครับ ผมรับได้
นะครับ แล้วก็ผมคิดว่า เราน่าจะรับรองมาตรา ๒๓๑/๑ ไปเสียเลย คือ ท่านประธานครับ
ไม่อย่างนั้นจะมีปัญหา คือ วันนี้ท่านหยิบ ๒๓๑/๑ ซึ่งก็เป็นไปตามมาตรา ๖๗ อย่างที่
ผมกราบเรียน ท่านบอกว่า ท่านขอย้ายไปอยู่ตรงนั้น ถ้าท่านไม่รับรองไปเสียเลย วันหลัง
พอมาถึง ๒๓๑/๑ ถ้าเกิดไม่รับรอง ผมหายไปเลย ๒ ที่ เพราะฉะนั้นอันนี้ในสภาต้อง

รับรองไปเลยครับ ต้องพิจารณา ๒๓๑/๑ ไปเลย แล้วจบ อันนี้พอถึงเวลาก็ผ่าน ๆ ๒๓๑/๑ ไปนะครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : นิดหนึ่งครับ รับรอง ๒๓๑/๑ มันจะโยงอันไหนบ้างหรือเปล่าครับ ท่านกรรมาธิการครับ รับได้ไหมครับ รับได้ไหม ถ้ารับได้ก็รับ เชิญครับ ยืนยันไว้ครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธาน ผม ประพันธ์ นัยโกวิท กรรมาธิการ ได้หารือกรรมาธิการแล้ว เห็นว่า รับตามที่ท่าน อาจารย์เจิมศักดิ์เสนอได้ ขอให้พิจารณามาตรา ๒๓๑/๑ ไปพร้อมกันเลยครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : พิจารณา ตอนนี้อยู่หรือครับ คือ รับเอาไว้ได้ไหมครับว่า ตามที่อาจารย์เจิมศักดิ์ว่า

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : เรียนท่านประธานครับ เจิมศักดิ์ครับ ผมคิดว่า เราพิจารณาไปเลยพร้อมกัน แล้วท่านไม่เสียเวลาเลยครับ ไม่อย่างนั้นกลับมาใหม่ ต้องมาทำกันอีกกว่า ๖๗ ท่านรับกันแล้วว่าอย่างนี้ จึงแก้เป็น อย่างนี้ ถึงเวลานั้นมันลืมหอดแล้ว ตอนนี้อยู่ข้อความกันเลยว่า ๒๓๑/๑ ผมดูแล้วผมรับได้ นะครับ แล้วก็ผ่านเลยครับ ถ้าอย่างนั้น ถ้าไม่มีผู้ใดติดใจก็ผ่าน ถ้าติดใจเราก็มาดูกัน

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านเอาอย่างนี้ ใช่ไหมครับ ต้องรับมาตรานี้ไปก่อน แล้วถึงจะยกมาตรา ๒๓๑ มาพิจารณาต่อไปเลย ใช่ไหมท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ ตกลงนะครับ เพราะฉะนั้นมาตรา ๖๗ นี่นะครับ ที่มีการแก้ไข และที่มีการขอแปรญัตติ ขอสงวนคำแปร กรรมาธิการตกลงได้แล้ว ใครเห็นเป็นอย่างอื่น ใหมครับ มีท่านวัชรา เชิญครับ

นายวัชรา หงส์ประภัสสร : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม วัชรา หงส์ประภัสสร สสร. ในมาตรา ๖๗ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง เป็นเรื่องสิทธิพิทักษ์ รัฐธรรมนูญ ซึ่งผมเห็นด้วยว่า จะอยู่ตรงนี้ครับ แต่ในวรรคสาม วรรคสี่ ซึ่งว่าด้วย พรรคการเมือง คือ ผลกระทบที่เกิดจากการไม่ปฏิบัติตามวิถีทางแห่งรัฐธรรมนูญนี้ นะครับ จึงเป็นเหตุให้ยุบพรรคการเมืองได้นี้ กระผมเห็นว่าที่ถูกต้องที่ควรนั้น ในวรรคสาม หรือวรรคสี่นี้

น่าจะไปอยู่ในมาตรา ๖๔ ต่อท้าย เพราะเป็นเรื่องของการที่ทำให้พรรคการเมืองที่ก่อตั้งขึ้น ตามมาตรา ๖๔ นั้น ต้องยุบเลิกไปนะครับ และรวมมาตรา ๒๓๑/๑ กระผมขอพูดทีหลังครับ เหตุผลที่กระผมเสนอเช่นนี้ ก็เพราะว่า ถ้าไม่เช่นนั้นจะเป็นการดับสน ที่เรื่องพรรคการเมืองกลับมาอยู่ในเรื่องสิทธิพิทักษ์รัฐธรรมนูญ มันไม่น่าจะถูก ไม่น่าจะควรครับ
ขอบคุณครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : ท่านวัชราครับ
ท่านไม่ได้แปรญัตติไว้ นะครับ แล้วก็วรรคสามก็ไม่ได้แก้ มีข้อสังเกตให้กรรมาธิการ

นายวัชรา หงส์ประภัสร์ : มิได้ครับ วรรคสี่มีการแก้ไขครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : ครับ ที่นี้ท่านพูด
วรรคสาม ตกลงวรรคสามท่านไม่ตั้งใจ นะครับ ท่านไม่ได้แปรญัตติด้วย แล้วเขาไม่ได้
แก้ไข

นายวัชรา หงส์ประภัสร์ : ครับ ในเมื่อวรรคสี่ไป วรรคสามก็น่าจะไป
ด้วยครับ ขอขอบคุณครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : ไม่ เขาทำเฉพาะ
วรรคสี่ ถ้าจะโหวตต้องโหวตเฉพาะวรรคสี่ นะครับ เชิญคุณเสวตครับ สั้น ๆ นะครับท่าน

นายเสวต ทินกุล : ครับ ขอขอบคุณท่านประธานที่เคารพครับ ผม เสวต
ทินกุล นะครับ ท่านประธานครับ ผมอยากจะถามท่าน ตัดใจนิดหนึ่ง ถามท่านประธานไป
ยังท่านกรรมาธิการยกร่างครับ ผมตั้งข้อสังเกตนิดหนึ่ง นะครับว่า มาตรา นี้เป็นการล้มล้าง
การปกครองในระบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขนี้ ผมยังติดใจอยู่
ครับว่า ถ้าเกิดมีผู้คนที่เขาคิดเรื่องว่า เขาจะปกครองแบบรีพับลิค (Republic) เห็นดี
เห็นงามกับเรื่องมาร์คซิสต์ (Marxism) อะไรแบบนี้ มันเข้าข่ายมาตรา นี้ไหมครับ
ท่านประธานครับ แบบนี้มันฟังได้สองแง่สองง่ามท่านประธานครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : ท่านเสวต เอาที่
เขาแก้ไขสิ

นายเสวต ทินกุล : ต้องบันทึก นะครับ เรื่องนี้ต้องบันทึกไว้ด้วย นะครับ
ไม่อย่างนั้นเกิดผมเป็นเจ้าของลัทธิขึ้นมา นี้ ผมจะไปชวนเพื่อนตั้งลัทธิใหม่ขึ้นมา นี้
มันจะล้มล้าง นะครับ ผมยกตัวอย่าง ไม่ใช่หมายความว่าอย่างนั้น นะครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : คุณเสวตไม่ได้
แปรญัตติ ก็เอาที่กรรมาธิการเขาแก้ไข

นายเศวต ทินกุล : อยากให้ท่านกรรมาธิการชี้แจงเรื่องนี้ จะได้บันทึกไว้ครับ ขอขอบคุณครับ

นายธนนิติ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : ตกลงมีเรื่องที่คุณวัชราพูดเฉพาะวรรคสี่ครับ ท่านกรรมาธิการ ว่าอย่างไรครับ ถ้าอย่างไรก็ต้องโหวตอยู่ดี เชิญชี้แจงนิดหนึ่งครับ

นายจรัญ ภัคดีธนากุล (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมจรัญ ภัคดีธนากุล กรรมาธิการครับ คือ ๒ เรื่องนี้มันจะไว้ตรงพรรคการเมืองก็มองได้ แต่จะไว้ตรงมาตรา ๖๗ ก็ได้ ในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ นี้ ท่านเอาไว้ในมาตรา ๖๗ ครับ เพราะท่านต้องการให้เรื่องนี้มันเดินไปจนจบ อ่าน ๖๗ แล้วก็เห็นตลอดสาย จบเรื่องไม่ต้องย้อนกลับไปอ่านมาตราอื่นอีกนะครับ คณะกรรมาธิการเพียงแต่ต่อยอดออกไปอีกนิดเดียวว่า ถ้าศาลให้ยุบพรรคการเมืองแล้ว เขาให้ตัดสิทธิการเลือกตั้งของคณะกรรมการบริหารพรรคออกไปอีกเท่านั้นเอง เพราะฉะนั้นนี่น่าจะอยู่ที่ ๖๗ นี้ ถูกต้องแล้วครับ ท่านประธานครับ ขอขอบคุณครับ

นายธนนิติ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : เชิญคุณวัชราครับ สั้น ๆ ยอม หรือไม่ยอม

นายวัชรา หงส์ประภัสสร : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผมวัชรา หงส์ประภัสสร กระผมขอความกรุณาท่านกรรมาธิการได้พิจารณาในเรื่องพรรคการเมืองนี้สักเล็กน้อยครับว่า น่าที่จะหยิบเป็นหมวด หรือส่วนหนึ่งขึ้นมาหรือไม่ เพราะปรากฏว่า เมื่ออ่านสารบัญแล้วจะเห็นว่า ส่วนที่ขาดหายไป คือ พรรคการเมือง ซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญมากในเรื่องของการเมืองนี้ นะครับ น่าที่จะได้มีหมวด หรือส่วนในเรื่องนี้ขึ้นมาโดยเฉพาะ แล้วซึ่งถ้ามีก็มีมาตราที่เกี่ยวข้องอยู่ประมาณสามสี่มาตรา ถ้าแยกได้ครับ แต่ถ้าท่านไม่ได้แยกเอาไว้ กระผมก็ไม่ติดใจครับ ในเรื่อง que กระผมเสนอไปตะกี้ครับ ขอขอบคุณครับ

นายธนนิติ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : ถ้าท่านไม่ติดใจไม่ต้องโหวต ก็เป็นข้อสังเกต เดียวกรรมาธิการไปดูตอนพรรคการเมืองแล้วกันนะครับ เพราะฉะนั้นมาตรา ๖๗ นี้ นะครับ เป็นไปตามที่คณะกรรมาธิการแก้ไข แล้วกรรมาธิการ

ตกลงเปลี่ยนแปลงนะครับ ตามที่ได้ตกลงแล้วนะครับ ของอาจารย์เจิมศักดิ์ก็ดีของท่าน
สุรัชย์ก็ดีนะครับ ของท่านอาจารย์คมสันก็ดีนะครับ ผ่านนะครับ ผ่านมาตรา ๖๗

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ขออนุญาตสรุป
นิดหนึ่งนะครับ คือ มาตรา ๖๗ สรุปว่า ไม่มีการแก้ไขตามที่ผมเสนอ แต่ว่าจะไปอยู่ใน
มาตรา ๒๓๑/๑ ซึ่งประเด็นเราจะพิจารณาต่อทันที พรรคที่ ๒ เป็นไปตามที่คุณสุรัชย์
ขอแก้ไข เปลี่ยนคำว่า รู้เห็น เป็น ทราบ แล้วพรรคที่ ๔ ที่ผมขอเพิ่มเติมนี้ ให้เอาของ
กรรมาธิการเพิ่มเติมแทน อย่างนี้ถูกต้องใช่ไหมครับ จะได้บันทึกกันได้ถูกต้องอย่างนี้
ขอบพระคุณครับ

นายธนนิติ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : คณะกรรมาธิการ
ครับ เพราะฉะนั้นเชิญท่านเลขาไปมาตรา ๒๓๑/๑ ครับ

นายวัชรินทร์ จอมพลาพล (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : มาตรา ๒๓๑/๑ คณะกรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ที่แปรญัตติไว้ นะครับ ใช้นะใหม่ มีใครอภิปราย เชิญครับ ไม่มี ท่านกรรมาธิการชี้แจงนิดครับ ที่เพิ่มขึ้นใหม่ เชิญครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท (กรรมาธิการ) : กราบเรียนประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติครับ กระผม ประพันธ์ นัยโกวิท กรรมาธิการ ในร่างมาตรา ๒๓๑/๑ ที่มีการเพิ่มเติมเข้ามา นะครับ ในหลักการ ก็คือว่า การเลือกตั้งในหลักการแล้วควรจะเป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ ยุติธรรม ฉะนั้น การกระทำใด ๆ ซึ่งทำให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริต เทียงธรรม หรือไม่บริสุทธิ์ยุติธรรมนี้ เป็นสิ่งที่ไม่ควรจะมี โดยเหตุนี้กรรมาธิการจึงได้เพิ่มมาตรา ๒๓๑/๑ ขึ้นมา โดยถ้าหากว่า ผู้สมัครรับเลือกตั้งคนใดเป็นผู้กระทำ อย่างเช่น เป็นคนที่ซื้อสิทธิ ขายเสียง เป็นผู้ใช้ให้ซื้อสิทธิ ขายเสียง ยกตัวอย่างง่าย ๆ นะครับ หรือเป็นผู้สนับสนุน ซึ่งอันเป็นความผิดตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร นะครับ หรือการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา ทำให้การเลือกตั้งไม่สุจริตและเที่ยงธรรม นะครับ ก็จะถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้น นะครับ แล้วถ้าหากว่าผู้นั้นเป็นคนกระทำ หัวหน้าพรรคการเมือง หัวหน้าพรรคการเมืองนี้ ถือว่าเป็นผู้แทนของพรรคการเมือง หรือกรรมการบริหารของพรรคการเมือง นะครับ ที่มีส่วนรู้เห็น ปล่อยปละละเลย หรือทราบการกระทำแล้ว มิได้ยับยั้งหรือแก้ไข เพื่อให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ก็ถือว่า พรรคการเมืองนั้น กระทำการเพื่อให้ได้มา ซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศ ด้วยวิธีการซึ่งไม่ได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ แล้วก็ให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของหัวหน้าพรรคการเมือง และกรรมการบริหารพรรคการเมืองนั้น มีกำหนด ๕ ปี ซึ่งในหลักการอันนี้ ก็ตัวอย่างง่าย ๆ ก็เป็นอย่างที่ท่านได้ทราบ ในคำพิพากษา ในคดียุบพรรค ซึ่งจะเขียนไว้ค่อนข้างชัดเจนตามแนวที่บัญญัติไว้ นี้ ทั้งนี้ ก็เพื่อต้องการให้การเลือกตั้งนี้เป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ ยุติธรรมอย่างแท้จริงครับ ขอขอบคุณครับ

นายธนนิติ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านสมาชิกว่าอย่างไรนะครับ ใช้ได้หรือยัง ท่านศักดิ์ชัย

นายศักดิ์ชัย อุ่ณจิตติกุล : กราบเรียนท่านประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญที่เคารพ ผม ศักดิ์ชัย อุ่ณจิตติกุล สสร. ครับ ท่านประธานครับ ผมอยากจะเรียนถามด้วยความไม่เข้าใจนะครับว่า คำว่า เลือกตั้งโดยสุจริต เทียบธรรม กับการทุจริตการเลือกตั้ง มันมีนัยที่คล้ายคลึงกันหรือไม่ เนื่องจากว่า มาตรา ๖๗ เมื่อสักครู่ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ได้ขอแปรญัติติ แล้วบรรจุคำว่า ทุจริตการเลือกตั้ง ซึ่งฟังแล้วมีความเข้าใจง่าย ประเด็นที่ ๒ ที่อยากจะกราบเรียนถาม ก็คือว่า เมื่อการกระทำใดที่ปรากฏว่า เป็นการเลือกตั้งนี้ แล้วมีบทลงโทษที่จะให้หัวหน้าพรรคการเมือง และกรรมการบริหารพรรคการเมืองถูกลงโทษ ประเด็นก็คือว่า ผู้ที่ไปกระทำความผิด ซึ่งไม่ใช่กรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือหัวหน้าพรรคการเมืองนั้น ได้รับการลงโทษด้วยหรือไม่ครับ ขอบพระคุณครับ

นายธนนิติ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : มีท่านอื่นมีคำถามไหมครับ ท่านวัชราครับ

นายวัชรา หงส์ประภัสสร : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผมวัชรา หงส์ประภัสสร ในมาตรา ๒๓๑/๑ นี้ กระผมมีข้ออภิปรายทั้งพรรคแรกและพรรคที่ ๒ พรรคแรกนั้น กระผมเห็นว่า ในส่วนที่อ้างถึงว่า ระเบียบหรือประกาศของคณะกรรมการเลือกตั้ง ที่ทำให้การเลือกตั้งไม่เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ในเรื่องนี้นั้น ได้บัญญัติไว้เกี่ยวกับฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งแล้ว เพราะฉะนั้นการที่ฝ่าฝืนระเบียบหรือประกาศ ระเบียบหรือประกาศนั้น ก็ออกมาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งนั่นเอง -----

เพราะฉะนั้นเมื่อฝ่าฝืนระเบียบหรือประกาศ ก็เท่ากับฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง จึงไม่จำเป็นที่จะต้องระบุถึงระเบียบหรือประกาศนั้นไว้ด้วยครับ ในวรรคสอง กระผมเห็นว่า ที่กล่าวถึงการปล่อยปละละเลย ขอสรุปว่าในเรื่องนี้ ที่จะผิดได้นั้น ก็ต้องจงใจกระทำ หรือจงใจละเว้นการกระทำ การจงใจละเว้นการกระทำ กระผมว่า น่าที่จะบัญญัติให้มันชัดเจนมากกว่าที่ได้ระบุเอาไว้ นะครับ ว่าปล่อยปละละเลย หรือทราบการกระทำแล้วไม่ได้ยับยั้ง หรือแก้ไขให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม ทั้งนี้ เพื่อในการปฏิบัติจะได้ไม่ต้องมาตีความอีกครับ ขอขอบคุณครับ

นายนวนิตี เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านอรรถรัตน์ครับ เชิญครับ

นายอรรถรัตน์ รัตนจันทร์ : กราบเรียนท่านประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญที่เคารพ กระผม นายอรรถรัตน์ รัตนจันทร์ สมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนูญ ในมาตราที่ ๒๓๑/๑ นี้ กระผมเห็นด้วยกับคณะกรรมการยกกว้าง แต่อยากจะทำให้มีการเพิ่มเติม ในเมื่อระบุไว้ในกรณีที่มีบุคคลกระทำความผิดแล้ว หัวหน้าพรรค และกรรมการบริหารพรรคนี้จะต้องรับผิดชอบ แล้วก็ถูกเพิกถอนสิทธิการเลือกตั้ง ผมอยากให้คุณคณะกรรมการระบุให้มีการรับผิดชอบร่วมกับ ก็คือ หัวหน้าพรรค กรรมการบริหารพรรค รับผิดชอบร่วมกับบุคคลที่กระทำความผิดในเรื่องของค่าเสียหาย ค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งตรงนั้นด้วยนะครับ ขอขอบพระคุณครับ

นายนวนิตี เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ขอขอบคุณครับ ท่านสุรัชย์ครับ เชิญท่านครับ ตรงประเด็น

นายสุรัชย์ เลี้ยงบุญเลิศชัย : ขอขอบคุณครับ ท่านประธานครับ ผม สุรัชย์ เลี้ยงบุญเลิศชัย สมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนูญครับ มาตรา ๒๓๑/๑ ผมมีประเด็นที่ใคร่ขอความกรุณาให้ท่านกรรมการยกกว้างชี้แจงเพิ่มเติมอีก ๒ ประเด็นครับ ท่านประธานครับ ประเด็นแรก ก็คือ ในวรรคแรกที่ใช้ถ้อยคำว่า ผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้ใดกระทำการก่อหรือสนับสนุนให้ผู้อื่นกระทำการ ความหมายของคำว่า ก่อ มีความหมายแค่นั้น เหตุใดท่านไม่ใช้คำว่า ใช้ นะครับ ซึ่งเป็นคำที่เราใช้อยู่ในประมวลกฎหมายอาญา ประเด็นที่ ๒

ในวรรคที่ ๒ ครั้น ท่านประธานครับ ตอนท้ายของวรรคที่ ๒ ที่พูดถึงการกระทำของบุคคล ตามวรรคแรก ถ้าปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่า หัวหน้าพรรคการเมือง หรือกรรมการบริหารของพรรคการเมืองผู้ใดมีส่วนรู้เห็น หรือปล่อยปละละเลย หรือทราบการกระทำแล้วมิได้ยับยั้ง บทบัญญัติในมาตรานี้บอกกว่า ให้ถือว่าพรรคการเมืองนั้นกระทำการเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศ โดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติในรัฐธรรมนูญ ในวรรคสองเขียนว่า ให้ถือว่า การกระทำของพรรคการเมืองนั้นเป็นการกระทำที่ให้ได้มาซึ่งอำนาจรัฐโดยทางที่ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ แต่ไม่ได้เขียนถึงการกระทำของตัวบุคคล ซึ่งเป็นผู้เริ่มต้นกระทำตามวรรคแรก เพราะฉะนั้นหมายความว่า เฉพาะการกระทำของพรรคการเมืองเท่านั้นหรือ ที่เราจะถือว่า เป็นการกระทำที่ให้ได้มาซึ่งอำนาจรัฐ นอกเหนือจากวิถีทางที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ แล้วตัวบุคคล ตัวสมาชิกพรรคการเมืองที่ไปทุจริตการเลือกตั้งล่ะครับ จะถือว่า เป็นการกระทำเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจรัฐ นอกเหนือจากวิถีทางที่กำหนดในรัฐธรรมนูญหรือไม่ เพราะตรงนี้เป็นประเด็นที่จะเชื่อมโยงกลับไปสู่มาตรา ๖๗ อย่างที่ท่านอภิปรายไว้ตอนต้นว่า ท่านเห็นด้วยกับท่านเจิมศักดิ์ แต่ท่านเห็นว่า ตำแหน่งของมันควรจะแยกมาอยู่อีกมาตราหนึ่ง คือ มาตรา ๒๓๑ วรรคหนึ่ง แต่พอมาอยู่ที่ ๒๓๑ วรรคหนึ่ง ท่านไปกำหนดว่า เป็นความผิดเฉพาะพรรคการเมืองเท่านั้น ทั้ง ๆ ที่ในมาตรา ๖๗ นั้น เขียนถึงบุคคลหรือพรรคการเมือง นั้นแปลว่า บุคคลก็สามารถกระทำความผิดตามมาตรา ๖๗ ได้ มิได้หมายความว่า เฉพาะพรรคการเมืองเท่านั้น เพราะฉะนั้นเหตุใดในวรรคสองของ ๒๓๑/๑ ท่านจึงอนุมานเอาเฉพาะแต่เป็นความผิดของพรรคการเมืองเท่านั้น กราบเรียนครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐสุนทร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : เชิญท่านกรรมาธิการครับ ๔ ประเด็นใช้ใหม่ครับ ไล่เรียงไปเลย ขอขอบคุณครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ กระผม ประพันธ์ นัยโกวิท กรรมาธิการ สำหรับที่ท่านผู้สอบถามท่านแรกนะครับ สอบถามเรื่องการใช้อ้อยค่านะครับ ว่า การทุจริตการเลือกตั้งที่เป็นอ้อยค้ำที่ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ใส่ไว้ในร่างมาตรา ๖๗ นะครับ

๒๓)

สสร ๒๗/๒๕๕๐

หน้า ๑๑/๓

กับทำให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม มีความหมายต่างกันอย่างไร
นะครับ -----

- ๑๒/๑

กระผมอยากจะกราบเรียนว่า ถ้อยคำที่ว่า สุจริตและเที่ยงธรรม นี้ เป็นถ้อยคำนะครับ ซึ่งมีอยู่ในกฎหมายรัฐธรรมนูญเดิม ปี ๒๕๔๐ เป็นถ้อยคำที่อยู่ในกฎหมายนะครับ ถ้าหากจะใช้ให้ถูกต้อง และควรจะใช้ถ้อยคำตามที่บัญญัติเอาไว้ในร่างมาตรา ๒๓๑/๑ นะครับ

สำหรับประเด็นที่ ๒ ที่ท่านสอบถามว่า กรรมการพรรคนี้ะครับ ที่บัญญัติเอาไว้เนี่ย จะต้องรู้ด้วยหรือไม่ คือ โดยหลักแล้วนี้ะครับ หัวหน้าพรรคเป็นผู้แทนของนิติบุคคล ถ้าหากว่า มีการกระทำของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง และหัวหน้าพรรคทราบแน่นอน อันนี้ต้องเป็นพรรคู้ ถือว่าแทน ทำการแทนพรรค กรรมการบริหารพรรคนี้เป็นผู้บริหารของพรรคการเมือง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองนี้ คนที่มีอำนาจดำเนินกิจการของพรรค คือ กรรมการบริหารพรรค เพราะฉะนั้นถ้าหากว่า มีการรู้เห็นนะครับ ทราบแล้วว่า มีการซื้อสิทธิขายเสียง ทราบแล้วว่า มีการโอนเงินยี่สิบ ล้าน หรือร้อยล้าน หรือพันล้านนี้ะครับ ทราบแล้ว ไม่มีใครดำเนินการเลย ทั้งที่รู้แล้วนี้ะครับ กรรมการบริหารพรรค ซึ่งเป็นผู้บริหารพรรค เหมือนกับกรรมการบริษัท ต้องรับผิดชอบด้วย ไม่อย่างนั้นท่านก็บอกไม่รู้ไม่เห็น เป็นกรรมการบริษัท ถ้าไม่รับผิดชอบ ไม่รู้เห็น ไม่ยับยั้งนะครับ อันนี้ก็เป็นที่ไม่ต้องสงสัยนะครับ ส่วนที่ท่านกรรมาธิการอีกท่านหนึ่ง ท่านวัชรฯ ขออนุญาตเอ่ยนามนะครับ ที่สอบถามว่า ระเบียบที่ออกของ กกต. นี้ ก็ออกโดยกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งอยู่แล้วนี้ะครับ เนื่องจากว่า ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง สส. สว. นี้ะครับ และในร่างรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๑ (๑) นี้ะครับ ก็จะมีกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจวางระเบียบเกี่ยวกับการหาเสียง การดำเนินการต่าง ๆ ของพรรคการเมืองด้วยนะครับ ฉะนั้นจึงจำเป็นต้องเขียนนะครับว่า ถ้าหากว่า มีการละเมิดระเบียบที่ กกต. ออกตามกฎหมาย ก็จะมีผลตามนี้ด้วยครับ ถึงต้องใส่เอาไว้ด้วยนะครับ ส่วนกรณีที่ท่านเห็นว่า ในวรรคสองนี้ น่าจะใส่คำว่า จงใจ นะครับ ในร่างที่กรรมาธิการเสนอนี้ะครับ ถ้าหากไม่มีส่วนรู้เห็น แล้วปล่อยปละละเลย ทราบนะครับ แล้วไม่ยับยั้ง ก็มีผลแล้วครับ ไม่เพียงแต่จงใจนะครับ

สำหรับกรณีที่ท่านกรรมาธิการท่านถามเรื่องค่าเสียหาย กรณีเรื่องค่าเสียหายนี้ ถ้าหากว่า มีการจัดเลือกตั้งใหม่ คงจะต้องไปบัญญัติอยู่ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง สส. สว. อีกชั้นหนึ่งครับ ส่วนที่ท่านสุรัชย์ขออนุญาตเอ่ยนามนะครับ ที่สอบถามว่า ในวรรคแรกของมาตรา ๒๓๑ นี้ะครับ ที่ใช้คำว่า ก่อ ทำไมไม่ใช้คำว่า ใช้ อันนี้เป็นถ้อยคำจากประมวลกฎหมายอาญาครับ ผู้ใดก่อกันนะครับ คือ เป็นไปตามกฎหมายอาญานั้นเอง จึงใช้คำนี้ครับ ก็คือ เป็นผู้ใช้นั่นเองนะครับ

และอีกประเด็นหนึ่งที่ท่านสอบถามว่า อันนี้เป็นบัญญัติเฉพาะพรรคการเมืองใช่ไหม ถูกต้องครับ เพราะว่าในร่างมาตรา ๖๗ วรรคสามนี้ ก็เป็นกรณีที่ให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยให้พรรคการเมืองเลิกการกระทำนะครับ และศาลรัฐธรรมนูญอาจสั่งยุบพรรคการเมืองดังกล่าวได้ ก็เขียนให้ลึกลับอยู่แล้วนะครับ ส่วนบุคคลผู้กระทำการกระทำการอย่างใด คนนั้นต้องรับผิดชอบตามกฎหมายอยู่แล้วนะครับ ถ้าหากเข้าข่ายกระทำผิดตามกฎหมายอาญา อย่างเช่น มีการซื้อสิทธิขายเสียง เป็นผู้ซื้อให้ไปซื้อเสียง ก็ต้องรับผิดชอบตามกฎหมายอาญาอยู่แล้ว เป็นเฉพาะบุคคลอยู่แล้วครับ ขอบพระคุณครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านสมาชิกครับ รับผิดชอบครับ คุณอรรถรัตน์ เชิญ

นายอรรถรัตน์ รัตนจันทร์ : กราบเรียนท่านประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญที่เคารพ กระผม นายอรรถรัตน์ รัตนจันทร์ สมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนูญครับ ผมใคร่ขอความชัดเจนจากคณะกรรมการนัดหนึ่งว่า เพื่อจะให้มันเป็นเจตนารมณ์ของร่างรัฐธรรมนูญว่า หัวหน้าพรรคและกรรมการบริหารพรรค ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงกับผู้กระทำความผิด ซึ่งเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งในพรรคของตนเองนั้น จะต้องมีส่วนรับผิดชอบในเรื่องค่าเสียหายด้วยหรือไม่ครับ เวลาที่ไปบัญญัติเป็นกฎหมายถูกครับ ขอความชัดเจนตรงนี้ด้วยครับ ขอบพระคุณครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านสุรัชย์ครับ รอบสองนี้ขอสั้น ๆ นะครับ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ขอขอบคุณครับท่านประธานครับ ผม สุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย นิดเดียวครับ ต่อเนื่องกับคำชี้แจงของท่านประพันธ์นะครับ ขออภัยที่เอ่ยนาม ที่ท่านให้เหตุผลว่า วรรคสอง ของ ๒๓๑/๑ ที่ใช้ถ้อยคำว่า ให้ถือว่า พรรคการเมืองนั้นกระทำความผิด นะครับ -----

โดยท่านให้เหตุผลอธิบายว่า เนื่องจากในมาตรา ๖๗ วรรคท้าย เขียนให้อำนาจศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจสั่งยุบพรรคการเมืองที่กระทำความผิดได้ ผมกราบเรียนท่านประธาน และท่านกรรมาธิการยกอย่างนี้ครับว่า อำนาจของศาลรัฐธรรมนูญตามบทบัญญัติของมาตรา ๖๗ นั้น มิได้มีแต่อำนาจในการสั่งยุบพรรคการเมืองตามมาตรา ๖๗ วรรคท้าย เท่านั้น หากแต่ยังมีอำนาจตามมาตรา ๖๗ วรรคสาม ในการที่จะสั่งให้บุคคลที่กระทำความผิด คือ เข้าข่ายในการที่จะกระทำการเพื่อล้มล้างการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือกระทำการเพื่อให้ได้อำนาจรัฐมาโดยวิธีการอื่น นอกเหนือจากวิถีทางที่ระบุไว้ในบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ คือ ถ้าผู้กระทำการดังกล่าวนั้นเป็นบุคคลครับ ท่านประธานครับ วรรคสามของมาตรา ๖๗ บอกว่า ให้ศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจสั่งให้ยกเลิกการกระทำ หรือยุติการกระทำนั้นได้ เรื่องยุบพรรคการเมืองนั้น หมายถึงผู้กระทำเป็นพรรคการเมือง ที่นี้ประเด็นที่ผมนำเสนอ ก็คือ ใน ๒๓๑/๑ นั้น วรรคแรกพูดถึงตัวบุคคล คือ คนที่สมัครรับเลือกตั้งแล้วไปทุจริตการเลือกตั้ง ๒๓๑ เขียนไว้อย่างนั้นก่อนครับ แล้ววรรคสองมาเขียนผูกว่า ถ้าการกระทำของบุคคลที่สังกัดพรรคการเมืองนั้น พรรคการเมืองรู้เห็นเป็นใจ มีเหตุ มีหลักฐาน ควรเชื่อได้ว่า รู้เห็นเป็นใจ แล้วไม่ยับยั้งการกระทำ ก็มาผูกรวมว่า ให้ถือว่า เป็นการกระทำที่เข้ากับมาตรา ๖๗ ซึ่งจะนำไปสู่การสั่งเสนอให้อัยการสูงสุดนำเรื่องเสนอต่อศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อสั่งยุบพรรคการเมืองนั้นได้ แต่ขณะเดียวกันการที่จะเสนอเรื่องให้อัยการสูงสุดเสนอต่อศาลรัฐธรรมนูญสั่งการไปยังตัวบุคคลที่ทุจริตการเลือกตั้ง เพื่อให้ยุติ หรือยกเลิกการกระทำที่เป็นการทุจริตการเลือกตั้ง ตามที่มาตรา ๖๗ วรรคสาม เขียนให้สิทธิไว้นั้น มันจะเกิดขึ้นไม่ได้ เพราะท่านไปเขียนผูกเฉพาะว่า ให้อำนาจท่านว่าการกระทำของพรรคการเมืองเท่านั้น เป็นการกระทำที่ให้ได้อำนาจรัฐมาโดยวิธีการอื่น นอกเหนือจากที่ระบุไว้ในรัฐธรรมนูญครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ไม่มีแล้วนะครับ กรรมาธิการว่าอย่างไรครับ นิดหนึ่ง จะชี้แจงอะไรสั้น ๆ นิดหนึ่งไหมครับ ถ้าไม่อย่างนั้น เดี่ยวขัดกัน ก็ต้องโหวต

รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธาน
 ครับ ผม วุฒิสาร กรรมาธิการครับ ในประเด็น ๒ ประเด็นที่ท่านสมาชิกได้กรุณา
 ให้ความเห็นเพิ่มเติม ขออนุญาตกราบเรียนว่า ประการแรก เรื่องของการรับผิดชอบในเรื่อง
 ของการชดใช้ ในส่วนที่เป็นค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งนั้นนะครับ แต่เดิมก็มีการกำหนด
 เอาไว้ในพระราชบัญญัติว่าด้วยการเลือกตั้งนะครับ แล้วก็ก็เป็นเรื่องที่ทางผู้เสียหาย คือ
 กกต. จะต้องเป็นผู้ดำเนินการ ซึ่งในหลักการนี้ก็คงจะปรากฏอยู่ใน พรบ. ประกอบ
 รัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งอยู่แล้วนะครับ ส่วนประการที่ ๒ เรื่องของการกระทำผิด
 ในพรรคสอง ซึ่งเกี่ยวข้องกับพรรคการเมืองนั้น จริง ๆ ศาลรัฐธรรมนูญก็มีอำนาจในการ
 ที่จะสั่งในการยุบพรรค รวมทั้งมีอำนาจในการที่จะสั่งในตัวบุคคล คือ การเพิกถอนสิทธิ
 ซึ่งในพรรคสองเองได้เขียนไว้ครบถ้วน แล้วก็ลัดตามมาตรา ๖๗ ที่เราเพิ่มเติมเข้าไป
 ในพรรคสี่นะครับ ถ้าเราอ่านให้ครบในพรรคสอง ในหน้าถัดไปก็จะเขียนไว้ชัดเจนครับว่า
 ศาลรัฐธรรมนูญนั้น เมื่อพิจารณาเห็นว่า พรรคการเมืองต้องยุบพรรคด้วยเหตุอันเป็น
 เรื่องของการทุจริตในการเลือกตั้งนั้น ให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของหัวหน้าพรรค แล้วก็
 กรรมการบริหารพรรคการเมืองนั้นด้วยนะครับ ซึ่งก็น่าจะสอดคล้องกัน ผมขออนุญาต
 กราบเรียนว่า มาตรา ๒๓๑/๑ เป็นความพยายามของกรรมาธิการที่จะแสดงเจตนารมณ์
 ของรัฐธรรมนูญว่า เรื่องของการเลือกตั้งเป็นหัวใจสำคัญในการที่จะเกิดให้การปฏิรูป
 การเมืองนะครับ เราจึงพยายามเพิ่มเติมบทบัญญัตินี้ไว้ ส่วนรายละเอียดบางเรื่องนั้น
 ก็คงจำเป็นจะต้องไปปรากฏอยู่ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
 ซึ่งคณะกรรมการร่างกำลังดำเนินการอยู่ครับ

นายธนิต เศรษฐบุตร (ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ) : ตกลง พอจะ
 เห็นด้วยได้ไหมครับ ไม่ต้องโหวต ไม่อย่างนั้นต้องโหวต ท่านครับ เห็นด้วยนะครับ
 มีใครเห็นเป็นอย่างอื่นไหมครับ ไม่มี เชิญครับ ท่านกรรมาธิการครับ

นายจรัญ ภัคดีธนากุล (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ
 กระผม จรัญ ภัคดีธนากุล กรรมาธิการครับ ก่อนจะโหวตกระผมขออนุญาตเรียนหาหรือ
 เรื่องถ้อยคำหนึ่งได้ไหมครับ จุดที่ ๑ อันนี้ก็สุดแท้แต่ท่านจะเห็นสมควรนะครับ จุดที่ ๑
 อยู่ในวรรคหนึ่ง บรรทัดที่ ๕ ให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้กระทำ แคบไปนิดหนึ่งครับ

๓๓

สสร ๒๗/๒๕๕๐

วรุทัย ๑๓/๓

เพราะตอนต้นเราพูด มันมี ๒ คน คือ คนที่ไปกระทำการฝ่าฝืนกฎหมาย กับผู้สมัคร
รับเลือกตั้งที่ไปก่อ หรือไปสนับสนุนให้ผู้นั้นกระทำ -----

- ๑๔/๑

ผมจะเรียนหรือว่า เราเปลี่ยนคำว่า ผู้กระทำ เป็นคำว่า บุคคลดังกล่าว ได้ไหมครับ ให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของบุคคลดังกล่าว คือ ที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ ใครทั้งหมดที่เกี่ยวข้องนะครับ อาจจะเป็นผู้สนับสนุน เป็นอะไรนะครับ จุดที่ ๑ นะครับ จุดที่ ๒ อยู่ในวรรคสองครับ บรรทัดที่ ๓ เป็นเรื่องอ้อยคำแท้ ๆ เลยครับ ปล่อย หรือปล่อยปละละเลย หรือทราบการกระทำ ขอเติมคำว่า นั้น อีกคำหนึ่งครับ ทราบการกระทำนั้นแล้ว มิได้ยับยั้งหรือแก้ไข นะครับ จุดที่ ๓ อยู่ในวรรคสอง บรรทัดที่ ๕ นี้ครับ ผมอยากจะทำเอาความห่วงใยของท่านสุรชัยนี้เข้ามาทำให้ชัดว่า ให้ถือว่า พรรคการเมืองนั้น กระทำการเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ ตามมาตรา ๖๗ ขอเติมคำว่า ตามมาตรา ๖๗ ก็จะโยงพบบกลไกอย่างนี้ครับ ท่านสุรชัยท่านห่วงว่า กลไกในการที่ผู้ที่ทราบเรื่องนี้จะยื่นเรื่องไปให้ท่านอัยการสูงสุด เพื่อที่จะนำเสนอต่อศาลรัฐธรรมนูญนี้ มันหายไป ในนี้ไม่มีกลไก เพราะฉะนั้นพอเราโยงเข้าไปที่มาตรา ๖๗ ซึ่งก็คือ สิ่งเดียวกันนั้นแหละ เราก็จะสามารถดึงเอากลไกในมาตรา ๖๗ เข้ามาประกอบได้ ก็จะแก้ปัญหาที่ท่านสุรชัยห่วงนี้ให้หมดไปนะครับ แต่ทั้งนี้ก็สุดแท้แต่จะครับ แล้วก็จุดที่ ๔ ครับ อยู่ในบรรทัดที่ ๒ จากกลางนั้น นะครับ มันมี นั้น ๒ นั้น ผมขอเปลี่ยน นั้น หลัง เป็น ดังกล่าว ครับ กรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น ให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของหัวหน้าพรรคการเมืองและกรรมการบริหารพรรคการเมืองดังกล่าว แทนคำว่า นั้น มีกำหนดห้าปีนับแต่วันที่คำสั่งให้ยุบพรรคการเมือง ขอบพระคุณครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ที่แก้นี้รับท่านสุรชัยครับ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ขอบคุณครับ ท่านประธาน ผม สุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย ก็ยินดีครับ แล้วก็ดีใจที่ท่านอาจารย์จรัญได้กรุณาเพิ่มเติมอ้อยคำในวรรคสองให้ ผมว่านั่นละครับ มันจะมีความชัดเจนขึ้น และมันจะสามารถเชื่อมโยงได้เวลามีปัญหา แล้วต้องใช้สิทธิทั้ง ๒ มาตราพร้อมกัน ขอบพระคุณครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านวัชรวิภาครับ ว่าอย่างไรครับที่แก้

นายวิชา หงส์ประภัสร์ : ครับ กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ
 กระผม วิชา หงส์ประภัสร์ พอมาคูมาตรา ๖๗ พรรคสองนะครับ ที่ระบุไว้ แต่ทั้งนี้
 ไม่กระทบกระเทือนการดำเนินคดีอาญาต่อผู้กระทำการดังกล่าว ทำให้หวงคิดถึง
 ที่ท่านสมาชิกได้เสนอว่า แล้วเรื่องการชดใช้เงินในการที่ต้องมีการทำอะไรขึ้นมาเนะครับ
 น่าจะได้ระบุเอาไว้ด้วยใหม่ ทำให้เกิดความคิดอันนี้ว่า เมื่อไม่กระทบกระเทือน
 การดำเนินคดีอาญาแล้ว ก็น่าจะไม่ต้องกระทบกระเทือนการเรียกร้องให้ชดใช้ค่าเสียหายด้วย

นายบรรณิณี เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ก็ไปอยู่
 ในกฎหมายลูกแล้วนะครับ กรรมการว่า ตกลงท่านสมาชิกครับ ที่ท่านกรรมการ
 ท่านขอแก้ ๔ จุดนี้เนะครับ แล้วอันหนึ่งก็ตามที่สมาชิกเองอภิปรายแล้วเนะครับ
 ท่านจะเห็นด้วยกับที่กรรมการแก้ไขใหม่นี้ทั้งหมดใหม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายบรรณิณี เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ถ้าไม่มีเห็นเป็น
 อย่างอื่น จะผ่านมาตรา ๒๓๑/๑ นะครับ ว่าสมาชิกเห็นด้วย ครับขอบคุณมากครับ
 กลับไปมาตรา ๖๘ ครับ ฝ่ายเลขาครับ

นายวัชรินทร์ จอมพลาพล (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติ
 ราชการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภาร่างรัฐธรรมนูญ) :
 มาตรา ๖๘ มีการแก้ไข มีกรรมการสดศรี สัตยธรรม ขอสงวนความเห็น และมีกลุ่ม
 ขอแปรญัตติทั้งหมด ๖ กลุ่มด้วยกัน กลุ่มที่ ๑ คุณพิเชียร อำนางวรประเสริฐ กลุ่มที่ ๒
 คุณวิชัย รูปขำดี กลุ่มที่ ๓ คุณอุทิศ ชูช่วย กลุ่มที่ ๔ คุณสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย กลุ่มที่ ๕
 คือ ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง และกลุ่มที่ ๖ คือ อาจารย์วิชา หงส์ประภัสร์ ขอสงวน
 คำแปรญัตติครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านสมาชิกครับ
 ปราบกฏว่าท่านวิชัย ท่านอุทิศ ท่านสุรชัย แปรญัตติแล้ว ในเอกสารบอก ว่า ผู้แปรญัตติ
 พอใจแล้วนะครับ ๓ กลุ่มนี้ไม่ต้องมีแล้วนะครับ -----

เพราะพอใจ ตกลงกับกรรมมาธิการแล้ว ขอเริ่มท่านสดศรีซึ่งสงวนคำแปรครับ เชิญครับ ท่านแรกครับ เป็นไปตามกติกา เชิญครับ ท่านสดศรีครับ

นางสดศรี สัตยธรรม (กรรมมาธิการ) : ประธานกราบเรียนท่านประธาน สสร. นะคะ ดิฉัน สดศรี สัตยธรรม ในฐานะเป็นผู้ขอสงวนคำแปรญัตติ มาตรา ๖๘ วรรคสอง ไว้ นะคะ คือ ในมาตรา ๖๘ วรรคสอง ดิฉันขอสงวนคำแปรญัตติว่า ในกรณีที่ ประเทศตกอยู่ในภาวะวิกฤติ ภาวะคับขัน หรือเกิดสถานการณ์จำเป็นอย่างยิ่งในทาง การเมือง ให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างนายกรัฐมนตรี ประธานรัฐสภา ผู้นำฝ่ายค้านใน สภาผู้แทนราษฎร ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานศาลฎีกา ประธานศาลปกครองสูงสุด ประธานองค์กรอิสระตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ และผู้นำเหล่าทัพของสภากลาโหม เพื่อ พิจารณาหาทางป้องกันหรือแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยการดำเนินการขององค์กรแก้ไข วิกฤติดังกล่าวให้อยู่ภายใต้กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยองค์กรแก้วิกฤตการณ์ แห่งชาติ ในการที่ขอสงวนคำแปรญัตติมาตรา ๖๘ วรรคสองไว้ นี้ เนื่องจาก ในการประชุม ของกรรมมาธิการยกร่างนะคะ ก็ได้มีมาตรา ๖๘ วรรคสอง นี้ไว้มาตลอด และได้มีการลง มติกัน เห็นควรให้คงมาตรา ๖๘ วรรคสองไว้ แต่เมื่อมาการประชุมครั้งหลังสุดนี้ ปรากฏว่า ท่านให้ตัดออกไป ซึ่งในการตัดท่านก็บอกว่า ทางสื่อมวลชนก็ดี พรรคการเมือง ก็ดี ไม่เห็นความจำเป็นที่จะต้องมีมาตรานี้ไว้ แล้วก็กลัวว่า จะเป็นการตั้งนายกขึ้นมาโดย ที่ไม่ถูกต้องตามกระบวนการของประชาธิปไตยนะคะ แต่ดิฉันมีความเห็นว่า ในกรณีที่มี มาตรา ๖๒ วรรคสอง ตามที่ดิฉันขอสงวนคำแปรญัตตินี้ มันกลับเป็นผลดีแก่ประเทศชาติ เพราะว่า เมื่อประเทศชาติถึงภาวะทางตัน คับขัน ไม่สามารถจะหาช่องทางออกใด ๆ ได้ และไม่สามารถที่จะแก้ไขด้วยกฎหมายใด ๆ ได้แล้วนี้ ก็น่าจะมีองค์กรหนึ่งที่จะช่วยแก้ไข วิกฤติอันนี้ขึ้นมา นะคะ และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง เราคงทราบดีว่า เรามีการปฏิวัติ รัฐประหารมาโดยตลอดนะคะ และมีการฉีกรัฐธรรมนูญ ฉบับนี้ เป็นฉบับที่ ๑๘ แล้ว ก็ไม่ ทราบว่า จะต้องมีการฉีกอีกหรือไม่นะคะ การปฏิวัติ รัฐประหารทุกครั้งก็ดำเนินการ โดยทหารนะคะ เราคงจะทราบดีว่า การปกครองประชาธิปไตยของประเทศไทยนี้ เรามี ทหารในลักษณะที่มีบทบาทอย่างยิ่งในกระบวนการทุกอย่าง เพราะฉะนั้นเมื่อมีการให้ ทหารมีบทบาทในประเทศอย่างนี้แล้ว ทำไมเราไม่เอาทหารเข้ามาสู่กระบวนการที่เป็น

ระเบียบยั้งขึ้น คือให้ท่านมาเป็นองค์กรหนึ่งในการแก้ไขวิกฤติ ในลักษณะที่ร่วมประชุมกับฝ่ายต่าง ๆ ดังที่ดิฉันกล่าวมาแล้วข้างต้น เพื่อแก้ไขวิกฤตการณ์ที่เกิดขึ้นมานะคะ แล้วก็คิดว่า ถ้าปัญหาเหล่านี้หมดไป การรัฐประหาร การปฏิวัตินี้ ก็คงจะไม่เกิดขึ้น หรือถ้าจะเกิดขึ้นก็ดี ก็ถือว่า ผู้ที่เข้าประชุมไม่ได้ยึดถือกฎเกณฑ์ ระเบียบ ที่ระบุไว้ ดังนั้น ดิฉันจึงขอว่า การดำเนินการขององค์กรแก้วิกฤตินี้ ขอให้อยู่ภายใต้กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยองค์กรแก้ไขวิกฤติแห่งชาติ ก็คือว่า เราจะต้องมีกฎหมายลูกประกอบเข้าไปด้วยว่า แค่นั้น เพียงไรนี่ จะเป็นการแก้วิกฤติ และวิกฤตการณ์แค่นั้นจะถือว่าเป็นวิกฤติ อันนี้จะชัดเจนในกฎหมายลูกหรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญต่อไปค่ะ เพราะฉะนั้นในวรรคสองอันนี้ ดิฉันก็เห็นว่า ถ้าหากบัญญัติเอาไว้ในรัฐธรรมนูญนะคะ ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น การปฏิวัติรัฐประหารอาจจะไม่มีขึ้นมา แล้วก็ทำให้เกิดกฎเกณฑ์ที่ให้ทหารอยู่ภายในระเบียบ ก็คือว่า เข้ามาเป็นที่ปรึกษาขององค์กรแก้ไขวิกฤติอันนี้ด้วย จึงได้เสนออันนี้ขึ้นมา แล้วก็ขอกราบเรียนว่า ในขณะที่มีการประชุมกันนี้ มีท่านเกจิทางด้านประชาธิปไตย ขออนุญาตเอ่ยนาม คือ ท่านประสงค์ สุนศิริ ท่านก็เคยพูดไว้ว่า -----

บ้านใดไม่มีบันไดหนีไฟแล้วก็น่าอันตราย เพราะฉะนั้นในกรณีมีมาตรา ๖๘ วรรคสอง เข้ามา ก็น่าจะเป็นบันไดหนีไฟอย่างหนึ่งที่จะทำให้เกิดความปลอดภัยขึ้นมา ในประเทศชาติ ดิฉันขออภิปรายสั้น ๆ แค่นี้ค่ะ กราบขอบพระคุณมากนะคะ

นายบรรณิณี เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ขอบพระคุณมากนะคะ ท่านต่อไปท่านพิเชียร

นายเศวต ทินกุล : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม เศวต ทินกุล นะครับ สมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนูญ จังหวัดนครพนม ครับ ผมทำหน้าที่แปรญัตติของท่านพิเชียร ครับ ผมเป็นผู้เสนอญัตตินี้ครับ ท่านประธานครับ มาตรา ๖๘ วรรคสอง ที่ผมขอแปรญัตตินั้น ให้เพิ่มคำว่า ผู้นำสามเหล่าทัพ เข้าไปจากร่างแรกนะครับ เพราะสืบเนื่องมาจาก มาตรา ๖๗ ที่เราพูดถึงเรื่องบุคคลไม่สามารถใช้สิทธิในการล้มล้าง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ ที่เราพูดไปเมื่อสักครู่นี้ครับ มาตรา ๖๘ ก็เป็นมาตราที่สืบเนื่องมาจากมาตรา ๖๗ นะครับ ว่า บุคคลย่อมมีสิทธิต่อต้านการกระทำที่กล่าวข้างต้นนะครับ เพราะฉะนั้นเมื่อบุคคล มีสิทธิในการต่อต้านแล้ว วิธีทางที่ไม่เป็นประชาธิปไตยนั้น ตามบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ นั้น มันก็มีเหตุการณ์เกี่ยวกับเรื่องของวิกฤติชาติ ซึ่งร่างแรกคณะกรรมการยกร่าง รัฐธรรมนูญได้นำเสนอมาแล้ว โดยนำเอาผู้นำประเทศ เกี่ยวกับนายกรัฐมนตรี้ ประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร ประธาน ศาลรัฐธรรมนูญ ประธานศาลฎีกา ประธานศาลปกครองสูงสุด ประธานองค์กรอิสระ ตามรัฐธรรมนูญทั้ง ๑๒ องค์กรนะครับ และผมก็เดิมคำว่า ผู้นำสามเหล่าทัพไปด้วย นะครับ สาเหตุก็คือว่า มันเกิดวิกฤติหลายครั้งในประเทศไทย ครั้งแล้วครั้งเล่า วันนี้ก็ยัง เกิดอยู่ อ้างเรื่องกฎหมาย อ้างเรื่องการวินิจฉัยที่ไม่ถูกต้องตามหลักนิติธรรม นำไปสู่การใช้อัตตาธิปไตย นำไปสู่ความเดือดร้อนของพี่น้องประชาชนทั่วประเทศที่ไม่ได้มีส่วน เกี่ยวข้อง นำไปสู่กระบวนการที่จะทำให้บ้านเมืองลุกเป็นไฟ เกิดจลาจลนะครับ เหตุผล ในร่างแรกนั้นมันดีแล้วครับ เพราะว่าเป็นการประคับประคองประชาธิปไตยให้เดินหน้า ต่อไปได้ครับ มันเป็นการประคับประคองนะครับ ผมอยากจะเรียนว่าอย่างนี้นะครับ เราต้องตั้งคำถามว่า มันใกล้จะวิบัติถล่มถลายแล้วนะครับ ผมจะถามท่านประธานไปยัง

กรรมวิธีการยกกว้างรัฐธรรมนูญ และเพื่อนสมาชิกว่า ทำไมตั้งแต่การเปลี่ยนแปลง การปกครองมา ๗๕ ปี ระบอบประชาธิปไตยที่แท้จริงยังไม่เกิดครับ ทำไมความเป็น เมืองพุทธศาสนาจึงไม่สามารถสถาปนาศีลธรรมขึ้นมาได้ ทำไมพระเจ้าอยู่หัวทรงตรัส สอนเรื่องความดีมาตลอดรัชกาล ศีลธรรมก็ไม่เกิดครับ ทำไมท่านพุทธทาสภิกขุเผยแพร่ ธรรมะอย่างมหาศาล และเรียกร้องให้ศีลธรรมกลับคืนมา ศีลธรรมก็ไม่กลับคืนมาครับ แต่กลับเลวลงอีกครับ ทำไมพระพรหมคุณาภรณ์ รจนาพุทธธรรมไว้เป็นอย่างดี ศีลธรรม ก็ไม่มีที่ท่าว่าดีขึ้นครับ ทำไมการเมืองไม่สามารถนำสิ่งดีงามสู่บ้านเมือง ตรงกันข้าม มีความขัดแย้งรุนแรง และนำไปสู่การนองเลือดหลายครั้งหลายหน รวมทั้งความแตกแยก ในปัจจุบันที่เราเห็นอยู่ ซึ่งจะนำไปสู่ความรุนแรง นองเลือด ขึ้นวิสัยญฎีก์ลียุค ท่าน ประธานครับ ท่านกรรมวิธีการยกกว้างรัฐธรรมนูญ ท่านสมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนูญที่ เคารพครับ ขอท่านได้โปรดพิจารณา องค์กรนี้มีได้เป็นองค์กรที่ใช้อำนาจแต่อย่างใด หากแต่เป็นองค์กรผู้หลักผู้ใหญ่ของบ้านของเมือง สิ่งทีกล่าวข้างต้น ที่ผมนำเรียนข้างต้น ไว้ในร่างแรกนั้น ก็เป็นผู้หลักผู้ใหญ่ หลักบ้านหลักเมืองทั้งสิ้น การที่มีการชุมนุมกัน หา ความคิดเห็นกัน เพราะแต่ละท่านย่อมมีองค์ความรู้ที่แตกต่างกัน คนละมิติครับ มิติของ ศาลก็มีมิติด้านกฎหมาย มิติของทหารก็การสู้รบ ความมั่นคง มิติของสภาผู้แทนราษฎรก็ดี วุฒิสภาก็ดี ก็เป็นมิติของกลั่นกรองกฎหมาย ทุกท่านทีกล่าวข้างต้นย่อมมีวุฒิภาวะอัน ควรยิ่งแก่ชาติบ้านเมืองแล้ว เมื่อมาถึงทางตัน เมื่อมาถึงเหตุการณ์คับขันกัลียุค เราจะ ปล่อยให้บ้านเมืองล่มสลายไปต่อหน้าต่อตาหรือครับ คนเหล่านี้เป็นที่ยอมรับของบ้าน และสังคมมาตลอด การที่ท่านได้มาพูดคุยกัน หาทางออก ปรึกษาหารือกัน -----

ท่านก็จะได้แลกเปลี่ยนข้อมูลต่าง ๆ ปัญหาต่าง ๆ ในข้อกฎหมายก็ดี ข้อความมั่นคง หรือข้ออื่น ๆ ก็ดี และไปสู่กระบวนการหาทางออก เพราะว่าเราก็มีขบวนการสื่อสารมวลชน ขบวนการพี่น้องประชาชนรับฟังความคิดเห็นต่าง ๆ อยู่แล้ว สถานการณ์ก็จะคลี่คลาย เป็นการชี้แจงให้กับพี่น้องประชาชนคนทั่วประเทศได้เข้าใจถึงเหตุการณ์ว่า ควรจะเป็นอย่างไร อะไรแบบไหน ความเย็นก็จะเกิดขึ้นทั่วหล้าครับ เพราะฉะนั้นสิ่งเหล่านี้ไม่ได้เป็นมาตราที่บอกว่าจะต้องให้องค์กรเหล่านี้ไปบังคับกะเกณฑ์รัฐบาล ไม่ใช่ครับ แต่เป็นสิ่งที่ตั้งถามเป็นทางออกของสังคมไทย แบบไทย ๆ ที่คนไทยพูดกันได้ และนำไปสู่ความสำเร็จในการเดินหน้าประชาธิปไตย ในการสร้างชาติแปลงเมืองต่อไป ผมขอกราบขอบคุณ ณ โอกาสนี้ครับ ขอขอบคุณครับ

นายธนิต เศรษฐบุตร (ประธานสภาอำนวยการธรรมนุญ) : ขอขอบคุณครับ ท่านต่อไป ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ ผม เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง ท่านประธานครับตอนแรกที่ผมเคยเห็นมาตรา ๖๘ วรรคสอง ผมต้องกราบเรียนท่านประธานด้วยความจริงใจว่า ผมเริ่มต้นไม่เห็นด้วยเลยที่จะเติม ๖๘ วรรคสอง แต่เมื่อผมได้ซักถามกรรมการยกกว้าง ผมเชื่อว่า ท่านอธิบายได้ดีจริง ๆ และผมก็เอาคำอธิบายของท่านที่บรรจุอยู่ในซีดี (CD – Compact Disc) สั้น ๆ เอาไปให้พี่น้องประชาชนในจังหวัดต่าง ๆ แล้วกรรมการประจำจังหวัดต่าง ๆ ก็ได้เปิดซีดีที่ท่านอธิบาย แล้วก็ผลปรากฏว่า จากการรับฟังนี้กลับกว่าเปอร์เซ็นต์ เห็นด้วย ท่านประธานครับ ขณะนี้ผมซักถามกรรมการยกกว้าง ๒ ท่าน คือ ท่านอาจารย์จรัญ กับท่านอาจารย์ปกรณ์ ผมเห็นประเด็นหลายอย่างที่เป็นประโยชน์ ผมก็ยังไม่ได้วางใจเสียทีเดียวว่า พี่น้องประชาชนจะเอาอย่างไร แต่หลังจากที่ผมฟังแล้วกลับกว่าเปอร์เซ็นต์เห็นว่า เห็นด้วย ผมเลยแปรญัตติขึ้นมา เพื่อที่จะทำความเข้าใจของประชาชนให้เป็นจริง และให้ชัดเจนมากขึ้นกว่าตัวหนังสือ เพราะว่าท่านอาจารย์จรัญกับท่านอาจารย์ปกรณ์ได้อธิบายชัดเจนกว่าในตัวหนังสือ ผมเลยแปรญัตติเพิ่มเติมมา แต่ก่อนที่จะดูว่า ผมแปรญัตติว่าอย่างไร

ผมคิดว่า เพื่อประหยัดเวลาในหลักการ และก็เพื่อให้ท่านได้เห็นพร้อม ๆ กันว่า ผมได้เอา คำอธิบายของ ๒ ท่านนี้อย่างไร ประหยัดเวลาด้วย สั้น ๆ นะครับ แล้วก็ถือว่า สิ่งที่ผมจะ ขอเปิดในที่ประชุมแห่งนี้ ให้ถือว่าเป็นคำอภิปรายของผม ผมจะขอท่านประธานเปิดสั้น ๆ นิดเดียวครับ ว่า ท่านอธิบายว่าอย่างไร และอันนี้ผมได้ให้พี่น้องประชาชนได้ดู

นายบรรณิธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : เปิดอะไร

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : เป็นซีดี สั้น ๆ ครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : นานเท่าไร อาจารย์

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ไม่กี่นาทีครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ไม่ เพราะว่า ถ้าอาจารย์เปิด เดียวคนอื่นเขาก็ขอเปิดบ้างอาจารย์ครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : เปล่า ๆ อันนี้มันอยู่ในเนื้อหา ผมจะได้ไม่ต้องพูดอีกครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ไม่ คืออย่างนี้ อาจารย์ ที่เกรงนี้ พอให้อาจารย์เปิดแล้ว ผมไม่ให้คนอื่นเปิดไม่ได้ แล้วก็ไม่ให้มาตลอด อาจารย์ยกเล่าเลย อย่าเปิดดีกว่า

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ผมเล่าได้ไม่เหมือนครับ ท่านประธาน กรุณาเถอะครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : เพราะว่าถ้าเปิด นะอาจารย์ หลังจากนั้นมันจะเสียเวลา แล้วคนอื่นขอเปิด ผมไม่ให้เขาเปิดก็เกิดเรื่อง

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ผมไม่พูดเลยครับ พอเปิดแล้ว ผมจบเลย ผมจะไม่พูดอีก เขาเห็นว่าผมเป็นคำอภิปรายของผม

นายบรรณิธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ไม่ ผมขอร้อง อาจารย์อย่าเปิด อาจารย์โควท (Quote) เขา ยกเล่าเอาดีกว่า เพราะว่าถ้าเปิดนะอาจารย์ คนอื่นนี่ต้องขอแน่ และเดี๋ยวก็มีเรื่อง อาจารย์ขอความกรุณาอย่าไปเปิดเลย อาจารย์เล่า ดีกว่า

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ชีตี่อันนี้ ผมจะให้พี่น้องทั่วประเทศได้ดู ท่านจะได้เข้าใจ ท่าน สสร. จะได้เข้าใจว่า ทำไมเขาจึงเห็นด้วย เพราะว่าท่านไปชี้แจง ไปด้วยตัวไม่ได้ แต่พอผมเดินสายก็เอาชีตี่ไป

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : อาจารย์นิดหนึ่งครับ เรื่องเปิดชีตี่ ถ้าให้เปิด คนอื่นก็เปิด แล้วถ้าคนอื่นเขาเห็นเปิด เขาก็ต้องไปทำมาบ้าง ขอความกรุณา ซึ่งที่อาจารย์จะพูดนี้ พูดไปเลยในเวลาที่มี ไม่อย่างนั้นเวลา อาจารย์เรา ต้องใช้เวลาด้วยความกระชับ ก็ตกลงอาจารย์ก็ให้ความร่วมมืออย่างดี ขอความกรุณา อาจารย์อย่าเปิดชีตี่ ถ้าเปิดแล้วนี่ คนอื่นขอเปิด มันจะมีปัญหาทั้งนั้น อาจารย์ครับ ขอความกรุณา

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ผมไม่ได้เป็นชีตี่ของผมเองนะครับ
ท่านประธาน

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : นั่นละครับอาจารย์

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : หลังจากเขายกร่าง ท่านฟังผมนิดสิครับ หลังจากเขายกร่างเสร็จ ตอนสงกรานต์ ผมชวนกรรมการทั้งหลายที่นั่งอยู่บนนี้ไปซักถาม เพื่อที่จะเอาไปชี้แจงกับประชาชนในรอบสอง ว่าประชาชนจะมีความเห็นอยากจะทำอะไรบ้างไหม ผมก็ได้ถามอย่างเป็นทางการ แล้วก็เอาไปเป็นทางการของพวกเรา เพราะฉะนั้นที่ผมไม่ได้เป็นชีตี่อะไร เป็นชีตี่ที่เป็นทางการของกรรมการทำงาน

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : อาจารย์ปัญหาซีดีก็เคยเสนอ ก็ไม่เคยให้เปิดแล้ว ถ้าให้อาจารย์เปิดนี่ คนที่เขาเคยเสนอ แล้วผมก็ไม่ได้ให้เปิดในที่ประชุมนี้ ผมก็ต้องโดนทั้งขึ้นทั้งล่อง อาจารย์ ขอความกรุณาอาจารย์อธิบายไปแล้วกัน อย่าเปิดเลยซีดี เวลานี้เวลามันก็นั้นเต็มที่แล้ว ขอความกรุณาอาจารย์

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ผมไม่สามารถจะพูดได้ดีเท่ากับอาจารย์จรัญ กับท่านอาจารย์ปกรณ์ ที่ผมได้เป็นคนซักไล่เลย

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : แต่เดี๋ยวนะ อาจารย์ก็ขอให้ทั้ง ๒ คนพูดได้ คือ ถ้าเปิดซีดีแล้ว ผมเคยให้เขาไม่เปิดไปเมื่อสองสามวันนี้เองอาจารย์ ผมยังไม่ให้เขาเปิดเลย กล่าวหากันอย่างไรงั้น ก็ไปดูข้างนอกเลย

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : อันนั้นเป็นเรื่อง คม ชัด ลึก ที่คุณพิเชียรไปพูดข้างนอก ก็เป็นการกล่าวหา ไม่เกี่ยวข้องกับสภา ท่านประธาน ผมเข้าใจดี แต่อันนี้เป็นเรื่องอยู่ในเนื้อ อยู่ในกระบวนการ สสร. ทั้งหลายท่านก็อยากจะรู้ว่าที่ประชาชนเขาเห็นด้วยนี้ มันเนื้ออะไรที่เขาเห็นด้วย แล้วทำไมผมจึงแปรญัตติอย่างนี้ ผมไม่ได้ไปเอาจากข้างนอกท่านประธาน

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : คือ อาจารย์เราไม่ได้ให้เปิด ถ้าให้อาจารย์เปิดแล้วคนอื่นจะขอเปิด ถ้าอาจารย์นั้นนะ ให้อาจารย์ปกรณ์พูด ขออาจารย์จรัญพูด อาจารย์ปกรณ์ท่านว่าอย่างไรครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ท่านประธานฟังผมนิดหนึ่งนะครับ ๒ ท่านนี้จะลำบากไหม เมื่อกรรมาธิการขอแปรญัตติโดยการตัดออก แต่อันนี้เป็นอันที่เขา ขณะที่เขาไม่ตัดออกนี้ เขาคิดอย่างไร ท่านลองคิดดูสิครับ ตอนนี้นะเขาจะพูดได้เหมือนเดิมไหมครับ

นายปกรณ์ ปรียากกร (กรรมาธิการ) : เหมือนครับ ท่านประธานครับ ผมขออนุญาตครับ ท่านประธานครับ กรณีนี้ผมยินดีที่จะชี้แจง แล้วเข้าใจว่า จะชี้แจงเหมือนกับที่ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์พูด แล้วมีเหตุผลที่ทำไมเรามาเปลี่ยนความเห็นในตอนหลังนะครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : อาจารย์เจิมศักดิ์ครับ ขอว่าอย่าไปเปิดเลย เดี่ยวท่านอาจารย์จะขออาจารย์ปกรณ์ ขอท่านอาจารย์จรัญ ท่านอยู่ที่นี้ทั้งคู่

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานกรุณาดูภาพรวม นะครับ บัดนี้กรรมวิธีการเสียงข้างมากเขาตัดออก โดยประธานประสงค์ใช้สิทธิประธาน ขอตัดออก เพราะฉะนั้นกรรมวิธีการทั้งหลายท่านจะพูดอย่างไร

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : อาจารย์ปกรณ์ เขายืนยันว่าเขาจะพูดแล้วอาจารย์ แล้วเปล่า ถ้าให้มันต้องออกให้ซีดีคนอื่นเขา อาจารย์

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : คือ เขาก็พูดได้ไม่เหมือนเก่า ที่ผมถาม ตอนนั้นเขาเพิ่งร่างเสร็จ แล้วเขาบอกว่ามันเป็นอย่างไร เขาก็เล่า แล้วผมเอง ก็แปรญาติให้เขาตรงกับที่เขาเล่า แล้วถ้าอย่างนั้นท่านประธานให้ผมเล่าเอง

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : อาจารย์ต้อง ใ้คิดเอง อาจารย์ต้องไปฟัง คนอื่นเขาก็ฟังมาอย่างนี้ อย่าไปใช้อุปกรณ์ซีดีมานั้นนะ อาจารย์ ขอรับรอง แล้วอาจารย์ปกรณ์ยืนยันที่จะ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ๑. ท่านประธานครับ ผมไม่ได้ ไปเอาอุปกรณ์ที่อื่น ๒. ไม่ได้ไปถามบุคคลภายนอก ผมถามบุคคลในนี้ ในขณะที่เขาร่าง แล้วเป็นอุปกรณ์ที่ผมเอาไปใช้กับประชาชน เพราะฉะนั้นท่าน สสร. จะได้รู้ด้วยว่า ที่ประชาชนเห็นด้วยหกสิบกว่าเปอร์เซ็นต์นี้ อ้อ เพราะอย่างนี้เอง เพราะฉะนั้นจะไม่เอา ด้วยก็ได้ จะเอาด้วยก็ได้ ท่านทั้งหลายได้มีดุลยพินิจ แต่ถ้าท่านเล่นให้ผม ก็กลายเป็นของ เจิมศักดิ์ แล้วความน่าเชื่อถือมันก็ไม่เกิด ท่านประธานครับ ผมไม่ได้ไปเอาบุคคลภายนอก ไม่เกี่ยวกับคนนอกเลย เป็นของเราทั้งสิ้น ท่านฟังผมนิดสิครับ ท่านกรุณาวินิจฉัยสักนิด เถอะครับ ผมร่วมมือ แล้วก็ทำงานมาโดยตลอด แล้วก็ทำงานหนักมาก ท่านประธานก็รู้ เมื่อคืนนี้ก็เพิ่งกลับมาถึง มาถึงเกือบเที่ยงคืน ที่ไปฟังความเห็นประชาชนมา ท่านประธาน กรุณาเถอะครับ

นายธนนิติ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : อาจารย์ครับ อาจารย์ร่วมมือ อาจารย์ทำงานหนัก ผมเห็นด้วยหมด แต่ทว่าขอวินิจฉัยว่า ไม่ให้ใช้ซีดี นะครับ ท่านอาจารย์ครับ อาจารย์ปกครองท่านยืนยันแล้ว ถึงแม้ท่านเป็นข้างน้อย ท่านจะ อภิปรายชี้แจงแทนนะครับ เชิญครับ ท่านศักดิ์ชัย

นายศักดิ์ชัย อุณจิตติกุล : กราบเรียนท่านประธานครับ ผม ศักดิ์ชัย ครับ ท่านประธานครับ เมื่อสักครู่นี้ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ได้กล่าวถึงซีดีนะครับ ผมขออนุญาต เรียงชี้แจงอย่างนี้ครับว่า ในกาที่เราไปรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนในรอบแรก แล้วกลับมาว่างเป็นรัฐธรรมนุญฉบับแรกนะครับ รอบที่ ๒ เราออกไปพบปะเวทีประชาชน ในทุกจังหวัด แล้วทางกรรมาธิการการมีส่วนร่วมและประชาติของชุดอาจารย์เจิมศักดิ์ ได้ร่วมมือกับกรรมาธิการว่างในการทำประเด็นสำคัญ เนื่องจากว่า การออกไป รับฟังความคิดเห็นนั้น ผู้ที่จะออกไปรับฟังความคิดเห็นนั้น อาจจะไม่ตรงกับสิ่งที่ กรรมาธิการว่างได้ว่างไว้ -----

ดังนั้น จึงได้ทำซีดีขึ้นมา เพื่อที่จะไปอธิบาย แล้วก็ชี้แจงให้ประชาชน แล้วก็ให้ประชาชน นั้นรับทราบถึงความจริง และประเด็นในการร่างนั้นออกมา เพราะฉะนั้นซีดีที่ อาจารย์เจิมศักดิ์ได้กราบเรียนท่านประธานไปนั้น ก็คือ ซีดีที่เราได้ออกไปตามประชาชน ครับ

นายนวนิตี เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านอาจารย์ ปกรณ์ครับ

นายปกรณ์ ปรียากร (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ ผม ปกรณ์ ปรียากร กรรมาธิการ ในฐานะที่มีการพูดพาดพิงถึงตัวกระผม นั่นนะครับ เพื่อไม่ให้สมาชิก เกิดความรู้สึกว่า มันมีอะไรเกิดขึ้นหรือเปล่าในเรื่องนี้ อยากจะเรียนชี้แจงอย่างนี้นะครับ ว่า เรื่องของวิดิทัศน์ ที่ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ได้พูดถึงนั้น เป็นการไปบันทึกที่ช่อง ๙ อสมท. ในช่วงที่เรามีการเตรียมการ เพื่อที่จะรณรงค์ในการที่จะไปรับฟังความคิดเห็น หลังจาก ที่คณะกรรมการได้ยกร่างรัฐธรรมนูญร่างแรก ฉบับรับฟังความคิดเห็นเสร็จเรียบร้อยแล้ว ประเด็นมันก็มีอยู่ว่า มาตราที่เรากำลังพูดถึงนี่ เป็นข้อความที่กรรมาธิการได้เติมเข้าไป จากมาตรา ๖๕ ในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ เป็นวรรคที่ ๒ ข้อความตามที่เราได้ทราบอยู่ แล้ว ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ในฐานะที่เป็นพิธีกรนี่นะครับ ก็ได้พิจารณาว่า ประเด็น อะไรบ้างที่เราน่าจะหยิบขึ้นมา เพื่อจะไปถามพี่น้องประชาชนในชั้นของการรับฟัง ความคิดเห็น ในท้ายที่สุดก็มีประเด็นนี้ คือ ประเด็นที่เราเติมข้อความเรื่องของกรณี ที่ประเทศตกอยู่ในภาวะวิกฤติ เหตุการณ์คับขัน หรือเกิดสถานการณ์ที่จำเป็น ก็มีได้เชิญ ผมกับท่านอาจารย์จัญเป็นวิทยากรในรายการนั้นนะครับ แล้วก็เทป (Tape) ซึ่งมีความยาวประมาณ ถ้าผมจำไม่ผิดนี่ ก็ประมาณสักสิบเอ็ดหรือสิบสองนาที สิบนาที ประมาณนั้นนะครับ ผมได้ชี้แจงว่า ในชั้นของการพิจารณานะครับ ก็มีข้อถกเถียงกันค่อนข้างมากในที่ประชุม และที่ประชุมก็ลงมติด้วยเสียงข้างมากนะครับ ให้เป็นข้อความ ตามที่ได้ระบุไว้ ในฐานะที่ผมเป็นโฆษกกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญ ผมก็ต้องชี้แจง ไปตามที่คณะกรรมการยกร่างได้มีมติว่า เรามีความคิดว่า ในกรณีประเทศตกอยู่ใน ภาวะวิกฤติ เหตุการณ์คับขัน หรือเกิดสถานการณ์จำเป็นอย่างยิ่งในทางการเมือง

จะแก้ปัญหาอย่างไร ก็หาวิธีการในการดำเนินการทำนองนั้นร่วมกัน อาจารย์เจิมศักดิ์ ก็มีข้อที่คล้าย ๆ ตามในเชิงชกค้ำบ่าง ชกค้ำนนะครับ เอ๊ะ ถ้าเป็นอย่างนี้ มันจะทำให้เกิดความขัดแย้งกับระบบของการเมืองหรือไม่ ในการใช้อำนาจที่เกิดขึ้น ผมก็พยายามจะชี้แจงตามที่กรรมาธิการมีความเห็นในฐานะที่เป็นโฆษกกรรมาธิการ โดยที่ผมไม่ได้สงวน ในการที่จะ แม้ว่าโดยข้อเท็จจริงกรรมาธิการไม่ได้เห็นร่วมกันทั้งหมด นะครับ แต่เมื่อผมเป็นกรรมาธิการ เป็นโฆษกนี้ ผมก็บอกว่า ในกรณีที่เราได้เห็นว่าคุณคนเหล่านี้ ไม่ว่าจะเป็นประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานศาลฎีกา ประธานศาลปกครองสูงสุด และประธานองค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ เป็นผู้หลักผู้ใหญ่ในบ้านเมืองนะครับ ก็น่าที่จะเข้ามาช่วยกันแก้ไขปัญหา ในภาวะวิกฤติที่เกิดขึ้น ทั้งนี้ เพราะว่าในช่วงที่มีภาวะวิกฤตินั้น คนส่วนใหญ่ก็ถามว่า เรื่องอย่างนี้ไม่มีผู้ใหญ่ในบ้านเมืองเข้ามาช่วยในการแก้ไขปัญหา เหล่านี้เลยหรืออย่างไร ซึ่งอันนั้นก็เป็นที่จริงที่กระผมชี้แจงไป แล้วก็คงทำนองเดียวกันกับที่ท่านอาจารย์จรัญได้กรุณาชี้แจง ข้อความก็จะมีในทำนองนี้นะครับ แล้วก็ อาจารย์เจิมศักดิ์ก็ชกค้ำนในหลาย ๆ กรณี และในท้ายที่สุดก็ดูเหมือนว่า จะสรุปในตอนท้ายว่า เอ๊ะ ถ้าเป็นอย่างนี้ก็เป็นเรื่องที่น่าสนใจ แล้วก็เราน่าจะไปรับฟังความคิดเห็นของพี่น้องประชาชนดู คือ ในบรรดาเทปทั้งหมดที่เราทำนี้ประมาณสักเกือบจะ ๒๐ รายการนะครับ ก็จะลงท้ายอย่างนี้ อาจารย์เจิมศักดิ์ก็เลยลงท้ายว่า ถ้าอย่างนั้นก็ให้พี่น้องประชาชนไปแสดงความคิดเห็น ระหว่างที่เราไปชี้แจงนี้ ถ้าใครไม่เข้าใจในประเด็นนี้ ในฐานะที่กรรมาธิการยกวางมิได้ไปชี้แจงเอง ก็ให้ถือว่า เอาเทป ม้วนนี้ เอาวีดิทัศน์ม้วนนี้เปิดให้เขาฟังนะครับ เพื่อจะทำความเข้าใจในเรื่องนี้ ซึ่งข้อความก็มีอยู่แค่นั้นนะครับท่านประธาน

นายนวนิตี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ครับ ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์อภิปรายต่อไหมครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ผม เจิมศักดิ์ครับ ผมไม่เข้าใจประธานจริง ๆ ครับ คือ เทปทั้งหมดนี้ก็ทำอย่างเป็นทางการของเราที่จะให้ประชาชนได้ดู และท่าน สสร. หลายคนก็มาบอกผมว่า ท่านยังไม่ได้ดู แล้วอันนี้ก็เป็นเนื้อหาที่เขาร่างกันสด ๆ ร้อน ๆ ผมก็ซักค้ำ แล้วผมเรียนท่านประธานครับ ตอนนั้นผมไม่เห็นด้วยเลย ผมเอาความคิดของผมที่ซักค้ำทุกอย่าง ก็คล้าย ๆ กับสื่อมวลชนที่ไม่เห็นด้วย แล้วท่านแก้ได้หมดเลย และผมฟังด้วยเหตุด้วยผล ผมก็เลยบอกว่า โอ.เค. อย่างนั้นไปฟังประชาชนก็แล้วกัน และประชาชนก็ให้ข้อมูลที่ผมก็ไปรวบรวมมาทั้งหมดเป็นอย่างนี้ ก็จะได้เพื่อให้ สสร. ได้ฟังกรรมวิธีการอย่างชัด ๆ เขาจะได้ลงมติกันดีกว่า เขาจะเห็นด้วยกับคำแปรญัตติของผมไหม แค่นั้นเองครับท่านประธาน ผมไม่ได้ไปเอาเทปที่ไหนมา เป็นเทปที่เราทำกัน ท่านประธานพิจารณาสักนิดเถอะครับ ไม่เสียเวลาเลยครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ครับ คือ อย่างนี้ครับ พิจารณาแล้วว่า ในการฟังความคิดเห็นมันก็ต้องฟังทั่วไปหลายเรื่อง มีพวกเราเกี่ยวข้องทั้งนั้น ถ้าต้องเอา ใครขอก็เอามาฉาย ใครขอก็มาแสดงแล้วมันจะเป็นปัญหาคำถามอาจารย์ครับ เพราะฉะนั้นอาจารย์เสนออะไร ก็ต้องไปสรุปมาว่า เขาพูดกันอย่างไร เป็นอย่างไร แล้วก็นำเสนอ แล้วก็ให้ท่านสมาชิกท่านตัดสินใจจะครับ ผมก็ตัดสินใจว่า ไม่ให้อาจารย์แสดงเทปในนี้นะครับ อาจารย์จะพูดอภิปรายในประเด็นนี้

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธาน ผมไม่อยากจะเสนอญัตติขอเปิดเทปนะครับ คือ ผมมีสิทธิที่จะขอได้

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ไม่ครับ อาจารย์จะเสนอว่า จะเอาวัตถุใดเข้ามาในนี้นะครับ ผมไม่อนุญาต

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : แต่ผมได้อธิบายแล้ว แล้วก็ถ้าที่ประชุมมีมติเห็นชอบ ก็ทำได้ครับ ท่านประธานครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : ไม่ ท่านเอามา
ประธานก็ไม่อนุญาต ท่านอาจารย์

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ผมไม่เข้าใจท่านประธาน
ท่านประธาน คือเราจะเสียเวลาไปทำไม

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : อาจารย์ก็ไม่ต้อง
ให้เสียเวลา ผมไม่ได้ขัดขวางการนำเสนอ แต่การนำเอาเทป เอาซีดีมาเปิดนี้ ผมก็วินิจฉัย
ว่าไม่ให้หะครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ในห้องนี้
มีกรรมการรับฟังความเห็นประจำจังหวัด หรือว่าในกรรมการภาค หลายคนได้เห็น
แล้วต่างคนต่างก็ขึ้นชอบว่า เป็นซีดีที่มีสาระ เป็นการซักถามกันระหว่างผมกับ ๒ ท่าน
ก็ตามใจท่านประธานหะครับ ผมก็เคารพท่านประธานหะครับ แต่ว่าก็ไม่เห็นด้วยหะครับ
อยากจะให้บันทึกไว้ว่า ผมไม่เห็นด้วยกับท่านประธาน

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : ครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ถ้าอย่างนั้นผมก็
จะใช้ความสามารถเท่าที่ผมจะอธิบายได้ก็แล้วกัน

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : ขอบคุณครับ
อาจารย์ เชิญต่อไปเลย

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ เวลาที่เกิดวิกฤติ
คำถามมันมีอยู่สองสามประเด็นที่มีคนเข้าใจผิด ประเด็นที่ ๑ มีคนเข้าใจผิดว่า
เป็นองค์กรแก้วิกฤติ จนกระทั่งสื่อมวลชน และคนทั้งหลายไปเรียกว่า เป็นองค์กรแก้วิกฤติ
ผมคิดว่า เป็นการสื่อความหมายที่ผิดพลาดทั้งหมด คำว่า องค์กร แปลว่า องค์กรที่จะต้อง
อยู่ถาวร มีการประชุมกันเป็นครั้งคราว มีหน่วยงาน มีอะไรรองรับ แต่หลังจากที่ผมได้
ล่วงรู้ความจริงทั้งหมด ปรากฏว่า เป็นเพียงแค่คณะบุคคลที่มาปรึกษาหารือกันเป็นครั้ง
คราวเฉพาะเมื่อเกิดวิกฤติ ซึ่ง ๑๐ ปี อาจจะมีครั้งหนึ่ง หรือ ๒๐ ปี อาจจะมีครั้งหนึ่ง
หรือไม่มีเลยก็ได้ เพราะฉะนั้นถ้าจะพูดให้ถูก ต้องบอกว่า เป็นคณะบุคคลจำนวนหนึ่ง
จะมีกี่คนก็แล้วแต่ จะมี ๑๑ คน ตามร่างเดิมของท่าน หรือจะเติมที่ท่านอาจารย์สดศรี

อาจจะเพิ่มเติมก็ทำได้ อันนั้นเป็นคณะบุคคล คณะบุคคลนี้จะมาพูดจาปรึกษาหารือกัน
ในยามที่เกิดวิกฤติ คำว่า วิกฤติ นี้ คนก็คิดว่า ถ้าอย่างนั้นจะตีความว่าอย่างไรที่เกิดวิกฤติ
หลังจากที่ผมทราบจากกรรมวิธีการยกวาง ท่านก็บอกว่า เมื่อท่านหนึ่งท่านใดเชิญประชุม
แล้วก็มีผู้มาคุยกัน มาประชุมเกินครึ่งหนึ่งของจำนวนทั้งหมด ก็ให้ถือว่า เป็นองค์ประชุม -

แล้วองค์ประชุมในที่นี้ ถ้าเกิดมีคนอื่นเห็นว่า ยังไม่จำเป็น ยังไม่เกิดวิกฤติ ถ้ามาเพียงแค่ว่าบางคน แล้วมาไม่ถึงครึ่ง เช่น ๑๑ ต้องมา ๖ ก็ถือว่า ยังไม่มีวิกฤติ เป็นดุลยพินิจของท่าน และถามว่า เมื่อมาแล้วมีอำนาจตามกฎหมายใหม่ ท่านก็ตอบว่า ไม่มีอำนาจที่จะไปสั่งการใด ๆ ทั้งสิ้น เป็นแต่เพียงเวที เพื่อให้ประมุขของแต่ละฝ่าย และองค์กระอัสระตามรัฐธรรมนูญได้มีโอกาสมาปรึกษาหารือกัน ในยามที่บ้านเมืองเกิดวิกฤติ ท่านประธานครับ เราจึงมีบุคคลที่ประมุขฝ่ายบริหาร ประมุขฝ่ายตุลาการ แล้วก็ประมุขฝ่ายนิติบัญญัติรวมทั้งองค์กระอัสระตามรัฐธรรมนูญที่สำคัญ จึงรวมกันเป็นคณะบุคคลที่มาปรึกษาหารือกัน ถามว่าเราควรจะให้มีการปรึกษาหารือกันใหม่ เมื่อบ้านเมืองเกิดวิกฤติ คนที่ไม่ได้อยู่ในวิกฤติคงไม่ทราบหรอกครับ แต่ผมเคยอยู่ในวิกฤติของบ้านเมืองมาสี่ครั้ง แล้วก็ตัวเองนี่ไปอยู่ท่ามกลางวิกฤติด้วย ๑๔ ตุลา ท่านประธานก็รู้เราอยู่ธรรมศาสตร์ด้วยกัน ๖ ตุลา เราอยู่ธรรมศาสตร์ด้วยกัน ท่านก็รู้ว่า มีเหตุการณ์อะไร แล้วเหตุการณ์เดือนพฤษภา ท่านก็ทราบ เหตุการณ์เดือนพฤษภา นี่นะครับ ตั้งแต่วันที่ ๑๗ พฤษภา ปี ๒๕๓๕ ได้เกิดการปะทะกัน แล้วบ้านเมืองแตกกระส่า ๑๘ พฤษภา ทุกคนก็ตกอกตกใจ และไม่รู้จะทำกันอย่างไร จนกระทั่งถึงวันที่ ๑๙ พฤษภา ท่านประธานครับ ผมอยู่บ้านไม่ติดเลย เหตุการณ์พฤษภา ผมไปนั่งอยู่บ้านท่านศาสตราจารย์เสน่ห์ จามริก ปรึกษาหารือกันตลอดเวลาว่า ทำไมผู้ใหญ่ในบ้านเมืองไม่เข้ามาคุยกัน ทำไมไม่มาพูดกัน เรามีรัฐสภาในสมัยนั้น ดร. อาทิตย์ อุไรรัตน์ เป็นประธานรัฐสภา ผมจำได้ แล้วถามว่า สภาอย่างเดียวช่วยแก้ปัญหาได้ไหม ทุกคนเกร็งไปหมด ไม่มีใครเข้ามาพูดจากันว่าจะแก้ไขปัญหาวางไร ท่านประธานครับ ผมไม่ต้องเผยแพร่หรือครับว่าผมเองวิ่งเต้นทุกวิถีทางที่จะให้มีการพูดจากัน แล้วในที่สุดเราก็รบกวนเบื้องพระยุคลบาท สมเด็จพระเทพฯ โทรศัพทมาจากต่างประเทศ แล้วในที่สุดก็มีการรบกวนเบื้องพระยุคลบาท

นายธนนิติ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ขอความกรุณาไม่อ้างพระบรมวงศานุวงศ์นะครับ ขอความกรุณา

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ครับ ในที่สุดก็มีการแก้ไขปัญห โดยรบกวนเบื้องพระยุคลบาท พระประมุขต้องเชิญ พลเอก สุจินดา กับ พลตรี จำลอง ศรีเมือง ภาพย้งจำได้ใช่ไหมครับ แล้ว พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ นั่งเข้าเฝ้าอยู่ เหตุการณ์

วิกฤติจึงคลี่คลายไป ท่านประธานครับ ผมผ่านวิกฤติอย่างนี้มา จนกระทั่งถึงเมื่อปีที่แล้ว ผมก็อยู่ในท่ามกลางเหตุการณ์ตลอดเวลา เราอยากเห็นว่า ถ้าประมุขของทุกฝ่าย ได้พูดจากัน ดีกว่าไม่พูดจากัน แล้วเราจะได้ไม่รบกวนเบื้องพระยุคลบาทตลอดไป เราจะรบกวนท่านอีกนานเท่าไร ท่านประธานกรุณาคิดนิดหนึ่งเถอะครับ เราจะมีเวลาที่เราจะรบกวนเบื้องพระยุคลบาทในเหตุการณ์วิกฤติบ้านเมืองอีกนานเท่าไร ถ้าประมุขของแต่ละฝ่ายไม่มาพูดจากัน เราควรจะต้องสร้างอะไรที่มีคณะบุคคลที่พูดจากัน แล้วท่านประธานครับ ท่านอาจารย์สดศรีพูดถูกครับ เหตุการณ์พลิกผันไป ถ้าเราทำอะไรไม่ทันในการแก้วิกฤติ ก็เป็นเหตุ และเป็นฉนวนที่ทำให้เกิดการปฏิวัติ ปฏิรูป หรืออะไรก็แล้วแต่จะเรียก ทำให้การปกครองในระบบประชาธิปไตยหยุดชะงัก แต่ถ้าเราให้บุคคลในระบบประชาธิปไตยได้มีการพูดจากัน ถ้ามาไม่ครบองค์ประชุม ข้อมูลนี้ก็เป็นประโยชน์ทางสังคม ถ้ามา แล้วบุคคลที่ไม่ยอมมาประชุม ก็เป็นประโยชน์ในการให้ข้อมูลกับสังคม เป็นรูปแบบแบบไทย ๆ ก็มีหลายคนบอกว่ารูปแบบนี้ไม่เคยเห็นในต่างประเทศ ผมได้พูดจากับกรมการโยธาธิการในครั้งที่แปรญัตติ ได้ทราบว่า ที่ฝรั่งเศสมีที่เรียกว่า องค์การวิกฤติ เหมือนกัน แต่ที่ยวนี้เราไม่ใช่องค์กรเลย เป็นแต่เพียงคณะบุคคลในยามวิกฤติที่จะทำอะไรได้บ้าง -----

ท่านประธานครับ ผมคิดว่า ถ้าเรามีนี้ ท่านลองคิดดู กับเราไม่มีนี่ จะเป็นอย่างไร ผมฝาก
 ท่านเพื่อนสมาชิกครับ ผมไม่มีโอกาสได้เปิดให้ดู แต่ต้องลองชั่งน้ำหนักระหว่างมีบันไดหนี
 ไฟ กับไม่มี ที่ท่านประธานประสงค์ได้พูดวันนั้น เราจะมีทางหนีไฟ ถึงแม้ว่า ไม่ได้ใช้งาน
 ๑๐ ปี ๒๐ ปี ไม่ได้ใช้งาน เราก็ดีใจที่ไม่ได้ใช้งาน แต่ถ้ามันมีเพลิงเกิดขึ้น มีอัคคีภัยเกิดขึ้น
 เราก็มีทางหนีไฟไม่ดีกว่าหรือ เราชู่มร่ามนักหรือครับ ที่เราจะเต็มสักรวรรคเดียวในมาตรา
 นี้ซึ่งผมคิดว่า น่าจะเป็นประโยชน์ไม่ใช่หรือครับ ท่านประธานครับ ด้วยเหตุนี้แหละครับ
 ผมจึงอยากที่จะให้พิจารณาข้อความที่ผมเพิ่มเติม ผมคิดว่า ท่านได้บรรจุประติษฐาน
 รั้งสรรค้อย่างดีแล้ว แต่ผมเพียงแค่ว่าจะเติมตอนท้ายว่า เพื่อให้สอดคล้องกับสิ่งที่ผม
 ได้ซักถามกรรมการยกกว้าง ที่ผมจะขอให้ท่านประธานเปิดนั้นนะครับ ผมจะได้บอก
 นี้แหละครับ ผมเติมให้ตามที่ผมซักท่าน แล้วเมื่อเห็นเจตนารมณ์ แต่ท่านเขียนไว้ยังไม่
 ครบ ถ้าเต็มเสีย

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : อาจารย์ต้องสรุป
 แล้วนะ สิบนาทีแล้ว

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ถ้าเต็มเสียคนจะได้เข้าใจ ก็คือ
 เต็มคำว่า ทั้งนี้ โดยผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวคนใดจะเป็นผู้เรียกประชุมก็ได้ แต่ต้องมี
 จำนวนผู้เข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งจึงเป็นองค์ประชุม ตรงนี้จะแก้ไขคำว่า วิกฤติ
 คืออะไรได้ และในวรรคถัดไป ผมเติมว่า ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งใดในวรรคสอง
 ให้ผู้ดำรงตำแหน่งที่มีอยู่เป็นองค์ประกอบของการประชุมได้ โดยให้ถือจำนวนไม่น้อยกว่า
 กึ่งหนึ่งของผู้ดำรงตำแหน่งที่มีอยู่เป็นองค์ประชุม ผมเติมตรงนี้ ก็เพื่อที่จะให้ได้เห็นว่า
 ในยามที่เขาอุปสภา อย่างเช่น วิกฤติที่มีการอุปสภา เราก็ไม่มีประธานรัฐสภา หรือไม่มี
 ประธานสภาผู้แทนราษฎร ก็ให้ถือว่า ที่เหลือเป็นองค์คณะได้ แล้วก็พิจารณาถึงหนึ่งของ
 ที่เหลือ ก็เป็นการปิดทั้งหมดตรงนี้ เพื่อให้สมบูรณ์ที่สุดตามที่คณะกรรมการยกกว้าง
 ได้มีเจตนาที่ดี ขอบพระคุณครับ ท่านประธานครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : เชิญท่านต่อไป
 ท่านวัชรารักษ์

นายวิชา หงส์ประภัศร : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพครับ กระผม วิชา หงส์ประภัศร สำหรับมาตราบนี้เนื่องจากท่านกรรมาธิการได้ตัดออกทั้งวรรคแล้ว เพราะฉะนั้นส่วนที่กระผมขอให้ตัดคำว่า ประธานศาลฎีกา ออก จึงน่าจะจะต้องตัดไปด้วยใช่ไหมครับ แต่ว่าถ้ามีเหตุที่ทำให้มาตราบนี้กลับคืนมา กระผมก็ขอตัดคำว่า ประธานศาลฎีกา ออก ทั้งนี้ เนื่องจากประธานศาลฎีกาเป็นประมุขของฝ่ายตุลาการไม่ควรที่จะเข้ามามีส่วนในการบริหารครับ ขอขอบคุณครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : เชิญกรรมาธิการยกร่างชี้แจงหน่อยครับ เชิญครับ ใครครับ ท่านปกรณ

นายปกรณ ปริยากร (กรรมาธิการ) : ท่านประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญที่เคารพ ผม ปกรณ ปริยากร กรรมาธิการ ผมขอเรียนชี้แจงเหตุผลที่คณะกรรมการในท้ายที่สุดได้กลับมาทบทวน แล้วก็ตัดวรรคสองทั้งหมดออก โดยมีเหตุผลในการซึ่งน้ำหนักที่จะอธิบายดังต่อไปนี้ครับ ในประเด็นที่ ๑ ถ้าเราไปดูจากความเห็นของพี่น้องประชาชนตามที่คณะกรรมการวิสามัญประสานการมีส่วนร่วมและประชาชาติได้รายงานต่อที่ประชุมนะครับ เมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐ ก็เป็นไปตามที่ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ได้เรียนชี้แจง นั่นก็คือ ประชาชน ๖๐.๘ เปอร์เซ็นต์ นี่นะครับ เห็นด้วยกับร่างฉบับรับฟังความคิดเห็น ไม่เห็นด้วย ๓๑.๔ เปอร์เซ็นต์ และก็ไม่ใช่ ๗.๘ เปอร์เซ็นต์ แต่เมื่อเราไปรับฟังในประเด็นที่ ๒ ก็คือว่า คณะกรรมาธิการวิสามัญรับฟังความคิดเห็นขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งความคิดเห็นขององค์กรตามรัฐธรรมนูญนี่นะครับ จะมีผลต่อมาตราบนี้ค่อนข้างมากกว่าความคิดเห็นของพี่น้องประชาชน ก็ปรากฏว่า คณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ศาลปกครอง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ -----

สภาพที่ปรึกษาการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เห็นควรตัดวรรคสองของมาตรานี้ออก เป็นเอกฉันท์เลยนะครับ ส่วนศาลฎีกานั้น ให้ตัด ประธานศาลฎีกา ออก ถ้าหากว่ามีการยืนยันที่จะมีคงไว้ซึ่งวรรคสอง แต่ความเห็นที่มาแล้วมีน้ำหนักมากที่สุดนี่นะครับ เป็นความเห็นที่มาจากสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาทั่วประเทศ ร้อยหกสิบกว่าสถาบัน ซึ่งในทุกกลุ่มนี้จะมีความเห็นตรงกันหมด และให้อธิบายความเห็นในเชิงของหลักในทางด้านการปกครองหรือการบริหารราชการแผ่นดิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเห็นของคณะวิชาที่สอนทางด้านรัฐศาสตร์โดยทั่วไป ที่เห็นว่าการคงวรรคสองของมาตรานี้ออกนี่นะครับ จะมีผลทำให้ขัดกับระบบรัฐสภาเป็นอย่างยิ่ง น้ำหนักตรงนี้ทำให้เราต้องมาคิดและใคร่ครวญอยู่ค่อนข้างมากทีเดียว ในลักษณะที่เราจะใช้ความเห็นของคนส่วนใหญ่กับความเห็นของหลักการในทางวิชาการนี้ จะพิจารณาอย่างไร แต่ก็ปรากฏว่า มีผู้แปรญัตติ ซึ่งผู้แปรญัตตินี้มีอยู่ ๓ กลุ่มนะครับ ที่เห็นควรให้ตัดวรรคสอง ของมาตรานี้ก็คือ ผู้แปรญัตตินำโดย อาจารย์วิรัช รูปขำดี นำโดยท่านสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย และก็นำโดยคุณอุทิศ ชูช่วย นี่นะครับ เห็นว่า ให้ควรตัดวรรคสองของมาตรานี้ออกไป บังเอิญ ๒ ท่านนี่นะครับ ก็คือ ท่านอุทิศ ชูช่วย เป็นประธานกรรมาธิการรับฟังความคิดเห็นจากภาคใต้ และท่านสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย เป็นประธานกรรมาธิการรับฟังความคิดเห็นจากภาคกลาง ตรงจุดนี้ก็ทำให้เรามาชั่งน้ำหนักว่า เมื่อคณะกรรมาธิการรับฟังความคิดเห็นจาก ๒ ภาคใหญ่นี้ ประมวลความเห็น ว่า ควรตัดวรรคสองของมาตรานี้ออก ก็ทำให้เรามองเห็นว่า ถ้าเราจะตั้งต้นที่จะให้มาตรานี้คงไว้ต่อไปนี่นะครับ ถึงแม้จะเป็นความปรารถนาดีอย่างที่เรารู้ได้เรียนชี้แจงข้างต้น ตามที่ผมร่วมกับท่านอาจารย์จรัญไปชี้แจงในรายการของท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ก็ตาม แต่ว่าเราก็ต้องพิจารณาในแง่ของหลักการของการที่จะคงไว้ในลักษณะเช่นนี้ จะมีข้อดี ข้อเสียต่างกันอย่างไร ก็ไปประมวลในเชิงความเห็นจากบรรดานักวิชาการที่แสดงความเห็นขึ้นมา ในลักษณะของการทำเป็นหนังสือที่ดี ทำเป็นบทความก็ตาม ทำเป็นรายงานการวิจัยที่ควบคู่ประกอบกับการฟังความคิดเห็นดังกล่าว รวมทั้งโครงของสำนักต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่อยู่ในมหาวิทยาลัยทั้งหลายนี่นะครับ ก็มองเห็นว่า ในเรื่องนี้นี่ ถ้าจะยังคงอยู่ไว้เนี่ย จะไม่มีความชัดเจนในทางการปฏิบัติ และอาจจะไม่มีสภาพบังคับ รวมทั้งอาจจะมีปัญหาในการ

ตีความ เช่นเดียวกับในเรื่องของการที่จะทำให้เกิดปัญหาในเรื่องของการขัดกับระบบ
รัฐสภา เมื่อเป็นเช่นนี้นี้ นะครับ คณะกรรมาธิการพิจารณาแล้ว โดยเสียงส่วนใหญ่ ก็ให้ตัด
วรรคสองของมาตรานี้ออกไป อันนี้ก็คงเป็นคำชี้แจง เพื่อที่จะไม่ทำให้เราเสียเวลาในการ
ประชุมของสภานี้ครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านประธาน
คณะกรรมาธิการยกกว้างครับ

นาวาอากาศตรี ประสงค์ สุ่นศิริ (ประธานคณะกรรมาธิการ) : กราบเรียน
ท่านประธานที่เคารพ และท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ ผม นาวาอากาศตรี ประสงค์ สุ่นศิริ
ประธานคณะกรรมาธิการยกกว้าง กระผมใคร่ขอกราบเรียนชี้แจง เพื่อความเข้าใจ เพราะว่า
ได้มีการพาดพิงมาถึงกระผม เรื่องนี้ นั้น ผมขอกราบเรียนกับท่านสมาชิกว่า เราได้
พิจารณากันถึงเรื่องนี้เป็นระยะเวลาานพอสมควร ถึงได้ใส่ในร่างแรก คือ มาตรา ๖๘
วรรคสอง -----

กระผมเองกราบเรียนตรง ๆ ว่า กระผมเห็นด้วยที่จะต้องมีมาตรา ๖๘ วรรคสองไว้ ที่เห็นด้วยก็เพราะว่า จากประสบการณ์ที่ผ่านมา ในภาวะวิกฤติที่เกิดขึ้นในบ้านในเมือง ทุกครั้งนั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ไม่สามารถที่จะหันหน้าเข้าหากันได้ ไม่มีตัวตั้งตัวตี หรือไม่มีช่องทางที่จะดำเนินการในการที่จะมาพูดคุยปรึกษาหารือกัน มาคุยกันนั่นเอง ถึงแม้ว่าจะไม่มีอำนาจบัญญัติเอาไว้ แต่การได้มาพูดคุยกันระหว่างหัวหน้าส่วนราชการ ต่าง ๆ ตามที่มีอยู่ในมาตรา ๖๘ วรรคสองนั้น น่าจะเป็นหนทางที่ดีหนทางหนึ่ง เพราะว่าภาวะวิกฤติเราไม่ทราบว่าจะเกิดขึ้นเมื่อไร และเกิดขึ้นอย่างไร กระผมอยู่ใน ภาวะวิกฤติมาหลายต่อหลายครั้ง แล้วก็เห็นด้วยนะครับ อย่างที่ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ ได้หยิบยกขึ้นมาชี้แจงต่อที่ประชุมแห่งนี้ว่า ทำไมเราจะต้องรบกวนเบื้องพระยุคลบาท ตลอดเวลา ทำไมพวกเราไม่มานั่งคิดแก้ไขกัน หรือกัน หาช่องทางกัน และถ้าหากว่า จำเป็นที่จะต้องกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ ก็คงจะกระทำได้ เป็นการใช้กระบวนการ ของพวกเราตนเองเสียก่อน ก่อนที่จะขึ้นไปถึงระดับสูงสุด กระผมก็ยังได้พูดกันในที่ประชุม ของกรรมาธิการยกเว้นว่า พวกเราเป็นผู้ออกแบบสร้างบ้านให้กับประชาชน ถ้าหากว่า เราจะมีบันไดหนีไฟไว้เพื่อเกิดเหตุภาวะฉุกเฉิน มันก็จะนำเป็นการสมควรกว่าที่จะไม่มี อะไรเลย เวลาเกิดไฟไหม้ เกิดอะไรต่าง ๆ ขึ้นมา ออกไม่ได้ แต่ถ้าหากว่า คนส่วนใหญ่ ไม่เห็นความจำเป็นอันนี้ว่า จำเป็นต้องมีบันไดหนีไฟ ก็สุดแล้วแต่เสียงของส่วนใหญ่ เพราะฉะนั้นเมื่อออกมา และรับฟังความคิดเห็นจากองค์กรต่าง ๆ ๑๒ องค์กร และโดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงนั้น ท่านประธานศาลฎีกาก็ได้ออกมาแสดงความคิดเห็น ว่า ไม่ควรจะนำศาล โดยเฉพาะในตำแหน่งประธานศาลฎีกา หรือว่าตำแหน่งประธาน ศาลอื่น ๆ เข้าไปเกี่ยวข้องกับทางการเมือง ในเมื่อกระผมเองเป็นประธานยกเว้น แล้วก็จากการที่องค์กรต่าง ๆ เสนอมาว่า ไม่สมควรจะมี ทั้ง ๆ ที่กระผมเห็นว่า สมควรจะมี กระผมก็ได้ดูจากคณะกรรมการยกเว้นทั้ง ๓๕ คนแล้ว เมื่อเหตุการณ์มันเกิดอย่างนี้ แล้วก็เสียงส่วนใหญ่ในกรรมาธิการยกเว้นก็เห็นว่า ควรจะตัดออก กระผมคงไม่สามารถ ที่จะใช้อำนาจแบบเผด็จการ อันฟังเสียงคนส่วนใหญ่กระผมต้องการ ในเมื่อขั้นต้น จาก ๑๒ องค์กร และสื่อ หรือแม้กระทั่งในกรรมาธิการยกเว้นจำนวนที่มากกว่า เห็นว่าไม่สมควร แล้วก็ยังถกเถียงกันอยู่ กระผมก็ใช้สิทธิในฐานะเป็นประธานยกเว้น

ขอยกอันนี้ออกก่อน เพราะกระผมคิดว่า คงจะต้องมาพูดกันในสภาร่างรัฐธรรมนูญ
อีกครั้งหนึ่ง นี่คือ ความเป็นมาทั้งหมด และกระผมขอกราบเรียนว่า ถ้าหากว่า เราจะคงไว้
แบบตัดตำแหน่งที่ไม่ต้องการเข้ามายุ่งเกี่ยวกับเรา ก็ทำได้ แต่ถ้าหากว่าไม่มีเลย -----

อันนี้ก็เป็นเรื่องที่เหมือนกับที่ได้พูดจากันมาตลอดเวลากว่า ในที่สุดแล้วแต่ละครั้งนั้น เรารบกวบนเบื่องพระยกุลบาทตลอดมา เราไม่ต้องการอย่างนั้นอีกใช้ใหม่ครับ เพราะฉะนั้น ก็สุดแล้วแต่ที่ประชุมสภาว่างรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาในเรื่องอันนี้ กระทบ ก็ขอกราบเรียนท่านประธานนะครับ เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องร่วมกัน แล้วที่ท่านปกครอง ได้ลุกขึ้นมาชี้แจงนั้น ก็เป็นข้อเท็จจริงทั้งหมด แล้วยิ่งกระทบได้รับทราบมาว่า จากการ ไปรับฟังความเห็นของประชาชนมา กว่า ๖๐ เปอร์เซนต์ นั้น เห็นว่าควรจะได้คงไว้ อันนี้ ก็สุดแล้วแต่สภาว่างรัฐธรรมนูญจะพิจารณาว่าจะคงไว้ หรือไม่คงไว้ กระทบเอง ไม่อยากจะทำในเรื่องความเห็นของส่วนตัว เคารพความเห็นของส่วนใหญ่ ทั้ง ๆ ที่เห็นว่ามีมันดี แก้ไขได้ ถึงแม้ว่า จะไม่มีอำนาจ แต่การได้มาพบปะพูดจากันนั้น น่าจะเป็นช่องทาง ที่จะคลี่คลายปัญหาไปได้ไม่มากนักน้อยนะครับ เพราะฉะนั้น ในเรื่องนี้กระทบขอกราบ เรียน ท่านประธานนะครับ อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าที่ประชุมสภาว่างรัฐธรรมนูญจะไม่เห็นด้วย หลังจากทีลงมติกันแล้ว กระทบก็รับได้ แต่สำหรับตัวกระทบเองนั้นที่เสนอ หรือเห็นด้วย มาตั้งแต่ต้น ก็ด้วยประโยชน์อย่างนี้แหละครับ ขอขอบพระคุณครับ

นายธนนิติ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ขอขอบคุณครับ เชิญท่านสดศรีครับ รอบสอง สั้น ๆ

นางสดศรี สัตยธรรม (กรรมาธิการ) : ค่ะ ประธานกราบเรียนท่านประธาน ดิฉันขอพูดสั้น ๆ นิดหนึ่งนะค่ะ เราคงยอมรับว่า รัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๕๐ นี้เป็น รัฐธรรมนูญฉบับประชาชน โดยประชาชน เพื่อประชาชนนะค่ะ เราได้ออกไปรับฟังความคิดเห็นของประชาชน แล้วยังนอกจากนี้แล้ว ยังต้องทำประชามติ เพื่อให้ประชาชนรับ รัฐธรรมนูญฉบับนี้นะค่ะว่า เป็นรัฐธรรมนูญของประชาชนจริง ๆ นะค่ะ การที่ทาง ท่านกรรมาธิการยกวางได้บอกว่า ท่านได้รับฟังความคิดเห็นขององค์กรอิสระก็ดีนะค่ะ พวกอาจารย์มหาวิทยาลัยก็ดี นักวิชาการก็ดี ดิฉันอยากจะทราบว่า รัฐธรรมนูญฉบับนี้ เป็นรัฐธรรมนูญสำหรับองค์กรอิสระ หรือองค์กรที่ท่านได้กราบเรียนที่ประชุมหรือไม่ แต่ถ้าเราเห็นว่า รัฐธรรมนูญฉบับนี้เพื่อประชาชนจริง ๆ แล้ว ก็คงจะต้องมีการรับฟัง ว่า ๖๐.๘๐ เปอร์เซนต์ ที่ประชาชนเห็นว่า เราคงจะมีมาตรา ๖๘ วรรคสองไว้ นะค่ะ แต่ถ้าที่ประชุมเห็นว่า รัฐธรรมนูญฉบับนี้เกิดจากนักวิชาการนะค่ะ เกิดจากบุคคล

ที่ท่านกล่าวอ้างมานี้ ดิฉันก็ถือว่า ประเทศเรากำลังใกล้วิกฤติเต็มที่แล้วนะคะ
ขอขอบพระคุณค่ะ ขอพุดแค่นี้ค่ะ ขอบพระคุณค่ะท่าน

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : คุณเสวตครับ
สั้น ๆ

นายเสวต ทินกุล : ขอบคุณครับ กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ
ผม เสวต ทินกุล สมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนูญ นครพนมครับ ท่านประธานครับ ผมไม่มาก
หรอกครับท่านประธาน เพื่อหักล้างกับท่านกรรมาธิการนะครับว่า ในส่วนที่นักวิชาการ
โดยเฉพาะนักวิชาการรัฐศาสตร์นะครับ ก็จะมีความคิดเห็นตรงกันหมด คือ ไม่เห็นด้วย
เรื่องนี้ครับ เพราะเป็นหลักวิชาของรัฐศาสตร์ แต่ผมกราบเรียนด้วยความเคารพครับว่า
นักวิชาการนั้นก็เรียนมาจากตำราฝรั่งหมดนะครับ ก็มีความคิดเห็นอย่างนั้น ผมเข้าใจ
นะครับ แต่ผมจะยกตัวอย่างนิดหนึ่ง ในฐานะที่ผมเป็นเกษตรกร และเป็นเกษตรกรเลี้ยง
วัวครับ เป็นผู้เชี่ยวชาญเรื่องวัว ผมเคยเอาวัวพันธุ์ชาโรเลส์ (Charolais) ร้อยเปอร์เซ็นต์
มาเลี้ยงครับ ปรากฏว่ากินหญ้าไม่ได้ครับ หญ้าเมืองไทยไม่ได้ แล้วโลกร้อนขึ้นนี้
วัวพื้นบ้านไม่มีเห็บนะครับ วัวชาโรเลส์หรือวัวฝรั่งนี่ครับ วัวฝรั่งเศส หรือวัวปีแอร์ เดอเลส
(Pierre Deles) เห็บเต็มไปหมดเลยครับ มันอยู่ไม่ได้ในสภาวะของประเทศไทยนะครับ แต่
ผลจากการทดลอง เอาวัวพื้นบ้านร้อยเปอร์เซ็นต์กับวัวฝรั่งเศสร้อยเปอร์เซ็นต์ หรือวัว
ต่างประเทศเมืองหนาวร้อยเปอร์เซ็นต์ มาผสมกันในอัตราส่วน ก็จะเป็นลูกครึ่งห้าสิบห้าสิบ
ปรากฏว่าอยู่ได้ดีในสภาวะประเทศไทยครับ ทานหญ้าได้ดีครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : คุณเสวตครับ
เอาเรื่องรัฐธรรมนูญครับ เข้าเรื่องรัฐธรรมนูญ

นายเสวต ทินกุล : ผมเปรียบเทียบอย่างนี้ครับ เพื่อจะโยงรัฐธรรมนูญว่า
เรื่องหลักการของรัฐศาสตร์นั้น มันจะต้องมาผสมกับวัฒนธรรม ภาษา ความรู้สึกนึกคิด
ของคนไทยด้วย มันถึงจะเป็นประโยชน์ ในกรณี ๖๘ พรรคสองก็เช่นเดียวกัน มันเป็น
วัฒนธรรม ประเพณีแบบใหม่ แบบไทย ๆ ซึ่งบางครั้ง ต่อกันนี่ต่างประเทศอาจจะต้องมา
เรียนรู้กระบวนการนี้ อาจจะมาดูงานเราก็ได้นะครับ เพราะว่ายังไม่เป็นข้อยุติและพิสูจน์
นะครับ ----- - ๒๖/๑

แล้วประเด็นต่อไป เป็นประเด็นเรื่องของศาล องค์กฤษฎาะ คือ ศาลที่ไม่อยากจะเกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ครับ ผมได้ฟังวิทยุ ดูทีวี (TV) เรื่องนี้ศาลได้ออกมาพูด ผมอยากวิงวอนไปถึงศาลว่า ศาลเป็นหลักชัยของบ้านของเมืองหลักบ้าน หลักเมือง ถ้าท่านไม่เห็นแก่ประเทศไทย พี่น้องประชาชนคนไทย ท่านจะเห็นแก่ใคร ผมเข้าใจดีว่า ท่านอาจจะทนการเสียดสี หรือการพูดวิพากษ์วิจารณ์ของประชาชนหรือสื่อมวลชน หรือนักวิชาการไม่ได้ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น ได้โปรดเถอะครับ เห็นแก่ชาติบ้านเมือง นะครับ ผมก็ขอฝากสั้น ๆ ๒ ประเด็นแต่เพียงแค่นี้ครับ ขอขอบคุณครับ

นายธนนิติ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านอาจารย์ศรีราชา ไม่ได้ส่งความคิดเห็น สั้น ๆ นะอาจารย์นะ เชิญ

รองศาสตราจารย์ศรีราชา เจริญพานิช (กรรมาธิการ) : กราบขอบพระคุณท่านประธานครับ ผม ศรีราชา เจริญพานิช สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ อาจจะเป็นเรื่องที่ค่อนข้างจะแปลกหน่อยนะครับ ถ้าเพื่อนนักวิชาการจะมาสนับสนุนมาตรา ๖๘ วรรคสอง เพราะว่ารู้สึกเหมือนกับว่า คนเหล่านี้ไม่รู้จักประชาธิปไตยหรืออย่างไรนะครับ ผมอยากเรียนสั้น ๆ ง่าย ๆ อย่างนี้ครับว่า ในฐานะเป็นนักวิชาการ ผมก็ได้ศึกษา ได้ดูหลาย ๆ อย่างในบริบทต่าง ๆ ผมก็ดูว่า เราไปเรียนจากเมืองนอกเมืองนากันเยอะนะครับ แต่เสร็จแล้วนี่ เราก็ไปถูกครอบ หรือไปถูกก๊อปปี้ (Copy) ความคิดเหล่านี้มา ต้องถามนะครับว่าจริง ๆ แล้วอะไรคือสิ่งที่เหมาะสมสำหรับสังคมบ้านเรา ก็คือ สิ่งที่เราจะต้องมาปรับให้มันเข้ากับบริบทของสังคมแบบไทย ๆ ณ วันนี้ จนปานนั้นนะครับ เกือบจะ ๗๐ ปีอยู่แล้ว ๗๕ ปีอยู่แล้ว เราก็ยังไม่ได้ไปถึงไหนนะครับ ประชาธิปไตยแบบไทย ๆ เพราะฉะนั้นเราคงจะต้องมาคิดกันนะครับว่า อะไรคือสิ่งที่ถูกที่ต้อง และจะนำพาประเทศไปสู่ความรุ่งเรืองเจริญพัฒนาไปได้ ผมเองนี่ ผมไม่ติดขัดกับทฤษฎีของฝรั่ง เพราะฉะนั้นใครจะว่าอะไรก็ว่าไปนะครับ นักวิชาการหลายคนก็อาจจะมีความรู้สึกเหมือนกับผม ผมยังเห็นว่าบทบัญญัติใดก็ตามที่มีประโยชน์ และสามารถที่จะทำให้สังคมไทยมันไม่เกิดวิกฤติ เราก็ควรจะรับไว้พิจารณา แม้ว่ามันอาจจะเป็นเรื่องที่จะแปลกอยู่บ้าง ผมได้ฟัง ได้ทราบ ว่า ฝรั่งเศสก็มีครับ ไม่ใช่ไม่มี ประเทศอื่นก็อาจจะมี เพราะฉะนั้นบางทีฟังเดิน ๆ นี้ ดูเหมือนว่าหากรัฐธรรมนูญเรามีมาตรานี้แล้วจะกลายเป็นประเทศที่ล้ำหลัง ไม่เป็นประชาธิปไตย

ว่า องค์การนี้มันไม่มีการยึดโยงกับประชาชนนะครับ ก็มันเป็นมาตราที่มาจากวิกฤตินี้ครับ มันจะไปยึดโยงได้อย่างไร มันเป็นบทบัญญัติพิเศษ มันเป็นบทบัญญัติยกเว้น เพื่อที่จะป้องกันไม่ให้มันเกิดวิกฤติ เหมือนกับที่ท่านประธานคณะกรรมการการะครับ ว่า มันเป็นบันไดหนีไฟ เพราะฉะนั้นการตัดออกโดยไม่มีนี้ ในท้ายที่สุดนะครับ ก็ไม่มีทางออกครับ รัฐธรรมนูญฉบับนี้จะไม่มีการออก เพราะฉะนั้นมันก็ต้อง หากมีวิกฤติในบ้านเมืองที่กำลังคล้าย ๆ กับที่มีอยู่ในสถานการณ์ในขณะนี้ นะครับ ก็จะเป็นเรื่องที่ว่า ในท้ายที่สุดแล้วต้องฉีกรัฐธรรมนูญทิ้งนะครับ หรือไม่ ปฏิวัติกันอีกรอบหนึ่งครับ ขอบพระคุณครับ

นายธนนิติ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ขอบคุณครับ ยกเว้น ใครครับที่จะชี้แจง ท่านอาจารย์วุฒิสารสัน ๆ นะครับ

รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย (กรรมาธิการ) : กราบเรียน ท่านประธาน ผม วุฒิสาร ตันไชย กรรมาธิการครับ ผมขออนุญาตกราบเรียนท่านประธาน ผ่านไปยังท่านสมาชิกสองสามประเด็น เพื่อที่จะสนับสนุนแนวคิดของกรรมาธิการส่วนใหญ่ ในมาตรา ๖๘ วรรคสอง ใน ๒ ประเด็นเท่านั้นครับ

ประเด็นแรก ผมกราบเรียนว่า ในความเห็นของคณะกรรมการหลังจากการรับฟังความเห็นขององค์กรต่าง ๆ รวมทั้งได้มีการหารือกันมากขึ้นนี้ เราเห็นว่า สิ่งที่คณะกรรมการยกเว้นได้ดำเนินการเกี่ยวกับการออกแบบขององค์กรต่าง ๆ ในระบบที่มีอยู่ในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ นั้น มีความรอบคอบ รัดกุม มากพอสมควร ดังนั้น การแก้ปัญหา ใด ๆ ก็ตาม คณะกรรมการเห็นว่า การแก้ปัญหาด้วยโครงสร้างของระบบที่ได้ถูกออกแบบไว้ในรัฐธรรมนูญ เป็นสิ่งที่พึงกระทำเป็นเรื่องแรก

ประการที่ ๒ ครับ การที่เราเชื่อมั่นในระบบนี้ จะเห็นว่า การกำหนดมาตรา ๖๘ วรรคสองเพิ่มเติมขึ้นมา ดูประเด็นจะเป็นทางออก แต่หากพิจารณา ในความเห็น ซึ่งคณะกรรมการเองได้พิจารณาความเห็นขององค์กรต่าง ๆ นี้ มิได้อ่าน เฉพาะประโยคสุดท้ายครับว่า ความเห็นนั้นเห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วย แต่ได้ดูถึงเหตุผล คำชี้แจงขององค์กรต่าง ๆ จำนวนมาก -----

ข้อถกเถียงจำนวนมากที่องค์กรต่าง ๆ พิจารณา ก็คือว่า คำนิยามของความวิกฤติระหว่างองค์กรต่าง ๆ ที่มีความเห็นต่อเรื่องนั้นเป็นอย่างไร ความวิกฤติในระดับขององค์กรที่ปรากฏอยู่ในรัฐธรรมนูญ หรือความวิกฤติของประโยชน์ หรือความมั่นคงของประเทศ ผมคิดว่า ประเด็นเหล่านี้เป็นประเด็นที่มีข้อถกเถียงมากมายว่า อย่างไรก็ตามจะกำหนดว่าเป็นเรื่องของวิกฤติ

ประการที่ ๒ ในเหตุผลที่หลายองค์กรให้ความเห็นมา ก็คือว่า การเปิดช่องทางนี้ไว้แล้ว ปัญหาก็คือว่า หากล็อกกันแล้วมีสภาพบังคับอย่างไร หากล็อกกันเสร็จจะทำให้มีการแก้ไขปัญหาได้หรือไม่ รวมทั้งมีหลายท่านในกรรมาธิการที่ตั้งคำถามว่า ถ้าไม่บัญญัติไว้ใน ๖๘ วรรคสอง ผู้นำองค์กรทั้งหลายที่เป็นผู้ใหญ่ของบ้านเมืองสามารถล็อกกันได้หรือไม่ครับ ดังนั้น การกำหนด ๖๘ วรรคสองเอาไว้ ก็ดูประหนึ่งว่าจะเป็นบันไดหนีไฟนะครับ แต่อีกทางหนึ่ง ถ้ามองมุมกลับ คนอาจจะไม่ใช่บันไดหลัก แต่กลับใช้บันไดหนีไฟ เพราะฉะนั้นถ้าเราเชื่อมั่นว่า ระบบที่เราออกแบบไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ มีความรัดกุม มีการป้องกันภาวะอันเกิดจากการเดดล็อก (Deadlock) ทั้งหลาย เราก็คงต้องเชื่อในระบบนี้ และอย่างน้อยที่สุด ในมาตรา ๗ ก็กำหนดไว้ชัดว่า หากไม่มีบทบัญญัติใด ๆ ก็มีแนวทางที่กำหนดเอาไว้ในรัฐธรรมนูญ ดังนั้น ความเห็นของกรรมาธิการส่วนใหญ่จึงมีความเห็นว่า มาตรานี้หากกำหนดไว้อาจจะสร้างความสับสนมากกว่าทางที่จะทำให้แก้ปัญหามาได้จริง เพราะไม่มีความชัดเจนในเชิงของนิยามนะครับ ดังนั้น กรรมาธิการเสียงส่วนใหญ่จึงมีความเห็นว่า อยากให้พิจารณาให้ถ่องแท้ว่า เราเชื่อมั่นในสิ่งที่เรากำหนดทุกเรื่อง ในมาตราอื่น ๆ อีก ๒๙๘ มาตรา ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องขององค์กรต่าง ๆ ในรัฐธรรมนูญมากน้อยแค่ไหน อย่างไรครับ กราบขอพระคุณครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านสมาชิกครับ ต้องขอมติสมาชิกแล้วนะครับว่า เนื่องจากมาตรา ๖๘ คณะกรรมาธิการมีการแก้ไข เพราะฉะนั้นกรรมาธิการตัดเอาวรรคสองออกนะครับ

(นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) มีสัตญาณอนให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : เราจะลงมติว่า เห็นด้วยกับกรรมาธิการใหม่ ถ้าเห็นด้วย ก็แสดงว่าตัดออก เนื่องจากที่ท่านแปรญัตติ ท่านสงวนคำแปร มันจะอยู่ในวรรคสองทั้งนั้น ถ้าไม่เห็นด้วย มันจะมีวรรคสองอยู่ ค่อยมา ดูในวรรคสอง ถูกต้องไหมครับท่านกรรมาธิการ ถูกต้องนะครับท่านสมาชิก ถูกต้อง นะครับ เชิญเข้ามาเตรียมลง มติที่ผมจะถาม คือ มาตรา ๖๘ กรรมาธิการมีการแก้ไข จะถามว่า ท่านเห็นด้วยกับกรรมาธิการใหม่ ถ้าเห็นด้วยให้ออกเสียงว่า เห็นด้วย ถ้าไม่เห็นด้วย ก็ออกเสียง ไม่เห็นด้วย แล้วเราจะมาดูคำแปรของผู้ที่แปรนะครับ ซึ่งมีอยู่ ๓ รายการ นะครับ ออกเสียงนะครับ เชิญท่านออกเสียงเลยครับ ถ้าเห็นด้วย คือ เห็นด้วย กับกรรมาธิการที่ตัดวรรคสองออกนะครับ ของมาตรา ๖๘ แล้วถ้าไม่เห็นด้วย ก็คือ ไม่เห็นด้วย ถ้าไม่เห็นด้วย ฉะนั้น เราจะได้มาดูรายละเอียดของสิ่งที่มีท่านแปรญัตติไว้ เชิญออกเสียงครับ เชิญครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม เจิมศักดิ์ ครับ คือสมาชิกหลายท่านงตรงนี้ เพราะเหตุว่า พวกเราเห็นร่างแรก เพราะฉะนั้นจะต้องลงมติว่า จะเห็นด้วยกับร่างแรกหรือไม่ คือ ถ้าเห็นด้วยกับร่างแรก ก็หมายความว่า มี ใช่ไหมครับ แล้วก็ก็ต้องกดว่า เห็นด้วย

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ตกลงให้ถามว่า เห็นด้วยกับร่างแรกเสียก่อนใช่ไหมท่านครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ใช่ครับ หรือจะให้มีการแก้ไข

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : คือ ถ้าเห็นด้วยกับร่างแรก คือ มีวรรคสองอยู่ ก็ให้กด เห็นด้วย อันนี้ตามเดิมที่เราเคยทำกันมา แต่ว่าแล้วแต่ ท่านประธานนะครับ แต่ว่าผมพูดขึ้นมาเพื่อให้เคลียร์ (Clear) เพราะตรงนี้ถามกันมาก เลยว่า ตกลงมันจะโหวตอย่างไร

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : มีใครเห็นว่า จะคงตามร่างแรกบ้างไหมในห้องนี้ ใช่ไหม ถ้าไม่อย่างนั้น ให้ดูที่ร่างที่กรรมาธิการแก้ไข

แล้วนะครับ คือร่าง ๖๘ กรรมการตัดพรรคสองออกนะครับ เพราะฉะนั้นจะลงมติที่
กรรมการตัดพรรคสองออกนะครับ ใช่ไหม ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ ใช่ไหม

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : มีปัญหาทั้งคู่ คืออย่างนี้ครับ
ท่านประธาน เราตั้งหลักกันนิดหนึ่ง พวกผมเองก็มีการแก้ไข ขอแก้ไขจากร่างแรก
ถูกไหมครับ -----

กรรมการก็ขอแก้ไขจากร่างแรกทั้งคู่ ถูกใหม่ครับ ตกลงก็ต้องถามก่อนว่า จะคงไว้ตามร่างแรก หรือแก้ไข ซึ่งทั้งกรรมการ และทั้งพวกผมก็ต้องลงว่าแก้ไข ส่วนอาจจะมีบุคคลที่เห็นด้วยตามร่างแรก ไม่มีการแก้ไขเลย ก็อีกเรื่องหนึ่ง แต่ผมนี้เห็นด้วยกับการแก้ไข เพราะว่าผมได้เติม การเพิ่มเติม ก็คือ การแก้ไขประเภทหนึ่ง ท่านอาจารย์สดศรีก็เห็นว่า ควรแก้ไขเพิ่มเติมจากร่างแรก เพราะฉะนั้นก็ต้องยืนยันว่า จะเห็นตามร่างแรก หรือจะมีการแก้ไข ถ้าแก้ไข แปลว่า กลุ่มพวกผมที่เห็นชอบกับการแก้ไขเพิ่มเติมต้องลงไม่เห็นด้วย หหมดเลย รวมทั้งกรรมการด้วย กรรมการที่มีที่สามารถถอดออกเสียงก็ต้องลงแก้ไข เสร็จแล้วจึงมาพิจารณาว่า จะแก้ไขแบบไหน แก้ไขโดยตัดทิ้งเลย หรือแก้ไขแบบไหนก็ว่ากันนะครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านกรรมการครับ

นายไพโรจน์ พรหมสาส์น (กรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผมไพโรจน์ พรหมสาส์น ทางปฏิบัติที่เราถือกันหลังสุดนี้ะครับ ถ้าเป็นกรณีเช่นนี้ ท่านประธานก็จะถามว่า มีใครไม่เห็นด้วยกับการที่กรรมการแก้ไขใหม่ ซึ่งไม่ต้องโหวต ถ้ามีจะต้องโหวต ก็โหวตครับ แต่ว่าทางปฏิบัติ ก็คือ ถามว่า มีใครไม่เห็นด้วยกับการให้มีการแก้ไขใหม่ ซึ่งก็ไม่มีใครยกมือ ก็ต้องมาโหวตว่า ถ้าเช่นนั้นเห็นด้วยกับการที่กรรมการแก้ไขหรือไม่ มันก็มีอยู่แค่นั้นเอง ไม่ต้องสับไปสับมาหลายครั้ง

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ได้ใหม่ครับ ถามว่ามีใครเห็นด้วยกับ ตกลงว่าอย่างไร ไม่เห็นด้วยหรือ มันใกล้เที่ยงแล้วใช่ใหม่ครับ มีใครไม่เห็นด้วยกับที่ ท่านสมเกียรติ

นายสมเกียรติ รอดเจริญ : ขอขอบคุณครับ ท่านประธานครับ ผม สมเกียรติ รอดเจริญ ขอความกรุณาท่านประธานถามชัด ๆ ตามขั้นตอนนะครับ ก็คือ ร่างแรกที่ตั้งดำเนินการร่างแต่ต้น ขณะนี้มีการแก้ไขทั้งกรรมการยกร่าง และผู้แปรญัตติ ดังนั้นเพื่อให้ร่างแรกมันผ่านไปก่อน ท่านควรถามว่า ร่างแรกที่กรรมการยกร่างไว้ในร่างฉบับรับฟังความคิดเห็นนี้ เห็นควรแก้ไขหรือไม่ ถ้าเผื่อใครเห็นว่า เห็นควรแก้ไข ไม่มีเสียงเป็นอย่างอื่น ก็แสดงว่า ร่างแรกนั้นตกไปแล้ว ต้องแก้ไข ท่านถึงมาถามร่างที่ ๒ นี้

ที่กรรมวิธีการยกวางได้แก่ โดยตัดวรรคสองออกไปแล้วนี่ ค่อยมาถามใหม่ว่า เห็นควรตามกรรมวิธีการยกวาง หรือไม่เห็นควร แค่นั้นล่ะครับ ขอบพระคุณครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตฺร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : เอาอย่างคุณสมเกียรตินี้ครับ คุณสมเกียรติว่าอีกอย่าง สงสัย ท่านเสริมเกียรติ

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ช่วยกรุณาล้างก่อนครับ เพราะว่ามีคนกดไปบ้างแล้วครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตฺร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : ไม่ครับ เดี่ยวล้างเดี่ยวเจ้าหน้าที่ล้างใหม่ก่อนนะ ถามว่า เห็นด้วยกับที่มีการแก้ไขใหม่ การแก้ไข ก็คือถ้าใครเห็นด้วยกับการแก้ไขนะครับ ก็กดแก้ไข แล้วเดี่ยวแก้ไขเป็นอย่างไร ค่อยไปดูใหม่ครับ แล้วใคร มีทั้งพยักหน้า ท่านจะถามอย่างไรท่านสมเกียรติ

นายสมเกียรติ รอดเจริญ : ท่านประธานครับ ขออนุญาตอีกครั้งครับ ท่านประธานครับ ผม สมเกียรติ รอดเจริญ สสร. ครับ ขออนุญาตอีกครั้ง เพื่อความชัดเจน คือ ขณะนี้ร่างแรกที่กรรมวิธีการยกวางได้ร่างตามความคิดเห็นของประชาชนนี้ ได้มีการแก้ไขทั้ง ๒ ทาง ทั้งกรรมวิธีการยกวางเอง และผู้แปรญัตติ ดังนั้น จึงต้องถามก่อนว่าใครมีความคิดเห็นเป็นอย่างอื่นนะครับ ให้ชัดเจน ถ้าเผื่อไม่มีใครคิดเห็นเป็นอย่างอื่นว่ามีการแก้ไขทั้ง ๒ ทาง ๒ ฉบับ ร่างรับฟังความคิดเห็นนี้ มันก็จบไป ๑ อันแล้ว แล้วท่านค่อยมาถามอันที่ ๒ โดยใช้โหวตแล้วทีนี้ ว่า ถ้าเผื่อใครเห็นด้วยกับกรรมวิธีการยกวางที่ตัดวรรคสองออก ให้ใส่ เห็นด้วย ถ้าเผื่อไม่เห็นด้วย เห็นเป็นอย่างอื่น ให้ใส่ ไม่เห็นด้วย จบครับ ขอบพระคุณครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตฺร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : ผมถามอย่างนี้ครับ เนื่องจากถ้าเอาร่างเดิม จะถามนะครับ ใครเห็นด้วยกับร่างเดิม หรือร่างที่กรรมวิธีการแก้ไข ไม่ ร่างที่มีการแก้ไข สมมุติว่า ถ้าร่างเดิมผ่าน ก็จบ แต่ว่าเห็นด้วยการแก้ไข ก็จะมาโหวตอีกที แก้ไขตามที่กรรมวิธีการตัดออก กับที่ท่านทั้งหลายแปรญัตติใช้ได้ไหมครับ ถาม ๒ อัน ท่านวุฒิสภาว่าอย่างไร -----

รองศาสตราจารย์วุฒิสสาร ตันไชย (กรรมธิการ) : กราบเรียนท่านประธานครับ ผม วุฒิสสาร กรรมธิการครับ ผมคิดว่า แนวปฏิบัติที่ปฏิบัติมาจนถึงวันนี้ วันที่ ๖ นี้ ถ้ามีกรรมธิการแก้ไขนี้ เรื่องแรก ก็คือ ประธานถามว่า ใครไม่เห็นด้วยกับสิ่งที่กรรมธิการแก้ไข ถ้าไม่มีใครยกมือนี้ ก็แปลว่า รับร่างที่แก้ไขของกรรมธิการ โดยไม่ต้องโหวตครับ ท่านประธานครับ จากนั้นจึงมาโหวตในประเด็นนี้ครับ ผมคิดว่า ประเด็นนี้เป็นประเด็นที่เราถือปฏิบัติมาหลายครั้งนะครับ แล้วก็หลายท่านที่เป็น สสร. เอง ข้างล่างนี้แหละครับ เสนอว่า ไม่อย่างนั้นจะสับสนครับว่า โหวตเห็นด้วย ไม่เห็นด้วย กลับไปกลับมา เพราะฉะนั้นประเด็นก็คือว่า ส่วนใหญ่ประธานก็จะถามว่า ที่กรรมธิการแก้ไขนี้ มีใครไม่เห็นด้วย และถ้าไม่มีใครยกมือคัดค้าน ก็ถือว่า ใช้ร่างที่กรรมธิการแก้ไขแล้วนี้มาพิจารณาในการลงมติครับ ท่านประธานครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุตร (ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ) : เดี่ยวก่อนท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ ให้ท่านการุณนิพนธ์หนึ่ง

นายการุณ ไสงาม : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม การุณ ไสงาม นะครับ ที่จริงเรื่องนี้ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ก็เคยได้มีความเห็นมาครั้งหนึ่งแล้ว ตอนช่วงวันแรกผมเองก็ได้บอกไปแล้วเหมือนกัน ถ้าเราตั้งหลักกันดี ๆ นะครับ ให้ไปดูรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราว มาตรา ๒๘ ท่านดูครับ วรรคแรก มาตรา ๒๘ เขาบอกว่า การพิจารณาวัดนี้ของพวกเราเนี่ย มันเป็นการพิจารณาตามมาตรา ๒๘ แล้ว เพราะวรรคแรกเขาบอกว่า ให้กรรมธิการยกร่างนั้นนะครับ จะเสนอร่างรัฐธรรมนูญให้พวกเราพิจารณาวัดนี้ จะต้องทำมาตรา ๒๖ แล้วก็บวกด้วย มาตรา ๒๗ นี้วรรคแรก บวก ๒ อันเสร็จแล้วเนี่ย จึงมาเกิดตัวร่างตัวนี้ครับ ที่เสนอเราวันนี้ เพราะฉะนั้นท่านลืมเรื่องนี้เอาไว้ก่อน นี่ของเก่าใช้ใหม่ ร่างรับฟังความคิดเห็นนี้ มันเปลี่ยนจากอันนี้ มาเป็นมาตรา ๒๘ วรรคที่ ๑ แล้ว คือ ร่างฉบับนี้เพราะฉะนั้นพิจารณาวัดนี้ หลักก็ต้องดูตามนี้ ท่านประธานต้องยึดหลักในการถามถามตามร่างนี้ ซึ่งร่างนี้จะเหมือนเดิมบางมาตรา ร่างนี้จะตัดออกบางมาตรา จะแก้ไขเพิ่มเติมบางมาตรา ก็ต้องเอาร่างนี้เป็นร่างหลัก ถามร่างนี้เป็นร่างหลัก แล้วประกบกันกับผู้แปรญัตติทั้งหมด บวกกันกับร่างเดิมที่รับฟังความเห็นมา ซึ่งท่านประธานจะต้องนำตัวผู้

นะครับ วิธีการนำตัวผู้ คือ ต้องเอาตัวนี้เป็นหลัก เป็นตัวผู้หลัก เมื่อตัวผู้หลักนี้ชนะ ก็จบ ถ้าตัวผู้หลักนี้ชนะนะครับ ขอรับฟังความคิดเห็นกับของกรรมาธิการแปร ก็จบ แพ้ แต่ถ้าตัวผู้ตัวนี้หลักนะครับ แพ้ ถ้าตัวนี้แพ้ชนะครับ ท่านประธานจะต้องมาถามอีกว่า เพราะบางคนเขาอาจจะเห็นด้วยกับของเดิม คือ ร่างของรับฟัง บางคนอาจจะเห็นด้วยกับร่างที่เขาแปรญัตติกันมาเป็นกลุ่ม ๆ กลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ฉะนั้น หลักต้องเอารัฐธรรมนูญตัวนั้นมาครับ ต้องลี้มข้อบังคับบางอย่างไปก่อนครับ เพราะว่าการพิจารณาตอนนี้มันพิจารณาตามรัฐธรรมนูญชั่วคราว มาตรา ๒๘ ไปแล้ว

นายธนนิติ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : คือ มาตราแรกผมก็ถามอย่างนี้ เขาบอกว่า ไม่เหมือนกัน ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ผม เจิมศักดิ์ครับ ต้องพิจารณาข้อเท็จจริงก่อนนะครับว่า พวกผมนี้ไม่ทราบหรือว่า กรรมาธิการจะแก้ไขหรือไม่แก้ไขอย่างไร เพราะท่านทำมาทีหลัง พวกผมนี้แปรญัตติ แปรว่า ขอแก้ไขเพิ่มเติมจากร่างที่ท่านร่างแรก เพราะฉะนั้นผมไม่มีทางรู้เลยว่า ร่างใหม่ของท่านนี่จะเป็นอย่างไร ถูกไหมครับ เพราะฉะนั้นเมื่อพวกผมนี้พากันแก้ไข ช่วยกันทำงาน แก่ร่างแรกของท่าน เพราะฉะนั้นก็ต้องดูกันก่อนว่า ร่างแรกนี่ยังคงอยู่ไหม กรรมาธิการก็เหมือนกับพวกผมคนหนึ่ง ก็คือ ท่านก็แปรญัตติด้วย ท่านก็ไปแปรใหม่ของท่าน ๑ ชุด ผมก็พูดอย่างนี้มาตลอด พวกผมก็แปรทีละกลุ่ม ทีละกลุ่ม ตกลงเรายังยืนตามอันแรกที่กรรมาธิการได้ยกร่างหรือไม่ ถ้าบอกว่า ไม่ยืน ก็จะกลับมาเทียบแล้วที่นี้ว่า จะเอาแบบไหน จะเอาตามกรรมาธิการที่ ๑ หรือทำตามกลุ่มที่ ๑ กลุ่มที่ ๒ กลุ่มที่ ๓ ก็ว่ากันอีกทีหนึ่ง ถูกไหมครับ ตัดเสียก่อนว่า ร่างแรกนี่จะมีไว้ไหม เมื่อร่างแรกชนะ ก็ตกหมด พวกที่ขอแก้ทั้งหลายตกหมด รวมทั้งกรรมาธิการขอแก้ด้วย ก็ตก ก็หมายความว่าอย่างนั้น

นายบรรณิธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : เมื่อถามแล้วว่ใครยังเห็นเหมือนกรรมาธิการอันเดิมใหม่ ก็ไม่มีนะ แล้วผมก็ถึงจะมาโหวตว่ ว่เป็น อย่างนี้ เป็นไปตามกรรมาธิการ ที่ตัดออก ก็พอดีท่านท้วงกัน ที่จริงถามไปแล้วนะครับ อย่างที่ท่านอาจารย์วุฒิสสารก็ยืนยัน ถามไปแล้วว่ ก็ถามกันมาอย่างนี้ตั้งหลายมาตรา แล้ว ถามว่ใครเห็นด้วยตามเดิมนะครับ ก็ไม่มีใครเห็นด้วยตามเดิม เพราะฉะนั้นก็จะมาที่ กรรมาธิการแก้ไขแล้ว เพราะฉะนั้นจะถามว่ ต่อไปนี้ะครับให้ออกเสียงว่ ใครเห็นด้วย ตามที่กรรมาธิการแก้ไขแล้ว ก็ให้กด อย่าเพิ่งนะครับ ท่านอย่าเพิ่งกดนะครับ เห็นด้วย ส่วนถ้าใครไม่เห็นด้วยตามมาตรา ๖๘ ที่กรรมาธิการแก้ไข คือ ตัดวรรคสองออก ให้กด ไม่เห็นด้วย ถ้าฝ่ายไม่เห็นด้วยชนะ เดียวค่อยมาดูตามที่ท่านแปรญัตติ ตรงกันแล้ว นะครับ เพราะฉะนั้นถ้าเห็นด้วยตามที่กรรมาธิการแก้ไข โดยตัดวรรคสองของมาตรา ๖๘ ให้กด เห็นด้วย ถ้าไม่เห็นด้วย จะไปเห็นด้วยกับที่มีผู้แปรญัตติ ให้กด ไม่เห็นด้วย เชิญ ออกเสียงครับ

(นายบรรณิธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) มีสัญญาณให้ สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

นายบรรณิธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : มีใครยังไม่ได้ ออกเสียงใหม่ครับ มีปัญหาในการออกเสียงใหม่ครับ ครบหมดแล้วนะครับ รวมคะแนนครับ ผู้เข้าร่วมประชุม ๗๙ เห็นด้วย ๔๔ ไม่เห็นด้วย ๒๘ งดออกเสียง ๖ ไม่ลงคะแนนเสียง ๑ เพราะฉะนั้นเห็นด้วยกับกรรมาธิการที่ตัดวรรคสองออกนะครับ

๓)๑

สสร ๒๗/๒๕๕๐

กุนที่ ๓๐/๒

นายธนิต เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : จบมาตรา ๖๘
เลยเที่ยงมาแล้ว ขออนุญาตพักการประชุม รับประทานอาหารครับ ขอบคุณครับ

พักประชุมเวลา ๑๒.๑๐ นาฬิกา

- ๓๑/๑

เริ่มประชุมต่อเวลา ๑๓.๑๐ นาฬิกา

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตตร ประธานสภาว่าง รัฐธรรมนูญ ได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้ นายเสรี สุวรรณภานนท์ รองประธานสภาว่าง รัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง ปฏิบัติหน้าที่แทน)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ขอดำเนินการประชุมต่อจากภาคก่อนเที่ยงนะครับ เชิญท่านกรรมาธิการเข้าประจำที่เลย ครับ ตอนช่วงก่อนเที่ยงได้จับที่มาตรา ๖๘ นะครับ ต่อก็จะขึ้น หมวดที่ ๔ หน้าที่ของ ชนชาวไทย

เชิญท่านกรรมาธิการเข้าประจำที่ครับ

(คณะกรรมการเข้าประจำที่)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ท่านกรรมาธิการพร้อมหรือยังครับ ดำเนินการประชุมต่อเนะครับ เชิญท่านเลขาธิการครับ

นายพิฑูร พุ่มหิรัญ (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการ สภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ก่อนไปหมวด ๔ นะครับ มีท่านสมาชิกสงวนคำแปรญัตติ เพื่อเพิ่ม ความเป็นหมวด ๓/๑ การจัดการศึกษาของชาติไว้ กับเพิ่มมาตรา ๖๘/๑ ถึง มาตรา ๖๘/๔ ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ขอบพระคุณครับ ท่านสมาชิกที่สงวนคำแปรญัตติไว้ ท่านวินัสยังตั้งใจใหม่ครับ เชิญครับ

นายวินัส ม่านมุงศิลป์ : ขอบคุณท่านประธานครับ ท่านประธานที่เคารพ ครับ ท่านกรรมาธิการยกร่าง ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติครับ กระผม วินัส ม่านมุงศิลป์ ครับ สมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนูญนะครับ ผู้ขอแปรญัตติ ว่าด้วยเรื่องหมวดการศึกษาแห่งชาติ นะครับ ท่านประธานครับ ผมได้รวมเอามาตราที่ ๔๘ มาตรา ๔๙ มาตรา ๗๙ (๑) (๒) (๓) มาจัดหมวดหมู่ใหม่ เรียงใหม่ เรียกว่า หมวดการศึกษาแห่งชาตินะครับ ซึ่งท่านกรรมาธิการยกร่างได้กรุณาใส่ชื่อหมวด เป็น หมวดที่ ๓/๑ มาตรา ๖๘/๑ ถึง /๔ ท่านประธานที่เคารพครับ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติครับ ถ้ามว่า ทำไมผมถึงอยากจะ

แปรญัตติเรื่องของการจัดการศึกษาเป็นหมวดการศึกษาแห่งชาติครับ คำถามว่า ทำไมถึงอยากทำนะครับ และคำถามที่ ๒ ก็คือ เราจะได้อะไรจากการจัดการศึกษาแห่งชาตินะครับ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติครับ การอภิปรายต่อไปนี่ ไม่ใช่เป็นการยกเมฆลอย ๆ นะครับ แต่เป็นการศึกษา เป็นการค้นคว้าจากการวิจัยหลายสาขาอาชีพที่มีผลกระทบต่อระบบการศึกษาของไทยทั้งระบบนะครับ หลังจากที่มิถุนายนว่าด้วยการปฏิรูปการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๒ นะครับ ดังต่อไปนี้ครับ ท่านประธานครับ ถ้าพูดถึงเรื่องการศึกษา เราจะนึกถึงอะไรครับ เรานึกถึงโรงเรียน ซึ่งหมายถึงความเพียบพร้อมในด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านสถานที่ ความเพียบพร้อมทั้งบุคลากรการศึกษาด้วยนะครับ ข้อที่ ๒ เรานึกถึงครู เราพูดถึงครูผู้สอน ผู้ที่ซึ่งต้องได้รับการพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ ศึกษาอบรมเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้เรียน ก็คือ นักเรียนได้รับความรู้ที่มีความรู้ มีประสิทธิภาพสำหรับผู้สอนนะครับ ที่ ๓ เรานึกถึงนักเรียน เราหมายถึงการเตรียมความพร้อมของนักเรียน ตั้งแต่ชั้นปฐมวัยนะครับ การเตรียมความพร้อมทางการศึกษาตั้งแต่ระดับของครอบครัว ความอบอุ่น ความเป็นปัจเจกยะต่าง ๆ ในด้านการเรียนของเด็ก ๆ ที่มีตั้งแต่วัยเยาว์นะครับ อันดับที่ ๔ เรานึกถึงผู้ปกครอง ผู้ซึ่งต้องอุปการะเลี้ยงดู อบรมปมนิสัยพร้อมทั้งให้ความรัก ความเอ็นดู ผูกพันในครอบครัวอย่างอบอุ่นนะครับ นี่คือ เรื่องของครอบครัวนะครับ ที่ ๕ เรานึกถึงท้องถิ่น ผู้ที่มีส่วนร่วมสนับสนุนงบประมาณ เพื่อส่งเสริมด้านการศึกษาและประสานการมีส่วนร่วมชุมชนท้องถิ่นทุกระดับ นี่คือ บทบาทของท้องถิ่นนะครับ สุดท้ายครับ เรานึกถึงวัด เรานึกถึงศาสนานะครับ -----

หมายถึงการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม สอดแทรกเข้าไปในหลักสูตรการศึกษา ท่านประธานที่เคารพครับ ปัจจุบันเรามีความคาดหวังว่า ครูหรือผู้สอนสูง ในขณะเดียวกัน เราก็อยากให้ครูผู้สอนใ้จะทำหน้าที่สอนอย่างเดียว เราอยากจะทำ ปรับปรุงครูผู้สอนมาเป็นผู้ที่อำนวยความสะดวก ทั้งด้านการจัดการเรียนการสอนให้ สอดคล้องกับความสนใจ ความสามารถของผู้เรียน รวมทั้งต้องจัดทำรายการประเมิน ตนเองของสถานศึกษานะครับ ประเด็นการศึกษา ปัญหาของระบบการศึกษาของไทย ผมแยกเป็น ๔ ประเด็น ดังนี้ครับ เรามีปัญหาเรื่องของการจัดการการศึกษานะครับ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๖ นะครับ เราได้รวมเอาหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับการศึกษาเข้าด้วยกัน ๓ หน่วยงาน คือ กระทรวงศึกษาธิการ ทบวงมหาวิทยาลัย และสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ โดยกำหนดให้ป็นอำนาจการจัดการศึกษาสู่เขตพื้นที่ การศึกษาและสถานศึกษา ส่งผลให้มีปัญหาในการปฏิรูปโครงสร้างในการบริหาร ไม่ว่าจะ เป็นทั้งในระดับของกระทรวง หรือเขตพื้นที่การศึกษา นี่คืปัญหาเรื่องการศึกษา ชั้นที่ ๑ นะครับ ชั้นที่ ๒ ปัญหาด้านการจัดการหลักสูตรการเรียนการสอนครับ ท่าน ประธานครับ จากความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นจุดศูนย์กลาง ตาม พรบ. การศึกษาแห่งชาติ ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม ๒๕๔๕ ได้บัญญัติไว้ในมาตราที่ ๒๒ แล้ว แม้ว่าทางกระทรวงศึกษาธิการจะมีการพัฒนาหลักสูตร เพื่อสนับสนุนให้ผู้เรียนเป็น จุดศูนย์กลาง แต่โดยภาพรวมเรายังพบว่า ไม่มีการเปลี่ยนแปลง ไม่ว่าจะ เป็นเรื่องของการนำหลักสูตรไปใช้นะครับ รวมทั้งรูปแบบการเรียนการสอน เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ ของผู้เรียน เห็นไหมครับ ปัญหาที่ ๒ นะครับ ต่อไป ปัญหาที่ ๓ ด้านคุณภาพ และการ ประกันคุณภาพการศึกษาครับ ท่านประธานครับ แม้ว่าทางสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา วงเล็บ สมศ. นะครับ มีการประเมินคุณภาพภายนอก สถานศึกษาทุกระดับได้ใกล้เคียงกันนะครับ กับเป้าหมายที่วางไว้ แต่มิได้นำผลของการ รายงานจากการตรวจเยี่ยมมาเชื่อมโยงกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อก่อให้เกิด ผลสัมฤทธิ์ในภาคเรียนต่อผู้เรียนนะครับ จากการประเมินพบว่า สิ่งที่เราประเมินพบนั้น เป็นเด็กส่วนน้อยที่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน แต่เด็กส่วนใหญ่ยังอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำกว่า

มาตรฐานนะครับ ปัญหาที่ ๔ คือ ทิศทางของการวิจัย เพื่อการพัฒนาการศึกษาของไทย นะครับ จากการปฏิรูปการศึกษา จากหน่วยงานที่มีหน้าที่เสนอนโยบายการวิจัยทางการศึกษาของชาติคือ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ซึ่งสำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา มีวิสัยทัศน์ ภารกิจ และรูปแบบการทำงานที่กำหนดมาตรฐานการวิจัย และการประเมินผลการวิจัย ซึ่งต้องร่วมมือกับหน่วยงานทั้งภายนอกและภายในของ กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อก่อให้เกิดแนวทางในการพัฒนาความจำเป็น ศึกษาสภาพ ปัจจุบัน รวมทั้งปัญหาที่เกิดขึ้นกับการวิจัยการศึกษานั้นนะครับ วิธีแก่นะครับ มีอยู่ ๔ อย่างนะครับ เรื่องเงิน เรื่องคน เรื่องการจัดการ แล้วก็เรื่องเครื่องมือ ผมสรุปดังนี้ครับ ท่านประธานครับ ประเด็นที่ ๑ เรื่องงบประมาณที่ผมได้นำเรียนว่า เราจะต้องใช้งบประมาณในการจัดการศึกษานะครับ ปีละสองแสนสามหมื่นกว่าล้านบาท จะว่ามากก็มากนะครับ จะว่าน้อยก็น้อย ผมถึงตัดคำว่า เหมาะสม ออก เพราะมันหาข้อสรุปยากครับ ประเด็นที่ ๑ คือ งบประมาณนะครับ การจัดสรรงบประมาณในการดำเนินการพัฒนาการศึกษามีน้อยนะครับ จึงไม่สามารถดำเนินการศึกษาได้ดี ข้อ ๒ คือ การจัดสรรงบประมาณ มีความเหลื่อมล้ำระหว่างสถานศึกษาในชนบทกับสถานศึกษาในเมือง สถานศึกษาในภูมิภาคกับสถานศึกษาในส่วนกลาง เห็นชัดนะครับ ต่อมาครับ การจัดสรรงบประมาณให้กับสถานศึกษาจะจัดสรรตามรายตัว คือ รายหัวนะครับ ไม่สอดคล้องกับสภาพความขาดแคลนของแต่ละสถานศึกษา อันนี้เป็นปัญหาระหว่างรายหัวของมัธยมกับประถมนะครับ ดังที่ขออนุญาตเอ่ยนาม ท่านศาสตราจารย์ศรีราชา (รองศาสตราจารย์ศรีราชา) ได้นำเรียนในที่ประชุมครั้งก่อนแล้วว่า มันมีปัญหาเรื่องของการจัดรายหัว ซึ่งไม่เป็นธรรมระหว่างครูประถมกับครูมัธยม ก็คือ ๒ โรงเรียน ๒ กลุ่มนะครับ ประเด็นต่อมาครับ ปัญหา แล้วก็แนวทางที่จะต้องแก้ไขนะครับ เรื่องของบุคลากรนะครับ ครูบาอาจารย์ส่วนใหญ่ ในประเทศไม่มีความรู้เรื่องของคอมพิวเตอร์นะครับ -----

เรายังขาดแคลนครูสาขาวิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์อย่างมาก ถามว่าทำอย่างไรให้ได้มา ยังไม่ตอบนะครับ บุคลากรทางการศึกษาในเมืองมีอย่างเพียงพอแต่ในขณะเดียวกัน บุคลากรการศึกษาของชนบทขาดแคลนนะครับ สถานศึกษาในเมืองไทยมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่อง หมายถึงว่าในเขตเมืองนะครับ แต่ในเขตชนบทเรายังมีปัญหาเรื่องของเด็กนักเรียนขาดโอกาสในการศึกษาอย่างต่อเนื่องครับ ความเป็นเอกภาพทางการศึกษานะครับ โครงสร้างของกระทรวงศึกษาธิการใหญ่เกินไปที่ผมบอกแล้วครับ มันซับซ้อนยาก มันไม่มีความรวดเร็ว สะดวก ประสิทธิภาพ ประสิทธิผลไม่เกิด เนื่องจากใหญ่ แล้วก็ทะเลาะ ทะ ดังนั้น เห็นสมควรที่จะต้องปรับปรุงโครงสร้างของกระทรวงศึกษาธิการใหม่ อย่างเก่าดีอยู่แล้ว แต่ว่าขอให้ปรับปรุงให้แม่นยำมากขึ้นนะครับ

ประเด็นต่อมา คือ การบริหารการจัดการด้านการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญนะครับ ทำให้ไม่เกิดผลโดยมุ่งเน้นการเรียนตามภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นหลัก อย่างนี้จะดีกว่านะครับ ด้านการบริหารครับ ฝ่ายบริหารระดับบนหวังผลจากการเรียนมากเกินไป แต่ว่าอยู่บนที่สูง ผมยอมรับในเชิงวิชาการว่า คนที่อยู่เบื้องหลังของวิชาการมองภาพของการศึกษาเป็นทอป วิว (Top view) ลงมา แต่ว่าไม่เห็นปัญหาทางระดับล่างว่า เรามีปัญหาอย่างไรบ้างนะครับ เพื่อให้เกิดการแก้ไขครับ ท่านประธานครับ จริง ๆ ผมมีเยอะนะครับ แต่ว่าขออนุญาตท่านประธานรอรัดตัดตอน เพื่อว่าให้ประหยัดเวลาในที่ประชุมนะครับ วิธีการแก้ไขครับ กำหนดวิธีแก้ไขไว้ก่อนไม่ก็ทาง แต่ว่าง่ายหน่อยนะครับ เรื่องงบประมาณ รัฐจะต้องจัดสรรงบประมาณ เพื่อให้เพียงพอ และให้หน่วยงานที่ปฏิบัติโดยตรง คือ โรงเรียนได้บริหารจัดการงบประมาณของตนเอง โดยยึดหลักรายหัวของนักเรียนเป็นหลัก แล้วก็เน้นธรรมด้วยนะครับ หลักสูตรครับ ทำแผนพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตรทุกปี หรือทุก ๓ ปี แล้วให้สถานศึกษาหรือเขตพื้นที่เป็นผู้กำหนดร่วมกับสถานศึกษานั้นนะครับ บุคลากรนะครับ ควรจะมีการจัดประชุมชี้แจงเชิงปฏิบัติการแก่ครูมากขึ้น เพื่อพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้เพิ่มขึ้น การบริหารการศึกษานะครับ ปรับระบบการจัดการศึกษา

ให้เอื้อต่อการรองรับผู้เรียน และมีระบบการสนองตอบที่ต่อเนื่องนะครับ กำหนดแผนหรือนโยบายในการจัดการศึกษาโดยครู อาจารย์ทุกช่วงชั้น มีส่วนร่วมกำหนดแผนการศึกษาให้เป็นไปตามสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในสถานศึกษานะครับ มีสถาบันหลายแห่งนะครับที่ได้อภิปราย ได้กำหนดหัวข้อเสวนาเรื่องวิกฤตการณ์ของการศึกษาไทย หัวข้อก็คือ ทำไมการศึกษาของไทยถึงไปไม่ถึงดวงดาว เราตามหลังเวียตนาม ถ้าถามว่า ถ้าประเทศที่พัฒนาดีด้อยกว่าเราเขาเล่าหน้าเรื่องการศึกษามากกว่าเรา ถามว่าเราจะเอาหน้าไปไว้ที่ไหนเรื่องการศึกษาของไทย มันมีปัญหาครับท่านประธาน ผมถึงบอกว่า เราน่าจะคิดใหม่เรื่องของการศึกษา เอาจัดไว้เป็นหมวดหมู่เฉพาะ เพื่อให้ง่ายขึ้นสำหรับการดูแล การวัดผล ถ้าไม่อย่างนั้น มันก็จะเป็นอย่างนี้ มันก็แก้ไม่ได้ นะครับ เรายอมรับว่าสองแสนสามหมื่นกว่าล้านต่อปี ถ้าท่านบอกว่ามาก ก็ โอ.เค. นะครับ แต่ท่านบอกว่น้อย ก็ใช่ ผมอาจจะบอกว่า เราใช้เงินสองแสนสามหมื่นล้านต่อปี มันมากไปด้วยซ้ำ ผมจะขอตัดแค่ ๒ แสนล้าน แล้วทำให้การศึกษาดีกว่าเก่า อย่างนี้ฟังได้ไหมครับ แปลว่าอะไรครับ แปลว่า เราต้องมาปรับปรุงโครงสร้างของการศึกษาใหม่ ทั้งระบบเสียก่อน ถ้าเราเห็นร่วมกันว่า การศึกษามีความสำคัญ การศึกษา คือการพัฒนาคน พัฒนาคน คือการพัฒนาประเทศ อย่างนี้กลับมาทบทวนกันใหม่ว่า เราควรจะจัดหมวดการศึกษาเป็นการเฉพาะหรือไม่ นะครับ เราต้องคิดใหม่ครับ ท่านประธานครับ ผมถึงถามว่า ซูเปอร์แมน (Superman) เอากางเกงในออกข้างนอกยังทำได้ เราก็เช่นกัน เราต้องคิดใหม่อีกที่ว่า เราจะทำการศึกษาของชาติได้อย่างไร นะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เลยไปสองนาทีกว่าแล้วครับ

นายวินัส มานมุงศิลป์ : เดี่ยวผมจะสรุปให้ท่านฟังครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
สรุปเลยนะครับ เชิญสรุปเลยครับ

นายวินัส ม่านมุงศิลป์ : ครับผม ขอขอบคุณครับ ท่านประธานครับ
อย่างไรก็ตามนะครับ ผมขอเรียนว่า การจัดการศึกษาแห่งชาตินะครับ ไม่ได้เป็นเรื่องใหญ่
เพียงแต่ว่า เราจัดหมวดไว้เป็นเฉพาะ เนื่องจากจะทำให้การทำงานทุกด้านของการศึกษา
เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตรงจุด เกาฏุกที่คั่นนะครับ ตรงเป้า ผมจะให้ท่านประธาน
ดูรูปนี้ครับ ผมเตรียมไว้หลายวันแล้ว สมาชิกเขาบอกว่า รูปอะไร ผมไม่อธิบายนะครับ-

หลังจากที่เกิดการปฏิรูปการศึกษา คือ พรบ. ๒๕๔๒ เรายังอยู่ขั้นนี้ หลักสูตรของเราไปเรื่อยครับ ท่านประธานครับ ไม่มีเป้าเลยครับ แต่หลังจากที่ผมเสนอหมวดการศึกษาแห่งชาตินะครับ ผมก็หวังว่า มันจะมาอยู่ในเป้านี้ คือ เราชวมศูนย์กลุ่มกันมากขึ้น มีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งเที่ยงตรงและแม่นยำนะครับ ถ้าได้เป้านี้ คือ การศึกษาแห่งชาติ จะได้เป้านี้ตามมาครับ เราจะเป็นผู้นำทางการศึกษาในแถบเอเชีย (Asia) อย่างนี้นะครับ ท่านประธานครับ มีตัวเลขส่งผลให้ระบบการศึกษาของไทยตกต่ำนะครับ ผมจะรวม ๔ ภาคนะครับ รวมประเภทชายหญิงเข้าด้วยกันนะครับ นี่เป็นข้อมูลล่าสุด บอกว่า ระดับการศึกษาของคนไทย อายุระหว่าง ๑๔ ถึง ๕๐ ปี นี่คือ คนไม่รู้หนังสือนะครับ ตกหล่นถามว่า เราสำเร็จ หรือว่าล้มเหลว ตัวเลขนะครับ ภาคเหนือหนึ่งล้านหนึ่งแสนกว่าคน คือคนที่ไม่รู้หนังสือ ภาคตะวันออกเจียงเหนือ เยอะหน่อยนะครับ หนึ่งล้านหนึ่งแสนกว่า ภาคกลางหกแสนกว่า ภาคกลางนี่ถือว่าอุดมสมบูรณ์นะครับ เรื่องทรัพยากร เรื่องคน เรื่องเงินนะครับ ภาคตะวันออกนี่หนักสุดเลยครับ สามแสนเจ็ดหมื่น รองจากกรุงเทพนะครับ ภาคใต้เจ็ดแสนกว่า ตกลงเหนือกับอีสานหนักกว่านะครับ แปลว่า ๒ ภาคนี้เรายังมีปัญหาเรื่องศึกษานะครับ ท่านประธานครับ เอาละครับ ท่านประธานครับ สุดท้ายนะครับ ผมใคร่อยากจะกราบเรียนท่านสมาชิกว่า ที่เราได้ผ่านกันมาสองสามมาตรานะครับ มันมีผลกระทบมากมาย เรื่องของมาตราที่ ๔๘ ก็ตาม ๔๙ ก็ตาม เรามีนักเรียนอยู่ในสองสามสถานะในห้องเดียวกัน เป็นไปได้อย่างไรครับ เราเลือกที่จะเรียนฟรีตั้งแต่อนุบาล ตีอีกคนหนึ่งเลือกเรียนฟรีตั้งแต่ ป.๑ อีกคนหนึ่งเลือกเรียนฟรีตั้งแต่ ม.๑ อีกคนหนึ่งเลือกเรียนฟรีตั้งแต่ ม.๓ ถามว่า การจัดการศึกษา ๑๒ ปี ที่รัฐจัดให้นี้เป็นธรรมหรือเปล่า มันจะบริหารจัดการไม่ได้เลยท่านประธานครับ มันจะมีปัญหาแน่นอน ลักษณะอย่างนี้นะครับ ผมถึงบอกว่า เราเอาการศึกษาเป็นหมวดเฉพาะนะครับ เอาการศึกษาไปพัฒนาประเทศนะครับ ปลุกฝังความเลื่อมใสในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยด้วย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข อย่างอื่นไม่มีอะไรเพิ่มแล้ว ท่านประธาน ผมหมดสิ่งที่ผมจะอภิปราย แต่ว่าในใจลึก ๆ ผมก็อยากอภิปรายอีกเยอะ แต่ว่ารบกวนสมาชิก ผมมีอีกเป็นปึกเลยครับท่านประธาน เยอะเลยที่ผมเตรียมรวบรวมข้อมูล

แต่อย่างไรก็ตามอยากจะฝากท่านประธานผ่านไปยังกรรมาธิการยกร่าง ถ้ามีการทบทวนเรื่องนี้ นะครับ หลัง ๒๕๕ มาตรา ที่เราได้พิจารณา ผมว่าจะเป็นการดี แล้วก็จะเป็นการขอบคุณวงการศึกษานี้ของไทยที่จะมีระบบการศึกษาครั้งใหม่ โดยรัฐธรรมนูญของไทย ขอขอบคุณครับท่านประธาน

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ท่านสมาชิกครับ ที่ให้ท่านวินัสอภิปรายนี้ นะครับ ก็เนื่องจาก ในมาตราเกี่ยวกับการศึกษาดังกล่าวนั้นได้ผ่านไปแล้ว แต่ท่านวินัสได้เสนอมาเป็นอีกหมวดหนึ่ง นะครับ เพื่อไม่ให้เจตนาของร่างต้องตกหายไป ก็เลยอนุญาตให้อภิปราย เพียงแต่ว่ามีประเด็นที่ท่านพูดถึงนี้ นะครับ กรรมาธิการน่าจะนำไปพิจารณา ก็คือ ในส่วนของการเริ่มระบบการศึกษาตั้งแต่ในชั้นใดนี้ นะครับ ผมว่า ขออนุญาตฝากกรรมาธิการไปพิจารณา อีกครั้งหนึ่งก็แล้วกัน นะครับ ขออนุญาตฝากนะ ครับ ดุสิตว่า มันเป็นปัญหาหรือไม่อย่างไร นะครับ ดังนั้น ในหมวดนี้ขออนุญาตผ่าน นะครับ ท่านวินัสครับ อย่างนั้นผ่านไป นะครับ เชิญหมวดต่อไปเลย ครับ

นายพิฑูร พุ่มหิรัญ (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : หมวด ๔ หน้า ที่ของชนชาวไทย ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๖๙ มีการแก้ไข มาตรา ๗๐ มีการแก้ไข มีผู้สงวนคำแปรญัตติ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : สมาชิกไม่ติดใจ ผ่านเลย ครับ ท่านสมาชิก ผมเรียนอย่างนี้ นะครับ ถ้าหากท่านเลขาอ่านแล้วนี้ นะครับ ถ้ามาตราใดที่กรรมาธิการแก้ไข ท่านติดใจ ท่านยกมือเอง นะครับ ผมจะไม่ถามซ้ำ นะครับ มาตรา ๗๐ มีการแก้ไข ท่านอาจารย์พรณราย ครับ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรณราย แสงวิเชียร : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ดิฉัน พรณราย แสงวิเชียร สสร. นะคะ ในมาตรา ๗๐ นั้น กรรมาธิการมีการแก้ไขนะคะ ซึ่งดิฉันอยากจะฟังคำชี้แจงของกรรมาธิการนะคะ เพื่อให้เข้าใจ เนื่องจากประเด็นที่ทางกลุ่มเสนอไปนั้น เป็นเรื่องของการเพิ่มเติมข้อความในมาตรานี้ะคะ เพื่อความชัดเจน แล้วก็ยังมีประเด็นที่ดิฉันยังสงสัยอยู่ เมื่อครบคลุมแล้วก็จะได้ผ่านไปนะคะ ขอคำชี้แจงจากท่านกรรมาธิการด้วยคะ ขอขอบคุณคะ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ท่านอาจารย์วัชรารับ

นายวัชรฯ หงส์ประภัสร์ : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม วัชรฯ หงส์ประภัสร์ สสร. ครับ กระผมก็เหตุผลเดียวกับที่ท่านอาจารย์พรณราย คือ กระผมอยากขอความกรุณาท่านประธานเช่นนี้ครับว่า ในมาตราที่แก้ไข ท่านกรรมาธิการยกร่างกฎหมายชี้แจง แล้วเราจะได้ผ่านไปครับ ขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ คือ มาตรา ๗๐ นี้ะครับ เขาแก้ไขจากข้อความ ป้องกันประเทศ จาก ๗๐ ไปไว้ ๖๙ มันก็อ่านง่าย ๆ นะครับ มาตรา ๗๙ นี้ะครับ ผ่านไปแล้ว มาตรา ๗๐ ก็เอาข้อความย้ายไปนะครับ ดูแล้วก็น่าจะเข้าใจ ท่านกรรมาธิการเชิญอธิบายหน่อยครับ เชิญครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานครับ ขอขอบคุณครับ ผม สุพจน์ ไข่มุกด์ กรรมาธิการครับ ท่านประธานครับ เมื่อกี้ตั้งแต่มาตรา ๖๙ ผมพยายามยกมือ แล้วก็ผมจะขอมีการแก้ไขนะครับ โดยที่มาตรา ๖๙ และมาตรา ๗๐ มันมีความเกี่ยวพันกันนะครับ ผมจะขออนุญาตที่จะเรียนในมาตรา ๖๙ นะครับ คือ ขอเปลี่ยนแปลงข้อความบางตอนนะครับ โดยที่ว่า ในวรรคหลังนะครับ ของมาตรา ๖๙ ที่บอกว่า และมีหน้าที่ป้องกันประเทศ นะ ผมต้องการที่จะเอามาไว้ ตัดออกนะครับ และมาไว้ในมาตรา ๗๐ นะครับ และผมจะอ่านมาตรา ๗๐ นะครับ โดยที่มีท่านกรรมาธิการหลายท่านขอแปรในญัตตินี้ะครับ ผมเห็นว่า ข้อความที่ท่านแปรนี้มันมีประโยชน์ แล้วกรรมาธิการก็เห็นด้วย จึงขอเอามาปรับใหม่ะครับ โดยอ่านว่า มาตรา ๗๐ บุคคลมีหน้าที่ป้องกัน

ประเทศ รักษาผลประโยชน์ของชาติ และปฏิบัติตามกฎหมายนะครับ ผมขอรวมนะครับ เพราะว่าเห็นว่า มาตราต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วนะครับ ท่าน สสร. นี้ได้ให้ความเห็นมาแล้วก็เห็นว่า มีประโยชน์ แล้วก็มีเนื้อหาสาระ ก็ขออนุญาตนำมารวมกันในมาตรา ๗๐ แล้วก็มาตรา ๖๙ ก็ตัดคำว่า และมีหน้าที่ป้องกันประเทศ ออกไปนะครับ แล้วก็มารวมกันไว้ในมาตรา ๗๐ อย่างที่ผมได้เรียนในที่ประชุมทราบเมื่อกี้ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ขอบพระคุณครับ กรรมาธิการเห็นพ้องต้องกันหรือเปล่าครับ กรรมาธิการแก้กลับไปกลับมา สมาชิกก็อภิปรายกันทั้งสภานะครับ

นายอัศววิทย์ สุมาวงศ์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานครับ ผม อัศววิทย์ สุมาวงศ์ กรรมาธิการครับ ขอเรียนว่า คณะกรรมาธิการได้พิจารณามาตรา ๖๙ นะครับ กับมาตรา ๗๐ แล้วก็ประกอบกับคำแปรญัตติของท่านสมาชิก แล้วก็เห็นพ้องว่า น่าจะคงร่างมาตรา ๖๙ ไว้ตามเดิม โดยไม่มีการเพิ่มเติม และคงร่างของมาตรา ๗๐ ไว้ตามเดิม แต่เพิ่มเติมข้อความที่ท่านสมาชิกได้แปรญัตติว่า รักษาผลประโยชน์ของชาติ ที่นี้มาตรา ๗๐ ใหม่ จะอ่านว่า บุคคลมีหน้าที่ป้องกันประเทศ รักษาผลประโยชน์ของชาติ และปฏิบัติตามกฎหมาย ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : อย่างนั้นมาตรา ๖๙ ก็ตัดข้อความ เมื่อก็ผ่านไปแล้วยะครับ ถ้อยคำดังกล่าว ท่านสมาชิกมีติดใจใหม่ครับ เห็นเป็นอย่างอื่นใหม่ครับ ไม่เห็นอย่างอื่น เอาตามกรรมาธิการเสนอนะครับ ครับ เชิญท่านเลขาต่อครับ

นายพิฑูร พุ่มหิรัญ (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : มาตรา ๗๑ ไม่มีการแก้ไข มีผู้สงวนคำแปรญัตติ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ท่านอรรถรัตน์ครับ

นายอรรถรัตน์ รัตนจันทร์ : กราบเรียนท่านประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญที่เคารพ กระผม อรรถรัตน์ รัตนจันทร์ ในมาตราที่ ๗๐ โดยท่านอาจารย์พิเชียร อำนางวรประเสริฐ ได้มีการขอแปรญัตติ โดยเพิ่มวรรคที่ ๒ เข้าไป โดยน่าจะสอดคล้องกับ

ทางคณะกรรมการยกร่าง แต่เราก็เลยอยากจะสอบถาม มีเพิ่มเติมอย่างไรครับ รัฐต้อง
ดูแลสิทธิประโยชน์ และค่าชดใช้ กรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือ ประชาชนต้องเสียชีวิต
บาดเจ็บ พิการ จากการป้องกันประเทศและปฏิบัติตามกฎหมาย ตรงนี้พอมีหน้าที่
ที่จะต้องกระทำตรงนี้แล้ว -----

เนื่องจากที่ผ่านมา ในเรื่องของการคุ้มครอง โดยเฉพาะในภาคเอกชนที่ได้เข้าไปช่วยเหลือภาครัฐในการดำเนินการต่าง ๆ ทั้งในส่วนของ การป้องกันประเทศ และในส่วนของ การปฏิบัติการช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย ตรงนี้ยังไม่ได้รับการคุ้มครองที่ควร แล้วก็มีส่วนที่เมื่อเข้าไปช่วยเหลือแล้ว ปรากฏว่า เขาเหล่านั้นถึงแก่ชีวิต หรือได้รับความบาดเจ็บ แล้วก็ไม่ค่อยได้มีการเยียวยาแก้ไขในเรื่องนี้ แต่ก็มีบางกรณีที่เป็นข่าวผ่านทางสื่อ บุคคลเหล่านั้นก็จะได้รับการเยียวยา แก้ไข ในตรงนี้ผมใคร่อยากจะสอบถามทางคณะกรรมการว่า ตรงนี้เราได้มีบทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเยียวยาในภาคเอกชนนะครับ ผมย้ำในส่วนของภาคเอกชน เนื่องจากว่า ในภาครัฐก็จะมีในส่วนของรัฐที่เข้าไปดำเนินการให้การช่วยเหลืออยู่แล้วว่า ในส่วนของภาคเอกชนได้มีในส่วนนี้เพื่อที่จะเยียวยา แก้ไข อย่างไรบ้างหรือไม่ครับ ขอขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ เมื่อสักครู่นี้ถามว่า ถ้าท่านสมาชิกตั้งใจให้กรรมาชิกมือด้วย พอท่านไม่ยกมือนั้นก็ผ่านนะครับ แล้วก็วนกลับมามาตรา ๗๐ อีกนะครับ เพื่อความกระจ่างชัดนะครับ วรรคสองในมาตรา ๗๐ ที่สมาชิกขอเพิ่ม ท่านกรรมาธิการครับ เชิญครับ

นายอัชพร จารุจินดา (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านกรรมาธิการที่เคารพครับ กระผม อัชพร จารุจินดา กรรมาธิการ ขออนุญาตกราบเรียนชี้แจงอย่างนี้ครับว่า บทบัญญัติในหมวดนี้ ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่ว่าด้วยหน้าที่ของชนชาวไทยนั้น เป็นการบัญญัติที่เกี่ยวกับหน้าที่ของบุคคล ซึ่งเป็นชาวไทยที่จะมีต่อประเทศนะครับ เพราะฉะนั้นการเขียนในเรื่องที่หน้าที่ของรัฐลงไปหมวดนี้ มันจึงไม่สอดคล้องหรือสอดคล้องกับหมวดนี้ หรือในเรื่องของหน้าที่ของชนชาวไทย อย่างไรก็ตาม ในเนื้อหาสาระก็กราบเรียนว่า ในกรณีของเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น ในปัจจุบันมีพระราชบัญญัติสงเคราะห์ผู้ได้รับอันตรายหรือป่วยเจ็บเพราะเหตุปฏิบัติราชการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งรองรับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐอยู่แล้วนะครับ แต่ในส่วนของประเทศาชนนั้น ที่ผ่านมาระไม่เคยใช้วิธีการเกณฑ์ การเกณฑ์บุคคลากร การเกณฑ์ประชาชน เพื่อมาช่วยเหลืองานราชการ โดยปกติก็จะเป็นอาสาสมัคร หรือว่าเข้ามาเพราะเหตุอื่น ซึ่งถ้ามีเหตุร้ายอะไร

เป็นอะไรกันไปในนั้น คณะรัฐมนตรีก็จะใช้มติคณะรัฐมนตรี หรือออกเป็นระเบียบ
กระทรวงการคลังนั้น กำหนดเพื่อช่วยเหลือเป็นคราว ๆ ไป การมาบัญญัติอยู่ตรงนี้
ก็เลย ๑. ก็คือ ไม่ตรงกับเรื่องของหมวดโดยตรง กับอันที่ ๒ นั้น โดยปกตินั้นก็ดำเนินการ
อยู่แล้วครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ไม่ติดใจนะครับ ขอบพระคุณครับ เชิญท่านเลขาต่อครับ

นายพิฑูร พุ่มหิรัญ (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการ
สภาว่างรัฐธรรมนูญ) : มาตรา ๗๑ ไม่มีการแก้ไขครับ มีผู้สงวนคำแปรญัตติครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ สมาชิกไม่ได้ยกมือ ผ่านนะครับ อาจารย์จรัสดีใจไหมครับ

ศาสตราจารย์จรัส สุวรรณมาลา : ท่านประธานครับ ในมาตรา ๗๑
ทางกลุ่มของกระผมขอเสนอคำแปรญัตติครับ หลักการ ก็คือ อยากจะให้เปลี่ยนหลักการ
ว่าด้วยเรื่องการไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งของประชาชนนะครับ ในมาตรา ๗๑ นี้
กำหนดให้การไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งนี้ให้เป็นหน้าที่ แทนที่จะเป็นสิทธินะครับ ความจริง
หลักการนี้มีอยู่ในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ท่านประธานครับ โดยในรัฐธรรมนูญฉบับที่แล้ว
ได้กำหนดให้การไปเลือกตั้งเป็นหน้าที่ เพื่อที่จะให้ประชาชนไปลงคะแนนกันมาก ๆ
นะครับ แก้ปัญหาการนอนหลับทับสิทธิ แล้วก็ที่สำคัญ ก็คือ คิดว่า ถ้าคนไปลงคะแนน
เสียงมาก ๆ แล้วจะช่วยป้องกันการซื้อสิทธิ ขายเสียง ได้ด้วยนะครับ แต่ว่าจากที่เราได้พบ
กันมาในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมาเนะครับ เมื่อเราใช้รัฐธรรมนูญแล้วนี้ ปรากฏว่า ได้มีการ
เลือกตั้งซ้ำ ๆ หลายครั้ง แล้วก็เมื่อประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งซ้ำ ๆ นี้ ก็จะเป็นภาระกับ
ประชาชนเป็นอย่างยิ่งนะครับ เพราะฉะนั้นคิดว่า ตรงนี้น่าจะเป็นปัญหานะครับ จากนั้นนี้
เราก็ได้ลองไปรับฟังความเห็นของประชาชนเกี่ยวกับเรื่องหลักการนี้เนะครับ ก็พบว่า มี
ประชาชนจำนวนไม่น้อยที่เห็นว่า น่าจะปรับหลักการไปลงคะแนนให้เป็นสิทธิ แทนที่จะให้
เป็นหน้าที่ -----

เพราะว่าความจริงแล้ว ก่อนหน้าปี ๒๕๔๐ นี้ การไปลงคะแนนเสียงนี้ก็จะเป็นสิทธิมาโดยตลอดนะครับ แล้วก็ยิ่งไปกว่านั้น เราพบว่า หลังจากปี ๒๕๔๐ แล้วนี้ ก็ไม่ได้แก้ปัญหา การซื้อสิทธิ ขายเสียง ได้แต่อย่างใดนะครับ ถึงแม้เราจะพบความจริงว่า มีจำนวนคนไปลงคะแนนนี้มากขึ้น ซึ่งก็สมตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ในส่วนหนึ่งก็ตามนะครับ แต่ว่า ก็ไม่ได้ทำให้การซื้อสิทธิ ขายเสียง ลดลงแต่อย่างใดนะครับ เมื่อเป็นเช่นนี้ แล้วนี้ ก็อยากจะให้ลองพิจารณากันดูนะครับว่า เราควรจะกลับไปใช้หลักการเดิมว่า จะให้การเลือกตั้งเป็นสิทธิ แทนที่จะเป็นหน้าที่หรือไม่ครับ ทั้งนี้ถ้าจะเดินตามข้อเสนอที่จะให้การเลือกตั้งเป็นสิทธินี้ ก็ต้องไปแก้ข้อความในวรรคสอง วรรคสาม ของมาตรา ๗๑ ด้วยนะครับ และผมอยากจะอ่านให้ฟังว่า ข้อความที่จะเสนอขอแก้เป็นอย่างนี้ครับ มาตรา ๗๑ บุคคลมีสิทธิเลือกตั้ง นะครับ แล้วก็ถัดไปคือ การใช้สิทธิเลือกตั้งให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย วรรคสองนะครับ แล้วก็วรรคสามทั้งหมดนี้ เสนอให้ตัดออกทั้งหมดครับ ขอขอบคุณครับ

นายเสฐียร สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ท่านอาจารย์ประพันธ์ครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธาน ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ กระผม ประพันธ์ นัยโกวิท กรรมาธิการ ในร่างมาตรา ๗๑ ซึ่งกำหนดให้บุคคลมีหน้าที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง อย่างที่ท่านอาจารย์ได้เรียนที่ประชุมแล้วว่า หลักการอันนี้เป็นหลักการเดิมในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ การไปใช้สิทธิเลือกตั้งนี้ นะครับ มีความสำคัญในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขนะครับ เนื่องจากจะทำให้ได้รัฐบาลที่ดีนะครับ แล้วในการรับฟังความคิดเห็น ซึ่งผมก็ได้ติดตามมาตลอด นะครับ ในส่วนของ การกำหนดให้มีหน้าที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งนี้ ที่รับฟังมาก็ไม่ถึงกับว่า มีใครคัดค้านนะครับ ถ้าผมจำไม่ผิดนี่ คะแนนยังเกินครึ่งนะครับ แล้วจากการเลือกตั้งที่ผ่านมา ต้องยอมรับอยู่อย่างหนึ่งว่า การที่กำหนดให้การเลือกตั้งเป็นหน้าที่นี้ เป็นการกระตุ้นให้ประชาชนไปใช้สิทธิมากขึ้นนะครับ ในการเลือกตั้ง เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ มีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ๔๔,๕๗๒,๑๐๑ คน มีผู้มาใช้สิทธิ ๓๒,๓๓๗,๖๑๑ คน คิดเป็นจำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง ๗๒.๕๕ เปอร์เซ็นต์ ครับ ฉะนั้นหลักการที่กำหนดเอาไว้วันนี้

คิดว่า น่าจะยังมีประโยชน์ และอีกประการหนึ่งนะครับ การที่ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งนี้ ตามกฎหมายมีการเสียสิทธิที่กำหนดไว้ ไม่ได้มีความรุนแรงนะครับ ในต่างประเทศนี้ อาจจะกำหนดให้มีโทษทางอาญา มีโทษปรับนะครับ แต่ในกฎหมายพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง สส. หรือ สว. มาตรา ๒๓ นั้นนะครับ ผู้ที่ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งนี้จะเสียสิทธิ ๘ ประการนะครับ อย่างเช่น เสียสิทธิเรื่องยื่นคำร้องคัดค้าน สส. สว. เสียสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เสียสิทธิสมัคร สส. สว. ผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่น เสียสิทธิสมัครกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เสียสิทธิเข้าชื่อเสนอกฎหมาย เสียสิทธิออกข้อบัญญัติท้องถิ่น เสียสิทธิขอให้ สว. ถอดถอนบุคคลออกจากตำแหน่ง และเสียสิทธิถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น ซึ่งเป็นการเสียสิทธิทางการเมืองทั้งสิ้นนะครับ ถ้าหากว่าคนที่ไม่ไปออกเสียงเลือกตั้ง ซึ่งเป็นสิทธิสำคัญแล้วไม่ไป ก็ถูกตัดสิทธิทางการเมือง ๘ ประการดังกล่าววนะครับ ซึ่งบทบัญญัติในการตัดสิทธินี้ก็จะมีเหตุมีผลพอสมควรนะครับ ไม่ได้มีความรุนแรง หรือว่าเป็นโทษทางอาญานะครับ นอกจากนี้ กรณีที่มีเหตุจำเป็นที่ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งได้นี้ กฎหมายก็ผ่อนผันนะครับ สามารถที่จะไปแจ้งเหตุขัดข้องได้ทั้งก่อนและหลังการเลือกตั้งนะครับ นอกจากนี้ ในรัฐธรรมนูญที่เราयर่างกันนี้นะครับ บุคคลที่จะไปใช้สิทธิเลือกตั้งนี้ ยังจะให้ได้รับสิทธิด้วยนะครับ ไม่ใช่พูดเฉพาะการเสียสิทธิ ผมคิดว่า ในหลักการที่ให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้งตามที่บัญญัติเอาไว้เดิมนี่ ที่ใช้มาเกือบ ๑๐ ปีนี้ ประชาชนคุ้นเคย และจากสถิตินี้ ผมยังคิดว่าจะเป็นประโยชน์นะครับ ก็คิดว่า น่าจะคงหลักการนี้ไว้ครับ ขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านอาจารย์จรัส ตีติใจใหม่ครับ อธิบายแล้ว ไม่ตีติใจนะครับ ถ้าตีติใจผมจะได้ถามมติ

ศาสตราจารย์จรัส สุวรรณมาลา : เรียนท่านประธานครับ กระผมคิดว่า สิทธิที่เสียไปจากการที่คนไม่ไปเลือกตั้งนี่ เป็นสิทธิในการมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งมีความสำคัญค่อนข้างมากนะครับ ผมอยากจะเรียนอีกครั้งหนึ่งนะครับว่า ความจริงประชาชนทั่วไปไม่ได้รังเกียจหรือมีความยินดีเป็นอย่างยิ่งที่จะไปทำหน้าที่เลือกตั้ง แต่ว่าในกรณีที่มีการเลือกตั้งซ้ำ ๆ ซ้ำหลายครั้งนี่ คนอยู่ต่างพื้นที่ต้องเดินทางไปมา ไปมา แพบ จะไม่ได้ทำมาหากินเป็นเวลาเป็นเดือน ๆ นะครับ ผมอยากจะให้ลองพิจารณาเรื่องนี้ครับ ว่า ไม่ใช่เรื่องเล็ก ๆ ครับ ขอขอบคุณครับ

(นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) มีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ ท่านสมาชิกครับ ผมจะถามท่านสมาชิกนะครับ ถ้าท่านเห็นด้วยกับร่างของกรรมาธิการ ให้กด เห็นด้วย ถ้าเห็นด้วยกับสมาชิกที่ขอแปรญัตติไว้ ให้กด ไม่เห็นด้วย เชิญลงคะแนนครับ

(สมาชิกทำการเสียบบัตรแสดงตนและกดปุ่มลงคะแนน)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : มีท่านใดยังไม่ลงคะแนน มีไหมครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ตกลง ท่านถามว่าอย่างไรนะครับ เพราะว่าตรงนี้เขาสับสน บางคนบอกอย่างนั้น บางคนบอกอย่างนี้

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : มาตรา ๗๑ กรรมาธิการไม่ได้แก้ไข ถ้าสมาชิกเห็นด้วยกับกรรมาธิการ ให้กด เห็นด้วย ถ้าเห็นด้วยกับผู้ขอคำแปรญัตติไว้ ให้กด ไม่เห็นด้วย ลงครบถ้วนแล้วนะครับ ปิดการลงคะแนนนะครับ เจ้าหน้าที่รวมคะแนนครับ เห็นด้วย ๔๖ ไม่เห็นด้วย ๑๗งดออกเสียง ๑ นะครับ เป็นไปตามร่างของกรรมาธิการนะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เชิญท่านเลขาธิการครับ

นายพิฑูร พุ่มหิรัญ (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการ
สภาร่างรัฐธรรมนูญ) : มาตรา ๗๒ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๗๓ มีการแก้ไข

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ผ่านครับ

นายพิฑูร พุ่มหิรัญ (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่ เลขาธิการ
สภาร่างรัฐธรรมนูญ) : หมวด ๕ แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ไม่มีการแก้ไข

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ กรุณาเข้า
สัณนิทหนึ่งได้ไหมครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
นี่ก็ไม่ได้เร็วเลยนะครับอาจารย์

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : คือท่านประธานครับ คือ เวลาผม
ขอแก้ไข กรรมการก็จะบอกว่า เขาคิดไม่ทัน เขาขอให้เราช้า ๆ และเขาก็ไปแก้มาทีหลัง
และผมก็ดูไม่ทันจริง ๆ เพราะผมนี่นั่งเร่งกันอยู่ตรงนี้ ดูไม่ทันครับ กรุณาช้าเถอะครับ
กฎหมายใหญ่อย่าเร่งมากนัก

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ ผมไม่ได้เร่งเลยนะครับ และผมก็บอกแล้วว่า ถ้าท่านใดตั้งใจ
นี่นะครับ จะอภิปราย ก็ยกมือ ก็ในเมื่อสภาไม่ยกมือสักท่านหนึ่ง แล้วจะให้ผมนั่งรออะไร
ล่ะครับ ผมก็บอกว่า มีท่านใดตั้งใจไหมครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : คือท่านประธานครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ไม่
ท่านต้องไม่ว่าผมนะครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : เข้าใจ แต่ว่าพวกผมมันจะยกมือ
ไม่ได้ เพราะมันยังทำความเข้าใจอยู่

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
คือมันต้องดูตั้งแต่ที่บ้านนะครับอาจารย์ มันไม่ใช่มาดูที่นี้อย่างเดียว

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : โอ.เค. ครับ ถ้าอย่างนั้นท่านว่าไป
แล้วกันครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
มีท่านใดตั้งใจใหม่ครับ มาตรา ๗๓ กรรมาธิการแก้ไขครับ เชิญท่านเลขาต่อครับ

นายพิฑูร พุ่มหิรัญ (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการ
สภาร่างรัฐธรรมนูญ) : หมวด ๕ แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ไม่มีการแก้ไข ส่วนที่ ๑
บททั่วไป ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๗๔ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๗๕ ไม่มีการแก้ไข มีผู้สงวน
คำแปรญัตติ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เชิญท่านสุรชัยครับ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ขอขอบคุณครับท่านประธาน ผม สุรชัย
เลี้ยงบุญเลิศชัย สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ ในฐานะผู้ขอแปรญัตติ มาตรา ๗๕ ครับ
เรียนท่านประธาน และท่านกรรมาธิการยก่างอย่างนี้ครับ ว่า ในมาตรา ๗๕ วรรคสอง
ข้อความที่บัญญัติไว้ ได้บัญญัติไว้ว่า ในการบริหารราชการแผ่นดิน คณะรัฐมนตรีต้องจัด
ให้มีแผนการตรากฎหมายที่จำเป็นต่อการดำเนินการตามนโยบายและแผนการบริหาร
ราชการแผ่นดิน -----

ที่นี้ผมขอกราบเรียนกับท่านประธานอย่างนี้ครับว่า ในความเป็นจริงแล้ว การบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ก็ได้อำนาจแล้วว่าจะต้องบริหารโดยอาศัยหลักนิติรัฐ นั้นหมายความว่า ประเทศไทยต้องบริหารตามบทบัญญัติของกฎหมายที่ตราไว้ ซึ่งบทบัญญัติของกฎหมายที่ตราไว้จะมีทั้งบทบัญญัติของกฎหมายที่ตราไว้เป็นเวลานานแล้ว แล้วก็ที่ต้องตราขึ้นใหม่ตามการเปลี่ยนแปลง และพัฒนาการของสังคม เมื่อเป็นเช่นนี้ ในการบริหารราชการแผ่นดินจึงมีความจำเป็นที่คณะรัฐมนตรีจะต้องจัดให้มีแผน ทั้งแผนของการตรากฎหมายขึ้นมาใหม่ และแผนของการปรับปรุงกฎหมายที่ล้าสมัย ไม่สามารถตอบสนองต่อการบริหารราชการแผ่นดินได้ ด้วยเหตุผลดังกล่าว กระผมจึงได้ขอแปรญัตติ โดยขอเพิ่มเติมถ้อยคำลงในวรรคสอง ได้ความหมายเป็นว่า ในการบริหารราชการแผ่นดินคณะรัฐมนตรีต้องจัดให้มีแผนการตรากฎหมาย และปรับปรุงกฎหมายที่จำเป็นต่อการดำเนินการตามนโยบายและแผนการบริหารราชการแผ่นดิน กราบเรียนที่ประชุมครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านกรรมาธิการครับ อย่างนั้นเดี๋ยวรอท่านวุฒิสภาอีกท่านหนึ่ง เชิญครับ

นายวุฒิสภา กัลยาณมิตร : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพครับ กระผม วุฒิสภา กัลยาณมิตร นะครับ กระผมเป็นผู้หนึ่งที่ขอสงวนคำแปรญัตติในมาตรา ๗๕ วรรคสอง นะครับ คือ จริง ๆ แล้วก็เหมือนกับจะสอดคล้องกับท่านสุรชัย นะครับ ขอภัยที่เอ่ยนามท่านนะครับ เพียงแต่ว่า ผมเอาคำว่า ปรับปรุง มาไว้ข้างหน้า นะครับ แล้วก็เอา การตรากฎหมาย ที่เพิ่มเติมเป็นต่อไป นะครับ เป็น ในการบริหารราชการแผ่นดิน คณะรัฐมนตรีต้องจัดให้มีแผนการปรับปรุงกฎหมายและการตรา กฎหมายที่จำเป็นต่อการดำเนินการตามนโยบายและแผนการบริหารราชการแผ่นดิน ทั้งนี้เพื่อความพร้อมสำหรับการปฏิบัติงาน นะครับ ตรงส่วนนี้ผมยินดีนะครับที่จะเอาร่างผมนี้ นะครับ คำแปรญัตติผมรวมกับท่านสุรชัย นะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านกรรมาธิการครับ

นายอัคร จารุจินดา (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ
 ครับ กระผม อัคร จารุจินดา กรรมาธิการครับ ขออนุญาตกราบเรียนชี้แจงอย่างนี้ครับว่า
 ในร่างกรรมาธิการที่เขียนถึงแผนการตรากฎหมายเท่านั้น เพราะเหตุว่า การตรากฎหมาย
 นั้น มีความหมายรวมทั้งการจัดให้มีกฎหมายใหม่ การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่มีอยู่แล้ว
 การยกเลิก และปรับปรุงกฎหมายที่มีอยู่เดิมนั้นเป็นกฎหมายใหม่ เพราะฉะนั้นจะรวม
 ทั้ง ๓ กรณีเข้าไว้ด้วยกัน แล้วก็อยู่ในความหมายของการตรากฎหมายเช่นเดียวกัน ซึ่งจะ
 กราบเรียนว่า ในตัวรัฐธรรมนูญนี้เอง ซึ่งได้แยกบทบัญญัติเป็นหมวดส่วนที่ ๗ ก็ใช้คำว่า
 การตราพระราชบัญญัติ คำเดียว แต่ความหมายของส่วนที่ ๗ การตราพระราชบัญญัตินั้น
 ก็จะรวมทั้งหมดเช่นเดียวกัน ก็คือ การเสนอกฎหมายใหม่ และการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย
 รวมทั้งในส่วนที่ ๘ การควบคุมการตรากฎหมายที่ขัดแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ก็มีความหมาย
 เช่นเดียวกันว่า ทั้งกฎหมายใหม่ และกฎหมายที่มีการเสนอแก้ไขเพิ่มเติม เพราะฉะนั้น
 ด้วยความเข้าใจเช่นนี้จึงใช้คำเดียวว่า การตรากฎหมาย แต่รวมถึงการกระทำที่เกี่ยวกับ
 กฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพราะฉะนั้นถ้ามาแก้ไขในมาตรานี้มาตราเดียว จะทำให้เกิด
 ความเข้าใจที่สับสนกับบทบัญญัติในส่วนหลัง ๆ โดยเฉพาะในส่วนที่ว่าด้วย
 การตรากฎหมายครับผม

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 กรรมาธิการชี้แจงแล้ว อาจารย์สุรัชย์ดีใจใหม่ครับ

นายสุรัชย์ เลี้ยงบุญเลิศชัย : ขอบขอบคุณครับ ท่านประธานครับ ก็ฟัง
 คำชี้แจงของท่านกรรมาธิการกว้างแล้ว ผมยังคงดีใจอยู่ครับ เรือนเหตุที่จิตใจนี้ะครับ
 ผมมีเหตุผลอย่างนี้ครับว่า คำชี้แจงของท่านกรรมาธิการกว้างที่ท่านชี้แจงโดยอ้าง
 ส่วนที่ ๗ เรื่องของการตราพระราชบัญญัตินั้น ผมขอกราบเรียนครับว่า เรื่องของการตรา
 พระราชบัญญัตินั้น อาจจะหมายความรวมถึงการตราพระราชบัญญัติขึ้นมาใหม่ หรือการ
 แก้ไขพระราชบัญญัติเดิมที่มีอยู่แล้วก็ได้ แต่ท่านต้องเข้าใจนะครับว่า การแก้ไข
 พระราชบัญญัตินั้น ก็ต้องตราเป็นในรูปของพระราชบัญญัติแก้ไขพระราชบัญญัติ
 เช่นเดียวกัน เพราะฉะนั้นจึงถูกต้องในการที่จะใช้คำว่า ตราพระราชบัญญัติในส่วนที่ ๗
 ส่วนเรื่องของส่วนที่ ๘ นั้น ที่ร่างรัฐธรรมนูญใช้คำว่า ตรากฎหมายเพื่อมิให้มีการ

๕๓

สสว ๒๗/๒๕๕๐

นัชชา ๓๙/๓

ขัดหรือแย้งกับกฎหมายรัฐธรรมนูญนั้น ก็เช่นเดียวกัน คำว่า ตรากฎหมาย หรือ การควบคุมกฎหมาย นั้น ก็คือ การควบคุมกฎหมายทั้งที่จะเกิดขึ้นใหม่ ทั้งที่มีอยู่เดิมนะครับ มิให้มีการขัดหรือแย้งกับกฎหมายรัฐธรรมนูญ แต่มิได้หมายความว่า จะเป็นการนำกฎหมายเก่ามาปรับปรุงแก้ไข เพราะฉะนั้นด้วยเหตุผลที่ผมเรียนให้ทราบนั้น จึงไม่มีความจำเป็น แล้วก็เป็นเรื่องที่แตกต่างกันโดยสิ้นเชิง -----

- ๔๐/๑

ในการที่จะนำคำว่า ตรากฎหมาย ในส่วนที่ ๗ กับส่วนที่ ๘ นั้น มาใช้กับการตรากฎหมาย ความหมายของการตรากฎหมาย ในวรรคสองของมาตรา ๗๕ เพราะว่าไม่มีที่ไหน หรือครั้งที่บัญญัติความหมายของคำว่า ตรากฎหมาย ไว้ ให้มีความหมาย รวมถึงการตรากฎหมายเก่า การปรับปรุงกฎหมายเก่า หรือการยกเลิกกฎหมายเก่า ดังที่ท่านกรรมาธิการยกไว้ให้คำอธิบายไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้าคำว่า การตรากฎหมาย ในมาตรา ๗๕ วรรคสอง มีความหมายอย่างที่ท่านได้ชี้แจงให้เราทราบนี้ ผมยิ่งเห็นว่ ก็ไม่ได้เป็นการเสียหายอะไรที่ท่านจะเขียนให้มันชัดเจน โดยที่ไม่ต้องมานั่งอธิบาย ความว่า คำว่า ตรากฎหมาย ใน ๗๕ วรรคสอง นั้น หมายถึงรวมถึง การตรากฎหมายที่มี ขึ้นมาใหม่ และรวมถึงการปรับปรุงกฎหมายเดิมด้วย ก็ยิ่งเป็นเหตุผลที่สนับสนุนว่า ถ้าอย่างนั้นเราเขียนให้ชัดเจนเลยไม่ดีหรือครับ จะได้ไม่ต้องมาอธิบายความว่า ความหมายของคำว่า ตรากฎหมาย ตาม ๗๕ วรรคสอง นั้น มีความหมายว่าอย่างไรครับ

(นายเสรี สุวรรณภานนท์ รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง มีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ท่านสมาชิกครับ มาตรา ๗๕ ไม่มีการแก้ไขนะครับ มีผู้สงวนคำแปรญัตติ ถ้าหากท่านสมาชิกเห็นด้วยกับร่างของกรรมาธิการ ให้กด เห็นด้วย ถ้าเห็นด้วยกับผู้สงวน คำแปรญัตติ ให้กด ไม่เห็นด้วย เชิญลงคะแนนครับ

(สมาชิกทำการเสียบบัตรแสดงตนและกดปุ่มลงคะแนน)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : มีท่านใดยังไม่ลง มีไหมครับ ลงครบถ้วนแล้วนะครับ ปิดการลงคะแนน เจ้าหน้าที่รวมคะแนนด้วยครับ เห็นด้วย ๓๔ ไม่เห็นด้วย ๑๙ งดออกเสียง ๒ เป็นไปตามร่างของกรรมาธิการนะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เชิญท่านเลขาต่อครับ

นายพิฑูร พุ่มหิรัญ (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการ
สภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ส่วนที่ ๒ แนวนโยบายด้านความมั่นคงของรัฐ ไม่มีการแก้ไข
มาตรา ๗๖ มีการแก้ไข มีผู้สงวนคำแปรญัตติ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านอาจารย์จรัสครับ เชิญครับ

ศาสตราจารย์จรัส สุวรรณมาลา : ท่านประธานครับ กระผมขอเพิ่มเติม
ข้อความ ในมาตรา ๗๖ นะครับ มาตรา ๗๖ เดิมนี้ เขียนว่า รัฐต้องพิทักษ์รักษาไว้ซึ่ง
สถาบันพระมหากษัตริย์ คำว่า เอกราช ผมขอเสนอให้แก้เป็น อธิปไตย แทนนะครับ
ข้อความในบรรทัดที่ ๑ และบรรทัดที่ ๓ ที่ลงข้างล่างด้วยนะครับ มี ๒ คำ อยู่ในวรรคนี้
นะครับ และที่อยากจะขอเพิ่มเติม ซึ่งเป็นสาระสำคัญ นอกจากคำแล้วนะครับ ก็คือ
อยากจะให้เพิ่มว่า ให้รัฐมีหน้าที่พิทักษ์รักษาไว้ แล้วก็คุ้มครองซึ่งโครงข่ายโทรคมนาคม
ของชาติ ลงไว้ในมาตรานี้ด้วย ที่กระผมเสนออย่างนั้น ก็เพราะว่า ในปัจจุบันนี้นะครับ
ระบบโครงข่ายโทรคมนาคมนี้มีความสำคัญอย่างยิ่งไม่แพ้อาวุธยุทโธปกรณ์ เทคโนโลยี
การรบ หรืออย่างอื่นที่เกี่ยวข้องกับเรื่องความมั่นคงของชาตินะครับ ถ้าเราสูญเสียหรือ
เราไม่สามารถที่จะคุ้มครองระบบโครงข่ายการโทรคมนาคมแล้วนี้ เราก็จะถูกรุกราน
ถูกทำให้อ่อนแอ ถูกฉกฉวยความลับในเรื่องความมั่นคงของชาติได้โดยง่าย กระผมจึง
อยากจะให้ลองพิจารณาว่า เราจะเพิ่มข้อความเรื่อง ให้รัฐทำหน้าที่คุ้มครองโครงข่าย
โทรคมนาคมของชาติเอาไว้ในมาตรานี้ด้วยนะครับ ข้อความที่จะเพิ่มเข้าใหม่ก็จะเป็นว่า
รัฐต้องพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ อธิปไตย และบูรณภาพแห่งเขตอำนาจ
รัฐ และต้องจัดให้มีกำลังทหาร อาวุธยุทโธปกรณ์ คำว่า และ นี้ขออนุญาตตัดออกนะครับ
เทคโนโลยีที่ทันสมัย และคุ้มครองโครงข่ายโทรคมนาคมของชาติที่จำเป็นและเพียงพอ
เพื่อพิทักษ์ คำว่า เอกราช ขอตัดออกนะครับ เติมคำว่า อธิปไตย เข้าไปแทน อธิปไตย

ความมั่นคงของรัฐ สถาบันพระมหากษัตริย์ ผลประโยชน์แห่งชาติ และการปกครอง
ระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และเพื่อการพัฒนาประเทศ
เต็มข้อความตอนท้ายว่า อย่างยั่งยืน ด้วยครับ ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านกรรมาธิการครับ อาจารย์พิสิฐ

นายพิสิฐ ลี้อาธรรม (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ
กระผม นายพิสิฐ ลี้อาธรรม ครับ ตามที่ท่านอาจารย์จรัสได้นำเสนอแนะครับ ขอภัยที่เอ่ย
นาม คณะกรรมาธิการได้พิจารณาแล้วนะครับ ก็เห็นว่า คำว่า อธิปไตย ก็เป็นคำที่รับได้
ที่จะให้เพิ่มเติมลงไป สำหรับเรื่องของการคุ้มครองโครงข่ายโทรคมนาคมของชาตินี้
นะครับ เป็นคำที่อาจจะไม่ค่อยตรงกับประเด็นในที่นี้ จริง ๆ แล้วรัฐมีหน้าที่ต้องพิทักษ์
ในเรื่องต่าง ๆ ในเรื่องของอธิปไตย ในเรื่องของบูรณภาพแห่งเขตอำนาจรัฐนะครับ
เรื่องต่าง ๆ เหล่านี้มันก็มีความหมายที่กินความกว้างพอสมควรแล้วนะครับ เพราะฉะนั้น
ถ้าเกิดไปเขียนอะไรที่ข้อย่อยลงไปนะครับ ก็จะมีปัญหาว่า แล้วอื่น ๆ อีกหลาย ๆ เรื่อง
นอกจากโครงข่ายโทรคมนาคม ก็ยังมีเรื่องของระบบคมนาคมขนส่ง เรื่องของอะไร
ต่ออะไรอีกมากมายที่ต้องไปเขียนเติมลงไปหรือเปล่าครับ เพราะฉะนั้นด้วยเหตุนี้ จึงเห็น
ว่าไม่น่าจะจำเป็นต้องเติมประเด็นหลัง ก็คือ เรื่องของการคุ้มครองโครงข่ายโทรคมนาคม
ของชาติลงไป ก็ขออนุญาตที่จะกราบเรียนแต่เพียงเท่านี้ก่อนครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านอาจารย์จรัสติดใจไหมครับ

ศาสตราจารย์จรัส สุวรรณมาลา : ท่านประธานครับ กระผมยังอยากจะ
ให้ที่ประชุมลองพิจารณาดูนะครับ เพราะว่าอย่างที่เรียนนะครับว่า ในอดีตเรื่องนี้ไม่ใช่
เรื่องสำคัญมากนัก แต่ปัจจุบันนี้ระบบโครงข่ายโทรคมนาคมนี้สามารถที่จะควบคุม
ความลับ ล้วงความลับของประเทศได้โดยง่าย อย่างที่เราเจอกันมาเมื่อประมาณสามสี่
อาทิตย์ที่ผ่านมา ได้พิสูจน์ให้เห็นแล้วนะครับว่า ระบบโครงข่ายการโทรคมนาคมสำคัญ
มากขนาดไหนต่อความมั่นคงครับ ขอขอบคุณครับ

(นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง)
มีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ท่านสมาชิกครับ มาตรา ๗๖ นี้มีการแก้ไข โดยเพิ่มคำว่า อธิปไตย เข้าไป ให้ตามที่ท่านอาจารย์จรัสเสนอนะครับ แต่ข้อความอื่นนี้ไม่ได้แก้ไข ท่านสมาชิกมีความเห็นกับร่างเดิม มีใครมีความเห็นเป็นอย่างอื่นไหมครับ ร่างเดิมยังติดใจไหมครับ ร่างเดิมก่อนกรรมาธิการแก้ไขนะครับ ก่อนจะเพิ่มคำว่า อธิปไตย เข้าไป มีใครติดใจไหมครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ถ้าไม่มีท่านใดติดใจนะครับ ผมจะถามท่านว่า ถ้าท่านสมาชิกเห็นด้วยกับกรรมาธิการที่มีการแก้ไข ให้กด เห็นด้วย ถ้าเห็นด้วยกับที่สมาชิกขอแปรญัตติไว้ ให้กด ไม่เห็นด้วย เชิญลงคะแนนได้ครับ เดี่ยวท่านสมาชิกขอลงคะแนนครับ กำลังเดินเข้ามาครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ มีข้อสังเกตครับ กลุ่มผมนี้ตัดคำว่า เอกราช แต่ว่ากรรมาธิการ เอกราช ไม่ได้ตัด ลองพิจารณาประเด็นนี้ด้วยนะครับ เดี่ยวโหวตไปแล้วไม่รู้สรุปว่าอะไร

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ถามรวมไปหมดแล้วครับ ถามรวมไปว่า ร่างของกรรมาธิการทั้งหมดนี้ครับ แล้วมีการเพิ่มคำว่า อธิปไตย เข้ามานี้ เป็นร่างที่กรรมาธิการแก้ไข ถ้าสมาชิกเห็นด้วยกับร่างของกรรมาธิการ นั้นหมายความว่าความรวมถึงคำว่า เอกราช ด้วยนะครับ ให้กด เห็นด้วย ถ้าเห็นด้วยกับสมาชิกที่ขอแปรญัตติ ให้กด ไม่เห็นด้วย ชัดเจนแล้วครับ มีท่านใดยังไม่ได้ลงคะแนน มีไหมครับ ไม่มีนะครับ ปิดการลงคะแนน เจ้าหน้าที่รวมคะแนนนะครับ เห็นด้วย ๔๖ ไม่เห็นด้วย ๒๖ เป็นไปตามร่างกรรมาธิการที่แก้ไขนะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาorangรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
เชิญท่านเลขา ต่อครับ

นายพิฑูร พุ่มหิรัญ (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการ
สภาorangรัฐธรรมนุญ) : ส่วนที่ ๓ แนวนโยบายด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ไม่มีการ
แก้ไข มาตรา ๗๗ มีการแก้ไข มีผู้สงวนคำแปรญัตติ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาorangรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
ผ่านครับ มาตรา ๗๗ ยังไม่ผ่านนะครับ ตกลงสมาชิกยังตั้งใจนะครับ ครับท่านกฤษฎา
ครับ

นายกฤษฎา ให้วัฒนานุกูล : ขอบพระคุณครับ ท่านประธานที่เคารพ
ครับ ผม กฤษฎา ให้วัฒนานุกูล ท่านประธานครับ เนื่องจากมาตรา ๗๗ (๑) ครับ
คือ เนื่องจากผมได้แปรญัตติในมาตรา ๘๒ ครับ แต่ทางคณะกรรมการได้ตัด
มาตรา ๘๒ ออกทั้งหมด แล้วเอามาใส่ในส่วนของมาตรา ๗๗ (๑) แต่ทางผมจะขอ
ยังคงสงวนไว้ ในส่วนที่แปรญัตติยังคงไว้อยู่ที่มาตรา ๘๒ อยู่ครับท่านประธาน

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาorangรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
ถึงเวลานั้นท่านอภิปรายด้วยนะครับ

นายกฤษฎา ให้วัฒนานุกูล : ครับ ขอบพระคุณครับท่านประธาน

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาorangรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
ถ้าอย่างนั้นผมถามตามนี้ก่อนแล้วกันนะครับ จะได้ไม่สับสนนะครับ ของกลุ่มอาจารย์วิชัย
รูปชาติ เดี่ยวครับของท่านอาจารย์วิชัยนี้ ท่านขอเพิ่มเป็น (๑๐) กับ (๑๑) นะครับ
ถ้าอย่างนั้นเดี่ยวเอาไว้ที่หลังนะครับ ของกลุ่มของท่านอุทิศ ชูช่วย ขอแก้ความ ใน (๒)
นะครับ ถ้าพิจารณาจาก (๑) ก่อนนี้ (๑) ท่านที่ตั้งใจนะครับ ไม่มีนะครับ (๑) กรรมการ
แก้ไข (๑) มีสมาชิกตั้งใจใหม่ครับ (๑) ขออนุญาตพิจารณารายงานอนุมาตราแล้วกันนะครับ
เพราะมีผู้แปรหลายท่าน (๑) มีท่านใดตั้งใจใหม่ครับ ไม่มี ไป (๒) นะครับ (๒) กลุ่มท่าน
อุทิศครับ มีท่านใดตั้งใจใหม่ครับ ท่านเสรี นิเมะยู เชิญครับ

นายเสรี นิเมะยู : กราบเรียนท่านประธานสภาorangรัฐธรรมนุญที่เคารพ
กระผม นายเสรี นิเมะยู สมาชิกสภาorangรัฐธรรมนุญ ตามที่ผมได้ขอสงวนการแปรญัตติ

มาตรา ๗๗ (๒) ครับ จัดระบบการบริหารและราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น นั้น กระผมขอเพิ่มถ้อยคำในวรรคลำดับต่อไปนั้น ก็คือว่า จากลำดับ ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น และเพิ่มความรับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ อย่างมีอิสระ เหตุผล เนื่องจากว่า แนวทางการทำงานนั้น ถ้าเกิดว่า งบประมาณนั้น ในการบริหารยังไม่อิสระนั้น ย่อมจะมีปัญหาและอุปสรรคในการทำงานในระบบในระดับล่าง ดังนั้น ถ้อยคำนี้ผ่านไปยังประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ ผ่านไปยังกรรมาธิการยกกว้าง ให้เพิ่มถ้อยคำที่ผมได้นำเรียนเมื่อสักครู่ นั้น เพื่อให้มันเกิดประโยชน์ต่อการบริหาร งบประมาณของแผ่นดินในระดับส่วนกลาง ระดับจังหวัดต่อไป ในการที่จะให้การ บริหารงานด้วยความอิสระ ประโยชน์ที่ตกกับประชาชนอย่างแท้จริงครับ ขอขอบคุณมาก ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) : ของท่านเสรี นิเมะยู ที่อภิปรายบอกในกลุ่มท่านอุทิศ ซึ่งเป็นข้อความเดียวอยู่ในกลุ่ม ท่านวัชรา ซึ่งท่านก็เป็นผู้รับรองในญัตติตั้งกล่าวนั้นด้วยนะครับ ขอไปกลุ่มอาจารย์ เจิมศักดิ์ ที่ตัด (๒) ออก ผู้เสนอ คือ ท่านอาจารย์จรัส เทัญศรีอาจารย์

ศาสตราจารย์จรัส สุวรรณมาลา : เรียนท่านประธานที่เคารพครับ กลุ่มของกระผมขอเสนอแปรญัตติใน (๒) นะครับ แต่ว่าต้องขอประทานโทษที่ต้องชี้แจง ก่อนนะครับว่า จริง ๆ แล้วในเอกสารยังมีความผิดพลาดอยู่ดังนี้ครับ คือ จริง ๆ แล้วไม่ได้ เสนอให้ตัดทั้งวงเล็บออกนะครับ -----

ในคำแปรญัตตินี้จะให้ยังคง ๒ บรรทัดแรกไว้ นะครับ ข้อความที่ยังอยากจะให้คงไว้คือ (๒) จัดระบบการบริหารราชการส่วนกลาง ราชการบริหารส่วนภูมิภาค และราชการบริหารส่วนท้องถิ่น ให้มีขอบเขต อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบที่ชัดเจน เหมาะสมแก่การพัฒนาประเทศ ข้อความนี้ยังอยากจะให้คงไว้ครับ แต่เผอิญว่า ในเอกสารคำขอแปรญัตติ มันตัดเกินไปครับ ส่วนที่กระผมอยากจะขอแปรญัตตินะครับ คือ ส่วนที่จะให้ตัด คือ จะขอให้ตัดข้อความถัดจากนั้นไปครับ ข้อความที่ว่า และสนับสนุนให้จังหวัดเป็นตัวแทนของรัฐในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด โดยให้มีงบประมาณ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามแผนดังกล่าว รวมทั้งกำกับดูแลองค์กรปกครองท้องถิ่น เพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่ ท่านประธานครับ ที่กระผมขอเสนอให้ตัดข้อความนี้ออก ก็เพราะว่า เป็นการกำหนดรายละเอียดที่ไม่จำเป็นลงในแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ซึ่งจะเป็นเหตุให้มีการแปลเจตนาของรัฐธรรมนูญนี้คลาดเคลื่อนไปได้ นะครับ ประเด็นที่ผมคิดว่า น่าจะเป็นเหตุให้มีการแปลเจตนาคลาดเคลื่อน ก็คือ ข้อความที่เขียนว่า สนับสนุนให้จังหวัดเป็นตัวแทนของรัฐในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด และก็ข้อความตอนหลังที่พูดถึงเรื่องการกำกับดูแลท้องถิ่น นะครับ คือ จริง ๆ แล้วนี้ ในการบริหารราชการแผ่นดินที่เราทำกันมานะครับ จังหวัดนี้ก็มีหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดอยู่แล้ว นะครับ แต่ว่าการเขียนว่า ให้เป็นตัวแทนของรัฐในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดนี้ จะเป็นเหตุให้ตีความได้ว่า การจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดนี้ ทำได้ก็แต่เพียงจังหวัดในฐานะที่เป็นส่วนราชการบริหารส่วนภูมิภาคเท่านั้น องค์กรอื่นในจังหวัดจะไม่อยู่ในฐานะที่จะจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดอย่างถูกต้องได้ กระผมอยากจะเรียนว่า ในจังหวัดนี้มีองค์กรปกครองท้องถิ่นที่มีพื้นที่ครอบคลุมทั้งจังหวัดอยู่ ก็คือ องค์กรบริหารส่วนจังหวัด อบจ. ที่เรารู้จักกันนี้นะครับ อบจ. นี้มีงบประมาณปีหนึ่งไม่ต่ำกว่าร้อยล้านในจังหวัดเล็ก ๆ นะครับ จังหวัดใหญ่ ๆ นี้มากกว่าร้อยล้านแน่นอน อาจจะมีพันล้านในบางจังหวัด นะครับ อบจ. ในฐานะที่เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีพื้นที่ครอบคลุมทั้งจังหวัด ย่อมมีอำนาจหน้าที่ที่จะจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดแน่นอน นะครับ กระผมคิดว่า การที่เราไปเขียนให้จังหวัดในฐานะที่เป็นภูมิภาค กระผมก็เข้าใจอย่างนั้น นะครับ ไปมีหน้าที่เป็นตัวแทนของรัฐในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดนี้ จะสร้างปัญหาความขัดแย้งในระดับปฏิบัติการต่อไป เพราะเราเขียน

รายละเอียดลงไปมาก จนกระทั่งเกิดความตึงเครียด กระผมไม่ได้ขัดข้องที่จะให้จังหวัด ในฐานะที่เป็นภูมิภาคนี้ จัดทำแผนพัฒนาจังหวัด ร่วมกับองค์กรอื่น ๆ ในจังหวัด เป็นแกนกลาง เป็นเจ้าภาพในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดนะครับ แล้วก็สนับสนุนให้จังหวัดมีงบประมาณในการบริหารงานของจังหวัดเอง อันนั้นเป็นเรื่องที่คิดว่า น่าจะสมควรเหมาะสม แต่การเขียนทำนองนี้ดูเหมือนจะตีความกว้างไปนะครับ

ในประการที่ ๒ ครับ ในวรรคนี้เช่นเดียวกัน เขียนให้จังหวัดเป็นตัวแทนของรัฐในการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนะครับ นี่ก็คล้าย ๆ กันครับ คือ เป็นการกำหนดรายละเอียดในกระบวนการบริหารราชการลงในรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นเรื่องละเอียดมากเกินไปนะครับ แล้วก็การกำหนดนี้ อาจจะต้องให้มีการแปลเจตนาของกฎหมายในทางที่ผิดได้ครับ คือ หลักการปกครองตนเอง หรือหลักการกระจายอำนาจนี้ เราถือว่าการกำกับดูแลท้องถิ่นนี้ เป็นสิ่งที่ควรจะทำเท่าที่จำเป็นเท่านั้น การเขียนข้อความทำนองนี้ลงในมาตรานี้ครับ ทำให้เป็นการให้ความสำคัญกับการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากเกินไปนะครับ อีกทั้งในมาตรานี้ก็ไม่ได้เขียนว่า จะให้การกำกับดูแลนี้มีขอบเขตกว้างขวาง หรือแคบเพียงใดนะครับ ซึ่งเท่ากับเป็นการสื่อเจตนาไม่ตรงกับที่ผมคิดว่า คณะกรรมาธิการยกร่างนี้อยากจะให้เป็น เว้นแต่ว่า กรรมาธิการยกร่างต้องการจะให้การกำกับดูแลท้องถิ่นในตามรัฐธรรมนูญนี้มีความเข้มข้น มีขอบเขตกว้างขวางมากขึ้น หรือมากกว่าเดิมนะครับ กระผมคิดว่า ด้วยเหตุผลทำนองนี้จึงสรุปว่า น่าจะตัดข้อความส่วนหลังของวรรคสองออกไป เพื่อที่จะให้ไม่ขัดแย้งกับหลักการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญฉบับนี้ครับ ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
อาจารย์สวิงครับ

นายสวิง ต้นอุต : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม สวิง ต้นอุต ครับ
ในหมวดนี้นี่นะครับ ผมคิดว่า มีความสำคัญอย่างยิ่งนะครับ เป็นเรื่องเกี่ยวกับ
แนวนโยบายในด้านการบริหารราชการแผ่นดิน และผมคิดว่า อยากจะให้ทางสภา
นี้ นะครับ ได้พิจารณากันอย่างรอบคอบ เพราะว่าจากร่างเดิม นะครับ ที่กรรมธิการได้
ร่างมาจนถึง ณ บัดนี้นะครับ ผมคิดว่า กรรมธิการได้เปลี่ยนแปลงไปจำนวนมาก ได้มี
การตัดวงเล็บทั้งหลายออกไปจำนวนมากนะครับ ซึ่งผมคิดว่า หลายเรื่องนี้มันกระทบกัน
เพราะว่าจริง ๆ เวลาเราแปรญัตตินี่นะครับ เราก็แปรญัตติจากร่างเดิม ซึ่งตอนนี้จะสำคัญ
อย่างยิ่งนะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
อาจารย์สวิงครับ โทษทีครับ ขอ (๒) ก่อนครับ

นายสวิง ต้นอุต : ผมจะเข้าประเด็นแล้วครับ ที่นี้ผมจะเข้าประเด็นสอง
แล้วนะครับ ท่านประธานครับ คือ จริง ๆ แล้วมันเกี่ยวพันครับ ท่านประธานครับ เพราะว่า
บางเรื่องมันมันพูดเป็นเรื่อง ๆ ไม่ได้ นะครับ เพราะว่าอย่างเช่น ระบบของ (๒) นี่นะครับ พูด
ถึงเรื่องระบบของการบริหาร ๓ ระบบ ระบบส่วนกลาง ระบบส่วนภูมิภาค และท้องถิ่น ซึ่ง
จริง ๆ แล้วนี่ ผมก็คิดว่า โอ.เค. ละ ถ้าเป็นอย่างนี้ แต่ว่าบังเอิญพอไปดูอย่างอื่นนี่นะครับ
มันก็มีผลกระทบ เพราะท่านไปตัดเกี่ยวกับการจัดระบบราชการอย่างของรัฐ อย่างอื่นออก
นี่ เหมือนกับว่า เราก็เดดล็อกเรื่องนี้ไว้ นะครับ คือล็อกเรื่องนี้ไว้ ซึ่งผมคิดว่า เรื่องนี้
จำเป็นที่จะต้องพูดกันมาก เพราะว่าอย่างไรก็ตามนี่นะครับ ผมคิดว่า เอาประเด็นแรก
ก่อน เรื่องเกี่ยวกับ ๓ ระบบ ที่ขอตัดนี้ทั้งมาตรา หรือว่าทั้งวงเล็บนี้ออกนี้ ด้วยเหตุผลก็คือ
จริง ๆ แล้วนี่อาจจะปรับปรุงข้อความอย่างที่อาจารย์จรัสพูดก็ได้ นี่นะครับ ก็ด้วยเหตุผลว่า
ทำอย่างไรเราถึงจะพัฒนาระบบการบริหารราชการของเราเอง ให้ก้าวหน้าและทันสมัย
มากยิ่งขึ้น ก็คือว่าตอนนี้เรามีระบบภูมิภาคนี้ นะครับ เข้าไปกำกับ ดูแลในส่วน
ท้องถิ่นมาก และทำให้ท้องถิ่นนี้ นะครับ ไม่เติบโตเท่าที่ควร ที่นี้ถ้าเราเปิดเรื่องนี้ไว้เสีย

เพื่อที่จะทำให้ ทำอย่างไรถึงจะทำให้ระบบของท้องถิ่นเติบโตโดยตัวของเขาเอง แล้วก็ ส่วนกลางทำหน้าที่ในแง่ของการสนับสนุนนะครับ ลดในแง่บทบาทของส่วนภูมิภาค ลงเรื่อย ๆ เราก็จะสามารถที่จะพัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดินของเรานี้แหละครับ ไปโตที่ฐานได้มากยิ่งขึ้น ผมคิดว่า เรื่องนี้สำคัญนะครับ ดังนั้นระบบแบบนี้เองอาจจะ ต้องมีการทบทวน อันนี้ประเด็นแรก ว่าด้วยเรื่อง ๓ ระบบ

ประเด็นที่ ๒ นะครับ อย่างที่วานี้ บังเอิญไปเขียนคำว่า แผนพัฒนาจังหวัด ซึ่งผมคิดว่า ตอนนี้อยู่ที่แผนพัฒนาจังหวัดนะครับ จังหวัดก็ไม่ได้ทำอะไรอยู่แล้ว พอไปเขียน แบบนี้ก็เหมือนกับว่า ไปรับรองให้จังหวัดนี้จะต้องเป็นตัวแทน ซึ่งผมคิดว่า เรื่องนี้ถ้าไป เขียนไว้ในรัฐธรรมนูญแบบนี้ยิ่งลำบากครับ เพราะจะทำให้ท้องถิ่นทั้งหลายนี้แหละครับ ประชาชน การมีส่วนร่วมของประชาชนทั้งหลายนี้แหละครับ มีปัญหา เพราะว่าอย่างไรก็ตาม การจัดทำแผนนี้ ถึงที่สุดตอนนี้แหละครับ ก็คือ การสร้างการมีส่วนร่วม และทำให้ ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ซึ่งดี ไม่ดีนี่แหละครับ ก็คือว่า จะทำหน้าที่หลักเสียด้วยซ้ำไป ในแง่ของภาคประชาชนในการที่จะทำแผนเรื่องนี้ควบคู่ไปกับส่วนของจังหวัด ซึ่งผมคิดว่าถ้า เขียนแบบนี้เป็นอุปสรรคในแง่ของการทำงานในพื้นที่นี้แหละครับ

ที่นี้อันต่อมา นะครับ ประเด็นที่ ๓ นี้ ในวาระที่ ๒ ก็คือ เรื่องเกี่ยวกับการใช้ คำว่า กำกับดูแล นะครับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งผมคิดว่า เรื่องนี้ขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นมีปัญหาเยอะ เพราะว่าเขียนในเรื่องนี้อยู่ในเรื่องว่าด้วยการปกครอง ส่วนท้องถิ่นในมาตราหลัง ๆ อยู่แล้ว ซึ่งผมคิดว่า เขียนไว้เยอะมากอยู่พอสมควรแล้ว ดังนั้น การเขียนกำกับแบบนี้ ก็เสมือนหนึ่งว่า เขาก็ยังผูกส่วนท้องถิ่นไม่ให้เติบโตอยู่ดี ทำอย่างไรถึงจะปลดล็อกที่จะทำให้ตรงนี้นะครับ ทำให้องค์กรท้องถิ่นนี้เติบโตด้วย ศักยภาพของเขา เพียงแค่ดูแลหรือสนับสนุน เพื่อให้เขาได้เติบโต ซึ่งไม่เหมาะสมที่จะมา เขียนในมาตรานี้แหละครับ ดังนั้น ผมคิดว่า ๓ เรื่องนี้ เราเองจึงขอคิดว่า ในวาระที่ ๒ นี้ สมควรอาจจะต้องปรับปรุง หรือมีการตัดทิ้งมาตราครับ ขอบพระคุณครับท่านประธาน

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เดี่ยว ท่านวิทยารอเดี๋ยวนะครับ คือ (๒) นี้แหละครับ ตอนท่านอาจารย์จรัสอภิปรายนี้

บอกว่า ข้อความแรกนี้ยังอยู่ ขอตัดเฉพาะช่วงท้าย ผมก็เข้าใจว่า เจ้าหน้าที่เขาคงพิมพ์ผิด
ผมก็ไปเอาดูร่างที่ท่านแปรไว้มาดู -----

ก็ปรากฏว่า (๒) ถูกตัดหมด เหมือนกับที่ท่านอาจารย์สวิงนี่อภิปรายนะครับ ที่อาจารย์สวิงพูดถึงมันตัดหมดเลยนะครับ ก็เลยกลายเป็นว่า ญัตติของท่าน ๒ คน อภิปรายไม่เหมือนกันแล้วนะครับ น่าจะตกลงกันว่า จะเอาอย่างไรนะครับ เชิญท่านอาจารย์จรัสครับ

ศาสตราจารย์จรัส สุวรรณมาลา : ที่จริงแล้ว ความผิดพลาดเกิดขึ้นตั้งแต่ตอนต้นที่เราเสนอขึ้นไป ก็คือเราผิดไปเองครับ ไม่ใช่เจ้าหน้าที่พิมพ์ผิดนะครับ คือ เราเข้าใจว่า คำขอญัตตินี้คลาดเคลื่อน แต่ว่า เพื่อให้ง่ายต่อการพิจารณาของที่ประชุม นะครับ ก็เอาตามในเอกสารก็แล้วกัน คือ ขอตัดออกทั้งอนุครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ทั้งอนุครับ เมื่อที่ท่านวิทายกมืออยู่ในญัตติของท่านวิฑรา ที่ท่านเสรี นิเมะยุ อภิปรายไปแล้วนะครับ ท่านจะอภิปรายเพิ่มหรือครับ เชิญครับ

นายวิฑรา คชเชื่อน : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม วิฑรา คชเชื่อน สสร. แม้จะนั่งใกล้กันนะครับ แต่ความคิดเห็นก็ต่างกันกับท่านอาจารย์จรัสนะครับ เพราะว่า มาตรา ๗๗ (๒) นี้คือ หัวใจของภูมิภาค นะครับ หมายถึงว่า รัฐบาลจะส่งลงไปก็จะส่งไปที่ จังหวัด ให้จังหวัดดำเนินการ ขณะเดียวกัน คำว่า ท้องถิ่น ท้องที่ภูมิภาค หรือส่วนกลาง นี้ มันก็จะอยู่ด้วยกัน โดยที่ให้จังหวัดเป็นศูนย์กลางในระดับภูมิภาค เพราะฉะนั้นมันจะตัด มาตรานี้ออกไปไม่ได้ครับ แต่ว่า จะขอแก้ข้อความเป็นบางข้อความ เพราะตัวอย่าง ที่เห็น ๆ นะครับว่า ทำให้เกิดปัญหามากมาย อย่างเช่น สส. นะครับ จริง ๆ แล้วปัญหานี้ มันเกิดจาก สส. ปัญหาเกิดจากพรรคการเมืองที่เข้าไปคุมจังหวัด จัดงบประมาณซีอีโอ (CEO – Chief executive officer) ลงไปให้จังหวัด แต่ปรากฏว่า เวลาหัวหน้าส่วนมา ประชุมวัน สส. เข้าร่วมประชุมด้วย สส. กำหนดของตัวเองนะครับ กำหนดงบประมาณ ของตัวเองว่า เป็นของตัวเองที่เข้ามาในจังหวัด แล้วก็แบ่งสรรปันส่วนกันในจำนวน สส. ในพื้นที่นะครับ นี่มันไม่ใช่ เพราะฉะนั้น ถ้าหากยังคง (๒) ไว้ ให้เราจัดการงบประมาณ อย่างเป็นอิสระ สามารถจะแจกแจงไปในพื้นที่ได้ จริง ๆ แล้วองค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น เทศบาล ไม่ว่าจะเทศบาลเมือง เทศบาลตำบลนะครับ มันก็ เหลื่อม ๆ กันอยู่นะครับ ไม่ใช่แยกกันโดยเด็ดขาด ขออนุญาตที่จะเพิ่มเข้าไปในส่วนนี้ เป็นดังนี้ครับ (๒) การจัดระบบการบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น

ให้มีขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ เพิ่ม รวมถึงการบริหารงบประมาณ
 อย่างเป็นอิสระที่ชัดเจน เหมาะสมแก่การพัฒนาประเทศ และความมั่นคงของรัฐ ให้ระบบ
 ราชการบริหารส่วนภูมิภาคเป็นตัวแทนของรัฐในการจัดแผนการพัฒนาจังหวัด และความ
 มั่นคงของพื้นที่ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาประเทศ โดยให้มีงบประมาณเพื่อดำเนินการ
 ให้เป็นไปตามแผนดังกล่าว รวมทั้งกำกับดูแลองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นเพื่อประโยชน์
 ของประชาชนในพื้นที่ ขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
 ครับ ท่านกรรมาธิการครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธาน
 ที่เคารพครับ ผม สมคิด เลิศไพฑูรย์ กรรมาธิการครับ ขออนุญาตกราบเรียนท่านสมาชิก
 สภาว่างรัฐธรรมนุญนะครับ ว่า มาตรา ๗๗ (๒) นี้มีผู้แปรญัตติอยู่ ๒ กรณีด้วยกัน
 กรณีที่ ๑ คือ ขอดัดทั้งอนุมาตราทั้ง ได้แก่ กลุ่มท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง นะครับ
 ซึ่งได้อภิปรายโดยท่านจรัส สุวรรณมาลา กับท่านสวิงไปแล้ว กลุ่มที่ ๒ คือ กลุ่มของ
 ท่านอุทิศ ชูช่วย กับกลุ่มของท่านวัชรานะครับ ขอคง (๒) ไว้ แต่ขอปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม
 ในบางประเด็นด้วยกัน ขออนุญาตกราบเรียนท่านสมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนุญนะครับว่า
 มาตราใหม่ที่พูดกันทั้งที่ตัด และที่แก้ไขเพิ่มเติม นั้น มีประเด็นอยู่ด้วยกัน ๓ ประเด็นด้วยกัน
 ประเด็นที่ ๑ คือ การจัดระบบราชการเป็น ๓ ส่วนนะครับ ราชการส่วนกลาง ราชการ
 ส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งกลุ่มท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ขอดัดทั้งนะครับ
 ประเด็นที่ ๒ คือ เรื่องแผนพัฒนาจังหวัด ซึ่งกลุ่มของท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ ขอดัดทั้ง
 เช่นเดียวกัน -----

เรื่องที่ ๓ คือเรื่องระบบงบประมาณของราชการส่วนภูมิภาคนะครับ เป็น ๓ ประเด็นใหญ่ ๆ ผมขออนุญาตกราบเรียนอย่างนี้ครับว่า

ประเด็นแรก เรื่องการจัดระบบราชการเป็น ๓ ลักษณะด้วยกัน ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่นนั้น เป็นระบบที่เราใช้มาตั้งแต่ต้น อาจจะไม่เรียกว่า ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๕ เป็นต้นมาถึงปัจจุบัน การเขียนว่า ประเทศไทยมี ๓ ราชการเช่นนี้ ได้ยืนยันถึงหลักการที่สำคัญนะครับ เพราะว่าต้องการก่อให้เกิดความชัดเจนนะครับว่า ราชการในประเทศไทยจะมีทั้งราชการส่วนกลาง ภูมิภาค และท้องถิ่น การตัด (๒) ทิ้งนี้ อาจจะทำให้เกิดความสับสนเกิดขึ้นนะครับว่า มีหลายคนเรียกร้องให้เลือกตั้งผู้ว่า มีหลายคนเรียกร้องให้ไม่มีราชการส่วนภูมิภาค ถ้าตัด (๒) นี้ทิ้งนี้ก็จะก่อให้เกิดความสับสนเกิดขึ้นทันทีนะครับว่า ราชการส่วนภูมิภาคจะคงอยู่ต่อไปหรือไม่นะครับ ผมคิดว่า การเขียนให้มีราชการส่วนกลาง ภูมิภาค และท้องถิ่น เช่นนี้เป็นเรื่องที่ถูกต้องหลักในทางวิชาการของประเทศที่เป็นรัฐเดี่ยวทั้งหลายซึ่งดำรงอยู่ในปัจจุบัน กรมการโยธาธิการยังจะขอยืนยันนะครับว่า มีความจำเป็นต้องเขียนระบบราชการทั้ง ๓ นี้ไว้เพื่อให้เกิดความชัดเจนในระบบสังคมไทยนะครับ นี่ประเด็นที่ ๑

ประเด็นที่ ๒ เรื่องการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด ขออนุญาตกราบเรียนครับว่า แผนในระดับจังหวัดนั้น มี ๒ แผนใหญ่ ๆ แผนแรก คือแผนจังหวัด แผนที่ ๒ คือ แผนของท้องถิ่น ซึ่งอยู่ในจังหวัดทั้งหลาย ความจริงถ้าคิดว่า ๒ แผนนี้เป็นแผนเดียวกัน ก็จะเข้าใจผิดครับว่า ราชการส่วนภูมิภาคจะมากำว่การทำงานของราชการส่วนท้องถิ่น แต่ถ้าเข้าใจว่า แผนทั้ง ๒ แผนนี้ เป็นเรื่องที่ต่างคนต่างทำ แผนพัฒนาจังหวัดนั้น ราชการส่วนภูมิภาคทำมาโดยตลอด จนถึงทุกวันนี้ครับ แล้วในระบบกฎหมายไทยก็เขียนให้แผนพัฒนาจังหวัดทำโดยส่วนจังหวัดนั่นเอง เพราะฉะนั้นการเขียนเรื่องแผนพัฒนาจังหวัดให้ส่วนราชการภูมิภาคเป็นตัวแทนของรัฐในจังหวัด ในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดจึงไม่ใช่สิ่งใหม่ และไม่ก่อให้เกิดความสับสนนะครับว่า ราชการส่วนท้องถิ่นจะไม่มีอิสระในการทำแผนของตนเองแต่ประการใดทั้งสิ้น องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล ก็ยังสามารถจัดทำแผนพัฒนาระดับจังหวัดของตัวเองได้ โดยต้องประสานด้วยกันนะครับ ระหว่างแผนภูมิภาคกับแผนท้องถิ่น

แต่ถ้าเข้าใจผิดว่า แผน ๒ แผน เป็นแผนเดียวกัน แล้วจะก่อให้เกิดการครอบงำจากราชการส่วนภูมิภาคไปยังราชการส่วนท้องถิ่น ก็อาจจะเป็นความเข้าใจผิดที่เกิดขึ้นได้ครับ

เรื่องสุดท้าย เรื่องระบบงบประมาณ ซึ่งในร่างของกรมการได้เขียนไว้ว่า ให้มีงบประมาณระดับจังหวัดนั้น นี่ก็เป็นเรื่องที่พูดกันมานานนะครับว่า ในการแก้ปัญหาของจังหวัดนี้ เราใช้งบประมาณจากส่วนกลางทุ่มไปยังจังหวัดนะครับ แต่ไม่เปิดโอกาสให้จังหวัดเขามีงบประมาณในการพัฒนาจังหวัดด้วยตัวเองได้ ในอดีตที่ผ่านมา เราเคยพยายามที่จะจัดสรรระบบงบประมาณไปที่จังหวัดนะครับ ซึ่งยังไม่เกิดความชัดเจนขึ้นนะครับ ในรัฐบาลบางรัฐบาลก็ยอมให้จัดงบประมาณระดับจังหวัดได้ บางรัฐบาลก็ไม่ยอมให้จัดงบประมาณระดับจังหวัดได้ การเขียนเช่นนี้ในหมวดแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ เพื่อให้เกิดความชัดเจน เพื่อให้เกิดความสนับสนุน ส่งเสริมครับว่า จังหวัดซึ่งเขาต้องแก้ปัญหาของประชาชนนี้ เขาควรมีงบประมาณโดยตรงในการแก้ปัญหาได้ แต่ว่างบประมาณที่ลงไปจังหวัดนี้ เข้าใจว่า มีกลุ่มท่านอุทิศ กับกลุ่มท่านวัชรรา ขอแปรนะครับว่า ขอเป็นงบประมาณอิสระ อันนี้ก็จะเป็นปัญหาครับ เพราะว่าระบบงบประมาณของประเทศไทยนี้ ของกระทรวง ทบวง กรม ทั้งหมดนี้ จะเป็นระบบงบประมาณเดียวกัน เมื่อมีเงินเข้ามา ก็จะเข้าคลังของจังหวัด หรือคลังของระดับประเทศนะครับ แล้วก็ถ่ายออกมา เพื่อใช้จ่ายระบบงบประมาณต่าง ๆ ซึ่งเราเรียกว่า ระบบงบประมาณที่เรียกว่า ไลน์ ไอเทม (Line - Item) คือ กำหนดรายละเอียดต่าง ๆ ลงมา แต่ถ้ายอมให้จังหวัดมีงบประมาณแบบ บล็อก แกรนต์ (Block grant) ที่หลายฝ่ายเรียกร้องนี่นะครับ อาจจะทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ขึ้นมาได้ ผมยังคิดว่า การรับรองให้มีระบบงบประมาณแต่ระบบยังเป็นระบบงบประมาณปกติโดยทั่วไปที่สามารถแก้ปัญหาของพี่น้องประชาชนทั่วประเทศได้ น่าจะเป็นระบบที่ถูกต้อง ระบบงบประมาณอิสระนั้นจะมีได้ก็แต่ด้วยองค์อิสระตามรัฐธรรมนูญเท่านั้นนะครับ ที่เราได้พูดกันไป แต่ระบบของจังหวัดนั้นคงต้องเป็นระบบงบประมาณปกตินะครับ กรมการขออนุญาตท่านประธานท่านสมาชิกครับว่า การเขียนใน (๒) ไว้นี้ จะทำให้เกิดการพัฒนาในระดับจังหวัด แล้วก็ไม่ได้ทำลายระบบการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่นแต่ประการใดทั้งสิ้น ผมขอยืนยันว่า

ในหมวดว่าด้วยการปกครองท้องถิ่น เราเขียนเรื่องการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่น
จำนวนมาก เป็นรัฐธรรมนูญฉบับที่ดีกว่ารัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ เสียอีก ในเรื่อง
การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมมาธิการคิดว่า (๒) นี้ น่าจะพอ
รับได้ครับ ผมจะขออนุญาตยืนยันครับ ท่านประธานครับ ขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านชำนาญครับ

นายชำนาญ ภูวิสัย : กราบเรียนท่านประธาน ท่านสมาชิกที่เคารพ
 นะครับ ผม ขำนาญ ภูวิสัย สสร. นะครับ ๕ วันที่ผ่านมา ผมไม่ได้รบกวนที่ประชุมเลย
 แต่วันนี้ผมตกใจครับ ที่เห็นวาระการตัด (๒) ของมาตรา ๗๗ ต้องขออนุญาตที่ประชุม
 ขออนุญาตท่านประธานว่า มันมีอยู่จุดเดียว ที่เดียวสำหรับพวกเราที่อยู่ในภูมิภาคนะครับ
 แล้วก็อยู่ในภูมิภาคที่ต่ำล่างสุด คือ พวกกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ตัวกระผมเองอยู่ในกลุ่มของ
 ท่านอาจารย์วัชรา ได้แปรญัตติขอเพิ่มเติมในวรรคสองนี้หลายแห่ง รวมถึงวรรคสี่ด้วย
 นะครับ ถ้าเกิดว่า มีการลงมติตัด (๒) ออก ตามที่ท่านสมาชิกได้แปรญัตติ เรื่องราวที่
 พวกเราได้ขอเพิ่มเติมแก้ไขไว้ก็ คงจะหายไปเลย ก็จึงมาสนับสนุนการคงไว้
 ตามที่กรรมาธิการได้ชี้แจงเมื่อสักครู่ครับ ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ของอาจารย์วัชรา ญัตติท่าน ๓ คนแล้วนะครับ แล้วก็คนที่เสนอจริง ๆ เจ้าตัวเขาก็
 อภิปรายไปแล้ว

นายวัชรา หงส์ประภัสร์ : กระผมขออนุญาตอภิปรายครับ นิดเดียวครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 เขาก็ขอให้ท่านช่วยยื่นญัตติให้ ทีนี้ถ้าเจ้าตัวเขาที่อภิปรายแล้วนะครับ

นายวัชรา หงส์ประภัสร์ : มิได้ครับ กระผมขออธิบายนิดเดียว ขออนุญาต
 ครับ ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม วัชรา หงส์ประภัสร์ ครับ คงจะเกิดความเข้าใจผิด
 ขึ้นครับ เพราะเหตุว่า ท่านเสรี นิเมะยู นั้น ท่านอภิปรายในฐานะที่ท่านแปรญัตติในนาม
 ท่านอุทิศครับ แล้วส่วนท่านวิทยา กับท่านกำนันชำนาญนี่นะครับ อภิปรายในส่วนของผม
 จริงครับ แล้วก็ผู้ที่ขอให้ผมแปรญัตตินั้น คือ กำนันชำนาญครับ ซึ่งได้อภิปรายในฉบับที่
 ผมแปรครับ ส่วนท่านเสรีนั้น ไม่ได้ขอเกี่ยวกับผมเลยครับ และขอความกรุณาท่าน
 แยกแยะนะครับ ใน (๒) นี้ เป็น ๒ ส่วน คือ ส่วนงบประมาณ กับส่วนของความมั่นคง
 ในระบบบริหารราชการส่วนภูมิภาคครับ มี ๒ ส่วนนะครับ ส่วนงบประมาณส่วนหนึ่ง และ
 ส่วนความมั่นคงในการบริหารราชการส่วนภูมิภาค คือ กำนันครับ ขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ท่านอาจารย์จรัสมีอะไรครับ

ศาสตราจารย์จรัส สุวรรณมาลา : เรียนท่านประธานครับ กระผมก็ต้อง
ขอประทานโทษที่ใช้เวลาที่ประชุม คือ ผมคิดว่า จากคำชี้แจงของกรรมาธิการ ถ้าจะ
ประนีประนอมโดยไม่ต้องลงมติจะได้ไหมครับ คือ มีหลายเรื่องให้เห็นตรงกันนะครับ แต่มี
บางคำเท่านั้น ที่คิดว่า น่าจะต้องปรับนะครับ ไม่ทราบว่า ท่านประธานจะอนุญาตให้ผม
อธิบายตรงนี้ไหมครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
คือตอนนี้นะครับ กรรมาธิการเขาแก้ไข ของท่านนี้ขอตัดออกนะครับ ท่านต้องเอาประเด็น
ก่อนว่า ท่านจะตัดของท่านหรือไม่ก่อน

ศาสตราจารย์จรัส สุวรรณมาลา : ผมเสนอประนีประนอมครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ประนีประนอมกับกรรมาธิการว่า จะขอแก้ถ้อยคำ

ศาสตราจารย์จรัส สุวรรณมาลา : ครับ คือผมจะขอเสนออย่างนี้
ท่านประธานครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ เข้า ลองดูครับ เผื่อจะตกลงกันได้

ศาสตราจารย์จรัส สุวรรณมาลา : คือ มีคำบางคำที่คิดว่า เป็นปัญหาที่
เรียกว่า วิกฤติทีเดียว นะครับ คือ ข้อความส่วนใหญ่แล้วคิดว่ายังพอรับกันได้ แต่ว่า
ข้อความที่บอกว่า ให้จังหวัดเป็นตัวแทนของรัฐในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด นี้ คำว่า
เป็นตัวแทนของรัฐ นี้ทำให้เกิดความรู้สึกว่า เป็นองค์กรเดียวที่จะทำหน้าที่นี้ได้ กระผม
เข้าใจดีว่า แผนพัฒนาจังหวัดนี้นะครับ จังหวัดในฐานะที่เป็นภูมิภาคนี้ ทำหน้าที่จัด
วางแผน จัดทำแผนอยู่ แต่ว่าองค์กรปกครองท้องถิ่นเขาก็จัดทำแผนพัฒนาจังหวัดเขา
เหมือนกัน เพราะว่าพื้นที่เหมือน ๆ กันนะครับ กระผมเองเรียนตรง ๆ ว่า ตัวผมเอง
โดยส่วนตัวก็เคยเป็นเจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผนของจังหวัดมาก่อน
แล้วก็ทำงานเรื่องการกระจายอำนาจ ก็ทราบว่า ทั้ง ๒ อย่างนี้ มันมีอยู่ด้วยกันทั้งคู่

เพราะฉะนั้นการเขียนว่า เป็นตัวแทนของรัฐ นี้ ทำให้องค์กรปกครองท้องถิ่นเสียพื้นที่
แล้วก็พอต่อไป พอถ้าจะทำขึ้นมาจะครบ ต้องตั้งชื่ออื่น ๆ นะครับ เพราะฉะนั้นอยากจะ
ตัด คำว่า ตัวแทนของรัฐ ออก นั้นประการที่ ๑ กับอีกข้อความหนึ่ง ก็คือ การกำกับดูแล
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ข้อความหลังนี้ครับ ที่บอก กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่น นี้ เหมือนกับว่าจะไปแย้ง หรือไม่ลงกันทีเดียวกับ (๓) ที่จะตามมาจะครบ -----

คือ ถ้าตัดออกเสียก็คงจะดี ขอตัดแค่ ๒ ส่วนเท่านั้น ไม่ทราบกรรมาธิการจะคิดอย่างไร
ครับ ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมาภิบาล คนที่หนึ่ง) :
ของญัตติครับ พอตีมันมีญัตติอีกญัตติหนึ่งด้วยนะครับ ลองพิจารณาไปพร้อม ๆ กัน
ด้วยนะครับ เชิญอาจารย์สมคิดครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานครับ
กรรมาธิการเห็นด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมของท่านอาจารย์จรัส นะครับ แต่ขออนุญาต
ใช้คำใหม่ได้ไหมครับ ท่านอาจารย์จรัสครับ วรรคแรก ประโยคแรกนั้นเหมือนกันหมด
นะครับ แต่ว่าประโยคท้ายนี้ขอปรับอย่างนี้ครับ และสนับสนุนให้จังหวัดมีแผนและ
งบประมาณ เพื่อการพัฒนาจังหวัดให้เป็นไปตามแผนดังกล่าว เพื่อประโยชน์ของ
ประชาชนในพื้นที่ ได้นะครับ ตัดคำว่า กำกับดูแล ทิ้งนะครับ ตัดคำว่า แผนจังหวัด ทิ้ง
แต่ว่ายังมี แผน อยู่ ได้ไหมครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมาภิบาล คนที่หนึ่ง) :
อาจารย์จรัส เชิญครับ

ศาสตราจารย์จรัส สุวรรณมาลา : ท่านประธานครับ อันนี้พอใจแล้วครับ
ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมาภิบาล คนที่หนึ่ง) :
ขอบพระคุณครับ ที่นี้ญัตติส่วนของท่านวัชรานะครับ ตกลงท่านเสรี นิมะยุ นี้ ญัตติของ
ใครแน่ครับ ผมจะได้จับทางถูก

นายเสรี นิมะยุ : ของนายกอุทิศครับ นายกอุทิศครับ กลุ่ม ๓ ครับ

นายอุทิศ ชูช่วย : กราบเรียนประธานสภาที่เคารพ ท่านสมาชิก
ผู้ทรงเกียรติครับ กระผมได้ใคร่ครวญดูแล้วนะครับ ขอสนับสนุนแนวคิดของท่านอาจารย์
จรัส สุวรรณมาลา นะครับ เพราะว่าเป็นการรวมช่อม แล้วก็ทำให้เกิดประโยชน์กับ
การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น แล้วก็สนับสนุนภูมิภาคด้วยนะครับ โดยให้ตัดคำว่า
รวมทั้งกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นะครับ เพราะว่าอะไรครับ เพราะว่าใน (๓)
แล้วก็ในส่วนของอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในมาตราท้าย ๆ ๒๗๔

เป็นต้นไปนี่นะครับ ได้เขียนเรื่องนี้ไว้ชัดเจนแล้วครับ ไม่ควรจะอยู่ใน (๒) นี้ครับ
ขอบคุณมากครับ ท่านประธานครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
ขอบพระคุณครับ ตอนนี้อยู่คดีของท่านอุทิสก็ผ่านแล้วนะครับ เหลือของท่านอาจารย์วิชา
ที่ท่านชำนาญเสนอไว้ เชิญอาจารย์ชำนาญครับ

นายชำนาญ ภูวิลัย : กราบเรียนท่านประธาน ท่านสมาชิกที่เคารพครับ
กระผม ชำนาญ ภูวิลัย สสร. ครับ คือ ในมาตรา ๗๗ วรรคสอง ที่กลุ่มของกระผมได้
แปรญัตติขอเพิ่มเติมไว้เนะครับ ความหมายในการเพิ่มเติมนี้ ก็คือ เรื่องงบประมาณ
อย่างอิสระของจังหวัด ของภูมิภาค ของท้องถิ่นนะครับ ว่า เรามีความประสงค์ที่จะ
เปลี่ยนแปลงการดำเนินการในภูมิภาค เพื่อลดช่องว่างระหว่างคนจนกับคนรวย
นี่คือ ปัญหาของชาติของเรามาาน แล้วก็จะเป็นต่อไปอีกนานนะครับ วิธีการให้อิสระ
แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับภูมิภาค ก็ต้องเปลี่ยนแนวคิดด้วยว่า ในการจัดสรร
แบ่งปันงบประมาณของประเทศที่เป็นมาตลอด มักจะมีแนวคิดที่ กลุ่มใดที่เสียภาษีมาก
ก็ต้องจัดสรรงบประมาณไปให้จำนวนมากนะครับ กลุ่มใดที่เสียภาษีน้อยก็จะลดหลั่น
ลงไป ปัญหาดังกล่าว ทำให้เกิดช่องว่างระหว่างคนจนกับคนรวย แล้วก็เกิดปัญหา
ความมั่นคงมานาน จึงอยากจะใช้คำว่า อิสระ บริหารงบประมาณอย่างอิสระของภูมิภาค
และท้องถิ่น อันนั้นตรงนั้นนะครับ เพื่อให้เพิ่มแนวคิดเข้าไปด้วยว่า การเสียภาษีมาก
การเสียภาษีน้อย และการใช้ทรัพยากรมาก การใช้ทรัพยากรน้อย ตรงนี้มันจะต้องมี
ความสัมพันธ์สมดุลกันนะครับว่า ปกติแล้ว แนวคิดของคนทั่วไปด้วยความเป็นธรรม
ผมเห็นว่า ทรัพยากรของชาติเป็นของคนไทยทุกคน คนไทยมีสิทธิในทรัพยากร ก็หมายถึง
งบประมาณด้วย เพราะฉะนั้นในการที่จะต่อเติมจากรัฐธรรมนุญนี้ลงไป เพื่อกำหนด
ให้มีการแบ่งปันงบประมาณอย่างเป็นธรรมไปสู่ภูมิภาค ลดความแออัดของเมืองใหญ่ ๆ
ตั้งแต่ กทม. ลงไปถึงจังหวัดใหญ่ ๆ เพื่อกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค ท้องถิ่นต่าง ๆ ---

เดี๋ยวนี้ในชนบทกำลังต้องการไฟฟ้า ถนน และแหล่งน้ำเป็นอันมาก ถ้าให้สิ่งเหล่านี้ลงไป
 สร้างความเจริญ สร้างความทัดเทียมขึ้นมา บรรดาพี่น้องประชาชนที่อยู่ในเมืองใหญ่
 แออัด ซึ่งแออัดเต็มทีแล้วนี้ เมื่อเขาหมดภาวะความผูกพันต่าง ๆ ก็จะสามารถไปอยู่
 ในชนบท รับความบริสุทธิ์ผุดผ่องของอากาศ ของทรัพยากร ของชนบท แล้วก็จะสร้าง
 ความเจริญให้ชนบทก้าวกระโดดขึ้นมาสู่ความทัดเทียมเพิ่มขึ้นนะครับ นี่คือเจตนาของ
 การขอให้การบริหารงบประมาณอย่างอิสระ และอีกส่วนหนึ่งนะครับ เราต้องการจะให้
 กำหนดใหม่ว่า ความมั่นคงของพื้นที่ ในตอนท้าย ๆ ของวรรคสองนะครับ อยากจะให้
 กำหนดถึงความมั่นคงของพื้นที่ ดั่งข้อความที่ ตัวแทนของรัฐในการจัดทำแผนพัฒนา
 จังหวัดและความมั่นคงของพื้นที่ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาประเทศ คำว่า ความมั่นคง
 ของพื้นที่ ในความหมายของผู้แปรนี้ ก็หมายถึงหมู่บ้าน ชุมชน นะครับ ปัญหาของ
 ประเทศชาติที่จะเกิด แล้วก็คงอยู่ไปเรื่อย ๆ ก็คือ ความมั่นคง อันนี้เป็นเรื่องที่มีความ
 อึดอัดใจมากสำหรับผู้ที่อยู่ในพื้นที่อย่างพวกเราที่เป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้านนะครับ เพราะว่า
 เราไม่มีงบประมาณ เราไม่มีอำนาจ เราไม่มีอะไร มีแต่หน้าที่อย่างเดียว เพราะฉะนั้น
 ถ้ากรรมวิธีการได้กรุณาใส่ตรงนี้เข้าไป ความมั่นคงของพื้นที่ เข้าไป ก็จะเป็นที่อยู่ของ
 พวกเรา กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ที่อาภัพมานาน แล้วก็ไม่ค่อยมีโอกาสได้มีความมั่นคง
 เพราะว่าท้องถิ่นกำลังรุกคืบหน้าไปเรื่อย ๆ กำลังขยายเติบโตไปเรื่อย ๆ เมื่อท้องถิ่นขึ้นสู่
 เทศบาล ขึ้นสู่การปกครองที่เป็นเทศบาลนคร เป็นเทศบาลเมือง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
 ไม่มีที่อยู่ครับ การไม่มีที่อยู่จะทำให้ราษฎรขาดผู้ช่วยเหลือครับ เราเป็นผู้ช่วยเหลือ
 ประชาชนมาตลอดในเรื่องต่าง ๆ รัฐธรรมนูญนี้มักจะกำหนดว่า ในการตรวจสอบเรื่องราว
 ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องความโปร่งใสของท้องถิ่น มักจะกำหนดว่าเป็นหน้าที่ เป็นอำนาจ
 ของประชาชน แต่ถ้าประชาชนไม่มีคนช่วยเหลือครับ ค่าตรงนี้จะต่ำมาก จะมีความต่ำ
 มากในการที่จะตรวจสอบสิ่งต่าง ๆ เพราะฉะนั้นเราจึงขอความกรุณาให้ที่ประชุม
 ให้คณะกรรมการได้กรุณาใส่ตรงนี้ไว้ให้ เพื่อเป็นที่อยู่ เป็นการสร้างความมั่นคงแก่
 หมู่บ้านชุมชน เพื่อป้องกันประเทศชาติในอนาคตครับ ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ขอบคุณครับ ของท่านก็ยังมียืนยันคำแปรญัตติของท่านอยู่นะครับ ขออภัยคำของ
กรรมาธิการครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ
ครับ กรรมาธิการได้ขอแก้ไขตามความเห็นของท่านสมาชิกสภาร่างในหลายจุดด้วยกัน
นะครับ ตัดเรื่อง เป็นตัวแทนของรัฐ ออก ตัดเรื่อง การกำกับดูแล ออกนะครับ เรื่อง แผน
จังหวัด ก็ตัดบางส่วนออกนะครับ อ่านจะได้ความอย่างนี้ครับว่า (๒) จัดระบบการบริหาร
ราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ให้มีขอบเขตอำนาจหน้าที่และความ
รับผิดชอบที่ชัดเจน เหมาะสมแก่การพัฒนาประเทศ และสนับสนุนให้จังหวัดมีแผนและ
งบประมาณเพื่อการพัฒนาจังหวัด เพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่ นะครับ
ขออนุญาตกราบเรียนว่า การเขียนเรื่องราชการส่วนภูมิภาค จะเป็นการเขียนขึ้น
เป็นครั้งแรกนะครับ แล้วก็มีแผน มีงบประมาณ เรื่องที่ท่านสมาชิกสภาร่างห่วงกังวลเรื่อง
ความมั่นคงนะครับ เมื่อมีงบประมาณแล้ว ก็สามารถไปจัดทำในทุกเรื่องได้ รวมทั้งเรื่อง
ความมั่นคงด้วยครับ ขออนุญาตใช้คำตามที่ได้เรียน

(นายเสรี สุวรรณภานนท์ (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง)
มีสัตญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านสุรพลครับ

นายสุรพล พงษ์ทัตศิริกุล : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ
ท่านกรรมาธิการ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติที่เคารพทุกท่านครับ กระผมต้องขออนุญาต
นิดหนึ่งครับ ในฐานะที่ท่านกรรมาธิการได้ปรับแก้ข้อความ ในมาตรา ๗๗ วรรคสอง
ซึ่งที่แรกกระผมก็เห็นว่า ถ้าข้อความเต็มนี้ น่าจะเหมาะสมอยู่แล้วนะครับ
แต่เมื่อท่านกรรมาธิการมาปรับแก้ กระผมก็ขออนุญาตต่อท่านประธานและที่ประชุมนี้ ---

ขออนุญาตกราบเรียนชี้แจงในฐานะซึ่งกระผมเป็นผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่นั้นครับว่า เรามีความรู้สึกอย่างไร และเราทำงานนี้มีปัญหาอย่างไร ท่านประธานครับ ราชการบริหารส่วนภูมิภาคนั้นนี้ อย่างที่ท่านกรรมาธิการได้ชี้แจงนั้นครับ ได้ทำงานเพื่อบ้าน เพื่อเมือง มาเนื้ตลอดเวลาเนื้ครับ อยู่กันมาตั้งแต่ก่อนแต่อกก็ว่าได้เนื้ครับ รักษาชาติบ้านเมือง มาเนื้ครับ แล้วเสร็จแล้วเนื้ครับ จริง ๆ แล้วเนื้ ในหลักการบริหารราชการแผ่นดินเนื้ ราชการบริหารส่วนภูมิภาคเนื้เป็นตัวแทนของส่วนกลาง เป็นตัวแทนของรัฐบาลในการที่จะนำเอานโยบายของรัฐบาลไปปฏิบัติให้เหมาะสมกับพื้นที่และประชาชน ส่วนราชการบริหารส่วนท้องถิ่นเนื้ ก็เป็นราชการบริหารอีกส่วนหนึ่งต่างหาก ที่มีหน้าที่ของตนเอง ในเรื่องของการพัฒนาท้องถิ่น มีอิสระในการปกครองตนเอง ที่ภาษาอังกฤษเรียกว่า โลคอลล ออโทโนมี่ (Local autonomy) มีสภาของตนเอง มีงบประมาณของตนเอง มีการตรวจสอบของตนเอง แล้วก็มีกฎหมายคุ้มครองของตนเองด้วยครับ ที่นี้เราต้องยอมรับครับว่า งานของราชการบริหารส่วนภูมิภาค คือ จังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้านเนื้ ยังมีความจำเป็นอยู่ใหม่ กระผมอยากจะเรียนครับ ท่านประธานครับ งานในเรื่องที่เกี่ยวกับความมั่นคง งานที่เกี่ยวกับเรื่องปัญหาที่เป็นเรื่องใหญ่ ๆ เนื้ครับ ปัญหาเกี่ยวกับเรื่องยาเสพติด หรือปัญหาอะไรต่อมิอะไรที่จะมีมานั้นเนื้ครับ รัฐบาลก็ใช้ราชการบริหารส่วนภูมิภาคนี้ปฏิบัติหน้าที่นี้มาตลอด แม้แต่การพัฒนาก็แล้วแต่เนื้ครับ แล้วกระผมขอกราบเรียนว่า เมื่อเรามีหน้าที่ แล้วเราก็กงานมา แล้วทำงานมาตลอดครับ แต่ว่าเราไม่มีแผนงาน เราไม่มีงบประมาณเนื้ ปัญหาหมันจะเกิดขึ้นมากมายเนื้ครับ อย่างที่ผ่านมา กรณีแผนงานนี้ ท่านก็เป็นห่วงว่า ไม่ควรจะเป็นตัวแทนของรัฐ ถ้าจังหวัดไม่เป็นตัวแทนของรัฐ แล้วใครจะเป็นล่ะครับ ท่านประธานครับ ประเทศไทยมีปัญหาแน่นอน กระผมกราบเรียนอย่างนั้น เพราะวาระบบการบริหารราชการของเรานั้น แบ่งเป็น ๓ ส่วน ราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่นเนื้ครับ แล้วถามว่า ในเรื่องเราการกำกับดูแลท้องถิ่นเนื้เนื้ ท่านก็เป็นห่วงเป็นไยว่า เราจะไปควบคุมท้องถิ่น ท่านประธานครับ จริง ๆ แล้วเนื้ ท้องถิ่นเนื้มีกฎหมายของท้องถิ่นเอง ต้องขอกราบเรียนว่า แม้แต่การย้ายพนักงานเทศบาล แม้แต่คนเดียวเนื้ ก็ทำไม่ได้หรอกครับ เพียงแต่ว่าเรานั้นเปรียบเสมือนตัวแทนรัฐบาลที่คอยดูว่า ถ้าเล่นฟุตบอลก็เหมือนกรรมการนี้ครับ คอยดูว่าท่านเตะลูกออกหรือเปล่า ท่านฟาวล์ (Foul)

หรือเปล่า ถ้าพาวล์ ก็เป่านกหวีดว่าพาวล์ครับ แต่ไม่สามารถจะลงไปเล่นลูกเองได้ครับ ท่านประธานครับ เพราะฉะนั้นการที่ท่านกรรมาธิการได้กรุณานี้ เขียนไว้แต่เดิมนี่นะครับ กระผมคิดว่า เป็นประโยชน์ต่อชาติบ้านเมือง แล้วก็ยังชัดเจนด้วยนะครับ อย่างเรามีแผน มีโครงการของจังหวัดนี้ครับ ก็ป้องกันที่จะไม่ให้ผู้มีอิทธิพล มีอำนาจบางคนมาล้วงลูกนะครับ ผมเข้าใจว่า เพื่อนผู้ว่าราชการจังหวัดก็ตินะครับ เพื่อนกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เพื่อน อบต. จะทราบดีครับว่า ในช่วงที่จังหวัดมีงบนี้ ก็จะมีคนมาล้วงลูกอย่างนั้นอย่างนี้ แต่ว่าถ้าเรามีแผนงาน มีโครงการปฏิบัติครบถ้วนนี้ ก็จะทำให้เรามีที่ที่พอจะแก้ไข หรือว่าชี้แจง เข้าไปได้ครับ เพราะฉะนั้นท่านประธานครับ กระผมจะไม่รบกวนเวลานี้มาก สถานี้มาก เพราะกระผมเข้าใจว่า กระผมไม่ใช่ผู้แปรญัตติ แต่ว่าเพื่อความรอบคอบของสถานะครับ เพื่อสภาจะได้พิจารณาอย่างรอบคอบนี่นะครับ กระผมก็ขออนุญาตกราบเรียนว่า ร่างเดิมของท่านกรรมาธิการนั้นนี่นะครับ ผมว่าเหมาะสมในการบริหารราชการบ้านเมืองที่จะให้เกิดประสิทธิภาพอยู่แล้วครับ ขอขอบพระคุณครับ ท่านประธานครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ กรรมาธิการก็พยายามเอาใจเป็นกลุ่ม ๆ นะครับ ก็จะเปลี่ยนไปเรื่อยแหละครับ ตอนนี้นะครับ ทางกรรมาธิการไปตกลงกันก่อนดีไหมครับ อาจารย์สมคิดครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ สมคิด เลิศไพฑูรย์ กรรมาธิการครับ ขออนุญาตกราบเรียนท่านผู้ว่า ท่านกำนัน หลายท่านนะครับที่เป็นสมาชิกสภาว่า ความจริงร่างที่ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงไม่ได้ทำให้สาระของราชการส่วนภูมิภาคด้อยลงไปแต่ประการใดทั้งสิ้น ความจริงสิ่งที่กลุ่มท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ ท่านอาจารย์จรัส ท่านสวิงได้พูดนี้ ก็เป็นสิ่งที่กรรมาธิการพิจารณาอยู่ ก็คิดว่า ที่ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแล้วก็ยังมีเนื้อหาที่ไม่ได้ด้อยไปกว่าเดิม ความจริงอยากกราบเรียนว่า ราชการส่วนภูมิภาคไม่เคยถูกเขียนในรัฐธรรมนูญเลย กรรมาธิการนี้เขียนขึ้นเป็นครั้งแรกนะครับ ตามคำเรียกร้องของหลายท่าน แล้วก็เราก็เห็นด้วยการเขียนเช่นนี้ทำให้ออกให้เกิดความชัดเจนนะครับ ความจริงปัญหาเรื่องเป็นตัวแทนของภาครัฐหรือไม่นี่นะครับ ถึงไม่เขียนก็เป็นตัวแทนของภาครัฐอยู่แล้ว ความจริงที่ผ่านมา

เขียนให้เป็นตัวแทนภาครัฐครับ แต่ไม่ใช่ดูแลแผน ไม่ได้ดูแลงบประมาณ ก็เป็นตัวแทน
ภาครัฐไม่ได้อยู่ดีแหละครับ ความจริงที่เขียนให้มีแผนและงบประมาณแล้ว ตามร่างของ
กรรมาธิการนี้ ก็ขออนุญาตยืนยันนะครับ จะทำให้ราชการส่วนภูมิภาค รวมถึงราชการ
ปกครองส่วนท้องถิ่นที่ศักดิ์สิทธิ์ มีหน้าตา และสามารถรับใช้ประชาชน รับใช้บ้านเมืองได้
อย่างสมเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญฉบับนี้ที่ต้องการรับใช้ประชาชนมากที่สุดอยู่แล้วครับ
ขอความกรุณาว่า เราคุยกันเรื่องนี้มานานพอสมควรแล้ว ผมยืนยันนะครับว่า ไม่ได้มี
ปัญหากับราชการส่วนภูมิภาคเลยครับ

(นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง)
มีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านสมาชิกครับ ในมาตรา ๗๗ (๒) นะครับ กรรมการมีการแก้ไขตามที่ได้อ่านให้
ท่านสมาชิกไปแล้ว แต่ยังมีส่วนที่สมาชิกกลุ่มของท่านอาจารย์วัชรา หงส์ประภัศร
ขอแปรญัตติไว้ นะครับ ผมจะถามท่านสมาชิกว่า มีสมาชิกท่านใดตั้งใจร่างเดิม
ก่อนมีกรรมการแก้ไขไหมครับ มีไหมครับ ร่างเดิม คือ ก่อนจะไปแก้ไข ก็คือ ร่างปกสี
ส้ม ๆ นะครับ มีท่านใดตั้งใจใหม่ครับ ร่างเดิมนะครับ ท่านวัชราก็แปรญัตติไม่เอา
ร่างเดิมแล้ว นะครับ ผมถามว่า ร่างเดิมมีท่านใดตั้งใจใหม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ไม่มีนะครับ ก็จะมีร่างที่กรรมการแก้ไขเป็นหลักนะครับ ถ้าสมาชิกท่านใดเห็นด้วยกับ
ร่างของกรรมการที่ขอแก้ไขล่าสุด ให้กด เห็นด้วย ถ้าเห็นด้วยกับสมาชิกที่ขอแปรญัตติ
ให้กด ไม่เห็นด้วย เชิญลงคะแนนได้ครับ

(สมาชิกทำการเสียบบัตรแสดงตนและกดปุ่มลงคะแนน)

นายชำนาญ ภูวิลัย : ขออนุญาตอย่างนี้ได้ไหมครับ ท่านประธานครับ
คือ อยากจะขอลงเป็น ๒ ตอนได้ไหมครับ เรื่องงบประมาณ กับเรื่องความมั่นคงนะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ลงไปเลยครับ แล้วถ้าหากว่าท่านชนะ เดียวมาว่ากันอยู่ตรงไหน เชิญเลยครับ นั่งก่อนครับ
ลงคะแนนครบถ้วนแล้ว นะครับ ปิดการลงคะแนน เจ้าหน้าที่รวมคะแนนครับ

นายวัชรา หงส์ประภัศร : ผมไม่เข้าใจครับ ท่านครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เห็นด้วย ๖๙ ไม่เห็นด้วย ๖ งดออกเสียง ๑ ไม่ลงคะแนน ๑ เป็นไปตามที่กรรมการ
แก้ไขล่าสุด นะครับ ใน (๒)

๑๒๒

สสร ๒๗/๒๕๕๐

พรเทพ ๕๑/๒

(๓) นะครับ มีกลุ่มของอาจารย์เจิมศักดิ์ครับ ก็คือ ขอแก้ไข (๓) ยังติดใจ
ใหม่ครับ อาจารย์สวิงครับ

นายสวิง ต้นอูด : ท่านประธานที่เคารพครับ ผมได้ขอแก้ไขใน (๓) นะครับ
แล้วก็ปรากฏว่า คณะกรรมาธิการได้แก้ไข แล้วก็ดูแล้วเป็นที่พอใจ ผมไม่ติดใจครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ขอบพระคุณมากครับ (๔) นะครับ ก็ยังมีกลุ่มของอาจารย์เจิมศักดิ์นะครับ ท่านใด
ยังติดใจใหม่ครับ อาจารย์สวิงครับ (๔) ของท่านเต็มคำว่า ธรรมนูญบาล เข้าไป ติดใจ
ใหม่ครับ เชิญอาจารย์สวิงครับ

นายสวิง ต้นอูด : ท่านประธานที่เคารพ ผม สวิง ต้นอูด ครับ ผมคิดว่า
ในเรื่องเกี่ยวกับหลักธรรมนูญบาลนี้ นะครับ ก็ได้มีส่วนที่อยู่ในส่วนอื่น ๆ อยู่แล้วนะครับ
ผมไม่ติดใจครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ขอบพระคุณครับ กลุ่มของอาจารย์วัชรา (๔) ครับ ยังติดใจใหม่ครับ

นายวัชรา หงส์ประภัสร์ : ไม่ติดใจครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ขอบคุณครับ (๕) ถึง (๗) ไม่มีท่านใดแปรญัตติไว้ นะครับ มีส่วน (๑๐) (๑๑) กลุ่มของ
ท่านอาจารย์วิชัย รูปขำดี ขอเพิ่มข้อความ ยังติดใจใหม่ครับ อาจารย์กิตติครับ

รองศาสตราจารย์กิตติ ตีรเศรษฐ์ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ
กระผม กิตติ ตีรเศรษฐ์ ครับ ในส่วนของมาตรา ๗๗ (๑๐) กับ (๑๑) นั้นนี้ นะครับ กระผม
จะขอใช้เวลาของที่ประชุมแห่งนี้เพียงสั้น ๆ นะครับ คือ จะขอพูดรวมกันไป นะครับ ในเรื่อง
ของการบริหารราชการแผ่นดินให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล บุคลากรของรัฐ
ผมคิดว่า เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่จะทำให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปได้อย่างดี
นะครับ อย่างไรก็ตาม การที่บุคลากรของรัฐจะมุ่งมั่นตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้ภารกิจ
ของแต่ละคน แต่ละหน้าที่สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่มุ่งหมายนั้น เรื่องของหลักประกัน
ด้านค่าจ้างก็ดี -----

เรื่องของด้านสิทธิ สวัสดิการต่าง ๆ ของบุคลากรของรัฐ ก็เป็นสิ่งที่จำเป็นที่บุคลากรของรัฐ ก็ควรจะได้รับการเช่นเดียวกัน เพื่อที่จะได้มีจิตใจที่มุ่งมั่นที่จะปฏิบัติหน้าที่นะครับ เพราะฉะนั้นในส่วนนี้ คิดว่าท่านประธานอาจจะยังไม่ทราบ หรือทราบดีอยู่ว่า ในปัจจุบัน ได้มีการพัฒนาระบบข้าราชการเปลี่ยนแปลงไปนะครับ ได้มีบุคลากรของรัฐประเภท ใหม่ ๆ เกิดขึ้น เช่น พนักงานของรัฐ พนักงานราชการ เป็นต้น ซึ่งบุคลากรของรัฐในระบบ ใหม่ นะครับ จะไม่มีสวัสดิการเท่าที่ควรนะครับ หรือว่าเรื่องของหลักประกันนั้น ก็ยังไม่ชัดเจนว่า ค่าจ้างจะเป็นอย่างไร หรือเมื่อพ้นจากการทำงานไปแล้วจะมีสวัสดิการที่ ได้รับจากรัฐอย่างไรนะครับ เพราะฉะนั้นในส่วนนี้คิดว่า ก็น่าจะมีความจำเป็นที่จะต้อง เพิ่ม (๑๐) และ (๑๑) เข้าไป เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา ๔๔ ที่ได้ให้บุคคลนะครับ ย่อมมี สิทธิได้รับหลักประกันในเรื่องของการดำรงชีพ ทั้งในระหว่างการทำงาน และเมื่อพ้นภาวะ การทำงานครับ ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ท่านกรรมาธิการครับ เชิญอาจารย์พิสิฐครับ

(นายสวิง ต้นอูด ได้ยื่นและยกมือขึ้น)

นายสวิง ต้นอูด : ท่านประธานครับ ผมขอประท้วง

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
อาจารย์สวิงครับ

นายสวิง ต้นอูด : เมื่อกี้ท่านประธานผ่าน (๔) ไปจนถึง (๑๐) นี่นะครับ โดยที่ไม่ได้ถามว่า มีใครเห็นด้วยกับทางกรรมาธิการหรือไม่ เพราะว่าตามมาตราต่าง ๆ เหล่านี้ นะครับ ทางกรรมาธิการมีการแก้ไข มีการตัดอนุต่าง ๆ นี่ออกไปหลายอนุนะครับ ซึ่งผมคิดว่า อันนี้จะต้องถามด้วยครับ ท่านประธานครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เมื่อกี้ผมก็ถามรวมไปหมดแล้วครับ ท่านสวิงครับ ผมถามว่า

นายสวิง ต้นอูด : ท่านประธานบอกว่า ไม่มีใครขอแปรญัตติครับ
ท่านประธานครับ

นายเสฐียร สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) : ถ้าอย่างนั้นผมขออนุญาตถามอีกทีนะคะ ขอบพระคุณนะคะ ท่านยังติดใจหรือครับ พอดีเมื่อก็ผ่านไป (๑๐) (๑๑) ที่ขอเพิ่ม อย่างนั้นไป (๑๐) (๑๑) ก่อนแล้วกันนะคะ ไม่เป็นไรนะคะ แล้วเดี๋ยวผมมาถามท่านอีกทีแล้วกัน เชิญต่อให้จบเลยนะคะ

นายพิสิฐ ลี้อาธรรม (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม นายพิสิฐ ลี้อาธรรม ครับ ประเด็นที่เมื่อสักครู่ท่านสมาชิกได้เสนอขึ้นมาะครับ มีการให้เพิ่มมาตรา ๗๗ (๑๐) นี้ะครับ ก็เป็นเรื่องของการสนับสนุนให้มีการออมเพื่อการชราภาพ สำหรับพนักงานของรัฐประเภทอื่นะครับ ที่นอกเหนือไปจากระบบราชการ ซึ่งอย่างที่เราทราบกันนะครับว่า ระบบราชการนี้ เรามีระบบบำนาญชราภาพมาช้านาน แล้วก็เมื่อสิบกว่าปีที่ผ่านมาเนี่ยะครับ ระบบบำนาญชราภาพนี้ ก็ได้มีการปรับปรุงเสียใหม่ ให้เป็นระบบกองทุน ก็คือ กองทุน กบข. ก็คือ สนับสนุนให้ข้าราชการมีการออมของตัวเองเป็นจำนวนที่ชัดเจนนะครับ แต่ว่าเนื่องจากยังมีระบบเก่าอยู่เนี่ยะครับ สัดส่วนบางส่วนก็ยังคงเป็นการให้เป็นในลักษณะบำนาญอยู่ แต่ทิศทาง ก็คือ จะพยายามให้ข้าราชการนี้ะครับ ต่อไปในอนาคตต้องเข้าสู่ระบบใหม่นี้ ก็คือ เป็นการเก็บเงินของตัวเอง และรัฐก็สงเคราะห์ส่วนหนึ่ง และ กบข. ก็ดูแลนะครับ สำหรับในส่วนของลูกจ้างนั้น ขณะนี้ก็มีระบบที่เรียกกันว่า กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ นะครับ ซึ่งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่ผ่านมานี้ ข้าราชการไม่ได้เป็น เพราะถือว่ามี กบข. แล้ว แต่ว่าผู้ที่อยู่ในระบบของรัฐอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจก็ตินะครับ หรือลูกจ้างของรัฐ อย่างที่ท่านสมาชิกได้หยิบยกขึ้นมาที่ตินะครับ ก็ได้เข้าสู่การเป็นสมาชิกกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ แล้วก็ได้ประโยชน์จากเรื่องของการออมในลักษณะนี้ โดยที่รัฐก็จ่ายให้ส่วนหนึ่ง แล้วก็ผู้ออมก็เก็บไว้อีกส่วนหนึ่งนะครับ เพราะฉะนั้นก็อยากกราบขอเรียนว่า ที่ท่านสมาชิกได้เป็นห่วงเป็นใยนั้นะครับ ก็ยังมีระบบนี้อยู่แล้ว เพียงแต่ว่า ระบบปัจจุบันนี้เป็นระบบที่ไม่ใช่บังคับเป็นระบบสมัครใจ เพราะฉะนั้นก็อาจจะมียกจ้างบางส่วนที่ไม่ได้แสดงความสมัครใจไว้ นะครับ แต่ถ้าหากเรามีการปฏิบัติตามที่เราได้แสดงเจตนารมณ์ไว้แล้ว ในมาตรา ๘๓ (๒) ในเรื่องของการให้มีการออมนี้ะครับ ต่อไประบบนี้ก็ น่าจะเป็นการบังคับที่ทำให้ทุกคนนี้มีสวัสดิการในส่วนนี้ อย่างถ้วนหน้ากันครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
อาจารย์กิตติ ตีดีใจไหมครับ ชี้แจงแล้ว พอจะน่าจะชัดเจน เชิญครับ

รองศาสตราจารย์กิตติ ตีระเศรษฐ์ : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม
กิตติ ตีระเศรษฐ์ ครับ คือได้รับฟังคำชี้แจงของท่านกรรมาธิการแล้วนี่นะครับ ในส่วนของ
ข้าราชการนั้นไม่มีปัญหานะครับ แต่ในส่วนของบุคลากรของรัฐประเภทอื่น ๆ
เช่น พนักงานของรัฐ ยังไม่สามารถเป็นสมาชิกของกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการได้
เพราะฉะนั้นในเรื่องนี้หลักประกันยังมีไม่ชัดเจน สำหรับบุคลากรของรัฐทั้งหมด
ทุกประเภท ก็อยากจะฝากท่านกรรมาธิการยกกว้างได้กรุณาพิจารณาในส่วนนี้ด้วยครับ
ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านกรรมาธิการครับ อาจารย์กิตติบอқыังไม่ชัดเจนนะครับ ขอความชัดเจนครับ

นายพิสิฐ ลี้อาธรรม (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ
กระผม นายพิสิฐ ลี้อาธรรม ครับ อย่างที่ผมได้เรียนชี้แจงนะครับว่า กบข. นี่นะครับ
เป็นกองทุนที่ตั้งขึ้นมาะครับ แล้วก็ดูแลข้าราชการ ซึ่งขณะนี้ก็มีสัก ๗๐ เปอร์เซ็นต์ ของ
ข้าราชการที่เข้ามาเป็นสมาชิกนะครับ หลักก็คือว่า ให้สมาชิกจ่ายส่วนหนึ่ง แล้วก็รัฐก็จ่าย
อีกส่วนหนึ่ง รวมกันแล้วนี่นะครับ เมื่อข้าราชการท่านนั้นเกษียณในวัยเกษียณแล้วนี่ ก็จะมี
เงินก้อนให้เขานะครับ เพื่อให้เขาดูแลบั้นปลายของชีวิตได้นะครับ แต่ขณะเดียวกัน ก็ยังมี
ข้าราชการอีกจำนวนหนึ่งซึ่งยังไม่ยอมที่จะเข้าสู่ระบบนี้ ก็ยังคงเป็นระบบบำนาญ
ซึ่งเป็นระบบที่ราชการในอดีตที่ผ่านมาได้จัดไว้ให้ แต่ขณะนี้ก็มี ความพยายามที่จะยกเลิก
ระบบบำนาญอันนี้ลงไปนะครับ ซึ่งเป็นระบบเดียวกับ เป็นลักษณะเดียวกับที่ประเทศ
ต่าง ๆ ในโลกก็พยายามเดินตามนี้นะครับ สำหรับพนักงานของรัฐอื่น ๆ อย่างเช่นที่ผมได้
กราบเรียนไปแล้วนี่ พนักงานรัฐวิสาหกิจก็ดีนะครับ หรือพนักงานของมหาวิทยาลัยที่ออก
นอกระบบก็ดีนะครับ ท่านเหล่านี้ก็จะมีการจัดระบบที่เรียกว่า กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ
ซึ่งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพนะครับ รัฐก็อาจจะจ่ายสักส่วนหนึ่ง ก็คือ ประมาณ
๑๐ เปอร์เซ็นต์ เศษ ๆ ของเงินเดือนนะครับ แล้วเอกชน หรือพนักงานนั้น ก็จ่ายอีก
ประมาณ ๑๐ กว่าเปอร์เซ็นต์ นะครับ รวมกันแล้ว เป็นกว่า ๒๐ เปอร์เซ็นต์ของเงินเดือน
สมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เพราะฉะนั้นเมื่อถึงวัยเกษียณแล้วนี่ พนักงานของรัฐ ลูกจ้าง
ของรัฐเหล่านี้ก็จะมีเงินก้อนเก็บไว้ ไม่ผิดแผกแตกต่างไปจาก กบข. ที่กระผมได้กราบเรียน
เมื่อสักครู่นี้ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
อาจารย์กิตติครับ เห็นด้วยไหมครับ กรรมาธิการบอกไม่ต่างนะครับ

รองศาสตราจารย์กิตติ ตีระเศรษฐี : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ
กระผม กิตติ ตีระเศรษฐี อีกครั้งหนึ่งครับ คือต่างกันนะครับ เพราะว่าปัจจุบันนี้ประเด็นที่
ผมเรียน ไม่ใช่ของข้าราชการ เป็นของพนักงานของรัฐนะครับ ซึ่งกองทุนบำเหน็จบำนาญ
ข้าราชการ หรือ กบข. ยังไม่ได้มีการปรับแก้กฎหมายที่จะให้พนักงานของรัฐสามารถ

เข้าเป็นสมาชิกของกองทุนได้ เพราะฉะนั้นเรื่องของการออม หรือในเรื่องของกองทุน
สำรองเลี้ยงชีพนั้น บางแห่งก็ไม่มีนะครับ เพราะฉะนั้นหลักประกันในเรื่องของสิทธิ หรือ
สวัสดิการเพื่อการดำรงชีพ หรือเมื่อพ้นภาวะการทำงานนี้ ยังไม่มีความชัดเจนพอนะครับ
ขอพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
เชิญครับ อาจารย์พิสิฐครับ

นายพิสิฐ ลิ้อาธรรม (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ
กระผม นายพิสิฐ ลิ้อาธรรม ครับ คือ ประเด็นของ กบข. นี้ครับ เขามีความชัดเจนว่า
เขาบริหารดูแลเงินของข้าราชการเท่านั้นครับ แม้กระทั่งพนักงาน กบข. เองก็ไม่ได้เป็น
สมาชิก กบข. ก็ยังต้องไปตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพนะครับ ถึงแม้ว่าจะเป็นองค์กรของรัฐ
เหมือนกันครับ เพราะฉะนั้นในส่วนนี้ ก็อยากจะขอกราบเรียนว่า ในส่วนของพนักงาน
ของรัฐอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นพนักงานของมหาวิทยาลัยก็ดี ลูกจ้างของรัฐอื่น ๆ ก็ดี ขณะนี้
ก็มีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพครับ ซึ่งมีกองทุนค่อนข้างจะเป็นตัวเป็นตนนะครับ มีประธาน
ขณะนี้ในระดับถึง ซี ๑๐ ของกระทรวงแรงงาน เป็นประธานอยู่นะครับ ท่านคุณหมอ
สมเกียรติ ขออภัยที่เอ่ยนาม ก็เป็นประธานอยู่ เพราะฉะนั้นจริง ๆ แล้ว ระบบการออมนี้มี
อยู่แล้ว เพียงแต่ว่าลูกจ้างหรือพนักงานเหล่านี้ยังไม่ได้เป็นสมาชิก กบข. เพราะ
ว่าเจตนารมณ์ กบข. มีไว้เพื่อข้าราชการเท่านั้นครับ ไม่ได้มีไว้เพื่อพนักงานอื่น ๆ แล้วก็ให้
พนักงานอื่น ๆ ได้เข้าระบบของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ซึ่งเป็นระบบสมัครใจนะครับ ยัง
ไม่ได้บังคับ แต่ว่าอย่างที่ผมได้กราบเรียนนะครับว่า ต่อไป ถ้าเกิดมาตรา ๘๓ (๒) เราได้
ดำเนินการแล้ว ก็จะมีการบังคับเกิดขึ้น ซึ่งจะทำให้พนักงานทุกระดับ ทุกประเภทของรัฐ
ได้เข้ามามีประโยชน์ ได้ประโยชน์จากส่วนนี้อย่างถ้วนหน้ากันครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
เมื่อได้เห็นท่านอัครพรจะอธิบายเพิ่มหรือครับ

นายอัครพร จารุจินดา (กรรมาธิการ) : ครับ กราบเรียนอย่างนี้ครับว่า คือ
โดยระบบของบุคลากรภาครัฐนั้น โดยปกติจะมีกฎหมายรองรับ ไม่ว่าจะเป็นข้าราชการ

๑๒๘

สสร ๒๗/๒๕๕๐

নীชชา ๕๓/๓

หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน รวมทั้งพนักงานที่ออกนอกระบบของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ก็จะมีกฎหมายรองรับ ทั้งเรื่องเกี่ยวกับค่าจ้าง เกี่ยวกับหลักประกันในการออกจากงานครับ อาจจะมีขาดอยู่บ้าง ก็คือ ประเภทลูกจ้างประจำที่มีการแปรญัตติ แต่ก็ทราบเรียนว่า ลูกจ้างประจำในขณะนี้ โดยนโยบายของทางราชการนั้น พยายามลดลง และพยายามปรับเปลี่ยนให้เป็นระบบของพนักงานราชการ ซึ่งในระบบของพนักงานราชการนั้น ก็จะเป็นการจ้างที่มีระยะเวลาจำกัด หลักประกันต่าง ๆ จะเป็นไปตามสัญญาจ้างนะครับ ซึ่งจะพูดถึงเรื่องทั้งค่าจ้าง ทั้งการออกจากงานในกรณีที่มีสัญญาจ้างตามระยะเวลาครับ -----

- ๕๔/๑

เพราะฉะนั้นกราบเรียนว่า ในสิ่งที่ได้แปรญัตติเข้ามานั้น ปัจจุบันนี้โดยส่วนหนึ่งมีอยู่แล้ว แล้วก็ในส่วนหนึ่งที่มีการแปรญัตตินั้น ก็อยู่ในการพัฒนาของระบบราชการซึ่งแตกต่างกันออกไปนะครับ เพราะฉะนั้นกราบเรียนว่า โดยทั่วไประบบของทางราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐมีความคุ้มครองโดยกฎหมายครบถ้วนนะครับ ขาดแต่อย่างที่กราบเรียนนะครับ ลูกจ้างประจำ ซึ่งกำลังจะยกเลิกไป โดยการปรับเปลี่ยนไปเป็นพนักงานราชการ และอันนั้นก็เป็นที่ไปตามสัญญาจ้าง ก็จะต้องไปกำหนด หรือไปเจรจากันอยู่ในระหว่างสัญญาจ้างครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมาวุฒย คนที่หนึ่ง) :
 อาจารย์กิตติครับ อาจารย์ศรีราชาคครับ ตอนนี้อย่างของสมาชิกเขาขอแปรญัตติเพิ่มเข้ามา นะครับ อาจารย์กิตติครับ

รองศาสตราจารย์กิตติ ตริเศรษฐ : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม กิตติ ตริเศรษฐ ครับ ผมคิดว่ายังมีความเข้าใจที่ไม่ตรงกันอยู่นะครับ จริง ๆ ก็ไม่ยาก ยกประเด็นของพนักงานมหาวิทยาลัยขึ้นมาเท่าไร แต่เมื่อสักครู่ เมื่อท่านกรรมาธิการ ได้พูดถึงพนักงานมหาวิทยาลัย ผมขออนุญาตเรียนนะครับว่า พนักงานมหาวิทยาลัย ปัจจุบันนี้ยังไม่มีกฎหมายรองรับการเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย การได้รับค่าตอบแทน ในปัจจุบันเป็นเพียงข้อตกลงระหว่างรัฐบาลกับบุคคลที่ได้รับการจ้างนั่นเอง แล้วก็การจ้าง ตามที่ท่านกรรมาธิการท่านได้พูดถึง ก็เป็นการจ้างที่มีระยะเวลาตามสัญญาจ้าง ถ้าหากว่าไม่มีการต่อสัญญาจ้าง ก็จะมีปัญหาในเรื่องของประเด็นใน (๑๑) ที่ได้ขอเสนอ ขึ้นมา และถ้าพูดถึงลูกจ้างประจำซึ่งกำลังจะกลายเป็นพนักงานราชการ อันนี้ยิ่งแล้วใหญ่นะครับ เพราะพนักงานราชการนี้จะมีสัญญาจ้าง จริง ๆ แล้วเป็นชุดไม่เกิน ๔ ปี นะครับ แล้วเมื่อไม่มีการจ้างต่อ ก็คือ ขาดหลักประกันทุกอย่างเลย ฉะนั้น ในสิ่งนี้ผมคิดว่า ในเมื่อ มาตรา ๔๔ รัฐให้หลักประกันสำหรับบุคคลทั่วไปในการที่จะได้มีหลักประกันในเรื่องของการดำรงชีพ ทั้งในระหว่างการทำงาน และเมื่อพ้นภาวะการทำงาน แต่บุคลากรภาครัฐ กลับไม่ได้รับการดูแลตรงส่วนนี้ มันก็จะไม่สมดุลนะครับ ถ้าหากว่าในส่วนของการที่มี บุคลากรได้รับการจ้างเข้ามาตามสัญญาจ้าง แล้วเมื่อพ้นสัญญาจ้างแล้ว ขาดหลักประกัน ใด ๆ ทั้งสิ้น ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : เป็นอย่างอาจารย์กิตติว่าหรือเปล่าครับ กรรมการการเลือกตั้งได้แนะนำ เดี่ยวผมจะไป (๔) ก่อน หรือว่าท่านยังยืนยันครับ เชิญครับ

นายพิสิฐ ลี้อาธรรม (กรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพจริง ๆ ประเด็นที่ท่านสมาชิกเมื่อสักครู่ได้ยกขึ้นมา ก็คือ เสนอให้พนักงานของรัฐ โดยเฉพาะพนักงานของมหาวิทยาลัยก็ดี หรือลูกจ้างประจำก็ดี ได้เป็นสมาชิก กบข. ไซ้ใหม่ครับ ที่ท่านต้องการเสนอ คือ ให้ได้รับหลักประกันในเรื่องของบำนาญในส่วนนี้ แต่ที่ผมกราบเรียนนี้ ก็คือว่า ทิศทางของการออมเพื่อชราภาพทุกวันนี้ รัฐได้เปลี่ยนไปแล้ว จากเดิมนะครับ เดิมนี้ข้าราชการมีระบบบำนาญ หรือเลือกบำเหน็จก็ได้ แต่ส่วนใหญ่ก็จะเลือกบำนาญ แต่เมื่อมีระบบบำนาญนี้ ก็เป็นปัญหา แล้วก็ทำให้การบริหารจัดการในส่วนนี้ขาดความชัดเจน เพราะฉะนั้นเมื่อสักสิบปีที่แล้วนี้ รัฐก็ได้จัดตั้ง กบข. ขึ้นมา โดยให้ข้าราชการเข้ามาสู่ระบบ กบข. โดยให้มีการออมเกิดขึ้นในส่วนของภาครัฐ ในส่วนของภาครัฐที่จ่ายสมทบก็ดี หรือว่าในส่วนของพนักงาน ก็คือ ข้าราชการนี้ ได้จ่ายสมทบเข้ามา แล้วก็มีการออมในส่วนนั้น แล้วกฎหมายก็จำกัดเฉพาะในส่วนของการออม แต่ว่าที่ท่านเป็นห่วง ก็คือ เป็นห่วงอีกประเภทหนึ่ง ก็คือ พนักงานอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ข้าราชการ ซึ่งกระผมขอเรียนยืนยันว่า ระบบอื่น ๆ นั้นนี้ แท้ที่จริงแล้วก็มีการรองรับอยู่แล้ว ก็คือ เรื่องของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพนี้ นะครับ กฎหมายก็มีไว้มาตั้งแต่ปี ๒๕๓๐ ที่ให้นายจ้างและลูกจ้างนี้จ่ายสมทบเข้าไป ช่างละไม่เกิน ๑๕ เปอร์เซ็นต์ รวมกันนี้ก็จำนวนมากอยู่ คือถึง ๓๐ เปอร์เซ็นต์ของเงินเดือน ซึ่งเงินส่วนนี้ก็จะมีการสะสม แล้วก็ออกไปจนถึงวัยเกษียณอายุ แล้วก็ได้รับเป็นสิทธิประโยชน์เรื่องภาษีอากร ไม่ต้องเสียภาษีทั้งเงินที่จ่ายเข้า หรือได้รับประโยชน์ หรือเงินขาออกก็ตาม เพราะฉะนั้นส่วนนี้มีเป็นที่ แล้วก็เป็นหลักที่เป็นหลักสากล เป็นหลักที่ยอมรับกัน ฉะนั้นผมขอเรียนยืนยันว่า พนักงานส่วนนี้เราน่าจะดูแลให้เขาได้รับประโยชน์ในส่วนนี้มากกว่าที่จะผลักดันให้เขาเข้าไปสู่ระบบของ กบข. เพราะ กบข. นี้ เขามีเจตนาที่ชัดเจนว่า เขาเฝ้าดูแลข้าราชการเป็นหลัก เป็นการเฉพาะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
คือ อภิปรายกัน ๓ รอบแล้วนะครับ กรรมาธิการถามว่า ท่านสมาชิกเข้าใจไหม ท่าน
สมาชิกก็ยังสั่นหัว ไม่เข้าใจนะครับ ก็คือ อาจารย์กิตติ ผมอย่างนี้ครับ เดี่ยวครับอาจารย์
ศรียาชาครับ พอดีมันเป็นเรื่องของคนแปรกับกรรมาธิการนะครับ -----

ผมขออนุญาตให้ท่านปรึกษาหารือกันให้ตรงกันเสียก่อน เพราะอภิปราย ๓ รอบแล้วก็ยังไม่ตรงกันนะครับ ผมขออนุญาตแขวนของท่านไว้ นะครับ แล้วก็ไป (๔) ที่ค้างอยู่ ขออภัย อาจารย์ศรีราชานะครับ เพราะว่ามันเป็นคู่กรณีกันนะครับ ขออนุญาตให้ท่านช่วยคุยกันให้ตรงกันก่อนนะครับ เพราะเข้าใจว่า มันมีส่วนที่ไม่ตรงกันอยู่ อภิปรายก็คงจะไม่ตรงกัน อยู่ดีนะครับ ผมขออนุญาตกลับมา (๔) ที่กรรมวิธีการแก้ไขนะครับ แต่ไม่มีสมาชิก สงวนคำแปรญัตติไว้ หรือยื่นคำแปรญัตติไว้ นะครับ (๔) อาจารย์สวิงครับ ขอความกรุณา ท่านช่วยไปคุยกันเลยนะครับ จะได้ตรงกัน

นายสวิง ต้นอุด : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม สวิง ต้นอุด ที่จริงแล้วเรื่องนี้ผมคิดว่า ถ้าอยากจะให้กรรมวิธีการได้ชี้แจง เพราะว่าตอนนี้ ตั้งแต่ (๔) (๕) แล้วก็ ๗ ๘ ๙ นี่นะครับ กรรมวิธีการขอแก้ไข ซึ่งผมคิดว่า จริง ๆ แล้วผมติดอยู่ในบางวงเล็บ แต่ว่าอยากจะฟังเหตุผลนะครับว่า ที่จริงขอแก้ไข แล้วมันกระทบกับระบบของการแปรญัตติของเราเดิมนี้นะครับ ถ้าหากว่าพอใจ ก็จะไม่มีปัญหา นะครับ แต่ว่าผมคิดว่า น่าจะมีการชี้แจงเรื่องนี้ครับ ท่านประธานครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ ได้ครับ ท่านกรรมวิธีการครับ อาจารย์อัชพร ตั้งแต่ (๔) ไปนี่นะครับ เอาส่วนที่มีการแก้ไข ๔ ๕ ๗ ๘ ๙ เชิญครับ

นายอัชพร จารุจินดา (กรรมวิธีการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ กระผม อัชพร จารุจินดา กรรมวิธีการครับ ขออนุญาตกราบเรียนชี้แจงอย่างนี้นะครับว่า (๕) นั้น ที่ขีดเครื่องหมายตัดออก ความจริงแล้วเอาไปรวมอยู่ใน (๔) เพื่อให้ข้อความกระชับขึ้น เพราะเห็นว่า การจัดระบบราชการและงานของรัฐอย่างอื่นนั้น คือ ในความหมายของการพัฒนาระบบงานภาครัฐ ซึ่งเป็นคำกว้าง เพราะฉะนั้นก็จะเอาข้อความในตอนท้ายของ (๕) นั้น เข้าไปใส่ เป็นข้อความที่ขีดเส้นใต้นั้น คือ ข้อความที่ (๕) เดิม ดังนั้น ความหมายจะอย่างเดียวกันครับ ส่วนข้อความใน (๔) ที่มีการตัดออกนั้น เพราะเห็นว่า มีอยู่ในมาตรา ๗๓ ซึ่งลักษณะเดียวกัน คือ การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการ อยู่แล้วครับ ใน (๗) และ (๘) นั้น ได้นำไปรวมอยู่ใน (๓) ที่มีการขีดเส้นใต้ เพราะเห็นว่า เป็นเรื่องเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น หรือการพัฒนาระบบท้องถิ่นด้วยกันครับ ซึ่งพอ

(๗) (๘) ไปรวมใน (๓) แล้ว จะทำให้ข้อความใน (๓) ทั้งหมดนั้น เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ คือ ในเรื่องท้องถิ่น ซึ่งบัญญัติรวมกันเช่นเดียวกันนะครับ ใน (๘) ที่ตัดเรื่องจัดทำมาตรฐานคุณธรรม จริยธรรมนั้น เพราะได้แยกไปบัญญัติเป็นหมวดหนึ่งโดยเฉพาะ เป็นหมวดว่าด้วยจริยธรรมโดยเฉพาะอยู่แล้วครับ นี่คือการแก้ไขโดยสรุปครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านอาจารย์สวิงครับ

นายสวิง ต้นอูด : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม สวิง ต้นอูด นะครับ ผมติดใจอยู่นิดเดียวนะครับ หลังจากที่ได้ฟังกรรมาธิการชี้แจงนะครับ ท่านบอกว่า ได้นำ (๕) เข้าไปรวมกับใน (๔) ผมคิดว่า (๕) มีนัยอยู่หลายประการ ไม่ใช่เป็นเรื่องเกี่ยวกับทางด้านการจัดบริการให้รวดเร็ว หรือประสิทธิภาพโปร่งใสเท่านั้นเอง แต่เรื่องเกี่ยวกับการจัดระบบราชการและงานของรัฐอย่างอื่นนะครับ ซึ่งผมคิดว่า อันนี้ก็ตั้งคำถามกรรมาธิการนะครับว่า สมมติต่อไปข้างหน้า เราเองเกิดปัญหาในเรื่องเกี่ยวกับระบบของการบริหารราชการ แล้วจำเป็นที่จะต้องสร้างเขตปกครองตัวเองของตัวเองขึ้นมาในระบบบริหารราชการอีกแบบหนึ่ง ที่เรียกว่า เป็นเขตพิเศษ ผมอยากจะต้องตั้งข้อสังเกตว่า ไม่อย่างนั้นเราจะล็อกตัวเองหมดเลย เพราะว่าจริง ๆ เราสร้างระบบการบริหารราชการ ๓ ระบบ ซึ่งผมคิดว่า อันนี้เองน่าจะเปิดช่องไว้สำหรับในแง่ของการที่จะเกิดปัญหาข้างหน้า เพราะว่าจริง ๆ แล้วเนื้อหาใน (๕) ที่จะไปรวมกับ (๔) ไม่ได้มีเรื่องเกี่ยวกับการจัดระบบราชการและงานของรัฐอย่างอื่นนะครับ ซึ่งผมคิดว่า อันนี้อยากจะขอฟังคำชี้แจงจากกรรมาธิการครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เชิญท่านอัครพรครับ

นายอัครพร จารุจินดา (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม อัครพร จารุจินดา กรรมาธิการครับ อย่างที่กราบเรียนแล้วว่า คณะกรรมาธิการมองว่า คำว่า พัฒนาระบบงานภาครัฐ ซึ่งเขียนอยู่ใน (๔) นั้น มันรวมถึงการจัดระบบงานของราชการ งานของรัฐทุกอย่าง ไม่ว่าจะจัดเป็นในเรื่องรูปแบบการบริหารหรือวิธีการทำงาน ----- - ๕๖/๑

เพราะฉะนั้นพอดูในถ้อยคำของ (๔) นะครับว่า พัฒนาระบบงานภาครัฐ ซึ่งเป็นคำกว้าง ครอบคลุมทั้งหมดแล้ว โดยจะให้มุ่งเน้น ๒ เรื่อง ก็คือ พัฒนาคุณภาพ จริยธรรมของ เจ้าหน้าที่ ควบคู่ไปกับการปรับปรุงรูปแบบ รูปแบบนี้ก็คือ การจัดระบบราชการและงาน ของรัฐ และวิธีการทำงาน ก็คือ การทำงานของข้าราชการ กระบวนการทำงาน วัตถุประสงค์ ก็คือ เพื่อให้บริการสาธารณะเป็นไปอย่างทั่วถึง รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ ต่าง ๆ โดยคำนึงถึงประชาชน ซึ่งเป็นข้อความเดียวกับ (๕) เพราะฉะนั้นโดยแนวความคิด ของกรรมการในการแก้ไขที่จะรวมกันนั้น ก็เพื่อให้ครอบคลุมไปทุกเรื่องในการพัฒนา ระบบงานภาครัฐ ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบ และวิธีการทำงาน ซึ่งอาจจะเปลี่ยนแปลงไป อย่างที่ ท่านสวิงได้กรุณายกขึ้นครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ผม เจิมศักดิ์ ครับ
อยากจะขอความกรุณาท่านกรรมการ แล้วก็เพื่อน สสร. ช่วยดูให้ทีนะครับ (๕) นี่มันพูด ถึงการจัดระบบงานราชการและงานของรัฐอย่างอื่น ก็คือ จัดได้ แต่จัดนั้น จะต้องเป็นไป เพื่อให้การจัดทำ และการให้บริการเป็นไปอย่างรวดเร็ว ประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบ ได้ ก็คือ ไปให้มีโอกาสในการจัดระบบงานราชการและงานของรัฐอย่างอื่นในอนาคตได้ แต่ (๔) นี่ มันพูดถึงการพัฒนา พัฒนาระบบงานภาครัฐ มุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพ คุณธรรม แล้วก็ไปพูดถึงว่า ควบคู่ไปกับการปรับปรุงรูปแบบวิธีการทำงาน ผมว่า มันคนละเรื่อง นะครับ ที่จะไปบอกว่า การปรับปรุงรูปแบบวิธีการทำงาน นั่นคือ การจัดระบบราชการ และงานของรัฐอย่างอื่นแล้วนี่ ผมว่ามันไม่ใช่ครับ วัตถุประสงค์มันคนละเรื่องเลย ถ้า อ่าน (๔) ทั้งหมด เป็นเรื่องของการพัฒนาระบบงานภาครัฐ ที่มุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพ คุณธรรม อะไรต่ออะไร แล้วก็ปรับปรุงรูปแบบ อะไรก็ว่าไป อันนั้นไม่ติดใจ แต่ (๕) มัน แยกออกมาอีกเรื่องหนึ่ง ไม่น่าจะบอกว่าเป็นเรื่องเดียวกัน แล้วท่านไปตัดทำไม่ครบตรงนี้ เช่นเดียวกันกับ (๙) นะครับ ก็เช่นเดียวกัน ผมพูดไปเลยก็แล้วกัน จัดให้มีแผนพัฒนา การเมือง และจัดทำมาตรฐานคุณธรรมและจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งในการเมือง และ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ผมเองดีใจว่า มันมีจัดมาตรฐาน คุณธรรมและจริยธรรม แล้วก็

จุดหนึ่งที่ได้ไปบอกประชาชนมากมาย และเดี๋ยวนี้ตัดออก ผมเลยไม่รู้จะพูดอย่างไรกับเขา พวกเราจะพูดกันอย่างไรตรงนี้ ไปตัดทำไมครับตรงนี้ ขอถามนิดเดียวครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ที่ตัดนี้ กรรมการเขาบอกย้ายไปอยู่ในหมวดจริยธรรมนะครับ เมื่อกี้ที่อธิบายนะครับ เดี่ยวอาจารย์ลองไปดูอีกทีว่า มันย้ายแล้วไปได้ไหมนะครับ ท่านกรรมการครับ ตกลง เมื่อกี้ (๔) (๕) นี้

นายอัชพร จารุจินดา (กรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ครับ คือ ถ้าทางสมาชิกเห็นว่า ถ้าแยกอยู่อย่างเก่านั้น น่าจะมีความหมายได้ครอบคลุม ทุกเรื่องมากกว่า กรรมการก็ไม่ขัดข้องครับว่า (๔) กับ (๕) นั้น คงข้อความเดิมที่ ก่อนแก้ไขทั้งหมดครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ส่วน (๙) ก็ย้ายไปแล้วนะครับอาจารย์ครับ ไม่ได้หายไปไหนเลยนะครับ ท่านอัชพรให้ ความชัดเจนอีกทีครับ (๙) ครับ

นายอัชพร จารุจินดา (กรรมการ) : คือ (๙) ย้ายไปตั้งเป็นหมวดใหม่ หมวดว่าด้วยจริยธรรมทั้งหมดนะครับ ซึ่งจะเขียนรายละเอียดได้มากกว่าเขียนอยู่ตรงนี้ก็เพื่อไม่ให้เกิดความสับสนว่า นอกจากจะมีแผนพัฒนาการเมือง แล้วก็ในแผนพัฒนา การเมืองจะพูดถึงมาตรฐานหรือไม่ นั่น ก็ไปดูในรายละเอียดในหมวดว่าด้วยคุณธรรมและ จริยธรรมของนักการเมืองทั้งหมด ซึ่งจะมีรายละเอียดมากกว่านั้นครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : โทษนะครับ ท่านช่วยชี้ชัดหนึ่ง ได้ไหมครับ อยู่หน้าไหน อย่างไร ขอคุณนิดเดียวครับ เพราะท่านย้ายไปย้ายมา ผมตาม ไม่ทันจริง ๆ

นายอัชพร จารุจินดา (กรรมการ) : จะอยู่ในหมวด ๑๓ นะครับ หน้า ๑๓๑ ตั้งแต่มาตรา ๒๗๐ เป็นต้นไป ๒๗๐ กับมาตรา ๒๗๑ ซึ่งจะกำหนดถึง มาตรฐานจริยธรรมในการดำเนินการ การมีหน่วยงานของ ปปช. และผู้ตรวจการแผ่นดิน ของรัฐสภา เข้ามารับผิดชอบในการดูแล ก็จะชัดเจนขึ้นในการนำไปปฏิบัติให้เป็นผลครับ

๑๓๖

สสร ๒๗/๒๕๕๐

ปทิตตา ๕๖/๓

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
ก็ตกลง (๔) (๕) กลับไปเป็นแบบเก่าหน้าครับ ก่อนมีการแก้ไขหน้าครับ (๗) (๘) ไม่มีสมาชิก
ติตใจ (๙) ย้ายไปแล้ว อาจารย์เจิมศักดิ์ครับ

- ๕๗/๑

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ บอกย้ายไปอยู่หมวด ๑๓ นี้ ๑๓ ก็ไม่ได้มีอะไรเพิ่มเติมขึ้นมา เพราะจากเดิมท่านก็เขียนไว้แบบนี้หรือท่านคิดว่ามันไม่จำเป็นครับ ผมเห็นหมวด ๑๓ ทั้งหมดเลย มาตรา ๒๗๐ ๒๗๑ ท่านไม่ได้เพิ่มเติมอะไรขึ้นมา แล้วมันย้ายมาไว้อย่างไร ขอความเข้าใจนิดเดียว

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : เชิญครับ

นายอัชพร จารุจินดา (กรรมาธิการ) : คือหมวด ๑๓ นั้นมีแต่ต้น ถูกครับ ที่นี้พอเรากลับมาทบทวนในตอนครั้งที่ ๒ นั้นก็เห็นว่า ในเรื่องคุณธรรม จริยธรรมทั้งหลาย นั้นมันอยู่ในหมวด ๑๓ โดยเฉพาะแล้ว มีการกำหนดหน้าที่ผู้ที่จะต้องรับผิดชอบดูแลเรียบร้อยแล้ว การเขียนในเรื่องมาตรฐานคุณธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองทั้งไว้ใน (๙) อีก ซึ่งเป็นหน้าที่ของรัฐบาลเท่านั้น ก็จะแคบไป เมื่อเราเขียนอยู่ในหมวดนั้น หมวดเรื่องคุณธรรมของนักการเมืองโดยเฉพาะแล้ว ตรงนี้ก็ไม่จำเป็นต้องเขียน มันจะซ้ำกัน แล้วก็จะเกิดความสับสนว่า ตกกลงเป็นหน้าที่รัฐบาล หรือเป็นหน้าที่ขององค์กรอิสระ รัฐธรรมนูญในการดูแลเรื่องมาตรฐานคุณธรรมนักการเมืองครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ก็คือ ไม่จำเป็นต้องมีแล้วครับ (๙) นะครับ เอานะครับอาจารย์ครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : คือ โดยสรุปนี้ท่านไม่ได้ย้ายไปไหน ท่านตัดออกเฉย ๆ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ไม่ได้ย้ายครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : เพราะคิดว่ามันไม่จำเป็นต้องมี อย่างนั้นจะได้เข้าใจ เพราะว่าย้ายผมก็ตามหา

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ ขอบพระคุณครับ อย่างนั้นผ่านหมดนะครับ ก็คงติดค้างที่ (๑๐) กับ (๑๑) ที่มีสมาชิกขอเพิ่มข้อความ ยังไม่มาหรือครับ อย่างนั้นเดี๋ยวลอก็ได้ ไม่เป็นไรนะครับ อย่างนั้น

ดำเนินการต่อไปเลยนะครับ แล้วเดี๋ยวค่อยยกกลับมาอีกทีหนึ่งครับ แขนงไว้ก่อนในส่วนที่ขอเพิ่มนะครับ ท่านเลขาครับ เชิญครับ

นายพิฑูร พุ่มหิรัญ (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่ เลขาธิการสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ส่วนที่ ๔ แนวนโยบายด้านศาสนา สังคม การศึกษา และวัฒนธรรม มีการแก้ไข มีผู้สงวนคำแปรญัตติ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ส่วนที่ ๔ นะครับ ยังไม่ถึงมาตรา ๗๘ นะครับ เอาเฉพาะส่วนที่ ๔ ที่กรรมาธิการแก้ไขเพิ่มข้อความว่า การสาธารณสุข เข้าไปนะครับ อาจารย์กรรณิการ์ครับ

นางกรรณิการ์ บรรเทงจิตร : เรียนท่านประธาน ดิฉัน กรรณิการ์ บรรเทงจิตร นะคะ ในส่วนของหัวข้อส่วนที่ ๔ เรื่องแนวนโยบายด้านศาสนา สังคม การศึกษา แล้วก็ทางกรรมาธิการเพิ่มเติม คือ การสาธารณสุขและวัฒนธรรม ตรงนี้ดิฉันมีความเห็นว่า เรื่องการสาธารณสุข ที่เพิ่มเติมเข้ามา ก็เป็นส่วนที่ดีนะคะ แต่ว่าในความหมาย ความเข้าใจของการสาธารณสุข กับสิ่งที่จะรับกันในมาตรา ๗๘ วรรคสอง ควรจะให้ความสัมพันธ์กัน แล้วก็รับกันด้วย ดิฉันมองว่า เรื่องของการสาธารณสุขที่เพิ่มเข้ามาตรงนั้น น่าจะต้องทำความเข้าใจกัน เพราะว่าในปัจจุบันเรื่องของสาธารณสุข ภาษาอังกฤษ ก็คือ พับลิค เฮลท์ (Public health) ขออนุญาตที่ใช้ภาษาอังกฤษ เป็นเรื่องของบริการสาธารณสุข ในเรื่องของการรักษา ส่งเสริม ป้องกันฟื้นฟู แต่ปัจจุบันนี้ องค์การอนามัยโลกเอง ได้ให้นิยามของคำว่า สุขภาพ สุขภาพ ก็คือภาวะที่สมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และทางปัญญา เพราะฉะนั้นที่มีความหมายที่กว้างขวางกว่าการสาธารณสุข ดังนั้น ตรงส่วนของคำว่า ท่านไปใช้คำว่า การสาธารณสุข ขึ้นมาเป็นหัวข้อใหญ่ ดิฉันให้ความเห็นว่า ไม่น่าจะถูกต้องนัก ที่ถูกต้องน่าจะเป็นเรื่องของสุขภาพ หรือระบบสุขภาพที่เข้ามาเกี่ยวข้องในตรงส่วนนี้ค่ะ ซึ่งตรงนี้อาจจะต้องทำความเข้าใจกันกับทางกรรมาธิการ ตรงนี้อาจจะขออนุญาตไปคุยกันกับทางกรรมาธิการอีกครั้งหนึ่ง ท่านอื่นอาจจะไม่ได้ตั้งใจค่ะ อาจจะแขนงไว้ก่อนค่ะ ขอบพระคุณค่ะ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาอำนวยการรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
 เดี่ยวอาจารย์หมอบ เดี่ยวครับ ท่านเสวต เอาส่วนประเด็นการสาธารณสุขที่เพิ่มมานะครับ

นายเสวต ทินกุล : ครับ กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม เสวต ทินกุล
 ครับ ท่านประธานครับ การที่กรมการใส่ การสาธารณสุข เข้ามา มันน่าจะทะแม่ง ๆ
 ครับ เพราะว่าส่วนที่ ๔ นี้ เป็นหมวดเกี่ยวกับเรื่องของศาสนา สังคม การศึกษา วัฒนธรรม
 เป็นเรื่องของปรัชญานะครับ เป็นเรื่องของปรัชญาเลย มันไม่เกี่ยวข้องกันเลยเรื่องการ
 สาธารณสุขเลยครับ เพราะฉะนั้นมันน่าจะอยู่หมวดอื่นนะครับ ท่านประธานครับ
 เพราะว่าผมก็มีความเห็นว่า มันไม่สอดคล้องรองรับกันเลย เพราะเป็นเรื่องการศึกษา
 ศาสนา สังคม วัฒนธรรมนี้ เป็นเรื่องการเรียน การสอน กระบวนการเรียนรู้ จิตสำนึกครับ
 มันไม่เกี่ยวกับเรื่องการพละนาถยสมบูรณไม่สมบูรณเลยครับ ขอขอบคุณครับท่านประธาน

นายเสวี สุวรรณปานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
อาจารย์หมอบุ๊ว วิชาญศรี

นายชูชัย ศุภวงศ์ (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานครับ ผม
นายแพทย์ชูชัย ศุภวงศ์ ครับ อันที่จริงเรื่องหัวข้อแนวนโยบายด้านศาสนา สังคม
การศึกษา การสาธารณสุข และวัฒนธรรม ที่ผมดูนี้ คณะกรรมาธิการแก้ไขแล้ว
ผู้แปรญัตติพอใจนะครับ ในเรื่องสาธารณสุข เพราะฉะนั้นถ้าจะให้ผมอธิบายเพิ่มเติม
ก็อยากจะเรียนว่า ก็คงเรื่องสาธารณสุขไว้ครับ เพราะการสาธารณสุขกินความ
รวมถึงการรักษา การพยาบาล การส่งเสริมสุขภาพ การอนามัยสิ่งแวดล้อม การ
สุขภาพจิต การฟื้นฟูสภาพ การควบคุมป้องกันโรค อย่างนี้เป็นต้นนะครับ ซึ่งถ้าเป็น
แนวนโยบาย ก็เป็นนโยบายด้านการสาธารณสุข ซึ่งกว้างขวาง ครอบคลุมแล้วนะครับ
เพราะฉะนั้นหัวข้อนี้ทางกรรมาธิการยืนยันนะครับ

นายเสวี สุวรรณปานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
กรรมาธิการยืนยัน สมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่นไหมครับ ไม่เห็นเป็นอย่างอื่นนะครับ
อาจารย์ยังเห็นอย่างอื่นหรือครับ อาจารย์กรรณิการ์ เห็นอย่างอื่นก็คือ

นางกรรณิการ์ บรรเทงจิตร : เห็นอย่างอื่น ก็คือ ตรงนี้ขอไปคุยกับทาง
กรรมาธิการค่ะ

นายเสวี สุวรรณปานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
ก็เอาเป็นว่า พอดีสาระนี้นะครับ อาจจะมีอยู่ หรือจะไปก็ไม่ทราบนะครับ เนื้อหาสาระนี้
เดี่ยวเอาสาระจบก่อน แล้วมาดูหัวข้อก็ได้ครับ ตกลงได้ไหมครับ กรรมาธิการครับ
เพราะว่าเนื้อหาเราก็ยังไม่ได้ดูเลย เราจะไปบอกหัวข้อก่อน มันอาจจะผิดเพี้ยนอะไรไป
นะครับ ขออนุญาตปรึกษาครับ

นายชูชัย ศุภวงศ์ (กรรมาธิการ) : ผม ชูชัย ศุภวงศ์ ก็ยืนตามหัวข้อนี้ครับ
เพราะว่าเราได้คุยกันมาแล้ว แล้วก็กรรมาธิการก็พอใจ ไม่ใช่ครับ คือ ผู้แปรญัตติเขาพอใจ
ตามที่บันทึกไว้ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เขาแปรไปตามที่สมาชิกเขาขอแปรญัตติไว้ นะครับ แต่ถ้ารอไว้สักครู่ ก็ไม่น่าขัดข้องนะครับ

นายชูชัย ศุภวงศ์ (กรรมาธิการ) : ก็ไม่ขัดข้องครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
นะครับ เพราะว่าเดี๋ยวเราดูเนื้อหา ก่อนนะครับ อะลุ่มอล่วยกันไปเล็ก ๆ น้อย ๆ ครับ ถ้า
อย่างนั้นต่อมาราที่ ท่านเลขาธิการเชิญครับ

นายพิฑูร พุ่มหิรัญ (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการ
สภาร่างรัฐธรรมนูญ) : มาตรา ๗๘ มีการแก้ไข มีผู้สงวนคำแปรญัตติ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านสมาชิกครับ มาตรา ๗๘ นี้ มีท่านสมาชิก คือ อาจารย์พีเชียว อำนาควรประเสริฐ
ทำหนังสือขึ้นมานะครับ บอกว่า เรื่องขอหารือเลื่อนการพิจารณาเรื่องพุทธ มาตรา ๗๘
ออกไปสักระยะก่อน ถึง ๒๗ ถึง ๒๘ มิถุนายน นะครับ ข้อความ ขออนุญาตอ่านนะครับ
กระผม พีเชียว นะครับ คือ วงเล็บไว้ นะครับ ได้ปรึกษาหารือกับท่านกรรมาธิการยกเว้นคือ
อาจารย์จรัญ ภักดีธนากุล อาจารย์ชูชัย ศุภวงศ์ เห็นควรให้เลื่อนการพิจารณา มาตรา ๗๘
ออกไปอีกระยะก่อน เพื่อเปิดโอกาสให้หลายฝ่ายได้มีเวลาหารือกัน เพื่อหาทางออกให้ดี
ที่สุด ไม่ขัดแย้งกัน อาจารย์เจิมศักดิ์ อาจารย์สุรัช อาจารย์อุทิศ อาจารย์วิชรา และผม
เห็นพ้องต้องกันหมดแล้ว จึงขอได้โปรดกรุณาสันสนุนการเลื่อนการพิจารณา
มาตรา ๗๘ ออกไปอีกสักระยะหนึ่ง นะครับ มีหนังสือมาอย่างนี้ นะครับ ท่านสมาชิกเห็น
เป็นอย่างอื่นไหมครับ เอาเห็นเป็นอย่างอื่น นะครับ ที่จะไม่เลื่อนมีไหมครับ ไม่เลื่อน นะครับ
ท่านศักดิ์ชัยครับ ไม่เลื่อน นะครับ เชิญครับ

นายศักดิ์ชัย อุณจิตติกุล : กราบเรียนท่านประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญที่
เคารพ กระผม นายศักดิ์ชัย อุณจิตติกุล สสร. ครับ ท่านประธานครับ เรื่องของการเลื่อนนี้
นะครับ กระผมเอง เมื่อวันที่ ๑๑ ซึ่งเป็นวันแรกที่มีการเปิดประชุม มาตรา ๒ กระผมเป็น
ผู้ที่ยกมือแล้วก็ยืนขึ้นขึ้นมาว่า ขอเลื่อนมาตรา ๒ ไปพิจารณาพร้อมกับมาตรา ๗๘ นะครับ
ซึ่งที่ประชุมในวันนั้นก็ไม่มีท่านผู้ใดคัดค้าน ท่านประธานครับ ผมเองเป็นผู้ที่ได้รับ

ผลกระทบจากเรื่องนี้ ผมจำเป็นอย่างยิ่งที่ผมจะต้องนำกราบเรียน และชี้แจงที่ประชุมที่สำคัญ คือ ผมต้องการเรียนให้ประชาชนได้รับทราบในสิ่งที่เกิดขึ้นครับ ท่านประธานครับ นั่นก็คือว่า เมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนา ที่ผ่านมา ในรายการ คม ชัด ลึก ที่ท่านพิเชียรไปออก

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านครับ ผมว่าเอาเรื่องเลือนหรือไม่เลือน ไม่เอาแล้วครับ ท่าน ด้วยความเคารพครับ

นายศักดิ์ชัย อุ่ณจิตติกุล : ท่านประธานครับ ขออนุญาตนิดเดียวครับ ท่านประธานครับ ผมเอง ถูกพาดพิง เอ่ยชื่อผมว่า วันนั้นพิธีกรถามว่า ยังไม่ได้พูดถึง มาตรา ๒ ศาสนาพุทธใช่ไหม

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : คือ มันพูดกันไปแล้ว หนึ่งก็ฉายแล้วหลายรอบ ผมถามท่านสมาชิกครับว่า ท่านใด ที่เห็นควรไม่เลื่อนมีไหมครับ เอาไม่เลื่อนนะครับ ถ้าท่านพูดของเก่า เดี่ยวทะเลาะ กันอีกครับ ไม่เอาแล้วครับ ขออนุญาตเลย เลื่อนไม่เลื่อนครับ

นายศักดิ์ชัย อุ่ณจิตติกุล : ท่านประธานครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : เอาเลื่อนครับ ที่เสนอมานี้เลื่อน ถ้าไม่เลื่อนนะครับ มีท่านใดเห็นด้วยไหมครับ ท่านวุฒิสภาครับ เชิญครับ

นายวุฒิสภาติ กัลยาณมิตร : ท่านประธานครับ ผม วุฒิสภาติ กัลยาณมิตร ครับ ผมประท้วงท่านประธานหน่อยนะครับ จริง ๆ มันไม่ใช่ประเด็นที่ว่าทะเลาะ หรือไม่ทะเลาะ ผมอยากจะให้เพื่อนเราคนหนึ่ง เขาได้ดีแคลร์ (Declare) ตัวเขาเองหน่อย นะครับ ผมว่าท่านประธานควรจะเปิดโอกาสสักนิดหนึ่ง ท่านประธานอย่าเพิ่งตัดบทสิครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ ผมถามท่านสมาชิกว่า ท่านใดที่ไม่ควรเห็นเลื่อนนี้ะครับ มีท่านใดเห็นอย่างอื่น ไหมครับ ที่ไม่ควรเลื่อนนะครับ ท่านสุนทรครับ เชิญครับ ท่านศักดิ์ชัยเชิญนั่งก่อนครับ

นายศักดิ์ชัย อุ่ณจิตติกุล : ท่านประธานครับ ผมขออนุญาตชี้แจงนิดเดียว ครับ ผมมีเอกสารประกอบนิดเดียว และผมไม่ได้พาดพิงถึงใคร

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : คือ ท่านไปพูดถึงเนชั่น (Nation) อีก อะไรอีกนี่นะครับ มันก็เรื่องเก่า

นายศักดิ์ชัย อุ่ณจิตติกุล : ท่านประธานครับ คืออย่างนี้ครับ ท่านประธาน ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : นะครับ จะขอความกรุณาเลยครับ ท่านสุนทรครับ ที่ไม่เลื่อน เชิญครับ ขอรับฟังก่อนครับ

นายศักดิ์ชัย อุ่ณจิตติกุล : ท่านประธานครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
เรามั่นเพื่อนกันนะครับ ขอความกรุณาเถอะครับ นะครับ

นายศักดิ์ชัย อุ่ณจิตติกุล : คืออย่างนี้ครับ ท่านประธานครับ ผมเกรงว่า
ญัตติจะตกไป กลุ่มผมเองได้ขอแปรญัตติ ศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำประเทศไทย

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
ไม่ตกครับ ไม่ตกครับ

นายศักดิ์ชัย อุ่ณจิตติกุล : ไม่ครับ ผมเกรงว่าของท่านพิเชียรจะตกไป

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
ไม่มีใครตกครับ กำลังถามแค่เลื่อน หรือไม่เลื่อน

นายศักดิ์ชัย อุ่ณจิตติกุล : แล้ววันนั้นมีการพาดพิงผม

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านครับ ให้เกียรติกันบ้างนะครับ ขอรับรองหนึ่งครับ อย่าขัดแย้งกันเลยครับ ผมขอถาม
ก่อนครับ สิ่งที่ผมถาม สมาชิกเขาก็กำลังจะพูดนะครับ เชิญท่านสุนทรครับ

นายสุนทร จันทร์รังสี : ท่านประธานที่เคารพ ผม สุนทร จันทร์รังสี สสร.
นม. เมื่อกี้ที่ท่านประธานอ่านบันทึกของ ขออนุญาตเอ่ยนาม ของ สสร. พิเชียร ผมคิดว่า
เหตุผลยังไม่ชัดแจ้งนะครับ เพราะว่าเลื่อนเพื่ออะไร ได้แต่อ้างว่า เลื่อนเพราะปรึกษา
คนโน้นคนนี้ ผมอยากได้เหตุผลที่เพื่อประกอบการพิจารณาอนุมัติให้เลื่อน หรือไม่อนุมัติ
ให้เลื่อนให้ชัดเจนกว่านี้ ต้องการเหตุผลมากกว่านี้ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ขอเหตุผลเพิ่มเติมครับ ที่ขอเลื่อนครับ มีท่านใดเห็นควรให้เลื่อนครับ ยกมือครับ
เห็นควรให้เลื่อนนะครับ

นายธวัช บวรวิชัยกูร : ผมคิดว่า ควรจะมีเหตุผลก่อนนะครับ ที่ยกมือครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
ขอเหตุผลเพิ่มนะครับ

นายธวัช บวรวิชัยกูร : ผมขออนุญาต

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 เดี่ยวผมต้องเรียกท่านก่อนนะ ท่านธวัชครับ ท่านใช้วิธีนี้ไม่ได้ ขอภัยครับ ท่านอาจารย์
 รุจิราครับ เชิญคนที่ไม่ค่อยได้พูดบ้างครับในสภา เมื่อกี้ขอเหตุผลนะครับ ที่บอกว่า ใครจะ
 ให้เหตุผลที่ขอเลื่อนนะครับ มีไหมครับ ขอเหตุผลที่ขอเลื่อนนะครับ มี ๒ ท่านนะครับ
 ที่ขออนุญาตให้เลื่อนไปนะครับ ท่านธวัชครับ เชิญครับ

นายธวัช บวรวิชัยกูร : กราบเรียนท่านประธานสภาครับ กระผม ธวัช
 สสร. ครับ กระผมเห็นด้วยครับ กับการที่จะให้เลื่อนมาตรา ๒ มาตรา ๗๘ ไปอภิปรายกัน
 ในภายหลัง กระผมเห็นด้วย สาเหตุที่ผมเห็นด้วยนี่นะครับ ผมขอกราบเรียนนะครับว่า
 ในกลุ่มของเรา นะครับ เริ่มเดิมทีเลย พวกเราไม่เห็นว่าจะมีการบรรจุกฎาพุทธ
 เข้าไปในมาตรา ๒ ผมเรียนอย่างนั้นนะครับ ตั้งแต่วันที่ ๒๘ พฤษภาคม แล้ว ที่พวกเราได้
 เสนอญัตติเข้าไป เพื่อรวบรวมให้

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 คือ ขอเหตุผลที่ให้เลื่อนนะครับ

นายธวัช บวรวิชัยกูร : ผมกำลังจะให้เหตุผลนะครับว่า แต่หลังจากนั้น
 ผมฟังเหตุผลมา มาก เดิมที่ผมอาจจะฟังเหตุผลเพียงแค่ฝ่ายเดียว แต่หลังจากนั้น
 ผมก็ได้รับเหตุผลอะไรต่าง ๆ นานามากมาย ผมยอมรับครับว่า มีเหตุผลครับ
 ทำให้กลุ่มเรา จนกระทั่งก่อน วันที่ ๑๐ ก่อนวันที่จะมีการแปรญัตติจริง ผมต้องไปเดิน
 เพื่อที่จะขอคะแนน ขอให้ทุกคนรับรองจนครบ ๑๑ คน ว่า ขอให้กลุ่มเราได้มีโอกาสบรรจุ
 มาตรา ๒ เข้าไปไว้ด้วยนะครับ และผมเอง ผมก็เชื่อว่า มีเหตุและผลดีด้วยที่จะบรรจุ
 มาตรา ๒ เข้าไป -----

วันนี้ผมเป็นห่วงครับว่า ทำไมผมถึงอยากให้เลื่อน ที่ผมอยากให้เลื่อน เพราะว่าผมเป็นห่วงว่า ทุกคนโดยส่วนใหญ่แล้ว โดยเฉพาะประชาชนทั่วไปทราบว่ามีกลุ่มเดียวที่แปรญัตติเรื่องมาตรา ๒ นี้ มีแค่กลุ่มเดียว ผมมาชี้แจงว่า ตอนนี้มี ๒ กลุ่มแล้ว นั่นหนึ่ง ๒. สิ่งที่ผมเป็นห่วงว่า หากว่าเราเองเราพิจารณากันตั้งแต่วันนี้ บังเอิญตัวเจ้าของญัตตินี้ นะครับ ในมาตรา ๒ นี้ นะครับ ที่เดิมมีอยู่แค่กลุ่มเดียวนั้นะครับ วันนี้บังเอิญถูกขาดความเชื่อถือจากปัญหาที่เกิดขึ้นเมื่ออาทิตย์ที่แล้ว ถ้าหากว่าเรามาพิจารณากันวันนี้ นะครับ ความขาดความน่าเชื่อถือ นั้น อาจจะทำให้พวกเรา สสร. เองนี้ นะครับ ลงคะแนนไป เนื่องจากความไม่เชื่อถือในตัวบุคคล เพราะฉะนั้นแล้วนี้ การเลื่อนออกไป ผมเชื่อว่า ทำให้พวกเราอย่างน้อย ๆ แล้วจะรับฟังความคิดเห็นต่าง ๆ ในเรื่องเกี่ยวกับบรรจศาสตร์ฯ พุทธได้ รอบคอบยิ่งขึ้น แทนที่ว่า เราเองจะตัดสินใจจากการที่เราเองเราไม่ไว้ใจคนซึ่งเสนอญัตตินี้มาแต่ต้นนี้ นะครับ ทำให้พวกเราคิดว่า โอ.เค. ให้เวลาขึ้นอีกนิดหนึ่งในการที่จะพิจารณาเรื่องนี้ต่อไปครับ ขอขอบคุณมากครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ท่านใดมีเห็นควรไม่เลื่อน มีไหมครับ ไม่เลื่อนครับ ท่านสุนทรครับ เชิญครับ

นายสุนทร จันทรังสี : ท่านประธานที่เคารพ ผม สุนทร จันทรังสี สสร. ฟังเหตุผลจากเพื่อนสมาชิกแล้ว ผมก็ยังทำใจลำบากนะครับ เพราะว่า มันไม่มีเหตุผลสำคัญที่จะกระโดดไปกระโดดมา ของเราเคยกระโดดมาครั้งหนึ่งนะครับ จากมาตรา ๒ แล้วกระโดดมาตอนนี้ แล้วถึงตอนนี้ ท่านบอกว่า ผู้ที่นำเสนอของคณะที่ผ่านมาขาดความเชื่อถือ ถ้าอย่างนั้นจะให้ผมเข้าใจว่า เราจะมีผู้นำเสนอใหม่ที่จะได้รับความเชื่อถือใหม่ ถ้าเช่นนั้น ขอทราบ ว่า ผู้ที่จะนำเสนอใหม่คณะนั้นคือใคร ควรแก่การเชื่อถือหรือไม่ จึงจะตัดสินใจได้ แล้วก็ผู้นำเสนอก่อนจะไปตามหนทางของตัวเองหรือไม่ หรือจะเสนอคู่เคียงกันไป ขอทราบครับ

(นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) มีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ท่านสมาชิกครับ ผมจะถามท่านสมาชิกนะครับว่า มาตรา ๗๘ จะเลื่อนออกไปก่อนหรือไม่

ถ้าเลื่อนไปตามที่เสนอ ก็คือ ไปประมาณวันที่ ๒๗ ๒๘ มิถุนายน นะครับ ถ้าสมาชิก เห็นด้วยให้มีการเลื่อนออกไปนะครับ ให้กด เห็นด้วย ถ้าไม่ให้เลื่อนออกไป จะพิจารณา ต่อในวันนี้เลย ขณะนี้เลย ให้กด ไม่เห็นด้วย เชิญลงคะแนนครับ

(สมาชิกทำการเสียบบัตรแสดงตนและกดปุ่มลงคะแนน)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
มีท่านใดยังลงคะแนนไม่ครบถ้วนมีไหมครับ

(นายเศวต ทินกุล ได้ยื่นและยกมือขึ้น)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านเศวตนั่งลงครับ กำลังรวมคะแนนครับ เจ้าหน้าที่ปิดการลงคะแนนนะครับ
รวมคะแนนด้วยครับ

นายเศวต ทินกุล : ผมยังไม่ได้ลงคะแนนครับ ท่านประธานครับ
ท่านประธานจะรวบรัดตัดความใช่ไหมครับ ผมขออนุญาตครับ เรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่
เรื่องประเด็นใหญ่ นะครับ อย่าเพิ่งเลยครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เห็นด้วย ๕๖ ไม่เห็นด้วย ๓ งดออกเสียง ๑๓ นะครับ มาตรา ๗๘ ในวันนี้ขอเลื่อนไปก่อน
นะครับ

มาตราที่ค้างอยู่สักครู่ นะครับ ของมาตรา ๗๗

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ท่านประธานครับ ขอภัยครับ ท่านประธาน
ครับ ผมมีญัตติด่วนที่อยากจะเสนอให้ที่ประชุมพิจารณา

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ญัตติข้อนี้ญัตติไม่ได้ครับ ตอนนี้กำลังพิจารณากฎหมายอยู่ครับ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ถ้าอย่างนั้นขอหารือครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เดี๋ยว ขออนุญาตพิจารณาเรื่องกฎหมายก่อน ท่านสุรชัยครับ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : มันสืบเนื่องกับมาตรา ๗๘

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
๗๘ เลื่อนไปแล้วครับ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ที่เลื่อนไปนั้นละครับ ที่ท่านประธานบอกว่า
เลื่อนไปประมาณวันที่ ๒๐ กว่านั้นนี่ ผมจะหารือท่านประธานว่า

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เขาเป็นว่า ถ้าพร้อมเมื่อไร ท่านบอกมาแล้วกันนะครับ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ผมอยากจะหารือท่านประธาน ท่านประธาน
ไม่ฟังข้อหารือผมก่อนหรือครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
คือ ท่านครับ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ท่านประธานน่าจะฟังข้อหารือผมก่อน
เพราะว่าเรื่องนี้มันเป็นเรื่องละเอียดอ่อนนะครับ เดี่ยวมันออกไปแล้วจะมีปัญหาในสังคม
ข้างนอก แล้วไม่ดี ผมจะหารือท่านประธานอย่างนี้ครับว่า เราเลื่อนไปโดยไม่มีหลักเกณฑ์
นะครับ เลื่อนไปโดยไม่มีเป้าหมาย เลื่อนไปโดยไม่มีวัตถุประสงค์นั้นนี่ ต่อไปจะมีความ
เสียหายเกิดขึ้น ผมกำลังจะหารือท่านประธานว่า อย่างนี้ดีไหมครับ ไหน ๆ เราเลื่อนไป
แล้ว ก็ให้เราได้ใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ ไม่ได้แปลว่าเลื่อนไปเฉย ๆ ก็อยากจะหารือ
ที่ประชุมว่า ขอให้กลุ่มคุณพิเชียร ซึ่งเป็นกลุ่มที่เสนอให้บรรจศาสตร์นาพุทธเป็นศาสนา

ประจำชาตินั้น ใช้ระยะเวลาที่เลื่อนไปนี้ไปประชุมนอกรอบกับทางกรรมาธิการยกกว้าง จะดีหรือไม่ครับ นั่นคือประการที่ ๑

ประการที่ ๒ ผมมีความเห็นว่า เนื่องจากที่ผ่านมาเราไม่เคยประชุมพิจารณาเรื่องนี้เป็นกิจจะลักษณะเลย เรานอกรอบกันหลายเรื่อง หลายมาตรา หลายประเด็น แต่สำหรับประเด็นนี้ ซึ่งเป็นประเด็นซึ่งมีผลกระทบกับสังคมเป็นอย่างมาก เราไม่เคยคุยเฉพาะเรื่องนี้เป็นกิจจะลักษณะ ผมก็อยากจะหารือว่า ถ้ามีความเป็นไปได้ อยากจะให้ท่านประธานใช้อำนาจตามข้อบังคับ ข้อที่ ๑๐ ตั้งกรรมการขึ้นมาชุดหนึ่ง นะครับ ไปร่วมประชุมกับชุดของท่านพิเชียวที่เมื่อที่ผมหารือว่า น่าจะมีการประชุม นอกรอบกับกรรมาธิการยกกว้างนะครับ ก็เป็นข้อหารือประการที่ ๒ ก็คือ หารือว่า สมควรไหมที่ท่านประธานจะใช้อำนาจตามข้อบังคับ ข้อที่ ๑๐ นั้น ตั้งกรรมการขึ้นมาชุดหนึ่ง ไปประชุมร่วมกับชุดของคุณพิเชียวและกรรมาธิการยกกว้างครับ ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ท่านสุรชัยครับ เมื่อที่อ่านชัดเจนนะครับ ว่า เขาขอเลื่อนไปหารือหาทางออกให้ดีที่สุด นะครับ และเดี๋ยววิธีการ รายละเอียดก็ไปว่ากันเถอะครับ จะตั้งกรรมการหรือไม่ตั้ง หรือจะเชิญใครมานะครับ อย่าเอาเวลาตรงนี้เถียงกันตรงนี้เลยนะครับ ชัดเจนแล้วนะครับ ว่าเลื่อนไปตกลงหาทางออกที่ดีที่สุดครับ กลับมา มาตรา ๗๗ นะครับ ตกลงกันได้ไหม ครับ (๑๐) กับ (๑๑) ตกลงกันได้แล้ว ท่านการุณบอกตกลงกันได้แล้ว ตกลงอย่างไรครับ ตกลงกันได้แล้ว ทำไมยัง ที่นี้ถ้าผ่านไป ๗๗ นะครับ มันจะรายละเอียดเยอะนะครับ อาจารย์แถลงเลยครับจะเอาอย่างไรครับ

รองศาสตราจารย์กิตติ ตีระเศรษฐี : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม กิตติ ตีระเศรษฐี ครับ ขณะนี้กำลังหารือกับท่านกรรมาธิการ ขออภัยที่เอ่ยนาม ท่านพิสิฐอยู่ นะครับ แล้วอาจจะย้ายไปอยู่ที่มาตรา ๘๓ ครับ ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : อย่างนั้นเวลาไปถึงมาตรา ๘๓ ค่อยหยิบประเด็นนี้มาพูดอีกทีนะครับ ทางท่านเลขาคอย เตือนด้วยนะครับ ครับท่านเลขาต่อเลยครับ

นายพิฑูร พุ่มหิรัญ (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการ สภาว่าารัฐธรรมนูญ) : มาตรา ๗๙ มีการแก้ไข มีการรณการขอสงวนความเห็น และผู้สงวนคำแปรญัตติ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่าารัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : กรรณการที่สงวนความเห็น ไม่มีกรรณการตติใจนะครับ มาตรานี้มีหลายอนุะครับ

นายธีรวัฒน์ ร่มไทรทอง : กราบเรียนท่านประธานครับ กระผม นายแพทย์ธีรวัฒน์ ร่มไทรทอง ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่าารัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : คุณหมอยู่ในกลุ่มไหนครับ

นายธีรวัฒน์ ร่มไทรทอง : กลุ่มคุณพิเชียรครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่าารัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : กลุ่มท่านพิเชียรนี้ ขอแปรตั้งแต่ (๒) นะครับ เดียวครับ ผมหา (๑) ก่อนว่า มีท่านใด ท่านรอนกว่าจะถึง (๒) นะครับ

นายธีรวัฒน์ ร่มไทรทอง : ครับ ขอขอบคุณมากครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่าารัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : (๑) นี้ มีกลุ่มของอาจารย์เจิมศักดิ์นี้ะครับ ผมไปดูคำแปร ก็มีอาจารย์สวิง อาจารย์ กรรณการ อาจารย์จรัส ท่านใดครับ ๗๙ (๑) นะครับ อาจารย์กรรณการ เชิญครับ

นางกรรณการ บรรเทงจิตร : เรียนท่านประธานคะ ดิฉัน กรรณการ บรรเทงจิตร มาตรา ๗๙ วรรคหนึ่งนั้น เรื่องของการคุ้มครองและพัฒนาเด็กและเยาวชน ในส่วนนี้ทางกรรณการยกว่าาร่างได้กรุณาปรับเพิ่มเติม โดยเฉพาะเรื่องของการส่งเสริม ความเสมอภาคของหญิงและชาย เสริมสร้างและพัฒนาความเป็นปึกแผ่นของสถาบัน ครอบครัว และเติมคำว่า และชุมชน รวมทั้งต้องสงเคราะห์และจัดสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุ ผู้ยากไร้ คนพิการ หรือทุพพลภาพ และผู้อยู่ในสภาวะยากลำบาก ตรงส่วนนี้ดูจากคำแปร แล้วคิดว่า ในเรื่องของการสนับสนุน ดิฉันอยากจะถามทางกรรณการว่า ในส่วนของเด็ก เยาวชน ในเรื่องของการสนับสนุนเลี้ยงดูและให้การศึกษาปฐมวัยตรงนี้จะเอาไปไว้

ตรงไหน หมายถึงว่าจะครอบคลุมตรงส่วนไหน แต่โดยภาพรวมใหญ่แล้ว ก็เห็นด้วยนะคะ เพียงแต่ว่า ตีใจตรงเรื่องของการอบรม เลี้ยงดูเด็ก เยาวชน และเรื่องของการให้การศึกษาค่ะ ขอเรียนถามตรงนี้ค่ะ ขอขอบคุณค่ะ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :

(๑) นี้ เดี่ยวจะมีกลุ่มของท่านอาจารย์สุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย นะครับ แล้วก็ของท่านอาจารย์วัชรวิฑูรย์ เดี่ยวนะครับ ของท่านวัชรวิฑูรย์อยู่ก่อน (๑) ด้วยเข้าไปนะครับ อยู่พรรคแรกเลยครับ อาจารย์วัชรวิฑูรย์ยังตีใจใหม่ครับ

นายวิชา หงส์ประภัสร์ : ครับ ก็เช่นเดียวกับข้อครับ ข้อหมวด เพราะฉะนั้นไว้พิจารณาพร้อมกันได้ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : เอาไว้พิจารณาพร้อมกัน แล้วอาจารย์คอยเตือนด้วยนะครับ

นายวิชา หงส์ประภัสร์ : ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : (๑) ของอาจารย์วิชา ไม่มีนะครับ มีกลุ่มของท่านสุรชัยครับ มีท่านใดตั้งใจใหม่ครับ

นายวิชา หงส์ประภัสร์ : กระผมมอบท่านเกียรติชัยเป็นคนนำเสนอครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : เชิญครับ อาจารย์เกียรติชัย

นายเกียรติชัย พงษ์พาณิชย์ : ครับ ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม เกียรติชัย พงษ์พาณิชย์ ครับ เฉพาะมาตรา ๗๙ (๑) ซึ่งทางกลุ่มเรา โดยเฉพาะตัวกระผม ได้ขอแปรไว้นี้ ส่วนใหญ่แล้วก็จะเห็นด้วยกับท่านกรรมการร่างได้นำเสนอไว้ สิ่งที่ยากจะขอแก้ไข เพื่อให้มีความสมบูรณ์ขึ้น ก็เพราะเหตุว่า ที่แก้ไว้ก็คือว่า ผมได้ขอ เพิ่มถึงคุ้มครองและพัฒนา แต่เดิมของทางคณะกรรมการร่างใช้คำว่า พัฒนาการเด็ก ผมขอเพิ่มเติมให้ชัดเจนว่า พัฒนาการเลี้ยงดูเด็ก นะครับ อันนั้นเป็นข้อที่เสนอแปรไว้ แล้วผม ขอเพิ่มเติมให้ชัดเจนขึ้น ให้การศึกษาตั้งแต่ปฐมวัย แล้วก็เติม คุ้มครองสิทธิเด็ก อันนี้เป็น ส่วนที่ขอแปรเพิ่ม ซึ่งผมคิดว่า จะทำให้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับนโยบายด้านนี้ครบถ้วนสมบูรณ์ ขึ้น ประการแรกที่สุดนั่น ก็คือว่า การเขียนแต่เพียงเรื่องพัฒนาเด็ก ไม่บอกอะไรเลย มันลอยเกินไป แล้วแท้ที่จริงเราได้เห็นข้อบกพร่องจากรัฐธรรมนูญ ฉบับ ๒๕๔๐ ซึ่งไม่ได้ เน้นให้ความสำคัญในเรื่องนี้ เมื่อจะเขียนรัฐธรรมนูญใหม่ โดยใช้ฐานของรัฐธรรมนูญ ฉบับ ๒๕๔๐ อย่างนี้แล้ว ผมคิดว่า เราเขียนให้ชัดขึ้น เน้นให้ความสำคัญขึ้น ปรับปรุง ส่วนซึ่งเห็นว่า เป็นข้ออ่อนด้อยที่มีอยู่ในรัฐธรรมนูญ ฉบับ ๒๕๔๐ ให้ดีขึ้นในฉบับนี้ จึงขอเสนอให้เน้นย้ำลงไปตรงนี้ อีกประการหนึ่ง ที่ขอเพิ่มลงไป ก็คือ เรื่องให้การศึกษา ตั้งแต่ปฐมวัย นี่ก็เป็นส่วนหนึ่ง ซึ่งเห็นได้จากข้ออ่อนด้อยที่มีอยู่ในรัฐธรรมนูญ ฉบับ ๒๕๔๐ เพราะเหตุว่า ทำให้การศึกษาปฐมวัยได้รับการเอาใจใส่ แล้วก็ความสนใจ

น้อยลงไป ซึ่งเป็นเหตุที่มีการกล่าวถึง แล้วก็จะเห็นว่าได้มีความพยายามในการที่จะเอาเรื่องการให้การศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายลงครอบคลุมไปถึงการศึกษาปฐมวัยดังที่ได้ผ่านมาในมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่งแล้ว เพราะฉะนั้นเพื่อจะให้มีความชัดเจนขึ้น ทำเรื่องการศึกษาปฐมวัยให้มีความเข้มแข็งขึ้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องกำหนดให้ชัดเจนเป็นนโยบายในหมวดนี้เสีย จึงขอเพิ่มตรงส่วนนี้ ขอแปรให้เพิ่มคำตรงส่วนนี้ ในเรื่องให้การศึกษาตั้งแต่ปฐมวัย อันนี้ก็จะทำให้รัฐธรรมนูญฉบับซึ่งเรากำลังร่างกันอยู่นี้ไปแก้ไขข้อบกพร่อง หรือข้ออ่อนด้อยที่มีอยู่ใน ฉบับ ๒๕๔๐ อีกชั้นหนึ่ง ที่จริงเรื่องเหล่านี้มันเกี่ยวข้องกับ มาตรา ๔๘ ที่ผ่านมามาก แต่ว่าเนื่องจากผ่านไปแล้ว เดียวเรามาดูว่าจะทำอย่างไรที่จะทำให้มันสอดคล้องกันไปด้วยกันได้ อันนี้ก็คือ เหตุผลที่ขอเพิ่มเข้ามาในส่วนที่เกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิเด็ก ผมคิดว่า จำเป็นจะต้องระบุเป็นนโยบายส่วนหนึ่งที่ชัดเจนไว้ในหมวดนี้ เพราะเหตุว่า ในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ได้พูดไว้ชัดเจนถึงการที่จะให้ความคุ้มครองสิทธิของเด็กในบางมาตราไว้แล้ว อย่างเช่น ในมาตรา ๕๑ ที่ผ่านมา ไม่ว่าจะ เป็นสิทธิของเด็ก อย่างที่เราได้มีการตกลงกับทางองค์การสหประชาชาติในเรื่องสิทธิของเด็กไปแล้ว หรือแม้แต่สิทธิของเด็กตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕๑ เพราะฉะนั้นตรงนี้ ถ้ากำหนดไว้ ผมคิดว่า จะทำให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น ในมาตรา ๗๙ (๑) ก็จะทำให้ นโยบายในส่วนนี้ครอบคลุมลงไป แล้วก็เป็นส่วนซึ่งเห็นชัดเจนมากขึ้น ที่ทำให้เห็นว่า รัฐธรรมนูญฉบับซึ่งเรากำลังร่างกันอยู่นี้ได้มีส่วนที่จะไปปรับปรุงข้ออ่อนด้อยที่มีอยู่ในรัฐธรรมนูญ ฉบับ ๒๕๔๐ อีกทีหนึ่ง ก็จึงเรียนเสนอขอแปรไว้ดังนี้ครับ ขอขอบคุณครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายเสรี สุวรรณภานนท์ รองประธานสภา
ร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง ได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้ นายเดโช สนวนานนท์ รอง
ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง ปฏิบัติหน้าที่แทน)

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
ขอพระคุณครับ ต่อไปก็เป็นของกลุ่มท่านวัชรา จะเสนอในข้อ ๑ นะครับ (๑) มีไหมครับ
เชิญครับ

นายวัชรา หงส์ประภัสร์ : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพครับ
กระผม วัชรา หงส์ประภัสร์ สมาชิก สสร. ใน (๒) นี้ กลุ่มผมได้ขอเพิ่มเติมข้อความตอน
สุดท้ายครับ มีข้อความว่า

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
๑ นะครับ ไม่ใช่ ๒ นะครับ ของท่านยังไม่มี ๑ ใช่ไหมครับ

นายวัชรา หงส์ประภัสร์ : ข้อ ๑ ไม่มีครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
ถ้าไม่มี ๑ ขอประทานโทษ ขอประทานโทษ ต้องขอรอสักนิดหนึ่ง ตกลง ๑ หมดแล้ว
นะครับเชิญฝ่ายกรรมาธิการ จะชี้แจงไหมครับเชิญครับ คุณหมอมหรือครับ

นายชูชัย ศุภวงศ์ (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานครับ ผม
นายแพทย์ชูชัย ศุภวงศ์ ครับ ข้อเสนอการแปรญัตติในมาตรา ๗๙ (๑) ซึ่งผมคิดว่า
อันที่จริงในมาตรา ๕๑ เราก็ได้พูดถึงเด็กและเยาวชนมีสิทธิในการอยู่รอดและการพัฒนา
ทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ตามศักยภาพในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม
โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชนเป็นสำคัญ วันนั้นเราก็ได้พูดอยู่ตรงนั้น
แล้วนะครับ ในเรื่องสิทธิ และในมาตรา ๔๘ เรื่องการศึกษา เราก็ได้พูดถึงเรื่องการศึกษา
ขั้นปฐมวัยอยู่เช่นกันนะครับ แต่ว่าถ้าผู้แปรญัตติเห็นว่า การเพิ่มเติมลงไป ในมาตรา ๗๙ (๑)
คุ้มครองและพัฒนาเด็กและเยาวชน แล้วก็เพิ่มข้อความว่า สนับสนุนการอบรมเลี้ยงดูและ
ให้การศึกษาปฐมวัย ก็ไม่น่าจะขัดข้องอะไร น่าจะสอดคล้องกับที่ท่าน สสร. กรรณิการ์
บรรเทิงจิตร และท่าน สสร. เกียรติชัย ได้อภิปรายมาเมื่อสักครู่ครับ แต่ว่าถ้าจะใส่ไว้ใน

บันทึกเจตนารมณ์ก็ยอมได้ ผมคิดว่า อันนั้นก็เป็นทางหนึ่งที่จะไม่ทำให้การเขียนรัฐธรรมนูญซ้ำซ้อนกันครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
ยังติดใจไหมครับ (๑) ขอผ่านครับ ชัดเจนนะครับ ขอไป (๒) นะครับ (๒) มีผู้ที่ขอแปรญัตติ
คือ คุณพิเชียรไช้ไหมครับ เชิญครับ เชิญคุณหมอบครับ

นายธีรวัฒน์ ร่มไทรทอง : กราบเรียนท่านประธานและท่านกรรมาธิการ
สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ กระผม นายแพทย์ธีรวัฒน์ ร่มไทรทอง เนื่องจากผมออกไป
รับฟังความคิดเห็นในกลุ่มวิชาชีพนะครับ ก็ได้รับฟังความคิดเห็นมานะครับ และได้มา
ดูว่า ปัญหามันเกิดอะไรขึ้นนะครับ รัฐธรรมนูญเมื่อปี ๒๕๔๐ มีการกำหนดให้มีองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นนะครับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชนเข้าร่วมในการบริหาร
การสาธารณสุขนะครับ พอมาปี ๒๕๕๐ ครับ ปรากฏว่า ได้ถูกตัดออกไป แล้วได้ปรากฏ
กลับเข้ามาคืนนะครับ ในยกร่างในเล่มสี่เหลืองนี้ครับ ได้เข้ามา แต่ปรากฏว่า หลังจากนั้น
ก็已经被ตัดออกไปอีกครับ ในเล่มที่ยกร่างให้มาหลังสุด ถูกตัดออกไปนะครับ เพราะฉะนั้น
ตรงที่ถูกตัดออกไป ผมจะขออนุญาตอ่านให้ฟังครับ ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาการสร้าง
เสริมสุขภาพ นำไปสู่สุขภาพที่ยั่งยืนของประชาชน รวมทั้งจัดและส่งเสริมให้ประชาชน
ได้รับบริการสาธารณสุขที่มีมาตรฐานอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดบริการสาธารณสุข อันนี้ถูกตัด
ไปครับ โดยทางยกร่างนะครับ -----

แล้วผมขอแปรเพิ่มอีกบรรทัดหนึ่งนะครับ โดยผู้มีหน้าที่บริการดังกล่าว ซึ่งได้ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรฐานวิชาชีพและจริยธรรม ย่อมได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายครับ เป็น ๒ ประเด็นนะครับ ในวรรคนี้ เพราะฉะนั้นประเด็นแรก ผมจะขอให้เหตุผลก่อนว่าไม่ควรตัดออกไปครับ เพราะปี ๒๕๔๐ ก็มี ปี ๒๕๕๐ ก็มีครับ แล้วก็มีหลุดออกไปนะครับ สาเหตุที่ผมเห็นความจำเป็นว่าไม่ควรตัดออกไป เพราะแมวดำ แมวขาว จับหนูได้เหมือนกัน แขนซ้าย แขนขวา ช่วยกันทำงาน ที่นโยบายของเราบอกว่า หลักการรัฐธรรมนูญ เพื่อจะเพิ่มให้ประชาชน สิทธิประชาชน ให้อะไรต่าง ๆ นั้น เข้ามามีส่วนร่วมให้มากขึ้น อันนี้ตัดหายไปครับ มันลดลงครับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชนหายไป แล้วจะทำให้เกิดความเสียหายอย่างไรครับ จะทำให้เกิดความเสียหายเพราะว่าจำนวนเตียงของคนไข้ในประเทศไทยทั้งหมดแสนสี่หมื่นเตียงนะครับ แล้วก็ เป็นของภาคเอกชนสี่หมื่น เป็นของกระทรวงสาธารณสุขแปดหมื่น แล้วเป็นของมหาวิทยาลัยและกลาโหมอีกสองหมื่นครับ เพราะฉะนั้นถ้าตัดเอกชนออกไป มันจะหายไปสี่หมื่นครับ เกี่ยวกับจำนวนเตียง แล้วก็จำนวนแพทย์ก็เช่นเดียวกันครับ แพทย์ในประเทศไทยเรามีทั้งหมดสามหมื่น แล้วที่ปฏิบัติหน้าที่จริง ๆ เหลืออยู่สองหมื่นเอ็ดครับ แล้วภาคเอกชนมีอยู่ประมาณห้าพันคน แล้วภาครัฐมีประมาณหมื่นหกพันคนครับ อันนี้จะหลุดหายไปเลย ครับ ทางภาคเอกชน แล้วก็ปัญหาจะตามมา ก็คือ โรงพยาบาลที่เป็นของท้องถิ่นกับท้องถิ่น เช่น โรงพยาบาลกลาง โรงพยาบาลอะไรต่าง ๆ ที่เป็นของเทศบาลในกรุงเทพ แล้วก็ต่างจังหวัด อย่างเชียงใหม่ หรือจังหวัดใหญ่ ๆ ครับ อันนั้นก็ไม่มีส่วนเข้ามาร่วมแบบเดิมนะครับ แล้วก็ศูนย์สุขภาพต่าง ๆ ตามชุมชนต่าง ๆ ในกรุงเทพก็จะหลุดหายไป แล้วตามต่างจังหวัด ตามต่างอำเภอก็เช่นเดียวกันครับ เพราะฉะนั้นตรงจุดนี้ครับ ผมคิดว่าจำเป็นที่จะต้องคงไว้ แล้วก็อีกโครงการต่าง ๆ ที่เอกชนได้เข้ามาร่วมกับรัฐบาลนะครับ ก็มีโครงการหลักประกันสุขภาพ คือ สาธารณสุขมูลฐานครับ อันนี้ก็ประชากร ๔๘ ล้านคนครับ ของเอกชนมีส่วนร่วมอยู่ประมาณ ๒ ล้านคนนะครับ แล้วก็ประกันสังคม ๙ ล้านคน เอกชนมีส่วนร่วมอยู่ประมาณ ๔ ล้านคนครับ แล้วก็โครงการของข้าราชการต่าง ๆ ๔ ล้านเศษ อันนี้ครับจะถูกกระทบกระเทือนไปอย่างมาก เพราะฉะนั้นในวรรคนี้ ผมอยากจะขอให้บรรจุกลับมาเหมือนเดิมนะครับ เกี่ยวกับส่งเสริมให้องค์กรปกครอง

๑๕๓

สสว ๒๗/๒๕๕๐

รสรินทร์ ๖๔/๒

ส่วนท้องถิ่นและเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดบริการสาธารณสุขครับ ผมขอประเด็นนี้ก่อน
นะครับ เพื่อที่จะให้มันชัดเจน แล้วก็อีกประเด็นที่ ๒ ผมค่อยพูด หรือจะให้ผมพูดต่อไปเลย
นะครับ

นายเดโช สอนานนท์ (รองประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
ท่านต่อไปเลยดีกว่า เพราะเวลายังเหลือ

นายธีรวัฒน์ ร่มไทรทอง : ขอบพระคุณมากครับ เกี่ยวกับการที่กระผม
บรรจุประโยคนั้นเข้าไป ก็คือ ให้ผู้มีหน้าที่บริการดังกล่าวได้ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรฐาน
วิชาชีพและจริยธรรม ย่อมได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายครับ ตามกฎหมายนะครับ
สาเหตุก็เพราะว่า ประเทศไทยของเราที่ผมกล่าวมาแล้วว่า มีแพทย์ประมาณ ๓๐,๐๐๐ คน
ที่อยู่รักษาคนป่วยจริง ๆ ตอนนี้ก็ประมาณ ๒,๑๐๐ คน นะครับ แล้วก็แพทย์ที่ไปทำธุรกิจ
อย่างอื่น เพราะฉะนั้นจำนวนสองหมื่นกว่านี้ก็คงไม่ใช่เป็นจำนวนที่มารับผิดชอบ
ประชาชนนะครับ -----

แพทย์ต่อประชากรครึ่ง ๑ ต่อ ๔,๐๐๐ คน ครึ่ง ในภาคกลาง แล้วก็ของต่างประเทศครึ่ง ๑ ต่อ ๒๕๖ คน ครึ่ง ต่อประชากร จะเห็นว่า แตกต่างกันมาก แล้วก็ภาคอีสานของผม ครึ่ง ๑ ต่อ ๒๐,๐๐๐ คน ครึ่ง เพราะฉะนั้นปัญหาขาดแคลนบุคลากรทางการแพทย์มี มาก จากตัวเลข ผมมาดูว่า เอ๊ะ มันเกิดอะไรขึ้น ปรากฏว่า แพทย์เมื่อปี ๒๕๔๙ ที่จบ ออกมาใช้ทุน ๑,๑๔๘ คน ลาออกครึ่ง พอจบแล้วลาออก เพราะกลัวถูกฟ้องครึ่ง ๕๒๐ คน แล้วก็ปีนี้ครึ่ง ปีการศึกษาปี ๒๕๕๐ แพทย์สอบบรรจุเข้าไป ๑,๑๕๒ คน สละสิทธิ ไม่เรียนครึ่ง เรียก ๓ หนครึ่ง ไม่เรียน ลาออก ๒๔๗ คน ครึ่ง อันนี้อะไรมัน เกิดขึ้นครึ่ง แล้วก็เห็นว่า ถ้าเป็นแบบนี้ครึ่ง ปีหนึ่งจะเหลือแพทย์อยู่จาก ๕๐๐ บวก ๒๐๐ ก็ ๗๐๐ หักออกจาก ๑,๐๐๐ จะเหลือประมาณสามสี่ร้อยคนครึ่ง ที่จะออกมารับใช้ แล้วแพทย์เดี๋ยวนี้ก็ยังขาดแคลนมาก เพราะฉะนั้นผมคิดว่า มันเกือบจะเป็นการวิกฤติแล้ว เพราะปัญหาที่เกิดขึ้น มาดูปัญหาว่า เอ๊ะ ทำไมถึงลาออก ก็เพราะว่า ถูกฟ้องครึ่ง ถูกฟ้อง ซึ่งความจริงแล้วการทำงานก็ผิดพลาด ก็ถูกฟ้องได้เป็นปกติครึ่ง ของทุกสาขาอาชีพ แต่ ทางแพทย์นี้มาดูแล้ว ถูกฟ้อง จำนวนสถิติจากตุลาการนี้ ประมาณเกือบสองร้อยกว่าคดี ครึ่ง แล้วก็ปัญหาอีกครึ่ง เป็นอาญาอีกประมาณยี่สิบกว่ารายครึ่ง แล้วก็มีส่วนรายถูก ใส่งูญแจมือ เพราะเขาไม่มีเงินค้ำประกันครึ่ง ๒ แสน แพทย์ที่จบมาใหม่ ๆ ยังไม่มีเงิน ครึ่ง เพราะมันจะต้องมีค่าประกันตัว หรืออะไรต่าง ๆ อันนี้เป็นปัญหาครึ่ง เพราะฉะนั้น ผมมาดูแล้วว่า ปัญหาจริงนี้ ปัจจัยสี่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค เป็น ปัจจัยหนึ่งครึ่ง ถ้าเกิดวิกฤติขึ้นมาครึ่ง จะเป็นปัญหากับสังคมอย่างใหญ่หลวงเลย ผมมา ดูแล้วว่า เอ๊ะ มันเกิดอะไรขึ้น ทำไมแพทย์ถึงลาออก มาดูแล้วว่า อาชีพแพทย์นะ มันเป็น การใช้ดุลยพินิจครึ่ง การใช้ดุลยพินิจ แล้วก็ต้องการอิสระพอสมควรในการวินิจฉัยโรค ครึ่ง และข้อมูลต่าง ๆ นะครึ่ง

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) : คือ คุณหมอมครึ่ง ต้องกระชั้นแล้ว เกินเวลาที่กำหนดแล้วครึ่ง

นายธีรวัฒน์ ร่มไทรทอง : ครึ่ง ขออีกนิดเดียวครึ่ง ท่านครึ่ง

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) : ขอโทษ เจ้าหน้าที่ครึ่ง เสียงที่เตือนไม่มีอีกแล้วนะครึ่ง

นายธีรวัฒน์ ร่มไทรทอง : ข้อมูลต่าง ๆ นะครับ ปกติมันต้องใช้ข้อมูลมากมายที่จะมาประเมินผล หรืออะไรต่าง ๆ นะครับ ทั้งแล็บ (Lab) ทั้งซักประวัติ ทั้งตรวจร่างกาย อะไรต่าง ๆ ในเวลาจำกัดแบบที่ท่านเห็นเดี๋ยวนี้ ที่ผมกำลัง มันต้องเร่งครับ พอเร่ง ทุกสิ่งทุกอย่าง โรคแทรกก็มี ลางเนื้อชอบลางยา อะไรต่าง ๆ พวกนั้นครับ ต้องมีหลักในการยึด ในการให้ความคุ้มครองครับ ไม่เช่นนั้นแล้ว หมอเขาไม่มีหลักยึดครับว่าจะยึดตัวไหนเป็นตัวมาตรฐานที่จะให้เขาไม่ถูกฟ้อง มันเกิดอาการเกร็งครับ เกร็งทำงานได้ไม่ได้ดีครับ ผลสุดท้ายท่านจะลาออก เพราะฉะนั้นผมกราบเรียนท่านสมาชิกทุกท่านได้โปรดให้ความเมตตาด้วยนะครับ ขอบพระคุณครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่สอง) : ขอบพระคุณมากครับ คุณหมอลครับ ก็ไปกลุ่มท่านวิชัยนะครับ

นายเศวต ทินกุล : ท่านประธานครับ กลุ่ม ๑ ยังไม่หมดเลยครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่สอง) : ไหนครับ ผมกำลังเรียกกลุ่มท่านวิชัยอยู่นะครับ

นายเศวต ทินกุล : ผมไม่มีชื่อครับ แต่ว่า ผู้รับรองนะครับ ผมเป็นผู้รับรองกลุ่มนี้นะครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่สอง) : ยังไม่ถึงเวลาของผู้รับรองครับ เอาเรื่องหัวหน้ากลุ่มกันเสียก่อนนะครับ ขอเชิญกลุ่มคุณวิชัยรูปขำดี ครับ จะให้ใครพูดครับ เพราะแปรญัตติ เชิญเลยครับ เชิญครับ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรณราย แสงวิเชียร : กราบเรียนท่านประธานสภาดิฉัน พรณราย แสงวิเชียร ผู้รับรองในกลุ่มของอาจารย์วิชัยนะคะ สำหรับในมาตรา ๗๙ ก็แปรญัตติในประเด็นเดียวกับกลุ่มของอาจารย์พิเชียรนะคะ ซึ่งคุณหมอธีรวัฒน์ขออนุญาตที่ได้เอ่ยนามนะคะ ได้อธิบายเหตุผลต่าง ๆ ก็เป็นการยืนยันว่า ทางกลุ่มมีความเห็นเช่นเดียวกับกลุ่มของคุณพิเชียรว่า -----

ไม่ควรจะตัดข้อความออกกะคะ ในเรื่องของการส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดบริการสาธารณสุข เนื่องจากรัฐบาลก็จัดให้ไม่เพียงพอ อยู่แล้วกะคะ และในการเติมข้อความ โดยมีผู้มีหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรฐานวิชาชีพ และจริยธรรมย่อมได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายกะคะ อันนี้ก็เป็นเรื่องที่สำคัญ เนื่องจากตามเหตุผลนั้น ก็คือ บุคลากรทางการแพทย์เราขาดแคลนอยู่กะคะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในชนบท ทุกคนก็คงทราบปัญหานี้ดีอยู่แล้ว ถ้าหากเราไม่ให้ความคุ้มครอง ตามกฎหมาย ก็จะทำให้สร้างปัญหาการให้บริการสาธารณสุขของประเทศยิ่งขึ้นกะ ก็ขออนุญาตเสริมเท่านี้กะ ขอขอบคุณคะ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่สอง) :
ขอขอบคุณครับ มีกลุ่มของท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ แต่ว่าคนละประเด็นกะครับ ยังไม่พูด
กะครับ คุณกรรณิการั้ครับ เชิญครับ

นางกรรณิการั้ บรรเทิงจิตร : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ดิฉัน
กรรณิการั้ บรรเทิงจิตร กะ ในส่วนมาตรา ๗๙ (๒) นี้กะคะ ก่อนอื่นต้องขอขอบคุณ
ทางกรรมาธิการที่ได้ให้การนำความคิดเห็นของกลุ่มเอาไปปรับนำเสนอใหม่กะคะ
เป็นกรอบตรงนั้น แต่อย่างไรก็ตาม ก็ยังมีคำที่เข้าใจว่า ยังมีความไม่เข้าใจกันระหว่าง
ในส่วนที่คำแปรตรงนั้น ก็คือว่า ในการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาระบบสุขภาพ ที่เน้น
การสร้างเสริมสุขภาพ อันนำไปสู่สุขภาพะที่ยั่งยืนของประชาชน รวมทั้งจัดและส่งเสริม
ให้ประชาชนได้รับบริการสาธารณสุขที่มีมาตรฐานอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ
ในวรรคนี้ เข้าใจว่า เรื่องของการสร้างเสริมสุขภาพคงไม่ใช่เรื่องของการสร้างเสริม
คุณภาพ เดียวกรรมาธิการกรุณาตอบกะคะ เข้าใจว่าเป็นเรื่องของการสร้างเสริมสุขภาพ
กะคะ ที่จะนำไปสู่สุขภาพะที่ยั่งยืนของประชาชน

ส่วนในวรรคต่อมา เรื่องของการส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
และเอกชน ตรงนี้ขอทำความเข้าใจว่า ทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน
มีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบสุขภาพ และการจัดบริการสาธารณสุขด้วย เนื่องจากว่า
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามที่ในร่างรัฐธรรมนุญ ปี ๒๕๕๐ ก็ได้มีการบัญญัติไว้
เช่นเดียวกัน เนื่องจากว่า การจัดบริการในระบบสุขภาพ และการบริการสาธารณสุขนั้น

ภาคีรัฐอย่างเดียวกองจะจัดไม่ได้ นะคะ คงต้องเกิดจากความร่วมมือทุก ๆ ฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือแม้กระทั่งภาคเอกชน และประชาชนในชุมชน ซึ่งขณะนี้เราก็พบว่า ในชุมชนท้องถิ่นต่าง ๆ ก็ร่วมกันในการที่จะจัดบริการสุขภาพ แล้วก็จัดบริการสาธารณสุขด้วยกันเอง เรียกว่า แบบพึ่งตนเอง นะคะ แล้วก็ช่วยเหลือกันเองในเบื้องต้น นะคะ ซึ่งก่อนที่จะนำไปสู่โรงพยาบาล หรือสถานบริการต่าง ๆ ซึ่งจะสร้างความแออัดต่อไปนั้น นะคะ ดังนั้น ดิฉันจึงเสนอว่า ในเรื่องของการส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบสุขภาพ และการจัดบริการสาธารณสุขนั้น ยังมีความจำเป็นอยู่ ถ้าหากว่ากรรมาธิการได้ตัดออกไปในวาระนี้ คงต้องขอคำถามแล้วค่ะ ขอคำตอบนะค่ะว่า ตัดด้วยสาเหตุใดว่าการที่จะสนับสนุน หรือการส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนแม้กระทั่งในชุมชนเอง ซึ่งไม่ได้บัญญัติในนี้ นะคะ มีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบสุขภาพ และการจัดบริการสาธารณสุข ตรงส่วนนี้เข้าใจว่า ถ้าจะตัด อยากให้เหตุผลว่า ทำไมถึงตัดนะค่ะ

อีกประเด็นหนึ่ง ก็คือว่า ในส่วนของการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบสุขภาพ ซึ่งเราอ้างไว้ตั้งแต่ในวาระแรกคือ ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาระบบสุขภาพ ที่เน้นการสร้างเสริมสุขภาพนั้น นะคะ จะเห็นว่า การกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือเอกชนมีส่วนร่วมเพียงเฉพาะการจัดบริการสาธารณสุข เป็นการจำกัดการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีศักยภาพ และควรมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านสุขภาพอื่น ๆ เช่น ด้านการสร้างเสริมสุขภาพ การฟื้นฟูสุขภาพ การป้องกัน และควบคุมปัจจัยที่คุกคามสุขภาพ และอื่น ๆ นั่นก็คือ การพัฒนาระบบสุขภาพในทุกมิติ ทั้งระบบควบคู่ไปกับการจัดบริการสาธารณสุขนั่นเอง ดังนั้น ตรงนี้ต้องขอความชัดเจนจากทางกรรมาธิการยกเว้นว่า ในส่วนนี้จะปรับ แก้ไขได้อย่างไร -----

แล้วก็ยังยืนยันว่า การจัดระบบบริการสุขภาพนั้น ภาครัฐอย่างเดียวไม่เพียงพอค่ะ คงต้องอาศัยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน หรือแม้กระทั่งชุมชน หรือแม้กระทั่งบุคคลเอง ต้องเข้ามาในส่วนร่วมค่ะ ขอประเด็นคำถามตรงนี้ก่อนนะคะ และอีกส่วนหนึ่งก็เห็นด้วยกับทางเมื่อที่ที่คุณหมอธีระวัฒน์นะคะ ขออนุญาตที่เอ่ยนาม รวมทั้งคณะของทางอาจารย์วิชัย รูปขำดี คือ ท่านอาจารย์พรพรณรายนะคะ ขออภัยที่เอ่ยนาม ที่ได้มุ่งเน้นในเรื่องของการที่จะให้ผู้บริการ ผู้ที่ทำหน้าที่บริการดังกล่าวทำหน้าที่ตามมาตรฐานวิชาชีพและจริยธรรมจะต้องได้รับการคุ้มครอง ซึ่งประเด็นนี้อาจจะเพิ่มเติมเข้ามา แต่ก็ต้องคิดอีกในแง่หนึ่ง ก็ต้องฝากทางกรมมาธิการยกเว้นว่า การให้บริการ หรือการรับบริการ ทั้งผู้ให้และผู้รับบริการต้องได้รับการคุ้มครองทั้งหมดค่ะ ขอขอบพระคุณค่ะ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) : เหลือของท่านอาจารย์วัชรา ก็ซ้่ากันอยู่นะครับ ยังติดใจนะครับ เชิญท่านวัชราครับ

นายวัชรา หงส์ประภัสร์ : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพครับ กระผมวัชรา หงส์ประภัสร์ สสร. กระผมกราบเรียนท่านประธานว่า สิ่งที่กระผมจะกราบเรียนต่อไปนี้ แม้ประเด็นจะซ้่ากันบ้าง แต่ก็ไม่เหมือนกันทั้งหมดนะครับ กระผมขอกราบเรียนแยกเป็น ๓ ประเด็นด้วยกัน

ประเด็นที่ ๑ กระผมขอสนับสนุนคุณหมอธีระวัฒน์ อาจารย์พรพรณราย และอาจารย์กรรณิการ์ ในส่วนที่ให้ทางคณะกรรมการกลับไปสู่ร่างเดิมครับ ในร่างเดิมที่จะมีการแก้ไขบางส่วน แต่ส่วนหนึ่งก็ขอกลับคืนสู่ไปยังร่างเดิมก่อนนะคะ และขอแก้ไขจากร่างเดิมเป็นว่า ส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาระบบสุขภาพที่เน้นการสร้างเสริมสุขภาพอันนำไปสู่สุขภาพที่ยั่งยืนของประชาชน อันนี้เป็นประการแรกครับ ซึ่งในตอนท้ายก็ขอเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับตอนต้นด้วยว่า ส่งเสริมให้มีการมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาระบบสุขภาพและการจัดบริการสาธารณสุข อันนี้เป็นประการที่ ๑ นะครับ

ประการที่ ๒ กระผมใคร่ขอกราบเรียนท่านประธานว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น สามารถจะจัดกิจการเกี่ยวกับสุขภาพนี้ได้ นะครับ ซึ่งที่โรงพยาบาลเทศบาลนคร นครศรีธรรมราช ก็สามารถจัดโรงพยาบาลถึง ๒๐,๐๐๐ เตียงได้ และจัดได้อย่างดี โดยใช้งบประมาณไม่มากนัก แล้วก็เป็นที่กล่าวขวัญในทางที่ดีของประชาชน

เป็นอย่างยิ่ง เพราะฉะนั้นในประการที่ ๒ นี้ กระผมขอให้คงไว้ในเรื่อง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดบริการ และเพิ่มมหาวิทยาลัยไปด้วยครับ เพราะในส่วนมหาวิทยาลัยนั้น ก็สามารถจะจัดบริการสาธารณสุขส่วนนี้ได้

ในประการที่ ๓ กระผมขอสนับสนุนให้มีการระบุถึงการบริการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย เพราะปรากฏว่าเดี๋ยวนี้แพทย์ถูกฟ้องเป็นจำนวนมาก แม้ได้ปฏิบัติวิชาชีพด้วยความระมัดระวังแล้วก็ตามนะครับ เพราะฉะนั้นเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่ทางรัฐน่าจะให้ความคุ้มครอง แม้ว่าในปัจจุบันนี้ทางรัฐจะได้มีระบบ มีการช่วยเหลือผู้ที่ได้รับความเสียหายจากการรักษาพยาบาลก็ตามนะครับ แต่ในส่วนของแพทย์ หรือผู้ให้บริการนั้น ก็น่าที่จะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายครับ รวม ๓ ประการครับ ขอขอบคุณครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่สอง) :

ขอบคุณครับ มีผู้สนับสนุนจะขออภิปราย ๒ ท่านด้วยกัน แต่ผมคิดว่า ถ้ากรรมาธิการจะชี้แจงเสียก่อนชั้นหนึ่ง เผื่ออาจจะไม่ต้องตอบคำถาม เชิญครับ

นายชูชัย ศุภวงศ์ (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานครับ ผม นายแพทย์ชูชัย ศุภวงศ์ เเท่าที่ฟังดูก็มีอยู่ประมาณสามสี่ประเด็นด้วยกันครับ

ประเด็นที่ ๑ มาตรา ๗๙ (๒) ที่บอกว่า ส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาระบบ สุขภาพที่เน้นการสร้างเสริมสุขภาพครับ ไม่ใช่ สร้างเสริมคุณภาพ ก็ถูกแล้วครับที่ ท่าน สสร. กรรณิการ์ บรรเทึงจิตร ได้ท้วงติง

ประเด็นที่ ๒ เรื่องการส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชนมี ส่วนร่วมในการจัดบริการสาธารณสุขนั้นนี้ จริง ๆ แล้วองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังมี บทบาทนะครับ แต่ว่าเราเขียนในมาตรา ๗๗ (๓) ลองเปิดดูครับ มาตรา ๗๗ (๓) ส่งเสริม ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดำเนินตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ คือ ทั้งหมดเลยครับ ถ้าเราไประบุไว้เฉพาะในเรื่องการจัดบริการสาธารณสุขนี้ ก็จะทำให้ เข้าใจคลาดเคลื่อนครับ ฉะนั้น ในแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐทั้งหมดนี้ ส่งเสริมให้ทาง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ซึ่งก็ส่งเสริมบทบาททาง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากขึ้น แล้วก็ชัดเจนขึ้นนะครับ

ส่วนเรื่องของเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการบริการสาธารณสุข ผมคิดว่า เห็นด้วยครับที่จะต้องคงไว้จะครับ ตามที่พี่หมอธีวัฒน์ แล้วก็ท่าน สสร. หลายท่านได้ชี้ เพราะไว้ในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ก็ได้ปรากฏข้อความนี้ไว้จะครับ

ส่วนในเรื่องของที่ สสร. กรรณิการ์ได้พูดถึง ให้เพิ่มเรื่อง พัฒนาระบบ สุขภาพและการจัดบริการสาธารณสุข ตรงนี้ผมคิดว่า ก็ไม่ขัดข้องครับ ก็ทำให้มีความ ชัดเจนมากขึ้นจะครับ

ในประเด็นสุดท้าย ให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่บริการดังกล่าว ซึ่งได้ตามมาตรฐาน วิชาชีพและจริยธรรมย่อมได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย อันนี้ผมอยากจะเรียนจะครับ ว่า ทางวิชาชีพแพทย์หรือพยาบาลก็มีกฎหมายให้การคุ้มครองอยู่แล้วครับ ถ้าได้ทำตาม ถูกต้องมาตรฐานและจริยธรรม ถ้าเราเขียนตรงนี้ ก็หมายความว่าทุกวิชาชีพเราก็ต้อง เขียนหมดจะครับ ฉะนั้น ก็อยากจะเรียนท่าน สสร. ในสี่ห้าประเด็นที่ได้เสนอมาครับ ขอขอบคุณครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่สอง) :
ขอบคุณกรรมาธิการครับ แต่ว่าทางผู้สนับสนุนก่อนนะครับ ติดค้างคุณเสวตนะครับ
เชิญครับ

นายเสวต ทินกุล : ขอบคุณครับ ท่านประธานครับ

นายวัชรา หงส์ประภัสร์ : ขอประทานโทษครับ ท่านประธานครับ กระผม
ขอต่อเนื่องนิดหนึ่งครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่สอง) :
ต่อเนื่อง ค้าง หรือว่ามีประเด็นใหม่

นายวัชรา หงส์ประภัสร์ : เรื่องที่ท่านกรรมาธิการยังตอบไม่หมดครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่สอง) :
ขอเชิญสั้น ๆ ก็แล้วกันครับ

นายวัชรา หงส์ประภัสร์ : ขอขอบคุณครับ คือ กระผมเห็นว่า ในองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นที่ด้วยระบบสุขภาพนั้น น่าที่จะได้ระบุให้ชัดเจน แม้กระทั่งใน
มาตรา ๗๗ จะได้กล่าวถึงเรื่องอื่นเอาไว้ แต่ก็ไม่ได้ชัดในเรื่องระบบสุขภาพครับ กระผม
ใครขอให้ระบุไว้ในมาตรานี้ด้วย เพราะเป็นเรื่องของระบบสุขภาพโดยเฉพาะ และกระผม
ได้ขอเพิ่มเติม มหาวิทยาลัย ด้วยครับ ขอขอบคุณครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่สอง) :
ประเด็นนี้จะขอให้กรรมาธิการเขาปรับถ้อยคำใหม่ให้ แล้วค่อยว่ากันอีกทีนะครับ เชิญ
ท่านเสวตนะครับ

นายเสวต ทินกุล : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม เสวต ทินกุล ครับ
สมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนุญ จังหวัดนครพนมครับ ผมเป็นผู้สนับสนุนการอภิปราย
ท่านนายแพทย์ธีรวัฒน์นะครับ คือ เกี่ยวกับประเด็นนี้นะครับ เกี่ยวกับเรื่องของการ
ส่งเสริมสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดบริการ
สาธารณสุข ผมเรียนเป็นรูปธรรมอย่างนี้นะครับ เรื่องนี้มันมีส่วนสาธารณสุขมีการ
ป้องกัน ป้องปรามนะครับ ผมยกตัวอย่างเช่น คอเลสเตอรอล (Cholesterol) เยอะ อย่างนี้

เขาก็มีการเดินแอโรบิก (Aerobic) กันนะครับ เขาก็ส่งเสริมสนับสนุน ปราบกฏว่า เอกชนนี้ รัฐก็ต้อง ไม่มีเงินไปสนับสนุนเขา เพราะว่าไม่มีช่องทาง มาตรฐานี้ก็จะครอบคลุมเขา ค่าน้ำ ค่าไฟที่เขาไปเดินกัน ค่าน้ำแข็งไปเดินกัน ลงทุนไม่กี่สตางค์ไม่กี่บาท แต่ได้ผลมากมาย อันนี้เป็นประการสำคัญก่อนที่โรคมันจะเกิด หรือว่าการให้ความรู้สันทนการเกี่ยวกับ ยาธิไปไม้ดับ หอยอย่าไปกินนะ ปลาว่าต้องกินสุกนะ อะไรแบบนี้ เขาก็เป็นกลุ่มชุมชน หรือว่าก็มีกระบวนการ อย่างเช่น เรืองยา สมมุติ พาราเซตามอล (Paracetamol) นี้ เดียวนี้เขาทันสมัย เขาใช้ฟ้าทลายโจรแล้ว เขาก็ปลูกได้ เขาก็ส่งเสริมสนับสนุน อย่าง ยกตัวอย่าง เช่น ยาสระผมจากดอกอัญชัน สบู่จากขมิ้นชัน ขมิ้นชัน อะไรแบบนี้ เขาก็ทำของเขาอย่างนี้ เพราะฉะนั้นองค์กรส่วนท้องถิ่นและเอกชนนี้สำคัญมากในการดูแลเรื่อง เหล่านี้ครับ เราอาจจะคิดไม่ถึง ครอบคลุมไปไม่ถึงนะครับ ที่จริงชุมชนนี้มีบทบาท อย่างมากครับ

ประเด็นต่อไป เป็นเรื่องของหมอนะครับ ที่เขาต้องการให้ผู้บริการทางแพทย์ ทั้งหมด ทั้งผู้ช่วยงานต่าง ๆ ได้รับความคุ้มครองตามมาตรฐานวิชาชีพ จริยธรรมของเขาที่ทำไปอยู่ครับ ประเด็นปัญหามันก็เกิดขึ้นว่า ในเมืองฝรั่งมังค่านี่ เกิดใครมีอุบัติเหตุอะไรเกิดขึ้น ถ้ามีคนไปช่วย ไปเคลื่อนย้ายอะไรต่าง ๆ กระตุกกระเดี้ยวหักไป ก็ถูกฟ้อง มันก็เดือดร้อน แต่ประเทศไทย เมืองไทยมันก็ไม่ใช่อย่างนั้น ในฐานะที่สมัยก่อนผมเป็นเอด (Aid) ครับ แล้วท่านหมอช่วยท่านก็เป็นนายแพทย์อยู่ เอดนี่ไม่ใช่ เอชไอวี (HIV – Human Immunodeficiency Virus) นะครับ ท่านประธานครับ ผมเป็นเอดคือหมายความว่า ผู้ช่วยเหลือแพทย์และพยาบาลอยู่ที่โรงพยาบาลนครพนม หมอช่วยอยู่อำเภอท่าอุเทน ท่านเป็นผู้อำนวยการ และเป็นหมอกคนเดียว มีทั้งหมดและผู้อำนวยการคนเดียว นะครับ อยู่ตรงนั้น ท่านก็ลำบาก ตอนนั้นทางคมนาคมไม่สะดวก ผมก็เป็นเอดอยู่ ผมก็เห็นภาพชีวิตต่าง ๆ นานา หมอนี้ลำบากมาก ในวินาทีที่วิกฤติ ผมเจอหลายครั้ง หมอต้องตัดสินใจในการฉีดยา หรือว่าผ่าตัด หรือว่าทำอะไรอย่างหนึ่งอย่างใด ซึ่งผมก็ไม่มีความรู้ตรงนี้ แต่ก็ช่วยหมอเพราะเป็นเอดนะครับ ก็ช่วยไป แต่ว่าเกิดมีการตายเกิดขึ้น เสียหาย เป็นอัมพาต พิการเกิดขึ้นมา ก็ไปฟ้องหมอ แล้วหมอเมืองเราก็น้อยอยู่แล้ว เขาทำด้วยจิตศรัทธาบริสุทธิ์ ตามมาตรฐานของเขา หมอไม่ใช่เทวดาครับ เขาก็วินิจฉัย อาจจะผิดได้ ถูกได้ แต่ว่าเขามั่นใจว่าเป็นอย่างนั้น แต่เมื่อมันเป็นไปแล้วจะให้ทำอย่างไร ไม่มีกฎหมายคุ้มครองเขา เขาเดือดร้อน ก็อย่างหมอธีรวัฒน์ พุด ก็คือ ก็ต้องลาออกไปเรื่อย ๆ อย่างนี้ต้องลาออก อย่างนี้ต้องลาออก เขาว่าอย่างนั้น เราผลิตแพทย์แสนจะยากแสนเข็ญนะครับ กว่าจะได้แพทย์แต่ละคนมาเมืองไทยนี้ พอมาถึงปั๊บ ฟ้องแต่แพทย์ เขาก็เลิกแล้วแบบนี้ เพราะฉะนั้นจึงมีกฎหมายคุ้มครองเราต้องเขียนรัฐธรรมนูญคุ้มครองเขาในประเด็นนี้ ผมก็ขออนุญาตแต่เพียงเท่านี้ครับ ขอขอบคุณครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
ขอขอบคุณครับ ไปเถียง อย่าพูดเล่นนะ ระวังเข้าตัวเองจริง ๆ นะครับ ท่านรัฐชุกลินครับ เชิญครับ

นายรัฐ ชุกลิน : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ ท่านกรรมาธิการยกร่างครับ เพื่อนสมาชิกผู้ทรงเกียรติครับ ผมเป็นผู้ร่วมแปรกับท่านอาจารย์เจิมศักดิ์

นะครับ ในส่วนที่ ๔ เรื่องแนวนโยบายด้านศาสนา สังคม การศึกษา สาธารณสุข และ วัฒนธรรม คงไม่ใช่ส่วนที่ ๓ ว่าด้วยแนวนโยบายด้านบริหารราชการแผ่นดินนะครับ มาตรา ๗๙ (๒) ที่ท่านกรุณาตัดออกไปว่า ส่งเสริมให้ ตรงที่ฆ่าออกนะครับ ส่งเสริมให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดบริการสาธารณสุข นั้น ท่านก็ ให้เหตุผลว่า ได้ไปรวมกับส่วนที่ ๓ ว่าด้วยแนวนโยบายบริหารราชการแผ่นดิน แต่เนื่องจากหมวดนี้ ผมเห็นว่า มันเป็นหมวดที่แนวนโยบายด้านสาธารณสุข ซึ่งทางท่าน ยกวางได้กรุณาใส่เข้ามาให้ ผมคิดว่า สาธารณสุขก็ควรจะอยู่ในหมวดสาธารณสุขนะครับ ประการที่ ๑

ประการที่ ๒ เนื่องจากมีบางหมวดที่ผ่านมาแล้ว ที่ทางท่านยกวางได้กรุณา บรรจุลงไป เรื่องการศึกษาทางเลือกนะครับ เหมือนอย่างที่ท่านได้ทราบ เหมือนอยู่ใน ยกวาง มีบางท่านซึ่งเป็นคุณหมอยุ่ ผมได้มีโอกาสได้คุยกับท่านว่า แล้วตอนนี้ทางหมอ มีอะไรที่เป็นการศึกษาทางเลือกบ้าง ท่านก็ยกตัวอย่างให้ฟังว่า ก็มีการฝังเข็ม ซึ่งได้ผล นะครับ การนวดคลายจุด ซึ่งได้ผล ซึ่งท่านก็บอกว่า ได้ผล แล้วส่วนใหญ่ไป ตอนนี้ ท่านก็มาเขียนแล้วว่า เอกชนจะมีส่วนร่วมในการจัดบริการสาธารณสุขไม่ได้ ผมก็เลย ไม่เข้าใจว่า สิ่งที่ท่านให้ไปว่า เราจะให้การศึกษาทางเลือกตรงนั้น แต่มาตัดตรงนี้ออก ผมคิดว่าไม่เหมาะนะครับ ก็ท่านช่วยพิจารณาตรงนี้ด้วย เรื่องที่ ๑ นะครับ เรื่องที่ ๒ ใบบรรณคดีหรือใบบอนุญาตต่าง ๆ นี้ เราส่วนราชการ หรือหน่วยงานราชการ ต่าง ๆ เป็นคนออกให้เขานะครับ ไม่ว่าจะแพทย์ หรือพยาบาล เราออกให้เขาทั้งนั้นละครับ แล้วตอนนี้เราจะไปบอกเขาว่า คุณทำอะไรไป คุณรับผิดชอบด้วยตัวคุณเอง ถึงเวลา หรือยังครับที่เราจะไปดูแลเขา ถึงเวลาหรือยังครับที่เราจะบอกว่าถ้าคุณทำถูกต้องตาม จรรยาบรรณ คุณทำเต็มฝีมือคุณแล้ว แต่มันเป็นเหตุสุดวิสัย -----

เราจะไปดูแลเขา ถึงเวลาหรือยังครับ เราจะให้กำลังใจหมอมและพยาบาลเหล่านั้นว่า ถ้าคุณทำเต็มที่แล้วรัฐธรรมนุญจะคุ้มครองคุณ ถ้าเราทำได้แบบนี้แล้ว ผมเชื่อว่า มีคนที่จะตั้งใจทำงานให้กับประเทศนี้อีกมากมายครับ ขอขอบพระคุณครับ ท่านประธานครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนุญ คนที่สอง) :
ขอบพระคุณมากครับ คุณชาติชายครับ เชิญครับ

นายชาติชาติ เจียมศรีพงษ์ : ท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม นายชาติชาย เจียมศรีพงษ์ สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนุญครับ ท่านประธานครับ ผมค่อนข้างจะเห็นด้วยกับท่านธีรวัฒน์นะครับ ที่ได้นำเสนอในเรื่องของคณะกรรมการ ที่ไปปรับ ไปปรับในเรื่องของรายละเอียด เรื่องขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนะครับ ซึ่งตาม (๒) นะครับ และส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชนมีส่วนร่วม ในการจัดการบริการสาธารณสุข ขออนุญาตได้ขยายความนะครับ ท่านประธานที่เคารพ พอดีหมอชูชัยบอกว่า ให้ปรับ จริง ๆ แล้วนะครับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนะครับ ที่เสนอเข้ามาตรงนี้นะครับ ก็เพื่อที่จะได้เข้ามาส่งเสริมในอีกหลาย ๆ เรื่อง คงไม่ใช่เรื่องของทางการแพทย์อย่างเดียว นะครับ ในเรื่องของสถานีนอนามัยที่อยู่ตามตำบลต่าง ๆ ยังคงจะต้องได้รับการส่งเสริมอีกเยอะแยะมากมาย นะครับ ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการป้องกันโรค นะครับ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการที่จะได้ทำให้สุขภาพของคนในท้องถิ่นนั้นได้มีการส่งเสริมสุขภาพ ตรงนี้ผมคิดว่า มีความสำคัญอย่างยิ่งวดครับ ถ้าเราไม่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมด้วยนะครับ บางเรื่องนี้นะครับ ลองดูเถอะครับว่า สถานีนอนามัยที่อยู่ตามตำบลต่าง ๆ นะครับ ตอนนี้อยู่ที่ว่าจะเข้ามาช่วยกันบำรุง มาช่วยกันดูแลนะครับ ซึ่งทั้งปัจจุบัน และในอนาคตนี้นะครับ มีโรคติดต่อมาเป็นจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของโรคเอดส์ นะครับ เรื่องของยูงลาย ไข้เลือดออก ตรงนี้แหละครับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถ้าเราบรรจุเข้าไปในตรงนี้นะครับ ผมคิดว่า จะช่วยในเรื่องของในด้านของสาธารณสุขทางการแพทย์อีกเยอะแยะมากมาย นะครับ แล้วเห็นด้วยกับนายแพทย์ธีรวัฒน์ด้วยครับ ปัจจุบันนี้นะครับ หมอหรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่อยู่ตามพื้นที่ต่าง ๆ นั้น ไม่มีจิตใจที่จะได้ทำงานในเรื่องของทางการแพทย์ เพราะว่าบางกรณีวินิจฉัยโรคไปแล้ว จะโดนฟ้องร้อง นะครับ ซึ่งผมได้ข้อมูลมาว่า คดีแพ่ง

นะครับ คุณหมอเขาไม่ค่อยกลัวหรอกครับ เขากลัวคดีอาญา เพราะฉะนั้นจะต้องมีกฎหมายคุ้มครองให้กับแพทย์และเจ้าหน้าที่อนามัยให้ชัดเจนนะครับ เพราะว่าถ้าทำอย่างนี้แล้วนะครับ ต่อไปแพทย์เมื่อจบมาแล้วก็ไม่อยากที่จะได้รับราชการ ไม่มีหมอที่เพียงพอกับพี่น้องประชาชนที่อยู่ตามอำเภอ ตามชนบทต่าง ๆ หรือตามจังหวัดนะครับ เห็นด้วยกับนายแพทย์ธีรวัฒน์ครับที่ได้เสนอตรงนี้นะครับ แล้วก็มีความกังวลด้วยครับที่เขาเป็นห่วงนะครับว่า ไม่มีกฎหมายคุ้มครองที่ชัดเจน ที่เขาได้วินิจฉัยโรคต่าง ๆ แล้วนี่ เขายังจะต้องโดนมาฟ้องร้องอีกนะครับ ตอนนี้นะครับ โรงพยาบาลตามพื้นที่ ตามอำเภอต่าง ๆ บางโรงพยาบาลมีหมอยู่คนเดียวนะครับ ก็ด้วยเหตุผลนี้แหละครับ ที่กฎหมายคุ้มครองที่ชัดเจนของกฎหมายรัฐธรรมนูญเรานี้ครับ ก็คงจะต้องขออนุญาตที่จะได้ลงลึกไปในตรงนี้ด้วยนะครับ เพื่อที่จะได้เป็นขวัญและกำลังใจให้กับแพทย์หรือพยาบาล หรือเจ้าหน้าที่อนามัยนะครับ อย่างไรก็ตามแล้วแต่ครับ ผมขออนุญาตสรุปว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนะครับ ก็มีความสำคัญนะครับ ในเรื่องของการส่งเสริมสุขภาพ เราจะมาซ่อมสุขภาพทำไมละครับ ทำไมเราไม่สร้างสุขภาพให้พี่น้องประชาชนที่อยู่ตามพื้นที่ต่าง ๆ เพื่อที่รัฐบาลนั้นจะได้ประหยัดเงินด้วยนะครับ ที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นเข้าไปสนับสนุนการมีส่วนร่วม หรือส่งเสริมรวมทั้งเอกชนด้วยครับ ท่านประธานครับ ขอขอบคุณครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) : ขอขอบคุณครับ อนุรัฐดีกว่าจะไม่ต้องโหวตนะครับ เพราะว่ากรรมาธิการท่านก็เห็นคล้ายตามเสียเป็นส่วนใหญ่ เหลือแต่ถ้อยคำเท่านั้นละครับ ถ้าเผื่อว่าอย่างไร ท่านคุณหมอมองจะกรุณารวบรวมถ้อยคำใหม่ได้ไหมครับ เชิญครับ

รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานครับ ผม วุฒิสาร ตันไชย กรรมาธิการครับ ประเด็นที่ท่านสมาชิกได้หารือใน (๒) ของมาตรา ๗๙ ตอนนี้อยู่ ๒ ประเด็น คือ เรื่องของระบบการมีส่วนร่วมของเอกชน กับเรื่องของการปกป้องหรือคุ้มครองจรรยาบรรณนะครับ ในส่วนแรกนะครับ คณะกรรมาธิการเห็นว่า ขออนุญาตเรียนอย่างนี้ครับว่า เราเห็นว่า ในส่วนที่เราตัดทิ้งเรื่องการส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมนี้ อย่างที่ได้กราบเรียนแล้วว่า เราได้ไปกำหนดเอาไว้แล้วในมาตรา ๗๗ (๓) แต่อย่างไรก็ตาม ในความสำคัญของภาคเอกชนและชุมชนนี้ยังมีอยู่นะครับ เพราะฉะนั้นกรรมาธิการจะขออนุญาตเพิ่มเติมถ้อยคำดังนี้ครับว่า ถ้อยคำตอนท้ายนะครับ ที่ถูกตัดออกนี้ จะขอเปลี่ยนเป็นอย่างนี้ครับว่า และส่งเสริมให้เอกชนและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบสุขภาพและการจัดบริการสาธารณสุข นะครับ โดยที่ขออนุญาตที่จะให้บันทึกในเจตนารมณ์ว่า ในอนุสัญญานี้ประสงค์ที่จะให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดอยู่ด้วยแล้วนะครับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในมาตรา ๗๗ (๓) นี้ เราพูดถึงการให้จัดเองและมีส่วนร่วม ทั้ง ๒ ส่วนนะครับ ดังนั้น จึงจะขออนุญาตแก้ไขถ้อยคำดังที่ได้กราบเรียนที่ประชุมครับ ส่วนประเด็นเรื่องของการคุ้มครองจรรยาบรรณและวิชาชีพนั้น จะขออนุญาตให้คุณหมอชัชชัยเป็นผู้ชี้แจงครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
เรียนเชิญคุณหมอลครับ

นายชัชชัย ศุภวงศ์ (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธาน ผม นายแพทย์ชัชชัย ศุภวงศ์ ครับ เรื่องการคุ้มครองวิชาชีพแพทย์ พยาบาล ก็เป็นเรื่องที่น่าเห็นใจนะครับ แล้วก็ที่ท่าน สสร. ได้สะท้อนมา ก็เป็นอย่างนั้นจริง ๆ ครับ แพทย์ พยาบาล ที่ทำงานโดยเฉพาะในโรงพยาบาลชุมชนที่ห่างไกลออกไป อยู่ในสภาพที่ยากลำบาก แต่ว่าการคุ้มครอง หรือการดูแลผู้ประกอบการวิชาชีพนี้ มันต้องไปแก้ปัญหาเรื่องระบบหลายระบบด้วยกัน คงไม่สามารถที่จะเขียนในรัฐธรรมนูญ แล้วก็บอกว่า ถ้าเขียนอย่างนี้แล้วก็จะฟ้องร้องแพทย์ไม่ได้นะครับ ก็ต้องไปพัฒนาระบบบริการทางการแพทย์ ระบบบริการการส่งต่อผู้ป่วยโดยเร็วที่มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ ก็จะทำให้แพทย์ที่อยู่ที่นี่ก็คลี่คลาย

ปัญหาได้ระดับหนึ่ง รวมทั้งมีการระบบเจรจาไกล่เกลี่ย ซึ่งทางกระทรวงสาธารณสุขก็ได้พยายามทำอยู่ ในการที่จะไม่ให้ปัญหาบานปลาย แล้วก็ยังมีกองทุนเยียวยาผู้เสียหาย ซึ่งไม่ต้องพิจารณาว่า ใครผิด ใครถูก แต่ว่าพร้อมที่จะช่วยเหลือผู้ป่วยที่ได้รับความเสียหายทันทีนะครับ ระบบต่าง ๆ เหล่านี้เป็นระบบที่มีความสำคัญที่จะทำให้แพทย์และพยาบาล รวมทั้งบุคลากรทางด้านสาธารณสุขอื่นทำงานในชนบท ในโรงพยาบาลชุมชน หรือในโรงพยาบาลจังหวัดนี้ด้วยความมีความสุขมากขึ้นนะครับ แล้วก็ผมคิดว่า การเขียนลงไปในรัฐธรรมนูญนี้ ก็จะเป็นประเด็นปัญหาว่า เดี่ยวจะต้องคุ้มครองวิชาชีพอื่นด้วย แล้วก็ไม่ได้แก้ปัญหามาโดยตรงนะครับ ขอบพระคุณครับ ผมขอให้อ่านตามร่างของกรมการครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
คุณหมอลงใจนะครับ เพราะว่าเอาเป็นบันทึกเจตนารมณ์ลงไปอีกทีใหม่ครับ ไหนลองดูสั้น ๆ ก็ได้ครับ

นายธีรวัฒน์ ร่มไทรทอง : กราบเรียนท่านประธานครับ ผมเข้าใจครับว่า ปัญหาที่เกิดขึ้นนั้น มันเกิดจากปัจจัยหลายปัจจัย ปัจจัยปรุงแต่งย่อมเป็นไปตามปัจจัยครับ แต่ปัจจัยต่าง ๆ นั้น เอชเอ (HA – Hospital / Healthcare Accreditation) เราก็พยายามทำแล้วนะครับ ระบบส่งต่อเราก็พยายามทำแล้ว ทำดีที่สุดแล้วครับ แล้วก็มันมีโรครักษาก็ตาย ไม่รักษาก็ตายก็มี บางอันมันเป็นดวงของคนไข้ครับ มันมีหลายอย่างครับ เพราะฉะนั้น ผมคิดว่า การใช้กฎหมาย การออกกฎหมายนั้น ควรจะมีทั้งเสมอภาค และสมดุลด้วยครับ แล้วก็ภราดรภาพ คือ ให้มีสมานฉันท์กัน เพราะฉะนั้นเรื่องสมดุลนี้ เพราะเรื่องนี้มีสิทธิเยอะครับ แต่สิทธิของผู้ให้บริการ มองข้ามไปเลยครับ อันนั้นมันถึงเกิดปัญหาที่วิกฤติของบุคลากรทางการแพทย์ครับ อันนั้นอันหนึ่ง อันที่ ๒ ที่บอกว่า มีกฎหมายแล้ว กฎหมายกองทุนคุ้มครองผู้ได้รับบริการนั้น ยังไม่คลอดครับ แล้วมันคลอดไม่ได้ครับ มันมีปัจจัยอีกหลายเรื่องเลยครับ แล้วก็ที่บอกมีกฎหมาย ถ้าหมอบทำตามจรรยาบรรณแล้วควร จะได้รับการคุ้มครองหรือตามมาตรฐานวิชาชีพ ยังไม่มีครับ พรบ.ไหนยังไม่มีครับ -----

เพราะฉะนั้นผมคิดว่า เปิดช่องให้นิดหนึ่ง เพราะในนี้ผมก็ขอบอกว่า ตามกฎหมายครับ แล้วก็ไปออกกฎหมายลูกต่ออีกครับ แต่ตอนนี้มันยังไม่มีครับ ขอให้คุ้มครองครับ เพราะฉะนั้นผมคิดว่า อยากจะขอให้โหวตเลยครับ เพราะไม่เช่นนั้นมันจะมีปัญหาครับ มันเกี่ยวกับวิกฤติของสังคมด้วยนะครับ ขอบพระคุณครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่สอง) : ครับ ตกลงว่า ตอนนี้ยังไม่โหวตครับ โหวตรวมทุกอนุะครับ ต่อไป (๓) นะครับ เพราะมีผู้แปร เยอะ หลายกลุ่มที่เดี่ยวนะครับ เริ่มตั้งแต่

นายวัชรวิ หงส์ประภัศร : ประธานโทษครับ กระผมยกมือมานานแล้วครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่สอง) : ยังติด (๒) อยู่หรืออย่างไรครับ

นายวัชรวิ หงส์ประภัศร : (๒) ครับ กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ กระผม วัชรวิ หงส์ประภัศร ท่านประธานครับ ของผมยังมีเรื่องมหาวิทยาลัย ท่านไม่ได้ตอบ ท่านกรรมาธิการไม่ได้ตอบครับ ขอความกรุณาครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่สอง) : ยื่นไว้ เชิญตอบครับ

นายชูชัย ศุภวงศ์ (กรรมาธิการ) : ผม ชูชัย ศุภวงศ์ นะครับ เรื่องบริการนี้ เป็นเรื่องของรัฐให้บริการนะครับ มหาวิทยาลัยก็เป็นส่วนหนึ่งของรัฐ กระทรวงสาธารณสุข ก็เป็นส่วนหนึ่งของรัฐนะครับ เพราะฉะนั้นถ้าเต็ม รัฐ มหาวิทยาลัยของรัฐ ก็ต้องเต็ม กระทรวงสาธารณสุข เต็ม กระทรวงมหาดไทย กระทรวง กทม. อะไรเข้าไปด้วยครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่สอง) : อาจารย์คุณหมอบอกครับ แล้วก็ไม่ได้แปรญัตติไว้ด้วยนะครับ ขอข้ามไป (๓) เลยนะครับ ท่านเสวตยังติดใจ (๒) อยู่หรือครับ

นายเสวต ทินกุล : ครับ ผมติดใจ (๒) ครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่สอง) : เข้า เชิญครับ สั้น ๆ นะครับ

นายเศวต ทินกุล : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม เศวต ทินกุล ครับ คือผมยังติดใจท่านคุณหมอชัชชนะครับ ก็เรียนแล้วว่า สมัยนั้นท่านเป็นผู้อำนวยความสะดวกและหมอน้อยด้วย ผมก็เป็นเอด ก็ผมเรียนแล้วว่า มันจำเป็นจริง ๆ ครับ คือเบื้องต้นเราต้องรู้กันก่อนว่า หมอทุกคนนะครับ อยากให้คนไข้หาย อยากให้คนไข้ดี ทุ่มเทเต็มที่ แต่ก็หมอเรียนแล้วว่า ไม่ใช่เทวดา มีข้อจำกัด ทั้งร่างกาย สรีระ ความอ่อนเพลีย การวินิจฉัยโรค สมมุติฐานไม่เหมือนกัน เมื่อทำไปแล้ว เกิดความผิดพลาด ล้มเสียหายแก่ชีวิตและทรัพย์สินหรือร่างกายของคนไข้ มันไม่ยุติธรรมที่จะให้หมอต้องไปรับโทษ คือ หมอทำไปแล้วต้องเสียเงิน เงินเดือนหมอก็น้อยอยู่แล้วนะครับ พักผ่อน หมอก็มีน้อย แล้วก็พักผ่อนไม่เพียงพอ ต้องดูแลพี่น้องประชาชนมากมายกายกอง ถ้าเราไม่คุ้มครองเลยคือ กฎหมายรัฐธรรมนูญก็คุ้มครองไว้กว้าง ๆ ก่อน ส่วนที่เหลือเป็นกฎหมายลูก ก็เป็นเรื่องของแพทยสภา ไปร่วมกันทำข้อกำหนดว่า จะทำอย่างไรดี คือ มาตราในรัฐธรรมนูญที่ขอแปรญัตติไปก็เป็นเรื่องกว้าง ๆ หลักกว้าง ๆ ว่า การที่หมอทำไปโดยมีมาตรฐาน มีจริยธรรม และมีความจริงใจที่จะแก้ไขให้คนไข้ได้มีสุขภาพพลานามัยดีขึ้นนั้น ก็เป็นความจริงใจแล้ว ไม่ต้องรับผิดชอบ เจตนาทางกฎหมายอาญาไม่มีแล้ว ทางแพ่งก็ไม่มี เรื่องนี้จะให้หมอไปรับผิดชอบทั้งแพ่ง ทั้งอาญานี้ มันคิดถึงความเป็นธรรมแล้ว มันไม่น่าจะเป็นอย่างนั้นครับ เพราะฉะนั้นขอฝากท่านหมอชัชชนะ คณะกรรมการยกกว้างเรื่องนี้ครับ ขอขอบคุณครับ

นายเดโช สวณานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) : ความจริง คุณเศวตครับ คุณหมอไม่ได้บอกว่า จะไม่คุ้มครองนะครับ เพียงแต่ว่า ถ้าคุ้มครองหนึ่งวิชาชีพ แล้ววิชาชีพอื่นก็ต้องเขียนไปหมด มันจะเท่าเทียมกันหมด มีอีกหลายวิชาชีพ เพราะฉะนั้นพูดแทนคุณหมอนะครับ แต่คุณหมอจะยืนยันอีกที่ เชิญครับ

นายชัชชัย ศุภวงศ์ (กรรมาธิการ) : ขอขอบคุณครับ ท่านประธานครับ ผม นายแพทย์ชัชชัย ศุภวงศ์ ครับ ผมยืนยันว่า มี พรบ. วิชาชีพเวชกรรมของแพทยสภานี้มีอยู่แล้ว ข้อบังคับทางจริยธรรมก็มีอยู่แล้วนะครับ แล้วก็เรื่องมาตรฐาน เรื่องต่าง ๆ เกณฑ์จริยธรรมมีอยู่เรียบร้อยแล้วครับ พัฒนามาตั้งแต่ ปี ๒๕๑๑ ครับ ก็ร่วม ๔๐ ปีแล้ว

เพราะฉะนั้นการดำเนินการตามนั้นนี้ ก็จะไม่ทำให้ ไม่รับว่าเป็นเกณฑ์ที่แพทย์จะใช้เป็น
แนวทางในการที่จะปกป้องคุ้มครองตัวเองนะครับ แต่ว่าส่วนที่สำคัญ คือ การจัดวาง
ระบบที่สำคัญในการที่จะช่วยให้แพทย์และพยาบาลทำงานได้ดียิ่งขึ้นครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
เชิญท่านเสริมเกียรติครับ

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ท่าน
กรรมาธิการ ท่าน สสร. ผู้ทรงเกียรติ กระผม เสริมเกียรติ วรดิษฐ์ สสร. หมายเลข ๐๘๗
ประเด็นนี้นะครับ หลาย ๆ กลุ่มนี้ ก็มีติดอยู่ประเด็นเดียวกับกรรมาธิการ ก็เรื่องการ
คุ้มครองแพทย์ ซึ่งกระผมนี้มีทางออก แล้วก็คิดว่า คงจะรับกันได้ ก็คือว่า ควรจะบัญญัติ
สั้น ๆ ใน (๒) ว่า ทั้งนี้ ผู้ให้บริการทางการแพทย์ย่อมได้รับการคุ้มครอง สั้น ๆ ครับ -----

คือ คุณหมอชัชชัย ขออนุญาตเอ่ยนาม ว่า ตรงนี้เรื่องแพทย์เป็นเรื่องละเอียดอ่อนเมื่อก่อนนี้ทุกอาชีพนี้ เวลาเราจ้างใครทำอะไร เราคงไม่ยกมือไหว้ แต่หมอนี้ เวลาเราไปหาหมอกันทุกครั้งเราต้องเอาเงินให้หมอด้วย และต้องไหว้ด้วย ซึ่งเรื่องนี้มันห้วนไห้หมา ไม่ใช่เรื่องคดีแพ่ง คดีอาญาเกิดที่อำเภอธนพิบูล หมอรักษาคนไข้ได้ตั้ง ตาย แล้วเสร็จแล้วมาฟ้องแพ่งที่ศาลนนท์ เพราะว่ากระทรวงสาธารณสุขขอยุ่นนท์ พอจ่ายเงินไปแล้ว ทางแพ่งก็มาฟ้องหมอคดีอาญาที่ร่อนพิบูล ๒ คน เป็นคดีอาญา ประมาท ทำให้คนตาย คือ หมอที่ไห้ยาและหมอลงมีด ตรงนี้ก็เป็นเหตุให้หมอทั่วประเทศออกสั้นขวัญแขวน คือบอกว่าไม่ได้ประกันตัว หรือว่าได้รับการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสม เสร็จแล้วก็มี การสัมมนาหมอทั่วประเทศที่ร่อนกว่าคนที่พระนั่งเกล้า ขออนุญาตเอ่ยนาม ท่านอาจารย์รัฐกับผมก็ไปเป็นวิทยากรเรื่องนี้ แล้วตอนนั้นก็กำลังออกกฎหมายลูก เพื่อจะคุ้มครองหมอในการรักษา แล้วก็ถูกฟ้อง ซึ่งผมก็เข้าไปช่วยเหลือทุกอย่างนะครับ กฎหมายลูกนี้ อย่างที่อาจารย์ชัชชัยพูดว่า ถ้าคุ้มครองโดยไร้ขอบเขต คงจะเป็นไปไม่ได้ การคุ้มครองนี้ก็คงจะมีขอบเขตจำกัดว่าได้รับการคุ้มครองนะ ในกฎหมายลูก เว้นแต่จะเป็นการกระทำโดยจงใจหรือประมาทร้ายแรง คือ ถ้าประมาทนี่นะ ปกติหมอก็ถูกฟ้อง อย่างที่ถูกฟ้องทุกวันนี้ แต่ต่อไปคุ้มครองคือ ถ้าหากว่า หมอไม่เจตนาทำให้เขาตาย หรือไม่ประมาทร้ายแรงทำให้เขาตายนี้ เขาก็จะได้รับการคุ้มครอง ตรงนี้ผมถึงอยากจะทำทางออกให้ทางฝ่ายกรมการยกกว้างเห็นใจหมอทั่วประเทศ เพราะว่ารู้สึกว่าร้หมอโทรมาหาทุกคนเลยนะครับ โทรมาหา สสร. ทุกคนเลย แล้วก็เรื่องนี้ ตั้งแต่หมอร่อนพิบูลถูกฟ้องนี้ หมอจะไม่รับคนไข้รักษา นะครับ อย่างที่อำเภอธนพิบูลนี้ หรือหมอทุกแห่งที่อำเภอจะปฏิเสธการรักษา บอกว่า เกินกำลังของหมอโรงพยาบาลอำเภอ ให้ส่งไปที่โรงพยาบาลจังหวัด และท่านประธานลองคิดดูสิว่าคนเป็นไส้ติ่งนี้ ถ้าหากว่าเดินทางจากที่หนึ่งไปที่หนึ่งนี้ ไม่ต้องได้รับการรักษาแล้ว ระหว่างเดินทางก็ตายแล้ว เพราะเหตุที่หมอเขาไม่ได้รับการคุ้มครอง เขาเลยบอกว่า โรคพวกนี้เขาทำไม่ได้ดีกว่า เขาจะได้ไม่ต้องเหนื่อย และไม่ต้องถูกฟ้องด้วย จึงกราบวิงวอนทางฝ่ายกรมการยกกว้างว่า ให้เติม (๒) สักนิดว่า ทั้งนี้ ผู้ให้บริการสาธารณสุขย่อมได้รับการคุ้มครอง ส่วนเรื่องคุ้มครองระดับไหนเป็นเรื่องของกฎหมายลูกครับ แค่นี้เขาก็พอใจว่ารัฐธรรมนูญคุ้มครองแล้วครับ ขอขอบคุณ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) : พอได้ไหมครับ ฝ่ายกรรมาธิการ จะได้ไม่ต้องโหวตครับ หรือยืนยัน เชิญคุณอัครพร ครับ

นายอัครพร จารุจินดา (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ กระผม อัครพร จารุจินดา กรรมาธิการครับ ขออนุญาตกราบเรียนอย่างนี้ครับว่าด้วยความเข้าใจว่า กรรมาธิการเองนั้นเข้าใจกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น แต่สิ่งที่กรรมาธิการห่วงในการที่จะบัญญัติอยู่ในบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ก็คือ ผู้ประกอบวิชาชีพต่าง ๆ นั้นมีอยู่มาก แล้วก็ในการประกอบวิชาชีพหลาย ๆ วิชาชีพนั้น ก็เสี่ยงภัยต่อการที่จะให้บริการ หรือไม่ให้บริการ และจะถูกฟ้องร้องเหมือนกัน การใส่เฉพาะวิชาชีพเดียวลงไปก็จะเกิดคำถาม ซึ่งตอบไม่ได้กับหลาย ๆ วิชาชีพ ไม่ว่าจะกฎหมาย วิทยาศาสตร์ สถาปัตยกรรม หรือวิศวะ ซึ่งเหล่านั้นก็จะกระทบต่อความเป็นอยู่ของบุคคลธรรมดาทั่วไป เพราะฉะนั้นสิ่งที่ทางกรรมาธิการได้พยายามชี้แจง ก็คือ สิ่งเหล่านั้น ก็จะไปคุ้มครองอยู่ในกฎหมายวิชาชีพต่าง ๆ ตามลักษณะหรือตามสภาพการประกอบวิชาชีพ โดยไม่บัญญัติโดยเฉพาะเจาะจงอยู่ในบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ สิ่งที่ท่านสมาชิกได้กรุณาชี้แจงมานั้น สามารถที่จะกำหนดอยู่ในบันทึกเจตนารมณ์ เพื่อในการสร้างกฎหมายวิชาชีพต่าง ๆ นั้น จะได้ดำเนินการต่อไป น่าจะเหมาะสมกว่าการเขียนเฉพาะวิชาชีพนี้อยู่ในรัฐธรรมนูญเพียงวิชาชีพเดียวครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) : ท่านคิดจะครับท่าน เชิญครับ

นายศิวะ แสงมณี : ครับ ท่านประธานสภาที่เคารพ ผม ศิวะ แสงมณี นะครับ ยังไม่ได้เป็นหมอครับ ก็กราบเรียนท่านประธานที่เคารพอย่างนี้ครับว่า เรื่องของหมอที่เราพูดกันนี้ ไม่ใช่เป็นหมอดูนะครับ คือ เป็นแพทย์ หมอดูนะดูผิดไม่เป็นไรครับ คนไข้ไม่ตาย หรือว่าคนที่ไปดูหมอไม่ตาย แต่ว่าแพทย์นี้ถ้าหากว่า รักษาโดยที่เขาไม่ได้รับการคุ้มครองนี้ ผมว่าเรามีโอกาสสูญเสียเยอะนะครับ ผมเองนี่ก็คิดว่า ในชีวิตนี้อยู่กับโรงพยาบาลตลอด -----

เพราะว่ามีบัตรทุกโรงพยาบาลเลย เพราะเป็นทุกโรคเท่าที่ในนี้มี ยกเว้นโรคร้ายแรง นะครับ เพราะฉะนั้นผมคิดว่า การคุ้มครองหมอนี้ต่างกับอาชีพอื่นนะครับ อย่างพวก หมอความ อย่างท่านอาจารย์สุรชัยนี้ ไม่ต้องไปคุ้มครองเขาครับ เขาคุ้มครองตัวเองได้ นะครับ หรือว่าพวกสถาปนิก วิศวกร เราไม่จำเป็นครับพวกนั้น เพราะว่าไม่ได้รักษาใคร นะครับ พวกนั้นมาหาเรา ยังต้องไหว้เราด้วยซ้ำนะครับ เพราะว่าเราเป็นคนจ่ายสตางค์ แต่หมอนี้เป็นคนที่ผมคิดว่า รักษาชีวิตเราเนี่ย เราจะคุ้มครองสักนิตในรัฐธรรมนูญนี้ คุ้มครองไม่ได้หรือครับ มันเป็นอย่างไรมันยังไม่เข้าใจนะครับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณหมอ ชูชัยนี้ครับ ซึ่งท่านน่าจะทราบดี เพราะว่าท่านเป็นหมอในชนบท ผมนี่อยู่ต่างจังหวัด ผมทราบดีครับ หมอตามชนบทนี้ มีโรงพยาบาลละ ๑ คน ครับ ถ้าเราไม่คุ้มครองเขาเนี่ย ครับ ต่อไปไม่มีใครอยู่หรอกครับ เขาเป็นทั้งผู้อำนวยการ เป็นทั้งแพทย์ เป็นทั้งพยาบาล อะไรต่าง ๆ นะครับ เพราะฉะนั้นผมคิดว่า การคุ้มครองหมอนี้จะต่างกับอาชีพอื่นครับ อาชีพรัฐศาสตร์อย่างพวกผมก็ไม่ต้องมาคุ้มครองนะครับ เพราะผมไม่ได้ไปรักษาใคร เพราะฉะนั้นผมคิดว่า การที่เราจะคุ้มครองผู้ปฏิบัติหน้าที่ในด้านนี้ ไม่ใช่เพียงแพทย์ นะครับ พยาบาลอะไรต่าง ๆ ด้วยนี้ แล้วพวกเหล่านี้เราต้องยอมรับว่า เสี่ยงในการรักษา เราที่หนึ่งแล้ว ก็ยังเสี่ยงการติดโรคด้วยซ้ำ เราจะพบว่า หมอเหล่านี้เนี่ยครับ ตามสถิติบอก ว่าเป็นวัณโรคก็เยอะนะครับ แล้วก็ เป็น โอกาสพลาดไปเป็นเอดส์ (AIDs – Acquired Immune Deficiency syndrome) ก็มีนะครับ แล้วหลายคนนะครับ จากการวิจัยเขาบอก ไม่ทราบจริงเท็จแค่ไหนครับคุณหมอชูชัย เขาบอกหมอนี้อายุสั้นที่สุด ในบรรดาวิชาชีพ ทั้งหมด เพราะอยู่กับเชื้อโรคตลอดเวลา เพราะฉะนั้นผมคิดว่า ในเรื่องนี้อยากจะให้มีการ คุ้มครองในรัฐธรรมนูญนะครับ ไม่ใช่เอาแค่กฎหมายลูก กฎหมายลูกนั้น เอา ในนี้เราเสนอ อยู่แล้วครับ ในกลุ่มท่านวิษรว่า ย่อมได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย เพราะฉะนั้นเรา ก็เพื่อไปให้ถึงการออกกฎหมายลูกด้วยครับ ผมขออนุญาตเรียนท่านประธานครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
ขอบคุณครับ ผมอยากขอรายละเอียดทำนอง ไม่อย่างนั้นถ้าไม่ตกลง ต้องขอโทษแล้วครับ
ท่านอุทิศครับ เชิญครับ

๑๗๕

สสว ๒๗/๒๕๕๐

สมร ๗๔/๒

นายอุทิศ ชูช่วย : กราบเรียนท่านประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติครับ กระผม อุทิศ ชูช่วย ครับ ขออนุญาตสนับสนุนแนวคิดของท่านผู้แปรญัตติที่จะให้มีการคุ้มครองมาตรฐานวิชาชีพ จริยธรรมของหมอย่างยิ่งครับ แต่อยากจะกราบเรียนท่านประธานผ่านไปยังท่านกรรมาธิการนะครับ ใน (๒) นี้ะครับ ตามร่างเดิมนี้ะครับ ในบรรทัดรองสุดท้ายนี้ะครับ ที่มีการแก้ไขนี้ะครับ ตัดข้อความคำว่า และส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดบริการสาธารณสุข นะครับ ตรงประเด็นนี้ ผมอยากจะเรียนท่านกรรมาธิการนะครับว่า ขอให้คงอยู่นะครับ เพราะว่าปัจจุบันนี้ะครับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็ได้ทำกิจกรรมอย่างนี้ ดูแลสุขภาพ ดูแลอนามัยของพี่น้องประชาชน และมีศูนย์สาธารณสุข ศูนย์แพทย์ ในบางเทศบาลนั้นะครับ มีโรงพยาบาลเป็นของตนเองนะครับ ไม่ว่าจะเป็นโรงพยาบาลของเทศบาลนคร นครศรีธรรมราช ตัวอย่างนะครับ ก็มีโรงพยาบาลและมีหมอ มีบริการสาธารณสุขพร้อมครับ เทศบาลอื่น ๆ ก็มี อย่างน้อยที่สุดครับ มีศูนย์สาธารณสุขมูลฐาน อย่างครบถ้วนนะครับ เพราะฉะนั้นนี้ ผมคิดว่า ไม่ควรตัดข้อความตรงนี้ออกไปนะครับ และส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดบริการด้านสาธารณสุข ครับ ท่านประธานครับ กราบขอบพระคุณมากครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) : เข้าใจว่า เรื่องนี้ท่านกรรมาธิการรับไปแล้วใช่ไหมครับเมื่อสักครู่ ประเด็นถ้อยคำคงจะพอจะรับกันได้ เพราะฉะนั้นเราคงจะมีประเด็นปัญหาเรื่องเดียวครับว่า คุ้มครองหรือไม่คุ้มครองนะครับ ประเด็นตัวปัญหา คุณหมอ จะโหวตแล้วนะครับ ถ้าใช้เวลา คงไม่ให้ใช้เวลา

นายธีรวัฒน์ ร่มไทรทอง : ขอนิดเดียวครับ ท่านครับ ผมคิดว่านะครับ จริงอยู่ว่าวิชาชีพต่าง ๆ จะต้องการแบบนั้น แต่ผมคิดว่า ให้พวกผมออกไปรับฟังความคิดเห็นใช่ไหมครับ มีวิชาชีพไหนที่จะ อันนี้ผมรับฟังมา ขอบพระคุณครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) : เข้าใจแล้วครับ คุณหมอกครับ ตกลงครับ อันนี้หมดรายการอภิปรายแล้วนะครับ เพราะว่าไม่อย่างนั้นผมคงจะ

(นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง)
มีสัตยาภิญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
ท่านสมาชิกครับ มาตรการนี้มีการแก้ไข เพราะฉะนั้นประเด็นแรกที่จะต้องถามก่อนนะครับ
ก่อนจะไปโหวตในอนุอื่น ๆ นั้น ก็ต้องถามว่า ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วยกับการแก้ไขของ
กรรมาธิการบ้าง โปรดยกมือขึ้นนะครับ ถ้าไม่เห็นด้วยนะครับ ปากฎว่า ไม่เห็นด้วยกับ
ร่างเดิมนะครับ ที่มีการแก้ไข ตกลงเราทุกคนเห็นด้วยหมดนะครับ

นายวัชร หงส์ประภัสสร : ท่านประธาน กรุณาถามใหม่ได้ไหมครับ
ฟังไม่ทันครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
เนื่องจากมาตรการนี้มีการแก้ไขจากร่างเดิม เพราะฉะนั้นเราต้องถามเป็นหลักก่อน
มาตรา ๗๙ ทั้งมาตราแหละครับ มีการแก้ไขจากร่างเดิม แต่ก่อนจะมาลงมติใน (๒)
นั้น ก็ต้องถามก่อนว่า ร่างเดิมท่านเห็นด้วยไหม ที่มีการแก้ไข เพราะท่านสมาชิกอาจจะ
บอกว่า ผมไม่เห็นด้วย เพราะไม่ได้เห็นร่างเดิม ผมไม่ได้แปรญัตติในร่างเดิม ประเด็น
มันอยู่ที่เราเคยพูดกันแล้ว ฉะนั้น ประการแรกที่สุดก็ต้องถามว่า ในการที่กรรมาธิการ
เขียนใหม่ แปรใหม่ เขียนใหม่ มาเป็นร่างใหม่ แทนที่จะใช้ร่างเดิมนั้น เนื่องจากท่านไม่มี
โอกาสได้เห็นในการแปรญัตติครั้งนั้น ก็ต้องถามเป็นมติว่า ท่านผู้ใดขัดข้องใหม่
กับกรรมาธิการแปร เขียนว่าเป็นอย่างนั้น ไม่มีนะครับ

นายธีรวัฒน์ ร่มไทรทอง : ร่างเดิมหมายถึงนั้นใช่ไหมครับ ท่านครับ
ร่างเดิม หมายถึงว่า มีเอกชนอยู่ด้วยใช่ไหมครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
ไม่ใช่เล่มนี้ ไม่ใช่เล่มที่เสนอนี้

นายธีรวัฒน์ ร่มไทรทอง : คือ เล่มเหลืองนี้ใช่ไหมครับ ที่ว่า มีเอกชนและ
ชุมชนในท้องถิ่น ให้มีคงอยู่ใช่ไหมครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
ใช่ครับ ใช่ครับ

นายธีรวัฒน์ ร่มไทรทอง : ขอบคุณครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่สอง) :
ชัดเจนนะครับ ถ้าอย่างนั้นวรรคหนึ่ง เราไม่ต้อง

นายวัชรา หงส์ประภัสร์ : คือเราไม่เห็นด้วยกับทั้ง ๒ ร่างนี้ นะครับ จะทำ
อย่างไรครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่สอง) :
เอาทีละร่างครับ

นายวัชรา หงส์ประภัสร์ : คือ ไม่เห็นด้วยเลยครับ ทั้ง ๒ ร่าง

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่สอง) :
ก็ไม่เห็นด้วย ก็ต้องโหวตตั้งแต่ร่างแรกเลยครับ ถ้าอย่างนั้น ไซ้ใหม่ครับ ผมว่าต้องโหวต
นะครับ ไม่มีทางเลือกนะครับ ถ้ามีผู้ไม่เห็นด้วย เพราะฉะนั้นก็ต้องถามว่า การที่
กรรมาธิการแปรเปลี่ยนจากร่างเดิมจริง ๆ มาเป็นใหม่ นะครับ ถ้าท่านสมาชิกเห็นด้วย
โปรดกด เห็นด้วย ถ้าไม่เห็นด้วย โปรดกด ไม่เห็นด้วย ชัดเจนนะครับ

นายวัชรา หงส์ประภัสร์ : ไม่เข้าใจครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่สอง) :
ไม่เห็นด้วยกับการแปรเปลี่ยนของกรรมาธิการอย่างไรครับ กรรมาธิการเขาเสนอมา
ร่างเดิมที่ท่านไม่ได้แปรญัตติอย่างไรครับ ท่านเห็นแล้วท่านก็มาแปร เชิญท่านเจิมศักดิ์
ช่วยอธิบายทีครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : เรียนท่านประธานที่เคารพครับ
ผม เจิมศักดิ์ครับ ท่านประธานช่วยถามอย่างนี้ได้ไหมครับว่า จะมีท่านใดยังอยากจะได้
อย่างร่างเดิม คือ เล่มสี่เหลือง มีอยู่บ้างไหม ถ้ามีก็ถึงโหวต แต่ถ้าไม่มี ก็ถือว่า ผ่านเลย
นะครับ ท่านใดยังติดใจอยากจะได้ร่างเดิมบ้างไหม ผมว่าถามอย่างนั้นดีกว่า ก็คือ
ตามเล่มสี่เหลืองร่างแรก ก่อนที่กรรมาธิการจะแก้ไข มีใครติดใจอยากจะได้ร่างนั้น เดิม
บ้างไหม ถ้าไม่มีใครยกมือ ก็แสดงว่า ทุกคนอยากเปลี่ยนแปลงหมดเลยนะครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่สอง) :
ขอบคุณครับ ผมขอถามใหม่ นะครับ ท่านผู้ใด เอาใหม่อีกทีดี กรุณาถามใหม่

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ขอบพระคุณท่านประธานครับ คือ ท่านได้ยังตั้งใจอยากจะได้ร่างเดิมบ้างนะครับ มีบ้างไหม

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
ขอบคุณครับ ท่านสมาชิกครับ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ท่านประธานครับ ขออนุญาตครับ ผม สุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย ครับ ผมเชื่อแน่ว่า ในที่นี้มีหลายท่านที่มีแนวความคิดอย่างที่ท่านชรา พุดเมื่อสักครู่ ก็คือ ไม่เห็นด้วยทั้ง ๒ ร่างนะครับ ร่างฉบับรับฟังความคิดเห็น พวกเราเห็นแล้วว่า มีหลายคนขอแปรญัตติมานะครับ แล้วก็ร่างฉบับแปรญัตติของท่านกรรมาธิการ ยกร่าง เมื่อถืออภิปราย หลายคนก็ยังไม่เห็นด้วย หลายคนยังเสนอให้มีการเพิ่มเติม ตัด ทอนข้อความอยู่ นั่นแปลว่า หลายท่านไม่เห็นด้วยทั้ง ๒ ร่างเลยครับ ก็สรุปอย่างนี้ วิธี โหวตเราจะทำอย่างไรครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
ก็ไม่เห็นด้วย ท่านก็ไม่เห็นด้วย ไม่มีปัญหาหรอกครับ แล้วแต่ว่าใครจะชนะร่างแรก ถูกไหมครับ เพราะขั้นตอนมันต้องเป็นเช่นนั้น คงไม่แล้วครับ ก็คงเคลียร์ครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง)
มีสัตญาณมาให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

นายชรา หงส์ประภัสร์ : ผมขอพักการประชุมสักเล็กน้อยครับ เพื่อหารือ กันครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
กดออกไปแล้วครับ ไม่ต้องหารืออีกแล้วครับ เพราะท่านขอให้มีการโหวตเองนะครับ

นายรัฐ ชุกกลิ่น : ท่านประธานครับ ขออนุญาตครับ ผมไม่เข้าใจครับ คือ ร่างเดิมของทางยกร่างนี้ บอกว่า ยังมี เล่มนี้เลยนะครับ เล่มแรกของท่านนี้ มี และส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดบริการ จัดบริการสาธารณสุข -----

คือ ร่างเดิมผมอยากได้นะครับ แต่ร่างใหม่ที่ทางยกร่างท่านให้มา ท่านตัดออก แต่ท่านไปเพิ่มคำว่า ระบบสุขภาพที่เน้น อันนี้ผมก็อยากได้ แต่ในร่างแรกไม่มีครับ ผมก็เลยไม่รู้ว่าเอาร่างไหนแน่ครับตอนนี้ ขอขอบคุณครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
เราก็ปฏิบัติมาหลายสิบมาตราแล้วนะครับ ทำอย่างนี้ทุกครั้ง ทุกมาตราครับ ถ้าไม่อยากได้เดิม ก็ต้องตัดสินใจเอาอย่างใดอย่างหนึ่งนะครับ เพราะว่าหลักปฏิบัติก็ปฏิบัติมาอย่างนี้ ไม่เคยเปลี่ยนแปลงเลยครับ ผมลืมหืมแล้ว ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ อีกรั้วที่เถอะครับ ผมลืมหืมจริง ๆ นะครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : เรียนท่านประธานครับ ผม เจิมศักดิ์ นะครับ คือ อย่างนี้ นะครับ อันที่ ๑ ถ้ามองเสียเลย ว่า ยังมีใครติดใจกับร่างเดิม คือ ร่างแรกที่อยู่ในเล่มสี่เหลืองบ้างไหม ถ้าไม่มีผู้ใดติดใจก็แสดงว่า ทุกคนต้องการแก้ไขจากร่างแรกก็มาเทียบต่อระหว่างของกรรมาธิการที่แก้ไข แล้วกับของกลุ่มต่าง ๆ ที่แก้ไข ก็เอามาชนกัน ว่า จะชอบแบบไหนมากกว่า ก็จบนะครับ ขอขอบคุณครับท่านประธาน

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
ขอขอบคุณครับ คราวนี้ถามเป็นครั้งสุดท้ายนะครับ ท่านสมาชิกครับ ยังมีใคร สมาชิกท่านใดติดใจกับร่างเดิมบ้างไหมครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
ปรากฏว่าไม่มีใครติดใจเลย ไม่มีใครติดใจเลย ไม่มีใครยกมือเลย ขอผ่าน ถ้าอย่างนั้นเราจะได้ถามพรรคสองกันนะครับ พรรคสองเอาแต่ประเด็นที่บอกว่า จะคุ้มครอง หรือไม่คุ้มครอง ถูกไหมครับ เพราะเรื่องอื่นนั้นตกลงกันได้เรียบร้อยแล้ว เหลือประเด็นเดียวที่ยังตกลงไม่ได้ คุณหมอมมีประเด็นอื่นอีกไหมครับ

นายธีรวัฒน์ ร่มไทรทอง : ท่านประธานครับ ประเด็นแรกยังงงกันอยู่ครับ ผมคิดว่า ถามแบบนี้ง่าย ๆ ครับ ท่านครับ บอกว่า

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) : จบแล้วครับ จบแล้ว คุณหมอบอกครับ จบแล้ว เอาแต่ประเด็น จบแล้วครับ ไม่มีใครงงหรือครับ รับรอง ไม่มีใครงงครับ เพราะฉะนั้นในวรรคสองนะครับ ท่านสวิง เชิญครับ

นายสวิง ต้นอุต : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม สวิง ต้นอุต ครับ ผมคิดว่าที่ท่านประธานบอกว่า ตกลงกันไปได้บ้างแล้วนี้ ข้อตกลงเป็นอย่างไร อ่านให้ฟังหน่อยได้ไหมครับ เพื่อที่จะประกอบการพิจารณาครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) : ได้ครับ เชิญท่านใดท่านหนึ่งครับ

นายชูชัย ศุภวงศ์ (กรรมาธิการ) : ขอบพระคุณครับ ผม นายแพทย์ชูชัย ศุภวงศ์ นะครับ (๒) ที่ปรับแล้วนะครับ ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาระบบสุขภาพ ที่เน้นการสร้างเสริมสุขภาพอันนำไปสู่สุขภาพที่ยั่งยืนของประชาชน รวมทั้งจัดและส่งเสริมให้ประชาชนได้รับบริการสาธารณสุขที่มีมาตรฐานอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อันนี้ เราละไว้ นะครับ ไม่ได้เดิมนะครับ ด้วยเหตุที่ว่า อยู่ในมาตรา ๗๗ (๓) นะครับ และส่งเสริมให้เอกชนและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบสุขภาพและการจัดบริการสาธารณสุข ครับ และก็ไม่ได้เดิมนะครับ ผู้ปฏิบัติหน้าที่บริการดังกล่าวต้องได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย อันนี้ไม่ได้เดิมนะครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) : ชัดเจนนะครับ ก็เหลือประเด็นเดียว นะครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) : มีสัตยาบันให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) : ท่านผู้ใดเห็นด้วยกับ อาจารย์วิชา

นายวิชา หงส์ประภัศร : คือ ผมอยากวิงวอนท่านกรรมาธิการนะครับ กรุณาช่วยพิจารณาครับ โดยผู้มีหน้าที่บริการดังกล่าวซึ่งได้ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรฐานวิชาชีพและจริยธรรม ย่อมได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่สอง) :
ไม่ต้องแล้วครับ ไม่ต้องแล้วครับ ท่านวัชรครับ

นายวัชร หงส์ประภัสร์ : คือ ขอบเขตมีอยู่แล้วครับ เงื่อนไขมีอยู่แล้ว
ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรฐานวิชาชีพและจริยธรรม

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่สอง) :
ท่านวัชรครับ ยุติแล้วครับ เพราะกดออกแล้วครับ กรุณาไหวตครับ

นายวัชร หงส์ประภัสร์ : ผมยังเห็นว่า น่าจะตกลงกันได้ครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่สอง) :
ท่านเห็นอย่างนั้น แต่ประธานไม่เห็นอย่างนั้นแล้วครับ เพราะรู้ว่าจะต้องถกแถลงกัน
ยาวนานนะครับ เพราะฉะนั้นก็ต้องไหวตละครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่สอง)
มีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่สอง) :
ท่านผู้ใดที่เห็นว่า ไม่ต้องคุ้มครองตามกรรมาธิการ โปรดกด เห็นด้วย ถ้าเห็นด้วยว่า
ต้องมีการคุ้มครองตามผู้แปรญัตติ โปรดกด ไม่เห็นด้วย เข้าใจนะครับ เชิญลงคะแนนครับ

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ขออนุญาตท่านประธานครับ ถ้าเห็นด้วย
กับกรรมาธิการ ต้องกดว่า เห็นด้วย ครับ ถ้าไม่เห็นด้วยถึงจะกดว่า ไม่เห็นด้วย
คือ ต้องการคุ้มครอง ต้องไม่เห็นด้วยครับ ถ้าเห็นด้วยกับกรรมาธิการ ต้องกดว่า เห็นด้วย
ครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่สอง) :
ตกลงนะครับ ขอตั้งคำถามใหม่ครับ ท่านสมาชิกครับ ถ้าท่านผู้ใดเห็นด้วยกับ
กรรมวิธีการ โปรดกด เห็นด้วย ถ้าท่านไม่เห็นด้วยกับกรรมวิธีการ เห็นด้วยกับผู้แปรญัตติ
โปรดกด ไม่เห็นด้วย เชิญลงคะแนนครับ

(สมาชิกทำการเสียบบัตรแสดงตนและกดปุ่มลงคะแนน)

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่สอง) :
มีใครยังไม่ลงอีกครับ เรียบร้อยนะครับ ขอปิดการลงคะแนน ขอรวมคะแนนเลยครับ
เห็นด้วยกับกรรมวิธีการ ๒๒ เสียงครับ ไม่เห็นด้วย ๕๐ งดออกเสียง ๓ ตกลงว่า ไม่เห็น
ด้วยกับกรรมวิธีการ ให้มีการคุ้มครองนะครับ

ต่อไปพรรคสามนะครับ เชิญครับ เชิญกรรมการครับ

นายชินนทร์ บัวประเสริฐ : ท่านประธานครับ ผมขออนุญาตด้วยครับ
เมื่อที่ที่ไหวตไปมันมี ๒ ประเด็นนะครับ ไม่ใช่ประเด็นเดียว คือ ประเด็นเรื่องราชการ
บริหารส่วนท้องถิ่นด้วย แล้วก็เรื่องของการคุ้มครองด้วยนะครับ ไม่ใช่ประเด็นเดียวนะครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่สอง) :
ผมเข้าใจว่าประเด็นอื่นตกลงกันได้แล้ว

นายวัชรา หงส์ประภัศร : การบริหารส่วนท้องถิ่นนั้นตกลงไปแล้ว เราไม่
ติดใจครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่สอง) :
ใช่ครับ

นายอัชพร จารุจินดา (กรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ
กระผม อัชพร จารุจินดา กรรมการครับ เพื่อประโยชน์ในการบันทึกข้อความในการ
คุ้มครองนั้น ขอใช้ข้อความที่ท่านวัชราได้กรุณาเสนอมาว่า โดยผู้มีหน้าที่บริการดังกล่าว
ซึ่งได้ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรฐานวิชาชีพและจริยธรรมย่อมได้รับความคุ้มครอง
ตามกฎหมาย

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่สอง) :
ชัดเจนแล้วนะครับ ต่อไปพรรคสามนะครับ มีการแปรญัตติกันหลายกลุ่มนะครับ แต่ว่า
ทางกรรมการในกลุ่มแรกของกลุ่มคุณพิเชียร เชิญครับ ท่านอรรครัตน์ครับ

นายอรรครัตน์ รัตนจันทร์ : กราบเรียนท่านประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ
ที่เคารพ กระผม นายอรรครัตน์ รัตนจันทร์ สมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนุญครับ ขอกราบเรียน
ต่อท่านประธานดังนี้ครับ ในกลุ่มของผม คือ กลุ่มของท่านอาจารย์พิเชียรนะครับ ใน
มาตราที่ ๗๙ ครับ จะมีของท่านอาจารย์วิทยา งานทวี ซึ่งมีผมเป็นผู้แปรญัตติเหมือนกัน
ครับ เพราะฉะนั้นกระผมขออนุญาตอ่านในส่วนที่ได้แปรญัตติไว้ดังนี้ การพัฒนาคุณภาพ
และมาตรฐานการศึกษาในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา อุดมศึกษา
การศึกษานอกโรงเรียน และวิทยาลัยชุมชน อันนี้เป็นประเด็นสำคัญที่ต้องการที่จะแยก
การศึกษาให้ชัดเจนนะครับ ซึ่งในข้อความนี้ของอาจารย์วิทยา ได้มีการรวมกับของท่าน

อาจารย์พิเชียรในตรงนี้แล้วครับ แล้วก็กระผมขออนุญาตให้เหตุผลดังนี้ครับ เพื่อกำหนดนโยบายด้านการศึกษาที่รัฐต้องดำเนินการให้ชัดเจน และมีองค์การรับผิดชอบการจัดการศึกษาในระบบและนอกระบบทุกระดับ ให้การจัดการศึกษาในทุกระดับ ที่มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานอย่างแท้จริง และเป็นไปตามความต้องการของประชาชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษา ท่านประธานครับ ชาติบ้านเมืองจะมีความเจริญมั่นคงอยู่ได้ ก็เพราะประชาชนในชาติได้รับการพัฒนาอย่างถูกวิธี การพัฒนาคนจะต้องดำเนินต่อไปอย่างถูกต้อง ก็เพราะมีระบบการศึกษาและกระบวนการให้การศึกษาที่ดี กระบวนการให้การศึกษาจะดำเนินการต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ ก็เพราะมีการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ อันจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญอย่างมั่นคง การศึกษานับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะแรงงานคนที่มีคุณภาพ จะเป็นปัจจัยชี้วัดว่า จะสามารถสร้างความเจริญให้แก่ชาติบ้านเมืองได้หรือไม่ หากเราได้ศึกษาวิเคราะห์การพัฒนาประเทศในกลุ่มทวีปเอเชีย (Asia) ด้วยกัน จะพบว่าการพัฒนาต่าง ๆ มีพื้นฐานจากการพัฒนาคนเป็นอันดับแรก -----

ซึ่งหมายความว่า รัฐจะต้องส่งเสริมการพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างจริงจัง จึงจะสามารถวางแผนการพัฒนาประเทศให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์ได้ ประเทศไทยก็ได้ให้ความสำคัญต่อการศึกษามาเช่นเดียวกัน โดยกำหนดให้มีการปฏิรูป การศึกษา และประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ เป็นเครื่องมือ ด้วยความมุ่งมั่น และมุ่งหวังว่า จะนำไปสู่การจัดการศึกษาของชาติให้มี คุณภาพ สามารถพัฒนาคนไทยให้เป็นคนคุณภาพ คือ เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งทาง ร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม วัฒนธรรม ในการ ดำรงชีวิต และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข หรือที่เรียกว่า เป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ได้มีข้อกำหนด เพื่อพัฒนาคุณภาพคน โดยกำหนดหลักการศึกษาไว้ว่า ผู้เรียนทุกคนมีความรู้ ความสามารถในการเรียนรู้ และ การพัฒนาตนเองได้ และถือว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด หรือที่มักเรียกกันว่า เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ โดยพยายามให้ทุกคนได้รับประโยชน์สูงสุด การจัดการเรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญนั้น ส่วนใหญ่จะมุ่งเน้นว่า เป็นภาระหน้าที่ของครู ที่จะใช้วิธีการสอน อย่างไร เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ร่วมคิด ร่วมทำ คิดเอง ทำเอง แก้ปัญหาเอง จึงนับเป็นภาระ อันยิ่งใหญ่ของสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ที่จะดำเนินกิจกรรมการศึกษาอย่างไร เพื่อ ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นคนเก่ง คนดี มีความสุข ตามนโยบายการปฏิรูปการศึกษา ผลของ การมีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และการพัฒนาการศึกษาในระบบอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ระดับการศึกษาโดยเฉลี่ยของคนไทยเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะมีความสำคัญอย่างยิ่งใน การชี้นำทิศทางการพัฒนาในอนาคต ทั้งในเรื่องโอกาสทางเศรษฐกิจ การพัฒนาทาง สังคม การเมือง การเรียกร้องสิทธิต่าง ๆ เป็นแรงกดดันให้ระบบการเมือง และภาค ราชการต้องปรับตัว เพื่อให้การบริหารจัดการมีความโปร่งใส และ เป็นธรรม รวมทั้งการ บริหารการเปลี่ยนแปลง ซึ่งอาจจะเกิดขึ้นภายใต้ข้อจำกัด ด้านขีดความสามารถในการ รับรู้ การมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีพื้นฐานการศึกษาต่างกัน และการเผยแพร่การ กระจายของข้อมูลข่าวสารที่ไม่ครอบคลุมถึง อย่างไรก็ตาม โดยภาพรวมแล้ว ประชากรไทยยังมีการศึกษาน้อย รัฐจึงควรเร่งขยายการศึกษา เพื่อให้ ประชาชนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง โดยเฉพาะการศึกษาในชั้นพื้นฐาน เพื่อให้คนไทย

ได้มีความรู้พื้นฐาน เพื่อที่จะได้มีโอกาสได้รับการศึกษาในระดับสูงต่อไป ทั้งในการศึกษา
 ในระบบ นอกกระบบ ซึ่งส่งผลให้คนไทยมีจำนวนปีที่รับการศึกษาสูงขึ้น เพื่อให้คนไทย
 มีความรู้ ความสามารถ พร้อมเข้าสู่ตลาดแรงงานได้อย่างมีคุณภาพต่อไป ในขณะที่สังคม
 โลกก้าวสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ และเศรษฐกิจของแต่ละประเทศได้ปรับเปลี่ยนเป็น
 เศรษฐกิจบนพื้นฐานความรู้ ประเทศไทยเองจำเป็นต้องปรับตัวเข้ากับสังคมแบบใหม่ และ
 เศรษฐกิจยุคใหม่ เพื่อสามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก การที่ประเทศไทยสามารถปรับตัว
 เข้ากับเศรษฐกิจยุคใหม่ได้ จำเป็นที่จะต้องให้เด็ก เยาวชนไทย ต้องมีความรู้
 ความสามารถ ดังนั้น ระบบการศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญ ระบบการศึกษาของไทย
 ยังล้าหลัง ไม่ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น จึงจำเป็นต้องมีการปฏิรูปการศึกษา
 เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และ
 คุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่าง
 มีความสุข ขณะที่ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันยังส่งผลให้ประชาชน
 โดยเฉพาะที่อยู่ในชนบทกลายเป็นผู้ด้อยโอกาสในการศึกษาระดับสูงกับภาคบังคับ
 ขาดการพัฒนาอาชีพ และคุณภาพชีวิต ทั้งยากไร้ ทั้งถิ่นฐานบ้านเกิดไปทำงานที่อื่น
 ชุมชนอ่อนแอ และขาดการพัฒนา ดังนั้น เพื่อให้ประชาชนได้รับโอกาสเท่าเทียมกัน
 ที่จะได้เรียนรู้ตลอดชีวิต โดยยึดหลักการตามนโยบาย การศึกษาสร้างชาติ สร้างคน
 ผมจึงสนับสนุนที่จะให้มีการจัดระบบการศึกษา โดยแยกออกเป็นในทั้งระดับ
 ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา การศึกษานอกโรงเรียน การศึกษาอุดมศึกษา
 และวิทยาลัยชุมชน ในขั้นนี้กระผมอยากจะขอกราบเรียนถึงที่มาของวิทยาลัยชุมชน
 ซึ่งเป็นวิทยาลัยที่เกิดขึ้นใหม่พอสังเขป -----

โดยในขณะเดียวกันในการศึกษาในด้านอื่น ในด้านประถมศึกษา ด้านมัธยมศึกษา ก็จะมี ท่านอาจารย์วิฑิตยา ซึ่งกระผมได้รวมข้อแปรญัตติเข้ามาด้วยกัน จะเป็นผู้อธิบายต่อ กระผมขอพูดถึงวิทยาลัยชุมชนพอสังเขปดังนี้ครับ การจัดการศึกษา การเรียนการสอน ในวิทยาลัยชุมชนแต่ละแห่ง มุ่งเน้นการตอบสนองต่อชุมชน และการประกอบอาชีพของ ชุมชนนั้น ๆ ซึ่งในจังหวัดมุกดาหารเอง ก็มีวิทยาลัยชุมชนมุกดาหาร ซึ่งตั้งขึ้นมาเป็นหนึ่งใน สิบบแปดของวิทยาลัยชุมชน เป็นสถานศึกษาที่จัดตั้งขึ้นตามแนวนโยบายของรัฐบาล

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
ท่านอรรถวิฑิตน์ครับ ถ้าจะให้ใครต่อเนะครับ เวลาของท่านเหลืออีก ๒ นาทีเท่านี้เนะครับ กรุณาคิดในใจไว้ด้วยเนะครับ

นายอรรถวิฑิตน์ รัตนจันทร์ : ท่านอาจารย์วิฑิตยาอยู่คนละกลุ่มกับผมครับ ของผมจะขอใช้ ๑๐ นาทีตรงนี้ครับท่าน วิทยาลัยชุมชนมุกดาหารได้รับการจัดตั้งเป็น สถานศึกษาที่จัดตั้งขึ้นตามแนวนโยบายที่ต้องการให้จัดตั้งวิทยาลัยชุมชนขึ้นในจังหวัดที่ ชาติแคลนสถาบันอุดมศึกษา และด้วยเหตุผลความจำเป็นที่มีนักเรียน นักศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าจำนวนมาก ที่ไม่สามารถเรียนต่อใน ระดับอุดมศึกษา อันเนื่องมาจากความไม่พร้อมในด้านต่าง ๆ เช่น ความยากจน ความไม่ สะดวกในการเดินทาง ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับต่าง ๆ หรือที่ประกอบอาชีพแล้ว แต่ ต้องการเรียนรู้เพิ่มเติม เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มพูนทักษะอาชีพ ตลอดจนประชาชนผู้ขาด โอกาสทางการศึกษาที่จบมัธยมศึกษาตอนปลาย และผู้ใช้แรงงาน ในส่วนใหญ่นี้ที่มี การศึกษา ในระดับประถมศึกษา ที่จะจัดเป็นแรงงานที่ขาดทักษะในการทำงาน ก็ สามารถที่จะมาศึกษาในวิทยาลัยชุมชนได้ ท่านประธานครับ วิทยาลัยชุมชนเป็นวิทยาลัย ที่เติมเต็มในระบบการศึกษาให้กับผู้ที่จบการศึกษา ม. ปลาย ได้มีโอกาสศึกษาต่อใน ระดับอุดมศึกษา โดยมีค่าเล่าเรียนที่ถูกมากกว่าในสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ คือประมาณ เทอม (Term) ละพันบาท เมื่อมีผู้สำเร็จการศึกษาจากระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เข้ามาสู่วิทยาลัยชุมชน ก็จะทำให้เขาเหล่านั้นได้ประหยัดค่าใช้จ่าย แล้วหลังจากที่จบจาก วิทยาลัยชุมชน ซึ่งได้อุปริญญาตรีแล้ว ก็จะสามารถไปศึกษาต่อในการศึกษา ระดับอุดมศึกษาตามมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ซึ่งเป็นสิ่งที่ดีและเป็นสิ่งที่ควรได้รับการสนับสนุน

ส่งเสริมให้ดำเนินการจัดการศึกษาเข้ามาอยู่ในระดับต่าง ๆ และสมควรที่จะได้รับการ
บรรจุไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ครับ ขอขอบพระคุณครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
ขอบคุณครับ ปราบกฏว่ามีผู้ขอแปรญัตติในวาระสามมากเหลือเกินครับ คงใช้เวลา
ยาวนาน แล้วก็ทางกรรมาธิการก็เสนอแนะว่า คงจะมีโอกาสได้ปรึกษาหารือร่วมกันโดยที่
ไม่ต้องโหวตกัน อาจะลงตัวกันได้นะครับ เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าท่านกรรมาธิการจะรับ
อย่างนั้น หรือว่าจะชี้แจงที่ละประเด็นกันไป เมื่อกี้ท่านวุฒิสมาชิกมาติดต่อขอผม หายไปแล้ว
ใครจะรับผิดชอบล่ะครับ เชิญครับ ท่านอัครพรครับ

รองศาสตราจารย์วุฒิสมาชิก ต้นไชย (กรรมาธิการ) : กราบเรียน
ท่านประธานครับ ผม วุฒิสมาชิก ต้นไชย กรรมาธิการครับ ต่อ (๓) ของมาตรา ๗๙ เนื่องจาก
มีการแปรญัตติในหลายประเด็น แล้วก็มีความแตกต่างในเชิงหลักการนะครับ ก็ขอ
อนุญาตกราบเรียนว่า ขณะนี้กรรมาธิการกำลังหารือกันนะครับ กับผู้แปรญัตติ ก็จะขอ
อนุญาตให้ท่านประธานได้กรุณาให้เวลาสักกระยะหนึ่งครับ แล้วก็ปรับถ้อยคำ แล้วมา
นำเสนอครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) : ยินดี
ครับ ถ้าอย่างนั้นเราจะผ่านไปก่อนนะครับ แขว่นไว้ก่อน แล้วไปวาระที่ ๔ หรือ (๔) ของเรา
ในข้อ ๔ มีทางใครแปรญัตติไว้บ้าง (๔) นะครับ มีของท่านอุทิศนะครับ (๔) นะครับ
เชิญครับ

นายวิฑธยา บริบูรณ์ทรัพย์ : ท่านประธานครับ เรื่องเกี่ยวกับ (๓) นั้น
ผมเห็นว่า น่าจะให้โอกาสแต่ละคนได้มีโอกาสได้ชี้แจง เพราะว่าความแตกต่างนั้นมี
เหตุผล มีความจำเป็น และเป็นสิ่งที่ดี การตกลงบางครั้งนั้น ผมขออภัยคำพูดที่เกียรติชัย
นะครับ เหมือนกับ คำว่า มุบมิบ อีก็ เดียวก็พูดกันอีกครับ -----

แล้วก็ยังเป็นปัญหาที่เราจะต้องมานั่งคาใจเหมือนอย่างมาตรา ๔๘ อีก ทำเสร็จแล้วก็ปวดหัว ทำเสร็จแล้วก็ไม่ได้ผล ทำแล้วก็ยังเป็นปัญหา ทำไม่สะครับ เราพูดกันตรงไปตรงมาไม่ได้หรือ ผมอยากให้ท่านทั้งหลายได้มีโอกาส เพราะว่าแต่ละคนเขาก็มีเหตุผลทั้งนั้น ผมเรียนเสนอ ท่านประธานพิจารณานะครับ อย่าเพิ่งข้ามไปนะครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) : ก็ถ้าที่ประชุมต้องการจะเป็นอย่างนั้น ผมก็ไม่ขัดข้อง ผมนึกว่าตกลงกันได้แล้ว ถ้าตกลงกันได้แล้วก็เอาอย่างที่กรรมการเสนอ แต่ถ้าตกลงกันไม่ได้ ก็ต้องพูดกันนะครับ ท่านวินัสว่าอย่างไรครับ

นายวินัส ม่านมุงศิลป์ : ขอบคุณท่านประธานครับ ที่ได้เมตตาผมครับ (๓) ท่านครับ พัฒนากฎหมายว่าด้วยการศึกษา ผมขอใช้เวลาไม่เกิน ๔ ถึง ๕ นาทีครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) : ตกลงจะพูดก่อนนะครับ

นายวินัส ม่านมุงศิลป์ : ครับผม

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) : โอ.เค. ครับ ตกลงครับ

นายวินัส ม่านมุงศิลป์ : ขอบพระคุณท่านประธานครับ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติครับ กระผม วินัส ม่านมุงศิลป์ สสร. เกี่ยวกับประเด็นนี้ ผมมีความเห็นอย่างนี้ นะครับว่า ประเทศที่เขาเจริญแล้ว เขาใช้การศึกษาเป็นพลังขับเคลื่อนไปสู่ความสำเร็จ นะครับ ประเทศที่พัฒนาอย่างยั่งยืนอย่างประเทศไทย สมควรที่จะได้เจริญตามรอย เพื่อยกระดับฐานะให้ทัดเทียมกับอารยประเทศเรื่องของการศึกษานะครับ ผลการศึกษาวิจัยหลายด้านนะครับ บ่งชี้ว่า กระบวนการเรียนรู้ โดยเฉพาะการศึกษาของไทย ไม่สามารถที่จะพัฒนาระดับสติปัญญาของผู้เรียนให้สูงขึ้นได้ มีแต่จะทำลายความคิด ริเริ่ม สร้างสรรค์ และจินตนาการของผู้เรียนตั้งแต่เริ่มต้นครับ ท่านประธานครับ เนื่องจาก มีปัญหาเรื่องผู้เรียน ผู้สอน ไม่มีความรู้ ไม่มีความเข้าใจในเนื้อหาสาระของตำรา ไม่มีความเหมาะสมกับผู้เรียน และก่อให้เกิดปัญหาการเรียนรู้อันอยู่ในระดับที่สูงขึ้นนะครับ เนื่องจากนโยบายทางด้านการศึกษาขาดความต่อเนื่อง ความไม่มีเสถียรภาพ

ทางการเมืองนะครับ และมีการสลับปรับเปลี่ยนรัฐมนตรีมากเกินไป ทำให้ข้าราชการประจำซึ่งปฏิบัติตามแนวนโยบายสั่งสอนครับ ท่านประธานครับ นำมาซึ่งความสูญเปล่าของงบประมาณในการจัดการศึกษา ความมีทิวี่มานะ ความเห็นแก่ตนมากกว่าเห็นประโยชน์ส่วนรวม ถึงจะต้องถามว่า การศึกษานั้น เป็นเรื่องที่ยากยิ่งสำหรับการจัดการใช่หรือไม่ ข้อที่ ๒ ถ้าจะทำกันอย่างจริง ๆ จัง ๆ เรื่องการศึกษาไม่ใช่เรื่องที่จะต้องจัดการไม่ได้ การจัดการศึกษาเป็นหน้าที่ของรัฐที่จะต้องกำหนดระบบในการจัดการศึกษาเพื่อให้เกิดการศึกษาตลอดชีวิตของประชาชนครับ ในสังคมควรมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในเรื่องของกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่รัฐจะต้องจัดให้มีกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ เพื่อกำหนดระบบการศึกษา โครงสร้างในการจัดระบบการศึกษาของชาติ ซึ่งกำหนดมาตรฐานการศึกษา จัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ตลอดจนวิชาชีพครู บุคลากรทางการศึกษาทั้งสิ้นนะครับ ลักษณะอย่างนี้ผมคิดว่า การปรับปรุงเนื้อหา ถ้อยความต่าง ๆ ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น และบัญญัติไว้เพื่อประโยชน์ของบุคคล เนื่องจากไม่มีบัญญัติในรัฐธรรมนูญนะครับ จึงขอกราบเรียนท่านประธานว่า ความสำคัญเรื่องการศึกษานั้น เราควรจะยกไว้เป็นหมวดเฉพาะ ซึ่งจะต้องคุยกันนอกกรอบอีกทีที่นะครับ ในวันพุธที่จะขอคุยกันก่อน แล้วหลังจากนั้น เรามาวิเคราะห์ปัญหาพร้อมกันว่า แนวทางการศึกษามีทางออกที่แก้ได้ ไม่ใช่ว่าจะแก้ไม่ได้ แก้ไม่ได้เพราะไม่ยอมแก้กันนะครับ ขอขอบคุณครับ ท่านประธานครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) : ก็ไปถึงเหลือท่านอาจารย์วิฑิตยาเมื่อก็ จะใช้สิทธิของท่านในฐานะที่สนับสนุน หรือว่าแทนกลุ่มใดครับ

นายวิฑิตยา บริบูรณ์ทรัพย์ : ผมเป็นผู้เซ็นรับรองในญัตติของท่านสุรชัยครับ ท่านสุรชัยเชิญก่อนก็ได้ครับ จะเสนอให้ใครพูดก่อน เชิญครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) : เชิญท่านสุรชัยครับ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ขอขอบคุณครับ ท่านประธานครับ ผม สุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย กราบเรียนท่านประธานอย่างนี้ครับว่า ในส่วนของมาตรา ๗๙ (๓) ที่ผม ได้ยื่นขอแปรญัตติไว้ นั้น ผมขอมอบหมายให้ท่านวิฑิตยา บริบูรณ์ทรัพย์ กับท่านเกียรติชัย พงษ์พาณิชย์ ๒ ท่าน เป็นผู้ชี้แจงเรื่องของเหตุผลครับ ขอขอบคุณครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) : ขอขอบคุณครับ เชิญท่านวิฑิตยาก่อนครับ

นายวิฑิตยา บริบูรณ์ทรัพย์ : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพครับ ผม วิฑิตยา บริบูรณ์ทรัพย์ สสร. ครับ ผมขอกราบเรียนถึงเรื่องเกี่ยวกับมาตรา ๗๙ (๓) ในเรื่องของการจัดการศึกษา ซึ่งเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับการพัฒนาชาติของเรา -----

ซึ่งขณะนี้เราผ่านมาตรา ๔๘ มาแล้วว่า เราจัดการศึกษาพื้นฐาน ๑๒ ปี อย่างมีคุณภาพ และไม่เสียค่าใช้จ่าย ผมกราบเรียนถึงประเด็นที่ (๓) กำหนดไว้ว่า ให้มีการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลง พอเริ่มต้นขึ้นมาตรงนี้ครับ เป็นสิ่งที่พวกเรา กลุ่มท่านสุรชัย ก็มีความคิดว่า วันนี้ปัจจุบันเรานี้คุณภาพการศึกษานั้นเป็นอย่างไร ซึ่งผมกราบเรียนว่า สภาพของการศึกษาการจัดพื้นฐาน หรือการศึกษาของชาติเราขณะนี้ครับ ท่านก็คงจะได้รับฟังจากสื่อมวลชนทั้งหลาย ทั้งสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ว่า มันเป็นปัญหาที่ได้รับผลกระทบ แล้วก็มีการยืนยันด้วยว่า มีผลการศึกษานั้นตกต่ำ เช่น จากที่เดลินิวส์ (Daily News) ฉบับวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ก็บอกว่า มันมีปัญหากับผลสัมฤทธิ์การเรียนตกต่ำ หรือที่ฉบับเดลินิวส์ วันที่ ๒๖ เมษายน บอกว่า เอ็นที (NT – National Test) ปี ๔๙ นั้นตกต่ำ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ครับ ท่าน สสร. ที่เคารพครับ ท่านประธานสภาที่เคารพ ผมกราบเรียนว่า มันเกิดปัญหาในเรื่องเกี่ยวกับการจัดการศึกษามาเป็นระยะเวลาหนึ่ง ตั้งแต่มีการปรับปรุง มีการใช้ พรบ. การศึกษาแห่งชาติ และ พรบ. บริหารกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับ พ.ศ. ๒๕๔๖ นะครับ ซึ่งในส่วนของการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้น นะครับ การศึกษาปัจจุบันนี้เรามีการศึกษา คือ กำลังจัดชั้นการศึกษาในระบบ นอกกระบบ โดยเฉพาะในระบบนั้น ก็มีการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาระดับอุดมศึกษา ในส่วนพื้นฐานในขณะนี้ครับ ผมกราบเรียนถึงว่า เราหวังเรื่องคุณภาพ ดังที่กรมการศึกษากว้างได้กำหนดมา เรื่องคุณภาพนี้ครับเป็นประเด็นที่ขออนุญาตกราบเรียนว่า เรื่องคุณภาพทางวิชาการ ซึ่งขณะนี้การที่เราได้จัดการศึกษาพื้นฐาน แล้วจัดแบ่งรวมกรมต่าง ๆ แล้วก็เป็นเขตพื้นที่ ก็มีผลกระทบ กระทบเกิดกับโรงเรียน สถานศึกษาต่าง ๆ ซึ่งมีทั้งระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา ผมกราบเรียนว่า ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ มาตรา ๑๖ ครับ ท่านประธานครับ มาตรา ๑๖ (๒) จะบอกถึง การจัดการศึกษา นั้น มีการจัดการศึกษาระดับต่าง ๆ ตั้งแต่ขั้นพื้นฐานและอุดมศึกษา ซึ่งพื้นฐานนั้น จะมีไปตามกฎกระทรวง ฉบับ ๒๕๔๖ ได้กำหนดการจัดแบ่งระดับชั้นไว้ว่า มันมีการแบ่งระดับ โดยที่เริ่มตั้งแต่ระดับชั้นก่อนประถมศึกษา ซึ่งเราก็ตกกันไปแล้วว่า เราควรจะต้องให้มีตามที่ประชาชนต้องการ ระดับที่ ๒ คือ ระดับประถมศึกษา และระดับที่ ๓ คือ

มัธยมศึกษา ซึ่งแบ่งเป็นตอนต้นกับตอนปลาย ในกฎกระทรวงฉบับนี้ได้แบ่ง ระบุถึง วัตถุประสงค์ของการจัดไว้ว่า แต่ละระดับชั้นนั้นมีความแตกต่างกันอย่างไร ผมขอสรุป สั้น ๆ ว่า ถ้าระดับประถมศึกษาชั้นนั้น จะพูดถึงเกี่ยวกับพื้นฐาน การวางรากฐานของเยาวชน ของเด็ก เพื่อให้พัฒนาเรื่องคุณลักษณะ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ความรู้ทางด้านพื้นฐาน แต่มัธยมนั้น จะมีลักษณะที่จะให้มีพัฒนาเด็กตามความถนัดของตนเอง แล้วก็ให้มีความรู้ ด้านวิชาการและวิชาชีพ สามารถประกอบอาชีพได้ ส่วนมัธยมปลายนั้น ก็มุ่งเข้าไปสู่ การศึกษาเป็นพื้นฐานการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาหรืออาชีพ ทั้งนี้ ขณะนี้เรามี ความรู้สึกว่าผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการที่เราจัดการศึกษา ที่เป็นลักษณะการรวมเป็นเขต นั้น ท่านทราบไหมครับว่าวันนี้วิกฤติทางด้านคุณภาพการศึกษาอย่างไร ผลจากโอเน็ต (O-NET – Ordinary National Educational Test) เอเน็ต (A-NET – Advanced National Educational Test) เอ็นที ที่เราทราบว่ามันตกต่ำนั้น ก็เกิดจากการบริหาร โดยองค์กรวมนะครับ องค์กรวม ซึ่งจะมองถึงคุณภาพด้านเชิงวิชาการแล้ว ในปัจจุบันวันนี้ บางจังหวัดนะครับ จังหวัดใหญ่ ๆ เช่น จังหวัดนครราชสีมา แบ่งเป็น ๗ เขต เชียงใหม่ เป็น ๕ เขต คุณภาพของการจัดการศึกษาในภาพองค์กรวมจังหวัดนั้นไม่เท่ากัน ในแต่ละเขต เขตต่าง ๆ นั้นจะลำบากมาก เพราะขาดโรงเรียนแกนนำ เนื่องจากว่าเป็นเขต เล็ก ๆ กระจัดกระจายออกไปตามจำนวนโรงเรียน ตามจำนวนประชากร นอกจากนี้ การบริหารงานวิชาการนั้น การสนับสนุน และการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาในแต่ละ เขตก็ไม่เท่ากัน มันทิดเรื่องงบประมาณ เรื่องการจัดการ และการบริหารของเขตพื้นที่ ประเด็นของการบุคลากรครับ ปัจจุบันนี้เราบริหารบุคลากร คือ ครู อาจารย์ นั้น เป็นสิ่งที่ น่าห่วงใย เพราะเราใช้บุคลากรผสมปนเปกัน ไม่มีประสิทธิภาพ ศักยภาพโดยตรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวันนี้บางพื้นที่ ในบางเขตนะครับ ท่านประธานครับ เราย้ายครูซึ่งอยู่ ในเขตเดียวกันก็จริง แม้ว่าเป็นพื้นฐาน แต่เอาครูที่มีพื้นฐานปฐมวัย หรือประถมศึกษา ย้ายไปสอนมัธยมศึกษาเอาไปสอนมัธยมศึกษา ผลกระทบ ก็คือ วันนี้บางโรงเรียนนะครับ มีการโยกย้ายสับเปลี่ยนบุคลากรกัน เช่น อย่างโรงเรียนในจังหวัดภาคอีสานจังหวัดหนึ่งนะครับ

๑๕๘

สสร ๒๗/๒๕๕๐

หน้า ๘๑/๓

ไม่ต้องบอกโรงเรียนก็แล้วกันนะครับ เด็กนักเรียนชั้น ม. ปลาย คือ ม. ๔ ปีนี้ เทอมนี้
ลาออกหมด ไปเรียนที่อื่น เพราะครูหลักของเขา คือ คณิตศาสตร์กับวิทยาศาสตร์ถูกย้าย
ออกไป และได้ศิลปะ พละมาแทน -----

- ๘๒/๑

สิ่งอย่างนี้เป็นเรื่องคุณภาพ และบุคลากรที่มีความจำเป็นจะต้องมาดูว่า เราจะแก้ปัญหา
กันอย่างไร นอกจากนี้เรื่องเกี่ยวกับการจัดการและงบประมาณนั้น ก็ยังเป็นปัญหาที่
ต่อเนื่องสืบกันมา ซึ่งเป็นปัญหาที่จำเป็นจะต้องแก้ไข ท่านประธานครับ ในเรื่องของการ
จัดสรรงบประมาณและคนนั้น เป็นปัญหาหนึ่งที่จะพัฒนาเรื่องคุณภาพ ผมบอกว่าใน (๓)
ที่ขอแก้แปรรูปได้ไว้ ก็คือว่า รัฐจะต้องจัดงบประมาณให้เพียงพอ และจัดบุคลากรด้วย
ครับ เพราะวันนี้โรงเรียนของเรานี้ ทั้งประถม และมัธยม และอาชีวะ เราจะขาดบุคลากร
เป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากว่า มีการปรับปรุง ยุบตำแหน่งข้าราชการออกไป ท่านเชื้อไหมครับ
โรงเรียนบางโรงเรียนนี้ขาดอัตราครูถึง ๕๐ เปอร์เซ็นต์ ขาด ๕๐ เปอร์เซ็นต์ครับ แล้วก็
กำลังจะขาดไปเรื่อย ๆ แม้แต่อัตราของภารโรง คนขับรถ ยาม ก็ไม่มี ลดลงตลอดเวลา
เงินที่จะจ้าง โรงเรียนก็ต้องไปหางบประมาณมาเพียงน้อยมาก เพราะฉะนั้นเรื่องบุคลากร
เป็นส่วนหนึ่งนะครับ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คือ การทดแทนกันครับ ในระหว่างครูหนุ่ม ๆ
ครูเด็ก ๆ ที่จะบรรจุเข้ามาใหม่ กับครูอีกรุ่นหนึ่งซึ่งไม่มีการบรรจุมาเพียงพอ ขาด รวบรวม
เกือบสิบปีแล้ว ผลกระทบตรงนี้นะครับ คุณภาพทางวิชาการที่จะต้องไปสู่เด็กนั้น เป็นสิ่งที่
จะต้องแก้ไขเลยครับ มิฉะนั้นแล้วสภาพของโรงเรียนของเรานั้น ก็คือ ลดลงในเรื่อง
เกี่ยวกับประสิทธิภาพ คุณภาพลงไปเรื่อย ๆ ด้วย ยกเว้นในกรุงเทพมหานครหรือจังหวัด
ใหญ่จริง ๆ ที่จะยังคงรักษาคุณภาพมาตรฐานไว้ได้ นอกนั้นแล้วนี่น่าห่วงใย ผมขอเรียนถึง
เกี่ยวกับเรื่องของการพัฒนา ปรับปรุง เรื่องเกี่ยวกับกฎหมายการศึกษาแห่งชาติ
ซึ่งเป็นกฎหมายที่มีผลในการที่เราจะไปพัฒนาองค์กร และการจัดระบบกระบวนการ
พัฒนาการเรียนรู้อะไรต่าง ๆ ซึ่งตรงนี้ก็ปัจจุบันเรามีพระราชบัญญัติการศึกษา
แห่งชาติอยู่แล้ว แต่พอในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ครับ ไม่มีเรื่องนี้อยู่ แต่ว่า พรบ. การศึกษา
แห่งชาติ ปี ๒๕๔๒ นั้น ยังอยู่ครับ ก็อยากจะเพิ่มเติมเข้ามาว่า รัฐธรรมนูญฉบับนี้ควรจะ
มีการพูดถึงเรื่องของการพัฒนากฎหมายการศึกษาแห่งชาติขึ้นมาไว้ด้วย เพื่อที่จะให้
กฎหมายฉบับนี้ได้มีโอกาสเป็นกฎหมายการศึกษาโดยเฉพาะ ที่จะเน้น แล้วก็ส่งเสริม
ให้โอกาสของการวางนโยบาย และการจัดการศึกษาของชาตินั้น ได้เดินไปตาม พรบ.
ฉบับนี้นะครับ แต่ว่าอย่างไรก็ตาม ก็ต้องมีการพัฒนาปรับปรุงให้พระราชบัญญัติฉบับนี้
พัฒนาไปสอดคล้องกับสภาพของความเป็นไปของสังคมในปัจจุบัน ผมก็จึงกราบเรียน

ท่านประธานที่เคารพว่า การจัดการศึกษาครั้งนี้ ผมเสนอมานำในการแปรญัตตินะครับว่า การจัดการศึกษาในระบบโรงเรียนนี้ ขอให้แยกเป็นระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ระดับอุดมศึกษา การศึกษานอกโรงเรียน การศึกษาตามอัธยาศัย การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ตลอดชีวิต หรือวิทยาลัยชุมชน โดยมีหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยเฉพาะ เพื่อที่จะพัฒนาครับ แต่ละหน่วยถ้ามีองค์กรรับผิดชอบโดยเฉพาะ เป็นการจัดการศึกษาที่มีวัตถุประสงค์ของการจัดแต่ละประเภทครับ ยกตัวอย่าง ในกฎกระทรวงฉบับนี้บอกว่าการจัดการศึกษามัธยมศึกษาประเภทอาชีวะนะครับ บอกว่า เป็นการศึกษาที่เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ ให้เป็นกำลังแรงงานที่มีฝีมือ และศึกษาต่อระดับอาชีวะระดับสูง แต่ละอย่าง อย่างนี้ครับ ต้องมีองค์กรที่เป็นผู้ที่เกี่ยวข้อง เราคงไม่ควรจะใช้บุคคลที่ผสมกัน มีความเป็นครุครับ ยอมรับ แต่ขาดความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน แล้วเราก็ไปผสมปนเปกันมา สรุปแล้ว ความจำเป็นของโรงเรียน ความจำเป็นของสถานศึกษาที่จะต้องได้รับการดูแลในเรื่องบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญก็จะหายไป เพราะการโยกย้ายครู บุคลากร นั้น บางครั้งไม่ได้ดูถึงความจำเป็น ไม่ได้เห็นถึงความขาดแคลน ก็จะใช้ระบบว่า ใครก็ได้ที่พอจะไปกันได้ ก็ช่วยกันไป ผมจึงขอความกรุณาท่านประธาน และท่านสมาชิกสภาว่างทุกท่านครับ พูดตรงๆนี้ มาตราที่เสนอมานั้นครับ ผมขอเพื่อกำหนดเป้าหมาย คือ เหตุผล ก็คือ เพื่อกำหนดนโยบายด้านการศึกษาที่รัฐจะต้องจัดดำเนินการให้ชัดเจน มีองค์กรรับผิดชอบที่ชัดเจน เป็นระบบ ทั้งการศึกษาในโรงเรียนและนอกโรงเรียน นอกจากนี้ครับ ก็จะทำให้มีคุณภาพ เพราะถ้าเมื่อมีองค์กรรัฐ มีบริหารเองนี้ ก็จะดูทั้งระบบ ครบวงจร คุณภาพ ประสิทธิภาพจะเกิดขึ้น มาตรฐานจะดีขึ้น ไม่ใช่วันนี้ และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ก็คือ เพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องความขาดแคลน กำหนดนโยบายให้ชัดเรื่องงบประมาณและบุคลากร ตลอดจนสิ่งเหล่านี้ครับ เป็นความต้องการของประชาชน ของส่วนบุคคลที่กำลังต้องการอยู่ตลอดเวลา ผมขอขอบคุณท่านประธานครับ สวัสดีครับ

นายเดโช สนวนานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่สอง) :
ผมก็ฟังด้วยความสนใจเป็นอย่างยิ่งนะครับ แต่ว่าต้องเรียนท่านสุรชัยว่า ท่านใช้สิทธิ
ของท่านครบหมดทั้ง ๑๐ นาทีแล้วนะครับ เป็นอันว่ากลุ่มของท่านนี้ก็คงหมดนะครับ
ขณะนี้ ๑๗ นาฬิกา ๓๐ นาที เพราะฉะนั้นเราก็ถึงเวลาจะพักรับประทานอาหาร ระหว่าง
พักนี้ ถ้าหากว่าจะไปเจรจากัน ก็ไม่มีอะไรจะขัดข้อง แล้วก็คงพบกันใหม่เมื่อถึงเวลาที่
กำหนดนัด คือ ๑๙.๐๐ นาฬิกา ตงครับ เชิญพักรับประทานอาหารได้ครับ

พักรับประชุมเวลา ๑๗.๓๑ นาฬิกา

เริ่มประชุมต่อเวลา ๑๘.๕๗ นาฬิกา

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายบรรณิณี เศรษฐบุตตร ได้กลับมาจากชั้น บัลลังก์ เพื่อดำเนินการประชุมต่อไป)

นายบรรณิณี เศรษฐบุตตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านสมาชิก ที่เคารพครับ เมื่อกี้ท่านประธาน ผู้ทำหน้าที่ประธานสั่งพักการประชุม รับประทานอาหาร นะครับ กลับมาต่อ ในมาตรา ๗๙ นะครับ มาตรา ๗๙ (๓) นะครับ ทราบว่า มีการเจรจากันแล้ว ผมได้รับเอกสาร ได้ข้อยุติเป็นส่วนใหญ่ เอกสารทางกรรมาธิการยกกว้าง โดยท่านอาจารย์ศรีราชาขอแจก เขาคงแจกให้ท่านดูนะครับ เดี่ยวเจ้าหน้าที่แจกเลย จะได้รวดเร็ว จะได้อ่านประกอบการพิจารณาว่า จะรับร่างมาตรา ๗๙ (๓) ตามที่เสนอ อันนี้เป็นของ คณะกรรมาธิการด้วยใช่ไหมครับ เชิญ ใครจะชี้แจงครับ เชิญท่านอาจารย์ศรีราชาครับ

รองศาสตราจารย์ศรีราชา เจริญพานิช (กรรมาธิการ) : กราบขอบพระคุณ ท่านประธานครับ ผม ศรีราชา เจริญพานิช ครับ กรรมาธิการยกกว้าง เนื่องจากได้มีการ ได้กล่าวและอภิปรายค้างอยู่นะครับ ในมาตรา ๗๙ (๓) ซึ่งในเรื่องนี้ก็มีผู้ที่ขอแปรญัตติอยู่ หลายท่านนะครับ ท่านวิฑิตยา ท่านได้อภิปรายไปแล้วครับ และยังมีท่านวิฑิตยา งานทวี ท่านวิชัย ท่านอุทิศ ท่านเจิมศักดิ์ และท่านสุรัชย์ ก็ได้มีการประสานงานกับ ๕ ท่านหลังนี้ นะครับ แล้วก็ยังมีข้อยุติ ซึ่งได้มีการร่างเร็ว ๆ นะครับ เพราะฉะนั้นยังมีข้อความที่สะดุด อยู่ ๒ แห่งนะครับ เดี่ยวผมจะอ่านให้ฟังก่อนในรอบแรก แล้วก็ขอแก้ ๒ ที่นะครับ เพราะว่าคำมั่นซ้อนกันอยู่ มาตรา ๗๙ (๓) พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ในทุกระดับให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม จัดให้มีกฎหมาย เพื่อการพัฒนาการศึกษา จัดให้มีหน่วยงาน ตรงนี้ตัดคำว่า จัดให้มี ทิ้งนะครับ หน่วยงาน รับผิดชอบในการจัดการศึกษาเชิงคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา สนับสนุนให้ผู้เรียน มีความคิดสร้างสรรค์ สร้างเสริม และปลูกฝังความรู้ มีจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม ให้มีสำนึกในความเป็นไทย อันนี้ขอตัดคำว่า ให้ ทิ้งนะครับ เป็นว่า มีสำนึกของ

ความเป็นไทย ความรู้รัก สามัคคี ความมีระเบียบวินัย และคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมยึด
แนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง -----

การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ส่งเสริมให้มีการพัฒนาคุณภาพผู้ประกอบการวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรมของชาติ และการจัดสรรเพิ่มงบประมาณเพื่อการศึกษาอย่างเหมาะสมและเพียงพอ ขออนุญาต ตัด และ ทิ้งอีก ๑ และ นะครับ คือ และส่งเสริมภูมิปัญญาไทย นี่ครับ เป็น ส่งเสริม เฉย ๆ ครับ ตกลงมีแก้ ๓ จุดด้วยกันนะครับ ขออนุญาต ต้องขอประทานโทษด้วย ร่วงเร็ว ๆ แล้วก็พิมพ์เลย อาจจะมีขลุ่ย ๆ ชลั๊ก ๆ นิดหน่อย โดยนัยเนื้อหาตามนี้ ก็ได้พยายามที่จะรวบของ ๕ ท่านหลังนี้นะครับ คือ ท่านวิทยากรงานทวิ ท่านวิชัย ท่านอุทิศ ท่านเจิมศักดิ์ แล้วท่านสุรชัย ทั้ง ๕ ท่านนี้ ก็บอกว่าก็ไม่ตั้งใจนะครับ ส่วนใหญ่ แต่อาจจะมีข้อความที่อาจติดขัดเล็กน้อยนะครับ ก็ขอกราบเรียนนะครับว่า อันนี้เป็นความพยายามที่จะสรุป เพื่อที่จะให้รวมขอมกันได้ครับ ขอบพระคุณครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านเกียรติชัยครับ

นายเกียรติชัย พงษ์พาณิชย์ : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม เกียรติชัย พงษ์พาณิชย์ สสร. หมายเลข ๐๐๘ ครับ อันที่จริง เราคงจะได้ข้อสรุป ซึ่งผมคิดว่าเท่าที่เขียนนำมาเสนอใหม่นี้ ก็พอจะรับได้ เพราะเหตุว่า ได้ผสมผสานหลาย ๆ ส่วนของทุก ๆ ท่านที่แปรเข้าไปเป็นเนื้อหาเดียวกันดีพอสมควร สิ่งที่ผมอยากจะทำให้เติมนอกเหนือจากที่เสนอมานี้ คงจะเป็นเรื่อง อาจจะเป็นคำสองคำเพื่อให้สมบูรณ์ขึ้น ผมอยากจะทำที่จริงผมเป็นคนเดียวที่แปร บอกในเรื่องนโยบายการศึกษานี้ น่าจะต้องระบุให้ชัดเจนถึงเรื่องการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียน การศึกษานอกโรงเรียน และการศึกษาตามอัธยาศัย โดยมีเหตุผลสำคัญ ซึ่งมองเห็นจากข้อบกพร่องที่มีอยู่ในรัฐธรรมนูญ ฉบับ ๒๕๔๐ ที่ละเลยให้ความสำคัญ และทำให้การจัดการศึกษาอันเป็นผลเกิดจากรัฐธรรมนูญ ฉบับ ๒๕๔๐ นั้น ไปเน้นมากอยู่ที่การศึกษาในระบบโรงเรียน สิ่งปรากฏผลที่ต่อตามมาจากนั้น ก็คือ การศึกษานอกระบบถูกลดความสำคัญ หรือไม่ได้ให้ความสำคัญไป เพราะฉะนั้นจะเห็นว่า ผลของรัฐธรรมนูญ ฉบับ ๒๕๔๐ นั้น ทำให้

การจัดโครงสร้าง อย่างเช่น การศึกษา กองการศึกษา กรมการศึกษานอกโรงเรียน ถูกพับไปพับมาอยู่ที่หน่วยไหน หน่วยนี้ตลอดเวลา รวมทั้งการจัดการศึกษานอกโรงเรียน ก็ขาดช่วง แล้วก็ลดความสำคัญลงไป รวมทั้งในเรื่องการศึกษาตามอัธยาศัย ไปเน้นเรื่อง การศึกษาในระบบโรงเรียนเป็นสำคัญ ซึ่งผิดหลัก แล้วที่จริง เมื่อมีกฎหมายออกมาแล้ว นั้น ก็พูดถึงการศึกษาทั้ง ๓ รูปแบบนี้อย่างเต็มรูปแบบ แต่ว่าไม่ได้กระทำกัน ซึ่งผมเห็นว่า เมื่อจะเขียนรัฐธรรมนูญใหม่ในครั้งนี้นั้น ก็น่าที่จะได้เติมเต็มข้อที่อ่อนด้อยจากรัฐธรรมนูญ ฉบับ ๒๕๔๐ คราวนั้นเสีย ผมจึงได้เสนอว่า ในเรื่องของนโยบายการศึกษานั้น น่าจะต้อง พูดถึงเรื่องให้มีนโยบายจัดการศึกษาในระบบโรงเรียน การศึกษานอกโรงเรียน และการศึกษาตามอัธยาศัย ทั้งนี้เมื่อปรับเปลี่ยนอย่างที่ว่าคณะกรรมการการวางแผน อย่งที่นำเสนอเมื่อครู่นี้ ผมคิดว่า ถ้าหากจะเติมตรงนี้ได้ใหม่ จะได้สมบูรณ์ขึ้น เริ่มจาก พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาในทุกรูปแบบและทุกระดับ เราอาจจะไม่ต้องไป พูดถึงว่า คือ การศึกษามันก็ต้องมี ๓ รูปแบบอย่างที่ผมขอแปรไว้ แต่ถ้าเติมลงไปในปี เสียว่า จัดพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาในทุกรูปแบบ ซึ่งมี ๓ รูปแบบ คือ การศึกษาในโรงเรียน การศึกษานอกโรงเรียน การศึกษาตามอัธยาศัย และทุกระดับ ถ้าเติมตรงนี้ ผมก็คิดว่า ทั้งหมดที่เขียนมานั้น โดยส่วนตัวแล้ว ผมคิดว่า ยอมรับได้ เพราะว่าได้ให้จิตวิญญาณของเรื่องการศึกษาที่มีปรากฏอยู่ในรัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ ถ้ายกยอดมาสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอบพระคุณครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ขอให้สั้น ๆ และ เอาประเด็นที่กรรมการเขาแก่นะครับ ตามด้วยท่านวิทยา แล้วท่านรัฐ เชิญครับ คุณวิทยาพูดก่อนครับ

นายวิทยา คชเชื่อน : กราบเรียนประธานที่เคารพ ในเรื่องของการศึกษา ที่เกี่ยวกับมาตรฐานนี้ นะครับ จริง ๆ แล้ว ความต้องการของพี่น้องประชาชน ความต้องการ ของนักการศึกษา จริง ๆ เขามีอยู่ ๓ ประเด็นครับ คือ ให้แยกการศึกษาออกเป็นประถม มัธยม แล้วก็อุดมศึกษา เขาต้องการแค่นั้นเอง แต่ผมเคยเสนอไปแล้วครับ ทาง กรรมการยกกว้างบอกมันเขยไปหรือเปล่า ท่านก็คิดเอาเองก็แล้วกันว่า เขาต้องการ เพียงแค่นี้ครับ ต้องการให้แยกการศึกษาออกเป็นประถมศึกษา มัธยมศึกษา และ อุดมศึกษานะครับ ถ้าไปเขียนยาวยืดยาว มันเกินความจำเป็นไปนะครับผมว่า ต้องขออภัย นะครับ ขอให้ท่านพิจารณาในความต้องการของพี่น้องประชาชนจากที่ไปรับฟังมานะครับ ว่า เขาต้องการเพียง ๓ อย่างแค่นั้นเองนะครับ ให้แยก ขอขอบคุณครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ต่อไปท่านรัฐ นะครับ และก็ท่านวิทยา และท่านเจิมศักดิ์ ท่านเสวต เชิญครับ

นายรัฐ ชุกกลิน : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ ท่านกรรมการ ยกกว้าง ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติทุกท่านครับ ผม รัฐ ชุกกลิน สมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนูญ ครับ ก่อนอื่นผมก็ต้องขอขอบคุณที่ทางกรรมการท่านได้กรุณาบรรจุสิ่งที่ผมได้รับ มอบหมายให้มาพูด ในมาตรา ๗๙ (๓) ว่าด้วยการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษานะครับ ที่ผมขอเพิ่มเข้าไปว่า พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาให้มี สำนึกความเป็นไทยนะครับ ที่แตกต่างจากของท่านยกกว้างที่ช่วยกรุณาแก้มา ถ้าขยับอีก นิดหนึ่ง ก็คงจะดูดีขึ้นครับ ที่ท่านพูดว่า มีจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม ให้มีสำนึกความเป็นไทย ผมเห็นด้วยครับ จริยธรรม แต่สิ่งที่ผมคาดหวัง และมีเจตนารมณ์ เป็นอย่างนี้ครับ ท่านประธานครับ ผมขออนุญาตฟังผมสักนิดหนึ่งครับผม การศึกษา นะครับ คำว่า สำนึกความเป็นไทย มันแปลได้เยอะนะครับ ประวัติศาสตร์ประเทศไทย ยาวนานเหลือเกินครับท่าน ไม่เหมือนกับประเทศอื่นเลย เป็นเอกเทศของเรา มา ปฐมกษัตริย์ของเราก็ไม่เหมือนประเทศอื่น บรรพชนของเราทั้งหญิง ทั้งชาย ก็ไม่เหมือน ประเทศอื่น นี่คือ ความเป็นไทยครับ เอกราชที่เราได้มาก็ไม่เหมือนประเทศอื่น ถึงแม้ จะล้มลุกคลุกคลานบ้างครั้งสองครั้ง ก็มาเป็นเอกราช ณ วันนี้ ก็ไม่เหมือนประเทศอื่น ครับผม ทำอย่างไรถึงจะเอาสิ่งนี้แหละครับบรรจุลงไปว่า สำนึกความเป็นไทย คงไม่ใช่แค่

จรรยาบรรณ น่าจะเป็นประวัติศาสตร์ หน้าที่พักเมืองนะครับ ผมยกตัวอย่างให้ท่านประธานฟังอันหนึ่ง นครวมหาราช หนังสือมากครับ แต่เด็กสมัยใหม่เขาก็บอกว่าเป็นหนังสือ จนผมไปบอกเขาว่า นี่เป็นไม่ใช่แค่หนังสือนะ นี่เป็นประวัติศาสตร์ชาติไทย อิงกับประวัติศาสตร์ชาติไทย เราจะทำให้เขาภูมิใจได้อย่างไรครับ เยาวชนของเราในอนาคตภูมิใจว่า เรามีปฐมกษัตริย์ที่ดี มีบรรพชนที่ดี เมื่อเขาภูมิใจในปฐมกษัตริย์ ในประเทศในเอกราชของเราแล้วนี้ ความภูมิใจต่าง ๆ ก็จะตกไปถึงตัวเขา เขาก็จะภูมิใจในความเป็นคนไทยนะครับ เมื่อเขาภูมิใจในความเป็นไทยนั้น เขาก็จะภูมิใจที่ได้ปฏิบัติหน้าที่ในความเป็นคนไทย นั่นเป็นหลักการที่ว่า ท่านก็สามารถจะใส่วิชาประชาธิปไตยของไทยวันนี้ลงไปได้นะครับ ผมยกตัวอย่างต่อครับท่านประธาน

นายบรรณิณี เศรษฐบุตร (ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านจะให้เขาใส่อะไรก็ใส่ นะครับ นี่เข้าใจว่านี่รอบสองแล้วใช่ไหม

นายรัฐ ชุกกลิน : ยังครับ ท่านประธานครับ ครั้งแรกครับผม ผมยกตัวอย่างครับว่า ประชาธิปไตยของเราล้มลุกคลุกคลานมาตลอด เพราะว่าประชาธิปไตยเราเป็นเชิงรับครับ ไม่ใช่เชิงรุก แต่ถ้าใช้วิธี คำว่า สำนึกในความเป็นไทย เอาทุกวิชามาบรรจุให้เป็นแกนนำ แกนหลักในการสอนประชาชนชาวไทย หรือประชาชนชาติอื่นที่มาอยู่ในประเทศไทย ผมคิดว่าตรงนั้นต่างหากที่จะได้ประโยชน์นะครับ เจตนารมณ์ของผมนะครับ ขออนุญาตครับท่านประธาน ผมคงไม่ได้อยากได้แค่จริยธรรม ผมอยากจะได้วิชาประวัติศาสตร์ หน้าที่พักเมือง ศีลธรรมอันดี แม้กระทั่งภาษาไทยกลับคืนมาสอนอย่างเป็นทางการเป็นหลักเป็นฐาน เป็นแกนนำในการสอนต่อไปนะครับ ท่านประธานครับ ผมเหลือเวลาอีก ๖ นาที ผมขออนุญาตอ่านตัวอย่างนิดหนึ่งให้ท่านประธานฟังครับผม

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตฺตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : ท่านได้เป็นหัวหน้าคณะหรือ

นายรัฐ ชุกกลิน : ครับผม

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตฺตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : ท่านเป็นหัวหน้าแล้วท่านยังไม่ได้พูดเลย

นายรัฐ ชุกกลิน : ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์มอบให้ผมพูดครั้งนี้ครับ เรื่องสำนึกความเป็นไทยครับผม

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตฺตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : กลุ่มของท่านนี่ยังไม่ได้เคยพูดเลยหรือ

นายรัฐ ชุกกลิน : กลุ่มของผม

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตฺตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : ถ้าพูดแล้ว ไม่ใช่ ๑๐ นาทีนะครับ ท่านรัฐ เพราะว่าเราต้องบริหารเวลาครับ

นายรัฐ ชุกกลิน : ก็เหลือ ๓ นาที ท่านประธานครับ เหลือ ๓ นาทีครับผม

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตฺตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : ไม่ใช่ ๓ ครั้งนี้ท่านใช้ไป ๔ นาทีแล้ว เชิญเร็ว ๆ ครับ

นายรัฐ ชุกกลิน : ครับผม คือ อย่างนี้ครับ ได้มีโอกาสไปเยี่ยมชมที่พิพิธภัณฑ์พระปกเกล้า ซึ่งเป็นประวัติศาสตร์ของเรานะครับ ผมไปเจอบทความข้อหนึ่งเขียนว่า ชนใดไร้รักสมัคสมาน ชาตินั้นไม่นานเป็นข้า ชนใดไร้จอมพารา ชาตินั้นไม่ช้าอัจน ชนใดไม่มีพาณิชย์เลิศ ชาตินั้นก็เกิดอัสน ชนใดไร้สินโสภณ ชาตินั้นไม่พ้นเสื่อมทราม ชาติใดไม่มีกวีแก้ว ชาตินั้นไม่แคล้วคนหยาม ชาติใดไร้นาริงาม ชาตินั้นหมดความภูมิใจ ผมขออนุญาตเว้นวรรคไว้ตรงนี้นิดหนึ่งครับ เวลานั้นเหลือเกินครับ ท่านประธาน ผมอยากจะได้ นะครับ ท่านก็เห็นแล้วว่า สิ่งประวัติศาสตร์สอนมาให้เราแม้กระทั่งบทกวี จินตนาการ จินตกรรมทั้งหลายนี้ เขาสอนมาให้เราหมดแล้ว เพียงแต่ว่าเราจะมาใช้ เพื่อเป็นการพัฒนาการศึกษาของลูกหลานเรา จะดีไหมครับ ผมจะขอจบแล้วครับ ท่านประธานครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านรัฐ ท่านสุรูป
ครับ เพราะว่า ๕ นาทีแล้ว ขอความกรุณา

นายรัฐ ชุกกลิ่น : ผมขอจบตรงนี้เลยครับผม ท่านประธานครับ
ท่านประธานนะครับ ท่านกรรมการยกกว้างครับ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ ผมเชื่อว่า
บางท่านก็เป็นพ่อคน บางท่านก็เป็นแม่คนนะครับ ผมเชื่อว่า เราทุกคนอยากจะให้
ลูกให้หลานเรามีการพัฒนาด้านการศึกษา กับลูก กับหลานของเราให้เป็นคนดี ที่มีความ
ภูมิใจที่ได้เป็นคนไทยครับ ขอขอบคุณครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ) : เชิญท่านวิทธยา
ครับ สั้น ๆ นะครับ ท่านครับ

นายวิทธยา บริบูรณ์ทรัพย์ : ครับ ท่านประธานครับ ผม วิทธยา
บริบูรณ์ทรัพย์ สสร. ครับ ท่านครับ ผมขออนุญาตใช้เวลาเพียงนิดเดียวครับ ประเด็นที่
ท่านกรรมการยกกว้างได้เสนอมานี้ อันนี้ต้องเรียนว่า ผมในฐานะกลุ่มท่านสุรัชย์นี้
ไม่ได้เห็นด้วยนะครับ เพราะว่าเรายังคงยืนยันถึงการที่ จัดการศึกษาโดยที่มีการสร้าง
เอกภาพ และสร้างคุณภาพ โดยมีการจัดแยกเป็นระดับประถม มัธยม อุดม การศึกษา
นอกโรงเรียนต่าง ๆ ตามที่เสนอไป เหตุผลก็คือว่า วันนี้ครับ ในฐานะที่ผมรับราชการเป็น
ครูอยู่ตลอด ผมรู้ว่าวันนี้โรงเรียนการศึกษาของเรามีปัญหาอะไร จริง ๆ มันคืออะไร อะไร
คือสาเหตุ ต้นเหตุ แล้วเราจะแก้อย่างไร การที่เขียนคลุมเครือ คลุมเครืออย่างนี้ครับ
ถูกครับ อาจจะมีมองว่า มันอาจจะ มันก็ไม่สั้นหรือครับ ไม่เกิน ๕ บรรทัดหรือครับ แต่มัน
จะมีปัญหาตอเนบิตเปี้ยวในการที่ไม่เกิดความ เป็นธรรม และความเป็นจริงในเวลาที่ไม่
ปฏิบัติ เพราะว่า การตีความ หรือการจะไปทำอะไรต่าง ๆ ในลักษณะของผู้ปฏิบัติของ
กระทรวงนั้น อาจจะไม่ใช่เจตนารมณ์ที่เรากำหนดไว้ หรืออีกประการหนึ่งนะครับ ผมได้ทราบ
และผมได้เห็นว่ามีผู้ที่แจ้งเรื่องความต้องการ ความประสงค์ อย่างที่ท่านกำนันวิทธยาได้พูด
เมื่อกี้ ผมขออนุญาต โทษนะครับที่ต้องเอ่ยชื่อท่าน ให้กับกรรมการยกกว้าง ผมยืนยันว่า
ผมเห็นว่ามีรายชื่อมาเป็นหลายหมื่นราย หลายหมื่นคนจากทั่วประเทศ แล้วพวกเรา
ไปรับฟังความเห็นมา เราก็เห็นมีเกือบทุกจังหวัดที่เรียกร้องมา ผมต้องเรียนว่า ประชาชน
ที่เป็นผู้ปกครองนักเรียน ครู เด็ก และผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรรมการสถานศึกษานั้น เห็นว่า

อะไรเกิดขึ้น คนตั้งหลายหมื่น เป็นหมื่น เป็นแสนคนนี่ครับ ขอมา แจ้งมาอย่างนี้ และเขาเป็นผู้มีส่วนในการที่จะรับกฎหมายไปใช้นะครับ การที่เราจะได้รับความไว้วางใจให้กฎหมายนี้เป็นประโยชน์แก่การศึกษานั้น ผมคิดว่า เป็นเรื่องที่จะให้เกิดคุณภาพ อย่างที่เราเขียนในยกทรงนี้ครับ เมื่อเกิดคุณภาพ ประสิทธิภาพ มาตรฐาน ซึ่งตรงนี้ครับ กราบเรียนท่านคณะกรรมการยกทรง และท่าน สสร. ที่เคารพครับ ในส่วนของการจัดการศึกษานี้ครับ ผมพูดไปแล้วครั้งหนึ่ง แต่ขอไม่พูดซ้ำละครับ แต่ย่ออย่างเดียวกว่า คงมีความจำเป็นเสียแล้วละครับ ที่มันจะต้องมีการจัดการศึกษาในระบบ ให้เป็นหน่วยงานที่มีอิสระ แล้วก็การพัฒนาโดยตรง เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพ อย่างแท้จริง อย่าผสมกันเลยครับ อย่าทำแบบลับ ๆ ล่อ ๆ อย่าทำแบบอะไรก็ได้ เขียนไปง่าย ๆ แล้วก็ปรากฏว่า คนทำนี่ก็มีปัญหากัน เดียวนี้ถึงขนาดขัดแย้งกัน แล้วก็คุณภาพก็เกิดการต่อต้านกัน แล้วก็มีการเล่นพรรคเล่นพวก ถึงขนาดบางเขตพื้นที่นั้น บางจุดนั้น กลั่นแกล้งกัน -----

เอาผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ดูแลโรงเรียนสามพันแปดนะครับ ไปอยู่เด็กหกร้อย ถึงขนาดจะต้องมีการอาฆาตมาดร้ายถึงชีวิตกันแล้ว แต่ท่านจะปล่อยให้เหตุการณ์อย่างนี้ไปอีกหรือ ผมจึงคิดว่า เรื่องทั้งหมดนะครับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผมย้ำคุณภาพ เรื่องของไอเน็ต เอเน็ต เอ็นที ที่มันกำลังเกิดขึ้นในวันนี้ ที่บอกว่า มันมีประสิทธิภาพไม่ดีเท่าที่ควรนั้น อยากจะขอร้องเถอะครับว่า สิ่งที่เกิดขึ้น ผู้ที่รับผิดชอบ ผู้ที่จัดการศึกษาจริง ๆ จะรู้ครับว่าเรากำลังทำอะไรอยู่ เราไม่ได้มาเรียกร้องเพื่อจะขอตำแหน่ง หรือยศฐาบรรดาศักดิ์อะไร แต่เรากำลังเรียกร้อง เพื่อให้เกิดกฎหมายที่นำไปใช้แล้วเกิดประสิทธิภาพต่อการศึกษาอย่างแท้จริง ขอบพระคุณครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : ผมเข้าใจว่าจะตกลงกันไม่ได้ นะครับ เชิญท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ครับ เดี่ยวจะต้องโหวต เชิญครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง ด้วยความเห็นใจกรรมวิธีการอย่างถึง นะครับ ผมคิดว่าอาจารย์ศรีราชาพยายามที่จะผสมผสานความต้องการของทุกคนเข้าไปด้วยกัน ด้วยความเห็นใจนะครับ แต่ต้องพูดตรง ๆ ว่า มันออกมาแล้วมันใช้ไม่ได้จริง ๆ ท่านประธาน ผมพูดอย่างนี้เพราะอะไร ผมไม่ได้ต้องการที่จะทำลายน้ำใจใคร แต่ผมคิดว่า รัฐธรรมนุญนี้ ท่านร่างอย่างนี้ได้หรือเปล่า อยากให้กรรมวิธีการทั้งหลายช่วยกันดูนะครับ แค (๓) อนุเดียว ท่านใส่เข้าไปหมดเลย ใครอยากจะได้ คำว่า สร้างสรรค์ ก็ใส่ สร้างเสริม ก็ใส่ ปลุกฝังความรู้ ก็ใส่ ใส่ จิตสำนึก ก็ใส่ ใส่ คุณธรรมจริยธรรม ก็ใส่ ใครอยากจะได้สำนึกความเป็นไทย ก็ใส่ รู้รักสามัคคี ก็ใส่ มีระเบียบวินัย ก็ใส่ คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม ก็ใส่ เศรษฐกิจพอเพียง ก็ใส่ ปกครองระบอบประชาธิปไตย ก็ใส่ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ก็ใส่ ศิลปวัฒนธรรมของชาติก็ใส่ ท่านใส่หมดเลย คีย์ (Key) ว่า ตัวพวกที่ผมอ่านเมื่อกี้ แล้วมันมีความหมายอะไรครับ ก็เท่ากับว่า ใครอยากจะให้แนวนโยบายของรัฐเรื่องคุณภาพเป็นอย่างไร ท่านก็ใส่ ใส่ ใส่ ไม่มีการรวม ไม่มีการชั่งน้ำหนัก ผมเห็นใจท่านอาจารย์ศรีราชาอย่างยิ่ง ท่านน่าจะจำเป็นที่จะต้อง เข้า กลุ่มไหนจะใส่ก็ใส่ ใส่ ใส่ได้ยังไงก็ใส่ ผมรู้ว่า ใจท่านคงอึดอัดพอสมควร ท่านประธานครับ ผมคิดว่า ดูกันใหม่ดีไหมครับตอนนี้ ท่านใส่ไม่ก็คำ ตัวใหญ่ ๆ รัฐธรรมนุญตัวโต ๆ ว่า เราจะไปแนวอย่างนี้นะ แล้วจบ ถ้าท่านไปใส่รายละเอียด

นี่มันละเอียดยิ่งกว่านโยบายของพรรคการเมืองอีกนะครับ รายละเอียดยิ่งกว่า ยิ่งกว่ามันไม่ใช่กฎหมายนะครับท่านประธาน ผมเรียนนะครับ พวกเราก็ต้องเห็นใจกรรมวิธีการกว้างนะครับ ไม่ใช่ที่เราอยากจะได้อะไรก็ได้ เพราะว่าเป็นนโยบายแห่งรัฐนี่นะครับ ถ้าผมตั้งสติได้ก่อน ผมจะขอตัดทิ้งทั้งหมด ท่านประธาน ผมอยู่ในสภาแห่งนี้ ผมไม่เคยเห็นได้นำมาใช้อะไรเลย ฝ่ายรัฐบาล เวลาเขาจะทำนโยบายของเขา เขาก็ทำ เวลาที่ผมตรวจสอบ ก็ไม่เห็นมีใครหยิบนโยบายแห่งรัฐมาตรวจสอบกัน เวลาเขาจะของบประมาณ อะไรที่เหมือน เขาก็อิง อะไรไม่เหมือน เขาก็ทำลิ้ม เขาก็ไปของเขา ท่านประธานครับ แล้วเรามาเสียเวลา แล้วมาใส่กันอย่างนี้ ผมเรียนแค่นี้ละครับ อยากที่จะให้อาจารย์ศรีราชา ผมเห็นใจท่านนะครับ ผมคิดว่า กรรมวิธีการท่านตั้งสตินิดหนึ่ง อย่าเอาใจมากนัก ท่านรู้จักรัฐธรรมนูญดีกว่าใครเพื่อน ผมคิดว่า ท่านยื่นเถอะครับ อะไรที่ท่านตัดทิ้งให้มันสั้น ๆ แล้วยื่น ผมว่าอย่างนั้นนะครับ แล้วพวกเรานี้ต้องช่วยกันด้วยนะครับ เราใส่ทุกอย่างในรัฐธรรมนูญไม่ได้ ผมต้องกราบเรียนตรง ๆ นะครับ นี่ไม่ได้ถ่ายถอด ผมเลยขอพูดตรง ๆ อย่างนี้ ขอบพระคุณครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ขอบคุณครับ เลยสั้นดีครับ เชิญคุณเสวตสั้น ๆ นะครับ

นายเสวต ทินกุล : ไม่ถึง ๕ นาทีอยู่แล้ว ท่านประธานครับ ท่านประธานที่เคารพ ผม เสวต ทินกุล ครับ ในส่วนนี้ นะครับท่านประธาน เรื่องการศึกษาที่ผมค่อนข้างเห็นด้วยกับท่านเกียรติชัย ขออนุญาตเอ่ยนามนะครับ อยากจะสนับสนุนเรื่องนี้ การศึกษานี้มันมีอยู่ ๓ อย่างนะครับ ๑. การศึกษาในโรงเรียน คือในระบบ ๒. การศึกษานอกโรงเรียน ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนก็ดี มหาวิทยาลัยชีวิตก็ดี พวกมหาวิทยาลัยเที่ยงคืนก็ดี ต่าง ๆ นานานี้ครับ แล้วก็ ๓. การศึกษาแบบวิถีธรรมชาติ หรืออัยยาศัยนะครับผม ผมก็เป็นคนที่มีการศึกษาน้อยนะครับ -----

แต่เราก็ได้เรียนรู้หลายขบวนการอยู่ ปรากฏว่า การเทียบโอนเซอร์ทิฟิเคต (Certificate) นี้ ผมมันไม่ได้ครับ เป็นที่น้อยอกน้อยใจอยู่ แต่เรื่ององค์ความรู้ อาจจะพอมีอยู่บ้าง ผมอยากรู้อะไร ผมก็ไปเรียน ผมฝันว่า ผมเป็นโคบาล (Cowboy) นะครับ เลี้ยงวัวนะครับ เวลาเลี้ยงวัวไป ผมอยากรู้เรื่องอะไร ผมก็เอาตำราไปอ่านจนถ่องจนแท้

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตตร (ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ) : คุณเสวตเอา ข้อ ๓ นี้

นายเสวต ทินกุล : อยู่ข้อ ๓ นี้แหละครับ ผมกำลังเทียบเข้าไปว่า

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตตร (ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ) : อ้าว โยง

นายเสวต ทินกุล : โยงแล้วครับ มันชัดเจน เรื่องนี้เป็นเรื่องชัด แล้วมันไม่มีมาตรฐานการศึกษา คือ สำนักงานหรือว่าสถาบันใดที่มาเทียบโอนว่า คุณจะเอา ๑๔๔ หน่วยกิต คุณบอกมา ผมก็จะได้ไปใส่ ไปเทียบโอนว่า ๑๔๔ หน่วยกิต ผมได้ปริญญาตรีนะ ตอนนีถ้าเทียบโอนตอนนี้ผมเลยแล้ว เกือบถึงดอกเตอร์ (Doctor) แล้ว เพราะฉะนั้นผมอยากเห็นว่า ชาวไร่ชาวนา พี่น้องอีสาวทรานซิสเตอร์ (Transistor) เลี้ยงวัว เลี้ยงควายนี้ เขาได้เทียบโอนหน่วยกิตได้ เขาไปเลี้ยงวัวด้วย สะพายกะต๊ับข้าวไปด้วย เขาก็ได้ควัว คุควาย แล้วก็ได้อ่านหนังสือไปด้วย เขาเทียบโอนไปด้วย มันต้องมีสถาบันตรงนี้ครับ ผมอยากเห็นว่า คนยากคนจน ชาวไร่ ชาวนา ก็มีความภาคภูมิใจ มีความรู้ ส่งเสริมการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิต มันก็จะกลายเป็น สดุดีดี ฟอ์ ออล (Study for all) แล้วก็ ออล ฟอ์ สดุดีดี (All for study) ท่านประธาน เพราะฉะนั้น

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตตร (ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ) : คุณเสวต ลง (๓) ที่

นายเสวต ทินกุล : ครับ ก็ (๓) ก็อยากจะฝากถึงท่านอาจารย์ศรีราชาวา ต้องมีมาตรฐานการศึกษา เพื่อสนับสนุนกระบวนการเรียนรู้ตามอัธยาศัย หรือ กระบวนการเรียนรู้ตามธรรมชาติครับ ขอขอบคุณครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตตร (ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ) : ครับ

นายเกียรติชัย พงษ์พาณิชย์ : ท่านประธานครับ ผมไม่ทราบว่ ผมเข้าใจ ผิดหรือเปล่าว่า แต่เดิมเมื่อทางท่านคณะกรรมการการยก่างนำร่างขึ้นใหม่

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านเกียรติชัย
ครับ ท่านวัชรารับ ท่านข้าแล้ว ขอให้ท่านวัชราก่อน

นายเกียรติชัย พงษ์พาณิชย์ : พูดพร้อมกันได้ไหม

นายวัชร หงส์ประภัสสร : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพครับ
กระผม วัชร หงส์ประภัสสร สสร. กระผมลุกขึ้นมา เพื่อจะกราบเรียนเล็กน้อยเท่านั้นเอง
ครับว่า ในแนวนโยบายแห่งรัฐ ข้อ ๓ นี้เนะครับ เป็นเรื่องพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน
การศึกษา เพราะฉะนั้นกระผมใคร่ขอให้ตัดคำว่า ความรู้รักสามัคคี ออก เพราะผม
ได้นำไปแปรญัตติไว้เป็นข้อเพิ่มเติม (๘) ครับ เพราะฉะนั้นขอให้เอาออกจากเรื่องนี้
เพราะเป็นเรื่องของการปฏิบัติ ไม่ใช่เรื่องของการศึกษาครับ ขอขอบพระคุณครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านกรรมาธิการ
ครับ ว่าอย่างไรครับ จะแก้อย่างไร เที่ยงครับ หรือจะให้ลงมติ

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ
ครับ ผม วิชา มหาคุณ ครับ เมื่อกี้ ขออนุญาตเอ่ยนามนะครับ ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์
ที่ท่านได้กรณมาแปรญัตติ แล้วท่านเองก็ให้สติกระบวนการแปรญัตติด้วยนะครับว่า ไม่ใช่
ว่าอะไรก็ใส่ไปทั้งหมดนะครับ ควรจะใส่แต่เฉพาะที่สำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่อง
แนวนโยบายแห่งรัฐนี้ เราได้ถูกต้องว่ามาจากคณะรัฐมนตรี ซึ่งเป็นองค์กรหนึ่งที่มี
ความสำคัญมาก ท่านก็เตือนสติมาบอกว่า จะทำให้รัฐบาลทำงานไม่ได้ ถ้าใส่ละเอียดไว้
จนหมดครบถ้วน หมดทุกกระบวนการ เมื่อกี้ก็มีท่านที่ขอแปรญัตติ ขออนุญาต
เอ่ยนาม ท่านรัฐ บอกว่าจะให้ใส่หลักสูตรไว้ทั้งหมด มันก็เป็นไปไม่ได้เหมือนกันครับผม
ท่านอาจารย์ศรียาชา ท่านได้รับนโยบายไป ให้มีการประนีประนอมกัน สมานฉันท์ ท่านก็
ได้ให้ความกรุณา แต่ว่าก็อย่างที่มันออกมารูปของสมานฉันท์ มันก็จะออกมาแบบนี้ครับ
เราต้องการสมานฉันท์ทุกกลุ่ม มันก็ต้องใส่ไปอย่างนี้ ซึ่งก็จะเห็นได้ว่า เป็นไปได้ยาก
กระผมขอเรียนว่า แนวนโยบายการศึกษายังมีมากที่ยังโง่มากครับ ยิ่งเรียนยิ่งโง่ ยิ่งโตยิ่งเซ่อ
ผมอยากจะกราบเรียนที่ประชุมอย่างนั้นนะครับ ปรับปรุงระบบการศึกษาของเราให้
ย้อนกลับไปดูต้นกำเนิดของเรานะครับ ที่ท่าน สสร. ท่านหนึ่งที่ได้กล่าวเมื่อสักครู่ที่ว่า ----

ท่านเชี่ยวชาญด้านเลี้ยงวัว เลี้ยงควาย เลี้ยงโค นะครับ ขอสนับสนุนว่า ท่านเป็นโคบาล
 ครับ ผมอยากจะเรียนว่า รูดยาร์ด คิปลิง (Rudyard Kipling) ท่านได้เขียนถึงทาร์ซาน
 (Tarzan) ไว้ ทาร์ซานพูดถึงตัวของเขาเองบอกว่า ข้าเรียนรู้จากสายน้ำ ข้าเรียนรู้จาก
 พระอาทิตย์ ข้าเรียนรู้จากดวงดาว ข้าเรียนรู้จากพื้นดิน แต่พวกเราเองนี่เรียนรู้จากอะไร
 แล้วได้อะไรบ้าง ผมขออนุญาตท่านปรับหน่อยนะครับ เตือนสติกันนะครับ ที่เราได้เขียน
 ไปแล้วนะครับ เรื่องพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับความ
 เปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม จัดให้มีกฎหมายเพื่อปฏิรูประบบการศึกษานี้ ผมว่ามัน
 ครอบคลุมหมดทุกอย่างแล้ว มันไม่มีอะไรจะครอบคลุมเท่านี้อีกแล้วนะครับ ขอภัยเถอะ
 ครับ ท่านที่เคารพครับ รัฐธรรมนูญ ผมไปดูของต่างประเทศนี่นะครับ โดยเฉพาะประเทศ
 เกาหลีนี่ เขาไม่มีเขียนรายละเอียดอย่างนี้ เขาบอกว่า ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ
 ครับผม ทั้งการศึกษาในระบบ นอก ระบบ การศึกษาตลอดชีวิต ไลฟ์ลอง เอ็ดดูเคชัน
 (Lifelong education) ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ แล้วเขาเจริญไหมครับ
 เขาเจริญรุ่งเรืองจนเราตามไม่ทันแล้วครับ อย่าไปใส่อะไรละเอียดจนยับ จนทำอะไรไม่ได้
 เลยครับ ถ้าขอมือถ้อยคำอย่างนี้ ซึ่งที่จริงเดิมเราก็มีถ้อยคำอย่างนี้ แต่ว่าทางฝ่ายผู้บริหาร
 การศึกษาเองนี่ขอมา บอกว่า ขอให้ใส่คำว่า กฎหมายปฏิรูปการศึกษา นี้เข้าไป เพราะว่า
 ต้องการให้ต่อยอดจากที่เคยทำมาแล้ว เราก็ได้ปรับให้ นะครับ เดิมให้ครับ จะไม่มีอะไร
 ที่ไม่มีอะไรที่จะใส่ทุกตารางนิ้วอีกแล้วครับผม เพราะฉะนั้นกระผมขอกราบเรียนที่เคารพ
 ครับ เพื่อให้มันเดินหน้าไปได้ครับ เราเสียเวลากับมาตราที่เกี่ยวกับการศึกษามานี้ นะครับ
 ที่ผ่านมานี้ทั้งวันทั้งคืน มาตราเดียว แล้วนี่ก็จะมาวงเล็บอีกวงเล็บหนึ่ง ก็ทั้งวันทั้งคืนอีก
 หรืออย่างไรครับ ผมขออนุญาตเถอะครับผม ขอให้ไปได้ นะครับ

นายธนนิติ เศรษฐบุตร (ประธานสภากร่างรัฐธรรมนูญ) : เพราะฉะนั้น
 ท่านยืนตามที่แก้ไขนะครับ ผมว่าต้องออกเสียงทุกกลุ่ม ได้พูดหมดแล้วนะครับ
 พูดหมดแล้วนี่ครับ คุณพิเชียรก็พูดแล้วนะครับ ตามเดิมนี้อีกครับ ไม่เอาตามแก้ไขแล้ว
 นะครับ กลับไปที่เดิมนะครับ ทุกกลุ่มได้พูดหมดแล้วครับ ขึ้นให้พูดทุกกลุ่ม มีผู้รับรอง
 ผู้สนับสนุนพูดอีก ไม่มีเวลาแล้วนะท่านครับ เพราะฉะนั้นเขาก็กลับไปเดิมนะครับ
 กรรมาธิการยืนตามนี้นะครับ ท่านที่แปรญัตติเอาไว้ นะครับ ผมจะถามมติแล้วนะครับ

(นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตฺตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) มีสัตญาณ
ให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตฺตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : เนื่องจาก (๓)
กรรมมาธิการแก้ไขนี้ะครับ จะขอให้ที่กรรมมาธิการแก้ไขแล้ว ใครจะขัดข้องใหม่ครับ
เป็นตัวที่จะโหวตเท่านั้นะครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตฺตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : ไม่มีใครขัดข้อง
ผมจะถามว่า เห็นด้วยกับกรรมมาธิการใหม่ ใน (๓) ของมาตรา ๗๙ หากว่าใครไม่เห็นด้วย
ก็กด ไม่เห็นด้วย ถ้าไม่เห็นด้วยมากกว่า จะมาดูว่าจะแก้ตามไหน

นายวัชรา หงส์ประภัสสร : ผมขอประนีประนอมได้ใหม่ครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตฺตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : คุณวัชรา ตอนนี
ไม่แล้วนะครับ เมื่อกี้ถามท่านแล้ว คงไม่ต้อง ประนีประนอมไม่ได้แล้ว

นายวัชรา หงส์ประภัสสร : ของผมยังไม่ได้พิจารณาเลยครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตฺตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : หา

นายวัชรา หงส์ประภัสสร : ของผมยังไม่ได้พิจารณาเลยครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตฺตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : เมื่อกี้คุณวัชราพูด
ไปแล้วนี่

นายวัชรา หงส์ประภัสสร : ผมขอพิจารณา ทางอาจารย์ศรีราชายังไม่ได้
พิจารณาเลยครับ ของผมนี้ยังไม่ได้พิจารณาครับท่าน เพราะว่าเป็นเรื่องแตกต่างกับของ
คนอื่นครับ ด้วยความสัตย์จริงครับ ยังไม่ได้เจออาจารย์ศรีราชาเลยครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตฺตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : ไม่ได้พิจารณา
อะไรนะคุณวัชรา

นายวัชรา หงส์ประภัสสร : ยังครับ ของผมยังครับ ของผมปลีกย่อยครับ
ของผมขอตัดคำว่า รัฐรักษามัคคี ออก ซึ่งคงจะกรุณาผมได้ครับ ตัดจากข้อความเดิม
ที่มีทั้งเดิม ทั้งที่อาจารย์ศรีราชาได้ปรับปรุง

๒๑๓)

สสร ๒๗/๒๕๕๐

รตนา ๙๑/๑

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : เวลานี้กรรมการยกร่างเขยีนตาม

นายวัชรา หงส์ประภัสร์ : ท่านประธานครับ ทางกรรมการยังไม่ได้ตอบเลยครับ ผมขอความกรุณาเถอะครับ ตัดออกเถอะครับ เพราะว่ามันไม่ใช่เรื่องของการศึกษา มันเรื่องของการปฏิบัติครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : รู้รักสามัคคีอยู่ตรงไหนนี่

นายวัชรา หงส์ประภัสร์ : บรรทัดที่ ๓ ใน (๓) ครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : กรรมการครับ ทางคุณวัชราขอตัดตรงนี้ ว่าอย่างไร ยื่นหรือเปล่าครับ กรรมการครับ คุณวัชราบอกว่ายังไม่ได้พูดเรื่อง ความรู้รักสามัคคี ในตัวร่างก่อนที่อาจารย์ศรัทธาแก้ไข จะขอตัด ท่านยื่นหรือจะยอมตามเขาตัด แล้วจะได้ไหวตนะครับ

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ (กรรมการ) : ครับผม คำว่า รู้รักสามัคคี นี้ ถ้าเผื่อมันไม่มีความจำเป็น จะตัดออกก็ได้ครับ ไม่มีปัญหาอะไรครับผม

นายวัชรา หงส์ประภัสร์ : เพราะฉะนั้นให้ไปพิจารณาในข้อ ๘ ครับ ขอขอบคุณครับ

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ (กรรมการ) : ท่านขอเติมใน (๘) นะครับ (๘) นี้ยังไม่ได้รับนะครับ ท่านประธานที่เคารพครับ

นายวัชรา หงส์ประภัสร์ : ครับ ค่อย ๆ พิจารณาครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : คุณวัชราครับ เอาเฉพาะกลับไป (๓) นะครับ ใครจะเจรจาตัดตรงไหนนิตหนึ่ง แล้วจะต้องไหวตแล้ว ท่านเกียรติชัย

นายเกียรติชัย พงษ์พาณิชย์ : คือท่านประธานครับ ผมคิดว่า คงไม่ใช่เรื่องที่ว่าทางคณะกรรมการยกร่างไปเขียนอะไรมาใหม่ แล้วก็ให้มาถามเราว่า จะเอาอย่างนี้ไหม หรือไม่อะไร ผมก็อธิบายไปแล้วบอกว่า อย่างนี้มันยังไม่สมบูรณ์ ยังไม่ครบขอให้เติมนั้นเติมนี่ ก็ยังไม่ได้ออกผมว่า จะเติม หรือไม่เติม แล้วก็บอกว่า ยื่นตามร่างนี้

จะเอาหรือไม่เอา ผมว่าไม่พอหรอก แล้วถ้าเขียนอย่างนี้นะ ผมก็บอกว่างั้นที่ผมขอ
แปร เขียนมานี้ ดีกว่าที่เขียนนี้เสียอีก ครบครบคลุมมากกว่าเสียอีก ถ้าอย่างนั้น
ทำไมไม่พิจารณา อย่างนี้มันเหมือนจับมือชก ไปตกลงอะไรกันมา เขียนมา เอาตามนี้
จะเอาหรือไม่เอา อย่างนี้มันไม่พอหรอกครับ ผมว่าต้องพิจารณากันใหม่แล้วครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : เขาไม่เอาตามนี้
แล้วนะ เนื่องจากตกลงกัน ฟังดูแล้วคนไม่เห็นด้วย ก็ต้องกลับไปเอา เวลานี้กลับไปตาม
(๓) เอา นะครับ กลับไปตาม (๓) เขา นะครับ ใครจะขอตัดอย่างไร และเดี๋ยวต้องไหวต
นะครับ

นายอรรถรัตน์ รัตนจันทร์ : ท่านประธานขอชนิดเดียวครับ ๑ นาทีครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : เชิญครับ

นายอรรถรัตน์ รัตนจันทร์ : คืออย่างนี้ครับ ผมคิดว่า ทางกลุ่มผม อาจารย์
วิเชียร แล้วก็อาจารย์วิฑิตยาน่าจะคุยกับของที่ท่านอาจารย์ศรีราชาทำมาได้ เมื่อก็
เพียงแต่ว่า เมื่อก็นี้ของท่านอาจารย์ศรีราชานี้ บอกว่า ในทุกระดับ แต่นี้เพียงแต่ว่าของ
กับของอาจารย์วิฑิตยา คำว่า ในทุกระดับ ก็คือ จะต้องการที่จะให้ระบุลงไปให้มันชัดเจน
ว่า ในระดับประถม มัธยม อาชีวศึกษา การศึกษานอกโรงเรียน และวิทยาลัยชุมชน แค่นี้
ก็เป็นเนื้อความเดิม สาเหตุที่จะต้องให้เพิ่มเติมให้ชัดเจน เนื่องจากบุคลากรทางการศึกษา
ที่อยู่ในระดับต่าง ๆ เขาไม่สบายใจในระบบที่ผ่านมาว่า มันรวมกัน ซึ่งผมคิดว่า ทางท่าน
อาจารย์ศรีราชา ก็คิดว่า ในทุกระดับน่าจะเป็นเหมือนกัน ถ้ารวมกันตรงนี้ได้ เพียงแต่ว่า
แจ้งรายละเอียดออกมาชนิดเดียว แคบรัดตัดเดียวแค่นั้นครับ ไม่ทราบว่าจะเป็นไปได้ไหม
ครับ ขอบพระคุณครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : ท่านวินัสครับ
เอา (๓) ในตัวเรื่องเดิม นะครับ เพราะกรรมการเขาก็กลับไปเดิม

นายวินัส ม่านมุงศิลป์ : ขอบคุณท่านประธาน ผมมีนิดเดียว สัก ๒ นาที
ท่านประธานครับ เพราะว่าอย่างนี้มันถึงเกิดปัญหาครับ ท่านครับ ผมว่าถ้าเราแก้จาก
ข้างล่างขึ้นข้างบน การศึกษานะยุ่ง ผมคิดว่า เราแก้ข้างบน จัดทีมใหม่ แล้วคุยกันใหม่

และค่อย ๆ พุดกัน ถอยกันคนละก้าว กรรมวิธีการก็กรุณาถอยคนละก้าว ของเรา ถอย ๑๐ ก้าวไม่ว่า แต่ท่านดูแลเราหน่อยว่า เรามีความเป็นห่วงเป็นใยเรื่องการศึกษา ถ้าไม่อย่างนั้นท่านประธานครับ มันก็จะปะทะอยู่อย่างนี้ มันจะไม่จบครับ ท่านครับ ขอบพระคุณครับ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์กนก ไตสุรัตน์ : กราบเรียนท่านประธานสภา ร่างรัฐธรรมนูญที่เคารพ ผม กนก ไตสุรัตน์ ครับ ความจริงในส่วนของกลุ่มผม ที่ท่านวิชัย แปรไว้เนี่ยผมยังไม่ได้อภิปรายใน (๓) ถ้าจะกลับไปร่างเก่านะครับ ในแนวคิดผม ผมเห็นด้วยกับท่านวินัส ขออนุญาตเอ่ยนามนะครับ คือ ตรงนี้มันตกลงกันมาได้ส่วนหนึ่ง แล้วนะครับ มันเหลืออยู่บางส่วนเท่านั้นเอง และอาจจะตั้งทีมแล้วคุยกันนะครับ ดีกว่าที่จะมาโหวตตรงนั้น ซึ่งมันมีความหลากหลายอยู่อย่างมากมาเลย แล้วในส่วนของผมเองก็ไม่อภิปราย ผมมองว่า ร่างไปแล้วนี้ ผมพอรับได้ ก็ยินดีที่จะรับนะครับ แต่ในขณะเดียวกันก็มีบางกลุ่มที่ยังเห็นว่าควรจะมีเพิ่ม ผมว่ามันน่าจะคุยกันได้ มันเหลืออยู่นิดเดียวนะครับ ท่านครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านอาจารย์ ศรีราชาครับ อาจารย์นั่งอยู่คนละฟาก เลยไม่ได้คุยกับยกร่างชิ้นนี้เลย

รองศาสตราจารย์ศรีราชา เจริญพานิช (กรรมวิธีการ) : กราบเรียน ท่านประธานครับ ผม ศรีราชา เจริญพานิช กรรมวิธีการยกร่างครับ คือ ผมก็พยายามจะ รอมชอมนะครับ แต่ถ้าเผื่อเล็ก ๆ ผมก็พูดตรง ๆ ว่า ร่างอย่างที่ว่ามันก็ไม่ใช่ว่าร่างรัฐธรรมนูญอย่างนี้ที่ท่านว่า ๆ กันนะครับ -----

ที่นี้เพื่อที่ไม่ให้มันเกิดความแตกแยกหรือกรณีที่มีมันไม่ลงรอยกัน แล้วเดี๋ยวก็ต้องโหวตกัน นะครับ ผมก็พยายามจะรวมชอมอย่างมากที่สุดนะครับ แต่โดยหลักการแล้ว มันไม่ควร จะระบุรายละเอียดนะครับ เพราะรัฐธรรมนูญมันเป็นตัวหลักการใหญ่ ๆ โพลีซี (Policy) ทั้งนั้น แต่ท่านนี้ต้องการเอาไปใช้ในทางปฏิบัติครับ ซึ่งที่จริงแล้วผมว่า มันไม่ถูก ผมว่าที่จริงแล้วมันต้องรื้อกระทรวงศึกษาทิ้งครับ เหมือนอย่างที่ผมเคยพูด นะครับ เพราะปัญหามันอยู่ตรงนั้น ปัญหาไม่ได้อยู่ในรัฐธรรมนูญนะครับ อันนี้กล้าพูด ถึงแม้ว่าจะถ่างทอดก็ตามนะครับ เพราะเป็นความตั้งใจที่ผมมีความรู้สึกว่าเป็น ในระบบ กระทรวงศึกษามันมีความยุ่งยากซับซ้อน แล้วมันก็มีความไม่ชอบมาพากลอยู่เยอะ นะครับ ท่านวิฑูรย์ท่านก็พูดเอง แล้วเราจะเอาความยุ่งยากนั้นมารีเฟลคต์ (Reflect) มาใส่ในรัฐธรรมนูญ เพื่อให้ทางโน้นเขาทำงานได้เนี่ย ผมว่ามันไม่น่าจะถูกต้อง จริง ๆ แล้ว เขาจะต้องไปจัดการกันเองครับ หรือถ้าไปจัดการไม่ได้ ผมรับอาสาจะไปจัดการให้ก็ได้ เพราะว่าผมรู้สึกรำคาญเต็มทน เพราะฉะนั้นในส่วนนี้ครับ กราบเรียนท่านสมาชิกนะครับ ด้วยความเคารพว่า ผมว่ามันลำบากนะครับ ที่จะต้องลงรอยกัน ถ้าเพื่อโหวตกันตรงเนี่ย ผมว่ากรรมาธิการก็คงแพ้ พูดกันตรง ๆ เพราะว่ากรรมาธิการมีร่างที่อยู่ในใจนะครับ แต่ท่านอื่นท่านไม่เห็นด้วยเยอะไปหมดเลย เพราะฉะนั้นทางที่ดีนะครับ ผมว่า มันน่าจะต้องเพนดิง (Pending) ไว้ก่อน แขนงไว้ก่อน แล้วไปคุยกันนอกรอบอีกสักครั้ง หนึ่ง เพื่อให้มันได้ข้อยุติ แล้วผมว่าทุกคนจะสบายใจนะครับ ผมกราบเรียนอย่างนั้น นะครับ ไม่ทราบว่าท่านกรรมาธิการยกร่างท่านอื่นท่านจะเห็นด้วยหรือเปล่าครับ แต่ผมเอง ผมอยากจะสมานฉันท์นะครับ ตามสมควรนะครับ ขอบพระคุณครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : กรรมาธิการ ยกร่าง

รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย (กรรมาธิการ) : ขออนุญาตครับ ท่านประธาน คณะกรรมาธิการเห็นด้วยตามที่ท่านศรีราชาเสนอครับ แขนงเรื่องนี้ไว้ก่อน แล้วจะได้เดินเรื่องอื่นต่อครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ขออนุญาต ถ้ามยกร่าง ยกร่างว่าอย่างไร

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ (กรรมการ) : คือ ท่านประธานที่เคารพครับ ผม วิชา มหาคุณ ครับ คือ ที่ท่านประธานอนุญาตให้ทางฝ่ายยกกว้างกับทางฝ่าย สสร. นี้ครับ ที่แปรญัตติไปนั่งคุยกันนี้ เมื่อคุยกันแล้ว ตกลงกันประการใดแล้ว ผมคิดว่าไม่ควรจะมาโต้เถียงกัน หรือถกเถียงกันว่า อันโน้นไม่ใช่ อันนี้ไม่ใช่ ใ้ไปไม่ได้ อย่างโน้นอย่างนั้นครับ ในที่ประชุมอีก ซึ่งทำให้ยืดยาว แล้วไม่ใช่ว่าจะทำให้เสร็จสิ้นในระยะเวลาอันสั้น เพราะฉะนั้นในกระบวนการ ก็คือ ถ้าเพื่อตกลงกันนะครับว่า ตอนนี้ทางกรรมการเห็นว่า อย่างนี้ว่า ถ้าเพื่อไปตกลงกันโดยรอบ หรือแขวนเรื่องนี้ไว้ก่อน โดยมอบหมายให้ท่านอาจารย์ศรียาชานี้นะครับ ไปทำความเข้าใจแล้วยุติครับ คือหมายความว่า พอมาเข้าที่ประชุมอีกทีหนึ่ง ก็เห็นตรงกัน ก็ตอนที่แปรญัตติไปนะครับ อย่างนั้นทางกรรมการไม่ขัดข้องครับ

รองศาสตราจารย์ศรียาชา เจริญพานิช (กรรมการ) : ท่านประธานครับ ผม ศรียาชา เจริญพานิช กรรมการนะครับ คือ เมื่อก็ เมื่อตอนก่อนพักรับประทานอาหารเย็นนี้ครับ ก็ได้มีการที่ได้มอบหมายให้ผมมาเจรจากับห้าหกท่านนี้ครับ ที่จะเป็นผู้นำการแปรญัตติ ผมได้พยายามทำอย่างดีที่สุด แต่เมื่อตอนที่ขณะทำไม่ได้มีการประชุมครับ ผมได้แต่ไปวิ่งล็อบบี้ (Lobby) เป็นรายกลุ่มรายบุคคล เพื่อที่จะให้มีข้อยุติให้โดยเร็วที่สุด เพื่อจะได้ประหยัดเวลา แต่เมื่อมีการแขวนเช่นนี้ครับ เดียวก็คงจะต้องมีการที่จะต้องประชุมกันทุกฝ่ายนะครับ เพื่อให้ได้ข้อยุติที่ชัดเจนนะครับ แต่ผมก็เกรงว่าจะค่อนข้างลำบากเหมือนกัน เพราะว่าบางท่านท่านก็ไม่ยอมเอาจริง ๆ นะครับ เพราะฉะนั้นก็ถ้าเพื่อไม่ยอมกันจริง ๆ ก็ไม่มีทางอื่นนะครับ นอกจากจะมารายงานที่ที่ประชุมแล้วก็ไหวตักัน ขอบพระคุณครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุตร (ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ) : เชิญครับ ท่านสมเกียรติ

นายสมเกียรติ รอดเจริญ : ขอบคุณครับ ท่านประธานครับ ผม สมเกียรติ รอดเจริญ สสร. ครับ ก็ขอปรึกษาหารืออย่างนี้แล้วกันครับ เพราะว่ามีประเด็นปัญหาอย่างนี้เกิดขึ้นซ้ำซากหลายครั้งนะครับ กรณีที่อนุญาตให้ไปปรึกษาหารือกันนอกรอบเสร็จกลับมาแล้วก็ต้องมีขบวนการในลักษณะที่ไม่ยอมรับคำปรึกษานะครับ

๒๒๒

สสร ๒๗/๒๕๕๐

เกษตรกรรม ๙๒/๓

แล้วก็เกิดการเติม เกิดการตัด ตัด ต่อ แต่ง เติม กันอยู่ตลอดเวลา ซึ่งทั้ง ๆ ที่ไปตกลง
กันมาเรียบร้อยแล้ว แล้วก็ทำให้สภาเสียเวลา ผมขอเสนออย่างนี้ครับท่าน -----

- ๙๓/๑

ต่อไปนี่ ถ้าเผื่อจะมีลักษณะแบบนี้ก็ขอให้คนที่ได้รับมอบหมายลงไปมีน้ำหนักหน่อย มีน้ำหนักในการที่จะไปเจรจา เมื่อเจรจาแล้ว ก็ถือว่า หาข้อมูลในกลุ่มตัวเองได้ ถ้าเผื่อว่า ในกรณีทีไปเจรจาแล้วกลับมาจะเป็นอย่างนี้ ก็แสดงว่า ในกลุ่มไม่ยอมรับคนที่ได้รับมอบหมายไปทำหน้าที่ มันก็จะเกิดการ ค่อนข้างที่จะไม่สบายใจสำหรับคนไปดำเนินการเจรจา สมมุติผมได้รับการไปเจรจาจากกลุ่ม ผมไปเจรจากลับมาเสร็จเรียบร้อย ตกลงกับเพื่อนกลุ่มอื่น ๆ เรียบร้อยแล้วว่า จะเป็นอย่างนี้ ๆ พอมาถึงเข้ามาสู่สภา เพื่อนในกลุ่มเรานั้นแหละกลับบอกว่า ทีไปพูดมามันยังขาดโน้นขาดนี้ เต็มนั่นเต็มนี้หน่อย อันนี้เป็นประเด็นปัญหาที่ซ้ำซากอยู่อย่างนี้ครับ สามสี่หนที่มีการพัก แล้วไปเจรจากันทีไร จะออกมาแบบนี้ทุกครั้ง ก็ขอปรึกษาท่านประธานครับ จะทำอะไรถึงจะมอบหมายให้คนที่ไปเจรจากรอบนี้มีน้ำหนัก ก็คงจะต้องให้คนในกลุ่มไปตกลงกันเองว่า จะรับได้แค่ไหนอย่างไร ถ้าเผื่อยังหาข้อมูลอย่างนี้ไม่ได้ ก็จะมีเหตุการณ์อย่างนี้ต่อไปเรื่อย ๆ ครับ ท่านประธานครับ ขอขอบคุณครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านครับ เข้าใจว่าตกลงกันไม่ได้นะครับ เพียงแต่ว่าผมขอหารือท่านว่า ตั้งแต่ (๓) มันอาจจะโยงทั้ง (๔) (๕) (๖) ถ้าจะแขวนโน้นไว้ จะต้องแขวนไปทั้งหมดเลย แล้วถ้ามันมีอะไรที่ยังมีแปร ก็ไปดูให้หมดเลยได้ไหมครับ แล้วค่อยเอาเข้ามาอีกทีหนึ่ง จะหารืออย่างนี้ ท่านจะว่าอย่างไรครับ แล้วเราจะได้ข้าม เราเสียเวลาไปเปล่า ๆ แล้วทีนี้ถ้าเกิดตกลงกันอย่างไร ช่วยตกลงให้เรียบร้อยหน่อยนะครับ จะขอหารือเรื่องแขวนเท่านั้น ท่านครับ จะแขวน ท่านจะเห็นด้วยหรือไม่เท่านั้นนะครับ ใครมีความเห็นเป็นอย่างอื่นครับ เรื่องแขวนมาตรานี้เอาไว้ยกมือ เรื่องแขวนนะครับ เชิญท่านสวิง

นายสวิง ต้นอูด : ท่านประธานที่เคารพครับ ผมคิดว่า โดยปกตินี้ ผม สวิงต้นอูด ครับ ท่านประธานครับ ผมคิดว่า โดยปกตินี้ ถ้าเราไม่สามารถที่จะตกลงกันได้ เราก็ต้องโหวตอยู่แล้ว แต่ว่าผมคิดว่า ดูเหมือนว่า ถ้ามีโอกาสในแง่ของการตกลงกันก็จะไปคุยกันในนอกรอบ แต่ผมเสนออย่างเดียวครับ คือว่า จริง ๆ แล้วนี้ผมเห็นด้วยกับท่านสมาชิกสมเกียรติ ที่พูดเมื่อกี้ว่า ทำอย่างไรเราถึงจะทำให้กลุ่มที่แปรญัตตินั้นเองมีตัวแทนที่ชัดเจน ซึ่งอาจจะต้องขานชื่อกันในที่ประชุมให้ชัดเจนว่า ใครคือผู้ที่จะเป็น

ตัวแทนในกลุ่ม แล้วก็ไปหาข้อตกลงร่วมกันมา ซึ่งนั่นแสดงว่า ถ้าเป็นแบบไหนแล้ว ในที่ประชุมก็คือเพียงแค่ว่ารับรองสิ่งที่ได้ตกลงกันนั้นแล้ว ก็เพราะว่าปัญหาที่เกิดขึ้น ก็คือว่า เอละไปคุยกัน แต่ว่าที่นี้ไปคุยกันแบบลับๆ คือ หมายความว่า ไม่ได้ตกลงเห็นชอบ ด้วยกันทั้งหมด หรือมีอำนาจในการมอบหมายอำนาจให้กับบุคคลใดบุคคลหนึ่งในกลุ่ม ไปเป็นผู้มีอำนาจในการเจรจา ขอปรับเปลี่ยนถ้อยคำ ดังนั้น พอกลับเข้ามาในที่ประชุม ใหญ่ก็ไม่ใช่ที่ยุติ ซึ่งผมคิดว่า อาจจะต้องถามเป็นรายกลุ่ม ถ้าหากว่ามีมติว่า จะต้องไป คุยกันนอกกรอบ ซึ่งอันนี้จะทำให้ชัดเจนขึ้นครับ ท่านประธานครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านวิทยากรเรื่องนี้ หรือเปล่าครับ

นายวิทยากร บรรณิณีทรัพย์ : ผมคิดว่าเราใช้เวลามาพอสมควรแล้ว แล้วก็ เราได้ชี้แจงเหตุผลกันมา พร้อมทั้งความจำเป็นต่าง ๆ แต่ผมก็เข้าใจครับ ท่านกรรมาธิการ ยกเว้นท่านก็จะตั้งของท่าน แล้วทุกครั้งที่เวลาประชุมกันนี้ ออกมานอกกรอบที่ไรก็จะมี การปรับเปลี่ยน เปลี่ยนไปเรื่อย มันจะไม่ตรงตามที่วัตถุประสงค์ ที่แต่ละคนได้มีความคิด ว่าเราจะทำรัฐธรรมนูญนี้ เพื่อประโยชน์ส่วนรวมอย่างไร ทั้ง ๆ ที่เรารู้ว่า เราได้รู้เห็นอะไรมา ต่าง ๆ โดยที่ไม่ได้มีสิ่งแอบแฝง หรือสิ่งตอบแทน ผมก็เป็นห่วงอย่างเดียวว่า อยากรู้ก็ตาม คือ การรับด้วยเหตุด้วยผลนี้ ผมก็จะปฏิบัติตาม แต่ว่าต้องเป็นไปตามมติ หรือความเห็น คนส่วนใหญ่ที่เขาขอมา ไม่ได้เป็นเพียงตามความเห็นของผมส่วนตัว หรือกรรมาธิการ บางท่านเท่านั้น คือ อยากรู้ก็ต้องยื่นตรงนี้ไว้ เพราะฉะนั้นก็คิดว่า ถ้าแพ้ ชนะ ด้วยเหตุ ด้วยผลกันครับ ด้วยความจำเป็น ด้วยความประสงค์ของประชาชน ของผู้เกี่ยวข้อง การศึกษา เขาอยากได้อย่างไร ผมก็คิดว่า น่าจะตัดสินใจได้ว่า ทุกคนในนี้ก็มีความเห็น ว่า น่าจะไหวได้เลยครับ

นายบรรณินิ เศรษฐบุตตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : ตกลงมีผู้ไม่เห็นด้วย ผมจะถามว่า ใครไม่เห็นด้วยนะครับ ขอหาหรือ ใครไม่เห็นด้วยที่จะแขวนนะครับ ดีไหมครับ แล้วถ้าเสียงไม่เห็นด้วยมาก ก็จะได้ดำเนินการไปถึงขั้นโหวต แล้วผมจะได้ถามว่า ท่านจะเอาตรงไหนนะครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ขอผมสัก ๒ คำได้ไหมครับ

นายบรรณินิ เศรษฐบุตตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : ครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : คือ ผมอยากจะเรียนอย่างนั้นะครับ คือ รัฐธรรมนุญถ้าเขียนเยอะนี่ กลายเป็นว่ายิ่งแคบ แล้วก็ยิ่งทำอะไรไม่ได้ พอท่านเขียนรายละเอียดมาก ก็เหมือนกับว่า ยิ่งบิบว่าต้องทำอย่างนั้น พออะไรที่ไม่เต็ม บอกไม่ใช่ มันยิ่งไปกันใหญ่เลย เป็นไปได้ไหมครับว่า หมวดนี้ เรื่องนี้ มาตรานี้ (๓) เราต้องการพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาให้คนนี่คิดเป็น แล้วก็พึ่งตัวเองได้

นายบรรณินิ เศรษฐบุตตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : ตกลงอาจารย์จะให้แขวน หรือจะให้โหวต

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : เตี่ยวนะครับ นิดเดียว เพราะฉะนั้นอันอื่นที่ท่านพูดมาทั้งหมดนี้ มันอยู่ในนั้นทั้งสิ้นเลย พอท่านเขียนกว้างบิบนะครับ แล้วมันทำงานได้ เพราะรัฐธรรมนุญมันไม่ใช่หลักสูตรการศึกษาที่ใครอยากจะเต็มโน้นเต็มนี้ไม่อย่างนั้นเดี๋ยวกี้จะมีคนเต็มมาว่า ใส่वादเขียนไปใหม่ ใส่ไอ้โน่นไป ไอ้โน้ไป ท่านประธานครับเราตั้งสตินิดหนึ่งนะครับ แล้วก็ใส่ใหญ่ ๆ นี่นะครับ ยิ่งใส่เล็กลงไปยิ่งลือก แล้วก็ยิ่งทำให้แคบ รัฐธรรมนุญยิ่งแคบ แล้วเราก็จะเสียใจว่า มันกลายเป็นว่า อันนี้ใส่ อันนั้นไม่ได้ใส่ เราใส่ใหญ่ ๆ รัฐธรรมนุญมันเป็นได้แค่นั้นแหละครับ ขอขอบคุณครับ

นายบรรณินิ เศรษฐบุตตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : ท่านผู้ใดคิดว่า จะแขวนเอาไว้ไหมครับ หรือท่านผู้ใดต้องการว่า จะโหวตวันนี้นะครับ แขวนก็ยกมือเดียว โหวตก็ยกมือเดียว ท่านที่อยู่ในห้องนะ ผมถาม เอาเฉพาะก่อนที่จะไปโหวตนี้ ใครคิดว่า ควรจะแขวน แล้วให้เขาไปหาหรือกันนะครับ ก็จะต้องแขวน ที่เหลือท่านยกมือ ให้แสดงนิดหนึ่งนะ ถ้าเยอะช่วยยกมือค้างไว้หน่อยครับ เจ้าหน้าที่จะได้ดู

แขวนนะครับ พวกที่แขวนยกมือไว้หน่อยนะครับ เจ้าหน้าที่ช่วยนับที่ซี แขวงนะครับ ใครต้องการจะโหวตเลยครับ

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก)

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : แขวงเยอะกว่านะครับ ไซ้ใหม่ครับ แขวงไว้ ที่นี้แบบนี้ครับ เมื่อแขวนไว้ ก็คงต้องขอแขวน ตั้งแต่ ๓ ไปจนจบมาตรา แล้วก็ที่นี่ขอเสนอคุณสมบัติที่นี้นะครับ คุณสวิงก็ดี บอกว่า ผู้ที่ไปเจรจาเป็นตัวแทนที่มอบไปเจรจา ไม่อย่างนั้นคณะกรรมการยกร่างเขาก็มีเหมือนกันนะครับ แล้วอีกอย่างหนึ่ง กรรมการยกร่างนี้เขาก็ต้องมอบให้ใครเป็นคนเจรจา ก็ต้องรับทั้งคณะนะครับ ท่านศิวะครับ

นายศิวะ แสงมณี : ท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม ศิวะ แสงมณี สสร. ครับ ผมดู รู้สึกว่าจะมีปัญหามากในเรื่องนโยบายแห่งรัฐ แล้วก็ส่วนมากก็เกี่ยวกับเรื่องถ้อยคำบ้าง อะไรบ้าง ทางที่ดีผมว่า ควรยกเลิกไปทั้งหมดเลยครับ ไม่ควรจะมีนโยบายแห่งรัฐละเอียดถึงขนาดนี้หรอกครับ เพราะว่าผมคิดว่า ถ้าอย่างนี้นะครับ ผมว่าเดี๋ยวนี้ก็ไม่เสร็จครับ เพราะว่าจะต้องมีคนพูดอย่างนี้กันทุกมาตรา ผมคิดว่าไม่มีประโยชน์อะไรเลย ที่จริงผมก็อยากเสนอว่า ให้ยกไปทั้งหมดไปเลยก็ได้ครับ ขอขอบคุณครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ครับ เราตกลงแขวนไว้แล้วนะครับ ขออนุญาตไปต่อไปนะครับ เชิญเลขาครับ

นายจเร พันธุ์เปรื่อง (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ส่วนที่ ๕ นโยบายด้านกฎหมายและการยุติธรรม ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๘๐ มีการแก้ไข มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : มาตรา ๘๐ นะครับ มีผู้แปร ท่านพิเชียร ใครเป็นตัวแทนนะครับ ไม่มี ไปท่านวิชัย รูปขำดี นะครับ ใครเป็นผู้แปร สงวน ใครแทนอาจารย์วิชัยครับ

๒๒๓)

สสว ๒๗/๒๕๕๐

รสรินทร์ ๙๔/๓

นายอรรถรัตน์ รัตนจันทร์ : เรียนท่านประธานครับ ขออนุญาตครับ
ของท่านพิเชียรมี แต่อยู่ใน (๗) ผมเลยว่าจะเรียงตามวงเล็บใหม่ครับท่าน ตามอนุใหม่ครับ
นายนวนิตี เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : เรียงตามวงเล็บ

- ๙๕/๑

นายอรรถรัตน์ รัตนจันทร์ : ครับ ของท่านอาจารย์พีเชียร ก็คือ ผมเอง
อยู่ใน (๗)

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : เรียงตามวงเล็บนี้
มาตรา ๘๐ (๑) นี้ เป็นของท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ กับท่านสุรชัย

นายอรรถรัตน์ รัตนจันทร์ : ถ้าอย่างนั้น ผมก็ขอไปอยู่อันดับตาม (๗) ครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ขอเรียงตามลำดับ
นะครับท่าน

นายอรรถรัตน์ รัตนจันทร์ : ขอบพระคุณครับท่านประธาน

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านอาจารย์
เจิมศักดิ์ครับ ใครเป็นคนอภิปรายนะครับ ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ ใครอภิปรายก็ตาม
นะครับ เดี่ยวไม่ได้สักมาตราหนึ่ง คือนี่สงสัยสองยาม เชิญครับท่านสวิง

นายสวิง ต้นอุต : ท่านประธานที่เคารพครับ มาตรา ๘๐ นะครับ
ท่านประธานที่เคารพครับ ผม สวิง ต้นอุต นะครับ ในมาตรา ๘๐ นะครับ รัฐจะต้องดำเนิน
ตามแนวนโยบายทางด้านกฎหมายและการยุติธรรมนะครับ ซึ่งในเรื่องนี้นะครับ ทาง
กลุ่มได้ขอแปรญัตติใน (๑) นะครับ (๑) นี้นะครับ ขอเพิ่มในส่วนที่เรื่องเกี่ยวกับการจัดทำ
ฐานข้อมูลกฎหมายของประเทศนะครับ และเปิดให้ประชาชนเข้าถึงฐานข้อมูล
ทางกฎหมายได้โดยสะดวกและรวดเร็ว ทั่วถึงนะครับ ตลอดจนในแง่ของการปฏิบัติ
นะครับ เพื่อที่จะบังคับใช้ในแง่ของกฎหมายอย่างรวดเร็ว ทั่วถึง และมีประสิทธิภาพ
นะครับ ผมคิดว่า เรื่องนี้ ประเด็นก็คือว่า เรื่องเกี่ยวกับระบบฐานข้อมูล แล้วก็ข้อมูล
กลาง แล้วก็การที่จะให้ประชาชนสามารถที่จะใช้ฐานข้อมูลได้ตามระบบของเทคโนโลยี
สมัยใหม่นะครับ ก็อาจจะทำให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นในแนวนโยบายเรื่องนี้
นะครับ ดังนั้น ถ้าเพิ่มในข้อนี้เข้าไปนะครับ ประชาชนก็จะได้ประโยชน์นะครับ ดังนั้น
ขอให้กรรมการช่วยพิจารณาด้วยครับ ขอขอบคุณครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านสุรชัยก็ (๑)
นะครับ พุดไปเสียทีเดียว เดี่ยวกรรมการจะได้ตอบ เชิญครับ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ขอบคุณครับ ท่านประธานครับ ผม สุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย สมาชิกสภาว่าง ในฐานะที่เป็นผู้ขอแปรญัตติ มาตรา ๘๐ (๑) นะครับ กราบเรียนท่านประธานอย่างนี้ครับว่า ในมาตรา ๘๐ (๑) สิ่งที่ผมขอแปรญัตตินั้น นิดเดียวครับ ท่านประธานครับ (๑) ดูแลให้มีการปฏิบัติและบังคับการให้เป็นไปตาม กฎหมายอย่างเป็นธรรม รวดเร็ว ทัวถึง และมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เนื่องจากท่านกรรมาธิการ ยกร่าง ในคราวพิจารณา มาตรา ๔๐ ครับ ท่านประธานครับ มาตรา ๔๐ (๓) (๔) ซึ่ง เกี่ยวข้องกับเรื่องของสิทธิในกระบวนการยุติธรรม กระผมได้ขอแปรญัตติโดยการปรับปรุง ถ้อยคำเป็น ถูกต้อง รวดเร็วและเป็นธรรม ผมก็เลยขออนุญาตแปรญัตติในมาตรา ๘๐ (๑) นี้ โดยให้ใช้ถ้อยคำให้สอดคล้องกับมาตรา ๔๐ (๓) (๔) เป็นว่า ดูแลให้มีการปฏิบัติ และ บังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างถูกต้อง รวดเร็ว เป็นธรรม ทัวถึงและมี ประสิทธิภาพครับ เท่านั้นเองครับท่านประธาน เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา ๔๐ (๓) และ (๔) เพราะฉะนั้นก็ขอความกรุณาท่านกรรมาธิการนะครับ หวังว่าคงไม่ขัดข้องครับ

นายธนนิติ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : ครับ กรรมาธิการ ครับ ว่าอย่างไรครับ (๑) เชิญคุณอัครพรครับ

นายอัครพร จารุจินดา (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ กระผม อัครพร จารุจินดา กรรมาธิการครับ ในประเด็นหลัง ในประเด็นของท่านสุรชัยนั้น เมื่อมีการแก้ไขในส่วนหน้าที่มีเดิมคำว่า ถูกต้อง รวดเร็ว ไปแล้วนั้น ตรงนี้ก็ขออนุญาตเติม ตามที่ท่านสุรชัยเสนอมาครับ ส่วนในคำแปรญัตติที่กำหนดให้มีการจัดให้มีฐานข้อมูล กฎหมายกลางของประเทศนั้น ต้องขออนุญาตกราบเรียนว่า ใน (๑) นั้น เป็นเรื่องเกี่ยวกับการที่รัฐจะต้องดูแลให้หน่วยงานของรัฐนั้น บังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย ส่วนการจัดทำฐานข้อมูลกฎหมายกลางนั้น เป็นเครื่องมือในการทราบข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมาย ซึ่ง ในปัจจุบันนั้น ได้มีการดำเนินการอยู่แล้วนะครับ โดยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา นั้น ได้ทำฐานข้อมูลกลางของกฎหมายของประเทศ ทั้งในรูปของข้อมูลคอมพิวเตอร์ (Computer) แม้กระทั่งข้อมูลเอกสาร ซึ่งเปิดให้ประชาชนเข้าถึงฐานข้อมูลนั้นได้ โดยสะดวก ซึ่งอันนี้ก็เป็นตัวชี้วัดหนึ่งในการปฏิบัติงานของสำนักงานด้วยว่า ได้มีการ เผยแพร่ไปได้ทั่วถึงหรือไม่ ในรายละเอียดก็ปรากฏว่าในแต่ละปีนั้น มีบุคคลหรือประชาชน

๒๓๐

สสร ๒๗/๒๕๕๐

พรเทพ ๙๕/๓

เข้ามาดูข้อมูลกฎหมายกลางของประเทศนั้นปีละเป็นแสนราย เพราะฉะนั้นก็น่าจะยืนยันได้ว่า ฐานข้อมูลกลางของกฎหมายของประเทศที่ดำเนินการอยู่นั้น ได้มีการดำเนินการแล้วก็ได้ดี มีประชาชนที่สามารถเข้าถึง แม้กระทั่งประชาชนที่อยู่ต่างประเทศก็ยังเข้าถึงข้อมูลเหล่านี้ได้ เพราะฉะนั้นก็คิดว่า คงไม่ต้องเพิ่มเติมลงไปรัฐธรรมนูญ เพื่อให้มีการดำเนินการนี้อีกครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านเจิมศักดิ์ครับ พอใจ หรืออะไร เชิญเลย ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์

- ๙๖/๑

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ พอใจครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : พอใจ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : แล้วก็ท่านช่วยชี้แจงนิดเดียวครับ ว่าที่ท่านเอา (๔) ย้ายมาอยู่ (๑) ด้วยเหตุผลใดนะครับ อ่านแล้วมันดูดี แต่ขอให้มั่นใจว่าทำไมท่านย้าย (๔) ไปอยู่ (๑) แล้วก็ให้ตัดคำว่า รวดเร็ว ทัวถึง ออกไป แล้วก็พออีกวงเล็บหนึ่ง (๓) มันมีสะดวก รวดเร็ว ท่านก็ตัดทิ้งไปด้วยนี้ พวกนี้จะให้เป็นอย่างไร ขอฟังนิดเดียวครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : เชิญครับ

นายอัชพร จารุจินดา (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ กระผม อัชพร จารุจินดา กรรมาธิการครับ ขออนุญาตกราบเรียนอย่างนี้ครับว่า ความใน (๑) ใหม่ นั้น ได้นำความใน (๓) กับ (๔) นั้น เข้าไปรวมกัน เพื่อให้ข้อความกระชับ และสั้นขึ้นนะครับ เดิม นั้น ได้คิดกันว่า การปฏิบัติ หรือการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายนั้น น่าจะมองถึงหลักความเป็นธรรมอย่างเดียวกัพอ คือ ตัดคำว่า รวดเร็ว และ ทัวถึง ออก แต่ในมาตราที่ผ่านมา ในมาตรา ๔๐ ได้มีการอภิปรายกันมากถึงเรื่องถ้อยคำ อันนี้ ซึ่งเดิมก็ตัดออกเช่นเดียวกัน แล้วก็ท่านสุรชัยได้กรุณาขอให้เติมเข้ามาใหม่ พอเติมเข้ามาใหม่นั้น ใน (๑) ซึ่งเคยตัดออก ก็เลยขอกลับเอาเข้ามาอย่างเดิม เพื่อให้สอดคล้องกับ มาตรา ๔๐ ส่วนใน (๓) เดิม นั้น ข้อความส่วนแรก ส่งเสริม สนับสนุน ประชาชนมีส่วนร่วม นั้น ก็ได้ย้ายไป (๑) อย่างที่กราบเรียนแล้ว ส่วน การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม ได้โดยง่าย สะดวก รวดเร็ว นั้น ย้ายไปอยู่เรื่องสิทธิเสรีภาพ ซึ่งข้อความซ้ำกันอยู่ ก็เลยตัดตรงนี้ออก ในมาตรา ๔๐ จะเขียนด้วยข้อความเดียวกัน ใน (๔) เรื่องดูแลให้มีการปฏิบัติตามกฎหมาย ซึ่งเป็นข้อความเดียวกับข้อความตอนต้นของ (๑) จึงตัดออก ข้อความ ส่วนที่ ๒ ว่า คุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคล เป็นถ้อยคำที่ซ้ำกับ (๒) ซึ่ง ใช้ว่า คุ้มครองสิทธิเสรีภาพของบุคคลเช่นเดียวกัน คำที่เหลืออยู่ใน (๔) คือการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน กับการจัดระบบราชการ และงานของรัฐอย่างอื่น ในกระบวนการยุติธรรมให้มีประสิทธิภาพนั้น เห็นว่า เป็นเรื่องในกระบวนการยุติธรรม

๒๓๒

สสร ๒๗/๒๕๕๐

อุทัยวรรณ ๙๖/๒

เดียวกัน จึงย้ายทั้ง ๒ เรื่องนั้น ไปอยู่ใน (๑) ด้วยกันครับ คือ โดยสรุปแล้วในการแก้ไขครั้งนี้ ก็คือ นำข้อความที่ซ้ำกันนั้น ตัดออกไป และนำข้อความที่เหลืออยู่ และมันเกี่ยวข้องกับในกระบวนการยุติธรรมด้วยกันนั้นไปบัญญัติรวมกัน โดยใช้ข้อความให้กระชับขึ้นอยู่ใน (๑) ครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : กรรมการแก้ไข
รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ เจิมศักดิ์ ขอถาม
นิดเดียว คำว่า รวดเร็วและทั่วถึง ยังอยู่หรือเปล่า เพราะท่านตัด ๑ ตัด ๔ คือ ยุบรวมนี้
ผมไม่ว่าอะไร แต่ว่า รวดเร็วและทั่วถึง ยังอยู่ไหมครับ

นายอัชพร จารุจินดา (กรรมการ) : อยู่ครับ ได้เอากลับเข้ามาเมื่อตะกี้
ที่รับของท่านสุรชัยเสนอครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ตกลง ทั้งท่าน
สุรชัย ทั้งท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ไม่ติดใจแล้วนะครับ ถ้าที่ประชุมเห็นด้วยกับที่กรรมการ
แก้ไข ตามที่ผู้แปรญัตติ ๒ ท่านแปร และตกลงกันได้แล้วนะครับ ไม่มีความเห็นเป็นอย่าง
อื่นนะครับ เพราะฉะนั้นรับ มาตรา ๘๐ (๑) นะครับ เป็นมติ เห็นท่านสุรชัยครับ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ท่านประธานครับ เพื่อความเข้าใจ การรับ
มาตรา ๘๐ (๑) นี้ หมายถึงว่า รับเฉพาะตามร่าง ฉบับรับฟังความคิดเห็น แล้วก็ที่
ท่านอัชพรได้อภิปรายชี้แจงไป ตามที่ผมได้ขออนุญาตแปรญัตตินะครับ เพราะว่า
เนื่องจาก (๑) นี้ จะมีประเด็นต่อไปครับ ท่านประธานครับ คือ ประเด็นที่ทางกรรมการ
ยกร่างได้นำ (๓) (๔) ปรับตำแหน่งที่อยู่ไปอยู่ใน (๑) ด้วย ซึ่งตรงนั้นมันมีประเด็นที่ผม
ได้ขอแปรญัตติไว้ด้วยครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านอัชพร

นายอัชพร จารุจินดา (กรรมการ) : เรียนท่านประธานที่เคารพครับ
คงหมายถึงว่า ข้อความที่เหลืออยู่นั้น จะย้ายไปอยู่ใน (๑) ส่วนข้อความที่ท่านสุรชัยได้กรุณา
แปร ซึ่งอยู่ใน (๓) และ (๔) เดิม นั้น ก็คงเอามาพูดว่าจะเพิ่มเข้าไป หรือว่าจะตั้งเป็นวงเล็บ
ใหม่ต่างหากอีกทีหนึ่งครับ

๒๓๓

สสร ๒๗/๒๕๕๐

คุทัยวรวรณ ๙๖/๓

นายนวนิตี เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : คุรับ ตกลง (๑)
ไม่มีปัญหาแล้วนะคุรับ รัปตามที่กรรมาธิการตกลงแก้ไข กับกลุ่มท่านสุรัชัย และกลุ่ม
อาจารย์เจิมศักดิ์นะคุรับ ไปมาตรา ๘๐ (๒) มีการแก้ไขนะคุรับ ผู้แปรญัตติขอสงวน
๓ กลุ่มนะคุรับ กลุ่มท่านอาจารย์สมชัย เชิญคุรับ

- ๙๗/๑

นางสาวอลิสสา พันธุศักดิ์ : ค่ะ กราบเรียนท่านประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ นะคะ ดิฉัน อลิสสา พันธุศักดิ์ สสร. ค่ะ เนื่องจากในข้อนี้ นะคะ ได้มีการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลให้พ้นจากการล่วงละเมิดค่ะ ตรงนี้ อยากจะขอให้เพิ่มเรื่องของความรุนแรงเข้าไปด้วยค่ะ เนื่องจากเคยอภิปรายมาแล้วครั้งหนึ่ง นะคะ เพื่อไม่ให้เป็นการเสียเวลา ก็อยากจะให้มีการเน้นย้ำว่า ความรุนแรงนี้เป็นปัญหาใหญ่ที่ทุกคนกำลังเผชิญอยู่ในปัจจุบัน นะคะ การย้ำให้รัฐคุ้มครองทุกคนให้พ้นจากความรุนแรง จึงเป็นสิ่งที่จำเป็น และเป็นเงื่อนไขที่ทำให้สังคมไปสู่ความสงบสุขได้ นะคะ ฉะนั้น ในข้อความ ความรุนแรง นี้ ในเรื่องของการล่วงละเมิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐนี้ อยากจะให้เน้นย้ำตรงนี้ หน่อยหนึ่ง ก็อยากจะกราบเรียนท่านกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญ เพื่อพิจารณาค่ะ ขอขอบคุณค่ะ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านอาจารย์ เจิมศักดิ์ก็เหมือนกัน ไม่ต้องอภิปรายใช่ไหมครับ นะครับ ไปท่านสุรชัย นะครับ เหมือนกัน ใหมครับ ท่านสุรชัย เชิญครับ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : (๒) ผมไม่ติดใจครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ไม่ติดใจแล้ว นะครับ ท่านกรรมาธิการตอบ (๒)

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม วิชา มหาคุณ กรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญครับ ข้อที่ท่าน สสร. อลิสสา ได้ เป็นห่วงเป็นใย นะครับว่า จะไม่ครอบคลุมถึงเรื่องความรุนแรงนั้นนี้ ผมขอเรียนว่า ที่เขียนไว้ว่า คุ้มครองสิทธิเสรีภาพของบุคคลให้พ้นจากการล่วงละเมิดนี้ คำว่า ล่วงละเมิด นี้ก็ หมายถึงทั้งรุนแรง และไม่รุนแรง ถ้าเราใส่ว่าเฉพาะ รุนแรง นี้ ล่วงละเมิดแบบไม่รุนแรง แบบเบา ๆ ก็ไม่เข้าครับผม เพราะฉะนั้น คำว่า ล่วงละเมิด นี้ ถ้อยคำของกฎหมายมัน รวมอยู่แล้วครับ จะให้บันทึกในเจตนารมณ์ก็ได้ครับ ก็บันทึกไว้ในเจตนารมณ์ว่า ต้องการ ให้เน้นย้ำเรื่องความรุนแรง เพราะว่าที่จริงแล้ว เราก็รับช่วง หรือรับต่อจากเรื่องสิทธิเสรีภาพ ซึ่งเราจะต้องให้ความคุ้มครอง นะครับ ที่ท่านอลิสสา ได้เสนอ แล้วกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญก็ได้ปรับให้ครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : รัปได้ใหม่ครับ
ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ และคุณอลิสาครับ ให้เขียนบันทึกเจตนาธรรมณไว้ได้ใหม่ครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ คือ ผมก็อยาก
จะรับนะครับ เพราะว่าการล่งละเมิดโดยไม่รุนแรงนี้ มันก็เป็นไปได้ แต่ว่าความรุนแรงนี้
ที่คุณอลิสาพูดนี่นะครับ ผมคิดว่าเมืองไทยมีปัญหาจริง ๆ ถ้าเราใส่สกัดรงไหนนี้ ผมเชื่อว่า
กรรมาธิการยกว่างรัฐธรรมนุญท่านรู้ดีกว่า ใส่ตรงนี้ ผมว่ามันก็แปลก ๆ พันจากความ
รุนแรงและการล่งละเมิดทั้งโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐและโดยบุคคลอื่น มันก็เลยตีความ
อย่างที่ท่านวิชาพูดได้ว่า ความรุนแรง และการล่งละเมิด มันก็ใส่ ๒ อย่าง มันก็ไม่ค่อย
จะไปกันเท่าไร ท่านช่วยคิดหน่อยได้ใหม่ครับ จะใส่อย่างไรเรื่องความรุนแรง นิดเดียว
ผมว่าถ้าแนวนโยบายตรงนี่นะครับ รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านกฎหมาย
และการยุติธรรมดังต่อไปนี แล้วมีเรื่องให้พันจากความรุนแรงตรงไหนสักหน่อยได้ใหม่ครับ
คือในหลักการผมเชื่อว่าเราเห็นตรงกัน เพียงแต่ใส่ตรงไหนเท่านั้นเอง

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : กรรมาธิการ
ยกว่างว่าอย่างไรครับ ท่านครับ

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ
ครับ ผม วิชา มหาคุณ ครับ คือเนื่องมาจากว่า ในมาตรา ๕๑ นี้ เราได้ให้ความคุ้มครอง
นะครับ แล้วยืนยันไว้แล้ว เรื่องการพันจากความรุนแรงโดยตรงเลยนะครับ แล้วก็เห็นได้
ชัดเจน เพราะฉะนั้นเราเขียนให้ชัดเจนได้ว่า เรื่องนี้แนวนโยบายแห่งรัฐนี้ ในเรื่องนี้เรา
สืบเนื่องมาจากมาตรา ๕๑ ซึ่งเป็นเรื่องสิทธิเสรีภาพนะครับ ที่ให้ความคุ้มครองในเรื่องนี้
อยู่แล้ว เราก็ได้ทำแล้ว เพราะฉะนั้นสิ่งที่ผมเสนอนี้ คือ บันทึกในเจตนาธรรมณว่า อันนี้เป็นการ
การต่อยอด หรือสืบเนื่องมาจากมาตรา ๕๑ ซึ่งเป็นกรให้ความคุ้มครอง แล้วเราให้
ความสำคัญในเรื่องนี้โดยตรงครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : คุณอลิสา
กับอาจารย์เจิมศักดิ์ รัปได้ใหม่ครับ คุณอลิสาก่อน ว่าอย่างไรครับ

๒๓๖

สสร ๒๗/๒๕๕๐

নীชชา ๙๗/๓

นางสาวอลิสสา พันธุ์ศักดิ์ : ถ้าอย่างไร ถ้าท่านอาจารย์จะพิจารณาในเรื่องของความรุนแรง คือ มันเป็นเรื่องของความรุนแรงเฉพาะเจาะจงด้วยค่ะ เพราะฉะนั้น ถ้าท่านสามารถที่จะแทรกไว้ตรงไหนได้ -----

- ๙๘/๑

แล้วดูว่าเป็นความหมายไม่ผิดเพี้ยน ถ้ามันไม่เกินที่ท่านจะพิจารณา ก็อยากจะให้พิจารณาอีกครั้งหนึ่งนะคะ ขอบพระคุณค่ะ

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : ทั้ง ๒ ท่านอยาก ให้ใส่ ใส่ได้ไหมครับ ถ้ายื่นไม่ได้ ก็โหวต คือไม่อย่างนั้น เดี่ยวต้องเถียงความรุนแรงไปสัก ชั่วโมงหนึ่ง ว่าอย่างไรครับ ผมถามกรรมาธิการ ยื่นใช่ไหมครับ คือ ถ้ามันใส่ไม่ได้ ก็ต้อง บอกใส่ไม่ได้ แล้วเขาก็ให้เพื่อนสมาชิกช่วยตัดสิน

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ขอหารือ กรรมาธิการนะครับ พอไหวไหมครับ ถ้าใส่ที่เดิมตรงนี้ เพราะว่าที่ผมใส่นี้ มันใส่ว่า รุนแรง และการล่วงละเมิด มันไม่ได้หมายถึงถ้าการล่วงละเมิดโดยเบา ๆ ได้ แต่ว่ามัน และ หมายถึงคนละเรื่องกัน ความรุนแรงเรื่องหนึ่ง ความล่วงละเมิดอีกเรื่องหนึ่ง พอตีความให้ ได้ไหมครับ แต่ถ้าท่านคิดว่า ไม่ได้จริง ๆ ก็ไม่ว่ากันนะนะครับ แต่ว่าถ้ากรุณาลองคิด นิดหนึ่งครับ

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ ผม วิชา มหาคุณ ครับ คือ คำว่า ล่วงละเมิด นี้ เป็นถ้อยคำที่เป็นที่เข้าใจดีของ นักกฎหมายและบุคคลทั่วไป จะเห็นได้ว่ากรณี ฮาราสเมนต์ (Harassment) นี้ครับ คือล่วงละเมิด ถ้าเราไปเขียนว่า รุนแรง ถ้าเราไปใช้ถ้อยคำจำกัดตรงนั้น พอมาคำว่า ล่วง ละเมิด นี้ เพราะฉะนั้นมันก็เลยไปถูกตีความ อาจจะมีนักกฎหมายประเภทศรีธนญชัย ตีความว่านี่มันไม่เข้า

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : อาจารย์เจิมศักดิ์ ยอมหน่อยนะครับอาจารย์เจิมศักดิ์

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ยินดีครับ ยินดี

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : ขอบคุณมากครับ คุณอลิสายอมด้วยนะครับ ขอบคุณ ท่านสมาชิกครับ ตกลงกรรมาธิการกับผู้แปรญัตติ ตกลงกันได้แล้วนะครับ ตาม (๒) เพราะฉะนั้นขอยื่นตามที่กรรมาธิการแก้ไขนะครับ ใน (๒) ไม่มีผู้ใดขัดข้องนะครับ มีผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่นไหมครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ไม่มีนะครับ เป็นมติ ผ่าน (๒) ไปมาตรา ๘๐ (๓) คณะกรรมาธิการตัดออก มีผู้แปรญัตติขอสงวน ๒ กลุ่ม กลุ่มท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ ๒. ท่านสุรัชย์ ของอาจารย์เจิมศักดิ์ให้ใครพูดครับ ท่านสวิงหรือเปล่า เชิญเลยครับ จะได้ไม่ต้องเสียเวลา

นายสวิง ต้นอูด : ท่านประธานครับ ผม สวิง ต้นอูด ครับ ผมคิดว่าในส่วน ของ (๓) ที่คณะกรรมาธิการตัดไปนั้นะครับ ผมคิดว่า มีส่วนสำคัญอย่างที่พูดถึงนั้นะครับ ในบางเรื่องที่เราค่อนข้างจะเน้น ก็คือ การมีส่วนร่วมในกระบวนการยุติธรรมของ ประชาชน ผมคิดว่า เรื่องนี้ค่อนข้างสำคัญนะครับ แต่ท่านบอกว่า เอาไปไว้ใน (๑) ซึ่งผม คิดว่า ถ้าอ่านตามความนี้เอง อาจจะเข้าใจผิดกันอยู่บางเรื่องนะครับ เพราะบอกว่า ส่งเสริมการช่วยเหลือทางด้านกฎหมาย จัดระบบราชการงานของรัฐอื่นในกระบวนการ ยุติธรรมให้มีประสิทธิภาพ โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการยุติธรรม ซึ่งผม คิดว่า ในเรื่องนี้สาระสำคัญอยู่ที่ว่า ทำอย่างไรเราถึงจะให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วม โดยเฉพาอย่างยิ่ง ตอนนี้องค์กรกระบวนการเรื่องเกี่ยวกับการลดภาระของศาล เช่น การประนอมข้อพิพาทของชุมชนเอง หรือเรื่องเกี่ยวกับการสร้างศาลของชุมชน โดยการที่ จะตกลง เพื่อที่จะไม่ให้คดีเข้าไปสู่ศาล ซึ่งผมคิดว่า แนวทางนี้เป็นแนวทางที่ถูกต้อง ผมอยากจะฟังความคิดเห็นว่า ในข้อความนี้เอง มันได้ครอบคลุมไปถึงเรื่องนั้นหรือเปล่า เพราะผมคิดว่า เรื่องนี้จะทำให้ ๑. ประชาชนซึ่งมีวัฒนธรรมประเพณีในการที่จะดูแล ข้อพิพาทซึ่งกันและกันเองมาแต่เดิมอยู่แล้ว เป็นวัฒนธรรมดั้งเดิม ที่ผ่านมาก็ไม่ได้ทำให้ คดีนี้เข้าไปสู่ศาลมาก ถ้าเราปรับให้แนวนี้สามารถที่จะทำให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วม มีกระบวนการส่งเสริม และทำให้เรื่องนี้ประชาชนได้เข้ามา ซึ่งอันนี้จะทำให้ภาระของศาล ลดน้อยลง ซึ่งผมไม่แน่ใจว่า ข้อความนี้มันตรงกับเจตนารมณ์เรื่องนี้หรือเปล่านะครับ ท่านประธานครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านสุรัชย์ครับ เรื่องนี้หรือครับ เชิญครับ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ขอขอบคุณครับ ท่านประธานครับ ผม สุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรธรรม ในฐานะผู้ขอแปรญัตติ ในมาตรา ๘๐ (๓) กราบเรียนท่านประธาน ท่านกรรมาธิการยก่างอย่างนี้ครับว่า ในมาตรา ๘๐ (๓) ข้อความเดิมบัญญัติไว้ว่า ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการ ยุติธรรม และสามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยง่าย สะดวก และรวดเร็ว จาก บทบัญญัติใน (๓) นั้น กระผมขอกราบเรียนต่อท่านประธานอย่างนี้ครับว่า การที่รัฐจะเข้าไปส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการยุติธรรมนั้น เป็นสิ่งที่เราพูดกันมาตลอด แล้วก็มักจะพูดควบคู่มาตลอดกับเรื่องของ การให้ความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย ซึ่งในรัฐธรรมนูญฉบับก่อน ๆ ก็พูดอย่างนี้ครับท่านประธาน โดยเฉพาะในรัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๕๐ เราก็จะพูดถึงเรื่องของ การให้ความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายไว้ใน รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๑ มาตรา ๒๔๒ ที่นี้ผมกราบเรียนท่านประธานอย่างนี้ครับว่า งานให้ความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายนั้น บางท่านอาจจะมองแต่เพียงว่า ก็คือ งานของการจัดหาทนายความให้กับประชาชนที่เขาไม่มีคดีความ แท้ที่จริงแล้ว ไม่ใช่ครับ ท่านประธาน งานให้ความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายนั้น จะประกอบไปด้วยงาน ของการให้ความรู้ทางกฎหมายกับประชาชน เพื่อเป็นการให้วัคซีน (Vaccine) กับ ประชาชนไว้ก่อน ในการที่จะไม่ให้เขาถูกเอาเปรียบในเรื่องของตัวบทกฎหมาย งานให้คำปรึกษากฎหมายกับประชาชน ซึ่งเป็นการให้คำปรึกษากฎหมายกับประชาชน ที่เขาเริ่มจะมีปัญหาทางด้านข้อกฎหมาย และสุดท้ายก็รวมไปถึงงานของการจัด ทนายความในการว่าความให้กับประชาชน ทั้งด้านคดีแพ่งและคดีอาญา ในกรณีที่เขา มีคดีความเกิดขึ้น เมื่อเป็นเช่นนี้ ท่านประธานจะมองเห็นภาพของการให้ความช่วยเหลือ ประชาชนทางกฎหมายว่า เป็นงานที่จะต้องใช้บุคลากรจำนวนมาก เพราะงาน ให้ความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย นั่นก็คือ การที่เราจะเข้าไปดูแลพี่น้องประชาชน ของเราทั้งประเทศในด้านกฎหมาย ปัญหาจึงมีว่า แล้วเราจะได้บุคลากรเหล่านี้มาจาก ที่ไหน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง บ่อยครั้งที่ประชาชนจะต้องมีปัญหาฟ้องร้องกับภาครัฐ นั้นหมายความว่า การจัดงานให้ความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย โดยเฉพาะงาน

ด้านคดีความนั้น เราไม่สามารถอาศัยบุคลากรจากภาครัฐได้ เนื่องจากจะมีปัญหาในเรื่องของการขัดกันของลักษณะของงาน การขัดกันของรูปแบบของประโยชน์ได้เสียในด้านคดีความ เช่น คดีปกครองหลาย ๆ เรื่องที่ประชาชนจะต้องฟ้องหน่วยงานของรัฐ ในกรณีเช่นนี้ก็ไม่อาจที่จะใช้บุคลากรของภาครัฐมาทำหน้าที่ในการให้ความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายได้ ด้วยสภาพข้อเท็จจริงของการที่จะให้ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้ ด้วยสภาพข้อเท็จจริงที่จะทำให้ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการยุติธรรมได้ และด้วยสภาพข้อเท็จจริงของงานให้ความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย เป็นไปอย่างที่ผมกราบเรียนให้ท่านประธานได้รับทราบ กระผมจึงได้ขออนุญาตแปรญัตติข้อความใน (๓) เพิ่มเติมครับ ท่านประธานครับ ว่า รัฐควรสนับสนุนให้มีองค์กรวิชาชีพที่มีกฎหมายรองรับเข้ามามีบทบาทในการให้ความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย นี้คือ ประเด็นตามเหตุผลที่ผมได้อภิปรายไป นอกจากนี้ผมได้ขอแปรญัตติเพิ่มเติมว่า ให้มีกองทุนเฉพาะที่รัฐสมทบให้ เพื่อการดำเนินการอย่างเพียงพอ เหตุผลตรงนี้ก็เนื่องจากว่า ในการให้ความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายนั้น ท่านประธานครับ มันมีคดีแพ่งและคดีอาญา ในส่วนคดีอาญานั้น ก็ไม่มีค่าใช้จ่ายอะไรสำหรับพี่น้องประชาชนที่ตกเป็นผู้ต้องหา หรือเป็นจำเลยในคดีอาญา เว้นแต่ค่าใช้จ่ายในการที่เขาจะต้องไปหาหลักทรัพย์มาประกันตัว ในกรณีที่จำเป็นที่จะต้องใช้หลักทรัพย์ แต่ถ้าไปดูในทางคดีแพ่ง ท่านประธาน จะต้องมียค่าใช้จ่ายเกิดขึ้น ตั้งแต่ค่าธรรมเนียมศาล ค่าใช้จ่ายด้านค่าฤชาธรรมเนียมต่าง ๆ ตามที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งได้กำหนดไว้เมื่อเป็นเช่นนี้แล้ว การที่จะให้ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมในทางแพ่ง จึงจำเป็นที่จะต้องมียค่าใช้จ่าย หลาย ๆ ประเทศเขาก็จะมีการจัดตั้งกองทุนขึ้นมาครับ ท่านประธาน เพื่อให้พี่น้องประชาชนได้มีโอกาสหยิบยื่นกองทุนตรงนี้ เพื่อไปต่อสู้ในกระบวนการยุติธรรม แล้วก็มาใช้คืนกองทุนในภายหลัง หรือจะเป็นกรณีให้เปล่า ก็สุดแล้วแต่เป็นกรณี ๆ ไปที่รัฐจะต้องไปพิจารณา กระผมจึงได้ขออนุญาตแปรญัตติเพิ่มเติมว่าการที่รัฐจะส่งเสริมในเรื่องของกระบวนการยุติธรรมโดยให้ประชาชนเขาเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้จริง ๆ ก็จะต้องมีการจัดตั้งกองทุนตรงนี้ขึ้นมาครับ เพราะบ่อยครั้งพี่น้องประชาชนต้องยอมให้สิทธิที่เขาถูกละเมิดต้องสูญเสียไป--- -๑๐๐/๑

ต้องยอมที่จะทำให้ความเสียหายที่เขาได้รับการถูกระทำละเมิดนั้น ปราศจากการเยียวยา เนื่องจากเขาเข้าไม่ถึง เพราะติดขัดเรื่องค่าใช้จ่ายครับ ท่านประธานครับ เมื่อรวมกันแล้ว จึงเป็นเหตุผลที่มาที่ผมได้ขออนุญาตแปรญัตติเพิ่มเติม เพื่อให้รัฐได้มีการสนับสนุนให้มีองค์กรวิชาชีพทางกฎหมายที่มีกฎหมายรองรับอยู่ เข้ามาทำหน้าที่ในการให้ความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย ก็จะทำให้งานให้ความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายนั้น สามารถปฏิบัติงานได้จริง นั่นหมายความว่า เรากำลังทำให้ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้แท้จริงครับ ขอขอบคุณครับ

นายธนิต เศรษฐบุตร (ประธานสภาอรัญธรรมนุญ) : คณะกรรมาธิการว่าอย่างไรครับ ปรับกันอย่างไรได้ เชิญครับ

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม วิชา มหาคุณ สำหรับประเด็นแรกที่ท่านอาจารย์สวิง ขออนุญาตเอ่ยนามนะครับ ที่ท่านได้มีความกังวลในเรื่องของประชาชนที่มีส่วนร่วมในกระบวนการยุติธรรม ซึ่งเราได้เคยใส่ไว้ใน (๓) แล้วก็ได้อามาตัด มารวมไว้ใน (๑) เพื่อให้มันกระชับขึ้น แล้วเหตุที่ตัดแล้วให้มันกระชับขึ้น ก็จะขยายขอบเขตของการให้ประชาชนมีส่วนร่วม กล่าวคืออะไรครับ คือว่า ทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติและการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายด้วย เพราะมันไปอยู่ตรงท้ายนะครับ นอกจากนี้ ยังมีส่วนร่วมในการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายด้วย ที่ในกระบวนการนั้นนะครับ รวมทั้งในเรื่องของการดำเนินงานของประชาชนเองนะครับ ที่จะมีส่วนร่วม ของตัวเองด้วย ซึ่งระบบนี้เราเรียกว่า คอมมูนิตี จัสติซ (Community justice) ก็คือ กระบวนการยุติธรรมโดยชุมชน ซึ่งก็จะไปสอดคล้องกับหลักการในเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนที่อยู่ในส่วนอีกส่วนหนึ่ง โดยเฉพาะนะครับ หลักการอันนี้ เราจะเห็นได้ว่า ครอบคลุมไปถึง ริสตอเรทีฟ จัสติซ (Restorative justice) ก็คือ กระบวนการยุติธรรมแบบสมานฉันท์ก็ดี หรือกระบวนการไกล่เกลี่ย ประนีประนอมข้อพิพาท ซึ่งอาศัยประชาชนเป็นพื้นฐานก็ดี เหล่านี้จะรวมอยู่ในกระบวนการนี้ทั้งหมด เราเรียกว่า เป็นกระบวนการยุติธรรมแบบเบ็ดเสร็จที่ถือหลักการกระบวนการยุติธรรมโดยประชาชนเป็นพื้นฐาน โดยที่ไม่ยึดหลักของกระบวนการยุติธรรมที่มาจากรัฐเป็นหลักอีกต่อไป คือ รัฐก็ต้องจัดให้ด้วย

ในขณะที่เดียวกันก็ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมด้วย

สำหรับประเด็นที่ ๒ ซึ่งท่านอาจารย์สุรชัย ขออนุญาตเอ่ยนามนะครับ ก็ต้องขอขอบคุณนะครับ ที่ท่านเป็นกังวล แล้วก็อยากจะให้ประชาชนได้รับความช่วยเหลือทางด้านกฎหมายอย่างแท้จริง ซึ่งขณะนี้เอง สภานายความก็ได้รับดูแลในเรื่องเหล่านี้ รวมทั้งเนติบัณฑิตยสถานะครับ ก็มีส่วนนี้อยู่ แล้วก็ได้รับงบประมาณโดยตรงจากกระทรวงยุติธรรมที่ดำเนินการ ทางทนายความเอง ก็ได้มีการจัดสรรงบประมาณแผ่นดินให้ในเรื่องของการช่วยเหลือทางด้านกฎหมายนะครับ ในทางคดีที่ศาลได้ตั้งทนายให้เนะครับ ก็ได้มีการจัดกระบวนการนี้ ถ้าเพื่อเขียนไว้ให้ชัดเจนอย่างนี้แล้วว่า ส่งเสริมให้ความช่วยเหลือทางด้านกฎหมายแก่ประชาชน ก็แน่นอนว่า รัฐจะต้องดำเนินการให้เป็นไปจริงจิ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อย่างที่ท่านสุรชัยได้กล่าวไว้แล้วนะครับว่า การช่วยเหลือทางกฎหมายนั้น ไม่ใช่เป็นการจัดทนายให้อย่างเดียว หลักของสหประชาชาติ คำว่า ช่วยเหลือทางกฎหมาย นั้นนี้ หมายความว่าอะไร หมายความว่าเราต้องเน้นในเรื่องของการให้กฎหมายเป็นทรัพยากรอย่างหนึ่ง ที่เราเรียกว่า ลีเกิลรีซอร์สเซส (Legal resources) หมายความว่า กฎหมายไม่ได้เพียงเป็นแต่ของนอกกาย แต่ว่ากฎหมายจะเป็นเสมือนหนึ่งทรัพยากรที่ทรงคุณค่าที่ประชาชนจะต้องมีส่วนร่วม เหมือนกับการขุดค้นพบแร่ ขุดค้นพบสิ่งที่มีความสำคัญจากแผ่นดิน กฎหมายจะต้องมีที่มาจากแผ่นดิน เหมือนอย่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ที่ประชาชนจะมีส่วนร่วม และได้มาเป็นกฎหมายสามัญของแผ่นดิน เหมือนหลักนิติธรรมนะครับ ประการหนึ่งว่า กฎหมายจะต้องมีที่มาจากประชาชน มีที่มาจากสิ่งที่ประชาชนได้รับโดยตรง -----

ดังนั้น การช่วยเหลือทางกฎหมายไม่ได้เป็นแต่เพียงการจัดให้ประชาชนได้รับความช่วยเหลือจากตัวทนายความ แต่ว่ากระบวนการนี้ หลาย ๆ ประเทศได้จัดตามแบบฉบับของสหประชาชาติ ก็คือการจัดให้ประชาชนนั่นเองมีความรู้ทางด้านกฎหมายนะครับ อันนี้จะรวมอยู่ในการให้ความช่วยเหลือทางด้านกฎหมาย ก็คือเป็นส่วนหนึ่ง ก็คือ ดีเกิล ดิสเซมิเนชัน (Legal dissemination) ก็คือ การเผยแพร่ความรู้ทางด้านกฎหมาย การอบรม อันนี้จะรวมอยู่ในความหมายของคำว่า ช่วยเหลือ ดีเกิล เอ็ด (Legal aid) นี้ ทั้งหมดเลยนะครับ กระบวนการเหล่านี้จะเป็นกระบวนการที่จะต้องต่อเนื่อง หรือสืบเนื่อง ให้ประชาชนเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา เหมือนอย่างที่เราบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงมีกระแสพระราชดำรัสในเรื่องของการให้ความช่วยเหลือประชาชนนะครับ ผมคิดว่า คงจะไม่ใช่แต่เพียงชาวใต้เท่านั้น แต่ทั่วถึงทั้งแผ่นดินครับ ในกระบวนการที่ผม ได้กล่าวนี้ ในต่างประเทศ ในหลาย ๆ ประเทศก็ได้จัดตามแนวที่สหประชาชาติจัด ก็คือ นักกฎหมายเท้าเปล่า หรือที่เราเรียกว่า ดีเกิล แบร์ฟุต (Legal Barefoot) หรือ แบร์ฟุต ลอว์เยอร์ (Barefoot Lawyer) นะครับ กล่าวคือว่าอะไร คือ ให้ประชาชนนี้เป็น นักกฎหมายเอง ได้มีความรู้ในด้านกฎหมาย ฝึกฝนในด้านกฎหมาย เพื่อช่วยเหลือตัวเอง ในระดับขั้นต้นหรือระดับประถม เสร็จแล้ว ถ้าหากว่าขาดเหลืออะไรก็สามารถที่จะช่วย รัฐจัดหาให้ครับ เป็นองค์กรที่เรียกว่า ดีเกิล ดีเฟนเดอร์ (Legal defender) ซึ่งอันนี้ก็จะ อยู่ใน (๑) ครอบคลุมหมดนะครับ ที่ว่า และจัดระบบราชการและงานของรัฐอย่างอื่นใน กระบวนการยุติธรรมให้มีประสิทธิภาพ โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วม อันนี้เองที่เรียกว่า ต่อเนื่องทั้งกระบวนการ กระผมคิดว่า ในเรื่องของงบประมาณ เมื่อมีการจัดสรรอย่างนี้ ก็คงจะหนีไม่พ้นที่รัฐจะต้องให้ความสำคัญอย่างจริงจังและจริงใจนะครับ ไม่ใช่ทอดทิ้ง ประชาชนให้อยู่โดดเดี่ยวเหมือนอย่างที่แล้วมานะครับ เพราะฉะนั้นกระผมคิดว่า ในกระบวนการในการเขียนนี้ ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ ขออนุญาตเอ่ยนาม ก็ได้ดำเนินวิธีการ เขียนที่ยืดยาว ช้าชาก ในระบบการเขียนแนวนโยบายเราจึงพยายามให้สั้น กะทัดรัด จึงจับเอาในหลาย ๆ อนุมาตราที่มันฟุ่มเฟือย แล้วก็ความหมายมันกระจัดกระจายนี้ เอามาโฟกัส (Focus) เอามารวมจุดศูนย์รวม ให้มันอยู่ในอนุมาตราเดียว คือ หลักจริง ๆ ก็คือ

เรื่องการมีส่วนร่วมหรือ ลีเกิล พาร์ทิซิเพชัน (Legal participation) ของประชาชน อันนี้จะ เป็นส่วนที่มีความสำคัญสูงสุดนะครับ จึงอยู่ใน (๑) ครับผม

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านฟังคำชี้แจง แล้ว เห็นด้วยไหมครับ ถ้าไม่เห็นด้วย ก็คงต้องโหวต ตกลงกันได้ไหมครับ คุณสวิง ลั่น ๆ นะครับ

นายสวิง ต้นอูด : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม สวิง ต้นอูด นะครับ ได้ ฟังคำชี้แจงจากท่านกรรมาธิการแล้วนี้ ผมก็คิดว่า น่าจะครอบคลุมนะครับ ในส่วนของที่ เอาไปใส่ในวรรคหนึ่งนะครับ แล้วก็ผมอยากจะบันทึกให้เป็นเจตนารมณ์ด้วยครับ ท่านประธาน

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : บันทึกไว้ ท่านสุรชัยครับ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ขอขอบคุณครับท่านประธานครับ ผม สุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย ครับ ได้ฟังคำชี้แจงของท่านอาจารย์วิชา มหาคุณ แล้ว ขออภัยที่เอ่ยนาม ท่านกับผมก็หลักการตรงกันทั้งหมดเลย ที่ท่านอธิบายมา เกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือ ประชาชนทางกฎหมาย ที่นี้ผมกราบเรียนอย่างนี้ครับว่า (๑) ที่นำ (๓) (๔) ไปปรับปรุง แล้วยุบรวมอยู่ใน (๑) ด้วยกันทั้งหมด ในข้อความตอนท้ายนั้น ผมเห็นด้วย แต่ผมยังมี ปัญหาหนึ่ง ท่านประธานครับ ก็คือ นโยบายในการที่ เมื่อเราพูดถึงงานให้ความ ช่วยเหลือประชาชน หลักการเราตรงกันหมดแล้วว่า เราต้องการให้ประชาชนนั้น เข้าถึง เรื่องของกระบวนการยุติธรรมนะครับ ผมยังเห็นว่า เราควรที่จะเขียนเสียให้ชัดเจน เกี่ยวกับเรื่องของการที่รัฐจะให้ความส่งเสริม และสนับสนุนองค์กรวิชาชีพทางกฎหมาย คือ ถ้าเราเขียนให้ความมั่นใจกับองค์กรวิชาชีพทางกฎหมาย ซึ่งขณะนี้ก็มีอยู่หลายองค์กรนี้ นะครับ ให้เขาทราบว่า เขามีภารกิจตามรัฐธรรมนูญที่จะต้องเป็นผู้ให้ ไม่อย่างนั้นมัน ออกมาลอย ๆ ท่านประธาน ว่า รัฐจะให้ความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย แต่ว่า หน้าทีของใครครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : อยากจะเติมตรง องค์กรใช้ไหมครับ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ครับ ผมยังเห็นว่า เราน่าจะเพิ่ม (๑) จะเป็น (๓) เดิมก็ได้ นะครับ เรื่องของการส่งเสริม สนับสนุนให้องค์กรวิชาชีพตามกฎหมาย มีบทบาทในการช่วยเหลือ ก็ไม่ได้ยืดยาวอะไรครับ ท่านประธานครับ ก็เป็นการเขียน ให้เห็นนโยบายของรัฐเท่านั้นเองครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : จะได้ถามยกกว้าง ว่า ท่านสุรชัยเขียนไว้ ยังขาดเรื่ององค์กรวิชาชีพ เดิมเข้าไปอย่างไรได้ไหมครับ

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ คือ เราเห็นว่าอย่างนี้ครับ ทางกรรมาธิการยกกว้างเห็นว่า น่าจะใส่ในบันทึกเจตนารมณ์ได้นะครับ คือ ขอรับไว้ว่า เราจะต้องให้รัฐจัดอย่างนี้แน่นอน คือ โดยในองค์กรต่าง ๆ องค์กรวิชาชีพที่ได้รับการรับรองแล้ว เช่น สภานายความนี้แน่นอนชัดเจน แล้วก็ขอบันทึกไว้ครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ได้นะครับ
ท่านสุรชัยครับ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ถ้าอย่างนั้นผมสงสัย ท่านอาจารย์ แล้วมันมีความเสียหายอะไร ถ้าท่านจะเขียนเสียให้มันชัดเจนเลย แทนที่มันจะไปปรากฏอยู่ในบันทึกเจตนารมณ์ ผมเรียนอย่างนี้ครับว่า เรามักจะพูดว่า เราจะให้ความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย แต่เราไม่เขียนนโยบายให้มันมีความชัดเจน เป็นรูปธรรมขึ้นมาว่า ใครรับผิดชอบเรื่องงานให้ความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย ให้ประชาชนเขารู้เลย ครับว่า องค์กรไหนที่จะมาดูแลเขาในเรื่องของงานให้ความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมาย ทุกวันนี้ผมเรียนเลยครับว่า ปัญหาการร้องเรียนขอรับความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายนะครับ ขาดเรื่องเอกภาพ ต่างคนต่างทำ ซ้ำซ้อนกันไปหมดเลยครับ ทุกคนก็บอก รัฐช่วยเหลือ รัฐช่วยเหลือ แต่ในที่สุดแล้ว ประชาชนเข้าถึง หรือไม่เข้าถึง ผมว่าพวกเรารู้ดีนะครับว่า ที่ผ่านมานานให้ความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายของเรานั้น ถ้าประเมินผล อย่างด้านการศึกษาประเมินนั้น ผมกราบเรียนเลยครับว่า สอดตกกันทั้งหมดนะครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านยังอยากให้ใส่อยู่นะครับ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : คุณวัชรา ท่านอยู่ (๔) นี้

นายวัชรา หงส์ประภัศร : มิได้ครับ เนื่องจากประเด็น กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม วัชรา หงส์ประภัศร เนื่องจากใน (๓) นี้ มีการแก้ไขของ

กรรมาธิการ กระผมจึงขอโอกาสได้พูดสนับสนุนท่านสุรชัยครับ โดยผมขอเสนอทางออก
อย่างนี้ครับว่า

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : สั้น ๆ นะครับ
ท่าน เพราะจะให้ผู้สนับสนุนพูดคนเดียว

นายวัชร หงส์ประภัสร์ : สั้น ๆ นิดเดียวครับ ท่านครับ โดยเติมใน
ตอนท้ายของ (๑) นี้ นะครับ โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการยุติธรรม เติมว่า
โดยให้ประชาชนและองค์กรวิชาชีพที่มีกฎหมายรองรับมีส่วนร่วมในกระบวนการยุติธรรม
ครับ โดยให้ประชาชน แล้วก็เติมคำว่า และองค์กรวิชาชีพที่มีกฎหมายรองรับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านเสนอ
ต้องก่อนจะถามยกวาง ถาม ถ้าเติมอย่างนี้ ผมไม่รู้ว่ายกวางเขารับไหม เติมอย่างนี้
ท่านสุรชัยรับไว้ก่อน เดียวยกวางเขาไปรับ แล้วไม่รับ เหนื่อยเหมือนกันครับ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : พี่วัชรช่วยกรุณาอ่านทวนอีกทีด้วยครับ

นายวัชร หงส์ประภัสร์ : คือเติมใน (๑) นะครับ โดยให้ประชาชน เติม
คำว่า และองค์กรวิชาชีพที่มีกฎหมายรองรับ และต่อด้วยข้อความเดิมที่ว่า มีส่วนร่วม
ในกระบวนการยุติธรรม ได้ไหมครับ คุณสุรชัยครับ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : องค์กรวิชาชีพ

นายวัชร หงส์ประภัสร์ : ที่มีกฎหมายรองรับ เอาถ้อยคำของท่าน
นะครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : รับไหมครับ
ท่านสุรชัยรับไหม รับหรือเปล่า ผมจะได้ถามยกวาง

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ได้ครับ ท่านประธานครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ได้นะ ถาม
ยกวางรับไหม จะได้ว่า ไม่รับจะได้โหวตได้แล้ว

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ
ครับ สำหรับองค์กรวิชาชีพ ที่จริงเราเอาไว้ข้างหน้านะครับ แนวนโยบายด้านการมี
ส่วนร่วมของประชาชน เราใช้คำว่า ใน (๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของ

ประชาชนในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับ ในรูปแบบขององค์กรทางวิชาชีพหรือตามสาขาอาชีพที่หลากหลายรูปแบบ นี้ครับ คือ ถ้าเราไปจำกัดเฉพาะที่กฎหมายรองรับ ในมาตรา ๘๖ นี้ะครับ ที่เราต้องการความหลากหลาย มันจะสะดุดลงในทันที หรือว่ามันอาจจะขัดแย้งกันในทันที เพราะฉะนั้นในเรื่องขององค์กรทางวิชาชีพ เราต้องการเปิดโอกาสให้โดยทั่วไป เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าใส่ ก็ต้องไม่มีคำว่า กฎหมายรองรับ ก็เป็นเรื่องขององค์กรทางวิชาชีพ

นายวัชรวิทย์ หงส์ประภัสสร : ผมว่าน่าจะได้นะครับ เปิดกว้าง

นายธนนิติ เศรษฐบุตร (ประธานสภาข้าราชการ) : องค์กรวิชาชีพ โดยที่ไม่ต้องใส่ กฎหมายรองรับ ใช้ได้ไหมท่านสุรชัย

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ถ้าอาจารย์วิชาเห็นว่า เหมาะสมที่จะเปิดกว้างนั้น ผมก็ไม่ขัดข้อง -----

แต่ว่าองค์กรวิชาชีพในที่นี้ถ้าเราจะพูดถึงเฉพาะในที่นี้ ก็คือ เรื่องของงานให้ความช่วยเหลือประชาชนทางกฎหมายนะคะ ท่านอาจารย์ครับ หรือท่านครับว่า ถ้าอย่างนั้นปรับถ้อยคำเป็นว่า องค์กรวิชาชีพทางกฎหมาย

นายบรรณิณี เศรษฐบุตร (ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ) : องค์กรวิชาชีพทางกฎหมายได้ใหม่ครับ ได้ ท่านพยักหน้าแล้วนะคะ ตกลงกรรมาธิการกับผู้แปรญัตติตกลงกันได้แล้วนะคะ ใน (๓) ใครเห็นเป็นอย่างอื่นใหม่ครับ ท่านเห็นเป็นอย่างอื่นนะคะ ท่านศิวะ เชิญครับ

นายศิวะ แสงมณี : ท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม ศิวะ แสงมณี สสร. คือ ผมไม่อยากจะจำกัดถึงขนาดนั้น เพราะว่าไม่จำเป็นว่า จะต้องมีความวิชาชีพทางกฎหมายอย่างเดียว พวกวิทยาศาสตร์เราก็ให้คำปรึกษาได้ครับ เพราะฉะนั้นผมคิดว่า ยังไม่ควรจะกำหนดแคบ และยังมีองค์กรผู้หญิงต่าง ๆ เขาก็สามารถให้ความรู้ได้ ให้ความช่วยเหลือได้ นะครับ เพราะถ้าเราไปจำกัดอย่างนี้ มันเหมือนกับแคบลงไปครับ ในที่สุดก็จะเหลืออยู่ สำนักของอาจารย์สุรัชย์ครับ เพราะฉะนั้นผมคิดว่า เปิดโอกาสให้หลาย ๆ ฝ่ายนะคะ จริง ๆ ผมก็รับอันนี้สงส์จากอาจารย์สุรัชย์ไปด้วย

นายบรรณิณี เศรษฐบุตร (ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ) : ตกลงสำนักวิทยาศาสตร์ขอต่อรองกับสำนักกฎหมาย ว่าอย่างไรครับท่านสุรัชย์ เอากฎหมายออกได้ใหม่ องค์กรอื่นเขาอยากอยู่ด้วย

นายสุรัชย์ เลี้ยงบุญเลิศชัย : ครับ ไม่ขัดข้องครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุตร (ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ) : ไม่ขัดข้องนะคะ ท่านวิชา ตกลงเป็นไปตามนี้ นะครับ กรรมาธิการยกร่างกับผู้แปรญัตติ และผู้สนับสนุนเห็นพ้องต้องกัน เป็นไปตามที่ตกลงแล้ว มีท่านผู้ใดขัดข้องใหม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายบรรณิณี เศรษฐบุตร (ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ) : ถ้าไม่มี ถือเป็นมติ ยอมรับมาตรา ๘๐ (๓) นะครับ ขอต่อไป มาตรา ๘๐ (๔) คณะกรรมาธิการตัดออก มีผู้แปรญัตติขอสงวน ๒ กลุ่ม ๑. กลุ่มท่านสุรัชย์

นางกรรณิการ์ บรรเทิงจิตร : ท่านประธานคะ

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : เชิญครับ
กลุ่มไหนอาจารย์

นางกรรณิการ์ บรรเทงจิตร : กลุ่มอาจารย์เจิมศักดิ์คะ

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : ไม่มีอยู่ในนี้

นางกรรณิการ์ บรรเทงจิตร : ไม่ใช่คะ ในมาตรา ๘๐ พรรคสามคะ ที่ตะกี้
สรุปกัน เนื่องจากว่า พูดกันไป อยากให้สรุป อ่านให้ฟังอีกครั้งหนึ่งว่าครอบคลุมอย่างไร

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : อาจารย์
ต้องขอโทษ เพราะเมื่อที่ตกลงแล้ว ท่านสวิงเจรจาทกลงกับกรรมาธิการกร่าง ถ้าขึ้น
ตกลงแล้ว มาเริ่มต้นใหม่ ต้องขอโทษนะอาจารย์ ตกลงแล้ว ขอให้เดินหน้าไปตามที่ตกลง
แล้วมีมติไปเรียบร้อยแล้วนะครับ ท่านครับ ขอไปมาตรา ๘๐ (๔) นะครับ ท่านสุรชัยครับ
กลุ่มท่านสุรชัย

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ขอขอบคุณครับ ท่านประธานครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : ถ้าพร้อมแล้ว
เชิญสรุปเลย

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ครับ ผม สุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย ครับ
ท่านประธานครับ การขอแปรญัตติของผม ในมาตรา ๘๐ (๔) ผมขอแปรญัตติสั้น ๆ
นิดเดียวครับ ท่านประธานครับ ก็คือ เพื่อให้เกิดความชัดเจน จากข้อความเดิมที่ว่า
ดูแลให้มีการปฏิบัติตามกฎหมาย คุ่มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคล การให้ความ
ช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน และผมขอเติม ทั้งทางแพ่งและทางอาญา ครับ
หลังจากนั้นก็ถือตามข้อความเดิมของท่านกรรมาธิการกร่างทั้งหมดเลยครับ
ขอบพระคุณครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : เชิญครับ

นายอัชพร จารุจินดา (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม
อัชพร จารุจินดา กรรมาธิการครับ ขออนุญาตกราบเรียนอย่างนี้ครับว่า การช่วยเหลือ
ทางกฎหมายเกี่ยวกับประชาชนนั้น คงช่วยเหลือทางกฎหมายทุกประเภทนะครับ
ไม่ว่าทั้งทางแพ่ง ทางอาญา หรือแม้กระทั่งทางปกครอง ก็จะคลุมหมด ที่นี้ถ้าเขียนแต่

เฉพาะแพ่ง อาญา มันก็จะขาดไป ขออนุญาตเขียนไว้ตามร่าง คือ ช่วยเหลือทางกฎหมาย
แก่ประชาชน เพื่อให้ครอบคลุมทุกสาขาครับผม

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านวัชรา
ให้ใครพูดครับ

นายวัชรา หงส์ประภัสร์ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ กระผม
วัชรา หงส์ประภัสร์ ความจริงเรื่องนี้อาจารย์ปริญญาเป็นผู้แปรไว้ครับ แต่ผมขอตัดสินใจ
เองครับ เนื่องจากว่า ได้รับคำชี้แจง อาจารย์ปริญญาอยู่ใหม่ครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : รีบตัดสินใจ
เลยครับ

นายวัชรา หงส์ประภัสร์ : ผมตัดสินใจเองครับ เนื่องจากได้รับคำชี้แจงจาก
อาจารย์วิชาแล้วว่า ที่มีอยู่แล้วนั้น ก็รวมถึงการให้ความรู้ทางกฎหมายด้วยแล้วครับ
เพราะฉะนั้นผมจึงไม่ติดใจครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) :
ที่ท่านกรรมาธิการตอบแล้ว ว่าอย่างไรครับ เชิญเลยครับ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ไม่ติดใจครับ ท่านประธานครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ไม่ติดใจ
(๔) นะครับ ตกกลงกันได้ระหว่างผู้แปรญัตติกับคณะกรรมการนะครับ ถือว่าที่ประชุม
รับรองนะครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ไม่มีความเห็นเป็น
อย่างอื่นนะครับ มีมติรับ แล้วก็ผ่าน มาตรา ๘๐ (๔) ต่อไปด้วยมาตรา ๘๐ (๕) ครับ
มาตรา ๘๐ (๕) มีการแก้ไข ไม่มีผู้แปรญัตติครับ ถือว่ารับตามที่คณะกรรมการแก้ไข
นะครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ไม่มีความเห็น
เป็นอย่างอื่น ----- - ๑๐๔/๑

ผ่าน (๕) ไปมาตรา ๘๐(๖) มีการแก้ไข มีผู้แปรญัตติขอสงวน ๓ กลุ่ม กลุ่มแรก ท่านวิชัย
รูปขำดี ใครเป็นตัวแทนหรือเปล่าครับ เชิญครับ

พลเรือเอก พีรศักดิ์ วัชรมูล : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม พลเรือเอก
พีรศักดิ์ วัชรมูล ตามที่กรรมาธิการยกร่างได้แก้ไขแล้วนั้น ยอมรับได้ครับ ไม่มีปัญหาครับ
ขอบคุณครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายธนนิติ เศรษฐบุตร ประธานสภาว่าง
รัฐธรรมนูญ ได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้ นายเสรี สุวรรณภานนท์ รองประธานสภาว่าง
รัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง ปฏิบัติหน้าที่แทน)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ขอขอบคุณครับ กลุ่มอาจารย์สุรัชย์ เพิ่มวรรณสอง ยังตั้งใจใหม่ครับ

นายสุรัชย์ เลี้ยงบุญเลิศชัย : ตั้งใจครับ ท่านประธานครับ กราบเรียน
ท่านประธาน และท่านกรรมาธิการยกร่างครับ สำหรับวรรณสองของ (๖) นะครับ
ต้องกราบเรียนอย่างนี้ครับว่า ในเมื่อข้อความใน (๖) นั้น กำหนดให้มีการจัดให้มีกฎหมาย
เพื่อตั้งองค์กรมาปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมทางอาญา กระผมก็มีแนวคิด
เมื่อรัฐธรรมนูญกำหนดให้มีการจัดตั้งองค์กร เพื่อมาปฏิรูปกฎหมายเกี่ยวกับ
กระบวนการยุติธรรมทางอาญาแล้ว เพื่อให้องค์กรนี้สามารถทำหน้าที่ได้อย่างอิสระ
นะครับ ก็เห็นควรว่า อย่างน้อยควรที่จะต้องกำหนดโครงสร้างขององค์กรนี้ไว้เป็นเบื้องต้น
เสียก่อนนะครับ เพราะฉะนั้นผมจึงได้ขออนุญาตแปรญัตติในวรรณสองของ (๖) ไว้ว่า
องค์กรที่จัดตั้งขึ้น ประกอบด้วยหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมทั้งภาครัฐและองค์กร
เอกชนนะครับ นอกเหนือจากเหตุผลที่จะทำให้องค์กรนี้สามารถมีความเป็นอิสระในการที่
จะเข้าไปปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมทางอาญาของประเทศแล้วนะครับ ก็จะสอดคล้องกับ
การที่เราพยายามที่จะส่งเสริมให้ภาคเอกชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการยุติธรรม
นะครับ ก็จะสนองตอบหลักการตรงนั้นได้อีกประการหนึ่งด้วยครับ ขอกราบเรียนครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านกรรมาธิการครับ เชิญอาจารย์วิชาครับ

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ (กรรมวิธีการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม วิชา มหาคุณ ครับ ความจริงเรื่องการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม ซึ่งเดิมนี่ เราได้เขียนไว้เฉพาะกระบวนการยุติธรรมทางอาญา แล้วก็ได้ขยายขอบเขตกว้างขวางขึ้นครับ คือ เป็นกระบวนการยุติธรรมทั้งระบบนี้ เราก็เห็นตรงกันนะครับ ความจริงผมก็ได้ใส่รายละเอียดอย่างที่ท่านอาจารย์สุรชัยต้องการ ก็คือว่า โดยเจตนารมณ์แล้วต้องการให้เป็นองค์กรของทั้งทางฝ่ายรัฐและทางฝ่ายเอกชน คือร่วมกัน แล้วเรากำหนดตัวบุคคลกรด้วยเข้าไปนะครับว่า ควรจะมาจากหน่วยงาน มาจากตัวแทนของใครบ้างนะครับ เช่น ทนายความ พนักงานสอบสวนก็ดี หรือว่าอดีตผู้พิพากษาก็ดีนะครับ แต่ว่าอย่างไรก็ดีนี้ เนื่องจากว่า การเขียนรัฐธรรมนูญอย่างที่ว่านี้ เราไปเขียนรายละเอียดไว้เป็นเรื่องที่ซับซ้อน แล้วก็เป็นเรื่องที่ตายตัวเกินไป ซัดเส้นให้เดินนี้ เราก็ได้กำหนดไว้แล้วนะครับ ในบทเฉพาะกาลนะครับ จะเห็นได้ว่า เราได้เขียนไว้ในมาตรา ๒๙๓ (๑) ก ในตอนท้ายคือ จัดให้มีกฎหมายเพื่อจัดตั้งองค์กรเพื่อปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม ตามมาตรา ๘๐ (๖) ภายในหนึ่งปี นับแต่วันที่แถลงนโยบายต่อรัฐสภา ตามมาตรา ๑๗๒ ฉะนั้น ผมขอให้มีการบันทึกไว้ในเจตนารมณ์อย่างที่ท่านอาจารย์สุรชัยต้องการว่า ในร่างให้มีตัวแทนอย่างที่ท่านต้องการ ซึ่งก็ตรงกันนะครับ กรรมวิธีการยกตัวเองก็ต้องการอย่างนั้นครับ ก็หวังว่าคงจะยอมรับได้นะครับ คือ อย่าไปเขียนอะไรในทางที่รุ่งรังอยู่ในตัวบทกฎหมาย แต่ว่าตรงนี้ เราบังคับให้เกิดขึ้นแน่นอน เพราะว่าเราต้องการให้มีการปฏิรูปอย่างจริงจังนะครับ อันนี้ความจริงเป็นข้อเสนอที่กระผมติดตามมาโดยตลอด ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : กรรมวิธีการชี้แจงแล้ว อาจารย์สุรชัยพอใจไหมครับ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ถ้าจริง ๆ ถ้าทุกอย่างเห็นตรงกันหมดแล้วก็น่าจะเขียนให้มันชัดเจนท่านอาจารย์ครับ ถ้าท่านขอว่า ให้บันทึกในเจตนารมณ์ เพราะว่าเห็นตรงกันอยู่แล้วในหลักการ กระผมก็ไม่ขัดข้องครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ขอบพระคุณครับ ของกลุ่มอาจารย์วัชรามีการแก้ไขเพิ่มข้อความตีใจใหม่ (๖) ครับ

นายวิชา หงส์ประภัสร์ : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม วิชา หงส์ประภัสร์ ได้ขอเพิ่มเติมข้อความที่ว่า ทั้งนี้ ให้รวมถึงอำนาจอิสระในการ พิจารณาพิพากษาอรรถคดีของศาล ขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ยังติดใจไหมครับ

นายวิชา หงส์ประภัสร์ : ยังติดใจครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านกรรมาธิการครับ

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ ครับ รู้สึกเรื่องนี้ทางศาลเองก็มีความห่วงใยในเรื่องนี้ ผมเองก็เป็นศาลเหมือนกัน เคยเป็น ศาล ก็ต้องเข้าใจให้ดีกว่า ในกระบวนการในการจัดการตาม (๖) นี้ เป็นเรื่องการปรับปรุง ปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม เพราะฉะนั้นเป็นเรื่องกระบวนการยุติธรรมทั้งระบบ โดยไม่ได้ เจาะจงว่า จะไปตรวจสอบคำพิพากษานะครับ หรือการวินิจฉัยชี้ขาดคดีเป็นเฉพาะบุคคล หรือเฉพาะราย เพราะฉะนั้นในกระบวนการนี้ เราจึงเขียนให้ชัดเจนว่า ไม่ใช่ว่า เพื่อทำการศึกษา วิเคราะห์และติดตาม แต่ปรับเปลี่ยนข้อความใหม่ว่าเป็น ปรับปรุง และพัฒนาการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม เพราะฉะนั้น มันมีความหมายอยู่ในตัวว่า เป็นเรื่องของการปฏิรูประบบ เป็นเรื่องของการปฏิรูปการ ดำเนินงานของหน่วยงาน หาใช่เป็นการไล่เบียด หรือไปดำเนินการสอดแทรกกับการวินิจฉัย ชี้ขาดคดีหรือไม่ ซึ่งโดยมารยาทเราก็ยอมไม่ทำอยู่แล้วครับ ขอบคุณครับ

นายวิชา หงส์ประภัสร์ : ถ้ากรุณาใส่เป็นบันทึกเจตนาผมว่า ไม่รวม อำนาจอิสระในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีของศาล กระผมก็ไม่ขัดข้องครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : คงบันทึกครับ เชิญอาจารย์อัศววิทย์ครับ

นายอัศววิทย์ สุมาวงศ์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานครับ ผม อัศววิทย์ สุมาวงศ์ ครับ ความจริงมันไม่ใช่เรื่องของการที่จะบันทึกเจตนาผมนะครับ เพราะว่าเรื่อง อำนาจของศาลในการพิพากษาอรรถคดีนั้น เป็นเรื่องที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ซึ่งเรา

ไม่ได้พูดถึง ในหมวดศาล ซึ่งในมาตรา ๑๙๓ จะบัญญัติว่า การพิจารณาพิพากษา อรรถคดีเป็นอำนาจของศาล ซึ่งต้องดำเนินการให้เป็นไปโดยยุติธรรมตามรัฐธรรมนูญ ตามกฎหมาย และในพระปรมาภิไธยของพระมหากษัตริย์ และวรรคสองจึงบัญญัติว่า ผู้พิพากษาและตุลาการมีอิสระในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีให้เป็นไปโดยถูกต้อง รวดเร็วและเป็นธรรมตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย พุดง่าย ๆ ก็คือ อำนาจในการ พิจารณาพิพากษาอรรถคดีนั้น เป็นของศาลและเป็นอิสระ ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่ รัฐธรรมนูญรับรองอยู่แล้ว ฉะนั้น องค์การเพื่อการปฏิรูปกับกระบวนการยุติธรรมที่จะมี ขึ้นมานั้น ก็ไม่สามารถจะไปทำอะไรที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญในส่วนนี้ได้ ฉะนั้น ข้อความที่ จะเสนอให้ใส่ไว้ นั้น จึงไม่มีความจำเป็นครับ แล้วก็ไม่ใช่เรื่องของการจะบันทึกไว้ใน เจตนารมณ์

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 น่าจะเข้าใจกันได้ นะครับ อาจารย์วิชา ขอบพระคุณครับ พอดีแจ้งท่านสมาชิกนะ ครับ มีเจ้าหน้าที่โน้ต (Note) มาแจ้งให้ทราบ ว่า ตอนนี้ไม่มีถ่ายทอดโทรทัศน์ช่อง ๑๑ นะครับ คงมีแต่วิทยุ นะครับ ผ่าน (๖) ไป นะครับ ที่นี้มีกลุ่มที่ขอเพิ่ม (๗) ไว้ เพิ่มข้อความ เป็น (๗) กลุ่มของท่านอาจารย์พีเชียรมีใครใหม่ครับ ท่านอรรถรัตน์ครับ

นายอรรถรัตน์ รัตนจันทร์ : กราบเรียนท่านประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ ที่เคารพ ผม นาย อรรถรัตน์ รัตนจันทร์ ครับ ทางกลุ่มผมได้ขอเสนอแปรญัตติมาตรา ๘๐ (๗) มีข้อความว่า ส่งเสริมและสนับสนุนแนวทางการแก้ปัญหาข้อขัดแย้งโดยสันติวิธี บนพื้นฐานของการสร้างสังคมสมานฉันท์ และให้รัฐจัดตั้งองค์กรอิสระเพื่อทำหน้าที่แก้ไข ปัญหาข้อขัดแย้งโดยสันติวิธี โดยมีผู้แทนจากภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการ ดำเนินกระบวนการดังกล่าวด้วย กระผมขออนุญาตให้เหตุผลดังนี้ครับ ปัจจุบันมีปัญหา ข้อขัดแย้งโครงการพัฒนาขนาดใหญ่ระหว่างรัฐและประชาชน หรือเอกชนกับประชาชน จำนวนมากที่ไม่สามารถใช้อำนาจดำเนินการได้ เนื่องจากเป็นปัญหามวลชน มีการ คัดค้านจากผู้มีส่วนได้เสีย ปัญหาความขัดแย้งในชุมชนที่เกิดจากการแย่งชิง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น ปัญหาจากการใช้น้ำ ปัญหาการบุกรุกพื้นที่ อุทยานแห่งชาติ ซึ่งเป็นปัญหาระหว่างรัฐและประชาชน ----- - ๑๐๖/๑

ปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น บางกรณีก็สามารถนำกระบวนการไกล่เกลี่ย กรณีพิพาทโดยสันติวิธีมาใช้ได้ ที่ผ่านมาการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนด้วยการพัฒนางานป้องกัน และการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง โดยให้ทุกภาคส่วนร่วมกันแก้ไขปัญห ทำให้ข้อตกลงหรือแนวทางการแก้ไขปัญหาร่วมกันอย่างมีสันติวิธี แต่ก็พบปัญหา เนื่องจากข้อตกลงที่เกิดขึ้นมักไม่มีข้อกำหนดรองรับ ทำให้มีสภาพบังคับกับคู่กรณี ประกอบกับผู้ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยก็ไม่มีกฎหมายคุ้มครอง ดังนั้น คู่กรณีสามารถเลือกที่จะกระทำหรือไม่กระทำตามข้อตกลงได้ โดยสรุปแล้ว จึงควรมีการสนับสนุนบทบาทกลไกของสาธารณะ หรือหน่วยงานที่มีความเป็นกลาง ที่มีความเป็นอิสระ ที่เชื่อถือและยอมรับของสังคม และไม่มีส่วนได้เสียในการดำเนินการทำหน้าที่ไกล่เกลี่ย เจริญ ทำความตกลง ยุติข้อที่ยอมรับร่วมกันได้ และสามารถยุติปัญหาความขัดแย้งในพื้นที่ได้ จึงได้นำเสนอต่อท่านประธานตามข้อแปรญัตติดังกล่าวครับ ขอกราบขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ใน (๗) มีผู้แปร ๔ กลุ่มนะครับ แต่ละกลุ่มก็เป็นคนละเรื่องนะครับ ผมจะให้ยุติไปที่ละกลุ่มก็แล้วกันนะครับ เชิญท่านกรรมาธิการครับ

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม วิชา มหาคุณ ครับ ขอกราบเรียนท่านประธานผ่านไปยังท่านที่ขอแปรญัตติว่า ในกระบวนการในเรื่องของสันติวิธี อย่างที่ผมได้เคยชี้แจงมาก่อนล่วงหน้าแล้วนะครับ ในกระบวนการนั้น จะรวมอยู่ในกระบวนการของการมีส่วนร่วมของประชาชน ในกระบวนการยุติธรรมทั้งหมด ที่เราเรียกว่า คอมมูนิตี จัสติซ นี่นะครับ ในกระบวนการยุติธรรมเพื่อชุมชนหรือกระบวนการยุติธรรมโดยชุมชน จะเป็นกระบวนการยุติธรรมโดยสมานฉันท์และสันติวิธี กระผมขอกราบเรียนว่า ขณะนี้มีร้อยละกว่าประเทศที่ดำเนินการอยู่หมื่นกว่าวิธี เพราะฉะนั้นถ้าไปเขียนนะครับ รายละเอียดต่าง ๆ มันจะปลีกย่อยต่าง ๆ มากมายนะครับ แต่ว่าความรู้สึกสำนึกของประชาชนที่มีส่วนร่วมมันตรงกันหมด ก็คือเรื่องของการยุติโดยสันติวิธีนี่ครับ แล้วก็อาศัยความยุติธรรมที่มาจากฐานคิดของประชาชนอย่างแท้จริง กระผมขอกราบเรียนว่า ถ้าท่านจะตั้งองค์กรขึ้นมาจะแคบไป

เพราะว่าอะไรครับ เพราะพอเราบอกว่ามีกฎหมายเพื่อการจัดตั้งองค์กรเพื่อ
ปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมนี่นะครับ แล้วเราบันทึกในเจตนารมณ์แล้วว่า ทุกภาคส่วนมี
ส่วนร่วม โดยเฉพาะประชาชนนี่ ก็ไปคิดนะครับ ในระบบปฏิรูปที่ท่านบอก แล้วสามารถ
จะตั้งองค์กรต่าง ๆ ได้สารพัดองค์กร ตามที่กฎหมายปฏิรูปองค์กรอันนี้นะครับ จะเป็น
อิสระด้วย แล้วก็ไปปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมที่เหลวแหลก และทะเลาะที่เข้ามาแล้ว
ทั้งหมดครับ อันนี้ฐานคิดของเราคืออันนี้นะครับ ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านอรรถศรีรับได้ไหมครับ

นายอรรถศรี รัตนจันทร์ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ รับได้
กระผมขอฝากคณะกรรมการร่างนิตติบัญญัติก็คือ ถ้ามีโอกาสได้นำสิ่งที่กระผมได้
กราบเรียนนำเสนอไปใส่ตรงไหน เพราะว่าเห็นมีประโยชน์ ก็ขอกราบกฤษฎาได้นำ
ไปด้วยครับ ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ขอบพระคุณครับ ผ่านไปที่กลุ่มอาจารย์สมชัยนะครับ ท่านอลิสาศรี เชิญครับ

นางสาวอลิสาศรี พันธุ์ศักดิ์ : กราบเรียนท่านประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ
นะคะ ดิฉัน อลิสาศรี พันธุ์ศักดิ์ สสร. ค่ะ ก็อยากจะเพิ่มเติม วรรคที่ ๗ นะคะ ในเรื่องของการ
ให้มีการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนองค์กรภาคประชาชน ที่ทำหน้าที่ให้ความช่วยเหลือ
ทางกฎหมาย โดยเฉพาะผู้ที่ได้รับผลกระทบจากความรุนแรงในครอบครัวค่ะ เนื่องจากว่า
ต้องยอมรับว่า ประชาชนโดยทั่วไปนะคะ ไม่มีความรู้ด้านกฎหมายพื้นฐาน
ในการดำรงชีวิตอย่างเพียงพอแล้ว แล้วก็โดยเฉพาะในภาวะที่ต้องเผชิญปัญหา
ความช่วยเหลือในด้านกระบวนการยุติธรรมอย่างทันที่ ทั้งที่ก็จำเป็นเป็นอย่างยิ่ง
นะคะ ในปัจจุบันองค์กรที่ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายของภาครัฐ ก็มีข้อจำกัด
หลายประการ ทางด้านบุคลากรและกฎระเบียบที่ไม่เอื้อต่อการช่วยเหลือได้
อย่างทันที่ แล้วก็ส่งผลเสียหาย โดยเฉพาะกรณีความรุนแรงในครอบครัวที่ไม่ได้
มีความรู้ความสามารถที่ตรงจุดนะคะ -----

ก็อาจจะทำให้กรณีต่าง ๆ ไม่สามารถแก้ไขได้ ยิ่งไปกว่านั้น การวิจัยของคณาจารย์ มหาวิทยาลัยมหิดล ในปี ๒๕๔๔ ก็ได้ชี้บ่งตัวเลขสูงถึงร้อยละ ๔๔ ของผู้หญิงที่ใช้ชีวิตคู่ ถูกกระทำทารุณแรงทั้งทางกาย ทางเพศ และจิตใจ โดยเฉพาะกลไกที่มีในปัจจุบันของ ภาคประชาชน ก็มีข้อจำกัดในเรื่องงบประมาณเป็นอย่างมาก ดังนั้น รัฐจึงควรจัดสรร งบประมาณ เพื่อสนับสนุนให้องค์กรภาคประชาชนได้มีโอกาสใช้ประสบการณ์ และ ศักยภาพช่วยประชาชนได้อย่างเต็มที่ในทุกพื้นที่ โดยเฉพาะคดีเกี่ยวกับความรุนแรงทาง เพศค่ะ ขอให้ทางคณะกรรมการช่วยพิจารณาเรื่องนี้ด้วยค่ะ ขอขอบคุณค่ะ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เรื่องเดียวกันหรือเปล่าครับ อาจารย์เจิมศักดิ์ครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ผม เจิมศักดิ์ครับ ผมได้แปรญัติเรื่องนี้ไว้ แต่ว่าได้ไปใส่ไว้ในข้อที่ ๘ แต่ว่าในเนื้อหาเหมือนกัน ก็คิดว่า ควรจะพูดไปเสียเลยทีเดียว จะได้จบ (๘) ผมไป

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เชิญครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ เรื่องนี้ผมคิดว่า เป็นเรื่องสำคัญนะครับ ผมคิดว่า ผมเคย ตอนที่ไปเป็นสมาชิกวุฒิสภา เคยไปดูงานของ สก็อตแลนด์ (Scotland) ในกรณีนี้ แล้วก็ได้พบว่า ครอบครัวที่ถูกสามีทำร้าย เขามีองค์กร พัฒนาเอกชนที่รัฐให้การสนับสนุน เพราะว่าปกติที่รัฐจะทำงานด้านนี้ไม่ได้ดีเท่าองค์กร พัฒนาเอกชน คือ องค์กรพัฒนาเอกชนที่เขาับมานั้นนะครับ เมื่อผู้หญิงถูกสามีทำร้าย เขาเอาตัวมา คือ หนีมาหรือว่าจะติดต่อมาให้ช่วยเหลือ เขาเอามาพักพิงก่อน ในขณะที่ จิตใจยังไม่ปกติ เพราะผู้หญิงที่ถูกทำร้ายนั้นนะครับ กว่าจะใจเป็นปกติได้นี้ ต้องใช้เวลาวัน สองวัน เสรีจแล้วหลังจากนั้น ก็จะมีการพูดคุยกัน แล้วถ้าผู้หญิงก็จะมี การตัดสินใจว่าจะ กลับบ้าน จะต่อสู้กันต่อไปในชีวิตคู่ หรือว่าจะมีหนทางในทางกฎหมายที่จะทำอย่างไร เขาจึงมีนักกฎหมายที่เข้ามา เพื่อให้คำแนะนำในหนทางเลือกต่าง ๆ เยี่ยวยาทางจิตใจ จนกระทั่งผู้หญิงตัดสินใจ ถ้าจะกลับไป จะไปเจรจากับสามี จะไปพูดคุยกันอย่างไร หรือ

ถ้าหากว่า ตัดสินใจว่า จำเป็นที่จะต้องใช้หนทางในทางกฎหมาย จะมีหนทาง ตั้งแต่ขนาดเบาไปจนถึงขนาดหนักอย่างไรบ้าง ท่านประธานครับ ผมเองได้ไปดู และไปศึกษาเรื่องนี้ แล้วผมก็ถามเขาว่า องค์กรพัฒนาเอกชนดังกล่าวนี้ไปเอาเงินมาจากไหน เขาก็บอกว่ารัฐสนับสนุน เพราะเรื่องนี้ให้หน่วยงานของรัฐทำไม่ได้ เพราะลักษณะอย่างนี้ต้องกระจาย และหน่วยงานพัฒนาเอกชนนี่นะครับ เป็นหน่วยงานที่น่าจะเหมาะที่สุด แล้วเขาก็มีระบบติดตามตรวจสอบ เพราะฉะนั้นถ้าในประเด็นนี้ ผมจึงเห็นด้วยกับกลุ่มของท่านอาจารย์สมชัย ฤชุพันธุ์ ว่า ให้มีการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนองค์กรภาคประชาชน ที่ทำหน้าที่ในการช่วยเหลือทางกฎหมาย โดยเฉพาะผู้ที่ได้ผลกระทบจากความรุนแรงในครอบครัว เรื่องนี้ท่านประธานครับ ไม่เหมือนกับคนทั่วไปที่เดินมาหาทนาย หรือเดินมาหานักกฎหมาย เมื่อมีความรุนแรงทางครอบครัว แล้วเดินเข้าไปหา แล้วก็บอกว่าตัดสินใจแล้วจะเอาอย่างไร แต่ในภาวะคับขัน เขาจำเป็นต้องมีที่พึ่งพิง ต้องมีที่พักอาศัย ต้องมีค่าใช้จ่าย แล้วมีการพูดคุยกันทั้งทางด้านสังคมวิทยา มานุษยวิทยา เข้าอกเข้าใจกัน แล้วจึงตัดสินใจว่า จะไปต่อสู้ชีวิตคู่ต่อไปหรือเปล่า หรือจะหนทางทำอย่างไรได้บ้าง เพราะฉะนั้นมีค่าใช้จ่ายครับ ท่านประธานครับ ถ้าอันนี้ช่วยสนับสนุนได้ ผมว่าจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่ถูกความรุนแรงในครอบครัว ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
โดยให้องค์กรเดียวหรือครบอาจารย์ ช่วยเหลือทางกฎหมาย โดยเฉพาะผลกระทบจากความรุนแรงในครอบครัว เชิญท่านกรรมาธิการครับ

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม วิชา มหาคุณ ครับ ก็เห็นอกเห็นใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งท่านอลิสซา ขออนุญาตเอ่ยนาม ที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในด้านความรุนแรง ท่านได้กรุณาพูดถึงความรุนแรงต่าง ๆ ที่ผู้หญิงได้รับผลกระทบ ซึ่งเราก็ต้องยอมรับนะครับว่า ผู้หญิงส่วนหนึ่งต้องได้รับผลกระทบจากความรุนแรงเหล่านั้น ฉะนั้น ในมาตรา ๕๑ เราถึงให้ความคุ้มครอง แล้วก็ในเรื่องของความช่วยเหลือ อย่างที่ทางกรรมาธิการยกวางได้กราบเรียนชี้แจงไป เรื่องความช่วยเหลือทางกฎหมายนี้ มันจะคลุมหมดยุติธรรม รวมทั้งเรื่องของความรุนแรงด้วยนะครับ ไม่เฉพาะเรื่องทางกฎหมายแพ่ง อาญา รวมถึงเรื่องความรุนแรงในครอบครัว การล่วงละเมิดทุก ๆ ชนิดนะครับ ดังนั้น ในเรื่องนี้ใน (๑) เราจะถือว่าคลุมแล้วนะครับ แล้วในขณะเดียวกันนี้ โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการยุติธรรม ก็ได้เพิ่มตามทีละกลุ่มของท่านสุรัชย์ ขออนุญาตเอ่ยนามนะครับ ได้เสนอไว้ ก็คือ องค์กรวิชาชีพนะครับ ก็คือ ทางภาคเอกชนก็มีส่วนร่วมอยู่ด้วยนะครับ ในเรื่องของการให้ความช่วยเหลือ กระผมก็คิดว่า จะรวมอยู่ในขอบข่ายที่ได้กำหนดไว้แล้ว อย่างไรก็ตาม ถ้ายังไม่พอ ก็ขอบันทึกในเจตนารมณ์ให้ชัดเจนครับว่า การช่วยเหลือนี้ ช่วยเหลือโดยเน้นย้ำว่า นอกจากการให้ความช่วยเหลือในเรื่องทั่วไปแล้ว ในเรื่องของความรุนแรง ต้องให้ความช่วยเหลือเป็นพิเศษนะครับ ว่า อย่าได้ใส่ ดูจะรุ่งรังเกินไปครับ ถ้าเผื่อยอมรับได้นะครับว่า ทางคณะกรรมาธิการยกวางจะได้บันทึกไว้ในเจตนารมณ์ให้ชัดเจนนะครับ แล้วในกระบวนการ ก็ให้เห็นได้ว่าอย่างนี้ครับ เราจะได้มีการจัดให้มีองค์กรเพื่อปฏิรูปกฎหมายในเรื่องนี้นะครับ ท่านจะเห็นได้เลยว่า ใน (๕) การปฏิรูปทางกฎหมายนี้ หมายถึงการปฏิรูปกฎหมายที่มันอ่อนแอ ที่มันมีปัญหาทั้งหมดครับ ในเรื่องของความรุนแรง ความไม่รุนแรง ความเลอะเทอะนะครับ ขององค์กรต่าง ๆ ที่ได้กระทำมาแล้ว ที่มันไม่ชัดเจนนะครับ รวมถึงกระบวนการเยียวยา ถ้าหากว่า มันยังไม่ครบถ้วน การปฏิรูปกฎหมายนี้ก็ต้องทำให้ครบถ้วนหมดนะครับ แล้วปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมด้วย ใน (๖) เพราะฉะนั้นผมคิดว่า ถ้ามี ๒ องค์กรนี้นะครับ ต่อไปจะเป็นช่องทางที่สำคัญทีเดียวนะครับ ของระบบกฎหมายของเราทั้งระบบครับ เป็นช่องทางที่สำคัญของกระบวนการ

ยุติธรรมของเราทั้งระบบครับ คือ เราอย่าไปเลี้ยงที่ตรงปลีกย่อยครับ แต่เราเอาเรื่องใหญ่ ๆ แล้วเราก็ถือว่า เราสนับสนุนในสิ่งที่จะเปลี่ยนแปลงประเทศของเราให้เข้าสู่ความก้าวหน้า โดยมองไปที่อนาคตครับ ท่านที่เคารพครับ ท่านอย่าจมกับอดีตที่มันขมขึ้นเลยครับ ขอให้เรามองไปที่อนาคต ที่จะก่อสร้างสร้างประเทศของเราให้พัฒนาต่อไป ด้วย ๒ องค์การนี้ นะครับ ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านอธิสายังติดใจไหมครับ อาจารย์กรรณิการ์ครับ เชิญครับ

นางกรรณิการ์ บรรเทงจิตร : เรียนท่านประธานที่เคารพ ดิฉัน กรรณิการ์ บรรเทงจิตร ค่ะ ในอนู้นั้นคะ ในเรื่องของการสนับสนุนงบประมาณ ถึงแม้ว่าจะเป็น ประเด็น ประเด็นหนึ่งคะ ตามที่ท่านอาจารย์วิชาบอกว่า มันคงไม่ได้เล็กขนาดนั้นคะ มันเป็นเรื่องสำคัญ ที่ทางกลุ่มเครือข่ายคนผู้หญิง หรือผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนจาก ความรุนแรงของครอบครัว จากการกระทำต่าง ๆ แม้กระทั่งเด็ก เยาวชน ที่ได้รับความ รุนแรงเหล่านี้ จะได้รับการสนับสนุนบ้าง โดยเฉพาะในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการ ช่วยเหลือทางกฎหมาย ซึ่งตรงส่วนนี้ขอเทียบเคียงกับในส่วนของการช่วยเหลือทาง งบประมาณ โดยผ่านทางกฎหมาย ยกตัวอย่างเช่น ในกระทรวงสาธารณสุขนั้นคะ ก็จะมี การสนับสนุนงบประมาณให้กับภาคองค์กรพัฒนาเอกชน ในการที่จะไปพัฒนา หรือไป ดำเนินการกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานทางด้านสุขภาพ เกี่ยวข้องกับงานทางด้าน สาธารณสุข แต่เป็นขององค์กรพัฒนาเอกชน -----

ในแต่ละปีใช้งบประมาณหลายสิบล้านบาทในการที่จะสนับสนุนงบประมาณตรงส่วนนี้ให้กับองค์กรที่ไปทำงาน ที่จะเป็นการช่วยเหลือจนเจือกิจกรรมของกลุ่มองค์กรพัฒนาเอกชน อันนี้จะขอเทียบเคียงนะคะว่า ตรงส่วนนี้ การสนับสนุนงบประมาณก็เป็นการต่อท่อ ต่อลมหายใจ ไม่ใช่ต่อท่ออย่างอื่นนะคะ ต่อลมหายใจให้กับกลุ่มองค์กรพัฒนาเอกชนในการไปช่วยเหลือเยียวยา แล้วก็โดยเฉพาะทางด้านกฎหมาย ให้กับกลุ่มชุมชนหรือว่ากลุ่มบุคคลที่เดือดร้อนในเรื่องของการช่วยเหลือทางกฎหมาย ซึ่งเมื่อตอนสักครู่ก็ได้มีการอภิปรายกันว่า ในส่วนของการช่วยเหลือทางด้านกฎหมายนั้นต้องใช้เงินนะคะ และก็เงินงบประมาณตรงส่วนนี้ แต่โดยส่วนใหญ่ ณ ขณะนี้ก็เป็นองค์กรพัฒนาเอกชนที่ต้องจัดสรร สรรหาไปจัดการกันเอง อย่างภาครัฐเองยังไม่ได้สนับสนุนตรงส่วนนี้ ไม่แน่ว่าที่ทางกรมการได้มีการปรับเรื่องของการจัดให้มีกฎหมายเพื่อจัดตั้งองค์กรเพื่อการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมนั้น ได้ครอบคลุมตรงส่วนนี้หรือไม่คะ ซึ่งถ้าตรงส่วนนี้อย่าละเลย เพราะว่า การสนับสนุนงบประมาณตรงส่วนนี้มีความจำเป็นจริง ๆ ค่ะ ขอบพระคุณค่ะ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่ารัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) : เดี่ยวนะครับ ถ้ามกรรมาธิการก่อน ที่ถามนี้ ผมว่าเป็นประเด็นสำคัญ อาจารย์กรรณิการ์ถามว่า แล้วมีองค์กรตรงไหนนะครับ ที่ดูแล คุ่มครองตรงนี้ มีแล้วหรือไม่นะครับ มีแล้วหรือยังครับตอนนี้ หรือว่ามันอยู่ตรงไหนครับ ตอบได้ไหมครับ

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ ผม วิชา มหาคุณ ครับ ก็อย่างที่ได้อ่านเรียนท่านประธานไปยังท่านผู้ขอแปรญัตติว่าการที่เราจะดำเนินการในเรื่องนี้ โดยที่ไม่ได้เฉพาะเรื่องของการช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ผู้ที่ถูกกระทบจากความรุนแรงเท่านั้น ยังมีประชาชนผู้ต้องการอีกมากนะครับ ผมเข้าใจว่าผู้ด้อยโอกาสในด้านกฎหมายมันครอบคลุมไปทั้งแผ่นดิน ในขณะที่ต้องเดือดร้อนไม่อย่างนั้นคงไม่มีกระบวนการที่เขาไม่สามารถจะหาที่ไหนเป็นที่พึ่งได้นะครับ ทุกโอกาสเขาก็จะต้องเข้ามา สัมผัสของคนบ้าง เครือข่ายผู้ยากไร้ ตามพื้นที่ต่าง ๆ ยังมีคนแบบยายไฮ ยังมีอีกมากมายนะครับ ซึ่งจะต้องการความช่วยเหลืออย่างจริงจัง เพราะฉะนั้นกระผมจึงไม่มองว่า เราจะช่วยเหลือเฉพาะจุด แต่เราจะใช้กระบวนการที่ออกแบบใหม่

ก็คือ องค์กรปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมควบคู่ไปกับองค์กรปฏิรูปกฎหมาย ซึ่งจะเป็น องค์กรอิสระ แล้วเราจะพยายามผลักดันทั้ง ๒ องค์กรนี้ไปด้วยกัน แล้วให้มันเป็นผลสำเร็จ ในการช่วยเหลือ กระผมคิดว่า ขณะนี้เรามองว่า ประชาชนอาจจะได้รับความยุติธรรม ทั่วถึง เพราะว่ามีศาลต่าง ๆ ทั่วถึง ทั่วทุกจังหวัด แต่ที่จริงแล้ว กระบวนการยุติธรรมอย่าง ที่ท่านต้องการ ก็คือ กระบวนการยุติธรรมเพื่อชุมชน คอมมูนิตี จัสติซ ที่เราต้องการ ซึ่งเรา ใส่ไว้ใน (๑) การมีส่วนร่วมของประชาชน ทุกกระบวนการ ไม่ว่าจะการบังคับใช้กฎหมายของ ตำรวจ หรือของเจ้าหน้าที่ของรัฐอื่น ๆ จะต้องจัดให้มีประชาชนมีส่วนร่วมหมด แล้วเมื่อ ในกระบวนการที่ประชาชนมีส่วนร่วม เราใส่ไว้แล้วในแนวนโยบายแห่งรัฐมันหนีไม่พ้นที่ จะต้องจัดสรรในเรื่องของงบประมาณ ในเรื่องของการดำเนินงาน เพื่อให้ได้ผลอย่าง จริงจัง ถ้าหากว่า ยังไม่เพียงพอ องค์กรปฏิรูปทั้ง ๒ องค์กรนี้ จะรับช่วง แล้วก็ช่วยกัน ถ้า หากว่าท่านยังติดใจ เราก็บันทึก อย่างที่ผมได้กราบเรียนว่า การจัดในเรื่องขององค์กรให้ พิเคราะห์ แล้วคำนึงถึงในเรื่องของงบประมาณที่จะจัดสรรให้กับองค์กรต่าง ๆ ในการ ช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน ถ้าเผื่อเป็นอย่างนี้ กระผมคิดว่า เราจะครอบคลุม หมดทุก ๆ ด้านครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ครับ น่าจะชัดเจนนะครับ อาจารย์เจิมศักดิ์ครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ผม เจิมศักดิ์ คือ ที่ท่านอาจารย์วิชาพูด ผมก็พยายามคิดตามอยู่ตลอด ใน ๘๐ (๑) มันพูดถึงเรื่อง ส่งเสริมการให้ความช่วยเหลือทางด้านกฎหมายแก่ประชาชน และจัดระบบงานราชการ งานของรัฐอย่างอื่นในกระบวนการยุติธรรม โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการ ยุติธรรม -----

แต่สิ่งที่พวกผมคิดถึงนี้ มันไม่ใช่ประเด็นเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนเท่านั้น แต่เป็นเรื่องงบประมาณ ผมคิดว่า ท่านลองอ่านดู (๑) มันไม่ได้สื่อในเรื่องงบประมาณ และถ้าท่านกรุณานะครับ (๗) ของอาจารย์สมชัย (๘) ของผม เป็นเรื่องของการที่จะต้องจัดสรรงบประมาณสนับสนุนองค์กรพัฒนาเอกชน จะเขียนว่า ภาคประชาชน หรือ องค์กรพัฒนาเอกชน ก็ได้ ในการทำหน้าที่ช่วยเหลือทางกฎหมาย ซึ่งกฎหมายในที่นี้ก็ต้องกินความกว้าง กว้างอาจจะเป็นเรื่องครอบครัวหรือไม่ก็ได้ แต่ไปใส่ว่า โดยเฉพาะผู้ที่ได้รับผลกระทบความรุนแรงในครอบครัว อันนั้น โดยเฉพาะ แต่ว่าในที่นี้ข้อความมันบอกอยู่แล้วว่า มันกว้างกว่าเรื่องครอบครัว แต่เป็นเรื่อง หัวใจของมันก็เป็นเรื่อง การจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนองค์กรพัฒนาเอกชน ที่พวกเราก็ได้รับรองแล้วอยู่ในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ แล้วองค์กรพัฒนาเอกชนถามว่า จะทำงานด้านนี้ได้ดีกว่าไหม จะช่วยงานของรัฐได้ดีกว่าไหม คำตอบก็คือ พวกเราก็น่าจะเชื่อว่า น่าจะช่วยงานของรัฐได้ดีกว่า ดูการช่วยเหลือทางด้านกฎหมายจากสภานายความก็ดี แล้วจากหน่วยงานทั้งหลายที่ช่วยเหลือทางด้านกฎหมาย เขาก็จะไม่ไหวอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นถ้ารัฐให้การสนับสนุนตรงนี้ และโดยเฉพาะ ผู้ได้รับผลกระทบความรุนแรงในครอบครัว ซึ่งเมืองไทยขณะนี้ก็มีครับ อย่างมูลนิธิของคุณหญิงชนิษฐา วิเชียรเจริญ ซึ่งท่านก็ล่วงลับไปแล้ว หรือว่าจะเป็นของเสถียรธรรมสถานของแม่ชีคันสนียอย่างนี้ก็มี แต่นั่นเป็นเรื่องขององค์กรพัฒนาเอกชนที่เขาก็ต้องดิ้นรนหางบประมาณกันเองทั้งสิ้น ถ้าเราเห็นประโยชน์ตาม (๑) ผมว่า (๗) ที่กลุ่มอาจารย์สมชัย หรือว่า (๘) กลุ่มผมนี้ มันรับกันได้นะครับ ท่านจะตัดถ้อยคำอย่างไร ผมก็ยินดี แต่มันเป็นเรื่องงบประมาณที่มันพูดจาเพิ่มเติมนิดเดียวครับ ตรงนี้ ผมว่า ถ้าอย่างนี้ผมว่า พวกเราก็จะดีใจละครับ ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : อาจารย์สวิงครับ พอดีผมดูแล้วอาจารย์สวิงจริง ๆ ก็เป็นเจ้าของเรื่องด้วยเข้าไปนะครับ ถ้าดูตามเนื้อ เชิญครับ อาจารย์สวิงครับ

นายสวิง ต้นอูด : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม สวิง ต้นอูด ผมเข้าใจว่า เมื่อกี้ที่เราพูดถึงเรื่องเกี่ยวกับความรุนแรงไปแล้วครั้งหนึ่งนะครับ แล้วก็ดูเหมือนว่า เราก็จะยอม ไม่ใส่ใน (๒) ซึ่งผมคิดว่า เรื่องนี้สำคัญครับ ผมอยากจะอภิปรายเรื่องนี้

เพราะว่าจริง ๆ แล้ว ตอนนี่เรื่องเกี่ยวกับผลกระทบในเรื่องเกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัวเกิดขึ้นมากครับ องค์กรทั้งหลายรองรับเรื่องต่าง ๆ เหล่านี้ไม่หวาดไม่ไหว สร้างบ้านสำหรับเป็นที่พักพิงนะครับ ในเรื่องเกี่ยวกับเด็กและสตรีจำนวนมากนะครับ และที่นี้ผมเข้าใจว่า ในแง่ของรัฐเอง ก็ไม่สามารถที่จะช่วยเหลือในเรื่องนี้ได้เต็มที่ที่บทบาทขององค์กรภาคเอกชนจำนวนมากก็เข้ามาทำงานเรื่องนี้ แต่อย่างไรก็ตาม ซึ่งผมคิดว่า ถ้าเราสนับสนุนเรื่องนี้ให้เข้มแข็ง และโดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นเรื่องเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดขึ้น เรื่องเกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัว ซึ่งผมคิดว่า อันนี้จะเป็นนิมิตหมายที่ดีในเรื่องเกี่ยวกับทางด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมของเรา ผมคิดว่า เรื่องนี้สำคัญนะครับ เพราะว่าอย่างไรก็ตาม ถ้าเราเห็นว่าเรื่องนี้สำคัญ เราจะตั้งงบประมาณในเรื่องนี้ ส่วนว่าองค์กรทั้งหลายที่ทำในเรื่องนี้ ก็มีระบบของเขาในการที่จะมาใช้งบประมาณเรื่องนี้ อันนี้จะลดภาระเรื่องนี้ไปได้มาก เรื่องนี้อย่างไรก็ตาม ไม่เห็นแก่อาจารย์เจิมศักดิ์ ก็เห็นแก่คุณอลิสาก็แล้วกันนะครับ ท่านประธานครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ผมลองฟัง เดียวครับ อาจารย์ จะฟังท่านคิดะนิดหนึ่งใหม่ครับ ยกมือมานานแล้ว คนที่ไม่มีปัญหาในครอบครัวครับ

นายศิวะ แสงมณี : ท่านประธานสภาที่เคารพครับ ผม ศิวะ แสงมณี สสร. คือ ผมค่อนข้างเป็นห่วง ที่จริงผมเห็นควรสนับสนุนนะครับ แต่ว่าผมค่อนข้างเป็นห่วงว่าเท่าที่เราพิจารณาแต่ละมาตรามาเนี่ย เราใช้เงินไปเยอะแล้วในการสนับสนุน ผมห่วงว่าเหลือมาตราต่อไปอีกร้อยกว่ามาตรานี้ รัฐบาลจะมีเงินพอที่จะทำหรือเปล่า ผมเป็นห่วงขนาดนั้นนะครับ เพราะฉะนั้นในการเขียน ผมอยากเขียนให้คุ้มไม่ถึงขนาดนั้น แต่ว่าควรสนับสนุน แต่ว่าพอเหมาะ หรืออะไรก็แล้วแต่นะครับ เพราะว่าเท่าที่ดูที่ผ่านมา เราสนับสนุน เอ็นจีโอ (NGO – Non-Governmental Organization) ไปครึ่งงบประมาณของประเทศแล้วนะครับ เท่าที่ผมดูเนี่ย เพราะว่าเราเขียนให้สนับสนุนเกือบทุก ๆ แห่งนะครับ -----

อันที่ ๒ ก็คือว่า ที่ว่าความรุนแรงในครอบครัวนี้ ผมคิดว่า จะมองด้านเดียวไม่ได้ครับ คือ ต้องรู้สึกว่ายายสามีเขาอาจจะถูกความรุนแรงเหมือนกัน ไม่ทราบว่าอยู่ในมิตินี้ด้วย หรือเปล่าครับ เพราะว่าเท่าที่อาจารย์เจิมพูดนี้ เอาเฉพาะเรื่องภรรยารุนแรงนะครับ เพราะฉะนั้นสามีถูกความรุนแรงนี้ ก็อาจจะได้ผลกระทบเหมือนกัน ก็อาจจะต้องได้รับการสนับสนุนในการให้ความช่วยเหลือเหมือนกัน และรวมถึงเด็กและเยาวชน อะไรต่าง ๆ ด้วยใช่ไหมครับ เพราะฉะนั้นผมคิดว่า ต้องช่วยนะช่วย แต่ผมคิดว่า แต่พยายามช่วยดูหน่อยว่า ถ้าช่วยกันจนหมดนี้ มันจะเหลือเงินไปบริหารประเทศหรือเปล่าเท่านั้นเอง นะครับ นี่ผมเป็นห่วงนะครับ แต่ว่าอันนี้อาจารย์กรรณิการ์บอกไม่ต้องเป็นห่วงใช่ไหมครับ แต่ว่าผมอยากจะขอให้พวกเราพิจารณาดูหนึ่ง ในการพิจารณาข้อต่อไปนะครับว่า การสนับสนุนอย่างนี้ มันต้องคิดว่า ในทางปฏิบัติมันจะทำได้มากน้อยแค่ไหนด้วย ผมเป็นห่วงแค่นั้นนะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ท่านกรรมาธิการสรุปครับ อาจารย์สมคิดครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ
ครับ ผม สมคิด เลิศไพฑูรย์ ครับ กรรมาธิการ ขออนุญาตเรียนชี้แจงในประเด็นที่มี
ท่านผู้แปรญัตติขอให้มีการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนองค์กรภาคประชาชน ที่ทำหน้าที่
ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย โดยเฉพาะผู้ได้รับผลกระทบจากความรุนแรง
ในครอบครัว ประเด็นคงเป็นอย่างที่ ท่านศิวะ แสงมณี ได้พูดนะครับ ผมพยายามนับว่า
เราพิจารณามา ๘๐ มาตราแล้วนี่ ในจำนวน ๘๐ มาตรา มีสักกี่มาตราที่พูดเรื่อง
งบประมาณ งบประมาณ และงบประมาณ นะครับ เข้าใจว่าพูดค่อนข้างเยอะครับ แล้วก็
เข้าใจว่า คนมารับหน้าที่รัฐบาลคงไม่ค่อยมีเงินไปทำในทุกด้านเท่าไรนักนะครับ ผมนับดู
คร่าว ๆ เร็ว ๆ นะครับ ยังไม่ได้นับทุกมาตรา มีมาตรา ๔๘ ที่พูดเรื่องของการศึกษา เราทุก
คนก็อภิปรายนะครับว่า เรื่องการศึกษาสำคัญมาก ต้องไม่เก็บค่าใช้จ่าย ซึ่งงบประมาณ
ด้านการศึกษา ปัจจุบันก็ประมาณ ๒๐ เปอร์เซ็นต์ของประเทศ ตกประมาณ ๒ แสนล้าน
โดยประมาณ เราพูดถึงคนพิการ ทูพพลภาพทั้งหลาย ในมาตรา ๕๓ นะครับว่า จะจัด
สวัสดิการเพิ่มเติมให้แก่เขา เราพูดเรื่องคนไร้ที่อยู่อาศัยนะครับ ซึ่งจะจัดงบประมาณ

ให้เขาเช่นเดียวกัน เราพูดถึงมาตรา ๖๐ เรื่องผู้บริโภครับ ว่า จะมีองค์กรผู้บริโภค แล้วเราก็ไปเขียนครีบทว่า จะมีงบประมาณให้องค์กรผู้บริโภคที่เป็นอิสระ เมื่อเข้านี้เอง ในมาตรา ๗๗ (๒) เราพูดถึงราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น เราพูดถึงงบประมาณของราชการส่วนภูมิภาคอีกนะครับ ในมาตรา ๗๘ วรรคสาม ซึ่งเราแขวนไว้ นะครับ ยังมีเรื่องการศึกษา นะครับ เพิ่มเติมว่า ต้องมีเรื่องของงบประมาณอีก ใน มาตรา ๘๖ (๕) ซึ่งจะพิจารณาต่อไปนะครับ มีเรื่องกองทุนพัฒนาการเมืองภาคประชาชน อีก มีอีกหลายมาตรานะครับ ซึ่งผมคิดว่า เราพูดถึงงบประมาณ งบประมาณ แล้วก็ งบประมาณ พูดถึงกองทุนหลายกองทุนครับ ถ้าเราพิจารณาไปแบบนี้เรื่อย ๆ นะครับ โดย ไม่ดูภาพรวมของรัฐธรรมนูญ ผมเข้าใจว่า คงมีหลายกองทุน อีก ๑๐ กองทุนเกิดขึ้นใน รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน หรือว่าต้องใช้เงินอีกจำนวนมาก ๑ ล้านล้านในงบประมาณ ทั้งหมดของประเทศคงไม่พอเป็นอย่างแน่นอน ขออนุญาตเรียนหรือท่านผู้แปรญัตติได้ ไหมครับว่า เมื่อก็ได้หรือเร็ว ๆ กับท่านรองอัครพร ท่านรองเลขาว่า ถ้าไม่พูดเรื่อง งบประมาณนะครับ พูดเรื่องการสนับสนุนองค์กรภาคประชาชนที่ทำหน้าที่ให้ความ ช่วยเหลือทางกฎหมาย ผมคิดว่าเรื่องนี้น่าจะไปได้ แต่ถ้าต้องการเขียนเรื่องงบประมาณ นะครับ ผมคิดว่ามีปัญหาแน่ ทำยที่สุดนี้ พอพิจารณา ๒๕๙ มาตรา ต้องมาดูหมดครับว่า ใช้งบประมาณจาก ๓ ล้านล้านนะครับ ไม่ใช่ ๑ ล้านล้าน ปัจจุบัน ที่เราเป็นอยู่ปัจจุบัน กรรมาธิการก็ขออนุญาตเรียนชี้แจงครับว่า ถ้าพูดเรื่องงบประมาณนี้ อยากให้เรา พิจารณาอย่างรอบคอบนะครับ ขออนุญาตครับ ท่านประธานครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ อยากหารือ นะครับ ถ้าเราเขียนรายละเอียดอย่างนี้ รัฐธรรมนูญเราก็จะนำ รายละเอียดไปปฏิบัติไปหมด รัฐธรรมนูญน่าจะเป็นหลักใหญ่ ๆ นะครับ หรือว่าถ้าเป็นไป อย่างท่านอาจารย์สมคิดพูดนะครับ ตัดคำว่า งบประมาณ ออก แล้วก็ให้มีการสนับสนุน ะไรอย่างนี้นะครับ มันก็น่าจะอยู่ในตัวเอง อาจารย์ครับ เดี่ยวสมาชิกเขายกมือก่อนครับ ท่านสมเกียรติครับ

นายสมเกียรติ รอดเจริญ : ขอบคุณครับ ท่านประธานครับ ผม สมเกียรติ รอดเจริญ สสร. ครับ ก็คงจะเป็นประเด็นที่ผมเคยได้กล่าวไว้ในสภานี้แล้วนะครับ

๒๖๘

สสว ๒๗/๒๕๕๐

หน้าขา ๑๑๑/๓

คือ ถ้าเผื่อเราจะร่างรัฐธรรมนูญตรงนี้ แล้วก็มาเอาคำว่า งบประมาณ เป็นตัวจำกัดในการ
ร่างที่ไม่กว้างขวางขึ้น ผมว่ามันก็แลดูจะคับแคบไปนะครับ เพราะว่าถ้าเผื่อจะมาบอก
กันว่า ใช้นี้ก็ต้องการงบประมาณ ใช้นั้นก็ต้องการงบประมาณ ใช้นั้นก็ต้องการ
งบประมาณ -----

- ๑๑๒/๑

ก็ทุกวันนี้ครับ ถ้าเผื่อไม่มีงบประมาณ ท่านจัดโครงการอะไรให้สวยหรูที่สุดแล้วนี่ มันเดินไม่ได้ครับ ดังนั้น ถ้าเผื่อในการที่จะดำเนินการคุยกันเรื่องงบประมาณ ผมมีความมั่นใจประเทศเราเนี่ย ในอนาคตถ้าเผื่อรัฐธรรมนูญฉบับนี้ผ่านไปใช้ด้วยดีนะครับ สภาวะเศรษฐกิจเราจะดีขึ้น การเงินเราจะดีขึ้น เราก็แจกจ่ายให้มันครบทุกภาคส่วนเสีย แต่ก็ต้องดูว่า อันไหนสำคัญมากกว่า อันไหนสำคัญน้อยกว่า อันไหนจัดลำดับความจำเป็นก่อนหลังให้มันเหมาะสมจะลงตัว ผมว่ามันก็กระจายเรื่องงบประมาณลงไปได้ คงไม่มีประเด็นปัญหาเรื่องงบประมาณมาเป็นตัวขัดกั้นการร่างรัฐธรรมนูญให้กว้างขวางขึ้นนะครับ ขอขอบคุณครับท่านประธานครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ นอกจากที่ท่านเสนอ ข้างบนผมเข้าใจว่า ต้องใช้งบประมาณทั้งนั้นนะครับ เพียงแต่
ว่าเราจะใส่ให้มันชัดขนาดนี้ไหม อาจารย์เจิมศักดิ์ครับ ขอปรึกษาครับ เชิญครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธาน เจิมศักดิ์ครับ จริง ๆ
ท่านประธานพูดนี้ คำพูดเดียวที่ผมอยากจะใช้ เหมือนกันเลยครับ คือ ทั้งหมดนี้ต้องใช้
งบประมาณหมด แต่ครั้งนี้ต้องการให้จัดสรรงบประมาณสนับสนุนองค์กรพัฒนาเอกชน
ทุกเรื่องที่เราพูดมา ใช้งบประมาณหมดครับ อาจารย์สมคิด ผมเป็นนักเศรษฐศาสตร์
ผมดูมาทั้งหมดทุกเรื่องเลย ผมตรงกับท่านประธานเป๊ะเลย ผมตั้งใจจะขึ้นมาพูดตรงนี้
เพราะฉะนั้นเกี่ยวนี้หลักการ ต้องดูหลักการนะครับ ผมไม่ได้เป็นฝ่ายค้าน หรือฝ่ายอะไร
ที่มาขอรัฐบาล เพื่อจัดสรรงบประมาณให้ แต่เราดูหลักการว่า เทียบงบประมาณมันต้อง
ให้อยู่แล้ว ถ้าคนเกิดมีปัญหาในเรื่องการช่วยเหลือทางกฎหมาย โดยเฉพาะ เน้นไปด้วย
โดยเฉพาะความรุนแรง มันก็ต้องใช้ แต่งบประมาณอันนั้นแทนที่รัฐจะทำเอง ขอให้ช่วย
กับองค์กรพัฒนาเอกชน ซึ่งมันต้องให้อยู่แล้ว และทุกเรื่องที่เราพูดกันมานั้นนะครับ
ให้มีฐานข้อมูล ให้มีอะไรต่ออะไร ก็ต้องใช้งบประมาณทั้งนั้นล่ะครับ เพียงแต่อันนี้
ใช้งบประมาณ แต่ให้ไปจัดสรรให้องค์กรพัฒนาเอกชน เพราะพิสูจน์แล้วครับว่า
งานประเภทอย่างนี้ องค์กรพัฒนาเอกชนจะทำงานได้มีประสิทธิภาพกว่า กรุณาเถอะครับ
ประเด็นมันไม่ได้อยู่ที่ว่า ใช้งบประมาณ หรือไม่ใช้ มันต้องให้อยู่แล้ว เพียงแต่ไปหาองค์กร

พัฒนาเอกชน แล้วเรื่องนี้เงินไม่มากหรอกครับ ถ้าผมเป็นรัฐบาล ผมเห็นเลยว่า เรื่อง
 อย่างนี้เงินนิดเดียวครับ ท่านคิดสัดส่วนทั้งหมด เงิน กระทรวงสาธารณสุขเคยแล้วในการ
 ใช้เงินให้เป็นประโยชน์ แล้วเขาก็ทำงานได้ดีด้วย แล้วหลายประเทศพิสูจน์อย่างชัดเจน
 ครับ งานลักษณะนี้รัฐทำไม่ได้ครับ หน่วยงานของรัฐมีเรดเทป (Red tape) มาก การที่จะ
 ช่วยองค์กรประเภทอย่างนี้ ผมเคยไปศึกษาเรื่องนี้ อย่างที่เรียนว่าที่สก๊อตแลนด์ ผมถาม
 ว่าทำไมหน่วยงานของรัฐทำไม่ได้ เขาบอกว่า เวลาคนถูกทำร้าย ผู้หญิงถูกตีนี้ มันมีเวลา
 กลางวันไหม เขาตีเวลากลางคืนทำอย่างไร เขาตีเวลาตีตื้นทำอย่างไร เวลาที่มันมีปัญหา
 เกิดขึ้นนี้ หน่วยงานพัฒนาเอกชนเขาทำงานได้ดีกว่า แล้วผมไปถามเจ้าหน้าที่ของรัฐ แล้ว
 เขาบอกว่า ถูกกว่าเขาทำเองเยอะแยะเลย ประเด็นที่ผมพูดนั้นไม่ได้ปฏิเสธว่า เงินมันต้อง
 ใช้หรือไม่ใช้ เงินมันต้องใช้อยู่แล้วเมื่อเกิดเหตุ เพียงแต่จะให้ใครเป็นคนใช้นั้นเองครับ
 ท่านประธาน ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ครับ ผมหรือท่านกรรมาธิการครับ เมื่อกี้ฟังว่ากรรมาธิการก็รับ รับว่าถ้อยคำนี้ะครับ
 รับได้ครับ ท่านที่ขอสงวนคำแปรญัตติไว้ เพียงแต่ขอให้ตัดคำว่า จัดสรรงบประมาณ ออก
 อย่างนี้รับได้ไหม แล้วเดี๋ยวมาลงมติกันว่า จะให้มีคำว่า จัดสรรงบประมาณ หรือไม่
 ดีไหมครับ เพราะว่า ผมว่าเข้าใจแล้วละ เพียงแต่ว่าตอนนี้เราจะเอาอย่างไร ท่านอธิส
 ครับ ตอนนี้มันเข้าใจแล้ว เพียงแต่ว่า เดี่ยวถามกรรมาธิการก่อนว่า สิ่งที่ต้องการเสนอนั้น
 เป็นทางการไหม เชิญครับ ท่านอัครครับ

นายอัคร จารุจินดา (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ
 กระผม อัคร จารุจินดา กรรมาธิการครับ คือ กราบเรียนอย่างนี้ครับว่า ถ้าเขียน
 ในรัฐธรรมนูญด้วยถ้อยคำว่า ให้มีการจัดสรรงบประมาณ ไว้ในต้วบทบัญญัตินี้เข้าไปนั้น
 ก็เป็นการผูกพันว่า ในการจัดงบประมาณประจำปีนั้น จะต้องมีการจัดสรรงบประมาณ
 ซึ่งกับหน่วยงาน ซึ่งจะเกิดขึ้นอีกก็หน่วยงานก็ไม่ทราบ ถามว่าเป็นไปได้ที่รัฐบาลอาจจะ
 จัดเงินทุนก้อนหนึ่ง แล้วก็องค์กรจะตั้งขึ้นมา ก็ใช้เงินก้อนนี้ ซึ่งมันจะเป็นผลร้ายแก่ตัว
 องค์กรเองที่จำเป็นต้องไปแบ่งเงินก้อนนั้นลงไป ทำให้ประสิทธิภาพในการเอาไปใช้
 ยิ่งน้อยลงไป ----- - ๑๑๓/๑

กระผมเองก็เลยกราบเรียนอย่างนี้ครับว่า ถ้าเราใช้คำเป็นกลาง ๆ ว่า สนับสนุนการดำเนินการขององค์กรภาคเอกชน คือ ไม่เขียนผูกพันกับงบประมาณไว้ แต่รัฐต้องมีหน้าที่ สนับสนุนการดำเนินการขององค์กรภาคเอกชน ไม่ว่าจะด้วยตัวเงิน หรือด้วยวิธีการอื่นใด เพื่อให้เกิดการดำเนินการนี้ให้เป็นผลขึ้นมาให้ได้ มันก็จะไม่เกิดเป็นเงื่อนไขในการออกกฎหมายงบประมาณต่อ นะครับ อันนั้น คือ สิ่งที่กราบเรียนเสนอครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : มันก็จะหลักการเดียวกับเรื่องทั่ว ๆ ไป รับผิดชอบครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ขอนิดเดียวว่า ที่บอกว่า จัดสรรงบประมาณนั้น นะครับ จริง ๆ แล้ว ถ้าในหลักการนี้ ไม่ได้หมายความว่า ทุกองค์กรพัฒนาเอกชนจะได้รับการจัดสรร แต่เขาก็จะเลือกที่มีประสิทธิภาพ และ ประเมินผลงานแล้วว่า ทำงานได้ดี ระบบการบริหารงานก็เป็นอย่างนั้น ถ้าผมเป็นรัฐบาล ผมก็ไม่ใช้ให้ทุกองค์กรที่เข้ามา แต่เมื่อแนวทางมันเป็นอย่างนี้ ก็หมายความว่า ผมจะเลือกที่มีประสิทธิภาพ แล้วก็ให้ตามความจำเป็น การที่เขียนอย่างนี้ไม่ใช่หมายความว่า ต้องให้ที่พอเพียง หรือให้จำนวนมาก เขียนเพียงแค่นี้ให้จัดสรรเป็นแนว กว้าง ๆ เขาก็ไปดูกันเอง เพราะฉะนั้นถึงเวลานั้น ถ้าในที่นี้ อย่างนี้ ท่านเป็นรัฐบาล ผมเป็นฝ่ายค้าน ผมก็จะต้องบอกว่า ให้เอามาก เอาน้อยอะไร ก็ไปว่ากันเอา ไม่ได้ไป จำกัดขนาดนั้น นะครับ เพราะฉะนั้นขอเถอะครับ แค่นี้เอง นะครับ เพียงแค่ให้แนวว่า ให้งบประมาณเขา ส่วนจะให้มาก ให้น้อย เรื่องของเขา จะให้กี่องค์กรก็เรื่องของเขา มันก็เป็นเรื่องที่เขาต้องไปประเมินผลงานกันเอง ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ผมขอเอาหลักการมาธิการเป็นหลัก นะครับ แล้วผมจะถามแล้ว นะครับ ในส่วนว่าจะให้มี คำว่า จัดสรรงบประมาณ ใส่งไปหรือไม่ นะครับ ส่วนหลักการอื่นก็เป็นไปตามที่ กรรมาธิการเสนอ นะครับ

(นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) มีสัตญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

๒๓๒

สสร ๒๗/๒๕๕๐

วรุทัย ๑๑๓/๒

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
ขอเอา (๗) ของท่านอาจารย์สมชัยเป็นหลักนะคะ เพราะของอาจารย์อยู่ (๘) ขอเอา (๗)
ของอาจารย์สมชัยเป็นหลัก แล้วถ้อยคำ กรรมาธิการได้เสนอถ้อยคำอย่าง
ที่ท่านอาจารย์อัชพรเสนอสักครั้งนะคะ โดยไม่มีคำว่า ในเรื่องของการจัดสรรงบประมาณ
นะคะ ผมจะถามท่านสมาชิกว่า เห็นด้วยกับกรรมาธิการหรือไม่ ถ้าเห็นด้วยกับ
กรรมาธิการ ให้กด เห็นด้วย ถ้าเห็นด้วยกับผู้ที่ขอแปรญัตตินะครับ ที่มีคำว่า จัดสรร
งบประมาณ เข้าไปด้วยนะคะ ให้กด ไม่เห็นด้วย เชิญลงคะแนนได้ครับ

(สมาชิกทำการเสียงบัตร์แสดงตนและกดปุ่มลงคะแนน)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
ลงคะแนนครบถ้วนหรือยังครับ ไม่มีท่านใดยังไม่ได้ลงคะแนนนะคะ ปิดการลงคะแนน
เจ้าหน้าที่รวมคะแนนด้วยครับ เห็นด้วย ๓๘ ไม่เห็นด้วย ๒๔ งดออกเสียง ๑ นะครับ
เป็นไปตามที่กรรมาธิการเสนอถ้อยคำสักครั้งนะคะ

๒๓๓

สสร ๒๗/๒๕๕๐

วรุทัย ๑๑๓/๓

(๗) ของท่านอาจารย์เจิมศักดิ์นี้ ยังติดใจไหมครับ อาจารย์สวิงครับ
เชิญครับ

นายสวิง ต้นอุต : ผมอยากจะฟังกรรมาธิการครับ ท่านประธานที่เคารพ
ผม สวิง ต้นอุต นะครับ คือจริง ๆ แล้ว เรื่องเกี่ยวกับ (๗) ว่าด้วยเรื่องการปรับปรุงกฎหมาย
ที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญนี่นะครับ ผมคิดว่าเรื่องนี้สำคัญนะครับ เพราะว่า เป็นปัญหาโดย
ตลอดนะครับว่า การที่เราเขียนรัฐธรรมนูญไว้อย่างดีนะครับ แต่ว่าในกฎหมายประกอบ
ก็ดี กฎหมายลูกก็ดี หรือกฎหมายอื่น ๆ ก็ดีนะครับ ที่เกี่ยวข้อง มักจะขัดกับรัฐธรรมนูญ
ซึ่งผมคิดว่า เรื่องนี้เป็นปัญหาโดยตลอดนะครับ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับทางด้าน
กฎหมายสิ่งแวดล้อม กฎหมายเรื่องเกี่ยวกับการจัดการทางด้านชุมชนก็ดี กฎหมายต่าง ๆ
ก็ดีนี่นะครับ ผมคิดว่า อยากจะฟังกรรมาธิการครับว่า เรื่องนี้มันจะอยู่ในตรงไหนนะครับ
ถ้ากรรมาธิการชี้ชัดนะครับ ผมก็จะรับฟังครับ ขอขอบคุณครับ ท่านประธานครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านกรรมาธิการครับ เชิญอาจารย์อัชพรครับ

นายอัชพร จารุจินดา (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานครับ
กระผม อัชพร จารุจินดา กรรมาธิการครับ ในแง่หลักการนั้น เห็นด้วยว่า กฎหมาย
ที่ขัดรัฐธรรมนูญ ควรจะได้รับการแก้ไขให้หมด แต่ที่กราบเรียนหาหรืออย่างนี้ครับว่า -----

การฝากหน้าที่นี้ไว้ให้กับรัฐบาลนั้น อาจจะได้เป็นไปอย่างที่หวัง เพราะว่าหลายครั้งหลายหนที่ผ่านมานั้น รัฐบาลเองก็จะมองว่า กฎหมายที่ตราขึ้นนั้น ไม่ได้ขัดต่อรัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้นถ้าบอกว่า ให้นำหน้าที่รัฐบาลไปแก้ไขกฎหมายที่ขัดนั้น รัฐบาลก็จะตอบกลับมาว่า กฎหมาย รัฐบาลดูแลแล้วไม่ขัด ซึ่งมันจะต้องไปให้องค์กรอื่นที่จะกราบเรียนอย่างนี้ครับว่า ความจริงท่านอาจารย์วิชาได้กรุณาชี้แจงแล้วว่า หัวใจหลักสำหรับแนวนโยบายด้านการยุติธรรม และด้านกฎหมายนั้น อยู่ที่การจัดตั้ง ๒ องค์กรเกิดขึ้น องค์กรหนึ่ง คือ องค์กรดูแลเรื่องกระบวนการยุติธรรม และอีกองค์กรหนึ่งที่สำคัญมาก คือ องค์กรปฏิรูปกฎหมายที่เป็นอิสระ ตรงนั้นที่เราเขียนให้ตั้งองค์กรนี้นั้น องค์กรนี้จะเป็นผู้ตรวจสอบกฎหมายทั้งหมด แล้วก็กฎหมายต่าง ๆ ที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญนั้น องค์กรนี้ก็จะเป็นผู้ดูแล กระผมเลยขออนุญาตว่า ใน (๗) ที่เสนอนั้น ถ้าไม่เขียนไว้ แล้วก็ก็เป็นหน้าที่หนึ่งขององค์กรในการปฏิรูปกฎหมาย ซึ่งในบทเฉพาะกาลนั้น ได้เขียนชี้แจงแล้วว่า ในบรรดากฎหมายลูกที่กำลังออกตามรัฐธรรมนูญนี้ ทั้งหมดนั้น องค์กรนี้จะต้องเป็นผู้จัดทำ หลังจากเขาจัดทำเสร็จ เขาจะตรวจสอบกฎหมายที่มีอยู่ว่า กฎหมายใดขัดต่อรัฐธรรมนูญบ้าง นอกจากนี้การเขียนขึ้นไว้ใน (๗) ในแง่กฎหมายอาจจะเป็นเงื่อนไขหนึ่งที่มีการหยิบยกขึ้นได้ว่า บรรดาบทกฎหมายถึงแม้จะมีเนื้อหาขัดต่อรัฐธรรมนูญ แต่เมื่อใดก็ตามที่ยังไม่ได้มีการแก้ไขกฎหมายนั้น กฎหมายนั้นก็เลยชอบด้วยรัฐธรรมนูญอยู่ จนกว่าจะมีการแก้ไข ซึ่งไม่อยากจะให้มีการหยิบยกเงื่อนไขขึ้นมาได้แย้งกัน เพราะว่าถ้ากฎหมายใดเนื้อความมันขัดต่อรัฐธรรมนูญ มันก็ขัดต่อรัฐธรรมนูญ ถึงแม้จะยังไม่มีการแก้ไขกฎหมายนั้น ก็เอาไปใช้บังคับไม่ได้ในตัว ผมเลยขออนุญาตอย่างนี้ครับว่า ถ้าใน (๗) นั้นไม่ได้เขียนไว้ แต่บันทึกไว้ว่า เป็นหน้าที่หนึ่งขององค์กรอิสระในการปฏิรูปกฎหมายที่จะต้องไปจัดทำขึ้น ไม่ใช่รัฐบาลเป็นคนจัด เพราะว่าคงจะเป็นไปได้ยากที่รัฐบาลจะชี้ว่ากฎหมายที่ตัวเองออกมามันขัดต่อรัฐธรรมนูญ เขาก็คงยืนยันอยู่อย่างนั้นนะครับ มันจะได้ผลกว่า แล้วก็ได้ผลตรงตามที่ท่านผู้แปรรูปคดีเสนอครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :

อาจารย์สวิงครับ รับได้ไหมครับ

นายสวิง ตันอุต : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม สวิง ตันอุต พึงคำชี้แจง
ของคณะกรรมการแล้ว ก็เห็นชอบด้วย แล้วก็เห็นชอบด้วยว่าฝากเรื่องนี้ไว้กับรัฐบาล
ไม่ได้ครับ ท่านประธานครับ ขอให้บันทึกเรื่องนี้ไว้ด้วยครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ขอบคุณครับ ของอาจารย์สุรัชย์ ยังติดใจไหมครับ ผ่านได้ไหมครับ (๗) ครับ

นายสุรัชย์ เลี้ยงบุญเลิศชัย : ขอขอบคุณท่านประธานครับ สำหรับ (๗)
ที่กระผมขอแปรญัตติเพิ่มเติมไว้ นะครับ มีข้อความอย่างนี้ครับ ตราและปรับปรุง
บทบัญญัติแห่งกฎหมายให้สอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยมีอยู่
กราบเรียนท่านประธาน และท่านกรรมาธิการยกร่างอย่างนี้ครับว่า เมื่อพูดถึงพันธกรณี
ระหว่างประเทศ เดิมเรามีพูดอยู่ในมาตรา ๔ นะครับ เกี่ยวกับเรื่องของสิทธิ เกี่ยวกับเรื่อง
ของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ว่า จะได้รับการคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ รวมไปถึงพันธกรณี
ระหว่างประเทศที่ได้ทำไว้ แต่ต่อมาทางกรรมาธิการยกร่างเห็นชอบ ให้ตัดคำว่า พันธกรณี
ระหว่างประเทศ ในมาตรา ๔ ออก ทีนี้เนื่องจากในแนวนโยบายด้านการต่างประเทศ
ในมาตรา ๘๑ ซึ่งเดี๋ยวเราจะไปถึง นะครับ ท่านก็ได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๘๑ ว่า รัฐต้อง
ส่งเสริมสัมพันธไมตรีและความร่วมมือกับนานาประเทศ ตลอดจนถึงปฏิบัติตาม
สนธิสัญญาด้านสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเป็นภาคี รวมทั้งตามพันธกรณีที่ทำไว้กับ
นานาประเทศ ซึ่งหมายความว่า บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญจะรองรับเรื่องของพันธกรณีที่
ประเทศไทยได้ทำไว้กับต่างประเทศว่า มีผลผูกพันรัฐที่จะต้องส่งเสริมและปฏิบัติตาม
เมื่อเป็นเช่นนี้ เมื่อภาพรวมของรัฐธรรมนูญเป็นเช่นนี้ ผมกราบเรียนท่านประธานอย่างนี้
ครับว่า การที่เราจะรับเอาพันธกรณีระหว่างประเทศให้มีผลผูกพันรัฐที่จะต้องปฏิบัติ
นั้น อาจจะมีความสัมพันธ์เรื่องของกฎหมายภายนอก คือ กฎหมายระหว่างประเทศที่ไทย
ไปผูกพันเอาไว้กับกฎหมายระหว่างประเทศว่า สอดคล้องต้องกันหรือไม่ ซึ่งถ้าหาก
ความสัมพันธ์ระหว่างกฎหมายระหว่างประเทศ และกฎหมายภายในประเทศมีความ
ขัดแย้ง หรือไม่สอดคล้องต้องกันแล้วนี้ จะมีปัญหาในทางปฏิบัติครับว่า จะถือปฏิบัติตาม
ระหว่างกฎหมายภายในประเทศ หรือพันธกรณีที่รัฐได้ไปผูกพัน และรับเข้ามา นะครับ

เพื่อขจัดปัญหาดังกล่าว ผมจึงเห็นว่า เราควรที่จะต้องมีการตรากฎหมาย และปรับปรุงกฎหมายให้มีความสอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยไปทำ และจะได้รองรับ มาตรา ๘๑ ที่เดียวเราจะได้พิจารณาต่อไปนะครับว่า รัฐจะต้องมีความผูกพันด้วย เพื่อป้องกันปัญหาเรื่องความขัดแย้งระหว่างพันธกรณีระหว่างประเทศ กับกฎหมายภายในประเทศครับ ขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านยังติดใจไหมนะครับ อาจารย์สุรัชย์ครับ ตกลงท่านติดใจอยู่ไหมครับ

นายสุรัชย์ เลี้ยงบุญเลิศชัย : ติดใจครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เชิญท่านกรรมาธิการครับ

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม วิชา มหาคุณ ครับ ที่อาจารย์สุรัชย์ ขออนุญาตเอ่ยนาม ท่านได้เป็นห่วงในเรื่องของพันธกรณีระหว่างประเทศนะครับว่า น่าจะต้องมีการปรับปรุงกฎหมายในส่วนนี้ ผมขอเรียนว่า ในมาตรา ๘๑ อย่างที่ท่านได้เอ่ยมา เราได้ยืนยันในเรื่องของการที่จะต้องปฏิบัติตามพันธกรณีระหว่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เรื่องสนธิสัญญาในด้านสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเป็นภาคี อันนี้เป็นเรื่องที่มีความสำคัญมาก เพราะว่าถือว่าเป็นหลักสากล แล้วก็เป็นกฎหมายประเภทที่รัฐทุกรัฐจะต้องยอมรับ แล้วก็ดำเนินการ โดยเฉพาะการบัญญัติไว้ในกฎหมายภายใน อย่างไรก็ตาม การตรวจสอบว่า กฎหมายใดเป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับพันธกรณีที่เกี่ยวข้องกับองค์การระหว่างประเทศ แล้วจำเป็นที่จะต้องบัญญัติไว้เป็นกฎหมายภายในหรือไม่อย่างไร หรือว่าจะต้องใช้ได้เลยในทันทีนี้ แต่เดิมมาเราก็ขาดเจ้าภาพในการดูแลว่า เราจะให้องค์กรใดนะครับ เพราะว่าเท่าที่แล้มา ก็มีกระทรวงการต่างประเทศบ้างนะครับ แต่ว่าก็ไม่ครอบคลุมในทุกด้านนะครับ เพราะว่าท่านก็มีภารกิจในการทำหน้าที่ โดยเฉพาะเรื่องของสนธิสัญญานี้ ก็ไม่มีเวลาที่จะตรวจสอบ ดังนั้น ที่เราเตรียมการเพื่อจัดตั้งองค์กรเพื่อการปฏิรูปกฎหมายนี้ อันนี้จะเป็นองค์กรที่ดำเนินการในด้านนี้ด้วย ก็คือ ครอบคลุมกฎหมายทุกอย่าง ไม่ว่าจะเป็นกฎหมายภายใน กฎหมายระหว่างประเทศ กฎหมายที่จำเป็น เพื่อการพัฒนาประเทศ เพื่อความ

๒๓๓

สสร ๒๗/๒๕๕๐

ประไพพิศ ๑๑๕/๒

ผูกพันในเรื่องของพันธกรณี ในเรื่องของสิทธิมนุษยชนต่อไป ผมขอเรียนว่า องค์การนี้จะ เป็นองค์การที่มีความสำคัญอย่างยิ่งนะครับ อยากให้มองเป็นองค์รวมนะครับ ในสิ่งที่ท่าน ได้กล่าวมาแล้วนี้ ก็คิดว่า เราก็ยอมรับแล้วว่า เรามีความจำเป็น เพราะว่ากฎหมายของ ประเทศเรานั้น ก็ยังมีกฎหมายที่จะต้องรองรับภารกิจที่ทำไว้กับต่างประเทศอีกมากมาย นะครับ แต่ว่าควรจะเป็นองค์กรอิสระที่จะดำเนินการ ซึ่งก็เตรียมการจัดตั้ง อย่างที่ได้ ดำเนินการอยู่ในร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้นะครับ ถ้าเมื่อวันทักไว้ในเจตนารมณ์ว่า ท่าน ต้องการที่จะให้มีการปรับปรุงกฎหมายในเรื่องที่เกี่ยวกับพันธกรณีระหว่างประเทศ ก็เป็น ภารกิจที่มีความสำคัญขององค์การนี้ครับ

(นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) มีสัตญาณมาให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ ท่านสุรชัยยังติดใจไหมครับ

นายสุรชัย เลียงบุญเลิศชัย : คืออย่างนี้ครับ ท่านอาจารย์วิชา ขอรื้อ ท่านอาจารย์นะครับ สิ่งที่ท่านอาจารย์วิชาได้อภิปรายมา ก็ตรงกันกับสิ่งที่ผมนำเสนอ นะครับ ที่นี้ที่ผ่านมา ก็เป็นอย่างที่ท่านอาจารย์วิชาได้ชี้แจงนะครับว่า ที่ผ่านมาเราหา เจ้าภาพไม่ได้ ในเรื่องของการที่จะมาตรวจสอบกฎหมายภายในประเทศที่ยังไม่รองรับ พันธกรณีระหว่างประเทศ หรือขัดแย้งกับพันธกรณีระหว่างประเทศ เพราะฉะนั้นผมก็ เข้าใจแล้วว่า คำชี้แจงของท่าน ท่านจะต้องชี้แจงว่า มารวมอยู่ใน (๕) แต่ในเมื่อมันเป็น ปัญหา แล้วปัญหานี้มันเป็นปัญหาใหญ่ครับ ที่ทำให้ต่างประเทศเขามองประเทศไทยว่า เราก้าวตามไม่ทันกฎหมายระดับนานาชาติ เพราะฉะนั้น ผมถึงต้องขออนุญาตว่า เราเพิ่มเติมเพื่อให้เห็นเลยได้ไหมครับว่า ตรงนี้มันคือพันธกิจเฉพาะหน้าที่เราจะต้อง เน้นย้ำให้ต้องมีการรับทำ ส่วนพันธกิจตรงนี้ จะอยู่ใน (๕) นี้ผมไม่ขัดข้อง แล้วก็เห็นด้วย กับท่านอาจารย์ด้วยซ้ำไป แต่เป็นการย้ำให้เห็นว่า การปฏิรูปเรื่องของกฎหมายที่จะมา รองรับพันธกรณีระหว่างประเทศนั้น เป็นนโยบายหนึ่งในส่วนนี้ คือ ส่วนที่เกี่ยวกับ กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม แต่เห็นด้วยกับท่านครับว่า ให้เป็นภารกิจขององค์กร ปฏิรูปกฎหมายตาม (๕) หรือท่านอาจารย์ครับ ดีไหมครับ

๒๓๘

สสร ๒๗/๒๕๕๐

กุนที่ ๑๑๖/๑

(นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง)
มีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านสมาชิกครับ ในมาตรา ๘๐ สมาชิก คือ ท่านสุรัชย์ ขอเพิ่ม (๗) ดูแล้วกรรมการ
ไม่เห็นชอบให้เพิ่ม (๗) นะครับ ผมจึงถามว่า หากสมาชิกเห็นด้วยกับกรรมการที่
ไม่เห็นชอบให้เพิ่ม (๗) ให้กด เห็นด้วย ถ้าเห็นด้วยกับท่านสุรัชย์ที่สงวนคำแปรญัตติไว้
ให้กด ไม่เห็นด้วย เชิญลงคะแนนได้ครับ

(สมาชิกทำการเสียบบัตรแสดงตนและกดปุ่มลงคะแนน)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ลงคะแนนครบถ้วนแล้วนะครับ ปิดการลงคะแนน เจ้าหน้าที่รวมคะแนนด้วยครับ
เห็นด้วย ๔๒ ไม่เห็นด้วย ๒๔งดออกเสียง ๑ เท่ากับไม่เพิ่ม (๗) นะครับ ดังกล่าว

๒๓๕

สสร ๒๗/๒๕๕๐

กุนที่ ๑๑๖/๒

มาตรา ๘๐ มีส่วนใดที่ค้างของท่านได้อีกไหมครับ ไม่มีแล้วนะครับ ผมขอหารือครับ ท่านสมาชิกที่มีการแขวน มาตรา ๗๙ ไว้ตั้งแต่ (๓) เป็นต้นไปนะครับ ตามกรรมวิธีการว่าจะพิจารณาช่วงไหนครับ

รองศาสตราจารย์ศรัทธา เจริญพานิช (กรรมวิธีการ) : เรียนท่านประธานครับ ผม ศรัทธา เจริญพานิช ครับ กรรมวิธีการ ผมนัดกับกลุ่มการศึกษาไว้ ๑๐ โมงครึ่งครับท่าน คงจะขอเป็นป้ายได้ไหมครับ ป้ายตรง ที่เข้ามาตอนพัก

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ก็เอาเป็นว่าไม่พิจารณาววันนี้ะครับ

รองศาสตราจารย์ศรัทธา เจริญพานิช (กรรมวิธีการ) : ครับ ไม่ทันครับท่าน นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : แขวนไว้ก่อนนะครับ เชิญท่านเลขาต่อครับ

นายทวี พวงทะวาย (ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ส่วนที่ ๖ แนวนโยบายด้านการต่างประเทศ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๘๑ มีการแก้ไข มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : มีสมาชิกตั้งแต่กลุ่มท่านอาจารย์วิชัย รูปห้าดี นะครับ ตั้งแต่พรรคแรกเป็นต้นไปนะครับ มี ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มอาจารย์วิชัย กับกลุ่มอาจารย์เจิมศักดิ์ นะครับ มีตัวแทนของกลุ่มอาจารย์วิชัยครับ

นายสมยศ สมวิวัฒน์ชัย : ท่านประธานครับ กระผม นายสมยศ สมวิวัฒน์ชัย เป็นตัวแทนของกลุ่มนะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านสมยศครับ

นายสมยศ สมวิวัฒน์ชัย : ในมาตรา ๘๑ นี้ะครับ ทางกลุ่มได้เสนอให้ตัด ตลอดจนถึงปฏิบัติตามพันธกรณีที่ได้กระทำไว้กับนานาประเทศและองค์การระหว่างประเทศ นะครับ เพราะเห็นว่าข้อความดังกล่าวจะเป็นการผูกมัดรัฐมากเกินไปจนเกินความ

จำเป็น รัฐควรจะต้องอยู่บนพื้นฐานของหลักความเสมอภาค และหลักกฎหมายระหว่างประเทศเท่านั้นครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ยังไม่หมดหรือครับ

นายสมยศ สมวิวัฒน์ชัย : ส่วนในวรรคที่ ๓ และวรรคที่ ๔ นี้

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ เดี่ยวว่าอีกที่ได้ไหมครับ เอาที่ละวรรคครับ

นายสมยศ สมวิวัฒน์ชัย : ขอบคุณมากครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ในมาตรา ๘๑ กลุ่มของอาจารย์เจิมศักดิ์ก็มีแปรไว้ นะครับ แต่คนละหลักการเลยนะครับ เพราะฉะนั้นขอให้กรรมการชี้แจงกลุ่มของอาจารย์วิชัยก่อนครับ เชิญครับ เชิญอาจารย์สุพจน์ครับ

นายสุพจน์ ไช่มุกด์ (กรรมการ) : ขอบคุณครับ ท่านประธานครับ ผม
สุพจน์ ไช่มุกด์ ครับ ในมาตรานี้ นะครับ เราจะเห็นว่า มันเป็นเรื่องของแนวนโยบาย
ทั่ว ๆ ไป นะครับ ที่ว่ารัฐจะต้องปฏิบัติอย่างไร นะครับ ในกรณีที่ว่า จะต้องส่งเสริม
สัมพันธไมตรีและความร่วมมือกับนานาประเทศ นะครับ แล้วก็พึงถือปฏิบัติต่อกัน
อย่างเสมอภาค คืออันนี้มันเป็นบททั่ว ๆ ไป แล้วครับ ที่ว่าเราจะต้องปฏิบัติต่อกัน
อย่างเสมอภาค ไม่ว่าจะ เป็นรัฐเล็กหรือรัฐใหญ่ นะครับ อันนี้มันเป็นที่อยู่ในมาตราของ
ชาร์เตอร์ (Charter) ของสหประชาชาติด้วย นะครับ -----

มันเป็นข้อความที่อยู่ทั่ว ๆ ไป แล้วก็ในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ มันก็มีอยู่แล้วนะครับ ที่ข้อความนี้ เพราะฉะนั้น แล้วก็ในกรณีที่ว่า เราจะต้องปฏิบัติตามพันธกรณีระหว่างประเทศนี้ มันก็เป็นหลักตามกฎหมายทั่วไปอยู่แล้วนะครับ กฎหมายของประเทศทั่วไป แต่ว่าถ้าเราไปทำสนธิสัญญา ไปทำความตกลงกับต่างประเทศ เรามีหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติตามสนธิสัญญานั้น ตามพันธกรณีนั้น ๆ นะครับ แล้วก็สิ่งเหล่านี้ต่าง ๆ มันก็ไม่ได้ไปขัดกับกฎหมายภายใน หรืออะไรทั้งสิ้นนะครับ เพราะว่าเรามีการตรวจสอบ อยู่ตลอดเวลาว่า กรณีที่จะไปทำสนธิสัญญาต่าง ๆ กับต่างประเทศนั้น ก่อนที่จะไปทำ เราจะต้องปรึกษากับองค์กร หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องก่อนนะครับ เพราะฉะนั้นจึงเป็นที่แน่ใจว่า พันธกรณี หรือว่าพันธกิจอะไรต่าง ๆ ที่เราไปทำกับต่างประเทศ สนธิสัญญาต่าง ๆ นี้ เราจะได้รับ การที่จะดูแลอย่างดีนะครับ ก่อนที่ปฏิบัติตามสนธิสัญญานั้น ๆ ครับ ขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านสมยศ พอใจไหมครับ กรรมาธิการชี้แจงแล้วครับ

นายสมยศ สมวิวัฒน์ชัย : ไม่ติดใจครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ขอบพระคุณครับ กลุ่มของอาจารย์เจิมศักดิ์ ของอาจารย์สวิงครับ เชิญครับ

นายสวิง ต้นอูด : ท่านประธานที่เคารพครับ ในมาตรา ๘๑ นะครับ ในกลุ่มของเราเองนี่นะครับ ที่จริงแล้วทั้งหมดนี่นะครับ เป็นเรื่องเกี่ยวกับการส่งเสริม สร้างสัมพันธไมตรีนะครับ เรื่องเกี่ยวกับนานาชาติประเทศนี้ นะครับ แต่สิ่งที่เป็นประเด็น นี่นะครับ ก็คือ เรื่องเกี่ยวกับทำอย่างไรนี่นะครับ การที่จะไปทำพันธกรณีใด ๆ นี่นะครับ กับต่างประเทศนี่นะครับ หรือองค์กรระหว่างประเทศนี้ นั่นก็คือว่า จะต้องยึดหลักในแง่ของความเป็นธรรมต่อประชาชน เพราะว่าที่ผ่านมา เป็นปัญหาเรื่องนี้มาโดยตลอดครับว่า เวลารัฐไปดำเนินการสร้างพันธกรณี สร้างสัญญา นะครับ ระหว่างประเทศในเรื่องเกี่ยวกับการค้าใด ๆ ก็แล้วแต่เนี่ย มักจะไม่คำนึงถึงเรื่องนี้ ซึ่งผมคิดว่า อันนี้ก็เป็นเรื่องที่สำคัญนะครับ ดังนั้น เราก็จะขอที่จะเปลี่ยนแปลงแก้ไขในมาตรานี้ นะครับว่า ทำอย่างไรถึงจะมีคำว่า เป็นธรรมต่อประชาชน นะครับ อันนี้ คือ ประเด็นที่ผมขอแปรญัตติ

นะครับ แต่ว่าในส่วนของพรรคทำยี่นะครับ อาจารย์จรัสเป็นผู้ขอแปรนะครับ ดังนั้น
ขอเชิญอาจารย์จรัสในช่วงนี้ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
เดี๋ยวก่อนว่ากันที่ละพรรคนะครับ คือ หรือท่านสมาชิกด้วยนะครับ บางมาตรา บางที่
ท่านเพิ่มเป็นคำเข้ามานะครับ หลักการไม่ได้ต่างกันเลยนะครับ ถ้าดูแล้ว คำที่ท่านเสนอ
มาแล้วนะครับ ถ้าไม่เสียหาย หรือไม่ผิดหลักการครับ ก็ขอความกรุณาไม่ต้องอภิปราย
นะครับ ส่วนท่านกรรมาธิการช่วยดูถ้อยคำด้วย ถ้ารับได้นะครับ ไม่ผิดหลักการ
ไม่เสียหาย ก็ช่วยรับให้หน่อยนะครับ ที่พรรคที่ ๑ อาจารย์สวิงอภิปรายไปแล้ว
เชิญกรรมาธิการครับ ท่านสุพจน์ครับ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานครับ ขอบพระคุณครับ
ผม สุพจน์ ไข่มุกด์ ครับ ท่านประธานครับ ผมเข้าใจเป็นอย่างดีนะครับ ถึงความกังวลของ
ท่านผู้แปรญัตตินะครับ แต่จริง ๆ แล้วท่านจะเห็นว่า ในวรรคสอง ผมถือโอกาสพูดใน
วรรคสามด้วยนะครับ เพราะว่ามันเกี่ยวพันกันนะครับ ท่านจะเห็นว่า ในวรรคสองและ
วรรคสามนะครับ ข้อความต่าง ๆ มันจะไปอยู่ในมาตรา ๑๘๖ ซึ่งเรายังไปไม่ถึงนะครับ
เกี่ยวกับการทำสนธิสัญญาต่าง ๆ ซึ่งประเทศไทยหรือรัฐบาลไทย โดยกระทรวง
ต่างประเทศนี่นะครับ ก็มีหน้าที่อยู่แล้วนะครับ ที่จะทำสนธิสัญญานั้นอย่างเป็นทางการ
แล้วก็เป็ผลประโยชน์สูงสุดของรัฐบาลไทย ของประชาชน เพราะฉะนั้นที่ท่านได้ขอ
แปรญัตติมานะครับ ทุกอย่างนี้มันจะสอดคล้องกับในมาตรา ๑๘๖ ซึ่งเราจะพิจารณากัน
ต่อไปนะครับ ในเรื่องเกี่ยวกับการทำสนธิสัญญา หรือว่าพันธกรณีกับระหว่างประเทศ
นะครับ ขอเรียนแค่นี้ครับ ท่านประธานครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
อาจารย์สวิงครับ พอรับกันได้ไหมครับ เชิญครับ

นายสวิง ต้นอุต : ก็ผมมาดูสิ่งที่ท่านกรรมาธิการ ผม สวิง ต้นอุต นะครับ
ท่านประธานครับ มาดูท่านกรรมาธิการที่ได้เพิ่มข้อความเรื่องเกี่ยวกับสนธิสัญญา
ด้านสิทธิมนุษยชน ที่ประเทศไทยเป็นภาคีนะครับ ซึ่งผมก็คิดว่า ก็พอจะรับได้ครับ
ท่านประธาน ขอขอบคุณครับ

๒๘๓

สสร ๒๗/๒๕๕๐

นงลักษณ์ ๑๑๗/๓

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
ขอขอบคุณครับ พรรคสองนะครับ พรรคที่ ๒ ของอาจารย์วิชัย ไม่มีนะครับ ไม่ได้แปรร
อะไรไว้ ส่วนพรรคสองของอาจารย์สวิงนะครับ มีเพิ่มคำว่า กิจการ เข้ามานะครับ พอจะรับ
กันได้ไหมครับ เชิญครับ

- ๑๑๘/๑

นายสวิง ตันอุต : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม สวิง ตันอุต ครับ
พอรับได้ครับ ท่านประธานครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
ขอขอบคุณนะครับ พรรคที่ ๓ ของกลุ่มอาจารย์วิชัยนะครับ เพิ่มขึ้นใหม่ครับ ขอเพิ่ม
ข้อความ ท่านสมยศครับ ตัดใจใหม่ครับ ถ้าไม่ตัดใจ ก็ขออนุญาตผ่าน เชิญครับ

นายสมยศ สมวิวัฒน์ชัย : อันนี้ขอเพิ่มนะครับ ในพรรคที่ ๓ นี้ครับ
ด้วยเหตุผลก็คือว่า ทางด้านนโยบาย ทางด้านต่างประเทศ อยากจะให้มันมีความชัดเจน
และครอบคลุมมากยิ่งขึ้นครับ รวมทั้งเพิ่มมาตรการ แนวทางป้องกัน แล้วก็เยียวยา
ผลกระทบ เพราะจะเป็นแนวทางที่สำคัญของรัฐในการปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องนี้ครับ ก็คือ
ในเนื้อหาในพรรคที่ ๓ ก็คือว่า การจัดทำความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ในด้านการค้า
การลงทุน และการบริการต้องเป็นไปตามหลักการพัฒนาที่ยั่งยืน หลักธรรมาภิบาล และ
สอดคล้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนถึงต้องให้ความคุ้มครองและดูแล
ผลประโยชน์ของคนไทยในต่างประเทศ และมีกระบวนการตัดสินใจที่ถ่วงดุลระหว่าง
ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร และภาคประชาสังคม ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านกรรมาธิการครับ อาจารย์ปกรณ์ครับ

นายปกรณ์ ปริยากร (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ ผม ปกรณ์
ปริยากร กรรมาธิการ ความจริงข้อห่วงใยของท่านสมาชิกที่ได้กรุณาถามไว้ในพรรคที่ ๓
เมื่อสักครู่นี้ครับ ถ้าได้กรุณาอ่านในมาตรา ๑๘๖ โดยละเอียด เราจะเห็นว่า เป็นเรื่อง
ที่เราได้ระบุไว้ชัดเจนครับ ในมาตรานั้น คือ ในมาตรา ๑๘๖ ผมอยากจะอ่านให้ฟัง
สักนิดหนึ่งแล้วกันนะครับว่า ในพรรคสามของมาตรา ๑๘๖ ก็น่าจะเป็นเรื่องที่ชัดเจน
คือ ก่อนการดำเนินการเพื่อทำหนังสือสัญญาับนานาประเทศร่วมกันระหว่างประเทศ
ตามวรรคสอง คณะรัฐมนตรีต้องให้ข้อมูลและจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของ
ประชาชน และต้องชี้แจงต่อรัฐสภาเกี่ยวกับหนังสือสัญญานั้น ซึ่งอันนี้ผมก็คิดว่า
ในลักษณะเช่นนี้เป็นความรับผิดชอบที่สำคัญมาก ก็คือว่า จำเป็นที่จะต้องไปรายงาน
ต่อรัฐสภานะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านสมยศครับ

นายสมยศ สมวิวัฒน์ชัย : ขอบพระคุณมากครับ คงไม่ติดใจแล้วนะครับ
วาระที่ ๔ ก็ขอถอนเลยนะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ขอบพระคุณมาก ๆ เลยนะครับ ของกลุ่มอาจารย์เจิมศักดิ์ครับ อาจารย์จรัสครับ
เชิญครับ ขอเพิ่มความเป็นวาระสามนะครับ เชิญครับ

ศาสตราจารย์จรัส สุวรรณมาลา : ขอบคุณครับ ท่านประธานครับ กระผม
จรัส สุวรรณมาลา ครับ ข้อความในวาระสามที่ขอเพิ่มเข้าไป เป็นความว่า การดำเนินการ
ตามวาระหนึ่งและวาระสอง ต้องเป็นไปเพื่อผลประโยชน์สูงสุดของประเทศและ
ความมั่นคงในชีวิตของประชาชนเป็นสำคัญ ท่านประธานครับ เจตนาที่จะให้เพิ่มวาระนี้
ก็เพราะว่า ในช่วงที่ผ่านมาเราปรากฏชัดเจนนะครับ ท่านประธานครับ ว่า รัฐบาล
ในบางครั้งทำสัญญาการค้ากับต่างประเทศหรือข้อตกลงกับต่างประเทศ เพื่อประโยชน์
ของคนบางกลุ่มหรือคนกลุ่มน้อยเท่านั้น ก็มีนะครับ แล้วก็ไม่รอบคอบ แล้วก็ไม่ได้คำนึงถึง
ประโยชน์ของคนส่วนใหญ่ นะครับ เพราะฉะนั้นก็เลยเขียนข้อความนี้ไว้ เพื่อให้
การดำเนินการในวาระแรก ๆ นั้น ทำเพื่อคนส่วนรวม ที่นี้กระผมดูในมาตรา ๑๘๖
นะครับ ท่านประธานครับ ที่ท่านกรรมาธิการได้กรูมาชี้แจงเมื่อตะกี้ นะครับ มาตรา ๑๘๖
ข้อความส่วนใหญ่เป็นกระบวนการจัดทำสัญญาข้อตกลงนะครับ ที่ต้องดำเนินการ
ภายในประเทศ โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน และรัฐสภา ไม่มีข้อความใดที่
กล่าวถึงหลักการที่จะให้รัฐบาลต้องทำสัญญาโดยคำนึงถึงประโยชน์ของประชาชน
นะครับ ก็เลยอยากจะให้กรรมาธิการลองพิจารณาครับ ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เดี่ยวกรรมาธิการ เดี่ยวนะครับ อาจารย์เกียรติชัยอยู่ในกลุ่มนี้หรือเปล่าครับ

นายเกียรติชัย พงษ์พาณิชย์ : ท่านประธานครับ ไม่ได้ อยู่ แต่อยากจะขอ
ความรู้ในที่ผ่านมาไปนี้สักนิดหนึ่งจากท่านกรรมาธิการยกร่างจะได้ไหมครับ เพราะเหตุว่า
มันมีข้อซึ่งผมก็ไม่แน่ใจ แต่อยากจะถามว่า ท่านหมายความว่าอย่างไรแน่

๒๘๖

สสว ๒๗/๒๕๕๐

สมร ๑๑๘/๓

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
วรรคนี้หรือเปล่าครับ วรรคนี้หรือเปล่าครับ

นายเกียรติชัย พงษ์พาณิชย์ : วรรคที่ผ่านไปแล้วครับ แต่จะถามที่หลัง
ก็ได้ เพียงแต่จะขอเป็นความรู้เพิ่มเติม ว่าจริง ๆ เป็นอย่างนั้นหรือ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ เดี่ยวให้ผ่านวรรคนี้ก่อนนะครับ ท่านกรรมาธิการครับ เชิญชี้แจงครับ ท่านสุพจน์ครับ

- ๑๑๙/๑

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานครับ ขอบพระคุณครับ ผม สุพจน์ ไข่มุกด์ ครับ ตามที่ท่านสมาชิก สสร. ขอแปรญัตติในข้อนี้ แล้วขอทราบว่าเป็นไปเพื่อผลประโยชน์สูงสุดของประชาชน ของประเทศนะครับ แล้วก็ไม่ปรากฏอยู่ในที่ไหนเลยนะครับ อยากจะขอเรียนว่า เราต้องดูตามเจตนารมณ์ของมาตรา ๑๘๖ นะครับ ที่ผมจะขอยกตัวอย่างให้เห็นให้ชัด ๆ ว่า ประโยชน์สูงสุดตามเจตนารมณ์ของมาตรา ๑๘๖ อยู่ตรงไหนนะครับ ในวรรคที่ ๒ ของมาตรา ๑๘๖ นะครับ ที่ยังเป็นตัวว่างอยู่นี้ เขาบอกว่า ในกรณีที่จะต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อกำหนดให้เป็นไปตามหนังสือสัญญา หรือมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ หรือสังคมของประเทศอย่างร้ายแรง ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา นี่หนึ่งนะครับ คำมั่นสัญญาที่ว่า เราจะให้ความมั่นใจนะครับว่า สนธิสัญญาที่เราจะไปทำนั้น จะต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภาก่อน อันนี้ผลประโยชน์ของใครครับ ผลประโยชน์ของประชาชนสูงสุดใช่ไหมครับ แล้วก็ในวรรคที่ ๓ ก่อนการดำเนินการเพื่อทำหนังสือสัญญากับนานาประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศตามวรรคสอง คณะรัฐมนตรีต้องให้ข้อมูลนะครับ และจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และต้องชี้แจงต่อรัฐสภาเกี่ยวกับหนังสือสัญญานั้น ให้ความมั่นใจอีกชั้นหนึ่งนะครับ ๒ เติมนะครับ แล้วก็ในวรรคต่อไป เมื่อลงนามในหนังสือสัญญานั้นแล้ว คณะรัฐมนตรีต้องให้ประชาชนสามารถเข้าถึงรายละเอียดของหนังสือสัญญานั้น นี่ครั้งที่ ๔ ครับ มันประกบอยู่แล้ว มันหนีไปไหนไม่ได้ ประโยชน์สูงสุดของประชาชนอยู่ตรงแถวนี้แหละครับ ท่านดูสิครับ หนังสือสัญญานั้น และในกรณีที่เกิดการปฏิบัติตามหนังสือสัญญาก่อให้เกิดผลกระทบต่อประชาชน คณะรัฐมนตรีจะต้องดำเนินการแก้ไขและเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบอย่างรวดเร็ว เหมาะสม และเป็นธรรม มีที่ไหนในโลกนี้ครับที่บัญญัติถึงขนาดนี้ มาดูมาตราในรัฐธรรมนูญต่าง ๆ ที่ผ่านมาไม่เคยมีบัญญัติถึงขนาดนี้ และผมยังห่วงเกรงนะครับว่า ต่อไปนี้คณะผู้บริหารจะทำสนธิสัญญาได้สักกี่ฉบับนะครับ อันนี้ความมั่นใจที่เกิดขึ้น ดูตามเจตนารมณ์นะครับ มันไม่มีที่ว่าจะต้องเป็นคำที่ว่า ประโยชน์สูงสุด มันไม่มีคำนี้ครับ แต่ว่าเจตนารมณ์ของมาตรานี้ ๑๘๖ อยู่ในนี้หมดแล้วครับ ขอขอบคุณครับท่านประธานครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 พูดถึง ๔ เติ้งนี้ เดียวมันไปแปลกันอีกนะครับ เดียวมันที่อีก ต้องไปนั่งตีความอีก ก็ถือว่าเป็นประโยชน์ จะใช้อะไรคำว่า เติ้ง ยังก็นึกไม่ออกเลย

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ (กรรมาธิการ) : ถ้าอย่างนั้นให้ผมถอน เติ้ง ใหม่ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ท่านสมยศครับ

นายสมยศ สมวิวัฒน์ชัย : ขอบพระคุณครับท่านประธาน ผม สมยศ
 สมวิวัฒน์ชัย นะครับ ในส่วนที่มีการเพิ่มไปในมาตรา ๑๘๖ นี้ นะครับ ผมอ่านแล้ว
 ผมเข้าใจในวรรคที่ ๔ ของผมที่ตัดออกไปนี่ นะครับ แต่ผมอยากจะพูดให้ทางฝั่ง
 ภาคประชาชนได้ทราบนิดหนึ่งว่า เหตุใดทำไมถึงได้เพิ่มวรรคนี้เข้าไปนี่ นะครับ ก็คือว่า

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 คือของท่านไม่ตั้งใจไปแล้วนี้ครับ

นายสมยศ สมวิวัฒน์ชัย : ครับ ผมขอนิดหนึ่งครับ ไม่ได้ใช้เวลามาก
 นะครับ ก็คือว่าในส่วนของการที่ทำเอฟทีเอ (FTA – Free Trade Area) นี้ นะครับ แล้วก็
 มันมีการฝั่งไทยเราที่เสียผลประโยชน์ในบางส่วนของการทำงานเอฟทีเอ เพราะฉะนั้นในวรรค
 นี้ก็อยากจะให้ทางรัฐได้ให้ความสนใจในการที่จะเฝ้าดูแลผลกระทบที่เกิดขึ้น แล้วก็ให้มี
 การเยียวยา แล้วก็ให้ความเป็นธรรมให้กับคนที่เขาถูกแลกผลประโยชน์ นะครับ ในเรื่อง
 ของการทำงานเอฟทีเอครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ครับ

นายสมยศ สมวิวัฒน์ชัย : อันนี้ก็ปกป้องคนที่อยู่ในประเทศ นะครับ
 ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ช่วยกันประหยัดเวลาครับ อาจารย์จรัสครับ ยังตั้งใจใหม่ครับ กรรมาธิการชี้แจงแล้ว
 พอใจใหม่ครับ ถ้ามันพอไหวก็ตกลงครับ

๒๘๕

สสร ๒๗/๒๕๕๐

รหัสนา ๑๑๙/๓

ศาสตราจารย์จรัส สุวรรณมาลา : ท่านประธานครับ กระผม จรัส ครับ
ก็พอยอมรับได้อยู่ครับ ถึงแม้ว่าจะไม่ค่อยตรงทีเดียวก็ตามครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ขอบพระคุณนะครับ มาตรา ๘๑ อาจารย์เกียรติชัยครับ เมื่อกี้

นายเกียรติชัย พงษ์พาณิชย์ : ขอบพระคุณครับ ท่านประธานครับ ไม่ได้
ตั้งใจเรื่องผ่านไม่ผ่านอะไรนะครับ เพียงแต่จะถามเป็นความรู้ เพราะเหตุว่าใน
มาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง ที่บอกว่า ตลอดจันต้องปฏิบัติตามพันธกรณีที่ได้กระทำไว้กับนานา
ประเทศ นี้ อยากรจะขอความรู้ -----

- ๑๒๐/๑

เพราะเหตุว่า ในการทำความตกลงกับต่างประเทศมันมีบางอย่างที่ไม่เป็นพันธกรณี อย่างบางอย่างที่ไปทำข้อตกลงแล้ว รัฐสภาไม่ได้ให้สัตยาบัน บางทีมันจะถือเป็นพันธกรณีหรือไม่ ยกตัวอย่างเช่น สนธิสัญญาไม่เผยแพร่อาวุธปรมาณู ของที่สหรัฐรับทำสัญญาไว้ แต่ว่ารัฐสภาไม่ได้ให้สัตยาบันในเรื่องนี้ เขาก็ไม่ได้ปฏิบัติตามพันธกรณี ก็ไม่ทราบ ถ้าเขียนอย่างนี้ มันต้องปฏิบัติหมด ผมถึงสงสัย อยากจะขอความรู้ว่า ถ้าในกรณีที่เป็นข้อตกลง ซึ่งมันมีข้อที่กำหนดว่า จะต้องให้สัตยาบัน แล้วไม่ได้ให้สัตยาบัน มันไม่ถือเป็นพันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติตาม ถ้าเขียนไว้อย่างนี้จะเป็นอย่างไรหรือไม่ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : มาตรานี้ผ่านไปแล้วครับ ครอบคลุมอย่างนั้นครับ อาจารย์จะหาความรู้ เดี่ยวหากันเอง ได้ไหมครับ ช่วยกันหน่อยนะครับ ขอบพระคุณครับ มาตรา ๘๑ มีการแก้ไขนะครับ สมาชิกท่านใดเห็นด้วยกับร่างเดิม มีไหมครับ ไม่มีนะครับ ไม่มี ก็ถือว่า ผ่านหมดนะครับ เชิญท่านเลขาต่อครับ

นายทวี พวงทะวาย (ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ ปฏิบัติราชการ แทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ส่วนที่ ๗ แนวนโยบายด้านเศรษฐกิจ ไม่มีการแก้ไข มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

นายวัชรวิทย์ หงส์ประภัสร์ : ขออนุญาตครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : อาจารย์วัชรวิทย์ครับ เชิญครับ ตีใจใหม่ครับ

นายวัชรวิทย์ หงส์ประภัสร์ : กระผมเห็นว่า ตอนนี้ก็เวลาสี่ทุ่มแล้วครับ แล้วจะขึ้นหมวดใหม่ น่าที่จะได้ไปว่ากันในวันพรุ่งนี้ครับ ขอเสนอปิดประชุมวันนี้ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ท่านเสนอปิดประชุมไม่ได้หรอกครับ คนที่มีหน้าที่ปิดคือผมครับ

นายวัชรวิทย์ หงส์ประภัสร์ : ผมเตือนท่านว่าเวลาสี่ทุ่มแล้วนะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ทราบครับ เอาอีกหน่อยนะครับ ท่านตั้งใจไหมครับ ส่วนที่ท่านแก้ข้อความ และสังคม
ครับ ไม่ตั้งใจนะครับ อาจารย์สุรชัยครับ เชิญครับ

นายสุรชัย เดียงบุญเลิศชัย : เพื่อประหยัดเวลา ไม่ตั้งใจครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ขอบคุณนะครับ เชิญท่านเลขาต่อครับ

นายทวี พวงทะววย (ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ ปฏิบัติราชการ
แทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภาร่างรัฐธรรมนูญ) :
มาตรา ๘๒ คณะกรรมาธิการตัดออก มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านกรรมาธิการชี้แจงหน่อยครับ ตัดออกเพราะอะไรครับ เชิญครับ

นายอัชพร จารุจินดา (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ
ครับ กระผม อัชพร จารุจินดา กรรมาธิการครับ คณะกรรมาธิการได้มาพิจารณาทบทวน
แล้วเห็นว่า บทบัญญัติในส่วนนี้จะ เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับแนวนโยบายด้านเศรษฐกิจ
โดยตรงนะครับ แต่มาตรา ๘๒ ได้พูดถึงแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนั้น ไม่ใช่เป็นเรื่อง
ทางเศรษฐกิจโดยตรง แต่เป็นแนวทางในการดำรงชีวิตครับ ซึ่งคณะกรรมาธิการ
ก็เห็นควรย้ายไปอยู่ในมาตรา ๗๗ (๑) นะครับ ว่า ให้รัฐต้องส่งเสริมการดำเนินการ
ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อันนั้นก็ เป็นเหตุผลที่ย้ายออกไปครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ตัดออก คือ ย้ายไปแล้วนะครับ ตัดออกนี้ คือ ย้ายไป แต่มีสมาชิกที่แปรญัตติไว้
เอาอย่างนี้ ตัดออก หรือไม่ควรตัดออกก่อนนะครับ เอาประเด็นนี้ก่อนนะครับ มีท่านใด
ตั้งใจไหมครับ เดี่ยวท่านใดที่ยังไม่ค่อยได้พูด วันนี้ยังไม่ได้ยินเสียงท่านกฤษฎาเลย
เชิญนะครับ

นายกฤษฎา ให้วัฒนานุกูล : ขอบพระคุณครับ ท่านประธานครับ
ท่านประธานที่เคารพครับ ผม กฤษฎา ให้วัฒนานุกูล ครับ ในส่วนของประเด็น
มาตรา ๘๒ นี้ นะครับ ผมคิดว่า ไม่ควรที่จะตัดนะครับ เพราะว่าเหตุที่แท้จริงของ

หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนั้น จริง ๆ แล้วเป็นเรื่องแนวทางทฤษฎีปรัชญาที่เกี่ยวกับเรื่องเศรษฐกิจโดยเฉพาะนะครับ แต่อยู่บนพื้นฐานแห่งความพอเพียง โดยการไม่เบียดเบียนและไม่เบียดบัง คือการรู้จักพอ นะครับ ซึ่งตรงนี้ผมคิดว่า เป็นหัวใจใหญ่และไฮไลต์ (Highlight) อีกประเด็นหนึ่งของแนวการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้นะครับ เมื่อร่างฉบับแรกที้ออกมา ฉบับรับฟังความคิดเห็นประชาชนนั้น ได้ไปสู่การรับฟังความคิดเห็นของประชาชน จะเห็นได้ชัดว่า ในมาตรานี้ นั้น จะเป็นมาตราที่สำคัญ มาตราหนึ่งนะครับ ที่ทำให้พี่น้องประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศไทยนั้น มีความเห็นดีเห็นงามกับร่างนี้ ที่กำหนดขึ้นนะครับ ถึงแม้ว่าจะนำไปบรรจุถ้อยคำบางส่วน ในส่วนของ มาตรา ๗๗ นะครับ ใน (๑) แล้วก็ตามนะครับ แต่ผมคิดว่า ในส่วนตรงนี้มี ความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องคงไว้ นะครับ -----

และตัวกระผมเอง พร้อมด้วยกลุ่มได้ทำการแปรญัตติในส่วนของมาตรานี้เพิ่มเติมด้วยครับ ท่านประธานครับ จะอนุญาตให้เพิ่มเติมได้เลยไหมครับ ในส่วนของการแปรญัตติครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เดี๋ยวครับ เอาให้จบทีละตอนนะครับ อีกท่านหนึ่งไม่เคยได้ยินเสียงเลยครับตอนหลังนี้ต้องขอฟังหน่อยครับ อาจารย์อภิชาติครับ

นายอภิชาติ ดำดี : ท่านประธานที่เคารพ กระผม อภิชาติ ดำดี สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ ขออนุญาตใช้สิทธิอภิปรายในฐานะสมาชิกผู้สนับสนุนการแปรญัตติในมาตรา ๘๒ ท่านประธานครับ ในมาตรา ๘๒ นั้น เป็นเรื่องที่ไม่รุนแรง เป็นเรื่องที่ไม่ต้องใช้งบประมาณ แต่มีความสำคัญยิ่ง เพราะเป็นความพยายามที่จะน้อมนำเอาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนั้น มาบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ และอาจจะถือได้ว่า มาตรา ๘๒ นั้นจะเป็นวรรคทองของรัฐธรรมนูญฉบับนี้ และจะสร้างความแตกต่างให้รัฐธรรมนูญฉบับนี้นั้น จะไม่เหมือนกับฉบับใด ๆ ที่เคยมีมาครับ ท่านประธานครับ กลุ่มผมนั้นได้ขออนุญาตที่จะแปรญัตติตามร่างเดิม คือ ฉบับรับฟังความคิดเห็น เพราะฉะนั้นผมต้องขออนุญาตที่จะอภิปรายจากร่างเดิม ฉบับรับฟังความคิดเห็นครับท่านประธาน มาตรา ๘๒ ตามร่างเดิมนั้น ท่านกรรมาธิการยกร่างมาถูกทางแล้วครับ เพราะท่านได้ระบุว่า รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการดำเนินการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผมและพี่น้องสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ เราก็นำร่างรับฟังความคิดเห็นออกไปเผยแพร่ปรากฏว่า หลายฝ่ายชื่นชมยินดีแซ่ซ้องสาธุการ แต่ก็มีหลายฝ่ายครับ ที่วิพากษ์วิจารณ์แล้วตั้งคำถามว่า สภาร่างรัฐธรรมนูญนั้นเข้าใจความหมายปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตรงกับที่คนอื่น ๆ เข้าใจหรือไม่ ผมเชื่อเหลือเกินว่า ทั้งท่านกรรมาธิการยกร่าง แล้วก็สภาร่างรัฐธรรมนูญแห่งนี้ เข้าใจความหมายของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงดี แต่เนื่องจากข้อความในมาตรา ๘๒ ฉบับรับฟังความคิดเห็นนั้น ขาดความสมบูรณ์ในตัวเอง จึงทำให้เกิดความเข้าใจคลาดเคลื่อน ประโยคไหนครับ ท่านประธานครับ ประโยคที่บอกว่า สนับสนุนให้มีการดำเนินการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนี้ละครับ จึงทำให้เข้าใจเหมือนว่า ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนั้น เป็นนโยบายเศรษฐกิจอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น

นโยบายการเงิน นโยบายการคลัง และประกอบกับมาอยู่ในแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ทางด้านเศรษฐกิจด้วย ผมจึงคิดว่า เป็นเพราะความไม่สมบูรณ์ของข้อความเท่านั้นครับ ท่านกรรมาธิการยก่างท่านมาถูกทางแล้ว เพียงแต่ยังไม่ถึงที่หมายเท่านั้นเอง เพราะฉะนั้นในเมื่อเราเข้าใจตรงกันว่า ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนั้น เป็นหลักคิดที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน เมื่อพูดถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จึงมักจะเป็นประโยคตามหลังการพัฒนานั้น ๆ เช่น การเกษตรตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ก็คือ การเกษตรที่ได้ยึดเอาหลักเศรษฐกิจพอเพียงนั้นเป็นแนวทางการศึกษาตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หรือกระทั่งการดำเนินธุรกิจตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ถ้าข้อความครบถ้วนอย่างนี้ ก็ชี้ชัดได้ว่า เศรษฐกิจพอเพียงนั้น เป็นปรัชญา หรือเป็นหลักคิด เพราะฉะนั้นผมจึงได้แปรญัติตีว่า เพื่อให้ข้อความในส่วนนี้ สมบูรณ์ จึงได้เพิ่มเติมว่า ให้มีการดำเนินการทางเศรษฐกิจตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แล้วก็มีประชาชนเป็นจำนวนมากที่อยากจะเห็นรูปธรรมในทางปฏิบัติที่ชัดเจน --

ผมจึงได้เพิ่มเติมข้อความในการแปรญัตติว่า ทั้งระดับครอบครัว ชุมชน และระดับชาติ ๓ คำหลังนั้น เป็นการแสดงมติของปรีชญาเศรษฐกิจพอเพียงว่า นอกจากจะประยุกต์ใช้กับการพัฒนาในทุก ๆ ด้านแล้ว ก็ยังสามารถประยุกต์ใช้กับทุกขนาดของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ เวลาเราพูดถึงปรีชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไม่จำเป็นจะต้องพูดถึงแต่เรื่องบ้านไร่ ปลายนา หรือแปลงเกษตรเล็ก ๆ โครงการขนาดใหญ่ เชื้อขนาดใหญ่อุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ก็สามารถดำเนินการไปได้ภายใต้ปรีชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผมจึงเพิ่มเติมคำว่า ทั้งระดับครอบครัว ชุมชน และระดับชาติ เพื่อจะขยายให้เห็นรูปธรรมที่ชัดเจนยิ่งขึ้นว่า ปรีชญาเศรษฐกิจพอเพียงนั้น เป็นหลักคิดที่ประยุกต์ใช้ได้กับทุกขนาดของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ผมจึงยืนยันนะครับว่า ท่านกรรมาธิการยกร่างท่านมาถูกทางแล้ว เพียงแต่ว่ายังไม่ถึงที่หมาย และผมยังยืนยันว่า แม้ว่าท่านกรรมาธิการยกร่างมีเสียงทักมามากมายหลายฝ่าย ท่านก็เลยยุบทิ้งทั้งมาตรา แล้วก็ย้ายไปอยู่ในมาตรา ๗๗ ในเรื่องของการบริหารราชการแผ่นดิน ตรงนั้นผมก็ไม่ตั้งใจ ไม่ขัดข้อง เพราะอันนั้นเป็นร่วมธงใหญ่ของการทำงานในภาครัฐ นั่นหมายถึง ต้องบริหารราชการแผ่นดินตามแนวปรีชญาเศรษฐกิจพอเพียง แต่ท่านประธานครับ เฉพาะการบริหารราชการแผ่นดินนั้น ยังไม่ครอบคลุมมาถึงกิจกรรมในการดำเนินชีวิต และกิจการงานของภาคประชาชน ในครอบครัว ในชุมชน เหล่านี้ครับที่ไม่ได้อยู่ภายใต้การบริหารราชการแผ่นดิน จึงควรจะมีร่วมธงของหลักคิดปรีชญาเศรษฐกิจพอเพียงนั้น อุ่มชู คุ่มครองเอาไว้ด้วย ผมจึงยืนยันว่า เห็นพ้องกับท่านกรรมาธิการที่ให้มีการบริหารราชการแผ่นดินตามหลักปรีชญาเศรษฐกิจพอเพียง แต่ยืนยันว่า ในมิติทางเศรษฐกิจ การดำเนินการทางเศรษฐกิจ ซึ่งครอบคลุมทั้งกิจกรรมการผลิต และกิจกรรมบริโภค เพียง ๒ คำนี้ก็ครอบคลุมทั้งการดำเนินชีวิต และการทำงานของประชาชนในทุกระดับ ผมยังยืนยันว่า ยังมีความจำเป็นที่จะต้องยื่นข้อความในมาตรา ๘๒ นี้ เพื่อแสดงให้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้นว่า เราได้น้อมนำเอาปรีชญาเศรษฐกิจพอเพียงนั้นมาใช้เป็นหลักคิดในการพัฒนาเศรษฐกิจด้วยครับ ขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านสมาชิกครับ ผมขอหารือท่านสมาชิกอย่างนี้ได้ไหมครับ พอดีมาตรา ๘๒ นี้ะครับกรรมาธิการตัดออกนะครับ แต่การตัดออกดังกล่าวนี้ ข้อความไปอยู่ที่มาตรา ๗๗ ซึ่งผ่าน

๒๕๖

สสร ๒๗/๒๕๕๐

รสรินทร์ ๑๒๒/๒

ไปแล้วนะครับ ท่านช่วยดูตามก็ดีนะครับ มาตรา ๘๒ นี่นะครับ ถูกตัดออก แต่ข้อความย้ายไปอยู่ ๗๗ แล้ว ถ้าผมจะถามท่านสมาชิกว่า ท่านเห็นด้วยกับที่กรรมาธิการตัดออกหรือไม่ครับ ถ้าเห็นด้วยนี่นะครับ ก็ถือว่า มาตรานี้ถูกยกเลิกไปหมด เรื่องอื่นก็ไม่ต้องอภิปรายนะครับ แต่ถ้าบอกว่า ไม่ตัด เราก็มาดูกันอีกทีหนึ่งว่า มาตรานี้จะเอาอย่างไรนะครับ เป็นไปได้ไหมครับ ท่านที่ไม่ค่อยได้พูดนะครับ ท่านเศวตก่อนครับ เชิญครับ

นายเศวต ทินกุล : ขอบคุณครับ กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ ผม เศวต ทินกุล นะครับ ท่านประธานครับ ผมเรียนท่านประธานด้วยความเคารพนะครับ เรื่องอื่นเรื่องใดผมก็ยอมได้ครับ แต่เรื่องนี้มันยอมไม่ได้ มันเรื่องใหญ่จริง ๆ ครับ มันเรื่องใหญ่พลิกฟ้า พลิกแผ่นดินเลยครับ เพราะฉะนั้นขอเถอะครับ ท่านประธานครับ มันเป็นหัวใจถึงเรื่องของ ๒ นคราเลยนะครับ เรื่องนี้เสียดแทงหัวใจมาก เกี่ยวพันกับคนไม่น้อยกว่า ๔๐ ล้านคนนะครับ และเป็นเรื่องที่ชี้ชะตาบ้าน ชี้ชะตาเมืองเลยครับเรื่องนี้เพราะฉะนั้นผมขอเถอะครับ อย่างไรก็ตามก็ต้องขอรบกวนเวลาอันมีค่าะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ไม่ ท่านขออะไรครับ

นายเศวต ทินกุล : ขอให้พิจารณา อย่าไปว่า เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยว่าจะตัดข้อความ หรือไม่ตัดข้อความของกรรมาธิการนะครับ เราต้องพูดกัน อภิปรายกันกว้างขวางด้วยเหตุด้วยผลในเรื่องนี้ครับ เพราะว่าองค์ความรู้เรื่องนี้ผมเข้าใจนะครับ ผมอยากจะพูด มีหลายคำที่อยากจะพูดในเรื่องของว่า ที่ท่านผู้มีเกียรตินั่งในตรงนี้ส่วนใหญ่เขามีเบนซ์ (Mercedes Benz) มีบีเอ็ม (BMW) นะครับ -----

เหลือแต่ผมคนเดียวที่มันเป็นรากหญ้า ผมอยากจะบอกที่ว่า ที่มาที่ไปมันเป็นอย่างไร และมันจำเป็นอย่างไรด้วยนะครับ สิ่งทีรอคอยมานานแสนนานนะครับ มันต้องพูดเรื่องนี้ครับ มันจำเป็นมากครับ ท่านประธานครับ ขออนุญาตครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : เดี่ยวนะครับ คือ อย่างนี้ ผมหารือนะครับว่า กรรมการเขาตัดออก เขาไม่ได้ไปไหน นะครับ ท่านอย่าพูดให้สังคมข้างนอกฟัง แล้วสืบสนว่า เราไม่เอาข้อความดังกล่าว ไม่ใช่ นะครับ ข้อความดังกล่าวมีอยู่ในมาตรา ๗๗ แล้วนะครับ ไม่ใช่กรรมการตัดออก โดยที่ ข้อความดังกล่าวออกไปนะครับ อันนี้ต้องพูดกันให้เข้าใจก่อนนะครับ เดี่ยวข้างนอกสืบสน นะครับ ท่านไหนครับ ท่านศักดิ์ชัยครับ เชิญครับ

นายศักดิ์ชัย อุ่ณจิตติกุล : ท่านประธานสภาที่เคารพครับ ผม ศักดิ์ชัย อุ่ณจิตติกุล นะครับ สสร. ครับ ท่านประธานครับ ถ้าสมมุติว่า มาตรา ๘๒ ตัดออก แล้วก็ ไปอยู่ในมาตรา ๗๗ ถ้าอย่างนี้ ผมคิดว่า มันน่าจะคล้าย ๆ กัน เพียงแต่ว่า เราไม่ทราบ เจตนารมณ์ว่า ถ้าเอาไปอยู่ตรง ๗๗ มันดีกว่า ๘๒ อย่างไร ถ้ากรรมการชี้แจงแล้วก็ ขยายความ ผมคิดว่า เนื้อหาสาระ แต่ว่าผู้แปรญัตตินี้ นะครับ ก็ได้แปรเพิ่มเติมมาเพิ่ม มากขึ้นนะครับ เพราะฉะนั้นมันก็จะกลายเป็นประเด็นว่า ถ้าผู้แปรญัตติแปรเพิ่มมามาก ขึ้นกว่าที่กรรมการยกร่างเขียนไว้ในมาตรา ๗๗ พรรคสองนี่ นะครับ ประเด็นมันอยู่ ตรงนั้น นะครับท่านประธาน

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ผมถึงได้ถามไถ่ครับว่า สิ่งทีกรรมการเขาตัดออกนี้ ท่านเห็นด้วยไหม เพราะเขาย้าย ข้อความไป แต่ถ้าท่านบอกว่า ไม่เห็นด้วย จะให้ตัดออกนะครับ เราก็มาคุยกันว่า ท่านจะ เอาของคนไหน ใช่ไหมครับ ก็ไม่รู้ว่่า ทีประชุมนี้จะอย่างไรนะครับ ท่านสวิงครับ เชิญครับ

นายสวิง ต้นอุต : ขอบคุณครับ ท่านประธานครับ ผม สวิง ต้นอุต ครับ ท่านประธานครับ ผมคิดว่า ถ้าเราดูตามเจตนารมณ์ของมาตราทั้งหลายเหล่านี้ นะครับ ก็จะต่างกันครับ คือ การย้ายไปนี่ นะครับ ในมาตรา ๘๒ นี่ นะครับ ผมคิดว่า เป็นส่วนที่ ๗ นี่ นะครับ ว่าด้วยเรื่องเกี่ยวกับนโยบายทางด้านเศรษฐกิจ ที่จริงแล้วพันไปตามมาตรา ๘๓ ๘๔ อะไรเยอะแยะเต็มไปหมดนี่ นะครับ ผมคิดว่า อันนี้จริง ๆ แล้วโดยหลักการของ

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่ยืนอยู่บนพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจนะครับ
 ดังนั้น เวลาย้ายไปอยู่ในมาตรา ๗๗ นี่นะครับ เรื่องนี้ เจตนารมณ์นี้หมายถึงนโยบายใน
 การบริหารราชการแผ่นดินนะครับ ซึ่งกำหนดให้รัฐจะต้องทำ ซึ่งผมคิดว่า เราไม่ขัดข้องที่
 จะไปอยู่ใน (๑) ของมาตรา ๗๗ นะครับ ซึ่งก็เหมาะสมและดี แต่ว่าคนละเจตนารมณ์
 ดังนั้น ความคิดเห็นของผมนี้ะครับ ผมคิดว่า อย่างไรก็ตามนี้ะครับ แนวนโยบาย
 ทางด้านเศรษฐกิจยังคงจะต้องคงมาตรา ๘๒ ว่าด้วยเรื่องเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจไว้ตรง
 นี้ด้วยครับ ขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 อาจารย์ปกรณ์ครับ

นายปกรณ์ ปรียากกร (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ ผม ปกรณ์
 ปรียากกร กรรมาธิการ ด้วยความเคารพต่อความคิดเห็นของท่านสมาชิกทุกคนนะครับ
 ผมเรียนชี้แจงต่อที่ประชุมอย่างนี้ะครับว่า เราไม่ได้ตัดมาตรา ๘๒ ทิ้งไปนะครับ แต่เรา
 ปรับ เพื่อที่จะทำให้คำว่า ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง นั้น ครอบคลุมเรื่องของการบริหาร
 ราชการแผ่นดินในทุกด้าน ผมอยากจะชี้แจงว่า ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนั้น เป็น
 ปรัชญาที่ชี้ถึงการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว
 ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐนะครับ ทั้งในการพัฒนาและการบริหารประเทศโดยรวม
 ทั้งนี้ ให้ดำเนินไปอย่างที่เราได้พูดกัน เมื่อตอนที่ได้มีการขอให้บรรจุเรื่องนี้ไว้ใน
 กฎหมายรัฐธรรมนูญ ก็คือ ให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ
 นะครับ เพื่อให้ก้าวหน้า ทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ แต่ในขณะเดียวกัน สิ่งที่เราต้อง
 ทำความเข้าใจร่วมกันอย่างชัดเจน ก็คือ เรื่องของความพอเพียงนี้ะครับ หมายถึงความ
 พอประมาณ ความมีเหตุผล -----

รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบของภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควร ซึ่งตรงจุดนี้แหละครับ ก็จำเป็นที่จะต้องไปวางข้อกำหนดไว้ว่า ในการบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งหมายถึงการบริหารราชการแผ่นดินทุกด้าน ที่จะมีผลผูกพันในเรื่องของการดำเนินงานของรัฐ ที่เป็น การเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายในที่สำคัญ นอกจากนั้นแล้วนี่ การเขียนแค่เพียงไว้ในมาตราตรงจุดนั้นนี่ มันก็ยังสะท้อนให้เห็นถึงว่า รัฐต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ แล้วก็ความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ นะครับ ในการวางแผน และการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันนี่ ก็จะต้องเสริมสร้าง พื้นฐานจิตใจของคนทั้งชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจทุกระดับ ให้มีสำนึกคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรู้ที่เหมาะสมในการดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญา และความรอบคอบ เราใส่ไว้ตรงจุดนั้นที่เดี๋ยวนี มันมีความหมายกว้างขวางมากอยู่แล้ว ไม่ได้หมายความว่า เราจะไม่เห็นความสำคัญของการดำเนินการตามที่ที่ประชุมได้นำเสนอเมื่อสักครู่นี้ ไม่ได้หมายความว่า เราจะไม่ให้ ความสำคัญต่อปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แต่ในทางกลับกันนี่แหละครับ มันมีผลต่อการ กำหนดแนวปฏิบัติ และผลที่เกิดขึ้นตามความคาดหวังโดยทั่วไป ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความ สมดุล และพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และกว้างขวาง ทั้งทางด้าน วัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี เพราะฉะนั้นเรื่อง ของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจึงไม่ใช่เฉพาะเรื่องเศรษฐกิจนะครับ แต่เป็นเรื่องของ ทางด้านสังคมด้วยนะครับ ทางด้านการดำเนินชีวิตโดยทั่วไปอย่างกว้างขวางด้วย ที่ประชุมของกรรมาธิการนี้ได้ถกเถียงกันเรื่องนี้กันอย่างกว้างขวาง และในขณะเดียวกันนี้ นะครับ ในการรับฟังความคิดเห็นจากองค์กรต่าง ๆ ที่เขาทำงานทางด้านนี้ ในหลาย ๆ ด้าน โดยเฉพาะ ๑๒ องค์กร ที่นำข้อเสนอทางด้านนี้เข้ามาว่า ถ้าเราจะไปใส่ไว้ตรงมาตรา ๘๒ นี้ มันอาจ จะทำให้เราเกิดความเข้าใจแค่เพียงแค่ว่า เรื่องของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งในเวลานี้เป็นปรัชญาที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางทั่วโลก จะเป็นปรัชญาที่ เหมาะสมในเรื่องของการที่จะทำให้การบริหารราชการแผ่นดินของรัฐนี้นั้นนี่แหละครับ เป็นไป ในทิศทางทำนองเดียวกัน ก็คือ ทุกเรื่องที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องของนั้นนี่แหละครับ สามารถที่ จะดำเนินการได้ ความจริงแล้วถ้าเราจะพูดถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างกว้างขวางนี้

ก็เหมือนกับที่ท่านสมาชิกประสงค์จะพูด และโดยเฉพาะอย่างยิ่งที่ท่านอภิชาติ ดำดี เมื่อสักครู่นี้ ขออภัยที่เอ่ยนาม รวมทั้งท่านสวิงด้วยนะครับ ที่พูดเมื่อสักครู่นี้ เจตจำนงของการเขียนกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับนี้ จึงทำให้การยกระดับของการเขียนนี้ นะครับ ไปสู่การที่จะทำให้รัฐบาลที่เข้ามาบริหารประเทศกำหนดเรื่องนี้ไว้เป็นแนวทางในการบริหารราชการแผ่นดิน ขณะเดียวกัน ถ้าเราไปดูในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สองสามฉบับที่ผ่านมา โดยเฉพาะฉบับที่ ๑๐ นี้ นะครับ เรื่องนี้ก็ถือว่า เป็นเรื่องเอกของการที่จะดำเนินการพัฒนาอย่างกว้างขวาง ผมคิดว่า เรื่องนี้ทั้งสมาชิกและกรรมการมีความเข้าใจตรงกันในเรื่องความสำคัญอันยิ่งใหญ่ของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผมเรียนว่า ผมได้เคยนำเสนอเรื่องนี้ต่อที่ประชุมหลายแห่งว่า เรื่องของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง นั้น จะเป็นวิถีใหม่ของการชูประเด็นของการร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ที่สำคัญมากที่สุดครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ครับ อย่างที่ผมหรือท่านสมาชิกอย่างนี้ได้ไหมครับ เดี่ยวท่านสมยศครับ จะได้ง่ายเข้านี้ นะครับ คือ กรรมการขอตัดออก คือ ขอย้ายไปอยู่มาตรา ๗๗ นะครับ มีสมาชิกท่านใดที่ขัดข้องไหม เดี่ยวก่อนนะครับ ให้จบก่อนนะครับ ถ้ายอมให้ไปอยู่ในมาตรา ๗๗ นี้ นะครับ เราก็มาพิจารณาดูว่า ในมาตรา ๘๒ ที่มีสมาชิกขอแปรญัตติไว้นี้ นะครับ จะถามทีละญัตติเลยนะครับ ว่า มีสมาชิกเห็นด้วยที่จะให้บัญญัติในแต่ละญัตตินี้ไหมนะครับ ถ้าบอกว่า เห็นด้วยนะครับ เราก็มาดูกันว่าใน ๓ ญัตตินี้ นะครับ -----

ตอนนี้มี ๓ ญัตตินะครับ จะเอาญัตติไหนนะครับ หรือจะไม่เอาเลยตามที่กรรมธิการเขา ตัดออกไปแล้วนะครับ ถ้าตกลงอย่างนี้ได้ ผมว่า ก็จะง่ายเข้านะครับ สิ่งที่กรรมธิการเขา ขอย้ายไปในมาตรา ๗๗ นี่นะครับ ท่านสมาชิกขัดข้องใหม่ครับ ของท่านยังไม่ตกนะครับ ญัตติท่านยังไม่ตกนะครับ ญัตติท่านยังอยู่ครบนะครับ ท่านอาจารย์สวิงครับ เดี่ยวท่าน สมยศ รอฟังอาจารย์สวิงนิดหนึ่งครับ

นายสวิง ต้นอูด : ท่านประธานที่เคารพ ผม สวิง ต้นอูด นะครับ ผมคิดว่า เท่าที่คุยหารือกับพรรคพวกแล้ว ผมคิดว่า ขัดข้องแน่ครับ เพราะว่ามันคนละเจตนาธรรมณ์ ดังนั้น ผมคิดว่า ถ้าย้ายมาอยู่ที่เดิมเสียก่อน แล้วหลังจากนั้นเรื่องของการแปรญัตติก็ว่า กันไปนะ เพราะว่าจริง ๆ แล้วเราแปรญัตติตามสิ่งที่เป็นมาแต่เดิมครับ ท่านประธานครับ ดังนั้น ขอยืนยันยืนยันที่จะมีอยู่ในมาตรานี้ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : อย่างนั้นหารือกรรมธิการได้ไหมครับ ย้ายกลับมาที่เดิมก่อนนะครับ หรือยังขัดข้องอยู่ ย้ายไปอยู่ที่เดิม แล้วก็มาเปรียบเทียบกับของสมาชิกครับ ยังไม่ได้ลงครับ ของท่านลงมติ แล้ว ผมก็ถามท่านไฉนครับ ตอนนั้นมันกลับมาเป็นร่างของสภาแล้วครับ ท่านสมยศครับ เชิญ ครับ

นายสมยศ สมวิวัฒน์ชัย : ขอบคุณท่านประธานครับ กระผม สมยศ สมวิวัฒน์ชัย นะครับ ความจริงแล้ว เมื่ออาทิตย์ที่แล้วผมไม่ได้พูดเลยสักคำนะครับ วันนี้ เพิ่งจะเริ่มต้นพูดตอนประมาณสักสามสี่ทุ่ม

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : เชิญพูดเลยครับ

นายสมยศ สมวิวัฒน์ชัย : คืออย่างนี้นะครับ ในส่วนของมาตรา ๗๗ พรรคหนึ่ง ที่ท่านกรรมธิการได้มาใส่ไว้ตรงนี้นะครับ เป็นเรื่องที่ดีมากนะครับ เพราะว่า เป็นเรื่องของการบริหารราชการแผ่นดิน ที่จะต้องคำนึงถึงในเรื่องของเศรษฐกิจพอเพียง นะครับ ส่วนในมาตรา ๘๒ นี่นะครับ ก็เป็นเรื่องของแนวนโยบายในเรื่องของเศรษฐกิจ ในการแข่งขัน ซึ่งในมาตรา ๘๓ เป็นเศรษฐกิจเสรีการตลาดนะครับ ส่วน ๘๒ เศรษฐกิจพอเพียง อันนี้ต่อไปนี้นะครับ ประเทศไทยจะมีแนวทางในการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจ

ออกไปอย่างผสมผสาน คือเดินทางด้านการตลาดแบบเสรีนะครับ แล้วก็กำกับด้วยระบบของเศรษฐกิจพอเพียงนะครับ ผมจะยกตัวอย่างว่า

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมาภิบาล คนที่หนึ่ง) :
คืออย่างนี้ ท่านสมยศครับ กำลังหาหรือกันว่า เราจะใช้เกณฑ์วิธีพิจารณาอย่างไรกันก่อนนะครับ เอาให้ได้หลักก่อน เดี่ยวรายละเอียดท่านก็พูดได้เต็มที่นะครับ เอาหลักก่อนว่า เราจะพิจารณากันในลักษณะวิธีการอย่างไรนะครับ เดี่ยวท่านอภิปรายได้เลยครับ
กรรมวิธีการว่าอย่างไรครับ ลองฟังดูครับ เชิญครับ

นายชงทอง จันทรางศุ (กรรมวิธีการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ
กระผม ชงทอง จันทรางศุ กรรมวิธีการครับผม จากข้ออภิปรายของทั้งกรรมวิธีการ
และเพื่อนสมาชิกผู้ทรงเกียรติที่เคารพทุกท่านนั้น ผมคิดว่า เราเห็นต้องตรงกันนะครับว่า
ประเด็นเรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนั้น เป็นประเด็นปรัชญาที่มีความสำคัญยิ่ง
แต่ขออนุญาตกราบเรียนว่า เหตุผลที่คณะกรรมการร่างได้พิจารณาย้ายจากที่เคย
เสนอในร่างแรก ร่างรับฟังความคิดเห็น ในมาตรา ๘๒ ไปรวมความ สร้างข้อความขึ้นใหม่
ในมาตรา ๗๗(๑) นั้น ขอประทานกราบเรียนในเบื้องต้นว่า มันไม่ได้เสมอกันนะครับ
คือ ข้อความไม่ได้เท่ากัน เพราะฉะนั้นประเด็นที่ถ้าเราจะถามตรงนี้ จะบอกว่า ถ้าจะคง
๘๒ ให้เขียนไว้แบบเดิมในร่างรับฟังความคิดเห็น จะจำเป็นต้องกลับไปตัดที่ ๗๑ หรือไม่
ขอประทานกราบเรียนว่า ไม่เหมือนกันนะครับ ในมาตรา ๗๗(๑) ถ้าจะขอประทาน
อนุญาตที่ประชุมแห่งนี้ได้โปรดช่วยกันพิจารณาโดยรอบคอบนะครับ เป็นเรื่องที่รัฐต้อง
ดำเนินการนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินใน (๑) การบริหารราชการแผ่นดินต้อง
เป็นไปเพื่อพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และความมั่นคงของประเทศอย่างยั่งยืน โดยรัฐต้อง
ส่งเสริมการดำเนินการตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพียงนี้ผมขอประทานกราบเรียนว่า
ไม่ได้แปลว่า ตัวรัฐบาล หรือการบริหารราชการแผ่นดินต้องเป็นเรื่องของเศรษฐกิจ
พอเพียงแต่โดยลำพังเท่านั้น ชาวบ้านไม่เกี่ยว แต่ประเด็นที่ปรากฏอยู่ในมาตรา ๗๗ (๑)
นี้เรากำลังพูดถึงเรื่องสังคมที่ดี เศรษฐกิจที่ดี ความมั่นคงของประเทศที่ดี ทั้งหมดนี้ ทั้งหมด
ที่รัฐทำเองก็ดี ส่วนที่รัฐต้องส่งเสริมให้คนอื่นทำก็ดี ต้องเป็นไปตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจ
พอเพียง ----- - ๑๒๖/๑

ซึ่งด้วยความเคารพ กระผมเห็นว่า การเขียนอยู่ในมาตรา ๗๗ (๑) อย่างนี้ ได้เน้นย้ำความสำคัญของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงยิ่งกว่าที่ปรากฏอยู่ในมาตรา ๘๒ ตามร่างเดิม และถ้าหากว่า ที่ประชุมแห่งนี้ ถ้าหากว่า สมมุติอภิปรายกันไปแล้ว จะโหวตอย่างไร จะเขียนอย่างไรก็ได้แล้วแต่ สมมุติว่า ที่ประชุมแห่งนี้จะมี คำว่า เศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในหมวดนโยบายด้านเศรษฐกิจอีกอันหนึ่ง แต่ว่าผมประทานกราบเรียนว่า ไม่น่าจะย้อนกลับไปกระทบถึงความสำคัญของสิ่งซึ่งเขียนอยู่ในมาตรา ๗๗ (๒) ซึ่งมีขอบเขตซึ่งกว้างขวางกว่า แต่ประเด็นที่เราอาจจะต้องคิดกันให้ถี่ถ้วน ก็คือว่า เมื่อมาตรา ๗๗ (๑) นั้น มีข้อความซึ่งครอบคลุม แล้วก็ให้มุม ซึ่งไม่ใช่มุมเศรษฐกิจอย่างเดียว มุมสังคมเรื่องมุมทางความมั่นคงด้วย มุมทั้งภาครัฐด้วย ภาคเอกชนด้วย ประชาชนทั่วไปด้วย เพียงพอแล้วหรือไม่ และจำเป็นอีกหรือไม่ที่จะต้องเขียนย้ำอีกครั้งหนึ่ง ในมาตรา ๘๒ ขอประทานกราบเรียนเพียงนี้ครับผม

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ อย่างนั้นเอาตามนี้นะครับ เนื่องจากกรรมาธิการได้ตัดข้อความในมาตรา ๘๒ ออก และข้อความของมาตรา ๘๒ ดังกล่าว ส่วนใหญ่ไปอยู่ในมาตรา ๗๗ แล้ว สมาชิกที่ขอแปรญัตติไว้จะครับ ถ้ายังยืนยันในร่างที่ตัวเองขอแปรอยู่ ก็เชิญอภิปรายนะครับ แล้วผมก็จะถามท่านนะครับ ว่า เห็นด้วยกับกรรมาธิการตัดออก หรือจะเอาร่างของท่าน เชิญกลุ่มท่านอุทิศก่อนครับ เชิญครับ

นายอุทิศ ชูช่วย : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพครับ ผม อุทิศ ชูช่วย ครับ ขออนุญาตกราบเรียนว่า ในส่วนของกระผม นั้นนะครับ ในกลุ่มของกระผม เราได้พยายามที่จะแปรญัตติตามร่างเดิมว่า เราเห็นด้วยกับการที่บรรจุในแนวนโยบายพื้นฐานด้านเศรษฐกิจ เรื่องมาตรา ๘๒ รัฐต้องส่งเสริม สนับสนุน ให้มีการดำเนินการตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ตามที่คุณอภิชาติได้นำรายละเอียดไว้แล้วนะครับ ในความเห็นผมนะครับว่า มาตรา ๗๗ (๑) นั้น มันไม่ครอบคลุมทั้งหมดครับ มันเป็นแค่การดำเนินนโยบายของรัฐเท่านั้น แต่ถ้าเราไว้ใน ๘๒ ด้วยนะครับ มันก็จะครอบคลุมกิจกรรมทางเศรษฐกิจ การดำเนินปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชน ทั้งในระดับ

ครอบครัว ชุมชน แล้วก็ระดับประเทศครับ ผมยังเห็นด้วยที่จะสนับสนุนแนวคิดของท่านอภิชาติครับ ขอขอบคุณมากครับ ท่านประธานครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ของท่านแปรรูปคดี นี่คนละหลักการกันนะครับ ผมขออนุญาตถามที่ละคดีได้ไหม
ครับ ท่านกรรมาธิการ ท่านอุทิศอภิปรายแล้ว ท่านจะชี้แจงไหมครับ ถ้าไม่ชี้แจง ผมจะ
ถามนะครับ

(นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง)
มีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

นายวัชรวิ หงส์ประภัสร์ : ท่านประธานครับ ผมขอพูด ท่านไม่ได้ให้พูด
เลยครับ เพราะเรื่องนี้ทางกรรมาธิการได้แก้ไขครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ เขาแก้ไขในส่วนที่เขาตัดและย้าย

นายวัชรวิ หงส์ประภัสร์ : ก็มีการแก้ไขครับท่าน

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ถ้าท่านอภิปราย ก็ต้องบอกว่า สิ่งที่เขาย้ายนั้น ท่านไม่เห็นด้วย

นายวัชรวิ หงส์ประภัสร์ : ใช่ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ขอให้กลับมาที่เก่า

นายวัชรวิ หงส์ประภัสร์ : ผมอภิปรายในแง่ที่ว่า

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เชิญครับ

นายวัชรวิ หงส์ประภัสร์ : กราบเรียนท่านประธานสภา กระผม นายวัชรวิ
หงส์ประภัสร์ สสร. คือ ในการที่กรรมาธิการได้ตัดข้อความนี้ออก ถึงแม้ว่าจะได้ไประบุไว้
ในมาตรา ๗๗ แต่กระผมเห็นว่า ในเรื่องของแนวนโยบายด้านเศรษฐกิจ น่าที่จะได้มีการ
ระบุถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กระผมไม่หมายถึงแนวปรัชญานะครับ หมายถึงตัว
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และซึ่งถ้าดูมาตรา ๘๓ ต่อไป เห็นว่า ท่านสนับสนุนระบบ

เศรษฐกิจแบบเสรี โดยอาศัยกลไกตลาด ซึ่งในเรื่องนี้นั้นท่านไม่ได้ระบุว่า แนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กับระบบเศรษฐกิจแบบเสรี โดยอาศัยกลไกตลาดนั้น จะผสมผสานกันอย่างไร ซึ่งถ้าที่ถูกต้องแล้ว ในปรัชญาทางเศรษฐกิจทั้ง ๒ แนวนี้ น่าที่จะได้มีการผสมผสานกันจึงจะถูกต้อง เพราะฉะนั้นกระผมขอยืนยันว่า ในแนวนโยบายด้านเศรษฐกิจมาตรา ๘๒ จะต้องระบุถึงปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไว้ด้วยครับ

(นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง)
มีสัตถุญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ว่าอย่างไรครับ ท่านกรรมาธิการครับ ผมจะถามท่านสมาชิกนะครับ ถ้าเห็นด้วยกับ
กรรมาธิการที่ตัดออกแล้วไปอยู่มาตรา ๗๗ นะครับ ให้กด เห็นด้วย ถ้าเห็นด้วยกับกลุ่มที่
ท่านอุทิศได้ขอแปรญัตติไว้ นะครับ ให้กด ไม่เห็นด้วย เชิญลงคะแนนครับ

นายสมเกียรติ รอดเจริญ : ท่านประธานครับ ขออนุญาตครับ มันไม่ใช่
แล้วครับ ไม่ใช่ครับ ท่านประธาน ขออนุญาตครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านสมเกียรติว่าอย่างไรครับ

นายสมเกียรติ รอดเจริญ : ผม สมเกียรติ รอดเจริญ ครับ ประเด็นก็คือ
มาตรา ๗๗ (๑) นี่มันผ่านไปเรียบร้อยแล้ว โดยกรรมาธิการไปเพิ่ม แล้วพวกเราก็ยอมรับ
ไปแล้วนะครับ ไม่ต้องมาแย้งกันนะครับ แต่ขณะนี้เรากำลังจะมาพูดถึงมาตรา ๘๒
ที่กรรมาธิการนี้ตัด ท่านลองถามผมว่า เรายอมให้เขาตัดไหม

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ

นายสมเกียรติ รอดเจริญ : เท่านั้นล่ะครับ ส่วนมาตรา ๗๗ (๑) ไม่ต้อง
ไปพูดถึงครับ จบไปแล้วครับ ขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ได้ครับ ถามอีกครั้งนะครับ ท่านสมาชิกที่เห็นด้วยกับกรรมาธิการให้ตัดออกนะครับ
ให้กด เห็นด้วย ถ้าเห็นด้วยกับสมาชิกกลุ่มของท่านอุทิศที่ขอแปรญัตติไว้ให้กด
ไม่เห็นด้วย เชิญลงคะแนนครับ

นายฤทธิชัย ให้วฒนานุกูล : ท่านประธานครับ ขอโทษครับ คือมีกลุ่มผม
ด้วยครับ กลุ่มท่านสุรชัย

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เดี๋ยวค่อยถามทีละกลุ่มครับ มันไม่เหมือนกันครับ คนละหลักการเลยครับ

นายวัชร หงส์ประภัสร์ : ขอคำนครับ น่าจะถามว่า ตัด หรือ ไม่ตัด ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ถามแล้วครับว่า ตัด หรือ ไม่ตัด ถ้าเห็นด้วยกับการตัดนี้ นะครับ

นายวัชร หงส์ประภัสร์ : มีกลุ่มของคุณอุทิศมาเกี่ยวข้อง นะครับ ตอนนี

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ก็กลุ่มท่านอุทิศเขาอภิปรายไปแล้วครับ เพราะถามทีละกลุ่ม นะครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ฟังผมนิดหนึ่งครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : คือถามเสียก่อนว่า เห็นด้วยที่
กรรมาธิการตัด หรือไม่เห็นด้วย ถ้าไม่เห็นด้วยก็แสดงว่า กรรมาธิการก็กลับคืนมา
เพราะฉะนั้นก็ค่อยเทียบของกรรมาธิการกับกลุ่มอื่น ไม่อย่างนั้นเราไปเทียบตอนนี้
มันยังไปเทียบไม่ได้ นะครับ ต้องกรุณาว่า เห็นด้วยกับการตัด หรือ ไม่ตัด ก่อน ถ้าไม่ตัด
ก็คือคืน

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ผมถามตั้งแต่แรกแล้วครับ ประโยคนี้ผมถามก่อนเลย เพราะผมรู้ว่าจะต้องถามอย่างไร
แต่สมาชิกก็ไม่เห็นด้วย นะครับ พอไม่เห็นด้วย มันก็เลยต้องกลับมาตรงนี้ครับ
ถามไปหมดแล้วครับ ท่านเสวตครับ

นายเสวต ทินกุล : ท่านประธานครับ ผมเสนอให้อภิปรายกว้างขวางก่อน
ยังไม่ได้ฟังความกันเลยว่าเป็นอย่างไร คือจะคอมไบน์ (Combine) กันว่า เพราะเหตุผล
กลใด คือหมายความว่า ผมนี้เห็นด้วยอย่างยิ่งเลย ที่คณะอาจารย์เจิมศักดิ์นี้เขียนไว้
แปรญัติไว้ นะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ

นายเสวต ทินกุล : แล้วเหตุผลที่จะบอกคณะกรรมาธิการยกเว้นนี้
เพราะเหตุผลอะไร เรื่องราวเกิดขึ้นในบ้านในเมืองนี้เป็นอย่างไร แล้วเพื่อเพื่อนสมาชิก

กลุ่มอื่นที่แปรญัตติมานี้เขาอาจจะยังไม่เห็น พอได้อภิปรายแล้วเขาเห็นภาพขึ้นมา ถ้าอาจารย์ถามอย่างนี้ ตัดกันไปเลยอย่างนี้ มันจะไปเกิดความเสียหายครับ ผมอยากให้เห็นเสนออภิปรายภาพรวม พอภาพรวมต่างคนต่างอภิปรายไป ก็จะได้ยอมกันไป แล้วจะเอาอย่างไร จะได้เป็นอย่างนั้น ถ้าท่านประธานพูดให้โหวต เพื่อที่จะตัดช่องน้อย แต่พอตัว แล้วเสียหายการใหญ่ของชาติครับ ขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ครับ ก็อย่างที่เรียนนะครับ ก็ถามสมาชิกนั่นแหละ ผมไม่ได้ไปถามนอกเหนือจากนี้เลย
 นะครับ อย่างนั้นให้อภิปรายให้ครบทุกญัตติก่อนดีไหมครับ ขอหารือ นะครับ นี่ก็เอาใจ
 ทุกอย่างแล้วครับ จะเสนออะไรก็เอาตามหมดครับ อย่างนั้นฟังให้ครบ นะครับ แล้วก็ถาม
 ที่หลังอีกทีหนึ่ง นะครับ เจ้าหน้าที่ลบคะแนนก่อนครับ เพราะยังไม่ได้รวมคะแนน นะครับ
 กลุ่มของท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง นะครับ ที่ดูชื่อไว้ ก็มีอาจารย์กรรณิการ์
 อาจารย์สวิง นะครับ เชิญครับ

นางกรรณิการ์ บรรเทิงจิตร : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กรรณิการ์
 บรรเทิงจิตร ค่ะ ในมาตรา ๘๒ นั้น ยังขอยืนยันว่า รัฐจะต้องส่งเสริมและสนับสนุน
 ให้มีการดำเนินการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง -----

และมีขอเพิ่มเติม ก็คือว่า และสนับสนุนระบบเศรษฐกิจที่สามารถสร้างความเป็นธรรม ให้เกิดขึ้นในสังคม กำกับดูแลไม่ให้เกิดการผูกขาดตัดตอนทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยภาคเอกชน เพื่อประโยชน์ในการสร้างความมั่นคงของประเทศและการพัฒนาที่ยั่งยืน และรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมของรัฐ อันนี้คือพรรคแรกคะ ต่อด้วย รัฐจะต้องจัดให้มี สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานอันจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชนอย่างทั่วถึง และเท่าเทียม โดยประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำกับหรือบริหารนโยบายของกิจการ สาธารณูปโภค และไม่กระทำการอันอาจทำให้สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานอันจำเป็นต่อการ ดำรงชีวิตของประชาชนอยู่ในความผูกขาดโดยเอกชน พรรคสาม การดำเนินการจัดบริการ สาธารณะ บริการสาธารณูปโภคพื้นฐาน เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา เป็นต้น ต้องดำเนินการ โดยนิติบุคคลของรัฐ ทั้งนี้หากปัจเจกบุคคล ประชาชนทั่วไป ชุมชน การรวมตัวของบุคคล ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น สหกรณ์ นิติบุคคล ชุมชนท้องถิ่น ต้องการมีส่วนร่วมในกิจการ ดังกล่าว ทั้งการบริหารจัดการการวางแผน การผลิต การส่ง การจัดจำหน่ายปลีก รัฐ ต้องกระจายอำนาจให้ปัจเจกชน บุคคล หรือการรวมกลุ่มของประชาชน ชุมชน ท้องถิ่น ดังกล่าว สามารถดำเนินการได้อย่างเป็นจริง ปราศจากมาตรการการกีดกัน เหตุผลที่มา สนับสนุนตรงนี้ เนื่องจากว่า ในมาตรา ๘๒ นั้น ต้องการเน้นให้ รัฐจะต้องส่งเสริมและ สนับสนุนให้มีการดำเนินการตามแนวหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อันที่ ๒ ก็คือว่า ไม่มี ความจำเป็นที่รัฐต้องสนับสนุนระบบเศรษฐกิจแบบเดียว แต่ควรที่จะสนับสนุนระบบ เศรษฐกิจทางเลือกอื่น ๆ เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจที่เป็นธรรมและยั่งยืน ประเด็นที่ ๓ ก็คือว่า รัฐบาลในอดีตจนถึงปัจจุบัน มีแนวนโยบายที่จะสนับสนุนให้เอกชนผูกขาดใน บริการสาธารณะขั้นพื้นฐานของรัฐ โดยการแปรรูปรัฐวิสาหกิจที่มีกำไร เช่น น้ำมัน แก๊สธรรมชาติ ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท โดยไม่ให้ความสำคัญกับการปฏิรูปรัฐวิสาหกิจ นั้น ๆ เพื่อเพิ่มการแข่งขัน และให้ผลประโยชน์กับรัฐหรือประเทศโดยรวม ประเด็นสุดท้าย ต้องมีการกระจายอำนาจการบริหารจัดการสาธารณูปโภค เช่น การจัดการไฟฟ้า การ จัดการน้ำ หากประชาชน ชุมชนมีความพร้อม และมีความต้องการเข้ามามีส่วนร่วมใน การดำเนินการ เหล่านี้เป็นเหตุผลที่จะมาสนับสนุนว่า การดำเนินการในเรื่องของการ ดำเนินการตามแนวหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนั้น มีมากกว่าที่จะเป็นแต่เพียงเรื่อง

เศรษฐกิจแต่เพียงเรื่องเดียว แต่จะครอบคลุมในหลากหลาย แล้วก็ในส่วนของการดำเนินชีวิตของประชาชน กราบขอบพระคุณค่ะ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :

กลุ่มท่านอาจารย์สุชัยครับ มีท่านไดอภิปรายใหม่ครับ ท่านวิฑิตยาครับ เชิญครับ

นายวิฑิตยา บริบูรณ์ทรัพย์ : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพครับ สำหรับในมาตรา ๘๒ นะครับ ซึ่งทางกลุ่มได้เสนอไว้ อยู่ในหลักของแนวปรัชญาทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียงนะครับ ซึ่งได้นำเสนอเกี่ยวกับเรื่องทฤษฎีใหม่ทั้ง ๓ ชั้น ซึ่งก็กราบเรียนว่า ทางท่านประธานกลุ่มได้เสนอในลักษณะของการส่งเสริมเรื่องของเศรษฐกิจให้ทางด้านเกษตรกรดำเนินการตามหลักทฤษฎีใหม่ ซึ่งรัฐจะต้องคุ้มครองและสถานประโยชน์ของเกษตรกร ซึ่งเป็นองค์กรคนส่วนใหญ่ของประเทศที่จะรับผิดชอบในการสร้างผลผลิต แล้วก็ปัญหา คือ การดำเนินการทางการตลาด นอกจากนี้ก็ยังคงอยากจะให้ส่งเสริมสนับสนุนเกี่ยวกับการคุ้มครองและพัฒนาระบบสหกรณ์ ซึ่งระบบนี้เป็นระบบที่มีประโยชน์ในการที่จะให้คุณแก่เกษตรกรตามข้อ ๑ ในการที่จะดูแลผลผลิต ราคา ซึ่งเป็นองค์กรอิสระ ต้องมีอิสระองค์กรหนึ่งครับ ที่จะช่วยดูแลให้เกษตรกรนี้สามารถที่จะได้ผลประโยชน์ รักษาประโยชน์ของเกษตรกรในการที่ได้ผลิตผลต่าง ๆ ออกมา โดยเป็นไปตามกฎหมายสหกรณ์ซึ่งมีอยู่แล้ว บัญญัติไว้แล้ว ซึ่งถ้าหากว่า มาตรการทฤษฎีใหม่นี้ ในขั้นที่ ๒ นี้จะสามารถไปส่งเสริมเกษตรกรได้อย่างดี ส่วนในขั้นที่ ๓ นั้น ก็จะสนับสนุนให้ทางสหกรณ์ซึ่งมีสหกรณ์หลายประเภท ตั้งแต่สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์ออมทรัพย์ สหกรณ์ขนส่ง อีกตั้งหลายอย่างนะครับ -----

ในระบบสหกรณ์นั้นได้มีส่วนร่วมในภาคธุรกิจ เพื่อที่ประกอบธุรกิจทั้งภายในประเทศและนานาชาติ ซึ่งถ้าหากว่า เราสังเกต จะเห็นนะครับว่า ในต่างประเทศ ยกตัวอย่างในเอเชีย เช่น ญี่ปุ่น ระบบสหกรณ์นั้นได้ส่งเสริมการผลิต แล้วก็ผู้ผลิตในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งเป็นภาคเกษตรกร แล้วก็ทั้งภาคบริการต่าง ๆ โดยอาศัยระบบสหกรณ์เป็นอย่างดี ซึ่งในสิ่งที่ทางกลุ่มได้เสนอทั้งทฤษฎี ๓ ชั้นนี้ จะสามารถเป็นส่วนสนับสนุนให้การดำเนินการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนั้น ดำเนินไปได้อย่างมีประโยชน์ แล้วก็สามารถที่จะส่งเสริมให้ประชาชนของเรา ไม่ว่าจะเป็นองค์กร ประชาชนในภาคเกษตรกรรม หรือทางด้านเกี่ยวกับผู้ให้บริการ หรืออื่น ๆ จะสามารถดำเนิน แล้วก็ทำให้ชีวิตของประชาชน โดยปฏิบัติยึดถือตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงนี้ได้รับความสุข ได้รับประโยชน์อย่างยิ่ง ทางกลุ่มก็เลยนำเสนอในเรื่องของการแปรญัติในมาตรา ๘๒ ดังกล่าวครับ ขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ท่านกรรมาธิการครับ ท่านจะปรับถ้อยคำอะไรให้มันพอไปกันได้ไหมครับ

นายกฤษฎา ให้วฒนานุกูล : ขออนุญาตเพิ่มเติมกลุ่มนี้ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เดี๋ยวนะครับ ลองดูก่อนว่ากรรมาธิการเขาปรับได้นี้ะครับ ท่านจะได้อภิปรายของกรรมาธิการเขาเลยนะครับ พอได้ไหมครับ เชิญครับ

นายธงทอง จันทรางศุ (กรรมาธิการ) : ขออนุญาตท่านประธานที่เคารพ กระผม ธงทอง จันทรางศุ กรรมาธิการ ครับผม ขออนุญาตกราบเรียนซ้ำอีกครั้งหนึ่ง นะครับว่า เข้าใจดีถึงความสำคัญของประเด็นที่เรากำลังอภิปรายกันอยู่ว่า เป็นสิ่งที่เรามีความเห็นพ้องต้องกันว่า จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง หากว่าจะได้มีการบัญญัติแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงลงในบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ แต่ปัญหา คือ ที่ไหน อย่างไรนะครับ ขอประทานกราบเรียนว่า ถ้าหากว่าได้ฟังข้อความของท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติที่กรุณาแปรญัติแล้ว ขอประทานกราบเรียนเสนอตั้งนี้ได้ไหมครับ ความเห็นของกรรมาธิการในชั้นนี้ะครับ ขออนุญาตถ้าหากว่าจะคงมาตรา ๘๒ ตามแนวทางที่ท่านสมาชิกมีความประสงค์เป็นส่วนใหญ่ แต่ขออนุญาตปรับข้อความจากร่างเดิม ซึ่งเป็นร่างที่รับฟังความเห็นมา แล้วก็ปรับให้เข้ากันกับคำนิยามของคำว่าปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่ง

เป็นนิยาม ซึ่งได้มีการจัดทำโดยคณะกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง ในสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้นำไปเผยแพร่ ตั้งแต่วันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๑๒ เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติของทุกฝ่าย รวมทั้งประชาชนทั่วไปด้วยนะครับ ซึ่งในนิยามซึ่งเป็นคำอธิบายของคณะกรรมการดังกล่าวนั้น บอกว่า ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่ถึงแนวทางการดำรงอยู่ และปฏิบัติตนของประชาชนในระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับของรัฐ เมื่อมีคำขึ้นต้นของประโยคนิยามว่าอย่างนั้นนะครับ กรรมาธิการขออนุญาตที่จะแก้หรือปรับมาตรา ๘๒ ถ้าจะให้คงคืน ยังดำรงอยู่ ขออนุญาตให้ข้อความดังนี้ครับผม รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ขอประทานกราบเรียนอีกครั้งหนึ่งครับ รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ก็น่าจะเป็นการสอดคล้อง แล้วก็นวัตกรรมตามข้อความในคำนิยามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตว่า เป็นปรัชญาที่ถึงแนวทางการดำรงอยู่ และปฏิบัติตนของประชาชน เราก็จะเน้นคำว่า ประชาชน นั้นเป็นหลัก ในเรื่องของการที่นำเอาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนั้นมาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต และถ้าเป็นดังนี้แล้ว ขออนุญาตกลับไปทอนข้อความในมาตรา ๗๗ ออกเสีย เพื่อจะได้เน้นย้ำความสำคัญให้ปรากฏชัดเป็นคำหลักอยู่ในมาตรา ๘๒ ในส่วนที่ได้กราบเรียนเสนอไปดังนี้ ถ้าคิดว่าข้อพิจารณาดังนี้ ท่านผู้ขอแปรญัตติจะกรุณาพิจารณาและสนับสนุนให้ ก็ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ครับ ผมขออนุญาตถามที่ละกลุ่มแล้วกันนะครับ อาจารย์เจิมศักดิ์

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : เท่าที่ลองประสานดูนะครับ คิดว่าถ้าเอากลับมาเพียงแค่ว่าที่กรรมาธิการได้เคยยกวางไว้ แล้วก็พวกผมไม่ติดใจที่จะเติมอะไรทั้งสิ้น เข้าใจใช่ไหมครับ ถ้าเอาเพียงแค่ว่ากลับมาเป็นมาตราที่ ๘๒ ตามที่ท่านตัดออกคิดว่า ถ้าใส่ลงไปแค่นั้น น่าจะเหมาะสมที่สุด โดยที่พวกผมไม่ต้องไปเติม ครอบครว หรือไปเติมอะไร สหก สหกรณ์ มันมีอยู่ที่อื่นแล้ว ให้มันชัดเจนอยู่แค่ตรงนั้นะครับ ถ้าอย่างนี้ก็พวกผมจะถอนหมดเลย อย่างนี้จะได้ง่ายขึ้นนะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ หรือท่านกรรมาธิการครับ จริง ๆ ก็ร่างท่านนะครับ ที่เขาขอให้เป็น กลับไปร่างของท่านนั่นแหละครับ ไม่ใช่ของใครหรอกครับ ของตัวเองยังไม่เอา ไม่รู้จะพูดอย่างไรแล้วครับ เอาอย่างไรครับ ไม่ถามกรรมาธิการก่อนนะครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ สมคิด เลิศไพฑูรย์ ครับ กรรมาธิการครับ กรรมาธิการเห็นด้วยครับ กับการที่ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ได้เสนอมาครับ ขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ มีท่านที่เห็นด้วย ท่านที่ไม่เห็นด้วย มีไหมครับ ขอท่านที่ไม่เห็นด้วยก่อนครับ ท่านที่ไม่เห็นด้วย

นายกฤษฎา ให้วฒนานุกูล : ท่านประธานครับ ผมเห็นด้วยบางส่วนครับ เพราะฉะนั้นที่เหลืออีกส่วนหนึ่ง คือ ไม่เห็นด้วยครับ ท่านประธานครับ ขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ แล้วมีท่านอื่นอีกไหมครับ ที่ไม่เห็นด้วยครับ

นายกฤษฎา ให้วฒนานุกูล : ขออนุญาตอภิปรายได้ไหมครับ ท่านประธาน

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : เดียวครับ คืออย่างนี้ กรรมาธิการเขาอมมาตรงนี้นะครับ ผมว่าสมาชิกน่าจะคุยกันได้

นะครับ อย่างนั้นคืนนี้ไม่จบละครับ จนไมโครโฟน (Microphone) ก็ไม่อำนวยแล้วนะครับ
เขาเตือนแล้วนะครับ

นายเสวต ทินกุล : ท่านประธานครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ท่านกฤษฎาปิดไมโครโฟนก่อนครับ

นายเสวต ทินกุล : ท่านประธานครับ ขอขอบคุณครับ ผม เสวต ทินกุล ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ

นายเสวต ทินกุล : ท่านประธานครับ ผมยังไม่ได้อภิปรายเลยครับ
และสิ่งที่ผมอยากจะพูดนี้มันกลับหลักเขาเลยนะครับ คือ กรรมาธิการยังไม่เข้าใจนะครับ
ผมยังไม่พูด ใครจะเข้าใจได้ว่า เหตุผลมันเป็นเพราะอะไร มันลึกมาก ผมเอ็กซ์เปิร์ต
(Expert) เรื่องนี้ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ พูดภาษาไทยครับ ตามข้อบังคับ

นายเสวต ทินกุล : คือ ผมพูดรู้ดี เชี่ยวชาญดีเรื่องนี้ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เชิญท่านเสวตครับ

นายเสวต ทินกุล : ครับ ท่านประธานครับ ขอขอบคุณครับ คือเรื่องเศรษฐกิจ
พอเพียง เราต้องมองอย่างนี้นะครับว่า คนเมืองใหญ่กรุงเทพ หรือว่าคนเมืองใหญ่ ๆ
หาดใหญ่ หรือว่าเชียงใหม่อะไรอยู่หัวเมืองนี้ ขอนแก่นก็ดี เขามีชีวิตอยู่อีกแบบหนึ่ง
แล้วคนที่บ้านนอกคอกนา ภาคเกษตรกรรม เขามีชีวิตอยู่อีกแบบหนึ่ง ผมยอมรับ
นะครับว่า ตื่นเช้าขึ้นมา ถ้าผมอยู่แถวนั้น ผมไม่มีปัญญาจะเอาเงินที่เหน็บกระเป๋าหนึ่งเลย
ผมทำพวกท่าน ก็เหมือนกันกับผม ถ้าไป ถ้าไม่มีเงินสักบาทก็ตายเลย เขาอยู่ด้วย
คำว่า ข้าวไม่ได้หา ปลาไม่ได้ซื้อ เขาอยู่ด้วยคำว่า ทรัพยากร คือ ไปหาปู หาปลา
แล้วสังคัมสมัยแต่ก่อนครับท่านประธาน สังคัมนี้เขาไปทำไร่ ไถนา แล้วตอนเย็นเขาก็
กลับมา เขากลับใจผู้ร้าย เขากลับสิ่งสี่สาราสัตว์ เขาก็มาอยู่อบอุ่น วันเวลาผ่านไป

ออกลูกออกหลานมา ที่ดินก็แคบเข้า แคบเข้า ไม่มีที่ไปแล้ว เขาไม่มีที่ไปแล้ว แบ่งกันไป แบ่งกันมา สุดท้ายนี้เขาเป็นภาคเกษตร แต่เขาไม่มีปัญญาปลูกผักกินหรือครับ เขาต้องซื้อผักจากร้านตลาดในหมู่บ้านที่ไปเอามาจากตลาดสดในเมืองมาขาย แล้วเขาก็ผลผลิตทำอะไรก็ได้ นอกจากทำนา แล้วทำนาตอนนี้แบ่งกันไปแบ่งกันมา ก็ปรากฏว่า ข้าวก็ไม่พอจะกิน เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวทฤษฎีใหม่นี้ เป็นการที่ย้ายคนไปอยู่แปลงนา ให้ไปอยู่แปลงนาครับ เพื่อจะได้ปลูกผักบ้าง จะได้เลี้ยงปู เลี้ยงปลา เลี้ยงเป็ดหลังบ้าน ให้กินบ้าง ตามประสา ก็อยู่ได้ คราวนี้ปัญหาที่มันเกิดขึ้น ก็คือว่า มันไม่มีสาธารณูปโภค เข้าไป ก็คือ เรื่องไฟฟ้าเข้าไป น้ำมันพอเจาะหาได้ครับ ชุดสระมันพอทำได้ แต่ไฟฟ้าเข้าไป ถนนลูกรังเข้าไป มันไม่มี มันไม่เป็นรูปธรรมครับท่านประธาน ผมไปดูงานนี่นะ ไปภาคกลางผมอีก ฉะ ผมไปดูเขาเลี้ยงปลาช่อนที่สุพรรณบุรีครับ เขาบอกว่า แกะอ้อย ถ้าแกไม่มีเงินสักล้านสองล้าน หมุนค่าเหยื่อเลี้ยงปลาช่อนนี้ แกอยู่ไม่ได้หรอก พวกผมตาเหลือกครับ ชาวภาคกลางนี่ ทำนาฤดูกลางหนึ่ง ๓ เดือน แสนสองแสน แถวนครนาก แถวนี่พวกผม เอาห้าพันยังไม่ได้เลยปีหนึ่ง เพราะฉะนั้นมันจำเป็นครับ มันเป็นเรื่องของ ๒ นคราของคนเมืองกับคนในชนบท ซึ่งมันห่างไกลกันเหลือเกิน สิ่งที่ต้องการ ก็คือว่า เราต้องการถนนไปนา ไฟฟ้าสู่วไร่ เป็นฟาซิลิตี (Facility) คือ สาธารณูปโภคพื้นฐาน แล้วสิ่งที่เกิดขึ้นบ้านผม นครพนม มันเกิดอะไรขึ้น การศึกษาแย่มาก เศรษฐกิจแย่มาก น้ำมันที่บ้านผม ลิตรหนึ่ง ๓๕ บาท ปูนซิเมนต์ ที่กรุงเทพฯ ๑๐๐ บาท แล้วที่บ้านผม ๑๓๐ บาท มันเกิดอะไรขึ้น มันต้องมีกลไกพอที่จะไปควบคุมเรื่องราคาสินค้าสาธารณูปโภคที่จำเป็นพื้นฐานต่อการยังชีพและความมั่นคง -----

สิ่งนี้ต่างหากที่ผมกำลังจะเรียนต่อท่านประธานผู้คณะกรรมการยกย่องรัฐธรรมนุญว่า ผมเห็นตรง ตรงใจผมที่สุดในเรื่องการแปรรูปคดีของท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ มั่นครอบคลุม ทั้งหมด ถ้าเกิดเหตุอย่างนี้ เรามีทางรถไฟไปไหม โลจิสติกส์ (Logistics) ไปไหม มันไม่มี ไม่ได้ส่งเสริม สนับสนุน แล้วเราจะเอาผลิตผลสินค้าทางการเกษตรเข้าไปสู่เมืองใหญ่ได้ อย่างไร ตรงนี้ต่างหากที่มันเป็นปัจจัยที่ผมยังอยากจะบอกเล่าเก้าสิบว่า มันเจ็บซ้ำหัวใจ นะครับ เราใช้น้ำมันที่แพงที่สุดในโลกในประเทศไทยใช้ปูนซีเมนต์ที่แพงที่สุดใน ประเทศไทย การศึกษาเราแย่ที่สุด รายได้ประชาชาติเราแย่ที่สุด แล้วเมื่อไรเราจะทำ อย่างไรได้ เพราะฉะนั้นหลัก ก็คือว่า ท่านต้องเขียนเป็นรูปธรรมครับ ว่า ท่านจะทำอย่างไร ท่านจะแบ่งส่วนว่า เขตเกษตรล้ำหลัง ท่านเขียนไป หนึ่ง สอง สาม สี่ ห้า เพื่อออก กฎหมายลูกว่า เขตตรงไหน รายได้ประชาชาติเท่าไร ต้องให้การสนับสนุนอย่างไร ท่านทำ ไป ผมไม่ว่า ถ้ามันกว้าง ๆ แบบนี้มันไม่ได้ ท่านประธานครับ เรื่องใหญ่ๆ มากเลย แล้วมันก็ กลายเป็นอย่างที่ท่านเห็น วิกฤติที่เกิดขึ้น เพราะฉะนั้นต้องแก้ไขครับ น้ำมันนี้เท่ากันทั่ว ประเทศได้ไหม คนกรุงเทพเงินเดือนเป็นหมื่น คือ โดยเฉลี่ยแบบกรรมกรจะออกสุด เงินเดือนเป็นหมื่น แต่ปรากฏว่าใช้น้ำมันราคาถูกกว่าบ้านผม ๕๐ บาท ก็ไม่ได้ วันหนึ่งหา รายได้ไม่ได้ เพราะฉะนั้นนี่ฝากครับ ฝาก หลักเลยครับตรงนี้ เปลี่ยนโลกเลยครับ เปลี่ยน ความคิด ขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
 ครับ ขอขอบคุณครับ พอดีตอนนี้กรรมการนี่นะครับ เขาก็เห็นด้วยกับสมาชิกที่ย้าย
 ข้อความกลับคืนมา แล้วก็ตัดข้อความเดิมที่ไปเติมไว้ในมาตรา ๗๗ ออกนะครับ
 ช่วย ๆ กันนะครับ ถ้ามาตรานี้เสร็จ ถึงจะเลิกนะครับ ไม่เสร็จ ไม่เลิกนะครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ เจิมศักดิ์นะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
 นี่ท่านกฤษฎายกมือหลายทีแล้วอาจารย์

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ที่ผมเสนอเมื่อสักครู่นี้ ก็คือ ๘๒ นี้
 ยังเป็นเหมือนเดิมนะครับ ไม่ได้หมายความว่า ไปย้ายจากของเก่ามา ถ้าท่านย้ายจากของ
 เก่ามานี้ยุ่งนะครับ แสดงว่ามาตราที่ท่านย้ายมานี้ ก็ต้องกลับไปพิจารณาใหม่หมด

เพราะว่าคนอื่นเขาอาจจะเห็นอย่างอื่น ใช่มั้ยครับ เพราะว่าที่เขาแปรญัตติไว้ หรือที่จะเพิ่มเติมอะไรต่ออะไร มันก็ขยับไปหมด เขาจะขอ ๘๒ กลับมาคงเดิม ส่วน ๗๗ ผ่านไปแล้ว ก็ผ่านไปนะครับ ไม่มีใครว่าอะไร หมายความว่าอย่างนั้นนะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เข้าใจครับ พอดีกรรมธิการเขาฝากถามนะครับ ก็เอาไว้ ๒ มาตราเลย ไม่เป็นไรมั๊ยครับ
กรรมธิการครับ หลักก็ไม่เปลี่ยนอะไรนี้ครับ นะครับ นี่ยิ่งดีแล้ว ลด แลก แจก แถม
เลยครับ เดี่ยวฟังท่านกฤษฎาหน่อยครับ เอากระชับนะท่านนะ

นายกฤษฎา ให้วัฒนานุกูล : ขอบพระคุณครับ ท่านประธานที่เคารพครับ
ผม กฤษฎา ให้วัฒนานุกูล ครับ ก็น้อยใจท่านประธานนิดหน่อยครับ เพราะว่ามาตรานี้
ผมเป็นคนแปรครับ เพราะโดยวิชาชีพแล้ว อาชีพผมเป็นเกษตรกรนะครับ ผมอยู่ตั้งแต่
หอคอยงาช้าง จนถึงเลี้ยงช้าง แล้วก็ดูช้างครับท่าน เปรียบเทียบนะครับท่าน คือ ผม
รับได้ครับ ผมอยากให้เป็นมาตรา ๗๗ (๑) ยังคงไว้ครับ ผมเห็นด้วยกับเหตุผลของ
กรรมธิการครับ แต่ในส่วนมาตรา ๘๒ ผมไม่เห็นด้วยที่จะตัด แต่เมื่อที่ที่ท่านอาจารย์
ธงทองนะครับ นำเสนอ ผมรับได้ แต่ผมบอกว่า รับได้บางส่วน เมื่อที่ท่านประธานไม่ให้ผม
อภิปรายครับ ผมอยากขอเพิ่มครับ นิดเดียวครับ คำว่า และเกษตรทฤษฎีใหม่ นะครับ
ซึ่งตรงนี้แหละครับ มันเป็นประเด็น หรือปัจจัยที่สำคัญที่สุด ก็คือ ไม่ต้องมาขยายความ
คือ ที่ผมแปรญัตตินั้น ผมมีการขยายความเพิ่มเติม คือ มี (๑) (๒) (๓) นะครับ (๑) นั้น
เป็นการพูดในเรื่องของรูปธรรมครับ ที่มันจะเป็นรูปธรรมในการสร้างเสถียรภาพในการ
ผลิตของเกษตรกรครับ หรือของประชาชน ส่วนถัดมาใน (๒) คือ การดำเนินงานในขั้นที่ ๒
ก็คือ การเป็นรูประบบสหกรณ์ นี่คือ เป็นเรื่องของการลงทุน และการพัฒนาเชิงคุณภาพ
นะครับ แล้วถัดมานะครับ ใน (๓) ก็คือ เหตุจากการเขียน คือ ต้องการให้สหกรณ์นี้
เป็นเครื่องมือสำคัญในการดำเนินธุรกิจในระดับชาติ และระดับนานาชาติ นั้นหมายความว่า
กระบวนการในหลักการของทฤษฎีใหม่นะครับ และเศรษฐกิจพอเพียงนี้ เป็นการแสดง
ถึงการก้าวสู่จากพื้นฐานนะครับ จากความเป็นประเทศเกษตรของเรา สามารถเข้าไปสู่
หลักโลกาภิวัตน์ ไปสู่ได้ครับ ตรงนี้นะครับ จึงขออนุญาตอภิปรายตรงนี้ให้
ท่านกรรมธิการยกร่างได้เข้าใจว่า ผมยอมตัดในส่วนนี้ ----- ๑๓๒/๑

และขอเพิ่มอีกนิดหนึ่งเท่านั้นเองนะครับ เพราะว่าปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอาจจะเป็น
แม่บทใหญ่ นะครับ แต่คำว่า ตัวเกษตรทฤษฎีใหม่นี้ ก็คือ จะเป็นเชิงรูปธรรมนะครับ
ที่สอดรับเข้ามา ขอเท่านั้นนะครับ ขอบพระคุณครับท่านประธาน

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ขอบพระคุณครับ ก็ตรงกับที่ท่านวิทยากรอธิบายไปแล้วนะครับ ท่านกรรมาธิการครับ
ขอหารือครับ ตกลงมาตรา ๗๗ สมาชิกเขาขอเอาไว้ตามเดิมนะครับ ส่วน ๘๒ นะครับ
ก็เพิ่มข้อความเดิมที่ถูกตัดออกไป ท่านกรรมาธิการเห็นอย่างไรครับ เชิญครับ

รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย (กรรมาธิการ) : กราบเรียน
ท่านประธานครับ วุฒิสาร ตันไชย กรรมาธิการ ประเด็นเรื่องที่จะไปเพิ่ม ๘๒ กลับมา
นี้ นะครับ ผมคิดว่า กรรมาธิการพอจะรับได้ ถ้ากลับมาในเงื่อนไขที่ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์
เสนอ คือ ไม่มีภาคขยาย ด้วยเหตุผลอย่างนี้ครับว่า ถ้าท่านอ่านในภาคขยายของแต่ละ
ท่านที่แปรญัตติมานี้ นะครับ ก็ดี ความเศรษฐกิจพอเพียงไม่เหมือนกันหรอกครับ ท่านแปล
ความออกมา แล้วก็ไปกันคนละทิศคนละทาง ซึ่งจริง ๆ เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่
อาจจะอธิบายเรื่องความมีเหตุผล ความพอประมาณ และความมีภูมิคุ้มกัน ซึ่งอธิบาย
ทั้งมิติสังคม แล้วก็มิติทางการดำรงชีวิตของประชาชน ดังนั้น จริง ๆ แล้วนี่ เรื่องนี้ถ้าอยู่ใน
มาตรา ๗๗ (๑) จะชัดเจนว่า แนวทางการพัฒนาทั้งเศรษฐกิจและสังคม ยึดปรัชญานี้ครับ
แต่ว่าอย่างไรก็ตามครับ ด้วยความเคารพท่านสมาชิกครับว่า ถ้าท่านอยากจะทำที่ ๘๒
กลับมา ผมคิดว่า กรรมาธิการก็น้อมรับครับ เพียงแต่ประเด็นก็คือว่า คงต้องไม่มีส่วน
ขยาย อยากให้คงไว้เป็นปรัชญาหลัก แล้วก็ส่วนจะขยาย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องสหกรณ์ เป็น
เรื่องสาธารณูปโภค เป็นเรื่องของความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจ คงไปพูดในส่วนอื่น ๆ ที่
ไม่กระทบ มิฉะนั้นแล้วจะกลายเป็นการอธิบายความต่อ ซึ่งอาจจะมีความผิดพลาดได้
นะครับ เพราะฉะนั้นเราจึงพยายามที่จะบอกว่า เรื่องนี้ถ้าเราคิดว่าเป็นปรัชญา แล้วก็ เป็น
สิ่งที่ควรน้อมนำนี้ จริง ๆ แล้วเราควรมองทั้ง ๒ มิติครับ คือ ทั้งเศรษฐกิจและสังคมครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ตกลง ๗๗ ยังอยู่นะครับ เดี่ยวเอาที่ละท่านแล้วกันครับ กลุ่มท่านอุทิศครับ กรรมาธิการ
ขอกลับคืนสู่ร่างเดิมก่อนที่จะมีการถูกตัดออกไป ท่านเห็นด้วยไหมครับ

นายอุทิศ ชูช่วย : รับผิดชอบ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
ของท่านอาจารย์เจิมศักดิ์รับไปแล้วนะครับ กลุ่มของท่านสุรชัย ท่านวิทยากรรับ

นายกฤษฎา ให้วัดมนานุกูล : ผมคนแปรครับท่าน

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านเจ้าภาพ ท่านรับผิดชอบใหม่ครับ

นายกฤษฎา ให้วัดมนานุกูล : ผมรับผิดชอบ แต่เมื่อผมขออนุญาตเพิ่มเติม
คำว่า และเกษตรทฤษฎีใหม่

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
เขาไม่ยอมเพิ่มครับ

นายกฤษฎา ให้วัดมนานุกูล : รับผิดชอบใหม่

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
ตอบเองครับ กรรมการครับ

นายกฤษฎา ให้วัดมนานุกูล : ช่วยตอบด้วยครับ แล้วขอทราบเหตุผล
ด้วยครับ ท่านครับ

รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ต้นไชย (กรรมการ) : กราบเรียน
ท่านประธานครับ ผม วุฒิสาร ครับ จริง ๆ แล้วในส่วนที่เมื่อย้ายความเห็นเรื่องเศรษฐกิจ
พอเพียง ซึ่งถือว่าเป็นปรัชญาหลักนี่นะครับ มาไว้ในหมวดนโยบายด้านเศรษฐกิจ
นี่นะครับ ประเด็นเรื่องของการเกษตรหรือทฤษฎีใหม่นั้น เป็นแนวทางหนึ่งนะครับ
แต่ไม่ใช่แนวทางเดียวของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จริง ๆ แล้วในกระบวนการที่โครงการ
ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนั้น มีความหมายอีกหลายเรื่องครับ
ที่มากกว่าเรื่องของแนวความคิดเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่อย่างเดียววนะครับ ดังนั้น หลักการ
อันนี้ควรเป็นหลักในแนวปฏิบัติที่แต่ละกลุ่มจะดำเนินการต่อไปครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านวิทยากรรับ กรรมการเขาอธิบายแล้ว ท่านพอใจไหมครับ

นายกฤษฎา ให้วัฒนานุกูล : ก็รับได้ครับ เพราะว่าเมื่อก็พอดี ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์มากระซิบผมว่า ทฤษฎีใหม่เป็นซับเซต (Subset) ผมรับทราบอยู่ มันเป็นซับเซตนะครับ แต่ทฤษฎีใหม่นี้มันเป็นการแสดงถึงรูปธรรม ผมอยากเพียงแต่ว่า บันทึกเจตนารมณ์เท่านั้นเองครับ ผมแปรมาตรานี้ในฐานะผม โดยวิชาชีพเกษตร แล้วอาชีพด้วยนะครับ เพราะฉะนั้นตรงนี้ขออนุญาตสักครั้งนาที่ครับ ท่านประธานครับ ก็คือ อยากจะพูดให้ชัดในเจตนารมณ์ที่เปลี่ยนแปลงครับ แล้วก็อยากจะทราบเจตนารมณ์ ที่ชัดเจนจากทางกรรมวิธีการร่างนะครับว่า ถ้ายอมอย่างนี้ แล้วตัดอย่างนั้น เพื่ออะไร นะครับ ผมเข้าใจดีครับ เพราะว่าประเด็นนี้ท่านวุฒิสาร ท่านต้องอภิปรายอยู่แล้วนะครับ เพราะท่านเป็นผู้หนึ่งที่เชี่ยวชาญ ขอบพระคุณท่านประธานครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : เขาอธิบายไปหลายรอบแล้วครับ อาจารย์เจิมศักดิ์ช่วยเดินไปหาอาจารย์วัชราอีกที ได้ไหมครับ เชิญอาจารย์วัชราครับ

นายวัชรา หงส์ประภัศร : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ กระผม วัชรา หงส์ประภัศร กระผมขอตัด คำว่า แนว ออก ซึ่งจะเหมือนกับมาตรา ๗๗ ที่ไม่มีคำว่า แนว นะครับ ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ขอความกรุณาครับท่าน

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : กรรมวิธีการดูด้วยคำนี้ครับ อย่างไรครับ ถ้าถูก ท่านก็ยืนยันนะครับ ถ้าผิด ก็อธิบาย ให้ท่านเข้าใจ

รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ต้นไชย (กรรมวิธีการ) : กรรมวิธีการครับ วุฒิสาร ครับ ขออนุญาตคงตามเดิมครับ

๓๒๑

สสว ๒๗/๒๕๕๐

รหัสนา ๑๓๓/๑

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
อย่างไรนะคะ คงตามเดิมนะคะ อาจารย์วิชาครึบ ขอบพระคุณนะคะ เสรีจึ้นะครึบ
มาตรา ๘๒ นะครึบ ไม่มีท่านใดติดใจอะไรแล้วนะคะ ถือว่า มาตรา ๘๒ ผ่านนะคะ
เอามาตรา ๘๓ พຼ່งนี้ะครึบ ขอขอบคุณท่านสมาชิกทุกท่านครึบ วันนี้ขอปิดประชุมครึบ

เลิกประชุมเวลา ๒๓.๐๕ นาฬิกา

การประชุมสภาาร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ 27
วันจันทร์ที่ ๑๘ เดือนมิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๐

รายนามคณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา นายจเร พันธุ์เปรื่อง รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
นางสาวยุพา ศิริประภาพร ผู้อำนวยการสำนักgrayงานการประชุม
และชวเลข

ผู้ตรวจทานgrayงานการประชุม

นางนัยนา เปรมประพันธ์ ผู้อำนวยการกลุ่มงานชวเลข ๓
นางบังอร วิบูลโกศล เจ้าหน้าที่ชวเลข ๘
นางนนท์สภรณ์ ขุนทองจันทร์ เจ้าหน้าที่ชวเลข ๘
นางสาวฐานวีร์ เกิดโสดศรี เจ้าหน้าที่ชวเลข ๗
นางสาวสุวรรณา จันทร์แดง นิติกร ๓

ผู้จัดgrayงานการประชุม (กลุ่มงานชวเลข ๓)

นางสาวประไพพิศ ดีสุน นางสาวกุลนที หวังประเสริฐ
นางนงลักษณ์ คุ้ม นางสาวสมร เกตุศรี
นางสาวรัตนา ภูระหงษ์ นางสาวเกศราภรณ์ จันทร์บำรุง
นางสาวรัศมี บานเย็น นางสาวรสรินทร์ กนกอุดม
นายพรเทพ ไชยสงวนสุข นางสาวอุทัยวรรณ จำนงค์ศาสตร์
นางนัชชา ไนโรสง นางสาวสุพิชชาย์ เนื่องพิมพ์
นางสาววีรุทัย ผาสุขเวชพร นางสาวปทิตตา ธีรนนท์

สำนักgrayงานการประชุมและชวเลข
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

บันทึกการขอแก้ไขรายงานการประชุมสภาาร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๒๗ / ๒๕๕๐

(วันจันทร์ที่ ๑๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๐)

ตั้งแต่หน้า ๑ - ๓๒๑ สรุปการแก้ไข ดังนี้

หน้า	บรรทัด	ข้อความเดิม	ข้อความที่ขอแก้ไข
๖	๑๐	พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
๗	๑๙	การปกครองในระบอบการปกครองในระบอบ	การปกครองในระบอบ
	๒๔	รัฐธรรมนูญ	รัฐธรรมนูญ
๙	๒๑	เป็นถ้อยคำเดิม	เป็นถ้อยคำเดิม
	๒๕	เดิมถ้อยคำเอาไว้ว่า เพิ่มถ้อยคำ	เดิมถ้อยคำเอาไว้ว่า เพิ่มถ้อยคำ
๒๓	๒๐	โดยสุจริต	โดยสุจริต
๒๙	๒๐	ผู้สมัครรับเลือกตั้ง	ผู้สมัครรับเลือกตั้ง
๓๔	๒	สิทธิเลือกตั้ง	สิทธิเลือกตั้ง
๓๖	๘	ประธานรัฐธรรมนูญ	ประธานศาลรัฐธรรมนูญ
๔๖	๑๐	เรื่องของวิดิทัศน์	เรื่องของวิดิทัศน์
๔๗	๒๐	เอาวิดิทัศน์ม้วนนี้	เอาวิดิทัศน์ม้วนนี้
๖๗	๔	คุณสมเกียรติว่าอีกอย่าง สงสัยท่านเสริมเกียรติ	คุณสมเกียรติว่าอีกอย่าง สงสัย ท่านเสริมเกียรติ
๖๘	๑๖	ให้ไปตุ้รัฐธรรมนูญ (ฉบับชั่วคราว)	ให้ไปตุ้รัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราว
๗๕	๓	สำนักวิจัยและพัฒนาศึกษา	สำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา
๘๑	๑๘	มาตรา ๑๙	มาตรา ๖๙

แบบที่ ๑ : การแก้ไขเกี่ยวกับคำทั่วไป

หน้า	บรรทัด	ข้อความเดิม	ข้อความที่ขอแก้ไข
๘๒	๔	มาตรา ๑๙	มาตรา ๖๙
๑๒๗	๓	หรือเมื่อพ้นภาวะการทำงานนี้	หรือเมื่อพ้นภาวะการทำงานนี้
๑๕๔	๕	อันที่ ๑	(๑) (พึงเทพ)
๑๗๒	๑๘	ภราดรภาพ	ภราดรภาพ
๒๐๗	๖	ในเอกราชของเรา	ในเอกราชของเรา
๒๐๙	๑๓	จากการศึกษาโดยที่มีการสร้างเอกภาพ	จัดการศึกษาโดยที่มีการสร้างเอกภาพ
๒๑๑	๑	ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก	ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก
	๒๒	ท่านก็ใส่ ๆ ใส่	ท่านก็ใส่ ใส่ ใส่
	๒๔	กลุ่มไหนจะใส่ ๆ ใส่	กลุ่มไหนจะใส่ ใส่ ใส่
๒๕๙	๑๒	มนุษยวิทยา	มานุษยวิทยา
๒๗๔	๔	ซึ่งมันจะต้องไปองค์กรอื่นนี้	ซึ่งมันจะต้องไปให้องค์กรอื่นนี้
๒๘๗	๒๑	รัฐธรรมนูญ	รัฐธรรมนูญ
๒๙๓	๑๙	แซ่ห้องสาธุกาล	แซ่ห้องสาธุการ
๒๙๙	๓	การบริหารราชการแผ่นดินทุกด้าน	การบริหารราชการแผ่นดินทุกด้าน
๓๐๔	๗	รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ	รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ
๓๑๐	๑๕	เกษตรกร	เกษตรกร
๓๑๗	๒๐	เป็นเรื่องของการลงทุน	เป็นเรื่องของการลงทุน

บันทึกการขอแก้ไขรายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๒๗ / ๒๕๕๐

(วันจันทร์ที่ ๑๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๐)

ตั้งแต่วันที่ ๑ - ๓๒๑ สรุปการแก้ไข ดังนี้

หน้า	บรรทัด	ข้อความเดิม	ข้อความที่ขอแก้ไข
๔๗	๑๗	เกือบจะยี่สิบรายการ	เกือบจะ ๒๐ รายการ
๗๖	๒๒	หรือทุกสามปี	หรือทุก ๓ ปี
๗๗	๑๐	๒ แสน ๓ หมื่นกว่าล้านต่อปี	สองแสนสามหมื่นกว่าล้านต่อปี
	๑๒	สองแสนล้าน	๒ แสนล้าน
	๒๐	๒ นาที่กว่าแล้วครับ	สองนาที่กว่าแล้วครับ
๗๙	๙	๑ ล้าน ๑ แสนกว่าคน	หนึ่งล้านหนึ่งแสนกว่าคน
	๑๐	๑ ล้าน ๑ แสนกว่าภาคกลาง ๖ แสนกว่า	หนึ่งล้านหนึ่งแสนกว่า ภาคกลางหกแสนกว่า
	๑๓	๗ แสนกว่า	เจ็ดแสนกว่า
๘๕	๑๙	ในช่วงสิบปีที่ผ่านมา	ในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา
๘๗	๑๗	ที่เข้ามาเกือบสิบปี	ที่เข้ามาเกือบ ๑๐ ปี

บันทึกการขอแก้ไขรายงานการประชุมสภาาร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๒๗ / ๒๕๕๐

(วันจันทร์ที่ ๑๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๐)

ตั้งแต่หน้า ๑ - ๓๒๑ สรุปการแก้ไข ดังนี้

หน้า	บรรทัด	ข้อความเดิม	ข้อความที่ขอแก้ไข
๔๐	๑๖	ซีดี (CD)	ซีดี (CD – Compact Disc)
๔๑	๒๔	ผมขอร้อง อาจารย์อย่าเปิด อาจารย์โค้ด (Code) เอา ยกเล้าเอาดีกว่า	ผมขอร้อง อาจารย์อย่าเปิด อาจารย์โควท (Quote) เอา ยกเล้าเอาดีกว่า
๗๗	๑๗	ซูเปอร์แมน (Super man)	ซูเปอร์แมน (Superman)
๑๐๖	๑๙	ซีอีโอ (CEO)	ซีอีโอ (CEO - Chief executive officer)
๑๖๗	๖	ผมเป็นเอดส์ (AIDS)	ผมเป็นเอด (Aid)
	๗	เอดส์นี้ไม่ใช่เอชไอวี (HIV)	เอดนี้ไม่ใช่เอชไอวี (HIV - Human Immunodeficiency Virus)
	๗	เอดส์	เอด
	๑๐	เอดส์	เอด
	๑๓	เอดส์	เอด
๑๗๒	๑๕	เอชเอ (HA)	เอชเอ (HA – Hospital / Healthcare Accreditation)
๑๗๔	๓	เอดส์	เอด
๑๗๘	๑๖	เอดส์	เอดส์ (AIDs - Acquired Immune Deficiency syndrome)
๑๘๘	๑๒	ทวีปเอเชีย	ทวีปเอเชีย (Asia)
๑๙๑	๒๓	เทอมละพันบาท	เทอม (Term) ละพันบาท

แบบที่ ๓ : การแก้ไขเกี่ยวกับการทับศัพท์คำภาษาต่างประเทศ

หน้า	บรรทัด	ข้อความเดิม	ข้อความที่ขอแก้ไข
๑๙๖	๙	เอ็นที (NT)	เอ็นที (NT - National Test)
๑๙๗	๑๐	โอเน็ต (O-NET)	โอเน็ต (O-NET - Ordinary National Educational Test)
	๑๐	เอเน็ต (A-NET)	เอเน็ต (A-NET - Advanced National Educational Test)
๑๙๘	๒	เทอม (Term) นี้์ลาออกหมด	เทอมนี้์ลาออกหมด
๒๑๓	๑๑	ดอกเตอร์	ดอกเตอร์ (Doctor)
๒๑๕	๑๑	ไลฟ์ ลอง เอ็ดดูเคชัน (Life long education)	ไลฟ์ลอง เอ็ดดูเคชัน (Lifelong education)
๒๖๕	๒๒	เอ็นจีโอ (NGO)	เอ็นจีโอ (NGO - Non-Governmental Organization)
๒๔๓	๑๒	ลีเกิล แบร์ส ฟุต (Legal bear's foot)	ลีเกิล แบร์ฟุต (Legal Barefoot)
	๑๓	แบร์ส ฟุต ลอว์เยอร์ (Bear's foot Lawyer)	แบร์ฟุต ลอว์เยอร์ (Barefoot Lawyer)
๒๘๘	๑๔	เอฟทีเอ (FTA)	เอฟทีเอ (FTA - Free Trade Area)
๓๑๔	๑	ไมโครโฟน	ไมโครโฟน (Microphone)
	๕	ไมโครโฟน (Microphone)	ไมโครโฟน
๓๑๕	๑๕	แฟกซิลิตี (Facility)	ฟาซิลิตี (Facility)

บันทึกการขอแก้ไขรายงานการประชุมสภาาร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๒๗ / ๒๕๕๐

(วันจันทร์ที่ ๑๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๐)

ตั้งแต่หน้า ๑ - ๓๒๑ สรุปการแก้ไข ดังนี้

หน้า	บรรทัด	ข้อความเดิม	ข้อความที่ขอแก้ไข
สารบัญ ๓	๑๒	นายสมเกียรติ รอดเจริญ ๖๖, ๖๗, ๒๒๑, ๒๖๗, ๓๐๖	นายสมเกียรติ รอดเจริญ ๖๖, ๒๒๑, ๒๖๗, ๓๐๖
สารบัญ ๕	๙	นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ ๑๗๕, ๑๘๕	นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ ๖๗, ๑๗๕, ๑๘๕
๖๗	๕	นายสมเกียรติ รอดเจริญ :	นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ :
๗๕	๑๘	ท่านศาสตราจารย์ศรีราชา	ท่านศาสตราจารย์ศรีราชา (รองศาสตราจารย์ศรีราชา)
๒๐๖	๑๑	ท่านวิทยา	ท่านวิททยา
๒๑๑	๑๑	ศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง :	รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง :
๒๑๔	๑๒	รองศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ (กรรมการ) :	ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ (กรรมการ) :
๒๑๙	๑๗	ผม ศรีราชา เจริญพานิช	ผม ศรีราชา เจริญพานิช
๒๓๕	๑๖	ผม วิชามหาคุณ	ผม วิชา มหาคุณ
๒๔๒	๘	องค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว